

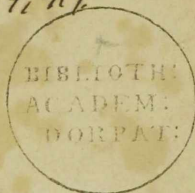
ARRIANI
ANABASIS ALEXANDRI.

EDIDIT

CAROLUS SENTENIS.

CUM TABULA GEOGRAPHICA AERI INCISA.

Acc. 44, 419

BEROLINI
APUD WEIDMANNOS
MDCCCLXVII.

Bl. == Blancard.
E. == Ellendt.
Gr. == Gronov.
Kr. == Krüger.
S. == Sintenis.
Schm. == Schmieder.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Πτολεμαῖος ὁ Λάγον καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστο- 1
 βούλου ὅσα μὲν ταῦτα ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φι-
 λίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὥς πάντη ἀληθῆ ἀνα-
 γράφω, ὅσα δὲ οὐ ταῦτά, τούτων τὰ πιστότερα ἐμοὶ φαι- 2
 5 νόμενα καὶ ἅμα ἀξιαφηγητότερα ἐπιλεξάμενος. ἄλλοι μὲν
 δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ
 οὗτου πλείονες ἢ ἀσυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ' ἐμοὶ
 Πτολεμαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς
 τὴν ἀφήγησιν, ὁ μὲν ὅτι ξυνεστράτευσε βασιλεῖ Ἀλεξ-
 10 άνδρῳ, Ἀριστόβουλος, Πτολεμαῖος δὲ πρὸς τῷ ξυστρα-
 τεῦσαι ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχρότερον ἢ τῷ ἄλλῳ
 ψεύσασθαι ἦν· ἄμφω δὲ, ὅτι τετελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάν-
 δρου ξυγγράφουσιν αὐτοῖς ἢ τε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ
 ἄλλως τι ἢ ὥς ξυνηνέχθῃ ξυγγράψαι ἀπῆν. ἔστι δὲ ἂ 3
 15 καὶ πρὸς ἄλλων ξυγγεγραμμένα, ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφηγητά
 τέ μοι ἔδοξε καὶ οὐ πάντη ἄπιστα, ὥς λεγόμενα μόνον
 ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψα. ὅστις δὲ θαυμάσεται ἂν θ'
 οἷον ἐπὶ τοσοῖσδε ξυγγραφεῦσι καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἦλθεν
 ἴδε ἢ ξυγγραφή, τὰ τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος
 20 καὶ τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχὼν οὕτω θαυμαζέτω.

- 1 *Λέγεται δὴ Φίλιππος μὲν τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρχοντος*
Πυθοδήμου Ἀθηνησι· παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν
Ἀλέξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου, ἐς Πελοπόννησον παρ-
ελθεῖν· εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ τὰ εἴκοσιν ἔτη Ἀλέξανδρον.
- 2 *ἐνταῦθα ξυναγαγόντα τοὺς Ἕλληνας ὅσοι ἐντὸς Πελοπον- 5*
νήσου ἦσαν αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ
τοῖς Πέρσας στρατείας, ἥντινα Φιλίππῳ ἤδη ἔδοσαν· καὶ
αἰτήσαντα λαβεῖν παρ' ἐκάστων πλὴν Λακεδαιμονίων.
Λακεδαιμονίους δὲ ἀποκρίνασθαι μὴ εἶναι σφίσι πάτριον
3 ἀκολουθεῖν ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς ἄλλων ἐξηγεῖσθαι. νεωτε- 10
ρίσαι δὲ ἅττα καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πόλιν· ἀλλὰ Ἀθη-
ναίους γε τῇ πρώτῃ ἐφρόδῳ Ἀλεξάνδρῳ ἐκπλαγέντας καὶ
πλείονα ἔτι τῶν Φιλίππῳ δοθέντων Ἀλεξάνδρῳ εἰς τι-
μὴν συγχωρῆσαι. ἐπανελθόντα δὲ ἐς Μακεδονίαν ἐν πα-
ρασκευῇ εἶναι τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου. 15
- 4 *Ἄμα δὲ τῷ ἤρῳ ἐλαύνειν ἐπὶ Θράκης, ἐς Τριβαλλοὺς*
καὶ Ἰλλυριοὺς, ὅτι τε νεωτερίζειν ἐπύθετο Ἰλλυριοὺς τε
καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ ἅμα ὁμόρους ὄντας οὐκ ἐδόκει ὑπο-
λείπεσθαι ὅτι μὴ πάντῃ ταπεινωθέντας οὕτω μακρὰν ἀπὸ
5 τῆς οἰκείας στελλόμενον. ὁρμηθέντα δὴ ἐξ Ἀμφιπόλεως 20
ἐμβαλεῖν ἐς Θράκην τὴν τῶν αὐτονόμων καλουμένων Θρα-
κῶν, Φιλίππους πόλιν ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντα καὶ τὸν Ὀρβηλον
τὸ ὄρος. διαβὰς δὲ τὸν Νέσσον ποταμὸν λέγουσιν ὅτι
6 δεκαταῖος ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ὄρος τὸν Αἴμον. καὶ ἐνταῦθα
ἀπήντων αὐτῷ κατὰ τὰ στενα τῆς ἀνόδου τῆς ἐπὶ τὸ 25
ὄρος τῶν τε ἐμπόρων πολλοὶ ὥπλισμένοι καὶ οἱ Θράκες
οἱ αὐτόνομοι, παρεσκευασμένοι εἶργειν τοῦ πρόσω, κατ-
ειληφότες τὴν ἄκρην τοῦ Αἴμου, τὸν στόλον, παρ' ἣν
7 ἦν τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος. ξυναγαγόντες δὲ ἀμάξας
καὶ προβαλλόμενοι πρὸ σφῶν ἅμα μὲν χάρακι ἐχρῶντο 30
ταῖς ἀμάξαις εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, εἰ βιά-
ζοιντο, ἅμα δὲ ἐν νῶ εἶχον ἐπαφιέναι ἀνιοῦσιν ἢ ἀποτο-
μώτατον τοῦ ὄρους ἐπὶ τὴν γάλαγγα τῶν Μακεδόνων τὰς

23 Νέσσον Palmerius: Νέον vel Νίσον. — 28 παρ' ἣν Yxem.: παρ' ὅν.

ἀμάξας. γνώμην δὲ πεποίηντο ὅτι ὅσω πυκνοτέρᾳ τῇ
φάλαγγι καταφερόμεναι συμμίζουσιν αἱ ἄμαξαι, τοσῶδε
μᾶλλον τι διασκεδάσουσιν αὐτὴν βία ἔμπεσοῦσαι.

- Ἀλεξάνδρῳ δὲ βουλὴ γίνεται ὅπως ἀσφαλέστατα 8
5 ὑπερβαλεῖ τὸ ὄρος· καὶ ἐπειδὴ ἑδόκει διακινδυνευτέα, οὐ
γὰρ εἶναι ἄλλη τὴν πάροδον, παραγγέλλει τοῖς ὀπλίταις,
ὁπότε καταφέροιντο κατὰ τοῦ ὄρηθιου αἱ ἄμαξαι, ὅσοις
μὲν ὁδὸς πλατεῖα οὔσα παρέχοι λῦσαι τὴν τάξιν, τούτους
δὲ διαχωρῆσαι, ὥς δι' αὐτῶν ἔκπεσεῖν τὰς ἀμάξας· ὅσοι 9
10 δὲ περικαταλαμβάνοιντο, ξυννεύσαντας, τοὺς δὲ καὶ πε-
σόντας ἐς γῆν, συγκλεῖσαι ἐς ἀκριβεῖς τὰς ἀσπίδας, τοῦ
κατ' αὐτῶν φερομένας τὰς ἀμάξας καὶ τῇ ῥύμῃ κατὰ τὸ
εἰκὸς ὑπερπηδῶσας ἀβλαβῶς ἐπελθεῖν. καὶ οὕτω ξυνέβη
ὅπως παρήνεσέ τε Ἀλεξάνδρος καὶ εἴκασεν. οἱ μὲν γὰρ 10
15 διέσχον τὴν φάλαγγα, αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων ἐπικυλι-
σθεῖσαι ὀλίγα ἐβλαψαν· ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς ὑπὸ ταῖς
ἀμάξαις. ἔνθα δὴ οἱ Μακεδόνες θαρσύναντες, ὅτι ἀβλα-
βεῖς αὐτοῖς, ἅς μάλιστα ἐδεδίδεσαν, αἱ ἄμαξαι ἐγένοντο,
σὺν βοῇ ἐς τοὺς Θρᾷκας ἐνέβαλλον. Ἀλεξάνδρος δὲ τοὺς 11
20 τοξότας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸ τῆς ἄλλης φά-
λαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, ἐλθεῖν ἐκέλευσε καὶ
ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρᾷκας ὅπῃ προσφέροιντο· αὐτὸς δὲ
ἀναλαβὼν τὸ ἄγχημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοὺς Ἀγριᾶ-
νας κατὰ τὸ εὐώνυμον ἤγεν. ἔνθα δὴ οἱ τοξόται βάλλοντες 12
25 τοὺς προεκθέοντας τῶν Θρᾷκων ἀνέστελλον· καὶ ἡ φάλαγξ
προσμίξασα οὐ χαλεπῶς ἐξέωσεν ἐκ τῆς χώρας ἀνθρώπους
ψιλοὺς καὶ κακῶς ὠπλισμένους βαρβάρους, ὥστε Ἀλέξαν-
δρον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου ἐπάγοντα οὐκέτι ἐδέξαντο, ἀλλὰ
ῥίψαντες ὡς ἐκάστοις προῦχώρει τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ὄρους
30 ἔφυγον. καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους καὶ πεντακο- 13
σίους, ζῶντες δὲ ἄνδρες μὲν ὀλίγοι ἐλήφθησαν δι' ὠκύ-
τητα καὶ τῆς χώρας ἐμπειρίαν, γυναικες δὲ ὅσαι ξυνεί-
ποντο αὐτοῖς ἐάλωσαν πᾶσαι, καὶ τὰ παιδάρια καὶ ἡ
λεία πᾶσα ἐάλω.

- 2 Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λείαν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ἐς
 τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάσῃ, Λυσανίαν καὶ Φιλώταν παρα-
 δούς διατίθεσθαι, αὐτὸς δὲ τὸ ἄκρον ὑπερβαλὼν προήει
 διὰ τοῦ Αἵμον ἐς Τριβαλλούς, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν
 Αὐγινον ποταμόν· ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἰστρου ὡς 5
 2 ἐπὶ τὸν Αἷμον ἰόντι σταθμοὺς τρεῖς. Σύρμος δὲ ὁ τῶν
 Τριβαλλῶν βασιλεὺς, ἐκ πολλοῦ πυνθανόμενος τοῦ Ἀλεξ-
 ἀνδρου τὸν στόλον, γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας τῶν Τρι-
 βαλλῶν προὔπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἰστρον, διαβαίνειν κελεύσας
 3 τὸν ποταμόν ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ Ἰστρῷ· Πεύκη 10
 ὄνομα τῇ νήσῳ ἐστίν. ἐς ταύτην δὲ τὴν νῆσον καὶ οἱ
 Θραῖκες οἱ πρόσχωροι τοῖς Τριβαλλοῖς προσάγοντος Ἀλεξ-
 ἀνδρου ἐκ πολλοῦ συμπεφευγότες ἦσαν, καὶ αὐτὸς ὁ
 Σύρμος ἐς ταύτην συμπεφεύγει ξὺν τοῖς ἄμφ' αὐτόν· τὸ
 δὲ πολὺ πλῆθος τῶν Τριβαλλῶν ἔφυγεν ὀπίσω ἐπὶ τὸν 15
 ποταμόν ἐνθενπερ τῇ προτεραίᾳ ὠρμήθῃ Ἀλέξανδρος.
 4 Ὡς δὲ ἔμαθεν αὐτῶν τὴν ὁρμὴν, καὶ αὐτὸς ὑποστρέψας
 τὸ ἔμπαιον ἐπὶ τοὺς Τριβαλλοὺς ἦγε, καὶ καταλαμβάνει
 καταστρατοπεδεύοντας ἤδη. καὶ οἱ μὲν, καταληφθέντες
 πρὸς τῷ νάπει τῷ παρὰ τὸν ποταμόν παρετάσσοντο· 20
 Ἀλέξανδρος δὲ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν φάλαγγα ἐς βάθος ἐκ-
 τάξας ἐπῆγε, τοὺς τοξότας δὲ καὶ τοὺς σφενδονήτας προ-
 εκθέοντας ἐκέλευσεν ἐκτοξεύειν τε καὶ σφενδονᾶν ἐς τοὺς
 βαρβάρους, εἴ πως προκαλέσαιο αὐτοὺς ἐς τὰ ψιλὰ ἐκ
 5 τοῦ νάπου. οἱ δὲ ὡς ἐντὸς βέλους ἐγένοντο, παύμενοι 25
 ἐξέθεον ἐπὶ τοὺς τοξότας, ὅπως ἐς χεῖρας συμμίσξαιαν
 γυμνοῖς οὖσι τοῖς τοξόταις. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προήγαγεν
 αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης ἔξω, Φιλώταν μὲν ἀναλαβόντα τοὺς
 ἐκ τῆς ἄνωθεν Μακεδονίας ἱππέας προσέταξεν ἐμβαλεῖν
 κατὰ τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἥπερ μάλιστα προῦκχωρήκεσαν 30
 ἐν τῇ ἐκδρομῇ· Ἡρακλείδην δὲ καὶ Σώπολιν τοὺς ἐκ Βοτ-
 τιαίας τε καὶ Ἀμφιπόλεως ἱππέας κατὰ τὸ εὐώνυμον
 6 κέρας ἐπάγειν ἔταξε. τὴν δὲ φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τὴν
 ἄλλην ἵππον πρὸ τῆς φάλαγγος παρατείνας κατὰ μέσους

ἐπῆγε. καὶ ἔστε μὲν ἀκροβολισμὸς παρ' ἑκατέρων ἦν οἱ
 Τριβαλλοὶ οὐ μεῖον εἶχον· ὥς δὲ ἡ τε φάλαγξ πυκνή
 ἐνέβαλλεν ἐς αὐτοὺς ἔρρωμένως καὶ οἱ ἱππεῖς οὐκ ἀκον-
 τισμῷ ἔτι, ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς ἵπποις ὠθοῦντες ἄλλη καὶ
 5 ἄλλη προσέπιπτον, τότε δὴ ἐτράπησαν διὰ τοῦ νάπους
 ἐς τὸν ποταμόν· καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν τρισχίλιοι ἐν τῇ
 φρυγῇ, ζῶντες δὲ ὀλίγοι καὶ τούτων ἐλήφθησαν, ὅτι ὕλη
 τε δασεῖα πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἦν καὶ νύξ ἐπιγενομένη τὴν
 ἀκρίβειαν τῆς διώξεως ἀφείλετο τοὺς Μακεδόνας. αὐτῶν
 10 δὲ Μακεδόνων τελευτῆσαι λέγει Πτολεμαῖος ἱππέας μὲν
 ἑνδεκα, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα.

Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος 3
 ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἰστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐ-
 ρώπην μέγιστον ὄντα καὶ πλείστην γῆν ἐπερχόμενον καὶ
 15 ἔθνη μαχιμώτατα ἀπείργοντα, τὰ μὲν πολλὰ Κελτικά,
 ὅθεν γε καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῷ ἀνίσχουσιν, ὧν τελευταίους 2
 Κουάδους καὶ Μαρκομάνους· ἐπὶ δὲ Σαυροματῶν μοῖραν,
 Ἰάξυγας· ἐπὶ δὲ Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας· ἐπὶ δὲ
 Σαυρομάτας τοὺς πολλοὺς· ἐπὶ δὲ Σκύθας ἔστε ἐπὶ τὰς
 20 ἐκβολάς, ἵνα ἐκδιδοῖ κατὰ πέντε στόματα ἐς τὸν Εὐξείνιον
 πόντον. ἐνταῦθα καταλαμβάνει αὐτῷ ἡκούσας ναῦς μα- 3
 κρὰς ἐκ Βυζαντίου διὰ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου κατὰ
 τὸν ποταμόν. ταύτας ἐμπλήσας τοξοτῶν τε καὶ ὀπλιτῶν
 τῇ νήσῳ ἐπέπλει ἵνα οἱ Τριβαλλοὶ τε καὶ οἱ Θράκες
 25 συμπεφευγότες ἦσαν, καὶ ἐπειρᾶτο βιάζεσθαι τὴν ἀπό- 4
 βασιν. οἱ δὲ βάρβαροι ἀπῆντων ἐπὶ τὸν ποταμὸν ὅποι
 αἱ νῆες προσπίπτοιεν· αἱ δὲ ὀλίγαι τε ἦσαν καὶ ἡ στρα-
 τία οὐ πολλή· ἡ ἐπ' αὐτῶν, καὶ τῆς νήσου τὰ πολλὰ ἀπό-
 τομα ἐς προσβολήν, καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ παρ'
 30 αὐτήν, οἷα δὴ ἐς στενὸν συγκεκλεισμένον, ὃξὺ καὶ ἄπορον
 προσσφέρεσθαι.

Ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἀπαγαγὼν τὰς ναῦς ἔγνω δια- 5
 βαίνειν τὸν Ἰστρον ἐπὶ τοὺς Γέτας τοὺς πέραν τοῦ Ἰστροῦ
 ὠκισμένους, ὅτι τε συνειλεγμένους ἐώρα πολλοὺς ἐπὶ τῇ

ὄχθη τοῦ Ἰστροῦ, ὡς εἵρξοντες, εἰ διαβαίνοι (ἦσαν γὰρ
 ἵππεῖς μὲν ἔς τετρακισχιλίους, πεζοὶ δὲ πλείους τῶν μυ-
 ρίων) καὶ ἅμα πόθος ἔλαβεν αὐτὸν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἰστροῦ
 6 ἔλθειν. τῶν μὲν δὴ νεῶν ἐπέβη αὐτός· τὰς δὲ διφθέρας
 ὑφ' αἷς ἐσκήνον τῆς κάρφης πληρώσας καὶ ὅσα μονόξυλα 5
 πλοῖα ἐκ τῆς χώρας ξυναγαγόν (ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία
 πολλή, ὅτι τούτοις χρῶνται οἱ πρόσοικοι τῷ Ἰστροῦ ἐφ'
 ἁλιείᾳ τε τῇ ἐκ τοῦ Ἰστροῦ καὶ εἴποτε παρ' ἀλλήλους ἀνὰ
 τὸν ποταμὸν στέλλονται καὶ ληστεύοντες ἀπ' αὐτῶν οἱ
 πολλοί) ταῦτα ὡς πλεῖστα ξυναγαγόν διεβίβαζεν ἐπ' αὐ- 10
 τῶν τῆς στρατιᾶς ὅσους δυνατὸν ἦν ἐν τῷ τοιῷδε τρόπῳ.
 καὶ γίνονται οἱ διαβάντες ἅμα Ἀλεξάνδρῳ ἵππεῖς μὲν
 ἔς χιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὶ δὲ ἔς τετρακισχιλίους.
 4 Διέβαλον δὲ τῆς νυκτὸς ἡ λήιον ἦν σίτου βαθύ· καὶ
 ταύτη μᾶλλον τι ἔλαθον προσσχόντες τῇ ὄχθῃ. ὑπὸ δὲ 15
 τὴν ἔω Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ ληίου ἦγε, παραγγείλας τοῖς
 πεζοῖς πλαγίαις ταῖς σαρίσαις ἐπικλίνοντας τὸν σίτον
 2 οὕτω προάγειν ἔς τὰ οὐκ ἐργάσιμα. οἱ δὲ ἵππεῖς ἔστε
 μὲν διὰ τοῦ ληίου προῆει ἡ φάλαγξ ἐφείποντο· ὡς δὲ ἐκ
 τῶν ἐργασίμων ἐξήλασαν, τὴν μὲν ἵππον ἐπὶ τὸ δεξιὸν 20
 κέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος παρήγαγε, τὴν φάλαγγα δὲ ἐν
 3 πλαισίῳ Νικάνορα ἄγειν ἐκέλευσεν. καὶ οἱ Γέται οὐδὲ τὴν
 πρώτην ἐμβολὴν τῶν ἵππέων ἐδέξαντο· παράδοξος μὲν γὰρ
 αὐτοῖς ἡ τόλμα ἐφάνη τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅτι εὐμαρῶς οὕτω
 τὸν μέγιστον τῶν ποταμῶν διεβεβήκει ἐν μιᾷ νυκτὶ τὸν 25
 Ἰστρον, οὐ γεφυρώσας τὸν πόρον, φοβερά δὲ καὶ τῆς φά-
 4 λαγγος ἡ ξυγκλεισις, βιαία δὲ ἡ τῶν ἵππέων ἐμβολή. καὶ
 τὰ μὲν πρῶτα ἔς τὴν πόλιν καταφεύγουσιν, ἡ δὲ ἀπείχεν
 αὐτοῖς ὅσον παρασάγγην τοῦ Ἰστροῦ· ὡς δὲ ἐπάγοντα
 εἶδον σπουδῇ Ἀλέξανδρον τὴν μὲν φάλαγγα παρὰ τὸν 30
 ποταμόν, ὡς μὴ κυκλωθεῖέν πῃ οἱ πεζοὶ ἐνεδρευσάντων
 τῶν Γετῶν, τοὺς ἵππεας δὲ κατὰ μέτωπον, λείπουσιν αὐ
 καὶ τὴν πόλιν οἱ Γέται κακῶς τετειχισμένην, ἀναλαβόντες
 τῶν παιδαρίων καὶ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τοὺς ἵλπους ὅσα
 φέρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο· ἦν δὲ αὐτοῖς ἡ ὁρμὴ ὡς πορ- 35
 5 ρωτάτω ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἔς τὰ ἔρημα. Ἀλέξανδρος

δὲ τὴν τε πόλιν λαμβάνει καὶ τὴν λείαν πᾶσαν ὅσῃν οἱ
 Γέται ὑπελείποντο. καὶ τὴν μὲν λείαν Μελεάγρῳ καὶ
 Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δίδωσιν, αὐτὸς δὲ κατασκάψας τὴν
 πόλιν θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστρου Αὐτὸν Σωτῆρι καὶ
 5 Ἡρακλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἰστρῳ, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ ἐγέ-
 νετο, καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας σφόνους σίμπαντας ἐπὶ
 τὸ στρατόπεδον.

Ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὡς Ἀλέξανδρον παρά τε 6
 τῶν ἄλλων ὅσα αὐτόνομα ἔθνη προσοικεῖ τῷ Ἰστρῳ καὶ
 10 παρὰ Σύρμου τοῦ Τριβαλλῶν βασιλέως· καὶ παρὰ Κελτῶν
 δὲ τῶν ἐπὶ τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ ὠκισμένων ἦκον· μεγάλοι οἱ
 Κελτοὶ τὰ σώματα καὶ μέγα ἐπὶ σφίσι φρονοῦντες· πάν-
 τες δὲ φιλίας τῆς Ἀλεξάνδρου ἐφιέμενοι ἦκειν ἔφασαν.
 καὶ πᾶσιν ἔδωκε πίστις Ἀλέξανδρος καὶ ἔλαβε· τοὺς Κελ- 7
 15 τοὺς δὲ καὶ ἤρετο ὃ τι μάλιστα δεδίδτεται αὐτοὺς τῶν
 ἀνθρωπίνων, ἐλπίσας ὅτι μέγα ὄνομα τὸ αὐτοῦ καὶ ἐς
 Κελτοὺς καὶ ἔτι προσωτέρω ἦκει καὶ ὅτι αὐτὸν μάλιστα
 πάντων δεδιέναι φήσουσι. τῷ δὲ παρ' ἐλπίδα ξυνέρη 8
 τῶν Κελτῶν ἢ ἀπόκρισις· οἷα γὰρ πόρρω τε ὠκισμένοι
 20 Ἀλεξάνδρου καὶ χωρία δύσπορα οἰκοῦντες καὶ Ἀλεξάνδρου
 ἐς ἄλλα τὴν ὁρμὴν ὀρῶντες ἔφασαν δεδιέναι μήποτε ὁ
 οὐρανὸς αὐτοῖς ἐμπέσοι. καὶ τούτους φίλους τε ὀνομάσας
 καὶ ξυμμάχους ποιησάμενος ὀπίσω ἀπέπεμψε, τοσοῦτον
 ὑπείπων ὅτι ἀλαζόνες Κελτοὶ εἰσιν.

25 Αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προὐχώρει. 5
 ἔνθα δὴ ἄγγελοι ἀφίκοντο αὐτῷ Κλεῖτόν τε τὸν Βαρδύλειον
 ἀφρεστάναι ἀγγέλλοντες καὶ Γλανκίαν προσκεχωρηκέναι
 αὐτῷ τὸν Ταυλαντίων βασιλέα· οἱ δὲ καὶ τοὺς Αὐταριά-
 τας ἐπιθήσεσθαι αὐτῷ κατὰ τὴν πορείαν ἐξήγγελλον· ὧν
 30 δὴ ἕνεκα κατὰ σπουδὴν ἐδόκει ἀναζευγνύναι. Λάγγαρος 2
 δὲ ὁ τῶν Ἀγριάνων βασιλεὺς ἔτι μὲν καὶ Φιλίππου ζῶν-
 τος ἀσπαζόμενος Ἀλέξανδρον δῆλος ἦν καὶ ἰδίᾳ ἐπρέσβευσε
 παρ' αὐτόν, τότε δὲ παρῆν αὐτῷ μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν,
 ὅσους τε καλλίστους καὶ εὐοπλοτάτους ἄμφ' αὐτὸν εἶχε·

3 καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὑπὲρ τῶν Αὐταριατῶν πυνθανόμενον
 Ἀλέξανδρον οὔτινές τε καὶ ὁπόσοι εἶεν, οὐκ ἔφη χρῆναι ἐν
 λόγῳ τίθεσθαι Αὐταριάτας· εἶναι γὰρ ἀπολεμωτάτους
 τῶν ταύτῃ· καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν, ὥς
 ἀμφὶ τὰ σφέτερα μᾶλλον τι ἔχοιεν. καὶ κελεύσαντος Ἀλέξ- 5
 ἀνδρου ἐμβάλλει ἐς αὐτούς· καὶ ἐμβαλὼν ἦγε καὶ ἔφερε
 τὴν χώραν αὐτῶν.

4 Αὐταριαῖται μὲν δὴ ἀμφὶ τὰ αὐτῶν εἶχον· Ἀγάγρος
 δὲ τὰ τε ἄλλα ἐτιμήθη μεγάλως πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ
 δῶρα ἔλαβεν ὅσα μέγιστα παρὰ βασιλεῖ τῷ Μακεδόνων 10
 νομίζεται· καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Κύναν καὶ
 ταύτην ὡμολόγησε δώσειν αὐτῷ ἐς Πέλλαν ἀφικομένῃ
 Ἀλέξανδρος.

5 Ἀλλὰ Ἀγάγρος μὲν ἐπανελθὼν οἴκαδε νόσῳ ἐτελεύ-
 τησεν. Ἀλέξανδρος δὲ παρὰ τὸν Ἐριγόνα ποταμὸν πο- 15
 ρευόμενος ἐς Πήλιον πόλιν ἐστέλλετο. ταύτην γὰρ κατει-
 λήφει ὁ Κλεῖτος ὥς ὀχυρωτάτην τῆς χώρας· καὶ πρὸς
 ταύτην ὥς ἦκεν Ἀλέξανδρος, καταστρατοπεδεύσας πρὸς
 τῷ Ἑορδαϊκῷ ποταμῷ τῇ ὑστεραίᾳ ἐγνώκει προσβάλλειν

6 τῷ τείχει. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον τὰ κύκλῳ τῆς πόλεως 20
 ὄρη, ὑπερδέξιά τε ὄντα καὶ δασέα, κατεῖχον, ὥς πάντοθεν
 ἐπιτίθεσθαι τοῖς Μακεδόσιν, εἰ τῇ πόλει προσβάλλοιεν·
 Γλανκίας δὲ αὐτῷ ὁ τῶν Ταυλαντίων βασιλεὺς οὐπω
 7 παρῆν. Ἀλέξανδρος μὲν δὴ τῇ πόλει προσῆγεν· οἱ δὲ
 πολέμιοι σφαγιασάμενοι παῖδας τρεῖς καὶ κόρας ἵσας τὸν 25
 ἀριθμὸν καὶ κριοὺς μέλανας τρεῖς, ὠρμηντο μὲν ὥς δεξό-
 μενοι ἐς χεῖρας τοὺς Μακεδόνας, ὁμοῦ δὲ γενομένων ἐξέ-
 λιπον καίτοι καρτερά ὄντα τὰ κατελημμένα πρὸς σφῶν
 χωρία, ὥστε καὶ τὰ σφάγια αὐτῶν κατελήφθη ἔτι κείμενα.

8 Ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ κατακλείσας αὐτοὺς ἐς τὴν 30
 πόλιν καὶ στρατοπεδευσάμενος πρὸς τῷ τείχει ἐγνώκει
 περικτειχισμῷ ἀποκλεῖσαι αὐτούς· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παρῆν
 μετὰ πολλῆς δυνάμεως Γλανκίας ὁ τῶν Ταυλαντίων βα-
 σιλεὺς. ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν πόλιν ἀπέγνω ἐλεῖν

ἂν ξὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει, πολλῶν μὲν ἐς αὐτὴν καὶ
 μαχίμων συμπεφευγόντων, πολλῶν δὲ ἅμα τῷ Γλανκίᾳ
 προσκεισομένων, εἰ αὐτὸς τῷ τείχει προσμάχοιτο· Φιλώ- 9
 ταν δὲ ἀναλαβόντα τῶν ἱππέων ὅσους ἐς προφυλακὴν καὶ
 5 τὰ ὑποζύγια τὰ ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐς ἐπισιτισμὸν ἔπεμ-
 πεν. καὶ ὁ Γλανκίας μαθὼν τὴν ὁρμὴν τῶν ἀμφὶ Φιλώ-
 ταν ἐξελαύνει ἐπ' αὐτούς, καὶ καταλαμβάνει τὰ κύκλῳ
 ὄρη τοῦ πεδίου, ὅθεν οἱ ξὺν Φιλώτᾳ ἐπισιτιεῖσθαι ἔμελ-
 λον. Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ ἀπηγγέλθη αὐτῷ ὅτι κινδύ- 10
 10 νέουσιν οἱ τε ἱππεῖς καὶ τὰ ὑποζύγια, εἰ νῦν αὐτούς
 καταλήψεται, αὐτὸς μὲν ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς
 καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας καὶ ἱππέας ἐς τετρα-
 κοσίους ἐβοήθει σπουδῇ· τὸ δὲ ἄλλο στρατεύμα πρὸς τῇ
 πόλει ἀπέλιπεν, ὥς μὴ ἀποχωρήσαντος παντὸς τοῦ στρα-
 15 τοῦ καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐπιδραμόντες τοῖς ἀμφὶ Γλαν-
 κίαν ξυμμίξειαν. ἔνθα δὴ Γλανκίας προσάγοντα Ἀλέξαν- 11
 δρον αἰσθόμενος ἐκλείπει τὰ ὄρη· οἱ δὲ ξὺν Φιλώτᾳ
 ἀσφαλῶς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον διεσώθησαν. ἐδόκουν δ' ἔτι
 τὸν Ἀλέξανδρον ἐν δυσχωρίᾳ ἀπειληφέναι οἱ ἀμφὶ τὸν
 20 Κλεῖτον καὶ Γλανκίαν· τὰ τε γὰρ ὄρη τὰ ὑπερδέξια κατεῖ-
 χον πολλοῖς μὲν ἱππεῦσι, πολλοῖς δὲ ἀκοντισταῖς καὶ
 σφενδονήταις καὶ ὀπλίταις δὲ οὐκ ὀλίγοις, καὶ οἱ ἐν τῇ
 πόλει κατειλημμένοι προσκείμεσθαι ἀπαλλαττομένοις ἔμελ-
 λον· τὰ τε χωρία δι' ὧν ἡ πάροδος ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ 12
 25 στενὰ καὶ ὑλώδη ἐφαίνετο, τῇ μὲν πρὸς τοῦ ποταμοῦ
 ἀπειργόμενα, τῇ δὲ ὄρος ὑπερύψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς
 τοῦ ὄρους, ὥστε οὐδὲ ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων ἂν τῷ στρα-
 τεύματι ἡ πάροδος ἐγένετο.

Ἐνθα δὴ ἐκτάσσει τὸν στρατὸν Ἀλέξανδρος ἐς ἑκατὸν 6
 30 καὶ εἴκοσι τὸ βάθος τῆς φάλαγγος. ἐπὶ τὸ κέρας δὲ ἑκα-
 τέρωθεν διακοσίους ἱππέας ἐπιτάξας παρήγγελλε σιγῇ
 ἔχειν, τὸ παραγγελλόμενον ὁξέως δεχομένους. καὶ τὰ μὲν 2
 πρῶτα ἐσήμηνεν ὁρθὰ ἀνατείνειν τὰ δόρατα τοὺς ὀπλίτας,
 ἔπειτα ἀπὸ ξυνθήματος ἀποτείνειν ἐς προβολήν, καὶ νῦν

μὲν εἰς τὸ δεξιὸν ἐγκλῖναι τῶν δοράτων τὴν σύγκλεισιν,
 αὐτοὶ δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν φάλαγγα
 εἰς τε τὸ πρόσω ὀξέως ἐκίνησε καὶ ἐπὶ τὰ κέρατα ἄλλοτε
 3 ἄλλῃ παρήγαγε. καὶ οὕτω πολλὰς τάξεις τάξας τε καὶ
 μετακοσμήσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, κατὰ τὸ εὐώνυμον οἶον 5
 ἔμβολον ποιήσας τῆς φάλαγγος ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς πολε-
 μίους. οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον τὴν τε ὀξύτητα ὀρῶν-
 τες καὶ τὸν κόσμον τῶν δρωμένων, τότε δὲ προσάγοντας
 ἤδη τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλὰ λείπουνσι
 4 τοὺς πρώτους λόφους. ὁ δὲ καὶ ἐπαλαλάξαι ἐκέλευσε τοὺς 10
 Μακεδόνας καὶ τοῖς δόρασι δουπῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας.
 οἱ δὲ Ταυλάντιοι ἔτι μᾶλλον ἐκπλαγέντες πρὸς τῆς βοῆς
 ὥς πρὸς τὴν πόλιν ἐπανήγαγον σπουδῇ τὸν στρατόν.
 5 Ἀλέξανδρος δὲ λόφον τινὰς κατέχοντας ἰδὼν οὐ πολ-
 λούς τῶν πολεμίων, παρ' ὃν αὐτῷ ἡ πάροδος ἐγίγνετο, 15
 παρήγγειλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐταί-
 ροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵπ-
 πους καὶ ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν γήλοφον· ἐκεῖσε δὲ ἐλθόντας,
 εἰ ὑπομένοιεν οἱ κατειληφότες τὸ χωρίον, τοὺς ἡμίσεας
 καταπηδῆσαι ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ ἀναμιχθέντας τοῖς 20
 6 ἵππευσι πεζοὺς μάχεσθαι. οἱ δὲ πολέμιοι τὴν ὁρμὴν
 τὴν Ἀλεξάνδρου ἰδόντες λείπουνσι τὸν γήλοφον καὶ παρ-
 εκκλίνουσιν ἑφ' ἑκάτερα τῶν ὀρῶν. ἔνθα δὲ καταλα-
 βὼν Ἀλέξανδρος τὸν γήλοφον σὺν τοῖς ἐταίροις τοὺς τε
 Ἀγριᾶνας μεταπέμπεται καὶ τοὺς τοξότας, ὄντας εἰς 25
 δισχιλίους· τοὺς δὲ ὑπασπιστάς διαβαίνειν τὸν ποτα-
 μὸν ἐκέλευσε καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς τάξεις τῶν Μακεδό-
 νων· ὁπότε δὲ διαβάντες τύχοιεν, ἐπ' ἀσπίδα ἐκτάσ-
 σεσθαι, ὥς πυκνὴν εὐθὺς διαβάντων φαίνεσθαι τὴν
 φάλαγγα· αὐτὸς δὲ ἐν προφυλακῇ ὦν ἀπὸ τοῦ λόφου 30
 7 ἀφειώρα τῶν πολεμίων τὴν ὁρμὴν. οἱ δὲ, ὀρῶντες δια-
 βαίνουσιν τὴν δύναμιν, κατὰ τὰ ὄρη ἀντεπήεσαν, ὥς τοῖς
 μετὰ Ἀλεξάνδρου ἐπιθησόμενοι τελευταίοις ἀποχωροῦσιν.
 ὁ δὲ πελαζόντων ἤδη αὐτὸς ἐκθεῖ σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν.
 καὶ ἡ φάλαγξ, ὥς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπιοῖσα, ἐπηγά- 35
 λαξεν· οἱ δὲ πολέμιοι πάντων ἐπὶ σφᾶς ἐλαυνόντων

ἐγκλίναντες ἔφευγον· καὶ ἐν τούτῳ ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος
 τοὺς τε Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας δρόμῳ ὥς ἐπὶ τὸν
 ποταμόν. καὶ πρῶτος μὲν αὐτὸς φθάσας διαβαίνει· τοῖς 8
 τελευταίοις δὲ ὥς εἶδεν ἐπικειμένους τοὺς πολεμίους ἐπι-
 5 στήσας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τὰς μηχανὰς ἐξακοντίζειν ὥς πορρω-
 τάτῳ ἀπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν ὅσα ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἐξα-
 κοντίζεται· καὶ τοὺς τοξότας δὲ ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ
 ἐκτοξεύειν ἐπιστάντας καὶ τούτους. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν
 Γλανκίαν εἶσω βέλους παρελθεῖν οὐκ ἐτόλμων· οἱ Μακε-
 10 δόνες δὲ ἐν τούτῳ ἀσφαλῶς ἐπέρασαν τὸν ποταμόν, ὥστε
 οὐδεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν.

Τρίτῃ δὲ ἀπ' ἐκείνης ἡμέρας καταμαθὼν Ἀλέξανδρος 9
 κακῶς ἀνλίζομένους τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον καὶ Γλανκίαν, καὶ
 οὔτε φυλακὰς ἐν τῇ τάξει αὐτοῖς φυλαττομένας οὔτε
 15 χάρακα ἢ τάφρον προβεβλημένους, οἷα δὴ ξὺν φόβῳ
 ἀπηλλάχθαι οἰομένων Ἀλέξανδρον, ἐς μῆκος δὲ οὐκ ὠφέ-
 λιμον ἀποτεταμένην αὐτοῖς τὴν τάξιν, ὑπὸ νύκτα ἔτι λα-
 θὼν διαβαίνει τὸν ποταμόν, τοὺς τε ὑπασπιστάς ἅμα οἱ
 ἄγων καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τὴν Περ-
 20 δίκκου καὶ Κοίνου τάξιν. καὶ προστέτακτο μὲν ἀκολου- 10
 θεῖν τὴν ἄλλην στρατιάν· ὥς δὲ καιρὸν εἶδεν εἰς ἐπίθεσιν,
 οὐ προσμείνας ὁμοῦ γενέσθαι πάντας ἐφῆκε τοὺς τοξότας
 καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας· οἱ δὲ ἀπροσδόκητοί τε ἐπιπεσόντες
 καὶ φάλαγγι κατὰ κέρας, ἥπερ ἀσθνεσιτάτοις αὐτοῖς καρτε-
 25 ρωτάτῃ τῇ ἐμβολῇ προσμίζειν ἔμελλον, τοὺς μὲν ἔτι ἐν
 ταῖς εὐναῖς κατέκτεινον, τοὺς δὲ φεύγοντας, εὐμαρῶς αἰ-
 ροῦντες, ὥστε πολλοὶ μὲν αὐτοῦ ἐγκατελήφθησαν καὶ ἀπέ-
 θανον, πολλοὶ δὲ ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἀτάκτῳ καὶ φοβερᾷ
 γενομένη· οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν. ἐγένετο 11
 30 δὲ ἡ δίωξις τοῖς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον μέχρι πρὸς τὰ ὄρη τῶν
 Ταυλαντίων· ὅσοι δὲ καὶ ἀπέφευγον αὐτῶν, γυμνοὶ τῶν
 ὀπλῶν διεσώθησαν. Κλεῖτος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον
 καταφυγὼν ἐμπρήσας τὴν πόλιν ἀπηλλάγῃ παρὰ Γλανκίαν
 ἐς Ταυλαντίους.

- 7 Ἐν τούτῳ δὲ τῶν φρυγᾶδων τινὲς τῶν ἐκ Θηβῶν φε-
γόντων παρελθόντες νύκτωρ εἰς τὰς Θήβας ἐπαγομένων
τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ νεωτερισμῶ ἐκ τῆς πόλεως Ἀμύνταν μὲν
καὶ Τιμόλαον τῶν τὴν Καδμείαν ἔχοντων οὐδὲν ὑποτο-
πήσαντας πολέμιον ἔξω τῆς Καδμείας ἀπέκτειναν ξύλλα- 5
2 βόντες, εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν παρελθόντες ἐπῆραν τοὺς
Θηβαίους ἀποσιῆσαι ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἐλευθερίαν τε
προϊσχύμενοι, παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, καὶ τῆς βαρύ-
τητος τῶν Μακεδόνων ἤδη ποτὲ ἀπαλλαγῆναι. πιθανώ-
τεροι δὲ εἰς τὸ πλῆθος ἐφαίνοντο τεθνησκῆναι Ἀλέξανδρον 10
3 ἰσχυρίζομενοι ἐν Ἰλλυριοῖς· καὶ γὰρ καὶ πολλὸς ὁ λόγος
οὗτος κατὰ πολλῶν ἐφοίτα, ὅτι τε χρόνον ἀπῆν οὐκ
ὀλίγον καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγελία παρ' αὐτοῦ ἀφῆκτο, ὥστε,
ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῖσδε, οὐ γινώσκοντες τὰ ὄντα τὰ
μάλιστα καθ' ἡδονὴν σφισιν εἰκαζον. 15
- 4 Πυθομένῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὰ τῶν Θηβαίων οὐδαμῶς
ἐδόκει ἀμελητέα εἶναι, τὴν τε τῶν Ἀθηναίων πόλιν δι'
ὑποψίας ἐκ πολλοῦ ἔχοντι καὶ τῶν Θηβαίων τὸ τόλμημα
οὐ φραῦλον ποιουμένων, εἰ Λακεδαιμόνιοι τε πάλοι ἤδη
ταῖς γνώμας ἀφροσυχότες καὶ τινες καὶ ἄλλοι τῶν ἐν 20
Πελοποννήσῳ καὶ Αἰτωλοῖ οὐ βέβαιοι ὄντες συνεπιλή-
5 ψονται τοῦ νεωτερισμοῦ τοῖς Θηβαίοις. ἄγων δὲ παρὰ
τὴν Ἑορδαίαν τε καὶ τὴν Ἑλμιῶνιν καὶ παρὰ τὰ τῆς
Στυμφαίας καὶ Παραναίας ἄκρα ἐβδομαῖος ἀφικνεῖται εἰς
Πέλιναν τῆς Θετταλίας. ἔνθεν δὲ ὁρμηθεὶς ἕκτη ἡμέρα 25
ἐσβάλλει εἰς τὴν Βοιωτίαν, ὥστε οὐ πρόσθεν οἱ Θηβαῖοι
ἔμαθον εἰσω Πυλῶν παρεληλυθότα αὐτὸν πρὶν ἐν Ὀρχη-
6 στῶ γενέσθαι ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ. καὶ τότε δὲ οἱ πρᾶ-
ξαντες τὴν ἀπόστασιν στρατεύμα ἐκ Μακεδονίας Ἀντι-
πάτρου ἀφῆχθαι ἔφρασκον, αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον τεθνάναι 30
δυσχυρίζοντο, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅτι οὗτος αὐτὸς
προσάγει Ἀλέξανδρος χαλεπῶς εἶχον· ἄλλον γὰρ τινα
ἦκειν Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου.

23 Ἑλμιῶνιν E.: Ἑλυμιῶνιν. — 24 Στυμφαίας] Τυμφαίας Palmerius. — Παραναίας idem: Παρναίας. — 25 Πέλιναν S.: Πελλίναν et Πελίναν.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξ Ὀγγηστοῦ ἄρας τῇ ὑστεραία 7
 προσῆγε πρὸς τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ τοῦ Ἰο-
 λάου τέμενος· οὗ δὴ καὶ ἐστρατοπέδευσεν, ἐνδιδοὺς ἐτι
 τοῖς Θηβαίοις τριβὴν, εἰ μεταγρόντες ἐπὶ τοῖς κακῶς ἐγνώ-
 5 σμένοις πρεσβεύσαιντο παρ' αὐτόν. οἱ δὲ τοσοῦτου ἐδέη- 8
 σαν ἐνδόσιμόν τι παρασχεῖν ἐς ξύμβασιν, ὥστε ἐκθέοντες
 ἐκ τῆς πόλεως οἱ τε ἱππεῖς καὶ τῶν ψιλῶν οὐκ ὀλίγοι
 ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἡκροβολίζοντο ἐς τὰς προφυλα-
 κάς, καὶ τινὰς καὶ ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν Μακεδό-
 10 νων. καὶ Ἀλέξανδρος ἐκπέμπει τῶν ψιλῶν καὶ τοξοτῶν, 9
 ὥστε αὐτῶν ἀναστεῖλαι τὴν ἐκδρομὴν· καὶ οὗτοι οὐ χαλε-
 πῶς ἀνέστειλαν ἤδη τῷ στρατοπέδῳ αὐτῷ προσφερομέ-
 νους. τῇ δὲ ὑστεραία ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν καὶ
 περιελθὼν κατὰ τὰς πύλας τὰς φερούσας ἐπ' Ἐλευθεράς
 15 τε καὶ τὴν Ἀττικὴν, οὐδὲ τότε προσέμιξε τοῖς τείχεσιν
 αὐτοῖς, ἀλλ' ἐστρατοπέδευσεν οὐ πολὺ ἀπέχων τῆς Κα-
 δμείας, ὥστε ἐγγὺς εἶναι ὑφέλειαν τῶν Μακεδόνων τοῖς
 τὴν Καδμείαν ἔχουσιν. οἱ γὰρ Θηβαῖοι τὴν Καδμείαν 10
 διπλῷ χάρακι ἐφρούρουν ἀποτειχίσαντες, ὥς μήτε ἔξωθέν
 20 τινὰ τοῖς ἐγκατελιγμένοις δύνασθαι ἐπωφελεῖν, μήτε
 αὐτοὺς ἐκθέοντας βλέπτειν τι σφᾶς ὅποτε τοῖς ἔξω πο-
 λεμίοις προσφέρωιντο. Ἀλέξανδρος δὲ (ἐτι γὰρ τοῖς Θη-
 βαίοις διὰ φιλίας ἐλθεῖν μᾶλλον τι ἢ διὰ κινδύνου ἤθελε)
 διέτριβε πρὸς τῇ Καδμείᾳ κατεστρατοπεδευκίως. ἔνθα 11
 25 δὴ τῶν Θηβαίων οἱ μὲν τὰ βέλτιστα ἐς τὸ κοινὸν γινώ-
 σκοντες ἐξελθεῖν ὤρμηντο παρ' Ἀλέξανδρον καὶ εὐρέσθαι
 συγγνώμην τῷ πλήθει τῶν Θηβαίων τῆς ἀποστάσεως· οἱ
 φυγάδες δὲ καὶ ὅσοι τοὺς φυγάδας ἐπικεκλημένοι ἦσαν,
 οὐδενὸς φιλανθρωποῦ τυχεῖν ἂν παρ' Ἀλεξάνδρου ἀξιοῦν-
 30 τες, ἄλλως τε καὶ βοιωταρχοῦντες ἔστιν οἱ αὐτῶν, παν-
 τάπασιν ἐνῆγον τὸ πλῆθος ἐς τὸν πόλεμον. Ἀλέξανδρος
 δὲ οὐδ' ὥς τῇ πόλει προσέβαλεν.

Ἀλλὰ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτι Περδίκκας, 8
 προτεταγμένος τῆς φυλακῆς τοῦ στρατοπέδου σὺν τῇ αὐ-

τοῦ τάξει καὶ τοῦ χάρακος τῶν πολεμίων οὐ πολὺ ἄφρε-
 στηκώς, οὐ προσμείνας παρ' Ἀλεξάνδρου τὸ ἐς τὴν μάχην
 ξύνθημα αὐτὸς πρῶτος προσέμιξε τῷ χάρακι καὶ διασπά-
 σας αὐτὸν ἐνέβαλεν ἐς τῶν Θηβαίων τὴν προφυλακὴν.
 2 τούτῳ δὲ ἐπόμενος Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους, ὅτι καὶ ξυν- 5
 τεταγμένος τῷ Περδίκκῃ ἦν, ἐπήγαγε καὶ αὐτὸς τὴν αὐτοῦ
 τάξιν, ὥς εἶδε τὸν Περδίκκῃ παρεληλυθότα εἶσω τοῦ
 χάρακος. ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος, ὥς μὴ μόνοι ἀπο-
 ληφθέντες πρὸς τῶν Θηβαίων κινδυνεύσειαν, ἐπήγε τὴν
 3 ἄλλην στρατιάν. καὶ τοὺς μὲν τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας 10
 ἐκδραμεῖν ἐσήμηνεν εἶσω τοῦ χάρακος, τὰ δὲ ἀγῆματα καὶ
 τοὺς ὑπασπιστάς ἐτι ἔξω κατεῖχεν. ἔνθα δὴ Περδίκκας
 μὲν τοῦ δευτέρου χάρακος εἶσω παρελθεῖν βιαζόμενος
 αὐτὸς μὲν βληθεὶς πίπτει αὐτοῦ· καὶ ἀποκομίζεται κακῶς
 ἔχων ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, καὶ χαλεπῶς διεσώθη ἀπὸ τοῦ 15
 τραύματος· τοὺς μέντοι Θηβαίους ἐς τὴν κοίλην ὁδὸν τὴν
 κατὰ τὸ Ἡράκλειον φέρουσαν οἱ ἅμα αὐτῷ εἰσπεσόντες
 4 ὁμοῦ τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου τοξόταις συνέκλεισαν. καὶ 20
 ἔστε μὲν ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον ἀναχωροῦσιν εἶποντο τοῖς Θη-
 βαίοις· ἐντεῦθεν δὲ ἐπιστρεψάντων αὐθις σὺν βοῇ τῶν 20
 Θηβαίων φυγὴ τῶν Μακεδόνων γίνεται· καὶ Εὐρυβώτας
 τε ὁ Κρής πίπτει ὁ τοξάρχης καὶ αὐτῶν τῶν τοξοτῶν ἐς
 ἐβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον πρὸς τὸ ἀγῆμα τὸ
 τῶν Μακεδόνων καὶ τοὺς ὑπασπιστάς τοὺς βασιλικούς.
 5 καὶ τούτῳ Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν αὐτοῦ φεύγοντας κατι- 25
 δὼν, τοὺς Θηβαίους δὲ λελυκότας ἐν τῇ διώξει τὴν τάξιν,
 ἐμβάλλει ἐς αὐτοὺς συντεταγμένη τῇ φάλαγγι· οἱ δὲ ὠθοῦσι
 τοὺς Θηβαίους εἶσω τῶν πυλῶν· καὶ τοῖς Θηβαίοις ἐς
 τοσόνδε ἡ φυγὴ φοβερά ἐγίνετο, ὥστε διὰ τῶν πυλῶν
 ὠθούμενοι ἐς τὴν πόλιν οὐκ ἔφθησαν συγχεῖσαι τὰς πύ- 30
 λας· ἀλλὰ συνεισπίπτουσι γὰρ αὐτοῖς εἶσω τοῦ τείχους
 ὅσοι τῶν Μακεδόνων ἐγγὺς φευγόντων εἶχοντο, ἅτε καὶ
 τῶν τειχῶν διὰ τὰς προφυλακὰς τὰς πολλὰς ἐρήμιων ὄν-
 6 των. καὶ παρελθόντες εἰς τὴν Καδμεΐαν οἱ μὲν ἐκεῖθεν

7 παρεληλυθότα S.: προεληλυθότα. — 11 τὰ δὲ ἀγῆματα] τὸ δὲ
 ἄγῆμά τε Schm.

κατὰ τὸ Ἀμφεῖον σὺν τοῖς κατέχουσι τὴν Καδμείαν ἐξέ-
 βαλλον ἐς τὴν ἄλλην πόλιν· οἱ δὲ κατὰ τὰ τείχη, ἐχόμενα
 ἤδη πρὸς τῶν συνεισπεσόντων τοῖς φεύγουσιν, ὑπερβάντες
 ἐς τὴν ἀγορὰν δρόμῳ ἐφέροντο. καὶ ὀλίγον μὲν τινα χρό- 7
 νον ἔμειναν οἱ τεταγμένοι τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ Ἀμ-
 φεῖον· ὥς δὲ πανταχόθεν αὐτοῖς οἱ Μακεδόνες καὶ Ἀλέξ-
 ανδρος ἄλλοτε ἄλλη ἐπικραινόμενος προσέκειντο, οἱ μὲν
 ἱππεῖς τῶν Θηβαίων διεκπεσόντες διὰ τῆς πόλεως ἐς τὸ
 πεδῖον ἐξέπιπτον, οἱ δὲ πεζοὶ ὥς ἐκάστοις προὔχωρει 8
 ἐσώζοντο. ἔνθα δὴ ὄργῃ οὐχ οὕτως τι οἱ Μακεδόνες,
 ἀλλὰ Φωκεῖς τε καὶ Πλαταιεῖς καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Βοιωτοὶ
 οὐδὲ ἀμυνομένους ἔτι τοὺς Θηβαίους οὐδενὶ κόσμῳ ἔκτει-
 νον, τοὺς μὲν ἐν ταῖς οἰκίαις ἐπείσπιπτοντες, οὓς δὲ καὶ
 ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, τοὺς δὲ καὶ πρὸς ἱεροῖς ἱκετεύον-
 15 τας, οὔτε γυναικῶν οὔτε παίδων φειδόμενοι.

Καὶ πάθος τοῦτο Ἑλληνικὸν μεγέθει τε τῆς ἀλούσης 9
 πόλεως καὶ ὀξύτητι τοῦ ἔργου, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τῇ
 παραλόγῳ ἐς τε τοὺς παθόντας καὶ τοὺς δράσαντας, οὐ
 μεῖον τι τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἢ καὶ αὐτοὺς τοὺς μετα-
 20 σχόντας τοῦ ἔργου ἐξέπληξε. τὰ μὲν γὰρ περὶ Σικελίαν 2
 Ἀθηναίοις ξυννεχθέντα, εἰ καὶ πλήθει τῶν ἀπολομένων
 οὐ μείονα τὴν ξυμφορὰν τῇ πόλει ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῇ τε
 πόρρῳ ἀπὸ τῆς οἰκείας διαφθαρεῖν αὐτοῖς τὸν στρατόν,
 καὶ τὸν πολὺν ξυμμαχικὸν μᾶλλον ἢ οἰκεῖον ὄντα, καὶ τῇ
 25 τὴν πόλιν αὐτοῖς περιλειφθῆναι, ὥς καὶ ἐς ὕστερον ἐπὶ
 πολὺ τῷ πολέμῳ ἀντίσχειν Λακεδαιμονίοις τε καὶ τοῖς
 ξυμμάχοις καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦντας, οὔτε αὐτοῖς
 τοῖς παθοῦσιν ἴσην τὴν αἴσθησιν τῆς ξυμφορᾶς προσέθη-
 κεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι τὴν ἐπὶ τῷ πάθει ἔκπληξιν
 30 ὁμοίαν παρέσχε. καὶ τὸ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς αὐτῆς Ἀθη- 3
 ναίων πταῖσμα ναυτικόν τε ἦν καὶ ἡ πόλις οὐδὲν ἄλλο
 ὅτι μὴ τῶν μακρῶν τειχῶν καθαιρέσει καὶ νεῶν τῶν πολ-
 λῶν παραδόσει καὶ στερήσει τῆς ἀρχῆς ἐς ταπεινότητα
 ἀφικομένη τό τε σχῆμα τὸ πάτριον ὅμως ἐφύλαξε καὶ τὴν
 35 δύναμιν οὐ διὰ μακροῦ τὴν πάλαι ἀνέλαβεν, ὥς τὰ τε

35 πάλαι ἀνέλαβεν Gr. : παλαιὰν ἔλαβεν.

μακρὰ τεῖχη ἐκτειχίσαι καὶ τῆς θαλάσσης αὐτοῖς ἐπικρα-
 τῆσαι καὶ τοὺς τότε φοβεροὺς σφισι Λακεδαιμονίους καὶ
 παρ' ὀλίγον ἐλθόντας ἀφανίσει τὴν πόλιν αὐτοῖς ἐν τῷ
 4 μέρει ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων διασώσασθαι. Λακεδαι-
 μονίων τε αὖ τὸ κατὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντίνειαν πταῖσμα 5
 τῷ παραλόγῳ μᾶλλον τι τῆς ξυμφορᾶς ἢ τῷ πλήθει τῶν
 ἀπολομένων τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξέπληξεν· ἢ τε ξὺν
 Ἐπαμεινώνδᾳ Βοιωτῶν καὶ Ἀρκαδῶν γενομένη προσβολῇ
 πρὸς τὴν Σπάρτην καὶ αὐτῇ τῷ ἀήθει τῆς ὀψεως μᾶλλον
 ἢ τῇ ἀκριβείᾳ τῶν κινδύνων αὐτοὺς τε τοὺς Λακεδαιμο- 10
 νίους καὶ τοὺς ξυμμετασχόντας αὐτοῖς τῶν τότε πραγμά-
 5 των ἐφόβησεν. ἢ δὲ δὴ Πλαταιῶν ἄλωσις τῆς πόλεως
 τῇ σμικρότητι τῶν ἐγκαταληφθέντων, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν
 διαπεφεύγεσαν πάσαι ἐς τὰς Ἀθήνας, οὐ μέγα πάθημα
 ἐγένετο. καὶ ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἄλωσις, νησιωτικά τε 15
 πολίσματα ἦν καὶ τοῖς δράσασιν αἰσχύνῃ μᾶλλον τι προσ-
 έβαλεν ἢ ἐς τὸ ξύμπαν Ἑλληνικὸν μέγαν τὸν παράλογον
 παρέσχε.

6 Θηβαίοις δὲ τὰ τῆς ἀποστάσεως ὀξεία καὶ ξὺν οὐδενὶ
 λογισμῷ γένομενα, καὶ ἡ ἄλωσις δι' ὀλίγου τε καὶ οὐ ξὺν 20
 πόνῳ τῶν ἐλόντων ξυνενεχθεῖσα, καὶ ὁ φόνος πολὺς, οἷα
 δὲ ἐξ ὁμοφύλων τε καὶ παλαιᾶς ἀπεχθείας ἐπεξιόντων,
 καὶ ὁ τῆς πόλεως παντελὴς ἀνδραποδισμὸς, δυνάμει τε
 καὶ δόξῃ ἐς τὰ πολέμια τῶν τότε προεχούσης ἐν τοῖς Ἑλ-
 λησιν, οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος εἰς μῆνιν τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ 25
 7 ἀνηρέχθη, ὥς τῆς τε ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ προδοσίας
 τῶν Ἑλλήνων διὰ μακροῦ ταύτην δίκην ἐκτίσαντας Θη-
 βαίους, καὶ τῆς Πλαταιῶν ἐν τε ταῖς σπονδαῖς καταλή-
 ψεως καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως, καὶ
 τῆς τῶν παραδόντων σφᾶς Λακεδαιμονίοις οὐχ Ἑλληνικῆς 30
 γενομένης διὰ Θηβαίους σφαγῆς, καὶ τοῦ χωρίου τῆς ἐρη-
 μώσεως ἐν ὅτῳ οἱ Ἕλληνες παραταξάμενοι Μήδοις ἀπώ-
 σαντο τῆς Ἑλλάδος τὸν κίνδυνον, καὶ ὅτι Ἀθηναίους αὐτοὶ
 τῇ ψήφῳ ἀπώλλυνον ὅτε ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως

γνώμη προϋτέθη ἐν τοῖς Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις. ἐπεὶ 8
καὶ πρὸ τῆς ξυμφορᾶς πολλὰ ἀπὸ τοῦ θείου ἐπισημῆναι
ἐλέγετο, ἃ δὴ ἐν μὲν τῷ παραντίκα ἡμελήθη, ὕστερον δὲ
ἡ μνήμη αὐτὰ ἐς λογισμὸν τοῦ ἐκ πάλαι ἐπὶ τοῖς ξυνε-
5 χθεῖσι προσημανθῆναι ἀνήνεγκε.

Τοῖς δὲ μετασχοῦσι τοῦ ἔργου ξυμμάχοις, οἷς δὴ καὶ 9
ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας διαθεῖναι, τὴν
μὲν Καδμείαν φρουρᾶ κατέχειν ἔδοξε, τὴν πόλιν δὲ κατα-
σκάψαι εἰς ἔδαφος, καὶ τὴν χώραν κατανεῖμαι τοῖς ξυμ-
10 μάχοις ὅση μὴ ἱερὰ αὐτῆς· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας καὶ
ὅσοι ὑπελείποντο Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων τε καὶ ἱε-
ρειῶν καὶ ὅσοι ξένοι Φιλίππου ἢ Ἀλεξάνδρου ἢ ὅσοι
πρόξενοι Μακεδόνων ἐγένοντο, ἀνδραποδίσαι. καὶ τὴν 10
Πινδάρου δὲ τοῦ ποιητοῦ οἰκίαν καὶ τοὺς ἀπογόνους τοῦ
15 Πινδάρου λέγουσιν ὅτι διεφύλαξεν Ἀλέξανδρος αἰδοῖ τῇ
Πινδάρου. ἐπὶ τούτοις Ὀρχόμενόν τε καὶ Πλαταιὰς ἀνα-
στῆσαι τε καὶ τειχίσαι οἱ ξύμμαχοι ἔγνωσαν.

Ἐς δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὡς ἐξηγγέλθη τῶν Θη- 10
βαίων τὸ πάθος, Ἀρκάδες μὲν ὅσοι βοηθήσαντες Θηβαίοις
20 ἀπὸ τῆς οἰκείας ὠρμήθησαν θάνατον κατεψηφίσαντο τῶν
ἐπαράντων σφᾶς ἐς τὴν βοήθειαν, Ἡλεῖοι δὲ τοὺς φνυγά-
δας σφῶν κατεδέξαντο, ὅτι ἐπιτηδείοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν.
Αἰτωλοὶ δὲ πρεσβείας σφῶν κατὰ ἔθνη πέμψαντες ξυγ- 2
γνώμης τυχεῖν ἐδέοντο, ὅτι καὶ αὐτοὶ τι πρὸς τὰ παρὰ
25 τῶν Θηβαίων ἀπαγγελθέντα ἐνεωτέρισαν· Ἀθηναῖοι δέ,
μυστηρίων τῶν μεγάλων ἀγομένων ὡς ἦκον τινὲς τῶν Θη-
βαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγέντες
ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν ἰσκευαγῶγον ἐς τὴν πόλιν.
ὁ δῆμος δὲ ἐς ἐκκλησίαν συνελθὼν Δημάδου γράψαντος 3
30 δέκα πρέσβεις ἐκ πάντων Ἀθηναίων ἐπιλεξάμενος πέμπει
παρὰ Ἀλέξανδρον οὕστινας ἐπιτηδαιοτάτους Ἀλεξάνδρῳ
ἐγίγνωσκον, ὅτι τε σῶος ἐξ Ἰλλυριῶν καὶ Τριβαλλῶν ἐπαν-
ῆλθε χαίρειν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἐν καιρῷ
ἀπαγγελοῦντας καὶ ὅτι Θηβαίους τοῦ νεωτερισμοῦ ἐτιμω-
35 ρήσατο. ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλανθρωπῶς πρὸς τὴν πρε- 4
σβείαν ἀπεκρίνατο, ἐπιστολὴν δὲ γράψας πρὸς τὸν δῆμον

ἐξήτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Λυκούργον· καὶ Ὑπερ-
 εῖδην δὲ ἐξήτει καὶ Πολύευκτον καὶ Χάρητα καὶ Χαρί-
 5 δημον καὶ Ἐφιάτην καὶ Διότιμον καὶ Μοιροκλέα· τού-
 τους γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς τε ἐν Χαιρωνείᾳ ξυμφορᾶς τῇ
 πόλει γενομένης καὶ τῶν ὕστερον ἐπὶ τῇ Φιλίππου τελευτῇ 5
 πλημμεληθέντων ἕς τε αὐτὸν καὶ ἕς Φίλιππον· καὶ Θη-
 βαίοις δὲ τῆς ἀποστάσεως ἀπέφαιναν αἰτίους οὐ μείον ἢ
 6 τοὺς αὐτῶν Θηβαίων νεωτερίσαντας. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς
 μὲν ἄνδρας οὐκ ἐξέδοσαν, πρεσβεύονται δὲ αὐθις παρὰ
 Ἀλέξανδρον, ἀφῆναι δεόμενοι τὴν ὁργὴν τοῖς ἐξαίτηθεϊ- 10
 σι· καὶ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν μὲν αἰδοῖ τῆς πόλεως,
 τυχὸν δὲ σπουδῇ τοῦ ἕς τὴν Ἀσίαν στόλου, οὐκ ἐθέλων
 οὐδὲν ὑποπτον ἐν τοῖς Ἕλλησιν ὑπολείπεσθαι. Χαρίδη-
 μον μέντοι, μόνον τῶν ἐξαίτηθέντων τε καὶ οὐ δοθέντων,
 φεύγειν ἐκέλευσε· καὶ φεύγει Χαρίδημος ἕς τὴν Ἀσίαν 15
 παρὰ βασιλέα Δαρεῖον.

11 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν·
 καὶ τῷ τε Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν ἀπ' Ἀρχελαίου
 ἔτι καθεστῶσαν ἔθυσε καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε
 τὰ Ὀλύμπια· οἱ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα 20
 2 ἐποίησε. καὶ ἐν τούτῳ ἀγγέλλεται τὸ Ὀρφέως τοῦ Οἰά-
 γρου τοῦ Θρακὸς ἀγαλμα τὸ ἐν Πιερίδι ἰδρῶσαι ξυνεχῶς·
 καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον τῶν μάντεων, Ἀρίστανδρος δέ,
 ἀνὴρ Τερμησεύς, μάντις, θαρρεῖν ἐκέλευσεν Ἀλέξανδρον.
 δηλοῦσθαι γὰρ ὅτι ποιηταῖς ἐπῶν τε καὶ μελῶν καὶ ὅσοι 25
 ἀμφὶ ῥῶδην ἔχουσι πολὺς πόνος ἔσται ποιεῖν τε καὶ ᾄδειν
 Ἀλέξανδρον καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.

3 Ἀμα δὲ τῷ ἦρι ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλλησπόν-
 του, τὰ μὲν κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἕλληνας Ἀν-
 τιπάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐτὸς δὲ ἄγων πεζοὺς μὲν σὺν ψιλοῖς 30
 τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῇ πλείους τῶν τρισμυρρίων, ἱππέας
 δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ
 τὴν λίμνην τὴν Κερζινῖτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ
 4 Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς. διαβάς δὲ τὸν Στρυ-

μόνα παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὥς ἐπ' Ἀβδηρα
καὶ Μαρώνειαν, πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσῃ ὤκισμέ-
νας. ἔνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἑβρον ποταμὸν ἀφικόμενος δια-
βαίνει καὶ τὸν Ἑβρον εὐπετιῶς. ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Παι-
5 τικῆς ἐπὶ τὸν Μέλانا ποταμὸν ἔρχεται. διαβὰς δὲ καὶ 5
τὸν Μέλانا εἰς Σηστὸν ἀφικνεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις
ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἴκοθεν ἐξορμήσεως. ἔλθων δὲ εἰς Ἐλαι-
οῦντα θύει Πρωτεσιλάῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου,
ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι εἰς τὴν Ἀσίαν
10 τῶν Ἑλλήνων τῶν ἅμα Ἀγαμέμνονι εἰς Ἴλιον στρατευσάν-
των. καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν ἐπιτυχεστέραν οἱ γενέσθαι
ἢ Πρωτεσιλάῳ τὴν ἀπόβασιν.

Παρμενίων μὲν δὴ τῶν πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν 6
ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ εἰς Ἀβυδον· καὶ διέ-
15 βησαν ἐν τριήρεσι μὲν ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα, πλοίοις δὲ
ἄλλοις πολλοῖς στρογγύλοις. Ἀλέξανδρον δὲ ἐξ Ἐλαιοῦν-
τος εἰς τὸν Ἀχαιῶν λιμένα κατᾶραι ὁ πλείων λόγος κατ-
έχει, καὶ αὐτὸν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν δια-
βάλλειν καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόν-
20 του ἐγένετο, σφάξαντα ταῦρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηῖσι
σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης εἰς τὸν πόντον. λέγουσι δὲ καὶ 7
πρῶτον ἐκ τῆς νεῶς σὺν τοῖς ὅπλοις ἐκβῆναι αὐτὸν εἰς
τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν καὶ βωμοὺς ἰδρύσασθαι ὅθεν τε
ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας Διὸς
25 ἀποβατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους· ἀνελθόντα δὲ
εἰς Ἴλιον τῇ τε Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Ἰλιάδι, καὶ τὴν πανο-
πλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι εἰς τὸν νεών, καὶ καθελεῖν
ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν τινὰ ὅπλων ἔτι ἐκ τοῦ Τρωικοῦ
ἔργου σωζόμενα. καὶ ταῦτα λέγουσιν ὅτι οἱ ὑπασπισταὶ 8
30 ἔφερον πρὸ αὐτοῦ εἰς τὰς μάχας. θῦσαι δὲ αὐτὸν καὶ
Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἐρχείου λόγος κατ-
έχει, μῆνιν Πριάμον παραιτούμενον τῷ Νεοπτολέμου γένει,
ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν.

Ἀνιόντα δ' αὐτὸν εἰς Ἴλιον Μενοίτιός τε ὁ κυβερνή- 12
35 τής χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης ὁ
Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἔλθων καὶ τινες καὶ ἄλλοι, οἱ μὲν

Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώριοι· διότι καὶ αὐτὸς τὸν Ἀχιλλέως
 ἄρα τάφον ἐστεφάνωσε· Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν ὅτι τὸν
 Πατρόκλου τάφον ἐστεφάνωσεν· καὶ εὐδαιμόνισεν ἄρα,
 ὡς λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ὀμήρου κήρυκος ἐς
 2 τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχε. καὶ μέντοι καὶ ἦν Ἀλεξάνδρῳ 5
 οὐχ ἥμισυ τούτου ἔνεκα εὐδαιμονιστέος Ἀχιλλεύς, ὅτι
 αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ, οὐ κατὰ τὴν ἄλλην ἐπιτυχίαν, τὸ
 χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη οὐδὲ ἐξηνέχθη ἐς ἀνθρώ-
 πους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως· οὐτ' οὖν καταλογά-
 δην οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐν μέλει ἦσθαι 10
 Ἀλέξανδρος, ἐν ὅτῳ Ἰέρων τε καὶ Γέλων καὶ Θήρων καὶ
 πολλοὶ ἄλλοι οὐδέν τι Ἀλεξάνδρῳ ἐπειοικότες, ὥστε πολὺ-
 μεῖον γιννίσκεται τὰ Ἀλεξάνδρου ἢ τὰ φανυλότατα τῶν
 3 πάλαι ἔργων· ὁπότε καὶ ἡ τῶν μυθίων σὺν Κύρῳ ἀνοδος
 ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ τὰ Κλεάρχου τε καὶ τῶν 15
 ἅμα αὐτῷ ἀλόντων παθήματα καὶ ἡ κατάβασις αὐτῶν
 ἐκείνων, ἦν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατήγαγε, πολὺ τι ἐπιφανέ-
 στερα ἐς ἀνθρώπους Ξενοφῶντος ἔνεκά ἐστιν ἢ Ἀλέξαν-
 4 δρός τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. καίτοι Ἀλέξανδρος
 οὔτε ξὺν ἄλλῳ ἐστράτευσεν, οὔτε φεύγων μέγαν βασιλέα 20
 τοὺς τῇ καθόδῳ τῇ ἐπὶ θάλασσαν ἐμποδῶν γιγνομένους
 ἐκράτησεν· ἀλλ' οὐκ ἐστὶν ὅστις ἄλλος εἰς ἀνὴρ τοσαῦτα
 ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πληθὸς ἢ μέγεθος ἐν Ἑλλήσιν ἢ
 βαρβάροις ἀπεδείξατο. ἐνθεν καὶ αὐτὸς ὀρμηθῆναι φημι
 ἐς τήνδε τὴν συγγραφὴν, οὐκ ἀπαξιώσας ἑμαυτὸν φανερὰ 25
 5 καταστήσειν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. ὅστις
 δὲ ὦν ταῦτα ὑπὲρ ἑμαυτοῦ γιννίσκω, τὸ μὲν ὄνομα οὐ-
 δὲν δέομαι ἀναγράψαι, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄγνωστον ἐς ἀν-
 θρώπους ἐστίν, οὐδὲ πατρίδα ἥτις μοί ἐστιν οὐδὲ γένος
 τὸ ἐμόν, οὐδὲ εἰ δὴ τινα ἀρχὴν ἐν τῇ ἑμαυτοῦ ἥρξα· ἀλλ' 30
 ἐκείνο ἀναγράφω, ὅτι ἐμοὶ πατρίς τε καὶ γένος καὶ ἀρ-
 χαὶ οἶδε οἱ λόγοι εἰσὶ τε καὶ ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο.
 καὶ ἐπὶ τῷδε οὐκ ἀπαξιῶ ἑμαυτὸν τῶν πρώτων ἐν τῇ

1 διότι καὶ αὐτὸς τὸν Ἀχιλλέως S.: οἱ δὲ ὅτι καὶ τὸν Ἀχιλλέως
 et οἱ δὲ ὅτι καὶ αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέως (sic).

φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἶπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις.

Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐς Ἀρίσβην ἦκεν, οὗ πᾶσα ἡ δύναμις 6
 αὐτῷ διαβεβηκυῖα τὸν Ἑλλησπόντον ἐστρατοπεδεύκει, καὶ
 5 τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Περκώτην· τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμψακον παρα-
 μείψας πρὸς τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν, ὃς
 ῥέων ἐκ τῶν ὄρων τῶν Ἰδαίων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν τὴν
 μεταξὺ τοῦ Ἑλλησπόντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου.
 ἔνθεν δὲ ἐς Ἑρμιωτον ἀφίκετο, Κολωνὰς πόλιν παραμεί-
 10 ψας. σκοποὶ δὲ αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· 7
 καὶ τούτων ἡγεμῶν ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρραβαίου, ἔχων τῶν
 τε ἐταίρων τὴν ἴλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἱλάρχης ἦν
 Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρομῶν καλουμένων
 ἴλας τέσσαρας. κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρίαπον πόλιν
 15 ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραληψομένους
 ἀπέστειλε σὺν Πανηγόρῳ τῷ Λυκαγόρου, ἐνὶ τῶν ἐταίρων.
 Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης 8
 καὶ Πετίνης καὶ Νιράτης καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδάτης ὁ
 Λυδίας καὶ Ἰωνίας σατράπης καὶ Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς
 20 Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ὑπαρχος. οὗτοι δὲ πρὸς Ζελεῖα
 πόλει κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵππῳ τε τῇ
 βαρβαρικῇ καὶ τοῖς Ἑλλήσι τοῖς μισθοφόροις. βουλευο- 9
 μένοις δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόντων, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος
 διαβεβηκὼς ἡγγέλλετο, Μένων ὁ Ῥόδιος παρῆνει μὴ διὰ
 25 κινδύνου ἵεναι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε πεζῷ πολὺν
 περιόντας σφῶν καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς
 δὲ ἀπόντος Λαρείου· προϊόντας δὲ τὸν τε χιλὸν ἀφανίζειν
 καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ καὶ τὸν ἐν τῇ γῇ καρπὸν ἐμπι-
 30 πρᾶναι, μηδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν φειδομένους. οὗ γὰρ
 μενεῖν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων.
 Ἀρσίτην δὲ λέγεται εἰπεῖν ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν 10
 ὅτι οὐκ ἂν περιίδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ
 οἱ τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρσίτη προσ-

θέσθαι, ὅτι καὶ ὑποπτόν τι αὐτοῖς ἦν ἐς τὸν Μένιονα, τριβάς ἐμποιεῖν ἐκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλείας τιμῆς ἕνεκα.

13 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προὔχῳρει ἐπὶ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν συντεταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλὴν μὲν τὴν 5 φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν τάξας, τοὺς δὲ ἱππέας κατὰ τὰ κέρατα ἄγων, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἔπεσθαι· τοὺς δὲ προκατασκευομένους τὰ τῶν πολεμίων ἤγεν αὐτῷ Ἠγέλοχος, ἱππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισοφόρους, τῶν δὲ 2 ψιλῶν ἐς πενταχοσίους. καὶ Ἀλέξανδρός τε οὐ πολὺ 10 ἀπείχε τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρανικοῦ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῇ ἐλαύνοντες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς Πέρσας ἐφεστάναι τεταγμένους ὥς ἐς μάχην. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος μὲν τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέταττεν ὥς μαχομένους· Παρμενίων δὲ προσελθὼν λέγει Ἀλεξάν- 15 δρῳ τάδε.

3 Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι καταστρατοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ ὥς ἔχομεν. τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῶν πεζῶν 20 λειπομένους πλησίον ἡμῶν ἀνλισθῆναι, καὶ ταύτῃ παρέξιν ἔωθεν εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον· ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες πρὶν ἐκείνους ἐς τάξιν 4 καθίστασθαι. νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν. πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁρᾶται 25 βαθέα, αἱ δὲ ὄχθαι αὐταὶ ὁρᾶς ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ κορυμνώ- 5 δεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τε οὖν καὶ κατὰ κέρας, ἥπερ ἄσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπικείσονται ἐς φάλαγγα συντεταγμένοι τῶν πολεμίων οἱ ἱππεῖς· καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἐς τε τὰ παρόντα χαλεπὸν καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παν- 30 τὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν.

6 Ἀλέξανδρος δέ, ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Παρμενίων, γιγνώσκω· αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς, τοῦτο δέ, σμικρὸν ῥεύμα, οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν

Γρανικὸν ἐκφραυλίσας, εἵρξει ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι ὡς
 ἔχομεν. καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης οὔτε 7
 πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύτητος ποιοῦμαι· ἀνα-
 θαρρήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας (ὡς) ἀξιομάχους Μακε-
 5 δόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παρ-
 αυτίκα ἔπαθον.

Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας 14
 πέμπει ἡγησόμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρῆγεν. προ-
 ἐτάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρμενίω-
 10 νος, ἔχων τοὺς ἐταίρους τοὺς ἱππέας καὶ τοὺς τοξότας καὶ
 τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς ἀκοντιστάς. Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀρραβαίου
 τοὺς τε σαρισοφόρους ἱππέας ἔχων Φιλῶτα ἐπετάχθη καὶ
 τοὺς Παίονας καὶ τὴν Ἴλην τὴν Σωκράτους. ἐχόμενοι δὲ 2
 τούτων ἐτάχθησαν οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἐταίρων, ὧν ἡγεῖτο
 15 Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Περδίκκου τοῦ
 Ὀρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοῖνον τοῦ Πολεμοκράτους·
 ἐπὶ δὲ ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου· ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου
 τοῦ Ἀνδρομένους· ἐπὶ δὲ ὧν Φίλιππος ὁ Ἀμύντου ἦρχε.
 τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶτοι μὲν οἱ Θετταλοὶ ἱππεῖς ἐτάχθη- 3
 20 σαν, ὧν ἡγεῖτο Κάλας ὁ Ἀρπάλου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ
 ξύμμαχοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου· ἐπὶ δὲ
 τούτοις οἱ Θρᾷκες, ὧν ἦρχεν Ἀγάθων· ἐχόμενοι δὲ τού-
 των πεζοὶ ἡ τε Κρατέρου φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου καὶ
 ἡ Φιλίππου ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς ξυμπάσης τάξεως.
 25 Περσῶν δὲ ἱππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι δὲ 4
 πεζοὶ μισθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων· ἐτάχθη-
 σαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ κατὰ
 τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς δὲ πεζοὺς κατόπιν
 τῶν ἱππέων· καὶ γὰρ ὑπερδέξια ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν ὄχθην
 30 χωρία. ἡ δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθεώρων (δῆλος γὰρ ἦν
 τῶν τε ὀπλίων τῇ λαμπρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ σὺν
 ἐκπλήξει θαρραλείᾳ) κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν ἐπέχοντα,
 ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς ἴλας τῶν ἱππέων.

- 5 Χρόνον μὲν δὴ ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου
 τοῦ ποταμοῦ ἐφρεστώτες ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν ἡσυ-
 χίαν ἦγον καὶ σιγὴν ἦν πολλὴν ἀφ' ἑκατέρων. οἱ γὰρ Πέρ-
 σαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, ὁπότε ἐσβήσονται ἐς τὸν
 6 πόρον, ὥς ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσιν· Ἀλέξανδρος δὲ ἀνα- 5
 πηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευσά-
 μενος ἔπεσθαί τε καὶ ἀνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, τοὺς μὲν
 προδρομοὺς ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας προεμβάλ-
 λει εἰς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαίου καὶ
 τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους 10
 ἴλην Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα, ἣ δὴ καὶ ἐτύγ-
 χανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παντὸς ἔχουσα ἐκείνῃ τῇ
 7 ἡμέρᾳ. αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας ὑπὸ σαλπίγγων τε
 καὶ τῷ Ἐνναλίῳ ἀλαλάζοντας ἐμβαίνει ἐς τὸν πόρον, λοξὴν
 αἰὲ παρατείνων τὴν τάξιν ἣ παρεῖλκε τὸ ρεῦμα, ἵνα δὴ 15
 μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτοιεν,
 ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς ἀνυστὸν τῇ φάλαγγι προσμίξῃ αὐτοῖς.
 15 Οἱ δὲ Πέρσαι ἣ πρῶτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύνταν καὶ Σω-
 κράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ ἀνωθεν ἐβαλ-
 λον, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ ὑπερδεξίου ἐς τὸν 20
 ποταμὸν ἐσακοντίζοντες, οἱ δὲ κατὰ τὰ χθαμαλώτερα αὐ-
 2 τῆς ἔστε ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες. καὶ ἦν τῶν τε
 ἱππέων ὠθισμός, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν
 δ' εἶργειν τὴν ἐκβασιν, καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν Περσῶν
 πολλὴν ἄφρσις, οἱ Μακεδόνες δὲ ξὺν τοῖς δόρασιν ἐμά- 25
 χοντο. ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ ἐλαττούμενοι οἱ Μακε-
 δόνες ἐκακοπάθουν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ καὶ αὐτοὶ ἐξ
 ἀβεβαίου τε καὶ ἅμα κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνόμε-
 νοι, οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης· ἄλλως τε καὶ
 τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτῃ ἐπετέτακτο, οἱ 30
 τε Μέμνωνος παῖδες καὶ αὐτὸς ὁ Μέμνων μετὰ τούτων
 3 ἐκινδύνευε. καὶ οἱ μὲν πρῶτοι τῶν Μακεδόνων συμμίζαν-
 τες τοῖς Πέρσαις κατεκόπησαν πρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀγα-

θοὶ γενόμενοι, ὅσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα
 ἀπέκλιναν αὐτῶν. Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλεσίαν ἦν, ἅμα
 οἱ ἄγων τὸ κέρασ τὸ δεξιόν, καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς Πέρσας
 πρῶτος ἵνα τὸ πᾶν στίφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἡγε-
 5 μόνες τῶν Περσῶν τεταγμένοι ᾗσαν. καὶ περὶ αὐτὸν ξυν-
 ειστήκει μάχη καρτερά· καὶ ἐν τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις 4
 τῶν τάξεων τοῖς Μακεδόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη.
 καὶ ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη, πεζομαχία δὲ μᾶλλον
 τι ἔφκει. ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις καὶ ἄνδρες
 10 ἀνδράσιν ἡγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῴσαι εἰς ἅπαν ἀπὸ τῆς
 ὄχθης καὶ ἐς τὸ πεδῖον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας, οἱ Μα-
 κεδόνες, οἱ δὲ εἰρξαί τε αὐτῶν τὴν ἔκβασιν, οἱ Πέρσαι, 5
 καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὐθις ἀπώσασθαι. καὶ ἐκ τούτου
 ἐπλεονέκτου ἤδη οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ τε ἄλλῃ ῥώμῃ καὶ
 15 ἐμπειρίᾳ καὶ ὅτι ξυστοῖς κρανεῖνοις πρὸς παλτὰ ἐμάχοντο.
 Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυντρίβεται τὸ δόρυ ἐν τῇ 6
 μάχῃ· ὁ δὲ Ἀρέτην ἤτει δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα τῶν βα-
 σιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ ξυντετριμμένον τὸ
 δόρυ ἦν, ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλασμένου τοῦ δόρατος οὐκ
 20 ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Ἀλεξάνδρῳ ἄλλον αἰ-
 τεῖν ἐκέλευε· Δημάρατος δέ, ἀνὴρ Κορίνθιος, τῶν ἀμφ'
 αὐτὸν ἐταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ. καὶ ὅς ἀνα- 7
 λαβὼν καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τὸν Δαρείου γαμβρὸν πολὺν
 πρὸ τῶν ἄλλων προῖππεύοντα καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἱ ὥσπερ
 25 ἔμβολον τῶν ἱππέων, ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων·
 καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι καταβάλλει τὸν
 Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ροισάκης μὲν ἐπελαύνει τῷ
 Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρον τὴν κεφαλὴν τῇ κοπίδι·
 καὶ τοῦ μὲν κράνους τι ἀπέθραυσε, τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε
 30 τὸ κράνος· καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος παίσας 8
 τῷ ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρνον· Σπιθριδάτης
 δὲ ἀνέτετατο μὲν ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον ὀπισθεν τὴν κο-
 πίδα, ὑποφθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου παίει
 κατὰ τοῦ ὤμου καὶ ἀποκόπτει τὸν ὤμον τοῦ Σπιθριδά-

του ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες αἰὲ τῶν ἱππέων ὅσοις προῦχώρει κατὰ τὸν ποταμὸν προσεγγίνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

- 16 Καὶ οἱ Πέρσαι παύομενοί τε πανταχόθεν ἤδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοῖ τε καὶ ἵπποι τοῖς ξυστοῖς καὶ πρὸς τῶν 5 ἱππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμειγμένων τοῖς ἱππεῦσι βλαπτόμενοι ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον ἢ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευσεν. ὥς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερρήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἑκάτερα 2 τῆς ἵππου, καὶ ἦν δὴ φρυγὴ καρτερά. τῶν μὲν δὴ ἱππέων 10 τῶν Περσῶν ἀπέθανον ἐς χιλίους. οὐ γὰρ πολλὴ ἦ δίωξις ἐγένετο, ὅτι ἐξετράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους· ὧν τὸ στίφος ἢ τὸ πρῶτον ἐτάχθη ἐκπλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῷ βεβαίῳ ἔμενε. καὶ τούτοις τὴν τε φάλαγγα ἐπαγαγὼν καὶ τοὺς 15 ἱππέας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς, ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεῖς, ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς νεκροῖς, ἐξωγρήθησαν δὲ ἀμφὶ τοὺς δισχι- 3 λίους. ἔπεσον δὲ καὶ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν Νιφάτης τε καὶ Πετίνης καὶ Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας σατραπῆς, καὶ ὁ 20 τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος Μιθροβουζάνης καὶ Μιθριδάτης ὁ Δαρείου γαμβρὸς καὶ Ἀρβουπάλης ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς καὶ Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικός, καὶ ὁ τῶν ξένων ἡγεμὼν Ὠμάρης. Ἀρσί- 5 τῆς δὲ ἐκ μὲν τῆς μάχης φεύγει ἐς Φρυγίαν, ἐκεῖ δὲ ἀπο- 25 θνήσκει αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ, ὥς λόγος, ὅτι αἴτιος ἐδόκει Πέρσαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος.
- 4 Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἐταίρων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ τούτων χαλ- 30 καὶ εἰκόνες ἐν Δίῳ ἐστᾶσιν, Ἀλεξάνδρου κελεύσαντος Λύσιππον ποιῆσαι, ὅσπερ καὶ Ἀλέξανδρον μόνος προκριθεὶς ἐποίει· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ἐξήκοντα, πεζοὶ 5 δὲ ἐς τοὺς τριάκοντα. καὶ τούτους τῇ ὑστεραίᾳ ἔθαψεν 35 Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ· γονεῦσι δὲ αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν χώραν ἀτέλειαν 35 ἔδωκε καὶ ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώματι λειτουργαίαι ἢ κατὰ

τὰς κτήσεις ἐκάστων εἰσφοραί. καὶ τῶν τετρωμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν ἔσχεν, ἐπελθὼν τε αὐτοὺς ἐκάστους καὶ τὰ τραύματα ἰδὼν καὶ ὅπως τις ἐτρώθη, ἐρόμενος καὶ ὅ τι πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαι οἱ παρα- 6
 5 σχών. ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας ἔθαψεν· ἔθαψε δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους Ἕλληνας οἳ ξὺν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον· ὅσους δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ δήσας ἐν πέδαις εἰς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι, ὅτι παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα
 10 τοῖς Ἕλλησιν Ἕλληνες ὄντες ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο. ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τρια- 7
 κοσίας πανοπλίας Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν πόλει· καὶ ἐπιγράμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευε τόδε· Ἀλέξανδρος Φιλίππου καὶ οἱ Ἕλληνες πλὴν Λακε-
 15 δαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν τὴν Ἀσίαν κατοικούντων.

Καταστήσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν ἧς Ἀρσίτης ἦρχε 17
 καὶ τοὺς φόρους τοὺς αὐτοὺς ἀποφέρειν τάξας οὕσπερ Λαρεῖω ἔφερον, ὅσοι μὲν τῶν βαρβάρων κατιόντες ἐκ τῶν
 20 ὁρῶν ἐνεχείριζον σφᾶς, τούτους μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἐκάστους ἐκέλευε· Ζελεΐτας δὲ ἀφῆκε τῆς αἰ- 2
 τίας, ὅτι πρὸς βίαν ἔγνω συστρατεῦσαι τοῖς βαρβάροις· Λασκύλιον δὲ παραληψόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει· καὶ παραλαμβάνει Λασκύλιον Παρμενίων ἐκλιπόντων τῶν
 25 φρουρῶν.

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων προὔχωρει· καὶ ἀπέχοντος 3
 αὐτοῦ ὅσον ἐβδομήκοντα σταδίους Σάρδεων ἦγον παρ' αὐτὸν Μιθρήνης τε ὁ φρούραρχος τῆς ἀκροπόλεως τῆς ἐν Σάρδεσι καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυνατώτατοι, ἐνδιδόντες οἱ μὲν
 30 τὴν πόλιν, ὁ δὲ Μιθρήνης τὴν ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ αὐτὸς μὲν κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῷ 4
 Ἑρμῷ ποταμῷ· ἀπέχει δὲ ὁ Ἑρμος ἀπὸ Σάρδεων σταδίου ὅσον εἴκοσιν· Ἀμύνταν δὲ τὸν Ἀνδρομένους τὴν ἄκραν παραληψόμενον ἐκπέμπει ἐς Σάρδεις· καὶ Μιθρή-
 35 νην μὲν ἐν τιμῇ ἅμα οἳ ἦγε, Σαρδιανοὺς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους Λυδοὺς τοῖς νόμοις τε τοῖς πάλαι Λυδῶν χρῆσθαι

- 5 ἔδωκε καὶ ἔλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν. ἀνῆλθε δὲ καὶ αὐ-
 τὸς εἰς τὴν ἄκραν, ἵνα τὸ φρούριον ᾗ τῶν Περσῶν· καὶ
 ἔδοξεν αὐτῷ ὄχυρὸν τὸ χωρίον· ὑπερύψηλόν τε γὰρ ᾗ
 καὶ ἀπότομον πάντῃ καὶ τριπλῷ τείχει πεφραγμένον.
 αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ ναόν τε οἰκοδομῆσαι Διὸς Ὀλυμ- 5
 6 πίου ἐπενόει καὶ βωμὸν ἰδρύσασθαι. σκοποῦντι δὲ αὐτῷ
 τῆς ἄκρας ὅπερ ἐπιτηδειότατον χωρίον ὥρα ἔτους ἐξαί-
 φνης χειμῶν ἐπιγίγνεται καὶ βρονταὶ σκληραὶ καὶ ὕδωρ
 ἐξ οὐρανοῦ πίπτει οὐ τὰ τῶν Λυδῶν βασιλεία· καὶ ἐν-
 τεῦθεν Ἀλεξάνδρῳ ἔδοξεν ἐκ θεοῦ σημανθῆναι ἵνα χρή 10
 οἰκοδομεῖσθαι τῷ Διὶ τὸν νεών, καὶ οὕτως ἐκέλευσε.
 7 κατέλιπε δὲ τῆς μὲν ἄκρας τῆς Σάρδεων ἐπιμελητὴν Παν-
 σανίαν τῶν ἑταίρων· τῶν δὲ φόρων τῆς συντάξεώς τε
 καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν· Ἀσανδρον δὲ τὸν Φιλῶτα Λυδίας
 καὶ τῆς ἄλλης τῆς Σπιθριδάτου ἀρχῆς, δούς αὐτῷ ἱππέας 15
 τε καὶ ψιλοὺς ὅσοι ἱκανοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐδόκουν.
 8 Κάλαν δὲ καὶ Ἀλεξάνδρον τὸν Ἀερόπου ἐπὶ τὴν χώραν
 τὴν Μέμνονος ἐκπέμπει, ἄγοντας τοὺς τε Πελοποννησί-
 ους καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τοὺς πολλοὺς πλὴν Ἀρ-
 γείων· οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν τὴν ἄκραν φν- 20
 λάττειν.
 9 Ἐν τούτῳ δὲ ὡς τὰ ὑπὲρ τῆς ἱππομαχίας ἐξηγγέλθη,
 οἳ τε τὴν Ἐφεσον φρουροῦντες μισθοφόροι ὥχοντο φεύ-
 γοντες, δύο τριῆρεις τῶν Ἐφεσίων λαβόντες, καὶ ξὺν αὐ-
 τοῖς Αἰνίτας ὁ Ἀντιόχου, ὃς ἔφυγεν ἐκ Μακεδονίας Ἀλέξ- 25
 ανδρον, παθὼν μὲν οὐδὲν πρὸς Ἀλεξάνδρου, δυσνοία δὲ
 τῇ πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ αὐτὸς ἀπαξιῶσας τι παθεῖν παρ'
 10 αὐτοῦ ἄχαρι. τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἐς Ἐφεσον ἀφικόμενος
 τοὺς τε φρυγάδας ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως
 κατήγαγε καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας δημοκρατίαν κατ- 30
 ἔστησε· τοῖς δὲ φόρους ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον
 11 τῇ Ἀρτεμίδε ξυντελεῖν ἐκέλευσεν. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἐφε-
 σίων, ὡς ἀφηρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων φόβος, τοὺς
 τε Μέμνονα ἐπαγομένους καὶ τοὺς τὸ ἱερὸν συλήσαντας

τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα τὴν Φιλίππου τὴν ἐν
 τῷ ἱερῷ καταβαλόντας καὶ τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀνο-
 ρύξαντας τὸν Ἡροπύθου τοῦ ἐλευθερώσαντος τὴν πόλιν
 ὥρμησαν ἀποκτεῖναι. καὶ Σύρφακα μὲν καὶ τὸν παῖδα 12
 5 αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ τοὺς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σύρφακος
 παῖδας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἔξαγαγόντες κατέλευσαν· τοὺς δὲ
 ἄλλους διεκώλυσεν Ἀλέξανδρος προσωτέρω ἐπιζητεῖν καὶ
 τιμωρεῖσθαι, γνοὺς ὅτι ὁμοῦ τοῖς αἰτίοις καὶ οὐ ξὺν δίκῃ
 τινάς, τοὺς μὲν κατ' ἐχθραν, τοὺς δὲ κατὰ ἀρπαγὴν χρη-
 10 μάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ, ὁ δῆμος. καὶ εἰ δὴ
 τῷ ἄλλῳ, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν Ἀλέξανδρος ἐν
 τῷ τότε εὐδοκίμει.

Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ Μαγνησίας τε καὶ Τράλλεων παρ' 18
 αὐτὸν ἦγον ἐνδιδόντες τὰς πόλεις· καὶ ὃς πέμπει Παρ-
 15 μενίωνα, δοὺς αὐτῷ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους πεζοὺς
 τῶν ξένων καὶ Μακεδόνας παραπλησίους, ἵππείας δὲ τῶν
 ἑταίρων ἐς διακοσίους. Ἀνσίμαχον δὲ τὸν Ἀγαθοκλέους
 ἐπὶ τὰς Αἰολίδας τε πόλεις ξὺν δυνάμει οὐκ ἐλάττονι
 ἐξέπεμψε καὶ ὅσαι Ἰωνικαὶ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις ἔτι ἦσαν.
 20 καὶ τὰς μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ καταλύειν ἐκέλευσε, δη- 2
 μοκρατίας δέ τε ἐγκαθιστάναι καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν
 ἐκάστοις ἀποδοῦναι, καὶ τοὺς φόρους ἀνεῖναι ὅσους τοῖς
 βαρβάροις ἀπέφερον. αὐτὸς δὲ ὑπομείνας ἐν Ἐφέσῳ θυ-
 σίαν τε ἔθυσσε τῇ Ἀρτέμιδι καὶ πομπὴν ἐπέμψε ξὺν τῇ
 25 στρατιᾷ πάσῃ ὠπλισμένην τε καὶ ὥς ἐς μάχην ξυντε-
 ταγμένην.

Τῇ δ' ὕστεραία ἀναλαβὼν τῶν τε πεζῶν τοὺς λοι- 3
 πούς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς Θερᾶ-
 κας ἵππείας καὶ τῶν ἑταίρων τὴν τε βασιλικὴν ἵλην καὶ
 30 πρὸς ταύτῃ τρεῖς ἄλλας ἐπὶ Μιλήτου ἐστέλλετο· καὶ τὴν
 μὲν ἔξω καλουμένην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν ἐκλιπούσης
 τῆς φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ καταστρατοπεδεύσας ἔγνω ἀπο-

3 Ἡροπύθου] Ἡροφύτου Polyaen. 7, 23. — 17 Ἀνσίμαχον S. cl.
 6, 28, 4: Ἀντίμαχον et Ἀλκίμαχον. — 31 ἔξω Freinshemius: ἔξωδα
 et ἔξωδον.

- 4 τειχίζειν τὴν εἴσω πόλιν. Ἠγησίστρατος γὰρ, ὅτι ἡ φρουρὰ
 ἢ Μιλησίων ἐκ βασιλείως ἐπετέτραπτο, πρόσθεν γράμ-
 ματα παρ' Ἀλέξανδρον ἐπεμπεν ἰνδιδοὺς τὴν Μίλητον·
 τότε δὲ ἀναθαρρήσας ἐπὶ τῷ Περσῶν στρατῷ οὐ μακρὰν
 ὄντι διασώζειν τοῖς Πέρσαις ἐπενόει τὴν πόλιν. Νικά- 5
 νωρ δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἄγων ὑποφθάνει τοὺς Πέρ-
 σας τρισὶν ἡμέραις πρότερος καταπλεύσας ἢ τῇ Μιλήτῳ
 τοὺς Πέρσας προσσχεῖν, καὶ ὁρμίζεται ναυσὶν ἐξήκοντα
 καὶ ἑκατὸν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λάδῃ· κεῖται δὲ αὕτη ἐπὶ τῇ
 5 Μιλήτῳ. αἱ δὲ τῶν Περσῶν νῆες ἵστερήσασαι, ἐπειδὴ 10
 ἔμαθον οἱ ναύαρχοι τῶν ἀμφὶ Νικάνορα τὴν ἐν τῇ Λάδῃ
 προκαταγωγὴν, πρὸς τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει ὠρμίσθησαν.
 τὴν γὰρ Λάδην τὴν νῆσον προκατειλήφει Ἀλέξανδρος, οὐ
 τῶν νεῶν μόνον τῇ ἐγκαθορμίζει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θοῤῃκας
 καὶ τῶν ἄλλων ξένων ἐς τετρακισχιλίους διαβιβάσας ἐς 15
 αὐτήν. ἦσαν δὲ τῶν βαρβάρων αἱ νῆες ἀμφὶ τὰς τετρα-
 κοσίας.
- 6 Παρμενίων μὲν δὴ καὶ ὥς παρήνει Ἀλεξάνδρῳ ναυ-
 μαχεῖν, τὰ τε ἄλλα κρατήσῃν τῷ ναυτικῷ τοὺς Ἕλληνας
 ἐπελπίζων καὶ τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι αἰτὸς 20
 ὤφθη καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατὰ πρύμναν τῶν
 Ἀλεξάνδρου νεῶν. καὶ γὰρ δὴ νικήσαντας μὲν μεγάλα
 ὠφεληθῆσεν εἶς τὰ ὅλα· νικηθεῖσι δὲ οὐ παρὰ μέγα
 ἔσσεσθαι τὸ πταῖσμα· καὶ ὥς γὰρ θαλασσοκρατεῖν τοὺς
 Πέρσας. καὶ αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι ἐθέλειν τῶν νεῶν 25
 7 καὶ τοῦ κινδύνου μετέχειν. Ἀλέξανδρος δὲ τῇ τε γνώμῃ
 ἀμαρτάνειν ἔφη Παρμενίωνα καὶ τοῦ σημείου τῇ οὐ κατὰ
 τὸ εἶδος ξυμβλήσει· ὀλίγαις τε γὰρ ναυσὶ πρὸς πολλῶ
 πλείους ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ ναυμαχήσῃν καὶ οὐ μεμελε-
 τηκότι τῷ σφῶν ναυτικῷ πρὸς ἡσχημένον τὸ τῶν Κυπρίων 30
 8 τε καὶ Φοινίκων· τὴν τε ἔμπειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ
 τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ χωρίῳ οὐκ ἐθέλειν παραδοῦναι
 τοῖς βαρβάροις· καὶ ἡττηθεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ οὐ μικρὰν
 τὴν βλάβην ἔσσεσθαι ἐς τοῦ πολέμου τὴν πρώτην δόξαν,

τά τε ἄλλα καὶ τοὺς Ἕλληνας νεωτεριεῖν πρὸς τοῦ ναυ-
 τικοῦ πταίσματος τὴν ἑξαγγελίαν ἐπαρθέντας. ταῦτα μὲν 9
 τῷ λογισμῷ ξυντιθεῖς οὐκ ἐν καιρῷ ἀπέφαινε ναυμαχεῖν·
 τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς ἄλλη ἐξηγεῖσθαι· εἶναι μὲν γὰρ πρὸς
 5 αὐτοῦ τὸν αἰτόν, ἀλλ' ὅτι ἐπὶ γῆς καθήμενος ἐφαίνετο,
 δοκεῖν οἱ μᾶλλον τι σημαίνειν ὅτι ἐκ γῆς κρατήσῃ τοῦ
 Περσῶν ναυτικοῦ.

Καὶ ἐν τούτῳ Γλαυκίππος, ἀνὴρ τῶν δοκίμων ἐν 19
 Μιλήτῳ, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλεξάνδρῳ παρὰ τοῦ δήμου
 10 τε καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, οἷς μᾶλλον τι ἐπετέ-
 τραπτο ἢ πόλις, τά τε τεῖχη ἔφη ἐθέλειν τοὺς Μιλησίους
 καὶ τοὺς λιμένας παρέχειν κοινούς Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πέρ-
 σαις· καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ τούτοις λύειν ἡξίου. Ἀλέξ- 2
 ανδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προστάσσει ἀπαλλάττεσθαι
 15 κατὰ τάχος ἐς τὴν πόλιν καὶ Μιλησίοις ἐπαγγέλλειν πα-
 ρασκευάζεσθαι ὥς μαχουμένους ἔωθεν. αὐτὸς δ' ἐπιστή-
 σας τῷ τείχει μηχανάς, καὶ τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου
 τῶν τειχῶν, τὰ δὲ κατασείσας ἐπὶ πολὺ προσῆγε τὴν στρα-
 τιάν ὥς ἐπιβησομένους ἢ κατερήριπτο ἢ ἐσεσάλευτο τὸ
 20 τεῖχος, ἐφορμούντων καὶ μόνον οὐ θεωμένων τῶν Περσῶν
 ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκουμένους τοὺς φίλους σφῶν καὶ
 ζυμμάχους.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λάδης 3
 τὴν ὁρμὴν τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ κατιδόντες ἐς τὸν λιμένα
 25 ἐπέπλεον τῶν Μιλησίων, παρὰ γῆν τὴν εἰρεσίαν ποιού-
 μενοι, καὶ κατὰ τὸ στόμα τοῦ λιμένος ἤπερ στενότατον
 ἦν ἀντιπρόρους βύζην τὰς τριήρεις ὁρμίσαντες ἀποκεκλεί-
 κεσαν τῷ μὲν Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς Μιλη-
 σίοις δὲ τὴν ἐκ τῶν Περσῶν ὠφέλειαν. ἔνθα οἱ Μιλή- 4
 30 σιοὶ τε καὶ οἱ μισθοφόροι πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων
 σφίσι τῶν Μακεδόνων οἱ μὲν αὐτῶν ριπτοῦντες σφᾶς ἐν
 τῇ θαλάσῃ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπτίων ἐς νησιῶνά τινα
 ἀνώνυμον τῇ πόλει ἐπικειμένην διενήχοντο· οἱ δὲ ἐς κε-

19 τὸ τεῖχος] τοῦ τείχους S. — 20 ἐφορμούντων Raphelius: ἐφο-
 μαρτούντων.

Arrianus.

λήτεια ἐμβαίνοντες καὶ ἐπειγόμενοι ὑποφθάσαι τὰς τριή-
ρεις τῶν Μακεδόνων ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ στόματι τοῦ
λιμένος πρὸς τῶν τριηρῶν· οἱ δὲ πολλοὶ ἐν αὐτῇ τῇ πό-
λει ἀπώλλυντο.

5 Ἀλέξανδρος δὲ ἐχομένης ἤδη τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς 5
ἐς τὴν νῆσον καταπεφευγότας ἐπέπλει αὐτός, κλίμακας
φέρειν ἐπὶ τὰς πρῶρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὡς κατὰ
τὰ ἀπότομα τῆς νήσου, καθάπερ πρὸς τεῖχος, ἐκ τῶν νεῶν
6 τὴν ἀπόβασιν ποιησόμενος. ὡς δὲ διακινδυνεύειν ἐθέ-
λοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἑώρα, οἶκτος λαμβάνει αὐτὸν τῶν 10
ἀνδρῶν, ὅτι γενναῖοί τε καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαίνοντο, καὶ
σπένδεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε ὡς αὐτῷ ξυστρατεύειν·
ἦσαν δὲ οὗτοι μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τριακοσίους. αὐ-
τοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς πόλεως
ἔπεσον, ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἔδωκεν. 15

7 Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ τῆς Μυκάλης ὀρμώμενοι ταῖς
μὲν ἡμέραις ἐπίπλεον τῷ Ἑλληνικῷ ναυτικῷ, προκαλέ-
σασθαι ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζοντες· τὰς δὲ νύκτας πρὸς τῇ
Μυκάλῃ οὐκ ἐν καλῷ ὀρμίζοντο, ὅτι ὑδρεύεσθαι ἀπὸ τοῦ
Μαιάνδρου ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν διὰ μακροῦ ἤναγκάζοντο. 20

8 Ἀλέξανδρος δὲ ταῖς μὲν ναυσὶ τὸν λιμένα ἐφύλαττε τῶν
Μιλησίων, ὡς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν ἔσπλουν, ἐκ-
πέμπει δ' ἐς τὴν Μυκάλην Φιλώταν, ἄγοντα τοὺς τε
ἰππέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις τρεῖς, παραγγείλας εἶργειν
τῆς ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν. οἱ δέ, ὕδατός τε 25

σπάνει καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ πο-
λιορκούμενοι ἐν ταῖς ναυσίν, ἐς Σάμον ἀπέπλευσαν· ἐκεῖ-
9 θεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὐθις ἐπέπλεον τῇ Μιλήτῳ. καὶ
τὰς μὲν πολλὰς τῶν νεῶν πρὸ τοῦ λιμένος ἐν μετεώρῳ
παρέταξαν, εἴ πῃ ἐκκαλέσαιντο ἐς τὸ πέλαγος τοὺς Μα- 30
κεδόνας· πέντε δὲ αὐτῶν εἰσέπλευσαν εἰς τὸν μεταξὺ τῆς
τε Λάδης νήσου καὶ τοῦ στρατοπέδου λιμένα, ἐλπίσαντες
κενὰς καταλήψεσθαι τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς, ὅτι τοὺς ναύ-
τας ἀποσκεδάννυσθαι τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν τοὺς μὲν

ἐπὶ φρυγανισμῷ, τοὺς δὲ ἐπὶ ξυγκομιδῇ τῶν ἐπιτηδείων, τοὺς δὲ καὶ εἰς προνομὰς ταττομένους, πεπυσμένοι ἦσαν. ἀλλὰ μέρος μὲν τι ἀπὴν τῶν ναυτῶν· ἐκ δὲ τῶν παρόν- 10 των συμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα ναῦς, ὡς προσπλεύ- 5 σας τὰς πέντε τῶν Περσῶν κατεΐδε, πέμπει ἐπ' αὐτὰς κατὰ σπουδὴν, ἐμβάλλειν ἀντιπρώρους κελεύσας. οἱ δὲ ἐν ταῖς πέντε ναυσὶ τῶν Περσῶν, ὡς παρ' ἐλπίδα ἀναγομέ- νους τοῖς Μακεδόνας ἐπὶ σφᾶς εἶδον, ὑποστρέψαντες ἐκ πολλοῦ ἔφρευγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν. καὶ ἡ μὲν Ἰασ- 11 10 σέων ναῦς ἀλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν τῇ φυγῇ, οὐ τα- χυναντοῦσα· αἱ δὲ τέσσαρες ἔφθασαν καταφυγεῖν εἰς τὰς οἰκείας τριήρεις. οὕτω μὲν δὴ ἀπέπλευσαν ἀπρακτοὶ ἐκ Μιλήτου οἱ Πέρσαι.

Ἀλέξανδρος δὲ καταλῦσαι ἔγνω τὸ ναυτικὸν χρημάτων 20 15 τε ἐν τῷ τότε ἀπορία καὶ ἅμα οὐκ ἀξιομαχὸν ὄρων τὸ αὐτοῦ ναυτικὸν τῷ Περσικῷ, οὐκ οὐκ ἐθέλων οὐδὲ μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύειν. ἄλλως τε ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῇ πεζῇ τὴν Ἀσίαν, ὅτι οὔτε ναυτικοῦ ἔτι δέοιτο, τὰς τε παραλίους πόλεις λαβὼν καταλύσει τὸ Περσῶν 20 ναυτικόν, οὔτε ὁπόθεν τὰς ὑπηρεσίας συμπληρώσουσιν οὔτε ὅπῃ τῆς Ἀσίας προσέξουσιν ἔχοντας. καὶ τὸν αἰτὸν ταύτῃ συνέβαλλεν ὅτι ἐσήμηνεν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς κρατή- 25 σειν τῶν νεῶν.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπὶ Καρίας ἐστέλλετο, ὅτι 2 25 ἐν Ἀλικαρνασσῷ συνεστηκέναι οὐ φαύλην δύναμιν τῶν τε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγγέλλετο. ὅσαι δὲ ἐν μέσῳ πό- λεις Μιλήτου τε καὶ Ἀλικαρνασσοῦ, ταύτας δὲ ἐξ ἐφό- δου λαβὼν καταστρατοπεδεύει πρὸς Ἀλικαρνασσῷ, ἀπέ- 30 χων τῆς πόλεως ἐς πέντε μάλιστα σταδίους, ὡς ἐπὶ χρο- νίῳ πολιορκία. ἢ τε γὰρ φύσις τοῦ χωρίου ὄχυρόν ἐποίει 3 αὐτὸ καὶ ὅπῃ τι ἐνδεῖν ὡς πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνετο, ξύμπαντα ταῦτα Μένωνιν τε αὐτὸς παρών, ἤδη ἀποδε- δειγμένος πρὸς Δαρείου τῆς τε κάτω Ἀσίας καὶ τοῦ ναυ- 35 τικοῦ παντὸς ἡγεμῶν, ἐκ πολλοῦ παρεσκευάζει, καὶ στρα- τειῶνται πολλοὶ μὲν ξένοι μισθοφόροι ἐν τῇ πόλει ἐγκα- τειρίφθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ Περσῶν αὐτῶν· αἱ τε τριή-

ρεις ἐφώρμουν τῷ λιμένι, ὥς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλήν ὠφέλειαν γίνεσθαι ἐς τὰ ἔργα.

4 Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ προσάγοντος Ἀλεξάνδρου τῷ τείχει κατὰ τὰς ἐπὶ Μύλασσα φερούσας πύλας ἐκδρομή τε γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀκροβολισμός· καὶ 5 τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλάν τε οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἀντεκδραμόντες καὶ ἐς τὴν πόλιν κατέλκισαν.

5 Οὐ πολλὰς δὲ ὕστερον ἡμέραις Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν τῶν ἐταίρων ἵππον καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Περδίκκου καὶ Μελεάγρου τάξιν τὴν 10 πεζικὴν καὶ πρὸς τούτοις τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας περιῆλθε τῆς πόλεως ἐς τὸ πρὸς Μύνδου μέρος, τό τε τεῖχος κατοψόμενος, εἰ ταύτῃ ἐπιμαχώτερον τυγχάνει ὄν ἐς τὴν προσβολὴν καὶ ἅμα εἰ τὴν Μύνδον ἐξ ἐπιδρομῆς δύναίτο λαθὼν κατασχεῖν. ἔσεσθαι γὰρ οὐ σμικρὰν τὴν 15 ὠφέλειαν ἐς τὴν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ πολιορκίαν τὴν Μύνδον οἰκείαν γενομένην· καὶ τι καὶ ἐνεδίδοτο αὐτῷ ἐκ τῶν

6 Μυνδίων, εἰ λάθοι νυκτὸς προσελθὼν. αὐτὸς μὲν δὴ κατὰ τὰ συγκείμενα ἀμφὶ μέσας νύκτας προσῆλθε τῷ τείχει· ὥς δὲ οὐδὲν ἐνεδίδοτο ἀπὸ τῶν ἔνδον, αἵ τε μηχαναὶ καὶ 20 αἱ κλίμακες αὐτῷ οὐ παρῆσαν, οἷα δὴ οὐκ ἐπὶ πολιορκίαν σταλέντι, ἀλλ' ὥς ἐπὶ προδοσίᾳ ἐνδιδομένης τῆς πόλεως, προσήγαγε καὶ ὥς τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα,

7 ὑπορύπτειν κελεύσας τὸ τεῖχος. καὶ ἓνα γε πύργον κατέβαλον οἱ Μακεδόνες· οὐ μέντοι ἐγύνωσέ γε τὸ τεῖχος 25 πεσών· καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἅμα εὐρώστως ἀμυνόμενοι καὶ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ κατὰ θάλασσαν πολλοὶ ἤδη παραβεβοηθηκότες ἄπορον ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν αὐτοσχέδιόν τε καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς κατάληψιν τῆς Μύνδου. οὕτω μὲν δὴ ἐπανέρχεται Ἀλέξανδρος οὐδὲν πράξας ὧν 30 ἕνεκα ὠρμήθη, καὶ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ αὐθις προσεῖχε.

8 Καὶ πρῶτα μὲν τὴν τάφρον ἣ πρὸ τῆς πόλεως ὀρύσσοντο αὐτοῖς, πλάτος μὲν τριάκοντα μάλιστα πήχεων,

βάθος δὲ ἐς πεντεκαίδεκα, ἐχώννυε, τοῦ ῥαδῖαν εἶναι τὴν
 προσαγωγὴν τῶν τε πύργων ἀφ' ὧν ἐμελλε τοὺς ἀκροβο-
 λισμοὺς ἐς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους ποιεῖσθαι
 καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν αἷς κατασεῖν ἐπενόει τὸ τεῖχος.
 5 καὶ ἡ τε τάφρος αὐτῷ ἐχώσθη οὐ χαλεπῶς καὶ οἱ πύργοι
 προσήγοντο ἤδη. οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ νυκτὸς ἐκ- 9
 δραμόντες, ὥς ἐμπρῆσαι τοὺς τε πύργους καὶ ὅσαι ἄλλαι
 μηχαναὶ προσηγμέναι ἢ οὐ πόρρω τοῦ προσάγεσθαι ἦσαν,
 ὑπὸ τῶν φυλακῶν τε τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἐν αὐτῷ
 10 τῷ ἔργῳ ἐξεγεροθέντες παρεβοήθησαν οὐ χαλεπῶς κατε-
 κλείσθησαν ἐς τὰ τεῖχη αὐθις. καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἄλ- 10
 λοι τε ἐς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ Νεοπτόλεμος ὁ
 Ἀρραβαῖον, τοῦ Ἀμύντου ἀδελφός, τῶν παρὰ Δαρεῖον
 αὐτομολησάντων· τῶν δ' Ἀλεξάνδρου στρατιωτῶν ἀπέ-
 15 θανον μὲν ἐς ἑκκαίδεκα, τραυματῖαι δὲ ἐγένοντο ἐς τρια-
 κοσίους, ὅτι ἐν νυκτὶ γενομένης τῆς ἐκδρομῆς ἀφυλακτό-
 τεροι ἐς τὸ τιτρώσκεσθαι ἦσαν.

Οὐ πολλὰς δὲ ἡμέραις ὕστερον δύο τῶν Μακεδόνων 21
 ὁπλῖται ἐκ τῆς Περδίκχου τάξεως ξυσκηροῦντές τε καὶ
 20 ἅμα ξυμπίνοντες αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἑκάτερος ἐπὶ
 μέγα τῷ λόγῳ ἦγεν. ἐνθα δὴ φιλοτιμία τε ἐσπίπτει αὐ-
 τοῖς, καὶ τι καὶ ὁ οἶνος ὑπεθέρμαινεν, ὥστε ὁπλισάμενοι
 αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν προσβάλλουσι τῷ τεῖχει κατὰ τὴν ἄκρην
 τὴν πρὸς Μύλασσα μάλιστα τετραμμένην, ὥς ἐπίδειξιν
 25 τῆς σφῶν ῥώμης μᾶλλον τι ἢ πρὸς πολεμίους μετὰ κιν-
 δύνου τὸν ἀγῶνα ποιησόμενοι. καὶ τούτους κατιδόντες 2
 τινὲς τῶν ἐκ τῆς πόλειος δύο τε ὄντας καὶ οὐ ξὺν λογισμῷ
 προσφερομένους τῷ τεῖχει ἐπεκθέουσιν. οἱ δὲ τοὺς μὲν
 ἐγγὺς πελάσαντας ἀπέκτειναν, πρὸς δὲ τοὺς ἀφραστεηκότας
 30 ἠκροβολίζοντο, πλεονεκτούμενοι τῷ τε πλήθει καὶ τοῦ
 χωρίου τῇ χαλεπότητι, ὅτι ἐξ ὑπερδεξίου τοῖς πολεμίους
 ἢ ἐπιδρομὴ τε καὶ ὁ ἀκροβολισμὸς ἐγίγνετο. καὶ ἐν τούτῳ 3
 ἀντεκθέουσιν τινες καὶ ἄλλοι τῶν τοῦ Περδίκχου στρατιω-
 τῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἄλλοι· καὶ ξυμπίπτει

19 Περδίκχου Gr: ὕστερον Περδίκχου — καὶ ἅμα] ἅμα καὶ S —
 21 ἦγεν] ἦγεν S.

μάχη καρτερὰ πρὸς τῷ τείχει· καὶ κατακλείονται αὖθις
 πρὸς τῶν Μακεδόνων εἰσω τῶν πυλῶν οἱ ἐπεκδραμόντες.
 4 παρ' ὀλίγον δὲ ἦλθε καὶ ἁλῶναι ἡ πόλις. τὰ τε γὰρ
 τείχη ἐν τῷ τότε οὐκ ἐν ἀκριβεῖ φυλακῇ ἦν καὶ δύο πύρ-
 γοι καὶ μεσοπύργιον ἐς ἑδαφος καταπεπτωκότα οὐ χαλε- 5
 πὴν ἂν τῷ στρατεύματι, εἰ ἅπαν προσήψατο τοῦ ἔργου,
 τὴν ἐς τὸ τεῖχος πάροδον παρέσχε. καὶ ὁ τρίτος πύργος
 κατασσεισμένος οὐδὲ οὗτος χαλεπῶς ἂν ἠρείφθη ὑπορυσ-
 σόμενος· ἀλλὰ ἐφθησαν γὰρ ἀντὶ τοῦ πεπτωκότος τείχους
 ἔσωθεν πλίνθινον μηχανοειδὲς ἀντοικοδομησάμενοι οὐ χαλε- 10
 πῶς ὑπὸ πολυχειρίας.

5 Καὶ τούτῳ ἐπῆγε τῇ ὑστεραίᾳ τὰς μηχανὰς Ἀλέξαν-
 δρος· καὶ ἐκδρομὴ αὖθις γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ
 τῷ ἐμπροῆσαι τὰς μηχανάς. καὶ μέρος μὲν τι τῶν πλη-
 σίων τοῦ τείχους γέροντων καὶ ἐνὸς τῶν πύργων τῶν ξυλί- 15
 νων κατεκαύθη, τὰ δὲ ἄλλα διεφύλαξαν οἱ περὶ Φιλώταν
 τε καὶ Ἑλλάνικον, οἷς ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐπιτέτραπτο· ὥς
 δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπεφάνη ἐν τῇ ἐκδρομῇ, τὰς τε δᾶδας
 ὅσας ἔχοντες ἐκβεβοηθήκεσαν ἀφέντες καὶ τὰ ὅπλα οἱ
 6 πολλοὶ αὐτῶν ῥίψαντες εἰσω τοῦ τείχους ἔφευγον. καίτοι 20
 τὰ γε πρῶτα τῇ φύσει τε τοῦ χωρίου, ὑπερδεξιῶν ὄντος,
 ἐπεκράτουν καὶ οὐ κατὰ μέτωπον μόνον ἠκροβολίζοντο ἐς
 τοὺς προμαχομένους τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πύρ-
 γων, οἱ δὲ ἑκατέρωθεν τοῦ ἐρημιμένου τείχους αὐτοὶ
 ὑπολελειμμένοι ἐκ πλαγίου τε καὶ μόνον οὐ κατὰ νώτου 25
 παρείχον ἀκροβολίζεσθαι ἐς τοὺς τῷ ἀντιρκοδομημένῳ
 τείχει προσάγοντας.

22 Οὐ πολλὰς δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπάγοντος αὖθις
 Ἀλεξάνδρου τὰς μηχανὰς τῷ πλινθίνῳ τῷ ἐντὸς τείχει
 καὶ αὐτοῦ ἐφρεσθηκότος τῷ ἔργῳ ἐκδρομὴ γίνεται πανδημεὶ 30
 ἐκ τῆς πόλεως τῶν μὲν κατὰ τὸ ἐρημιμένον τεῖχος, ἣ
 αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπιτέτακτο, τῶν δὲ κατὰ τὸ Τρίπυλον,
 2 ἣ οὐδὲ πάνυ τι προσδεχομένοις τοῖς Μακεδόσιν ἦν. καὶ
 οἱ μὲν δᾶδὰς τε ταῖς μηχαναῖς ἐνέβαλλον καὶ ὅσα ἄλλα

ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ ἐπὶ μέγα προκαλέσασθαι·
 τῶν δὲ ἄμφ' Ἀλέξανδρον αὐτῶν τε ἐμβαλλόντων ἐς αὐ-
 τοὺς ἐρρωμένως καὶ ταῖς μηχαναῖς ἀπὸ τῶν πύργων λίθων
 τε μεγάλων ἀφιεμένων καὶ βελῶν ἐξακοντιζομένων οὐ χα-
 5 λεπῶς ἀπεστράφησάν τε καὶ ἔφυγον ἐς τὴν πόλιν. καὶ 3
 φόνος ταύτῃ οὐκ ὀλίγος ἐγένετο, ὅσω πλείονές τε καὶ ξὺν
 μείζονι τῇ τόλμῃ ἐξέδραμον. οἱ μὲν γὰρ εἰς χεῖρας ἐλ-
 θόντες τοῖς Μακεδόσιν ἀπέθανον, οἱ δὲ ἄμφι τῷ τείχει
 τῷ καταπεπτωκότι, στενωτέρας τε ἢ κατὰ τὸ πλήθος αὐ-
 10 τῶν τῆς παρόδου οὔσης καὶ τῶν κατερηριμμένων τοῦ τεί-
 χους χαλεπὴν τὴν ὑπέρβασιν αὐτοῖς παρεχόντων.

Τοῖς δὲ κατὰ τὸ Τρίπυλον ἐκδραμοῦσιν ἀπήντα Πτο- 4
 λεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικός, τὴν τε Ἀδδαίου καὶ
 Τιμάνδρου ἅμα οἱ τάξιν ἄγων καὶ ἔστιν οὗς τῶν ψιλῶν·
 15 καὶ οὗτοι οὐδὲ αὐτοὶ χαλεπῶς ἐτρέψαντο τοὺς ἐκ τῆς
 πόλεως. ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις ἐν τῇ ἀποχωρήσει κατὰ 5
 στενὴν γέφυραν τὴν ἐπὶ τῆς τάφρου πεποιημένην φεύ-
 γουσι τὴν τε γέφυραν αὐτὴν ὑπὸ πλήθους ξυντρεῖψαι καὶ
 πολλοὺς αὐτῶν ἐς τὴν τάφρον ἐμπεσόντας τοὺς μὲν ὑπὸ
 20 σφῶν καταπατηθέντας διαφθαρεῖν, τοὺς δὲ καὶ ἄνωθεν
 ὑπὸ τῶν Μακεδόνων βαλλομένους. ὁ πλεῖστος δὲ φόνος 6
 περὶ ταῖς πύλαις αὐταῖς ξυνέβη, ὅτι ἡ ξύγκλεισις τῶν
 πυλῶν φοβερὰ τε καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ γενομένη, δεισάν-
 των μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ Μα-
 25 κεδόνες, πολλοὺς καὶ τῶν φιλίων τῆς εἰσόδου ἀπέκλεισεν,
 οὗς πρὸς αὐτοῖς τοῖς τείχεσιν οἱ Μακεδόνες διέφθειραν.
 καὶ παρ' ὀλίγον ἤκεν ἅλῃναι ἡ πόλις, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος 7
 ἀνεκαλέσατο τὸ στράτευμα, ἔτι διασῶσαι ἐθέλων τὴν Ἀλι-
 καρνασσόν, εἴ τι φίλιον ἐνδοθεῖη ἐκ τῶν Ἀλικαρνασσέων.
 30 ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐς χιλίους, τῶν δὲ
 ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἄμφι τοὺς τεσσαράκοντα, καὶ ἐν τούτοις
 Πτολεμαῖος τε ὁ σωματοφύλαξ καὶ Κλέαρχος ὁ τοξάρχης
 καὶ Ἀδδαῖος, χιλιάρχος οὗτος, καὶ ἄλλοι τῶν οὐκ ἡμελη-
 μένων Μακεδόνων.

- 23 Ἐνθα δὴ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, Ὅρον-
τοβάτης τε καὶ Μένων, καὶ ἐκ τῶν παρόντων γνόντες
σφᾶς τε οὐ δυναμένους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν τῇ πολιορκίᾳ
καὶ τοῦ τείχους τὸ μὲν τι καταπεπτωκὸς ἤδη ὄρωντες, τὸ
δὲ κατασσεισμένον, πολλοὺς δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς 5
2 ἐκδρομαῖς τοὺς μὲν διεφθαρμένους, τοὺς δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ
τειρωσθαι ἀπομάχους ὄντας, ταῦτα ἐν νῶ λαβόντες ἀμφὶ
δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς τὸν τε ξύλινον πύργον ὃν
αὐτοὶ ἀντιποδοδύμησαν ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμίων ἐμπι-
πρᾶσι καὶ τὰς στοὰς ἐν αἷς τὰ βέλη αὐτοῖς ἀπέκειτο. 10
3 ἐνέβαλον δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ ταῖς πλησίον τοῦ τεί-
χους· τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλόξ ἀπὸ τε τῶν στοῶν
καὶ τοῦ πύργου πολλὴ ἐπενεχθεῖσα καὶ τι καὶ τοῦ ἀνέμου
ταύτῃ ἐπιφέροντος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν ἐς τὴν ἄκραν τὴν ἐν
τῇ νήσῳ ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλμαζίδα οὕτω κα- 15
4 λουμένην. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὥς ἐξηγγέλθη ταῦτα πρὸς τινῶν
αὐτομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου καὶ τὸ πῦρ πολὺ καθεώρα
αὐτός, καίτοι ἀμφὶ μέσας πού νύκτας ἦν τὸ γιγνόμενον,
ὃ δὲ καὶ ὥς ἐξαγαγὼν τοὺς Μακεδόνας τοὺς μὲν ἔτι ἐμ-
πιπράντας τὴν πόλιν ἔκτεινεν· ὅσοι δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις 20
καταλαμβάνοιντο τῶν Ἀλικαρνασσέων, τούτους δὲ σώζειν
παρήγγειλεν.
- 5 Ἦδη τε ἕως ὑπέφαινε καὶ κατιδὼν τὰς ἄκρας ἃς οἱ
τε Πέρσαι καὶ οἱ μισθοφόροι κατειλήφесαν, ταύτας μὲν
ἀπέγνω πολιορκεῖν, τριβὴν τε ἐπινοῶν οὐκ ὀλίγην ἔσεσθαι 25
οἱ ἀμφ' αὐτὰς τῇ φύσει τῶν χωρίων καὶ οὐ παρὰ μέγα
6 εἶναι ἐξελόντι οἱ τὴν πόλιν ἤδη πᾶσαν. Θάψας δὲ τοὺς
ἀποθανόντας ἐν τῇ νυκτὶ τὰς μὲν μηχανὰς ἐς Τράλλεις
ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ' αὐταῖς τεταγμένους· αὐτὸς
δὲ τὴν πόλιν εἰς ἑδαφος κατασκάψας αὐτῆς τε ταύτης καὶ 30
τῆς ἄλλης Καρίας φυλακὴν ἐγκαταλιπὼν ξένους μὲν πε-
ζοὺς τρισχιλίους, ἵππείας δὲ ἐς διακοσίους καὶ Πτολε-
7 μαῖον ἡγεμόνα αὐτῶν ἐπὶ Φρυγίας ἐστέλλετο. τῆς δὲ Κα-
ρίας ξυμπάσης σατραπεύειν ἔταξεν Ἄδαν, θυγατέρα μὲν
Ἐκατόμνου, γυναῖκα δὲ Ἰδριέως, ὃς καὶ ἀδελφὸς αὐτῇ ὢν 35
κατὰ νόμον τῶν Καρῶν ξυνώζει. καὶ ὁ μὲν Ἰδριεύς τε-

λεντῶν ταύτῃ ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, νενομισμένον ἐν τῇ Ἀσία ἔτι ἀπὸ Σεμιράμειος καὶ γυναικας ἄρχειν ἀνδρῶν. Πιξωδάρος δὲ τὴν μὲν ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς, αὐτὸς δὲ κατεῖχε τὰ πράγματα. τελευταῖσαντος δὲ Πιξωδάρου Ὀρον- 8
 5 τοβάτης τὴν Καρῶν ἀρχὴν ἐκ βασιλείως πεμφθεὶς εἶχε, γαμβρὸς ὢν Πιξωδάρου. Ἀδα δὲ Ἀλινδα μόνον κατεῖχε, χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον, καὶ ἐσβαλόντι Ἀλεξάνδρῳ ἐς Καρίαν ἀπήντα, τὰ τε Ἀλινδα ἐνδιδοῦσα καὶ παῖδά οἱ τιθεμένη Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέξανδρος τὰ
 10 τε Ἀλινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παιδὸς οὐκ ἀπηξίωσε, καὶ ἐπειδὴ Ἀλικαρνασσὸν τε ἐξεῖλε καὶ τῆς ἄλλης Καρίας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἄρχειν ἀπάσης ἔδωκε.

Τῶν Μακεδόνων δὲ ἔστιν οἱ συνεστρατευμένοι Ἀλεξ- 24
 ἀνδρῳ ἦσαν νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γεγαμηκότες· καὶ
 15 τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα εἶναί οἱ Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς ἐκ Καρίας διαχειμάσσοντας ἐν Μακεδονίᾳ ἅμα ταῖς γυναιξίν, ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖον τε τὸν Σελεύκου, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν, καὶ τῶν στρατηγῶν Κοῖνόν τε τὸν Πολεμοκράτους καὶ
 20 Μελέαγρον τὸν Νεοπτολέμον, ὅτι καὶ αὐτοὶ τῶν νεογάμων 2 ἦσαν, προστάξας, ἐπειδὴν αὐτοὶ τε ἐπανίσωσι καὶ τοὺς μετὰ σφῶν ἐκπεμφθέντας ἐπανάγωσι, καταλέξει ἱππέας τε καὶ πεζοὺς ἐκ τῆς χώρας ὅσους πλείστους. καὶ τῷ ἔργῳ τῷδε, εἶπερ τινὶ ἄλλῳ, εὐδοκίμησε παρὰ Μακεδόσιν
 25 Ἀλέξανδρος. ἐπεμψε δὲ καὶ Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν εἰς Πελοπόννησον.

Παρμενίωνα δὲ πέμπει ἐπὶ Σάρδεων, δοὺς αὐτῷ τῶν 3
 τε ἐταίρων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς Θειταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους καὶ τὰς ἀμάξας ἄγειν· καὶ κελεύει
 30 προΐεναι ἀπὸ Σάρδεων ἐπὶ Φρυγίαν. αὐτὸς δὲ ἐπὶ Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ἦει, ὡς τῆς παραλίου κρατήσας, ἀχρεῖον καταστήσαι τοῖς πολεμίοις τὸ ναυτικόν. καὶ πρῶ- 4
 τον μὲν ἐν παρόδῳ Ὑπαρνα, χωρίον ὀχυρόν, φυλακὴν ἔχον ξένους μισθοφόρους, ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν· οἱ δ' ἐκ τῆς ἄκρας

ξένοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλθον. ἔπειτα ἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν Τελμισσέας μὲν ὁμολογία προσηγάγετο· περάσας δὲ τὸν Ξάνθον ποταμὸν Πίναρα καὶ Ξάνθον τὴν πόλιν καὶ Πάταρα ἐνδοθέντα ἔλαβεν καὶ ἄλλα ἐλάττω πολίσματα ἐς τριάκοντα.

5

5 Ταῦτα καταπράξας ἐν Ἀκμῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος ἐς τὴν Μιλυάδα καλουμένην χώραν ἰσβάλλει, ἣ ἔστι μὲν τῆς μεγάλης Φρυγίας, ξυνετέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν τότε, οὕτως ἐκ βασιλέως μεγάλου τεταγμένον. καὶ ἐνταῦθα Φασηλι-
τῶν πρέσβεις ἦκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῷ στεφάνῳ 10
στεφανῶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρυ-
6 κευόμενοι ἐπρέσβευον Λυκίων τῶν κάτω οἱ πολλοί. Ἀλέξ-
ανδρος δὲ Φασηλίτας τε καὶ Λυκίους παραδοῦναι τὰς πόλεις τοῖς ἐπὶ τούτῳ στελλομένοις ἐκέλευσε· καὶ παρε-
δόθησαν ξύμπασαι. αὐτὸς δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐς τὴν Φα- 15
σηλίδα παραγενόμενος συνεξαίρει αὐτοῖς φρούριον ὀχυρόν, ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν, ὅθεν ὀρμώμενοι οἱ βάρβαροι πολλὰ ἐβλαπτον τῶν Φασηλιτῶν τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους.

25 Ἔτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασηλίδα ὄντι ἐξαγγέλλεται 20
Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπιβουλεύειν, τὰ τε ἄλλα τῶν ἐταίρων ὄντα καὶ ἐν τῷ τότε Θετταλῶν τῆς ἵππου ἄρ-
χοντα. ἦν μὲν δὴ ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ἀδελφὸς Ἡρομέ-
νους τε καὶ Ἀρραβαίου τῶν ξυνεπιλαβόντων τῆς σφαγῆς
2 τῆς Φιλίππου· καὶ τότε αἰτίανσχόντα αὐτὸν Ἀλέξαν- 25
δρος ἀφῆκεν, ὅτι ἐν πρώτοις τε ἀφίκετο τῶν φίλων παρ' αὐτόν, ἐπειδὴ Φίλιππος ἐτελεύτησε, καὶ τὸν θῶρακα ἐν-
δὺς συνηκολούθησεν αὐτῷ εἰς τὰ βασίλεια· ὕστερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἄμφ' αὐτόν εἶχε, στρατηγόν τε ἐπὶ Θρᾷκης στεί-
λας καὶ ἐπειδὴ Κάλας ὁ τῶν Θετταλῶν ἵππαρχος ἐπὶ 30
σαιραπεῖα ἐξεπέμφθη, αὐτὸν ἀπέδειξεν ἄρχειν τῆς Θε-
ταλικῆς ἵππου. τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξαγγέλθη ὥδε.

3 Δαρεῖος, ἐπειδὴ Ἀμύντας αὐτομολήσας παρ' αὐτόν λόγους τέ τινας καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου του-

του ἐκόμισε, καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν Σισίην, ἄνδρα
 Πέρσῃ τῶν ἄμφ' αὐτὸν πιστόν, πρόφασιν μὲν παρὰ Ἀτι-
 ζύην τὸν Φρυγίας σατράπην, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἀλεξάν-
 δρῳ τούτῳ συνεσόμενον καὶ πίστεϊς δώσοντα, εἰ ἀποκτεί-
 5 νειε βασιλέα Ἀλέξανδρον, αὐτὸν βασιλέα καταστήσειν
 Μακεδονίας καὶ χρυσίου τάλαντα πρὸς τῇ βασιλείᾳ ἐπι-
 δώσειν χίλια. ὁ δὲ Σισίης ἀλοὺς πρὸς Παρμενίωνος 4
 λέγει πρὸς Παρμενίωνα ὦν ἔνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον
 αὐτίκα ἐν φυλακῇ πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέξανδρον,
 10 καὶ πυνθάνεται ταῦτά παρ' αὐτοῦ Ἀλέξανδρος. συναγα-
 γὼν δὲ τοὺς φίλους βουλὴν προϋτίθει ὅτι χρὴ ὑπὲρ
 Ἀλεξάνδρου γινῶναι. καὶ ἐδόκει τοῖς ἐταίροις μήτε πάλαι 5
 εὖ βεβουλευσθαι τὸ κράτιστον τοῦ ἵππικοῦ ἀνδρὶ οὐ πι-
 στῷ ἐπιτρέψας, νῦν τε χρῆναι αὐτὸν κατὰ τάχος ἐκποδῶν
 15 ποιεῖσθαι, πρὶν καὶ ἐπιτηδείοτερον γενόμενον τοῖς Θετ-
 ταλοῖς ξὺν αὐτοῖς τι νεωτερίσαι. καὶ τι καὶ θεῖον ἐφό- 6
 βει αὐτούς. ἔτι γὰρ πολιορκοῦντος αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου
 Ἀλικαρνασσὸν ἀναπαύεσθαι μὲν ἐν μεσημβρίᾳ, χελιδόνα
 δὲ περιπέτεσθαι ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τρύζουσαν μεγάλα καὶ
 20 τῆς εὐνῆς ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπικαθίζειν, θορυβώδεστερον
 ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς ἄδουσαν. τὸν δὲ ὑπὸ καμιάτου ἔγερ- 7
 θῆναι μὲν ἀδυνάτως ἔχειν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐνοχλούμενον δὲ
 πρὸς τῆς φωνῆς τῇ χειρὶ οὐ βαρέως ἀποσοβῆσαι τὴν χε-
 λιδόνα· τὴν δὲ τοσοῦτου ἄρα δεῆσαι ἀποφυγεῖν πληγεῖ-
 25 σαν ὥστε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καθη-
 μένην μὴ πρόσθεν ἀνεῖναι πρὶν παντελῶς ἐξεγερθῆναι
 Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέξανδρος οὐ φαῦλον ποιησάμενος τὸ 8
 τῆς χελιδόνος ἀνεκοίνωσεν Ἀριστάνδρῳ τῷ Τελμισσεῖ,
 μάντει· Ἀρίστανδρον δὲ ἐπιβουλὴν μὲν ἔκ του τῶν φίλων
 30 σημαίνεσθαι αὐτῷ εἰπεῖν· σημαίνεσθαι δὲ καὶ ὅτι κατα-
 φανὴς ἔσται. τὴν γὰρ χελιδόνα σύντροφόν τε εἶναι ὄρνιθα
 καὶ εὖνον ἀνθρώποις καὶ λάλον μᾶλλον ἢ ἄλλην ὄρνιθα.

Ταῦτά τε οὖν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Πέρσου ξυνθεῖς πέμ- 9
 πει ὡς Παρμενίωνα Ἀμφοτερόν τὸν Ἀλεξάνδρου μὲν

παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατέρου. καὶ ξυμπέμπει αὐτῷ τῶν
Περγαίων τινὰς τὴν ὁδὸν ἡγησομένους. καὶ ὁ Ἀμφοτεροὺς
στολὴν ἐνδὺς ἐπιχώριον, ὡς μὴ γνώριμος εἶναι κατὰ τὴν
10 ὁδόν, λανθάνει ἀφικόμενος παρὰ Παρμενίωνα· καὶ γράμ-
ματα μὲν οὐ κομίζει παρ' Ἀλεξάνδρου· οὐ γὰρ ἔδοξε γρά- 5
φειν ὑπὲρ οὐδενὸς τοιούτου ἐς τὸ ἐμφανές· τὰ δὲ ἀπὸ
γλώσσης οἱ ἐντεταλμένα ἐξηγγεilee. καὶ οὕτως ξυλλαμβά-
νεται ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.

26 Ἀλέξανδρος δὲ ἄρας ἐκ Φασηλίδος μέρος μὲν τι τῆς
στρατιᾶς διὰ τῶν ὁρῶν πέμπει ἐπὶ Πέργης, ἣ ὥδοπε- 10
ποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θερᾶκες χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν
οὖσαν τὴν πάροδον· αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν διὰ
τοῦ αἰγιαλοῦ ἤγε τοὺς ἄμφ' αὐτόν. ἔστι δὲ ταύτῃ ἡ ὁδὸς
οὐκ ἄλλως ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμιων πνεόντων· εἰ
δὲ νότοι κατέχοιεν, ἀπόρως ἔχει διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ὁδοί- 15
2 πορεῖν. τότε δ' ἐκ νότων σκληρῶν βορέαι ἐπιπνεύσαντες,
οὐκ ἄνευ τοῦ θείου, ὥς αὐτὸς τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν ἐξη-
γοῦντο, εὐμαρῇ καὶ ταχεῖαν τὴν πάροδον παρέσχον. ἐκ
Πέργης δὲ ὡς προῆι, ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν
πρέσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες, τὴν μὲν πόλιν ἐνδι- 20
3 δόντες, φρουρὰν δὲ μὴ εἰσάγειν δεόμενοι. καὶ περὶ μὲν
τῆς φρουρᾶς πράξαντες ἀπῆλθον ὅσα ἠξίου· πεντήκοντα
δὲ τάλαντα κελεύει τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς ἐς μισθὸν
καὶ τοὺς ἵππους οὓς δασμὸν βασιλεῖ ἔτρεφον. οἱ δὲ ὑπὲρ
τε τοῦ ἀργυρίου καὶ τοὺς ἵππους παραδώσειν ξυνθέμενοι 25
ἀπῆλθον.

4 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ Σίδης ἦει. εἰσὶ δὲ οἱ Σιδῆται
Κυμαῖοι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ οὗτοι λέγουσιν ὑπὲρ
αφῶν τόνδε τὸν λόγον, ὅτι ὡς κατῆράν τε ἐς τὴν γῆν
ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ Κύμης σταλέντες καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ 30
ἐξέβησαν, αὐτίκα τὴν μὲν Ἑλλάδα γλώσσαν ἐξελάθοντο,
εὐθὺς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἔεσαν, καὶ οὐδὲ τῶν προσχώρων
βαρβάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν οὕτω πρόσθεν οὖσαν τὴν

23 αὐτοῖς] αὐτοῖς S — 25 τοῦ ἀργυρίου] τοῦ τὰργύριον S —
27 Σιδῆται Bl: Σιδῖται — 30 καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ] ἐπὶ οἰκισμῷ καὶ S.

φωνήν· καὶ ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους προσχώρους Σι-
 δῆται ἐβαρβαρίζον. καταλιπὼν δὲ φρουρὰν ἐν Σίδῃ προῆει 5
 ἐπὶ Σύλλιον, χωρίον ὄχυρόν καὶ φρουρὰν ἔχον ξένων μι-
 σθοφόρων καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων. ἀλλ' οὔτε
 5 τὸ Σύλλιον ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδίου ἠδυνήθη λαβεῖν, ἐπεί
 τε ἠγγέλθη αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν τοὺς Ἀσπενδίους ὅτι
 οὐδέν τῶν ξυγκειμένων πρᾶξαι ἐθέλοιεν, οὔτε τοὺς ἵππους
 παραδοῦναι τοῖς πεμφθεῖσιν οὔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρή-
 ματα, καὶ τὰ ἐκ τῆς χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν
 10 πόλιν τὰς τε πύλας ἀποκεκλείκασιν τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου
 καὶ τὰ τεῖχη ὅπη πεπονηκότα ἦν ἐπισκευάζουσι, ταῦτα
 πυθόμενος ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνεξεύγνεν.

Ὀικισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ μὲν πολλὰ ἐπὶ ἄκρα 27
 ὄχυρᾳ καὶ ἀποτόμῳ, καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἄκραν ὁ Εὐρυ-
 15 μέδων ποταμὸς ῥεῖ· ἦσαν δὲ αὐτοῖς καὶ περὶ τῇ ἄκρᾳ ἐν
 τῷ χθαμαλῷ οὐκ ὀλίγαι οἰκῆσεις καὶ τεῖχος περιεβέβλητο
 αὐταῖς οὐ μέγα. τὸ μὲν δὴ τεῖχος εὐθύς, ὥς προσ- 2
 ἄγοντα Ἀλέξανδρον ἔγνωσαν, ἐκλείπονσιν ὅσοι ἐπῴκουν
 καὶ τὰς οἰκίας ὅσας ἐν τῷ χθαμαλῷ ὤκισμένας οὐκ
 20 ἐδόκουν διαφυλάξαι ἂν δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν
 ἄκραν ξυμφεύγουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἀφίκετο ξὺν
 τῇ δυνάμει, εἴσω τοῦ ἐρήμου τεύχους παρελθὼν κατε-
 στρατοπέδευσεν ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς καταλελειμμέναις
 πρὸς τῶν Ἀσπενδίων. οἱ δὲ Ἀσπένδιοι ὥς εἶδον αὐτὸν 3
 25 τε Ἀλέξανδρον παρ' ἐλπίδα ἦκοντα καὶ τὸ στρατόπε-
 δον ἐν κύκλῳ σφῶν πάντη, πέμψαντες πρέσβεις ἐδέοντο
 ἐφ' οἷσπερ τὸ πρότερον ξυμβῆναι. καὶ Ἀλέξανδρος τό-
 τε χωρίον ὄχυρόν ἰδὼν καὶ αὐτὸς οὐκ ἐπὶ χρόνιον πο-
 λιορκίαν παρεσκευασμένος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μὲν οὐδὲ ὥς
 30 ξυνέβη πρὸς αὐτοὺς· δμήρους δὲ δοῦναι σφῶν τοὺς δυ- 4
 νατωτάτους ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἵππους οὓς πρόσθεν ὡμο-
 λόγησαν καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀντὶ τῶν πεντήκοντα, καὶ
 πείθεσθαι τῷ σατράπῃ τῷ ὑπ' Ἀλεξάνδρου ταχθέντι
 καὶ φόρους ἀποφέρειν ὅσα ἔτη Μακεδόσι, καὶ ὑπὲρ τῆς
 35 χώρας διακριθῆναι ἣν τῶν προσχώρων οὖσαν βία κατέχειν
 ἐν αἰτία ἦσαν.

- 5 Ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν ἀνέξενξεν ἐς Πέργην,
 κακείθεν ἐς Φρυγίαν ὠρητο· ἦν δὲ αὐτῷ ἡ πορεία παρὰ
 Τερμησσὸν πόλιν. οἱ δὲ ἄνθρωποι οὗτοι τὸ μὲν γένος
 Πισίδαι εἰσὶ βάρβαροι, χωρίον δὲ οἰκοῦσιν ὑπερύψηλον
 καὶ πάντα ἀπότομον· καὶ ἡ ὁδὸς παρὰ τὴν πόλιν χαλεπή. 5
 6 καθήκει γὰρ ἐκ τῆς πόλεως ὄρος ἔστε ἐπὶ τὴν ὁδόν, καὶ
 τοῦτο μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποπαύεται· ἀντίπορον δὲ
 αὐτῷ ἄλλο ὄρος ἐστὶν οὐ μείον ἀπότομον. καὶ ταῦτα τὰ
 ὄρη ὥσπερ πύλας ποιεῖ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, καὶ ἐστὶν ὀλίγη φυ-
 λακὴ κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα ἀπορον ποιεῖν τὴν πάρο- 10
 δον. καὶ τότε οἱ Τερμησσεῖς πανδημεὶ ἐκβεβοηθηκότες
 7 ἀμφότερα τὰ ὄρη κατεῖχον. ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος
 στρατοπεδεύεσθαι αὐτοῦ ὅπως εἶχον ἐκέλευε τοὺς Μακε-
 δόνας, γνοὺς ὅτι οὐ μενοῦσι πανδημεὶ οἱ Τερμησσεῖς ἀν-
 λιζομένους σφᾶς ἰδόντες, ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν ἐς τὴν πόλιν 15
 πλησίον οὔσαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν ὅσον φυλακὴν καταλι-
 πόντες ἐπὶ τοῖς ὄρεσι. καὶ ξυνέβη ὅπως εἶκασεν· οἱ μὲν
 γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἀπῆλθον, αἱ φυλακαὶ δὲ ἐγκατέμειναν.
 8 καὶ ἐπὶ τούτους εὐθὺς ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τὰς
 τῶν ἀκοντιστῶν τάξεις καὶ τῶν ὀπλιτῶν ὅσοι κουφότεροι 20
 ἐπῆγαγεν. οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν βαλλόμενοι, ἀλλὰ ἔλιπον τὸ
 χωρίον· καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν τὰ στενὰ πρὸς τῇ πό-
 λει κατεστρατοπέδευσε.
- 28 Καὶ ἐνταῦθα ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Σελγέων πρέ-
 σβεις. οἱ δὲ εἰσι καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι καὶ πόλιν 25
 μεγάλην οἰκοῦσι καὶ αὐτοὶ μάχιμοί εἰσιν· ὅτι δὲ πολέμιοι
 τοῖς Τερμησσεῦσιν ἐκ παλαιοῦ ἐτύγχανον, ὑπὲρ φιλίας
 πρὸς Ἀλέξανδρον πεπρεσβευμένοι ἦσαν. καὶ πρὸς τού-
 τους σπένδεται Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκ τούτου πιστοῖς ἐς
 2 ἅπαντα ἐχρήσατο. τὴν Τερμησσὸν δὲ ἀπέγνω ἐλεῖν ἂν ἐν 30
 ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' ἐπὶ Σαγαλασσοῦ ἐστέλλετο. ἦν δὲ καὶ
 αὕτη οὐ μικρὰ πόλις· Πισίδαι καὶ ταύτην ὥρουν, καὶ
 ἐδόκουν πάντων Πισιδῶν μαχίμων ὄντων αὐτοὶ εἶναι οἱ

μαχιμώτατοι· καὶ τότε τὸν λόφον τὸν πρὸ τῆς πόλεως, ὅτι καὶ οὗτος οὐ μείον τοῦ τείχους ὄχυρὸς ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι ἦν, κατειληφότες προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ 3 τὴν μὲν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τάττει ὧδε. ἐπὶ μὲν 5 τοῦ δεξιοῦ κέρως, ἵνα καὶ αὐτὸς ἐπειτέτακτο, τοὺς ὑπασιπισταὺς εἶχεν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς πεζεταίρους ἔσπε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας, ὥς ἐκάστοις τῶν στρατηγῶν ἡ ἡγεμονία τῆς τάξεως ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. ἐπὶ δὲ τῷ εὐωνύμῳ ἐπέταξεν ἡγεμόνα Ἀμύνταν τὸν Ἀρ- 4 10 ραβαίου. προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως οἱ τε τοξόται καὶ οἱ Ἀγριᾶνες, τοῦ δὲ εὐωνύμου οἱ ἀκοντισταὶ οἱ Θοῤᾳκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· οἱ γὰρ ἱππεῖς αὐτῷ οὐκ ὠφέλιμοι ἐν τῇ δυσχωρίᾳ ἦσαν. τοῖς Πισίδαῖς δὲ καὶ Τερμησεῖς προσβεβηθήκοτες ξυνετά- 15 ξαντο.

Ἦδη δὲ οἱ ἄμφ' Ἀλέξανδρον προσβεβληκότες τῷ ὄρει 5 ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισίδαί κατ' αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς ἀνόδου ἦσαν, καὶ ἐν τούτῳ ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρβαροι λόχοις κατὰ κέρας ἐκάτερον ἢ σφίσι μὲν εὐπροσο- 20 δώτατον ἦν, τοῖς πολεμίοις δὲ χαλεπωτάτῃ ἢ πρόσβασις. καὶ τοὺς μὲν τοξότας, οἷα δὴ οὔτε ἀκριβῶς ὠπλισμένους καὶ πρώτους πελάσαντας, ἐτρέψαντο· οἱ δὲ Ἀγριᾶνες 6 ἔμειναν. ἐγγὺς γὰρ ἦδη καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων προσῆγε καὶ πρὸ αὐτῆς Ἀλέξανδρος ἐφαίνετο. ὥς δὲ ἐν 25 χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, γυμνοὶ τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὀπλίταις προσεφέροντο καὶ πάντα κατατιτρωσκόμενοι ἐπιπτον, ἐνταῦθα δὲ ἐγκλίνουσι. καὶ ἀπέθανον αἰτῶν ἐς πεντα- 7 κοσίους. κοῦφοι γὰρ ὄντες καὶ ἔμπειροι τῶν χωρίων οὐ χαλεπῶς ἀπεχώρουν· καὶ οἱ Μακεδόνες διὰ βαρύτητα τῶν 30 ὅπλων καὶ ἀπειρίαν τῶν ὁδῶν οὐ θαρραλέοι ἐς τὸ διώκειν ἦσαν, Ἀλέξανδρος δὲ ἐχόμενος τῶν φευγόντων τὴν 8 πόλιν αὐτῶν αἰρεῖ κατὰ κράτος. τῶν δὲ ξὺν αὐτῷ Κλέανδρός τε ὁ στρατηγὸς τῶν τοξοτῶν ἀποθνήσκει καὶ τῶν ἄλλων ἄμφι τοῖς εἴκοσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλ- 35 λους Πισίδας ἤγε· καὶ τὰ μὲν τινὰ τῶν φρουρίων βία ἐξεῖλε, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ προσηγάγετο.

29 Ἐντεῦθεν δὲ ἦει ἐπὶ Φρυγίας παρὰ τὴν λίμνην ἣ
 ὄνομα Ἀσκανία, ἐν ἣ ἅλεις πηγνύνται αὐτόματοι, καὶ τού-
 τοις χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι, οὐδὲ θαλάσσης τι ἐπὶ τούτῳ
 δέονται· καὶ ἀφικνεῖται ἐς Κελαινάς πεμπταῖος. ἐν δὲ
 ταῖς Κελαιναῖς ἄκρα ἦν πάντῃ ἀπότομος, καὶ ταύτην 5
 φυλακὴ κατεῖχεν ἐκ τοῦ σατράπου τῆς Φρυγίας Κᾶρες
 2 μὲν χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθοφόροι ἑκατόν. καὶ οὗτοι
 πρεσβεύοντα παρ' Ἀλέξανδρον, ἐπαγγελλόμενοι, εἰ μὴ
 ἀφίκοιτό σφισι βοήθεια ἐν ἡμέρᾳ ἣ ξυνέκειτο, φράσαντες
 τὴν ἡμέραν, ὅτι παραδώσουσι τὸ χωρίον. καὶ ἔδοξε ταῦτα 10
 Ἀλεξάνδρῳ ὠφελιμώτερα ἢ πολιορκεῖν ἄπορον πάντῃ
 3 προσφέρεσθαι τὴν ἄκραν. πρὸς μὲν δὴ ταῖς Κελαιναῖς
 φυλακὴν καταλείπει στρατιώτας ἐς χιλίους καὶ πεντακο-
 σίους. μείνας δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα καὶ σατράπην ἀπο-
 δείξας Φρυγίας Ἀντίγονον τὸν Φιλίππου, ἐπὶ δὲ τοὺς 15
 συμμάχους ἀντ' ἐκείνου στρατηγὸν Βάλακρον τὸν Ἀμύντου
 ἐπιτάξας, αὐτὸς ἐπὶ Γόρδιον ἐστέλλετο. καὶ Παρμενίῳ
 ἐπέστειλεν, ἄγοντα ἅμα οἱ τὴν δύναμιν ἐκεῖσε ἀπαντᾶν·
 4 καὶ ἀπὴντα ξὺν τῇ δυνάμει Παρμενίων. καὶ οἱ νεόγαμοι
 δὲ οἱ ἐπὶ Μακεδονίας σταλέντες εἰς Γόρδιον ἦκον καὶ 20
 ξὺν αὐτοῖς ἄλλη στρατιὰ καταλεχθεῖσα, ἣν ἦγε Πτολε-
 μαῖός τε ὁ Σελεύκου καὶ Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους καὶ
 Μελέαγρος ὁ Νεοπτολέμου, πεζοὶ μὲν Μακεδόνες τρισχί-
 λιοι, ἵππεῖς δὲ ἐς τριακοσίους καὶ Θεσσαλῶν ἵππεῖς δια-
 κόσιοι, Ἡλείων δὲ ἑκατόν καὶ πεντήκοντα, ὧν ἦγετο 25
 Ἀλκίας ὁ Ἡλείος.

5 Τὸ δὲ Γόρδιον ἔστι μὲν τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλη-
 σπόντου, κεῖται δὲ ἐπὶ τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ· τοῦ δὲ
 Σαγγαρίου αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυγίας εἰσὶν, αὐτὸς δὲ διὰ
 τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν χώρας ἐξίησιν εἰς τὸν Εὐξείνιον 30
 πόντον. ἐνταῦθα καὶ Ἀθηναίων πρεσβεῖα παρ' Ἀλέξαν-
 δρον ἀφίκετο, δεόμενοι Ἀλεξάνδρου ἀφεῖναι σφισι τοὺς
 αἰχμαλώτους, οἱ ἐπὶ Γρανικῷ ποταμῷ ἐλήφθησαν Ἀθη-
 ναίων ξυστρατευόμενοι τοῖς Πέρσαις καὶ τότε ἐν Μακε-

δονία ξὺν τοῖς δισχιλίοις δεδεμένοι ἦσαν· καὶ ὑπὲρ αὐτῶν 6
 ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλθον. οὐ γὰρ ἐδόκει ἀσφαλὲς
 εἶναι Ἀλεξάνδρῳ ἔτι συνεσιῶτος τοῦ πρὸς τὸν Πέρσην
 πολέμου ἀνεῖναι τι τοῦ φόβου τοῖς Ἕλλησιν ὅσοι ἐναντία
 5 τῇ Ἑλλάδι στρατεύεσθαι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀπη-
 ξίωσαν· ἀλλ' ἀποκρίνεται, ἐπειδὴν τὰ παρόντα καλῶς γέ-
 νηται, τότε ἥκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβενομένους.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

- 1 Ἐκ δὲ τούτου Μένων τοῦ τε ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμὼν
ἐκ βασιλέως Δαρείου καθεστηκῶς καὶ τῆς παραλίου ξυμ-
πάσης, ὥς ἔς Μακεδονίαν τε καὶ τὴν Ἑλλάδα ἀποστρέψων
τὸν πόλεμον, Χίον μὲν λαμβάνει προδοσίᾳ ἐνδοθεῖσαν·
ἐνθεν δὲ ἐπὶ Λέσβου πλεύσας, ὥς οὐ προσεῖχον αὐτῷ οἱ 5
Μιτυληναῖοι, τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Λέσβου προσηγάγετο.
- 2 ταύτας δὲ παραστησάμενος καὶ προσσχὼν τῇ Μιτυλήνῃ
τὴν μὲν πόλιν χάρακι διπλῷ ἐκ θαλάσσης εἰς θάλασσαν
ἀπετείχισε, στρατόπεδα δὲ πέντε ἐποικοδομησάμενος τῆς
γῆς ἐκράτει οὐ χαλεπῶς. καὶ μέρος μὲν τι τῶν νεῶν τὸν 10
λιμένα αὐτῶν ἐφύλασσε, τὰς δὲ ἐπὶ τὴν ἄκραν τῆς Λέσβου
τὸ Σίγριον, ἵνα ἡ προσβολὴ μάλιστα ἔστι ταῖς ἀπὸ τε
Χίου καὶ Γεραιστοῦ καὶ Μαλέας ὀκλάσιν, ἀποστείλας τὸν
παραπλοῦν ἐν φυλακῇ εἶχεν, ὥς μὴ τινα ὠφέλειαν κατὰ
- 3 θάλασσαν γίνεσθαι τοῖς Μιτυληναῖοις. καὶ ἐν τούτῳ 15
αὐτὸς μὲν νόσῳ τελευτᾷ, καὶ εἶπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐν
τῷ τότε ἔβλαψε τὰ βασιλέως πράγματα. Αὐτοφραδάτης
δὲ καὶ Φαρνάβαζος ὁ Ἀρταβάζου, ὅτῳ καὶ ἐπέτρεψε τε-
λευτῶν ὁ Μένων τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν ἔσπε Δαρεῖόν τι ὑπὲρ
αὐτῆς γινῶναι, ἀδελφιδῶ αὐτοῦ ὄντι, οὗτοι τῇ πολιορκίᾳ 20
οὐκ ἀρρώστως προσέκειντο. καὶ οἱ Μιτυληναῖοι τῆς τε
γῆς εἰργόμενοι καὶ ἀπὸ θαλάσσης πολλαῖς ναυσὶν ἐφορ-

μούσαις φρουρούμενοι πέμψαντες παρὰ τὸν Φαρνάβαζον
 ὁμολογίας ἐποιήσαντο, τοὺς μὲν ξένους τοὺς παρ' Ἀλεξ-
 άνδρου σφίσι κατὰ συμμαχίαν ἤκοντας ἀπελθεῖν, Μιτυ-
 ληναίους δὲ καθελεῖν μὲν τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον σφίσι
 5 γενομένας στήλας, ξυμμάχους δὲ εἶναι Δαρείου κατὰ τὴν
 εἰρήνην τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένην πρὸς βασιλέα Δα-
 ρεῖον, τοὺς φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς ἡμίσεσι
 τῶν τότε ὄντων ὅτε ἔφυγον. ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ ἡ ξύμβασις 5
 τοῖς Μιτυληναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας ξυνέβη. Φαρνάβα-
 ζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης, ὡς παρῆλθον ἅπαξ εἴσω τῆς
 10 πόλεως, φρουράν τε ἐς αὐτὴν εἰσήγαγον καὶ φρούραρχον
 ἐπ' αὐτῇ Λυκομήδην Ῥόδιον, καὶ τύραννον ἐγκατέστησαν
 τῇ πόλει Διογένην, ἕνα τῶν φυγάδων· χρήματά τε εἰσέ-
 πραξαν τοὺς Μιτυληναίους τὰ μὲν βία ἀφελόμενοι τοὺς
 15 ἔχοντας, τὰ δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπιβαλόντες.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι Φαρνάβαζος μὲν ἔπλει ἐπὶ 2
 Λυκίας ἄγων τοὺς μισθοφόρους, Αὐτοφραδάτης δὲ ἐπὶ
 τὰς ἄλλας νήσους. καὶ ἐν τούτῳ καταπέμπει Δαρεῖος
 Θυμῶνδαν τὸν Μέντορος, αὐτὸν μὲν τοὺς ξένους παρὰ
 20 Φαρναβάζου παραληψόμενον καὶ ἀνάξοντα παρὰ βασιλέα,
 Φαρναβάζῳ δὲ ἐροῦντα ἄρχειν ὧσων Μένμων ἦρχε. καὶ 2
 παραδοὺς τούτῳ τοὺς ξένους Φαρνάβαζος ἔπλει παρ'
 Αὐτοφραδάτην ἐπὶ τὰς ναῦς. ὡς δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, δέκα
 μὲν ναῦς στέλλουσιν ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην
 25 ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα, αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν ἐπὶ Τενέ-
 δου ἔπλευσαν· κατακομισθέντες δὲ τῆς Τενέδου εἰς τὸν
 βόρειον καλούμενον λιμένα πέμπονσι παρὰ τοὺς Τενε-
 δίους καὶ κελεύουσι τὰς στήλας τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ
 τοὺς Ἕλληνας γενομένας σφίσι, ταύτας μὲν καθελεῖν, πρὸς
 30 Δαρεῖον δὲ ἄγειν τὴν εἰρήνην Ἴν ἐπὶ Ἀνταλκίδου Δαρείῳ
 συνέθεντο. Τενεδίοις δὲ τὰ μὲν τῆς εὐνοίας ἐς Ἀλέξαν- 3
 δρόν τε καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐποίει μᾶλλον· ἐν δὲ τῷ παρόντι
 ἄπορον ἄλλως ἐδόκει ὅτι μὴ προσχωρήσαντας τοῖς Πέρ-
 σαις σώζεσθαι· ἐπεὶ οὐδὲ Ἠγελόχῳ, ὅτῳ προσετέτακτο
 35 ὑπ' Ἀλεξάνδρου αὐτίς ξυναγαγεῖν δύναμιν ναυτικὴν, τοσ-
 αύτη ξυνηγμένη ἦν ὡς δι' ὀλίγου προσδοκᾷ ἔσεσθαι ἄν

σφισι παρ' αὐτοῦ τινὰ ὠφέλειαν. οὕτω μὲν δὴ οἱ ἀμφὶ
Φαρνάβαζον τοὺς Τενεδίους φόβῳ μᾶλλον ἢ ἐθέλοντας
παρεστήσαντο.

4 Ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας ὁ Ἀνδρονίκου ἐτύγγανε μὲν
ξυναγαγὼν ἐξ Εὐβοίας τε καὶ Πελοποννήσου ναῦς μακρὰς 5
ὑπὸ Ἀντιπάτρου τεταγμένος, ὥς εἶναι τινὰ ταῖς τε νήσοις
φυλακὴν καὶ αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, εἰ, καθάπερ ἐξηγγέλλετο,
ἐπιπλέοιεν οἱ βάρβαροι· πυθόμενος δὲ Δατάμην περὶ
Σίφνον ὁρμεῖν δέκα ναυσὶν, αὐτὸς ἔχων πεντεκαίδεκα
5 νυκτὸς ἀνάγεται ἀπὸ Χαλκίδος τῆς ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ· καὶ 10
προσσχὼν ἔωθεν Κύθῳ τῇ νήσῳ τὴν μὲν ἡμέραν αὐτοῦ
αὐλίζειται, ὥς σαφέστερόν τε διαπυθέσθαι τὰ περὶ τῶν
δέκα νεῶν καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερώτερον προσπeseῖν τοῖς
Φοίνιξιν· ὥς δὲ ἔμαθε σαφῶς τὸν Δατάμην ξὺν ταῖς
ναυσὶν ἐν Σίφνῳ ὁρμοῦντα, ἐπιπλεύσας ἔτι νυκτὸς ὑπ' 15
αὐτὴν τὴν ἔω καὶ ἀπροσδοκῆτοις ἐπιπεσὼν ὀκτὼ μὲν ναῦς
αὐτοῖς ἀνδράσιν ἔλαβε· Δατάμης δὲ μετὰ δυοῖν τριηροῖν
ἐν τῇ πρώτῃ προσμίξει τῶν ἅμα Πρωτέα νεῶν ὑπεκφυ-
γὼν ἀπεσώθη πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.

3 Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πόθος λαμ- 20
βάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν, ἵνα καὶ τὰ βασι-
λεια ἦν τὰ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου, τὴν
ἅμαξαν ἰδεῖν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν
2 δεσμόν. λόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης ἐκείνης παρὰ τοῖς
προσχώροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυ- 25
γῶν ἄνδρα πένητα καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι
καὶ ζεύγη βοῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀροτριᾶν, τῷ δὲ ἅμα-
3 ξεύειν τὸν Γόρδιον. καὶ ποτε ἀροῦντος αὐτοῦ ἐπιπτῆναι
ἐπὶ τὸν ζυγὸν αἰτὸν καὶ ἐπιμεῖναι ἔστε ἐπὶ βουλυτὸν
καθήμενον· τὸν δὲ ἐκπλαγέντα τῇ ὄψει ἰέναι κοινιῶσοντα 30
ὑπὲρ τοῦ θείου παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντις·
εἶναι γὰρ τοὺς Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι,
καὶ σφισιν ἀπὸ γένους δεδόσθαι αὐτοῖς καὶ γυναιξὶ καὶ
4 παισὶ τὴν μαντείαν. προσάγοντα δὲ κώμῃ τινὶ τῶν Τελ-

μισσέων ἐντυχεῖν παρθένω ὑδρευομένη καὶ πρὸς ταύτην
εἰπεῖν ὅπως οἱ τὸ τοῦ ἀετοῦ ἔσχε· τὴν δέ, εἶναι γὰρ καὶ
αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γένους, θύειν κελεῖσαι τῷ Διὶ τῷ
βασιλεῖ, ἐπανελθόντα εἰς τὸν τόπον αὐτόν· καὶ δεηθῆναι
5 γὰρ αὐτῆς Γόρδιον, τὴν Θυσίαν ξυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν
ἐξηγήσασθαι, θῦσαι τε ὅπως ἐκείνη ὑπετίθετο τὸν Γόρ-
διον καὶ ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδί καὶ γενέσθαι
αὐτοῖν παῖδα Μίδαν ὄνομα. ἤδη τε ἄνδρα εἶναι τὸν Μί- 5
δαν καλὸν καὶ γενναῖον καὶ ἐν τούτῳ στάσει πιέζεσθαι
10 ἐν σφίσι τοὺς Φρύγας, καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμόν ὅτι
ἄμαξα ἄξει αὐτοῖς βασιλέα καὶ ὅτι οὗτος αὐτοῖς κατα-
παύσει τὴν στάσιν. ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων βουλευο-
μένοις ἐλθεῖν τὸν Μίδαν ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ
καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἀμάξῃ. τοὺς δέ, ξυμβα- 6
15 λόντας τὸ μαντεῖον, τοῦτον ἐκείνον γινῶναι ὄντα ὄντινα ὁ
θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν ὅτι ἄξει ἡ ἄμαξα· καὶ καταστῆσαι
μὲν αὐτοὺς βασιλέα τὸν Μίδαν, Μίδαν δὲ αὐτοῖς τὴν
στάσιν καταπαῦσαι, καὶ τὴν ἄμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ
ἄκρᾳ ἀναθεῖναι χαριστήρια τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοῦ
20 ἀετοῦ τῇ πομπῇ. πρὸς δὲ δὴ τούτοις καὶ τόδε περὶ τῆς
ἀμάξης ἐμνθεύετο, ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν
δεσμόν, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. ἦν δὲ ὁ δεσμός 7
ἐκ φλοιοῦ κρανείας, καὶ τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαί-
νετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν
25 τοῦ δεσμοῦ, ἄλντον δὲ περιδεῖν οὐκ ᾔθελε, μὴ τίνα καὶ
τοῦτο ἕς τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσεται, οἱ μὲν λέγουσιν
ὅτι παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν καὶ λελύσθαι
ἔφη· Ἀριστόβουλος δὲ λέγει ἐξελόντα τὸν ἔστορα τοῦ
ῥυμοῦ, ὃς ἦν τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμ-
30 πᾶξ, ξυνέχων τὸν δεσμόν, ἐξελκύσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸν
ζυγόν. ὅπως μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ 8
Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἔχω ἰσχυρίσασθαι, ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ
τῆς ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν ὡς τοῦ λογίου
τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. καὶ γὰρ καὶ

τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπε-
σήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθνε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος
τοῖς φήνασι θεοῖς τὰ τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν
λύσιν.

- 4 Αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γαλατικῆς 5
ἐστέλλετο· καὶ ἐπὶ αὐτῷ πρεσβεία ἀφικνεῖται Παφλαγόνων,
τό τε ἔθνος ἐνδιδόντων καὶ ἐς ὁμολογίαν ξυμβαινόντων·
ἐς δὲ τὴν χώραν ξὺν τῇ δυνάμει μὴ ἐσβαλεῖν ἐδέοντο.
- 2 τούτοις μὲν δὴ προστάσσει Ἀλέξανδρος ὑπακούειν Κάλᾳ
τῷ σατράπῃ Φρυγίας. αὐτὸς δὲ ἐπὶ Καππαδοκίας ἐλάσας 10
ξύμπασαν τὴν ἐντὸς Ἄλνους ποταμοῦ προσηγάγετο καὶ
ἔτι ὑπὲρ τὸν Ἄλυν πολλήν· καταστήσας δὲ Καππαδοκῶν
Σαβίταν σατράπην αὐτὸς προῆγεν ἐπὶ τὰς πύλας τὰς
- 3 Κιλικίας. καὶ ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ Κίρον τοῦ ξὺν Ξενο-
φῶντι στρατόπεδον, ὡς κατεχομένας τὰς πύλας φυλακαῖς 15
ἰσχυραῖς εἶδε, Παρμενίωνα μὲν αὐτοῦ καταλείπει σὺν
ταῖς τάξεσι τῶν πεζῶν ὅσοι βαρύτερον ὀπλισμένοι ἦσαν·
αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πρώτην φυλακὴν ἀναλαβὼν τοῖς τε ὑπα-
σπιστάς καὶ τοῖς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας προῆγε τῆς
- νυκτὸς ἐπὶ τὰς πύλας, ὡς οὐ προσδεχομένοις τοῖς φύλαξιν 20
4 ἐπιπυσεῖν. καὶ προσάγων μὲν οὐκ ἔλαθεν, ἐς ἴσον δὲ
αὐτῷ κατέστη ἡ τόλμα. οἱ γὰρ φύλακες αἰσθόμενοι
Ἀλέξανδρον αὐτὸν προσάγοντα λιπόντες τὴν φυλακὴν
ῥύοντο φεύγοντες. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἑφ' ξὺν τῇ
δυνάμει πάσῃ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας κατέβαινεν ἐς τὴν 25
- 5 Κιλικίαν. καὶ ἐνταῦθα ἀγγέλλεται αὐτῷ Ἀρσάμης ὅτι
πρόσθεν μὲν ἐπενόοι διασώζειν Πέρσαις τὴν Ταρσόν, ὡς
δὲ ὑπερβεβληκότα ἤδη τὰς πύλας ἐπύθετο Ἀλέξανδρον
ἐκλιπεῖν ἐν νύ ἔχειν τὴν πόλιν· δεδιέναι οὖν τοὺς Ταρ-
σέας μὴ ἑφ' ἀρπαγὴν τραπεῖς οὕτω τὴν ἀπόλειψιν τῆς 30
- 6 Ταρσοῦ ποιήσῃται. ταῦτα ἀκούσας δρόμῳ ἦγεν ἐπὶ τὴν
Ταρσὸν τοὺς τε ἱππέας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κονφότατοι,
ὥστε ὁ Ἀρσάμης μαθὼν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν σπουδῇ φεύγει
ἐκ τῆς Ταρσοῦ παρὰ βασιλέα Λαρεῖον οὐδὲν βλάψας τὴν
πόλιν.
- 7 Ἀλέξανδρος δέ, ὡς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεκται, ὑπὸ

καμάτου ἐνόσησεν· οἱ δὲ εἰς τὸν Κύδνον ποταμὸν λέγουσι
 ῥίψαντα νήξασθαι, ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἰδρῶντα
 καὶ καύματι ἐχόμενον. ὁ δὲ Κύδνος ῥεῖ διὰ μέσης τῆς
 πόλεως· οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνι-
 5 σχουσῶν καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τε ἐστὶ καὶ
 τὸ ὕδωρ καθαρὸς· σπασμῷ τε θῶν ἔχασθαι Ἀλέξανδρον 8
 καὶ θέρμαις ἰσχυραῖς καὶ ἀγρυπνία ξυνεχεῖ. καὶ τοὺς μὲν
 ἄλλους ἰατροὺς οὐκ οἶεσθαι εἶναι βιώσιμον· Φίλιππον δὲ
 Ἀκαρνᾶνα, ἰατρὸν ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὰ τε ἀμφὶ
 10 ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ
 ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, καθῆραι ἐθέλειν Ἀλέξαν-
 δρον φαρμάκῳ· καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι. τὸν μὲν δὴ 9
 παρασκευάζειν τὴν κύλικα· ἐν τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ δοθῆ-
 ναι ἐπιστολὴν παρὰ Παρμενίωνος φυλάξασθαι Φίλιππον·
 15 ἀκούειν γὰρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείου χρήμασιν ὥστε
 φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον. τὸν δέ, ἀναγνόντα τὴν
 ἐπιστολὴν καὶ ἔτι μετὰ χειρὸς ἔχοντα αὐτὸν μὲν λαβεῖν
 τὴν κύλικα ἐν ᾗ ἦν τὸ φάρμακον· τὴν ἐπιστολὴν δὲ τῷ
 Φιλίππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι. καὶ ὁμοῦ τὸν τε Ἀλέξανδρον 10
 20 πίνειν καὶ τὸν Φίλιππον ἀναγινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ
 Παρμενίωνος. Φίλιππον δὲ εὐθὺς ἐνδηλον γενέσθαι ὅτι
 καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς
 τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλέσαι Ἀλέξαν-
 δρον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ πείθεσθαι ὅσα ἐπαγγέλλοιτο·
 25 σωθήσεσθαι γὰρ πειθόμενον. καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναί 11
 τε καὶ ῥαῖσαι αὐτῷ τὸ νόσημα, Φιλίππῳ δὲ ἐπιδεῖξαι
 ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς
 ἀμφ' αὐτὸν ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις βέβαιος εἰς τὸ ἀνύ-
 ποπτον τυγχάνει ὢν καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἔρρωμένος.
 30 Ἐκ δὲ τούτου Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς ἄλλας 5
 πύλας, αἱ δὴ ὀρίζουσι τὴν Κιλικίων τε καὶ Ἀσσυρίων χώ-
 ραν, προκαταλαβεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν πάροδον, δοὺς
 αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τοὺς πεζοὺς καὶ τοὺς Ἕλληνας
 τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς Θρᾷκας, ὧν Σιτάλκης ἡγεῖτο,
 35 καὶ τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Θετταλοὺς. αὐτὸς δὲ ὕστερος 2
 ἄρας ἐκ Ταρσοῦ τῇ μὲν πρώτῃ ἐς Ἀγχίαλον πόλιν ἀφι-

κνεῖται. ταύτην δὲ Σαρδανάπαλον κτίσαι τὸν Ἀσσύριον
 λόγος· καὶ τῷ περιβόλῳ δὲ καὶ τοῖς θεμελίοις τῶν τειχῶν
 3 δὴλη ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτισθεῖσα καὶ ἐπὶ μέγα ἐλ-
 3 θούσα δυνάμεως. καὶ τὸ μῆμα τοῦ Σαρδαναπάλου ἐγγὺς
 ἦν τῶν τειχῶν τῶν Ἀγχιάλου· καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει ἐπ' 5
 αὐτῷ Σαρδανάπαλος συμβεβληκῶς τὰς χεῖρας ἀλλήλαις ὥς
 μάλιστα ἐς κρότον συμβάλλονται, καὶ ἐπίγραμμα ἐπεγέ-
 γραπτο αὐτῷ Ἀσσύρια γράμματα· οἱ μὲν Ἀσσύριοι καὶ
 μέτρον ἔφασκον ἐπεῖναι τῷ ἐπιγράμματι, ὃ δὲ νοῦς ἦν
 4 αὐτῷ ὃν ἔφραζε τὰ ἔπη, ὅτι Σαρδανάπαλος ὁ Ἄνα- 10
 κυνδαράξου παῖς Ἀγχίαλον καὶ Ταρσὸν ἐν ἡμέρᾳ
 μιᾷ ἐδείματο. σὺ δὲ, ὦ ξένε, ἔσθιε καὶ πῖνε
 καὶ παῖζε, ὥς τᾶλλα τὰ ἀνθρώπινα οὐκ ὄντα
 τούτου ἄξια· τὸν ψόφον αἰνισσόμενος ὄνπερ αἱ χεῖρες
 ἐπὶ τῷ κρότῳ ποιοῦσι· καὶ τὸ παῖζε ῥαδιουργότερον ἐγ- 15
 γεγράφθαι ἔφασαν τῷ Ἀσσυρίῳ ὀνόματι.

5 Ἐκ δὲ τῆς Ἀγχιάλου ἐς Σόλους ἀφίκετο· καὶ φρου-
 ρὰν ἐσήγαγεν ἐς Σόλους καὶ ἐπέβαλεν αὐτοῖς τάλαντα
 ἀργυρίου διακόσια ζημίαν, ὅτι πρὸς τοὺς Πέρσας μᾶλλον
 6 τι τὸν νοῦν εἶχον. ἔνθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν μὲν πεζῶν 20
 τῶν Μακεδόνων τρεῖς τάξεις, τοὺς τοξότας δὲ πάντας καὶ
 τοὺς Ἀγριανας ἐξελαύνει ἐπὶ τοὺς τὰ ὄρη κατέχοντας
 Κίλικας. καὶ ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέραις τοὺς μὲν βίᾳ
 ἐξελὼν, τοὺς δὲ ὁμολογίᾳ παραστησάμενος ἐπανῆγεν ἐς
 7 τοὺς Σόλους. καὶ ἐνταῦθα μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ 25
 Ἀσάνδρον ὅτι ἐκράτησαν Ὀροντοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τὴν
 τε ἄκραν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε καὶ Μύνδον καὶ
 Καῦνον καὶ Θήραν καὶ Καλλίπολιν κατεῖχε· προσῆκτο δὲ
 καὶ Κῶ καὶ Τριόπιον. τοῦτον ἡττῆσθαι ἔγραφον μάχῃ
 8 μεγάλῃ· καὶ ἀποθανεῖν μὲν τῶν ἄμφ' αὐτὸν πεζοὺς ἐς 30
 ἑπτακοσίους καὶ ἵππείας ἐς πεντήκοντα, ἀλῶναι δὲ οὐκ
 ἐλάττους τῶν χιλίων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε
 τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ πομπεύσας αὐτὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ
 πᾶσα καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα διαθεῖς γυμνι-

κὸν καὶ μουσικὸν Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν·
 αὐτὸς δὲ ἀναξεύξας εἰς Ταρσὸν τοὺς μὲν ἱππέας ἀπέ-
 στείλει Φιλῶτα δοὺς ἄγειν διὰ τοῦ Ἀληίου πεδίου ἐπὶ
 τὸν ποταμὸν τὸν Πύραμον· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ 9
 5 τῇ ἰλῇ τῇ βασιλικῇ ἐς Μάγαρσον ἦκε καὶ τῇ Ἀθηνᾷ τῇ
 Μαγαρσίδι ἔθυσεν. ἐντεῦθεν δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο καὶ
 Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἤρωι ἐνήγισε. καὶ στασιάζοντας καταλα-
 βὼν τὴν στάσιν αὐτοῖς κατέπαυσε· καὶ τοὺς φόρους οὓς
 βασιλεῖ Δαρείῳ ἀπέφερον ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μὲν Μαλ-
 10 λωταὶ ἄποικοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἀργους τῶν Ἡρακλει-
 δῶν εἶναι ἤξιον.

Ἐτι δὲ ἐν Μαλλῷ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται Δαρεῖον ἐν 6
 Σώχοις ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδεύειν. ὁ δὲ χῶρος
 οὗτος ἐστὶ μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει δὲ τῶν πυλῶν
 15 τῶν Ἀσσυρίων ἐς δύο μάλιστα σταθμούς. ἐνθα δὴ ξυν-
 αγαγὼν τοὺς ἐταίρους φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ
 Δαρεῖον τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου. οἱ δὲ αὐτό-
 θεν ὡς εἶχεν ἄγειν ἐκέλευον. ὁ δὲ τότε μὲν ἐπαινέσας 2
 αὐτοὺς διέλυσε τὸν ξύλλογον· τῇ δὲ ὑστεραία προῆγεν ὡς
 20 ἐπὶ Δαρεῖόν τε καὶ τοὺς Πέρσας. δευτεραῖος δὲ ὑπερβα-
 λὼν τὰς πύλας ἐστρατοπέδευσε πρὸς Μυριάνδρῳ πόλει·
 καὶ τῆς νυκτὸς χειμῶν ἐπιγίγνεται σκληρὸς καὶ ὕδωρ τε
 ἐξ οὐρανοῦ καὶ πνεῦμα βίαιον· τοῦτο κατέσχευεν ἐν τῷ
 στρατοπέδῳ Ἀλέξανδρον.

25 Δαρεῖος δὲ τέως μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέτριβεν, ἐπι- 3
 λεξάμενος τῆς Ἀσσυρίας γῆς πεδίον πάντῃ ἀναπεπταμέ-
 νον καὶ τῷ τε πλήθει τῆς στρατιᾶς ἐπιτήδειον καὶ ἐνιπ-
 πάσασθαι τῇ ἵππῳ ξύμφορον. καὶ τοῦτο τὸ χωρίον
 ξυνεβούλευσεν αὐτῷ μὴ ἀπολιπεῖν Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου,
 30 ὁ παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτόμολος. εἶναι γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν
 πρὸς τοῦ πλήθους τε καὶ τῆς σκευῆς τῶν Περσῶν. καὶ
 ἔμενε Δαρεῖος. ὡς δὲ Ἀλεξάνδρῳ πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ 4
 τριβὴ ἐπὶ τῇ νόσῳ ἐγίγνετο, οὐκ ὀλίγη δὲ ἐν Σόλοις, ἵνα
 ἔθνέ τε καὶ ἐπόμενε, καὶ ἐπὶ τοὺς ὀρεινοὺς Κίλικας

διέτριψεν ἐξελάσας, τοῦτο ἔσφηλε Δαρεῖον τῆς γνώμης· καὶ αὐτός τε ὅτι περ ἡδιστον ἦν δοξασθέν, ἐς τοῦτο οὐκ ἀκουσίως ὑπήχθη, καὶ ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ξυνόντων τε καὶ ξυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς αἰ βασιλεύουσιν ἐπαιρόμενος ἔγνω μηκέτι Ἀλέξανδρον ἐθέλειν προΐεναι τοῦ 5
 5 πρόσω· ἀλλ' ὀκνεῖν γὰρ πυνθανόμενον ὅτι αὐτὸς προσ-
 ἄγοι· καταπατήσῃν τε τῇ ἵππῳ τῶν Μακεδόνων τὴν στρα-
 τιὰν ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἔλεγον. καίτοι γε
 Ἀμύντας ἤξειν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο ὅπου ἂν πύθη-
 6 ται Δαρεῖον ὄντα, καὶ αὐτοῦ προσμένειν ἐκέλευεν. ἀλλὰ 10
 τὰ χεῖρω μᾶλλον, ὅτι καὶ ἐν τῷ παραντίκα ἡδίῳ ἀκοῦσαι
 ἦν, ἔπειθε· καὶ τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἤγεν αὐτὸν εἰς
 ἐκεῖνον τὸν χώρον οὐ μήτε ἐκ τῆς ἵππου πολλὴ ὠφέλεια
 αὐτῷ ἐγένετο, μήτε ἐκ τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν τε ἀνθρώ-
 πων καὶ τῶν ἀκοντίων τε καὶ τοξευμάτων, μηδὲ τὴν λαμ- 15
 7 πρότητα αὐτὴν τῆς στρατιᾶς ἐπιδείξει ἡδυνήθη, ἀλλὰ
 Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νίκην
 παρέδωκεν. ἐχρῆν γὰρ ἤδη καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδόνων
 ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, καθάπερ οὖν Μῆδοι
 μὲν πρὸς Περσῶν ἀφηρέθησαν, πρὸς Μήδων δὲ ἔτι ἐμ- 20
 προσθεν Ἀσσύριοι.

7 Ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ τὰς πύλας
 τὰς Ἀμανικὰς καλουμένας ὡς ἐπὶ Ἰσὸν προῆγε· καὶ ἐγέ-
 νετο κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθὼν. τὴν δὲ Ἰσὸν κατασχών,
 ὅσους διὰ νόσον ὑπολελειμμένους αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων 25
 κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκισάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς
 δὲ τὴν ὑστεραίαν προῦχώρει ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πίνα-
 2 ρον. καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκουσεν ἐν τῷ ὀπισθεν αὐτοῦ
 ὄντα Δαρεῖον, ἐπεὶ οὐ πιστὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο,
 ἀναβιβάσας εἰς τριακόντορον τῶν ἐταίρων τινὰς ἀποπέμ- 30
 πει ὀπίσω ἐπὶ Ἰσὸν, κατασκευομένους εἰ τὰ ὄντα ἐξαγ-
 γέλλεται. οἱ δὲ ἀναπλεύσαντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώ-
 δης ἦν ἡ ταύτη θάλασσα, μᾶλλον τι εὐπετῶς κατέμαθον

αὐτοῦ στρατοπεδεύοντας τοὺς Πέρσας· καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χερσὶν εἶναι Δαρεῖον.

Ὁ δὲ συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἱλάρχας καὶ τῶν 3
 ξυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας παρεκάλει θαρρεῖν μὲν ἐκ τῶν
 5 ἤδη σφίσι καλῶς κεκινδυνευμένων καὶ ὅτι πρὸς νενικημέ-
 νους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται καὶ ὅτι ὁ Θεὸς ὑπὲρ
 σφῶν στρατηγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρεῖω ἀγαγὼν καθ-
 εῖρξαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα
 σφίσι μὲν ξύμμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα,
 10 τοῖς δὲ ἀχρεῖον τὸ πληθος ὅτι ἔσται τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώ-
 ματα οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίσις. Μακεδόνας τε γὰρ 4
 Πέρσαις καὶ Μήδοις, ἐκ πάνυ πολλοῦ τρουφῶσιν, αὐτοὺς
 ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων
 ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέ-
 15 ρους, ἐς χεῖρας ἤξιν· ὅσοι τε Ἑλληνες Ἑλλήσιν, οὐχ ὑπὲρ
 τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ξὺν Δαρεῖω, ἐπὶ
 μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ κινδυνεύοντας· τοὺς δὲ ξὺν
 σφίσιν, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐκόντας ἀμυνομένους. βαρβά- 5
 ρων τε αὖ Θρᾷκας καὶ Παίονας καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριᾶ-
 20 νας τοὺς εὐρωστοτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ
 μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώτατά τε καὶ μαλακώτατα
 τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξασθαι· ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντι-
 στρατηγεῖν Δαρεῖω. ταῦτα μὲν οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ 6
 ἀγῶνος ἐπεξῆει. τὰ δὲ ἄθλα ὅτι μεγάλα ἔσται σφίσι
 25 τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυν. οὐ γὰρ τοὺς σατράπας τοὺς
 Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσιν, οὐδὲ τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ
 Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυρίους ξένους τοὺς
 μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὁ τιπερ ὄφελος καὶ Μήδων
 καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μήδοις ὑπήκοα ἐποικεῖ
 30 τὴν Ἀσίαν καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλέα παρόντα, καὶ ὥς
 οὐδὲν ὑπολειφθήσεται σφίσιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ
 κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης καὶ πέρας τοῖς πολλοῖς πό-
 νοις ἐπιθεῖναι. ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε εἰς τὸ κοινὸν ξὺν 7
 λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπεμίμνησκε καὶ εἰ δὴ τῷ

ἰδία τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον, ὀνομαστὶ ἕκα-
 στον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν. καὶ τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυ-
 8 νον ἐν ταῖς μάχαις ὡς ἀνεπαχθέστατα ἐπεξήει. λέγεται
 δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενοφῶντι μυρίων. ἐς
 μνήμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδέν τι οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ 5
 τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσιν ἐπεοικότες, οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς
 παρόντων Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιωτῶν ἢ Πελοποννησίων,
 οὐδὲ Μακεδόνων ἢ Θρακῶν, οὐδ' ὅση ἄλλη σφίσιν ἱππος
 ξυντέτακται, οὐδὲ τοξοτῶν ἢ σφενδονητῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν
 ἢ Ῥοδίων ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ Ξενο- 10
 9 φῶντος αὐτοσχεδιασθέντων, οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν πάσῃ
 τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέψαντο καὶ ἔθνη
 ὅσα κατιόντων ἐς τὸν Εὐξείνιον πόντον καθ' ὁδὸν σφίσιν
 ἐπεγένετο νικῶντες ἐπῆλθον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε
 πρὸ τῶν κινδύνων ἐς παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ 15
 ἀγαθοῦ ἡγεμόνος παραινέσθαι εἰκός. οἱ δὲ ἄλλος ἄλλο-
 θεν δεξιούμενοί τε τὸν βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες
 ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.

8 Ὅ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει· προ-
 πέμπει δὲ ὡς ἐπὶ τὰς πύλας τῶν τε ἱππέων ὀλίγους καὶ 20
 τῶν τοξοτῶν προκατασκευομένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω·
 καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν ἦει,
 2 ὡς κατασχεῖν αὐθις τὰς πύλας. ὡς δὲ ἀμφὶ μέσας νύ-
 κτας ἐκράτησεν αὐθις τῶν παρόδων, ἀνέπαυε τὴν στρα-
 τιὰν τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν, προ- 25
 φυλακὰς ἀκριβεῖς καταστησάμενος. ὑπὸ δὲ τὴν ἑω κατήει
 ἀπὸ τῶν πυλῶν κατὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἕως μὲν πάντῃ στε-
 νόπορα ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἤγεν· ὡς δὲ διεχώρει ἐς
 πλάτος, ἀνέπτυσσεν αἰὲ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα, ἄλλην καὶ
 ἄλλην τῶν ὀπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ 30
 3 ὄρος, ἐν ἀριστερᾷ δὲ ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ἱππεῖς
 αὐτῷ τέως μὲν κατόπιν τῶν πεζῶν τεταγμένοι ἦσαν, ὡς
 δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν προήεσαν, συνέτασσαν ἤδη τὴν στρα-
 τιὰν ὡς ἐς μάχην, πρῶτους μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως

πρὸς τῷ ὄρει τῶν πεζῶν τό τε ἄγλημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος, ἐχομένην δὲ τούτων τὴν Κοίνου τάξιν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν Περδίκκου. οὗτοι μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῶν ὀπλιτῶν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ
 5 ἄρξαμένῳ τεταγμένοι ἦσαν. ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου πρώτη 4 μὲν ἡ Ἀμύντου τάξις ἦν, ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου, ἐχομένη δὲ ταύτης ἡ Μελεάγρου. τοῦ δὲ εὐωνύμου τοῖς πεζοῖς μὲν Κράτερος ἐπετέτακτο ἄρχειν, τοῦ δὲ ξύμπαντος εὐωνύμου Παρμενίων ἡγεῖτο· καὶ παρήγγελτο αὐτῷ μὴ ἀπο-
 10 λείπειν τὴν θάλασσαν, ὥς μὴ κυκλωθεῖεν ἐκ τῶν βαρβάρων, ὅτι πάντῃ ὑπερφαλαγγήσειν αὐτῶν διὰ πληθους ἔμελλον.

Δαρεῖος δέ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη 5 Ἀλέξανδρος ὡς ἐς μάχην, τῶν μὲν ἱππέων διαβιβάξει πέραν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πινάρου ἐς τρισμυρίους μάλιστα
 15 τὸν ἀριθμόν, καὶ μετὰ τούτων τῶν ψιλῶν ἐς δισμυρίους, ὅπως τὴν λοιπὴν δύναμιν καθ' ἡσυχίαν συντάξειε. καὶ 6 πρώτους μὲν τοῦ ὀπλιτικοῦ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους ἔταξεν ἐς τρισμυρίους κατὰ τὴν φάλαγγα τῶν Μα-
 20 κεδόνων· ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν Καρδάκων καλουμένων ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐς ἑξακισμυρίους· ὀπλῖται δὲ ἦσαν καὶ οὗτοι. τοσούτους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἀπλῆς ἐδέχετο τὸ χωρίον ἵνα ἐτάσσοντο. ἐπέταξε δὲ καὶ τῷ ὄρει τῷ ἐν ἀριστερᾷ σφῶν 7 κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιὸν ἐς δισμυρίους· καὶ τούτων
 25 ἔστιν οἱ κατὰ νώτου ἐγένοντο τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς. τὸ γὰρ ὄρος ἵνα ἐπετάχθησαν πῇ μὲν διεχώρει ἐς βάθος καὶ κολπῶδές τι αὐτοῦ ὥσπερ ἐν θαλάσῃ ἐρίγνεται, ἔπειτα ἐς ἐπικαμπὴν προϊὼν τοὺς ἐπὶ ταῖς ὑπωρεῖαις τεταγμένους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρως τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐποίει. τὸ δὲ 8
 30 ἄλλο πληθὺς αὐτοῦ ψιλῶν τε καὶ ὀπλιτῶν, κατὰ ἔθνη συντεταγμένον ἐς βάθος οὐκ ὠφέλιμον, ὅπισθεν ἦν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων καὶ τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τεταγμένου βαρβαρικοῦ. ἐλέγετο γὰρ ἡ πᾶσα ἡ ξὺν Δαρείῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἐξήκοντα μυριάδας μαχίμους εἶναι.

- 9 Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς αὐτῷ πρόσω ἴοντι τὸ χωρίον διέσχεν ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγαγε τοὺς ἱππέας, τοὺς τε ἑταίρους καλουμένους καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ τούτους μὲν ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα ἅμα οἱ ἔταξε· τοὺς δὲ ἐκ Πελοποννήσου καὶ τὸ ἄλλο τὸ συμμα- 5 χικὸν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ὡς Παρμενίωνα.
- 10 Δαρεῖος δέ, ὡς συντεταγμένη ἦν ἤδη αὐτῷ ἡ φάλαγξ, τοὺς ἱππέας οὐστinas πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τῷδε προτε- τάχει ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἡ ἔκταξις τῆς στρατιᾶς γένοιτο, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ ξυνθήματος. καὶ τούτων τοὺς μὲν πολ- 10 λούς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα πρὸς τῇ θαλάσσῃ κατὰ Παρμενίωνα ἔταξεν, ὅτι ταύτῃ μᾶλλον τι ἱππάσιμα ἦν· μέρος δέ τι αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πρὸς τὰ ὄρη παρήγα- 11 γεν. ὡς δὲ ἀχρεῖοι ἐνταῦθα διὰ στενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνοντο, καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς παριππεῦσαι ἐπὶ τὸ 15 δεξιὸν κέρασ σφῶν ἐκέλευσεν. αὐτὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον τῆς πάσης τάξεως ἐπεῖχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περσῶν βασιλεῦσι τετάχθαι· καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγράφει.
- 9 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος κατιδὼν ὀλίγου πᾶσαν τὴν 20 τῶν Περσῶν ἵππον μετακωρηκυῖαν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τὸ ἑαυτοῦ ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ δὲ τοὺς Πελοποννησίους μόνους καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ξυμμάχων ἱππέας ταύτῃ τεταγμένους, πέμπει κατὰ τάχος τοὺς Θεσσαλοὺς ἱππέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον, κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ μετώπου 25 τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ καταφανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ κατόπιν τῆς 2 φάλαγγος ἀφανῶς διελθεῖν. προέταξε δὲ τῶν μὲν ἱππέων κατὰ τὸ δεξιὸν τοὺς προδρομούς, ὧν ἡγεῖτο Πρωτόμαχος, καὶ τοὺς Παίονας, ὧν ἡγεῖτο Ἀρίστιων· τῶν δὲ πεζῶν 30 τοὺς τοξότας, ὧν ἡρχεν Ἀντίοχος· τοὺς δὲ Ἀγριᾶνας, ὧν ἡρχεν Ἀιτταλος, καὶ τῶν ἱππέων τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὄρος τὸ κατὰ νότον ἔταξεν, ὥστε κατὰ τὸ δεξιὸν αὐτῷ τὴν φάλαγγα ἐς δύο κέρατα διέχου-

σαν τετάχθαι, τὸ μὲν ὡς πρὸς Δαρειὸν τε καὶ τοὺς πέ-
 ραν τοῦ ποταμοῦ τοὺς πάντας Πέρσας· τὸ δὲ ὡς πρὸς
 τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ νώτου σφῶν τεταγμένους. τοῦ δὲ 3
 εὐωνύμου προετάχθησαν τῶν μὲν πεζῶν οἱ τε Κρηῆτες
 5 τοξόται καὶ οἱ Θρᾶκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· πρὸ τούτων
 δὲ ἡ ἵππος ἢ κατὰ τὸ εὐώνυμον. οἱ δὲ μισθοφόροι ξένοι
 πᾶσιν ἐπετάχθησαν. ἐπεὶ δὲ οὔτε πυκνὴ αὐτῷ ἡ φάλαγξ
 κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἑαυτοῦ ἐφαίνετο, πολὺ τε ταύτῃ ὑπερ-
 φραλαγγήσειν οἱ Πέρσαι ἐδόκουν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε
 10 δύο ἴλας τῶν ἐταίρων, τὴν τε Ἀνθεμουσίαν, ἧς ἱλάρχης
 ἦν Περοίδας ὁ Μενεσθέως, καὶ τὴν Λευγαίαν καλουμένην,
 ἧς ἡγεῖτο Παντόρδανος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἀφα-
 νῶς παρελθεῖν. καὶ τοὺς τοξότας δὲ καὶ μέρος τῶν 4
 Ἀγριάνων καὶ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἔστιν οὓς κατὰ
 15 τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ ἐπὶ μετώπου παραγαγὼν ἐξέτεινεν
 ὑπὲρ τὸ τῶν Περσῶν κέρας τὴν φάλαγγα. ἐπεὶ γὰρ οἱ
 ὑπὲρ τοῦ ὄρους τεταγμένοι οὔτε κατήεσαν, ἐκδρομῆς τε
 ἐπ' αὐτοὺς τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγων κατὰ
 πρόσταξιν Ἀλεξάνδρου γενομένης ῥαδίως ἀπὸ τῆς ὑπω-
 20 ρείας ἀνασταλέντες ἐς τὸ ἄκρον ἀνέφυγον, ἔγνω καὶ τοῖς
 κατ' αὐτοὺς τεταγμένοις δυνατόν ὄν χρήσασθαι ἐς ἀνα-
 πλήρωσιν τῆς φάλαγγος· ἐκείνοις δὲ ἵππεας τριακοσίους
 ἐπιτάξαι ἐξήρχεσεν.

Οὕτω δὴ τεταγμένους χρόνον μὲν τινα προῆγεν ἀνα- 10
 25 παύων, ὥστε καὶ πᾶν ἔδοξε σχολαία γενέσθαι αὐτῶν ἢ
 πρόσδοδος. τοὺς γὰρ βαρβάρους, ὅπως τὰ πρῶτα ἐτάχθη-
 σαν, οὐκέτι ἀντεπῆγε Δαρεῖος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς
 ὄχθαις, πολλαχῇ μὲν ἀποκρήμνους οὔσαις, ἔστι δὲ ὅπου
 καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφοδιώτερα ἐφαίνετο,
 30 οὕτως ἔμενεν. καὶ ταύτῃ εὐθὺς δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀμφ'
 Ἀλέξανδρον τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. ὥς δὲ δημοῦ ἤδη ἦν 2
 τὰ στρατόπεδα, ἐνταῦθα παριππεύων πάντῃ Ἀλέξανδρος
 παρεκάλει ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, οὗ τῶν ἡγεμόνων
 μόνον τὰ ὀνόματα ξὺν τῷ πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν,
 35 ἀλλὰ καὶ ἱλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομαστὶ καὶ τῶν ξένων
 τῶν μισθοφόρων ὅσοι κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα ἀρετὴν γνωρι-

- μώτεροι ἦσαν· καὶ αὐτῷ πανταχόθεν βοή ἐγίνετο μὴ δια-
3 τρέβειν, ἀλλὰ ἐσβάλλειν ἐς τοὺς πολεμίους. ὁ δὲ ἦγεν ἐν
τάξει ἔτι, τὰ μὲν πρῶτα, καίπερ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων
τὴν Δαρείου δύναμιν, βάδην, τοῦ μὴ διασπασθῆναι τι ἐν
τῇ ξυντονωτέρᾳ πορείᾳ κυμῆναν τῆς φάλαγγος· ὥς δὲ 5
ἐντὸς βέλους ἐγίνοντο, πρῶτοι δὴ οἱ κατ' Ἀλέξανδρον
καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένος δρόμῳ
ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλον, ὥς τῇ τε ὀξύτητι τῆς ἐφόδου
ἐκπληῆσαι τοὺς Πέρσας καὶ τοῦ θᾶσσον ἐς χεῖρας ἐλθόντας
ὀλίγα πρὸς τῶν τοξοτῶν βλάπτεσθαι. καὶ ξυνέβη ὅπως 10
4 εἶκασεν Ἀλέξανδρος. εὐθὺς γάρ ὥς ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγέ-
νετο, τρέπονται τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος οἱ τῷ ἀρι-
στερῷ κέρα ἐπιτεταγμένοι· καὶ ταύτῃ μὲν λαμπρῶς ἐνίκα
Ἀλέξανδρός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν· οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μι-
σθοφόροι οἱ σὺν Δαρείῳ, ἧ διέσχε τῶν Μακεδόνων ἡ 15
5 φάλαγξ ὥς ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας παραρραγεῖσα, ὅτι Ἀλέξ-
ανδρος μὲν σπουδῇ ἐς τὸν ποταμὸν ἐμβαλὼν καὶ ἐν χερσὶ
τὴν μάχην ποιήσας ἐξώθει ἤδη τοὺς ταύτῃ τεταγμένους
τῶν Περσῶν, οἱ δὲ κατὰ μέσον τῶν Μακεδόνων οὔτε τῇ
ἴσῃ σπουδῇ ἤψαντο τοῦ ἔργου καὶ πολλὰ κρημνῶδεσι 20
ταῖς ὁχταῖς ἐντυγχάνοντες τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ
δυνατοὶ ἐγένοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διασώσασθαι, ταύτῃ
ἐμβάλλουσιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Μακεδόσιν ἧ μάλιστα διε-
6 σπασμένην αὐτοῖς τὴν φάλαγγα κατεῖδον. καὶ τὸ ἔργον
ἐνταῦθα καρτερόν ἦν, τῶν μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἀπώσασθαι 25
τοὺς Μακεδόνας καὶ τὴν νίκην τοῖς ἤδη φεύγουσιν αὐτῶν
ἀνασώσασθαι· τῶν Μακεδόνων δὲ τῆς τε Ἀλεξάνδρου ἤδη
φαινομένης εὐπραγίας μὴ λειφθῆναι καὶ τὴν δόξαν τῆς
φάλαγγος, ὥς ἀμάχου δὴ ἐς τὸ τότε διαβεβοημένης, μὴ
7 ἀφανίσαι. καὶ τι καὶ τοῖς γένεσι τῷ τε Ἑλληνικῷ καὶ τῷ 30
Μακεδονικῷ φιλοτιμίας ἐνέπεσεν ἐς ἀλλήλους. καὶ ἐν-
ταῦθα πίπτει Πτολεμαῖος τε ὁ Σελεύκου, ἀνὴρ ἀγαθὸς
γενόμενος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν τῶν
οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.
- 11 Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις, τετραμ- 35
μένους ἤδη τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περσῶν ὀρῶντες, ἐπὶ

τοὺς ξένους τε τοὺς μισθοφόρους τοὺς Δαρείου καὶ τὸ
 πονούμενον σφῶν ἐπικάμψαντες ἀπὸ τε τοῦ ποταμοῦ
 ἀπώσαντο αὐτούς, καὶ κατὰ τὸ παρερρωγὸς τοῦ Περσικοῦ
 στρατεύματος ὑπερφαλαγγήσαντες ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβλη-
 5 κότες ἤδη ἔκοπτον τοὺς ξένους. καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ οἱ τῶν 2
 Περσῶν κατὰ τοὺς Θεσσαλοὺς τεταγμένοι οὐκ ἔμειναν ἐντὸς
 τοῦ ποταμοῦ ἐν αὐτῇ τῇ ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες εὐρώ-
 στως ἐνέβαλον εἰς τὰς Ἰλας τῶν Θεσσαλῶν· καὶ ταύτῃ
 ξυνέστη ἵππομαχία καρτερὰ· οὐδὲ πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ
 10 Πέρσαι πρὶν Δαρεῖόν τε πεφευγότα ἥσθοντο καὶ πρὶν
 ἀπορραγῆναι σφῶν τοὺς μισθοφόρους συγκοπέντας ὑπὸ
 τῆς φάλαγγος. τότε δὲ ἤδη λαμπρά τε καὶ ἐκ πάντων ἡ 3
 φυγὴ ἐγίνετο· καὶ οἱ τε τῶν Περσῶν ἵπποι ἐν τῇ ἀνα-
 χωρήσει ἐκακοπάθουν, βαρέως ὠπλισμένους τοὺς ἀμβάτας
 15 σφῶν φέροντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἵππεῖς κατὰ στεναὺς ὁδοὺς
 πλήθει τε πολλοὶ καὶ πεφοβημένως σὺν ἀταξία ἀποχω-
 ροῦντες οὐ μείον ὑπ' ἀλλήλων καταπατούμενοι ἢ πρὸς
 τῶν διωκόντων πολεμίων ἐβλάπτοντο. καὶ οἱ Θεσσαλοὶ
 εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέκειντο, ὥστε οὐ μείον ἢ ὡς πεζῶν
 20 φόνος ἐν τῇ φυγῇ τῶν ἱππέων ἐγίνετο.

Δαρεῖος δέ, ὡς αὐτῇ τὸ πρῶτον ὑπ' Ἀλεξάνδρου 4
 ἐφοβήθη τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον καὶ ταύτῃ ἀπορρηγνύμε-
 νον κατείδε τοῦ ἄλλου στρατοπέδου, εὐθὺς ὡς εἶχεν ἐπὶ
 τοῦ ἄρματος σὺν τοῖς πρώτοις ἔφρευγε. καὶ ἔστε μὲν ὁμα- 5
 25 λοῖς χωρίοις ἐν τῇ φυγῇ ἐπετύγχανεν, ἐπὶ τοῦ ἄρματος
 διεσώζετο· ὡς δὲ φάραγξί τε καὶ ἄλλαις δυσχωρίαις ἐνέ-
 κυρσε, τὸ μὲν ἄρμα ἀπολείπει αὐτοῦ καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ
 τὸν κἀνδυν ἐκδύς· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ
 ἄρματος· αὐτὸς δὲ ἵππου ἐπιβὰς ἔφρευγε· καὶ ἡ νύξ οὐ
 30 διὰ μακροῦ ἐπιγενομένη ἀφείλετο αὐτὸν τὸ πρὸς Ἀλεξάν-
 δρου ἁλῶναι. Ἀλέξανδρος γὰρ ἔστε μὲν φάος ἦν ἀνὰ 6
 κράτος ἐδίωκεν· ὡς δὲ συνεσκόταξέ τε ἤδη καὶ τὰ πρὸ
 ποδῶν ἄφανῇ ἦν, ἐς τὸ ἔμπαλιν ἀπειτρέπετο ὡς ἐπὶ τὸ
 στρατόπεδον, τὸ μέντοι ἄρμα τὸ Δαρείου ἔλαβε καὶ τὴν

7 ἀσπίδα ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸν κἀνδυν καὶ τὸ τόξον. καὶ γὰρ
καὶ ἡ δίωξις βραδυτέρα αὐτῷ ἐγεγόνει, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ
παρρηρήξει τῆς φάλαγγος ἐπιστρέψας καὶ αὐτὸς οὐ πρό-
σθεν ἐς τὸ διώκειν ἐτρέπετο πρὶν τοὺς τε μισθοφόρους
τοὺς ξένους καὶ τὸ τῶν Περσῶν ἱππικὸν ἀπὸ τοῦ ποτα- 5
μοῦ ἀπωσθέντας κατεΐδε.

8 Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον μὲν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομί-
θρης καὶ Ἀτιζύης τῶν ἐπὶ Γρανικῷ ἡγήσαμένων τοῦ ἱπ-
πικοῦ· ἀποθνήσκει δὲ καὶ Σαβάκης ὁ Αἰγύπτου σατράπης
καὶ Βουβάκης τῶν ἐντίμων Περσῶν· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος 10
εἰς δέκα μάλιστα μυριάδας, καὶ ἐν τούτοις ἱππεῖς ὑπὲρ
τοὺς μυρίους, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγον, ξυνεπι-
σπόμενος τότε Ἀλεξάνδρῳ, τοὺς μετὰ σφῶν διώκοντας
Δαρεῖον, ὡς ἐπὶ φάραγγί τινι ἐν τῇ διώξει ἐγένοντο, ἐπὶ
9 τῶν νεκρῶν διαβῆναι τὴν φάραγγα. τό τε στρατόπεδον 15
τὸ Δαρείου εὐθὺς ἐξ ἐφόδου ἐάλω καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ
γυνή, αὐτὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ Δαρείου, καὶ υἱὸς Δαρείου νή-
πιος· καὶ θυγατέρες δύο ἐάλωσαν καὶ ἄλλαι ἀμφ' αὐτάς
Περσῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες οὐ πολλαί. οἱ γὰρ ἄλλοι
Πέρσαι τὰς γυναῖκας σφῶν ξὺν τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς 20
10 Δαμασκὸν ἔτυχον ἐσταλκότες· ἐπεὶ καὶ Δαρεῖος τῶν τε
χρημάτων τὰ πολλὰ καὶ ὅσα ἄλλα μεγάλῳ βασιλεῖ ἐς
πολυτελῇ δίαιταν καὶ στρατευομένῳ ὁμῶς συνέπεται πε-
πόμεναι ἐς Δαμασκόν, ὥστε ἐν τῷ στρατεύματι οὐ πλείονα
ἢ τρισχίλια τάλαντα ἐάλω. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμασκῷ 25
χρήματα ὀλίγον ὕστερον ἐάλω ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ' αὐτὸ
τοῦτο σταλέντος. τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο
ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίους Νικοκράτους μηνὸς Μαιμακτη-
ριῶνος.

12 Τῇ δὲ ὕστεραία, καίπερ τετρωμένος τὸν μηρὸν ξίφει 30
Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπῆλθε, καὶ τοὺς
νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς σὺν τῇ δυνάμει
πάσῃ ἐκτεταγμένη λαμπρότατα ὡς ἐς πόλεμον· καὶ λόγῳ
τε ἐπεκόσμησε ὅσοις τι διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ

24 στρατεύματι] στρατοπέδῳ S. — 28 Νικοκράτους Kt.: Νικο-
στράτου.

αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον ἢ ἀκοῇ συμφωνούμενον ἔμαθε, καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὡς ἐκάστους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε. καὶ Κιλικίας μὲν ἀποδεικνύει σατράπην Βάλακρον τὸν 2 Νικάνορος, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν· ἀντὶ 5 δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διονυσίου· ἀντὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ Πολυσπέρχοντα τὸν Σιμμίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως. καὶ Σολεῦσι τὰ τε πεντήκοντα τάλαντα ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων σφίσι 10 χρημάτων ἀνῆκε καὶ τοὺς ὁμήρους ἀπέδωκεν.

Ὁ δὲ οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου οὐδὲ τῆς γυναικὸς 3 ἢ τῶν παίδων ἠμέλησεν. ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων, τῆς νυκτὸς αὐτῆς ἢ ἀπὸ τῆς διώξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν ἐς τὴν σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν 15 τὴν Δαρείου, ἣτις αὐτῷ ἐξηρημένη ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν οἰμωγὴν καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ πόρρω τῆς σκηνῆς· πνυθέσθαι οὖν αἵτινες γυναῖκες καὶ ἀνδ' ὅτου οὕτως 4 ἐγγὺς παρασκηνοῦσι· καὶ τινα ἐξαγγεῖλαι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ, ἢ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παῖδες, ὡς ἐξηγ- 20 γέλθη αὐταῖς ὅτι τὸ τόξον τε τὸ Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κἀνδυν τὸν βασιλικὸν καὶ ἡ ἀσπίς ὅτι κεκόμισται ὀπίσω ἢ Δαρείου ὡς ἐπὶ τεθνεῶτι Δαρεῖω ἀνοιμώζουσιν. ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέξανδρον πέμψαι πρὸς αὐτὰς Λεοννάτον, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐντειλάμενον φράσαι ὅτι ζῇ Δαρεῖος· 25 τὰ δὲ ὅπλα καὶ τὸν κἀνδυν ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ τῷ ἄρματι καὶ ταῦτα ὅτι μόνον ἔχει Ἀλέξανδρος. καὶ Λεον- 5 νάτον παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν τὰ τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν καὶ ὅτι τὴν θεραπείαν αὐταῖς συγχωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασι- 30 λίσσας, ἕπει οὐδὲ κατὰ ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμῆσθαι ἐννόμως. ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστό- 6 βουλος λέγουσι· λόγος δὲ ἔχει καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ

18 παρασκηνοῦσι S.: παρασκηνοῦσαι. — 20 τὸ Δαρείου S.: τοῦ Δαρείου.

- ὕστεραία παρελθεῖν εἶσω ξὺν Ἡφαιστίωνι μόνῳ τῶν
 ἐταίρων· καὶ τὴν μητέρα τὴν Δαρείου, ἀμφιγνοήσασαν
 ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖν, ἐστάλθαι γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ
 κόσμῳ, τὴν δὲ Ἡφαιστίωνι προσελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι,
 7 ὅτι μείζων αὐτῇ ἐφάνη ἐκεῖνος. ὥς δὲ ὁ Ἡφαιστίων τε 5
 ὀπίσω ὑπεχώρησε καὶ τις τῶν ἄμφ' αὐτήν, τὸν Ἀλέξαν-
 δρον δείξας, ἐκεῖνον ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν κατ-
 αιδεσθεῖσαν τῇ διαμαρτία ὑποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ
 φάναι αὐτὴν ἁμαρτεῖν· καὶ γὰρ ἐκεῖνον εἶναι Ἀλέξανδρον.
 8 καὶ ταῦτα ἐγὼ οὐθ' ὥς ἀληθῆ οὔτε ὥς πάντῃ ἄπιστα 10
 ἀνέγραψα. ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη ἐπαινῷ Ἀλέξανδρον
 τῆς τε ἐς τὰς γυναῖκας κατοικτίσεως καὶ τῆς εἰς τὸν
 ἐταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς, εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγ-
 γράψασιν Ἀλέξανδρος ὥς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν
 καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῷ Ἀλέξανδρον. 15
- 13 Δαρεῖος δὲ τὴν μὲν νύκτα ξὺν ὀλίγοις τοῖς ἄμφ'
 αὐτὸν ἔφυγε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀναλαμβάνων ἀεὶ τῶν τε Περ-
 σῶν τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς μάχης καὶ τῶν ξένων τῶν
 μισθοφόρων, ἐς τετρακισχιλίους ἔχων τοὺς πάντας, ὥς
 ἐπὶ Θάψακόν τε πόλιν καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν σποιδῇ 20
 ἤλαυνεν, ὥς τάχιστα μέσον αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου τὸν
 2 Εὐφράτην ποιῆσαι. Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀντιόχου καὶ Θυμῶν-
 δας ὁ Μέντορος καὶ Ἀριστομήδης ὁ Φεραῖος καὶ Βιάνωρ
 ὁ Ἀχαρνάν, ξύμπαντες οὗτοι αὐτόμολοι, μετὰ τῶν ἄμφ'
 αὐτοὺς στρατιωτῶν ὥς ὀκτακισχιλίων εἰθὺς ὥς τεταγμένοι 25
 ἦσαν κατὰ τὰ ὄρη φεύγοντες ἀφίκοντο ἐς Τρίπολιν τῆς
 3 Φοινίκης· καὶ ἐνταῦθα καταλαβόντες τὰς ναῦς νενεωκλη-
 μένας ἐφ' ὧν πρόσθεν ἐκ Λέσβου διακεκομισμένοι ἦσαν,
 τούτων ὅσαι μὲν ἱκαναί σφισιν ἐς τὴν κομιδὴν ἐδόκουν,
 ταύτας καθελύσαντες, τὰς δὲ ἄλλας αὐτοῦ ἐν τοῖς νεω- 30
 ρίοις κατακαύσαντες, ὥς μὴ παρασχεῖν ταχεῖαν σφῶν τὴν
 δίωξιν, ἐπὶ Κύπρον ἔφενγον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴγυπτον,
 ἵνα περ ὀλίγον ὕστερον πολυπραγμονῶν τι Ἀμύντας ἀπο-
 θνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων.

Φαρνάβαζος δὲ καὶ Ἀυτοφραδάτης τέως μὲν περὶ τὴν 4
 Χίον διέτριβον· καταστήσαντες δὲ φρουρὰν τῆς Χίου τὰς
 μὲν τινὰς τῶν νεῶν ἐς Κῶ καὶ Ἀλικαρνασσὸν ἔστειλαν·
 οὗτοί δὲ ἑκατὸν ναυσὶ ταῖς ἄριστα πλεούσαις ἀναγαγόμενοι
 5 ἐς Σίφνον κατέσχον. καὶ παρ' αὐτοὺς ἀφικνεῖται Ἅγις ὁ
 Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐπὶ μιᾷς τριήρους, χρήματά τε
 αἰτήσων ἐς τὸν πόλεμον καὶ δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ πε-
 ζικὴν ὅσῃν πλείστην ἀξιώσων συμπέμψαι οἱ ἐς τὴν Πελο-
 πόννησον. καὶ ἐν τούτῳ ἀγγελία αὐτοῖς ἔρχεται τῆς μάχης 5
 10 τῆς πρὸς Ἰσσοῦ γενομένης. ἐκπλαγέντες δὲ πρὸς τὰ ἐξαγ-
 γελθέντα Φαρνάβαζος μὲν σὺν δώδεκα τριήρεσι καὶ τῶν
 μισθοφόρων ξένων ξὺν χιλίοις καὶ πεντακοσίοις ἐπὶ Χίου
 ἐστάλη, ὅπως μὴ τι πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς ἥτις οἱ Χίοι
 νεωτερίσωσιν. Ἅγις δὲ παρ' Ἀυτοφραδάτου τάλαντα ἀργυ- 6
 15 ρίου λαβὼν τριάκοντα καὶ τριήρεις δέκα, ταύτας μὲν Ἰπ-
 πίαν ἄξοντα ἀποστέλλει παρὰ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ
 Ἀγησίλαον ἐπὶ Ταίναρον· καὶ παραγγέλλειν ἐκέλευσεν
 Ἀγησιλάῳ, δίδόντα τοῖς ναύταις ἐντελῆ τὸν μισθὸν πλεῖν
 τὴν ταχίστην ἐπὶ Κρήτης, ὥς τὰ ἐκεῖ καταστησόμενον.
 20 αὐτὸς δὲ τότε μὲν αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ὑπέμενεν, ὕστερον
 δὲ εἰς Ἀλικαρνασσὸν παρ' Ἀυτοφραδάτην ἀφίκετο.

Ἀλέξανδρος δὲ σατράπην μὲν Συρίᾳ τῇ κοίλῃ Μέ- 7
 νωνα τὸν Κερδίμμη ἐπέταξε, δοὺς αὐτῷ ἐς φυλακὴν τῆς
 χώρας τοὺς τῶν συμμάχων ἱππέας· αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φοινίκης
 25 ἦει. καὶ ἀπαντὰ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Στράτιων ὁ Γηρο-
 σιράτου παῖς τοῦ Ἀραδίων τε καὶ τῶν Ἀράδω προσοίκων
 βασιλέως· ὁ δὲ Γηρόστρατος αὐτὸς μετ' Ἀυτοφραδάτου
 ἔπλει ἐπὶ τῶν νεῶν, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τε τῶν Φοινίκων καὶ
 οἱ τῶν Κυπρίων βασιλεῖς καὶ αὐτοὶ Ἀυτοφραδάτῃ ξυνέ-
 30 πλεον. Στράτιων δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὼν στεφανοῖ χρυσοῦ 8
 στεφάνῳ αὐτόν, καὶ τὴν τε Ἀραδὸν αὐτῷ τὴν νῆσον καὶ
 τὴν Μάραθον τὴν καταντικρὺ τῆς Ἀράδου ἐν τῇ ἡπείρῳ
 ὀκισμένην πόλιν, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, καὶ Σιγῶνα καὶ
 Μαριάμμην πόλιν καὶ τὰλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας
 ἐνδίδωσιν.

4 ἀναγαγόμενοι Kt : ἀναγόμενοι.

- 14 Ἐτι δὲ ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος ἀφίκοντο παρὰ
 Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολὴν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ
 αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι Δαρεῖον τὴν μη-
 2 τέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας. ἐδήλου δὲ ἡ ἐπι-
 στολή, ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ συμ- 5
 μαχία ἐγένετο, καὶ ἐπειδὴ Ἀρσης ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου
 ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα
 Ἀρσῆν ἤρξεν οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθῶν. ἐξ οὗ δὲ
 αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινὰ Ἀλέξανδρον
 παρ' αὐτὸν ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ 10
 συμμαχίας, διαβῆναι τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ
 3 πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας. τούτου ἕνεκα καταβῆναι
 αὐτὸς τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν πατρῴαν ἀνα-
 σώσων. τὴν μὲν δὴ μάχην ὡς θεῶν τῷ ἔδοξεν, οὕτω
 κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ βασιλέως γυναῖκά τε 15
 τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας,
 καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ
 ξύμμαχος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν
 ἡξίου Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμα
 τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐκ Περσῶν ἡκουσι τοὺς τὰ πιστὰ λη- 20
 ψομένους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δώσοντας.
- 4 Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ξυμπέμπει
 τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον, παραγγείλας τὴν
 ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρεῖον, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ
 μηδενός. ἡ δὲ ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου ἔχει ὧδε. Οἱ ὑμέ- 25
 τεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην
 Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι. ἐγὼ
 δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμὼν κατασταθεὶς καὶ τιμωρήσασθαι
 βουλόμενος Πέρσας διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων
 5 ὑμῶν. καὶ γὰρ Περινθίοις ἐβοηθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πα- 30
 τέρα ἡδίκουν, καὶ εἰς Θράκην, ἧς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναμιν
 ἐπεμψεν Ὁχος. τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν
 ἐπιβουλευσάντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε, ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς
 ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε, καὶ Ἀρσῆν ἀπο-

κτείναντός σου μετὰ Βαγῶον, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος
οὐ δικαίως οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικούν-
τος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ πρὸς τοὺς Ἑλληνας γράμματα
οὐκ ἐπιτήδεια πέμποντος, ὅπως πρὸς με πολεμῶσι, καὶ 6
5 χρήματα ἀποστέλλοντος πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ ἄλλους
τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πόλειον οὐδεμιᾶς
δεχομένης, Λακεδαιμονίων δὲ λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ
σοῦ πεμφθέντων τοὺς ἑμούςς φίλους διαφθειράντων καὶ
τὴν εἰρήνην ἣν τοῖς Ἑλλησι κατεσκεύασα διαλύειν ἐπιχει-
10 ρούντων, ἐστράτευσα ἐπὶ σὲ ὑπάρξαντος σοῦ τῆς ἑχθρας.
ἐπειδὴ δὲ μάχῃ νενίκηκα πρότερον μὲν τοὺς σοὺς στρα- 7
τηγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ σὲ καὶ τὴν μετὰ σοῦ δύνα-
μιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω, τῶν θεῶν μοι δόντων, ὅσοι τῶν
μετὰ σοῦ παραταξαμένων μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ
15 παρ' ἑμέ κατέφυγον, τούτων ἐπιμέλομαι καὶ οὐκ ἄκοντες
παρ' ἑμοί εἰσιν, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐκόντες ξυστρατεύονται μετ'
ἑμοῦ. ὥς οὖν ἑμοῦ τῆς Ἀσίας ἀπάσης κυρίου ὄντος ἦκε 8
πρὸς ἑμέ. εἰ δὲ φοβῇ μὴ ἐλθὼν πάθῃς τι ἐξ ἑμοῦ ἄχαρι,
πέμπε τινὰς τῶν φίλων τὰ πιστὰ ληψομένους. ἐλθὼν δὲ
20 πρὸς με τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ
εἰ ἄλλο τι ἐθέλεις αἰτεῖ καὶ λάμβανε. ὅ τι γὰρ ἂν πεί-
θῃς ἑμέ ἔσται σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν πέμπῃς, παρ' 9
ἑμέ ὡς βασιλέα τῆς Ἀσίας πέμπε, μὴδὲ ἂ [βούλει] ἐξ ἴσου
ἐπίστελλε, ἀλλ' ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν φράζε εἰ
25 του δέῃ· εἰ δὲ μὴ, ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδι-
κούντος. εἰ δὲ ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας
ἔτι ἀγωνίσαι περὶ αὐτῆς καὶ μὴ φεῦγε, ὥς ἐγὼ ἐπὶ σὲ
πορεύσομαι οὗ ἂν ᾗς.

Πρὸς μὲν Δαρεῖον ταῦτα ἐπέστειλεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθε 15
30 τὰ τε χρήματα ὅσα σὺν Κωρῆνι τῷ Ἀρταβάζου ἀποπε-
πόμφει ἐς Δαμασκὸν Δαρεῖος ὅτι ἐάλωκε, καὶ ὅσοι Περ-
σῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκατελείφθησαν σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ
κατασκευῇ ὅτι καὶ οὗτοι ἐάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κομί-

7 Λακεδαιμονίων δὲ Schneiderus: Λακεδαιμονίων τε. — 21 πεί-
θῃς] πείσης Kr. — 31 ἐάλω S., ἐαλώζει Kr.

- 2 σαντα ἐς Δαμασκὸν Παρμενίωνα φυλάσσειν ἐκέλευε. τοὺς
 δὲ πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων οἱ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς μάχης
 ἀφιγμένοι ἦσαν, ἐπεὶ καὶ τούτους ἐαλωκέναι ἔμαθε, παρ'
 αὐτὸν πέμπειν ἐκέλευεν. ἦσαν δὲ Εὐθυκλῆς μὲν Σπαρ- 5
 τιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου καὶ Διονυσόδωρος Ὀλυμ-
 3 πιονίκης, Θηβαῖοι, Ἰφικράτης δὲ ὁ Ἰφικράτους τοῦ στρα-
 τηγοῦ, Ἀθηναῖος. καὶ οὗτοι ὡς ἦγον παρ' Ἀλέξανδρον,
 Θεσσαλίσκον μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καίπερ Θηβαίους
 ὄντας, εὐθὺς ἀφῆκε, τὸ μὲν τι κατοικτίσει τῶν Θηβῶν, τὸ
 δὲ ὅτι συγγνωστὰ δεδρακέναι ἐφαίνοντο, ἡνδραποδισμένης 10
 ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος σφίσιν τε ἥντινα ἡδύναντο
 ὠφέλειαν εὐρισκόμενοι καὶ εἰ δὴ τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ
 Περσῶν καὶ Δαρείου, ταῦτα μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐπιεικῇ
 4 ἐνθυμηθεῖς, ἰδίᾳ δὲ Θεσσαλίσκον μὲν αἰδοῖ τοῦ γένους
 ἀφιέναι εἶπεν, ὅτι τῶν ἐπιφανῶν Θηβαίων ἦν, Διονυσό- 15
 δωρον δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ τῶν Ὀλυμπίων. Ἰφικράτην δὲ
 φιλία τε τῆς Ἀθηναίων πόλεως καὶ μνήμη τῆς δόξης τοῦ
 πατρὸς ζῶντά τε ἀμφ' αὐτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε
 καὶ νόσφ' τελευτήσαντος τὰ ὁστ' ἐς τὰς Ἀθήνας τοῖς πρὸς
 5 γένους ἀπέπεμψε. Εὐθυκλέα δέ, Λακεδαιμονίον τε ὄντα, 20
 πόλεως περιφανῶς ἐχθρᾶς ἐν τῷ τότε, καὶ αὐτὸν οὐδὲν
 ἰδίᾳ εὐρισκόμενον ἐς συγγνώμην ὅ τι καὶ λόγον ἄξιον, τὰ
 μὲν πρῶτα ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν, ὕστερον δὲ ἐπεὶ με-
 γάλα εὐτύχει, καὶ τοῦτον ἀφῆκεν.
- 6 Ἐκ Μαράθου δὲ ὀρμηθεῖς Βύβλον τε λαμβάνει ὁμο- 25
 λογία ἐνδοθεῖσαν καὶ Σιδῶνα, αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλε-
 σαμένων κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Περσῶν καὶ Δαρείου. ἐντεῦ-
 θεν δὲ προὐχῶρει ὡς ἐπὶ Τύρον· καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ
 κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις Τυρίων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἑσταλ-
 μένοι ὡς ἐγνωκότων Τυρίων πράσσειν ὅ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ 30
 7 Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ τὴν τε πόλιν ἐπαινέσας καὶ τοὺς
 πρέσβεις (καὶ γὰρ ἦσαν τῶν ἐπιφανῶν ἐν Τύρῳ οἳ τε
 ἄλλοι καὶ ὁ τοῦ βασιλέως τῶν Τυρίων παῖς· αὐτὸς δὲ ὁ
 βασιλεὺς Ἀζέμιλκος μετ' Αὐτοφραδάτου ἔπλει) ἐκέλευσεν
 ἐπανελθόντας φράσαι Τυρίοις ὅτι ἐθέλει παρελθὼν ἐς 35
 τὴν πόλιν θῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ.

Ἔστι γὰρ ἐν Τύρῳ ἱερὸν Ἡρακλέους παλαιότατον ὧν 16
 μνήμη ἀνθρωπίνῃ διασώζεται, οὐ τοῦ Ἀργείου Ἡρακλέους
 τοῦ τῆς Ἀλκμήνης· πολλαῖς γὰρ γενεαῖς πρότερον τιμᾶ-
 ται ἐν Τύρῳ Ἡρακλῆς ἢ Κάδμον ἐκ Φοινίκης ὀρμηθέντα
 5 ὀθήσας κατασχεῖν καὶ τὴν παῖδα Κάδμῳ τὴν Σεμέλῃν
 γενέσθαι, ἐξ ἧς καὶ ὁ τοῦ Διὸς Διόνυσος γίγνεται.
 Διόνυσος μὲν δὴ τρίτος ἀνὰ πρὸ Κάδμου εἶη, κατὰ Λά- 2
 βδακον τὸν Πολυδώρου τοῦ Κάδμου παῖδα· Ἡρακλῆς δὲ
 ὁ Ἀργεῖος κατ' Οἰδίποδα μάλιστα τὸν Λαῖον. σέβουσι
 10 δὲ καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλον Ἡρακλέα, οὐχ ὄνπερ Τύριοι ἢ
 Ἕλληνες, ἀλλὰ λέγει Ἡρόδοτος ὅτι τῶν δώδεκα θεῶν 3
 Ἡρακλέα ἄγουσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ καὶ Ἀθηναῖοι
 Διόνυσον τὸν Διὸς καὶ Κόρης σέβουσιν, ἄλλον τοῦτον
 Διόνυσον· καὶ ὁ Ἰαχχος ὁ μυστικὸς τούτῳ τῷ Διονύσῳ,
 15 οὐχὶ τῷ Θηβαίῳ, ἐπάδεται. ὥς τὸν γε ἐν Ταρτησσῷ 4
 πρὸς Ἰβήρων τιμώμενον Ἡρακλέα, ἵνα καὶ στήλαι τινες
 Ἡρακλέους ὠνομασμέναι εἰσὶ, δοκῶ ἐγὼ τὸν Τύριον εἶναι
 Ἡρακλέα, ὅτι Φοινίκων κτίσμα ἢ Ταρτησσὸς καὶ τῷ
 Φοινίκων νόμῳ ὃ τε νεὸς πεποιήται τῷ Ἡρακλεῖ τῷ
 20 ἐκεῖ καὶ αἱ θυσίαι θύονται. Γηρυόνην δέ, ἐφ' ὅντινα 5
 ὁ Ἀργεῖος Ἡρακλῆς ἐστάλη πρὸς Εὐρυσθέως τὰς βοῦς
 ἀπελάσαι τὰς Γηρυόνου καὶ ἀγαγεῖν ἐς Μυκήνας, οὐδέν
 τι προσήκειν τῇ γῇ τῶν Ἰβήρων Ἐκαταῖος ὁ λογοποιὸς
 λέγει· οὐδὲ ἐπὶ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν ἔξω τῆς μεγάλης
 25 θαλάσσης σταλῆναι Ἡρακλέα, ἀλλὰ τῆς ἡπείρου τῆς
 περὶ Ἀμβρακίαν τε καὶ Ἀμφιλόχους βασιλέα γενέσθαι
 Γηρυόνην καὶ ἐκ τῆς ἡπείρου ταύτης ἀπελάσαι Ἡρακλέα
 τὰς βοῦς, οὐδὲ τοῦτον φάυλον ἄθλον τιθέμενον. οἶδα 6
 δὲ ἐγὼ καὶ εἰς τοῦτο ἔτι εὐβοτον τὴν ἡπείρου ταύτην
 30 καὶ βοῦς τρέφουσιν καλλίστας· καὶ ἐς Εὐρυσθέα τῶν μὲν
 ἐξ Ἠπείρου βοῶν κλέος ἀφίχθαι καὶ τοῦ βασιλέως τῆς
 Ἠπείρου τὸ ὄνομα τὸν Γηρυόνην οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος
 τίθεμαι· τῶν δὲ ἐσχάτων τῆς Εὐρώπης Ἰβήρων οὐτ' ἀν
 τοῦ βασιλέως τὸ ὄνομα γινώσκειν Εὐρυσθέα, οὔτε εἰ
 35 βοῦς καλαὶ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ νέμονται, εἰ μὴ τις τὴν
 Ἦραν τούτοις ἐπάγων, ὥς αὐτὴν ταῦτα Ἡρακλεῖ δι' Εὐ-

ρυσθέως ἐπαγγέλλουσαν, τὸ οὐ πιστὸν τοῦ λόγου ἀποκρύπτειν ἐθέλοι τῷ μύθῳ.

7 Τούτῳ τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Τυρίῳ ἔφη ἐθέλειν θῦσαι Ἀλέξανδρος. ὥς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν πρέσβειων εἰς τὴν Τύρον, τὰ μὲν ἄλλα ἔδοξε σφίσι ποιεῖν ὃ τιπερ 5 ἐπαγγέλλει Ἀλέξανδρος, εἰς δὲ τὴν πόλιν μήτε τινὰ Περσῶν μήτε Μακεδόνων δέχεσθαι, ὥς τοῦτο ἔς τε τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέστατον καὶ ἔς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν, ἄδηλον ἔτι οὖσαν, ἀσφαλέστατόν σφίσι γενησόμε- 8 νον. ὥς δὲ ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύρου, τοὺς 10 μὲν πρέσβεις πρὸς ὁργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν· αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τοὺς τε ἐταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιᾶς καὶ ταξιάρχας καὶ ἱλάρχας ἔλεξεν ὥδε.

17 Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' Αἰ- γύπτου πορείαν ἀσφαλῆ ὁρῶ θαλασσοκρατούντων Περσῶν, 15 Δαρεῖόν τε διώκειν ὑπολειπομένους αὐτὴν τε ὀπίσω τὴν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον καὶ Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ τοῦτο ἀσφαλὲς ἔς τε τὰ ἄλλα 2 καὶ μάλιστα δὴ ἔς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα, μή ποτ' ἄρα ἐπικρατήσαντες αὐθις τῶν ἐπὶ θαλάσῃ χωρίων οἱ Πέρ- 20 σαι, προχωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ δυνάμει ὥς ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν πλείονι στόλῳ μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον ἔς τὴν Ἑλλάδα, Λακεδαιμονίων μὲν ἐκ τοῦ εὐθέως ἡμῖν πολεμοῦντων, τῆς δὲ Ἀθηναίων πόλεως φόβῳ μᾶλλον τι ἢ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ἡμᾶς πρὸς τὸ παρὸν 25 3 κατεχομένης. ἐξαιρεθείσης δὲ Τύρου ἥ τε Φοινίκη ἔχοιτο ἂν πᾶσα καὶ τὸ ναυτικὸν ὅπερ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ Φοινίκων, παρ' ἡμᾶς μεταχωρήσειν εἰκός· οὐ γὰρ ἀνέξονται οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε οἱ ἐπιβάται Φοινίκες ἐχομένων σφίσι τῶν πόλεων αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων 30 πλέοντες κινδυνεύειν· Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν προσχωρήσει ἢ ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται. 4 καὶ ταῖς τε ἐκ Μακεδονίας ναυσὶ καὶ ταῖς Φοινίσσαις πλεόντων ἡμῶν τὴν θάλασσαν καὶ Κύπρον ἅμα προσγε-

νομένης θαλασσοκρατοῦμέν τε ἂν βεβαίως καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτον στόλος εὐμαρῶς ἡμῖν ἐν ταύτῳ γίγνεται. Αἴγυπτον δὲ παραστησαμένοις ὑπὲρ τε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰκείας οὐδὲν ἔτι ὑποπτον ὑπολείπεται, τὸν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος
 5 στόλον μετὰ τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς καὶ ξὺν μείζονι ἅμα ἀξιώσει ποιησόμεθα ἀποτετιμημένοι τὴν τε θάλασσαν Περσῶν ξύμπασαν καὶ τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.

Ταῦτα λέγων οὐ χαλεπῶς ἔπειθεν ἐπιχειρεῖν τῇ Τύ- 18
 ρῳ· καὶ τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι ἐνύπνιον αὐτῆς
 10 ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδόκει αὐτὸς μὲν τῷ τείχει προσάγειν τῶν Τυρίων, τὸν δὲ Ἡρακλέα δεξιοῦσθαι τε αὐτόν καὶ ἀνάγειν ἐς τὴν πόλιν. καὶ τοῦτο ἐξηγεῖτο Ἀρίστανδρος ὡς ξὺν πόνῳ ἄλωσομένην τὴν Τύρον, ὅτι καὶ τὰ τοῦ Ἡρακλέους ἔργα ξὺν πόνῳ ἐγένετο. καὶ γὰρ καὶ μέγα 2
 15 ἔργον τῆς Τύρου ἢ πολιορκία ἐφαίνετο. νῆσός τε γὰρ αὐτοῖς ἢ πόλις ἦν καὶ τείχεσιν ὑψηλοῖς πάντῃ ὠχύρωτο· καὶ τὰ ἀπὸ θαλάσσης πρὸς τῶν Τυρίων μᾶλλον τι ἐν τῷ τότε ἐφαίνετο, τῶν τε Περσῶν ἔτι θαλασσοκρατούντων καὶ αὐτοῖς τοῖς Τυρίοις νεῶν ἔτι πολλῶν περιουσῶν.
 20 Ὡς δὲ ταῦτα ὁμῶς ἐκράτησε, χῶμα ἐγνώ χωννύναι ἐκ 3
 τῆς ἡπείρου ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν. ἔστι δὲ πορθμὸς τεναγώδης τὸ χωρίον· καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ ἡπείρῳ τῆς θαλάσσης βραχέα καὶ πηλώδη αὐτοῦ, τὰ δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ πόλει, ἵνα τὸ βαθύτατον τοῦ διάπλου, τριῶν μάλιστα
 25 ὀργυιῶν τὸ βάθος. ἀλλὰ λίθων τε πολλῶν ἀφθονία ἦν καὶ ὕλης, ἣντινα τοῖς λίθοις ἄνωθεν ἐπεφόρουν· χάρακές τε οὐ χαλεπῶς κατεπήγνυντο ἐν τῷ πηλῷ, καὶ αὐτὸς ὁ πηλὸς ξύνδεσμος τοῖς λίθοις ἐς τὸ ἐπιμένειν ἐγίγνετο. καὶ προθυμία τῶν τε Μακεδόνων εἰς τὸ ἔργον καὶ Ἀλεξάν- 4
 30 δρου πολλὴ ἦν, παρόντος τε αὐτοῦ καὶ ἕκαστα ἐξηγουμένου, καὶ τὰ μὲν λόγῳ ἐπαίροντος, τὰ δὲ καὶ χρήμασι τοὺς τι ἐκπρεπέστερον κατ' ἀρετὴν πονουμένους ἐπικουρίζοντος. ἀλλ' ἔστε μὲν τὸ πρὸς τῇ ἡπείρῳ ἐχώννυντο, οὐ χαλεπῶς προῦχώρει τὸ ἔργον, ἐπὶ βάθος τε ὀλίγον χωννύμενον καὶ

- 5 οὐδενὸς ἐξείργοντος, ὥς δὲ τῷ τε βαθυτέρῳ ἤδη ἐπέλα-
 ζον καὶ ἅμα τῇ πόλει αὐτῇ ἐγγὺς ἐγίγνοντο, ἀπὸ τε τῶν
 τειχῶν, ὑψηλῶν ὄντων, βαλλόμενοι ἐκακοπάθουν, ἅτε καὶ
 ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλον τι ἢ ὥς ἐς μάχην ἀκριβῶς ἐσταλμέ-
 νοι, καὶ ταῖς τριήρεσιν ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ χώματος ἐπι- 5
 πλέοντες οἱ Τύριοι, ἅτε δὴ θαλασσοκρατοῦντες ἔτι, ἄπο-
 ρον πολλαχῇ τὴν πρόσχωσιν τοῖς Μακεδόσιν ἐποιοῦν.
 6 καὶ οἱ Μακεδόνες πύργους ἐπάνω τοῦ χώματος, ὃ τιπερ
 προκεχωρήκει αὐτοῖς ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης, ἐπέστησαν
 δύο καὶ μηχανὰς ἐπὶ τοῖς πύργοις. προκαλύμματα δὲ 10
 δέρρεις καὶ διφθέραι αὐτοῖς ἦσαν, ὥς μήτε πυρφόροις
 βέλεσιν ἀπὸ τοῦ τείχους βάλλεσθαι, τοῖς τε ἐργαζομένοις
 προβολὴν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι πρὸς τὰ τοξεύματα· ἅμα τε
 ὅσοι προσπλέοντες τῶν Τυρίων ἐβλαπτον τοὺς χωνύντας,
 ἀπὸ τῶν πύργων βαλλόμενοι οὐ χαλεπῶς ἀνασταλίσεσθαι 15
 ἔμελλον.
- 19 Οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ταῦτα ἀντιμηχανῶνται τοιόνδε.
 ναῦν ἱππαγωγὸν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ ἄλλης ὕλης εὐ-
 φλέκτου ἐμπλίσαντες δύο ἰστούς ἐπὶ τῇ πρῶρᾳ καταπη-
 γνύουσι καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσσουσιν ἐς ὅσον μακρότατον, 20
 ὥς φορντόν τε ταύτῃ καὶ δᾶδας ὅσας πλείστας δέξασθαι·
 πρὸς δὲ πίσσαν τε καὶ θεῖον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ παρα-
 2 καλέσαι μεγάλην φλόγα ἐπὶ ταύτῃ ἐπεφόρησαν. παρέ-
 τειναν δὲ καὶ κεραίαν διπλὴν ἐπὶ τοῖς ἰστοῖς ἀμφοτέροις,
 καὶ ἀπὸ ταύτης ἐξήρτησαν ἐν λέβησιν ὅσα ἐπιχυθέντα ἢ 25
 ἐπιβληθέντα ἐπὶ μέγα τὴν φλόγα ἐξάψειν ἔμελλον· ἔρματά
 τε ἐς τὴν πρύμναν ἐνέθεσαν, τοῦ ἐξᾶραι εἰς ὕψος τὴν
 3 πρῶρᾳ πιεζομένης κατὰ πρύμναν τῆς νεώς. ἔπειτα ἄνε-
 μον τηρήσαντες ὥς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέροντα ἐξάψαντες
 τριήρεσι τὴν ναῦν κατ' οὐρὰν εἴλκον. ὥς δὲ ἐπέλαζον ἤδη 30
 τῷ τε χώματι καὶ τοῖς πύργοις, πῦρ ἐμβαλόντες εἰς τὴν
 ὕλην καὶ ὥς βιαίότατα ἅμα ταῖς τριήρεσιν ἐπανελκύναντες
 τὴν ναῦν ἐνσείουσιν ἄκρῳ τῷ χώματι· αὐτοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ
 4 νηὶ καιομένη ἤδη ἐξενήξαντο οὐ χαλεπῶς. καὶ ἐν τούτῳ

ἥ τε φλόξ πολλὴ ἐνέπιπτε τοῖς πύργοις καὶ αἱ κεραῖαι
 περικλασθεῖσαι ἐξέχεαν ἐς τὸ πῦρ ὅσα ἐς ἑξαψιν τῆς
 φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τριηρῶν πλη-
 σίον τοῦ χώματος ἀνακωχεύοντες ἐτόξευον ἐς τοὺς πύργους,
 5 ὥς μὴ ἀσφαλὲς εἶναι πελάσαι ὅσοι σβεστήριόν τι τῇ φλογὶ
 ἐπέφερον. καὶ ἐν τούτῳ κατεχομένων ἤδη ἐκ τοῦ πυρὸς 5
 τῶν πύργων ἐκδραμόντες ἐκ τῆς πόλεως πολλοὶ καὶ ἐς
 κελήτια ἐμβάντες, ἄλλη καὶ ἄλλη ἐποκείλαντες τοῦ χώματος,
 τὸν τε χάρακα οὐ χαλεπῶς διέσπασαν τὸν πρὸ αὐτοῦ
 10 προβεβλημένον καὶ τὰς μηχανὰς ξυμπάσας κατέφλεξαν
 ὅσας μὴ τὸ ἀπὸ τῆς νεῶς πῦρ ἐπέσχευ. Ἀλέξανδρος δὲ 6
 τό τε χῶμα ἀπὸ τῆς ἡπείρου ἀρξαμένους πλατύτερον χων-
 νύναι, ὥς πλέονας δέξασθαι πύργους, καὶ τοὺς μηχανο-
 ποιοὺς μηχανὰς ἄλλας κατασκευάζειν ἐκέλευσεν. ὥς δὲ
 15 ταῦτα παρεσκευάζετο, αὐτὸς τοὺς τε ὑπασπιστὰς ἀναλα-
 βὼν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐπὶ Σιδῶνος ἐστάλη, ὥς ἀθροί-
 σων ἐκεῖ ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ τριήρεις, ὅτι ἀπορώτερα τὰ
 τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο θαλασσοκρατούντων τῶν Τυρίων.
 Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόστρατός τε ὁ Ἀράδου βασιλεὺς καὶ 20
 20 Ἐνυλὸς ὁ Βύβλου ὥς ἔμαθον τὰς πόλεις σφῶν ὑπ' Ἀλεξ-
 ἀνδρου ἐχομένας, ἀπολιπόντες Αἰτοφραδάτην τε καὶ τὰς
 ξὺν αὐτῷ νέας παρ' Ἀλέξανδρον σὺν τῷ ναυτικῷ τῷ
 σφετέρῳ ἀφίκοντο καὶ αἱ τῶν Σιδωνίων τριήρεις σὺν αὐ-
 τοῖς, ὥστε Φοινίκων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα μάλιστα αὐτῷ
 25 παρεγένοντο. ἦκον δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ ἐκ Ῥό- 2
 δου τριήρεις ἥ τε περίπολος καλουμένη καὶ ξὺν ταύτῃ
 ἄλλαι ἐννέα, καὶ ἐκ Σόλων καὶ Μαλλοῦ τρεῖς καὶ Λυκίας
 δέκα, ἐκ Μακεδονίας δὲ πεντηκόντορος, ἐφ' ἧς Πρωτέας
 ὁ Ἀνδρονίκου ἐπέπλει. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον καὶ οἱ τῆς 3
 30 Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα κατέσχον, ναυσὶν ἑκατὸν
 μάλιστα καὶ εἴκοσιν, ἐπειδὴ τὴν τε ἦσαν τὴν κατ' Ἰσθὸν
 Δαρείου ἐπύθοντο καὶ ἡ Φοινίκη πᾶσα ἐχομένη ἤδη ὑπ'
 Ἀλέξανδρον ἐφόβει αὐτούς. καὶ τούτοις πᾶσιν ἔδωκεν
 Ἀλέξανδρος ἄδειαν τῶν πρόσθεν, ὅτι ὑπ' ἀνάγκης μᾶλλον

τι ἢ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν ἐδόκουν ξυνταχθῆναι τοῖς Πέρσαις ἐς τὸ ναυτικόν.

4 Ἐν ᾧ δὲ αἱ τε μηχαναὶ αὐτῷ ξυνεπήγνυντο καὶ αἱ
νῆες ὥς εἰς ἐπίπλουν τε καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν ἐξηρ-
τύοντο, ἐν τούτῳ δὲ ἀναλαβὼν τῶν τε ἱππέων ἵλας ἔστιν 5
ἃς καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας τε καὶ τοὺς
τοξότας ἐπ' Ἀραβίας στέλλεται εἰς τὸν Ἀντιλίβανον κα-
5 λούμενον τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν βία τῶν ταύτῃ ἐξελών, τὰ
δὲ δημολογία παραστησάμενος ἐν δέκα ἡμέραις ἐπανῆγεν
εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ καταλαμβάνει Κλέανδρον τὸν Πολε- 10
μοκράτους ἐκ Πελοποννήσου ἦγοντα καὶ ξὺν αὐτῷ μισθο-
φόρους Ἑλλήνας ἐς τετρακισχιλίους.

6 Ὡς δὲ συνετέτακτο αὐτῷ τὸ ναυτικόν, ἐπιβιβάσας
τοῖς καταστρώμασι τῶν ὑπασπιστῶν ὅσοι ἱκανοὶ ἐδόκουν
ἐς τὸ ἔργον, εἰ μὴ διέκπλοις μᾶλλον τι ἢ ἐν χερσὶν ἢ 15
ναυμαχία γίγνοιτο, ἄρας ἐκ τῆς Σιδῶνος ἐπέπλει τῇ Τύρῳ
ξυντεταγμέναις ταῖς ναυσίν, αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν
κέρας, ὃ δὴ ἐς τὸ πέλαγος αὐτῷ ἀνεῖχε, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ
τε Κυπρίων βασιλεῖς καὶ ὅσοι Φοινίκων, πλὴν Πνυταγό-
ρου· οὗτος δὲ καὶ Κράτερος τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχον τῆς 20
7 πάσης τάξεως. τοῖς δὲ Τυρίοις πρότερον μὲν ναυμαχεῖν
ἐγνωσμένον ἦν, εἰ κατὰ θάλασσαν ἐπιπλέοι σφίσιν Ἀλέξ-
ανδρος, τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ ἀπροσδοκῆτως κατι-
δόντες (οὐ γάρ πω πεπυσμένοι ἦσαν τὰς τε Κυπρίων ναῦς
8 καὶ τὰς Φοινίκων ξυμπάσας Ἀλέξανδρον ἔχοντα) καὶ ἅμα 25
ξυντεταγμένως τοῖ ἐπίπλου γιγνομένου (ὀλίγον γὰρ πρὶν
προσσελθὲν τῇ πόλει ἀνεκώχευσαν ἔτι πελάγαιαι αἱ ξὺν
Ἀλεξάνδρῳ νῆες, εἰ πως ἄρα ἐς ναυμαχίαν τοὺς Τυρίους
προκαλέσαιντο, ἔπειτα οὕτω ξυνταξάμενοι, ὥς οὐκ ἀν-
ανήγοντο, πολλῶ τῷ ῥοθίῳ ἐπέπλεον) ταῦτα ὁρῶντες οἱ 30
Τύριοι ναυμαχεῖν μὲν ἀπέγνωσαν· τριήρεσι δὲ ὅσας τῶν
λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο βύζην τὸν ἔσπλουν φραξά-
μενοι ἐφύλασσαν, ὥς μὴ ἐς τῶν λιμένων τινὰ ἐγκαθορμι-
σθῆναι τῶν πολεμίων τὸν στόλον.

9 ἐν δέκα Facius: ἑνδεκα. — 28 εἴ πως — προκαλέσαιντο in codd.
omissa supplavit Heron (vett. mathematicorum opp., Parisiis 1693) p. 317.

Ἀλέξανδρος δέ, ὥς οὐκ ἀντανήγοντο οἱ Τύριοι, ἐπέ- 9
 πλει τῇ πόλει· καὶ ἐς μὲν τὸν λιμένα τὸν πρὸς Σιδῶνος
 βιάζεσθαι ἀπέγνω διὰ στενότητα τοῦ στόματος καὶ ἅμα
 ἀντιπρώροις τριήρεσι πολλαῖς ὄρων πεφραγμένον τὸν
 5 ἔσπλουν· τρεῖς δὲ τὰς ἐξωτάτω ἐφορμούσας τῷ στόματι
 τριήρεις προσπεσόντες οἱ Φοίνικες καὶ ἀντίπρωροι ἐμβα-
 λόντες καταδύουσιν· οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν οὐ χαλεπῶς
 ἀπενήξαντο ἐς τὴν γῆν, φιλίαν οὔσαν. τότε μὲν δὴ οὐ 10
 πόρρω τοῦ ποιητοῦ χώματος κατὰ τὸν αἰγιαλόν, ἵνα
 10 σκέπη τῶν ἀνέμων ἐφαίνετο, οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ὠρμί-
 σαντο. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφε-
 τέραις ναυσὶ καὶ Ἀνδρομάχῳ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λιμένα
 τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα ἐκέλευσεν ἐφορμεῖν τῇ πόλει,
 τοὺς δὲ Φοίνικας κατὰ τὸν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ χώματος τὸν
 15 πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχοντα, ἵνα καὶ αὐτῷ ἡ σκηνὴ ᾗ.

Ἦδη δὲ καὶ μηχανοποιῶν αὐτῷ πολλῶν ἔκ τε Κύπρου 21
 καὶ Φοινίκης ἀπάσης συλλελεγμένων μηχαναὶ πολλαὶ συμ-
 πεπηγμέναι ἦσαν, αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χώματος, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν
 ἱππαγωγῶν νεῶν, ἃς ἐκ Σιδῶνος ἅμα οἱ ἐκόμισεν, αἱ δὲ
 20 ἐπὶ τῶν τριηρῶν ὅσαι αὐτῶν οὐ ταχυναυτοῦσαι ἦσαν. ὥς δὲ 2
 παρεσκεύαστο ἡδὴ ξύμπαντα, προσῆγον τὰς μηχανὰς κατὰ
 τε τὸ ποιητὸν χῶμα καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ
 τείχους προσορμιζομένων τε καὶ ἀποπειρωμένων τοῦ τεί-
 χους.

Οἱ δὲ Τύριοι ἐπὶ τε τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ τὸ 3
 χῶμα πύργους ξυλίνους ἐπέστησαν, ὥς ἀπομάχεσθαι ἀπ'
 αὐτῶν, καὶ εἰ πῃ ἄλλη αἱ μηχαναὶ προσῆγοντο, βέλεσί τε
 ἱμύνοντο καὶ πυρφόροις οἰστοῖς ἔβαλλον αὐτὰς τὰς ναῦς,
 ὥστε φόβον παρέχειν τοῖς Μακεδόσι πελάζειν τῷ τείχει.
 30 ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ τεῖχη τὰ κατὰ τὸ χῶμα τό τε ὕψος 4
 εἰς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν μάλιστα πόδας καὶ ἐς πλάτος
 ξύμμετρον λίθοις μεγάλοις ἐν γύψῳ κειμένοις ξυμπεπη-
 γότα. ταῖς δὲ ἱππαγωγαῖς τε καὶ ταῖς τριήρεσι τῶν Μα-
 κεδόνων, ὅσαι τὰς μηχανὰς προσῆγον τῷ τείχει, καὶ ταύτη

οὐκ εὔπορον ἐγίγνετο πελάζειν τῇ πόλει, ὅτι λίθοι πολλοὶ
 ἐς τὸ πέλαγος προβεβλημένοι ἐξεῖργον αὐτῶν τὴν ἐγγὺς
 5 προσβολήν. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ἔγνω ἐξελκῦσαι ἐκ
 τῆς θαλάσσης· ἤνυετο δὲ χαλεπῶς τοῦτο τὸ ἔργον, οἷα
 δὴ ἀπὸ νεῶν καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς βεβαίου γιγνόμενον, ἄλλως 5
 τε καὶ οἱ Τύριοι ναῦς καταφράξαντες παρὰ τὰς ἀγκύρας
 ἐπῆγον τῶν τριηρῶν καὶ ὑποτέμνοντες τὰς σχοίνους τῶν
 ἀγκυρῶν ἄπορον τὴν προσόρμισιν ταῖς πολεμίαις ναυσὶν
 6 ἐποίουν. Ἀλέξανδρος δὲ τριακοντόρους πολλὰς ἐς τὸν
 αὐτὸν τρόπον φράξας ἐπέστησεν ἐγκαρσίας πρὸ τῶν ἀγκυ- 10
 ρῶν, ὥς ὑπ' αὐτῶν ἀναστέλλεσθαι τὸν ἐπίπλουν τῶν νεῶν.
 ἀλλὰ καὶ ὥς ὕφαλοι κολυμβηταὶ τὰς σχοίνους αὐτοῖς ὑπέ-
 τεμνον. οἱ δὲ ἀλύσεσιν ἀντὶ σχοίνων εἰς τὰς ἀγκύρας
 χρώμενοι, οἱ Μακεδόνες, καθίεσαν, ὥστε μηδὲν ἔτι πλέον
 7 τοῖς κολυμβηταῖς γίνεσθαι. ἐξάπτοντες οὖν βρόχους τῶν 15
 λίθων ἀπὸ τοῦ χώματος ἀνέσπων αὐτοὺς ἔξω τῆς θαλάσ-
 σης· ἔπειτα μηχαναῖς μετεωρίσαντες κατὰ βάθους ἀφίε-
 σαν, ἵνα οὐκέτι προβεβλημένοι βλάβειν ἔμελλον. ὅπου δὲ
 καθαρὸν πεποίητο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς
 ἦδη ταύτῃ αἱ νῆες προσεῖχον. 20

8 Οἱ δὲ Τύριοι, πάντῃ ἄποροι γιγνόμενοι, ἔγνωσαν
 ἐπίπλουν ποιήσασθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσὶν, αἱ κατὰ τὸν
 λιμένα ἐφώρμουν τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμένον· ἐκ πολλοῦ
 δὴ καταπετάσαντες τὸ στόμα τοῦ λιμένος ἰστίοις, τοῦ μὴ
 καταφανῆ γενέσθαι τῶν τριηρῶν τὴν πλήρωσιν, ἀμφὶ 25
 μέσον ἡμέρας, ὁπότε οἱ τε ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσκε-
 δασμένοι ἦσαν καὶ Ἀλέξανδρος ἐν τοίτῳ μάλιστα ἀπὸ τοῦ
 ἐπὶ θάτερα τῆς πόλεως ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀπεχώ-
 9 ρει, πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς καὶ τετρήρεις ἴσας, 30
 τριῆρεις δὲ ἑπτὰ ὡς ἀκριβεστάτοις τε τοῖς πληρώμασι
 καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων μάχεσθαι μέλλουσιν
 εὐοπλοτάτοις καὶ ἅμα καὶ εὐθαρσεστάτοις ἐς τοὺς ναυτι-
 κοὺς ἀγῶνας, τὰ μὲν πρῶτα ἀτρέμα τῇ εἰρεσίᾳ ἐπὶ μιᾷς
 νεῷς ἐξέπλεον ἀνευ κελευστῶν τὰς κάπας παραφέροντες·
 ὡς δὲ ἐπέστρεφον ἦδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους καὶ ἐγγὺς τοῦ 35
 καθοραῖσθαι ἦσαν, τότε δὴ ξὺν βοῇ τε πολλῇ καὶ ἐγκε-

λευσμοῦ ἐς ἀλλήλους καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ ξυντόνω ἐπε-
φύροντο.

Ξυνέβη δὲ ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξανδρον ἀποχωρῆσαι 22
μὲν ἐπὶ τὴν σκηνήν, οὐ διατρίψαντα δὲ κατὰ τὸ εἰωθός,
5 δι' ὀλίγου ἐπὶ τὰς ναῦς ἐπανελθεῖν. οἱ δὲ Τυρίοι προσ- 2
πесόντες ἀπροσδοκῆτως ταῖς ναυσὶν ὁρμούσαις, καὶ ταῖς
μὲν πάντα κεναῖς ἐπιτυχόντες, τῶν δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν
βοήν καὶ τὸν ἐπίπλουν χαλεπῶς ἐκ τῶν παρόντων πλη-
ρουμένων, τὴν τε Πυνταγόρου τοῦ βασιλέως πεντήρη
10 εὐθὺς ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ κατέδυσαν καὶ τὴν Ἀνδρο-
κλέους τοῦ Ἀμαθουσίου καὶ τὴν Πασικράτους τοῦ Κου-
ριέως, τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθοῦντες ἔκοπτον
Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἦσθετο τὸν ἔκπλουν τῶν Τυρίων 3
τριηρῶν, τὰς μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν, ὅπως ἐκά-
15 στη πληρωθεῖη, ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος ἀνακωχεύειν
ἔταξεν, ὥς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν τῶν Τυρίων νῆες·
αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε τὰς ξὺν αὐτῷ ἀναλαβὼν καὶ τῶν
τριηρῶν ἐς πέντε μάλιστα, ὅσαι ἐφθῆσαν αὐτῷ κατὰ τά-
χος πληρωθεῖσαι, περιέπλει τὴν πόλιν ὥς ἐπὶ τοὺς ἐκ-
20 πεπλευκότας τῶν Τυρίων. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους, τὸν τε 4
ἐπίπλουν τῶν πολεμίων κατιδόντες καὶ Ἀλέξανδρον αὐτὸν
ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῇ τε ἐπανάγειν ἐνεκελεύοντο τοῖς ἐκ τῶν
σφετέρων νεῶν καὶ ὥς οὐκ ἐξακουστὸν ἦν ὑπὸ Θορύβου
ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, σημείοις ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπε-
25 κάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν. οἱ δὲ ὀψέ ποτε αἰσθόμενοι
τὸν ἐπίπλουν τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὑποστρέψαντες εἰς
τὸν λιμένα ἔφευγον. καὶ ὀλίγαι μὲν τῶν νεῶν φθάνουσιν 5
ὑπεκφυγοῦσαι, ταῖς δὲ πλείοσιν ἐμβαλοῦσαι αἱ ξὺν Ἀλεξ-
άνδρῳ τὰς μὲν αὐτῶν ἅπλους ἐποίησαν, πεντήρης δὲ τις
30 καὶ τετρήρης αὐτῶν ἐπ' αὐτῷ τῷ στόματι τοῦ λιμένος
ἐλήφθησαν. φρόνος δὲ τῶν ἐπιβατῶν οὐ πολὺς ἐγένετο.
ὥς γὰρ ἦσθοντο ἐχομένας τὰς ναῦς, ἀπενήξαντο οὐ χαλε-
πῶς ἐς λιμένα.

3 ἐκείνῃ S: ἐκείνῃ μὲν. — ἀποχωρῆσαι μὲν S: ἀποχωρῆσαι. —

11 Κουριέως Doernerus: Θουριέως.

6 Ὡς δὲ οὐδεμία ἔτι τοῖς Τυρίοις ἐκ τῶν νεῶν ὠφέ-
 λεια ἦν, ἐπῆγον ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῷ τείχει
 αὐτῷ. κατὰ μὲν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμεναι διὰ ἰσχὺν τοῦ
 τείχους οὐδὲν ἦνουν ὃ τι καὶ λόγου ἄξιον. οἱ δὲ κατὰ τὸ
 πρὸς Σιδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως τῶν νεῶν τινὰς 5
 7 τῶν μηχανοφόρων προσῆγον. ὥς δὲ οὐδὲ ταύτη ἦνουν,
 ἔς τὸ πρὸς νότον αὖ ἄνεμον καὶ πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχον
 τεῖχος μετῆει, πάντη ἀποπειρώμενος τοῦ ἔργου. καὶ ἐν-
 ταῦθα πρῶτον κατεσεύσθη τε τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα καὶ τι
 καὶ κατηρέφθη αὐτοῦ παραρραγόν. τότε μὲν δὴ ὅσον 10
 ἐπιβαλὼν γεφύρας ἢ ἐρήριπτο τοῦ τείχους, ἀπεπειράθη
 ἔς ὀλίγον τῆς προσβολῆς· καὶ οἱ Τύριοι οὐ χαλεπῶς ἀπε-
 κρούσαντο τοὺς Μακεδónας.

23 Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ νηνεμίαν τε φυλάξας καὶ
 παρακαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἔς τὸ ἔργον ἐπῆγε 15
 τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν τὰς μηχανάς. καὶ πρῶτα μὲν
 κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα. ὥς δὲ ἀποχρῶν εἰς πλά-
 τος ἐφάνη τὸ παρερρηγμένον, τὰς μὲν μηχανοφόρους ναῦς
 2 ἐπανάγειν ἐκέλευσεν· ὃ δὲ δύο ἄλλας ἐπῆγεν, αἱ τὰς γεφύ-
 ρας αὐτῷ ἔφερον, ἃς δὴ ἐπιβαλεῖν ἐπενόει τῷ κατερρηγμένῳ 20
 τοῦ τείχους. καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισταὶ
 ἔλαβον, ἣ ἐπετέτακτο Ἀδμητος· τὴν ἑτέραν δὲ ἡ Κοίνου
 τάξις οἱ πεζῆταιροι καλούμενοι· καὶ αὐτὸς ξὺν τοῖς ὑπα-
 3 σπισταῖς ἐπιβήσεσθαι τοῦ τείχους ἢ παρῆκοι ἐμελλε. τὰς
 τριήρεις δὲ τὰς μὲν ἐπιπλεῖν κατὰ τοὺς λιμένας ἀμφο- 25
 τέρους ἐκέλευσεν, εἰ πως πρὸς σφᾶς τετραμμένων τῶν
 Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἔσπλουν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ
 μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον ἢ ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν κατα-
 στρωμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περι-
 πλεούσας τὸ τεῖχος ἐποκέλλειν τε ὅπῃ παρῆκοι καὶ ἀνα- 30
 κωχεύειν ἐντὸς βέλους, ἔστε τὸ ἐποκεῖλαι ἀπορον γίγνοιτο,
 ὧν πανταχόθεν βαλλομένους τοὺς Τυρίους ἐν τῷ δεινῷ
 ἀμφιβόλους γίνεσθαι.

3 αὐτῷ Ykem: αὐτῶν. — 9 τὸ τεῖχος] τοῦ τείχους S. — 10 κα-
 τηρέφθη Lennepius: κατηρίφθη. — 11. ἐρήριπτο E: ἐρέριπτο. — 20 ἐπι-
 βαλεῖν Kt: ἐπιβάλλειν. — 23 πεζῆταιροι Bl: ἀσθενέστεροι el ἀσθέστεροι.

Ὡς δὲ αἱ τε νῆες αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ προσέσχον τῇ 4
 πόλει καὶ αἱ γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει ἀπ' αὐτῶν,
 ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισταὶ εὐρώστως κατὰ ταύτας ἀνέβαινον
 ἐπὶ τὸ τεῖχος, ὃ τε γὰρ Ἀδμητος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε
 5 ἐγένετο καὶ ἅμα Ἀλέξανδρος εἶπετο αὐτοῖς, τοῦ τε ἔργου
 αὐτοῦ καρτερώς ἀπτόμενος καὶ θεατῆς τῶν ἄλλων, ὅτι τι
 λαμπρὸν κατ' ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾶτο. καὶ ταύτῃ 5
 πρῶτον ἣ ἐπετέτακτο Ἀλέξανδρος ἐλήφθη τὸ τεῖχος, οὐ
 χαλεπῶς ἀποκρουσθέντων ἀπ' αὐτοῦ τῶν Τυρίων, ἐπειδὴ
 10 πρῶτον βεβαίῳ τε καὶ ἅμα οὐ πάντῃ ἀποτόμῳ τῇ προσ-
 βάσει ἐχρήσαντο οἱ Μακεδόνες. καὶ Ἀδμητος μὲν, πρῶ-
 τος ἐπιβάς τοῦ τείχους καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ἐγκελευόμε-
 νος ἐπιβαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ ἀποθνήσκει αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ
 αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ τεῖχος ξὺν τοῖς ἐταίροις. ὥς 6
 15 δὲ εἶχοντο αὐτῷ πύργοι τε ἔστιν οἱ καὶ μεταπύργια, αὐ-
 τὸς μὲν παρῆει διὰ τῶν ἐπάλξεων ὥς ἐπὶ τὰ βασίλεια,
 ὅτι ταύτῃ εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἐς τὴν πόλιν ἢ κάθοδος.
 Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν, οἱ τε Φοίνικες κατὰ τὸν λιμένα 24
 τὸν πρὸς Αἰγύπτου, καθ' ὃνπερ καὶ ἐφορμοῦντες ἐτύγ-
 20 χανον, βιασάμενοι καὶ τὰ κλεῖθρα διασπάσαντες ἔκοπτον
 τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι, ταῖς μὲν μετεώροις ἐμβάλλοντες,
 τὰς δὲ ἐς τὴν γῆν ἐξωθοῦντες, καὶ οἱ Κύπριοι κατὰ τὸν
 ἄλλον λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα, οὐδὲ κλεῖθρον τοῦ-
 τὸν γε ἔχοντα, εἰσπλεύσαντες εἶλον εὐθὺς ταύτῃ τὴν πόλιν.
 25 τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυρίων τὸ μὲν τεῖχος, ὥς ἐχόμενον 2
 εἶδον, ἐκλείπουσιν· ἄθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνόριον
 καλούμενον ἐπέστρεψαν ταύτῃ ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ
 Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπὶ τούτους χωρήσας
 τοὺς μὲν αὐτοῦ μαχομένους διέφθειρεν αὐτῶν, τοῖς δὲ
 30 φεύγουσιν ἐφείπετο. καὶ φόνος ἦν πολὺς, τῶν τε ἀπὸ 3
 τοῦ λιμένος ἐχόντων ἤδη τὴν πόλιν καὶ τῆς Κοίνου τάξεως
 παρεληλυθυίας εἰς αὐτήν. ὀργῇ γὰρ ἐχώρουν ἐπὶ πᾶν οἱ
 Μακεδόνες, τῆς τε πολιορκίας τῇ τριβῇ ἀχθόμενοι καὶ
 ὅτι λαβόντες τινὰς αὐτῶν οἱ Τύριοι πλέοντας ἐκ Σιδῶνος
 35 ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβιβάσαντες, ὅπως ἄποπτον εἶη ἀπὸ τοῦ
 στρατοπέδου, σφάξαντες ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασσαν. ἀπέ- 4

θανον δὲ τῶν μὲν Τυρίων ἐς ὀκτακισχιλίους· τῶν Μα-
κεδόνων δὲ ἐν τῇ τότε προσβολῇ Ἀδμητός τε, ὁ πρῶτος
ἐλὼν τὸ τεῖχος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ξὺν αὐτῷ
εἴκοσι τῶν ὑπασπιστῶν· ἐν δὲ τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ μάλι-
στα ἐς τετρακοσίους.

5 Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους καταφυγοῦσιν
(ἦσαν δὲ αὐτῶν τε τῶν Τυρίων οἱ μάλιστα ἐν τέλει καὶ
ὁ βασιλεὺς Ἀζέμιλκος καὶ Καρχηδονίων τινὲς θεωροὶ ἐς
τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους κατὰ δὴ τινα νόμον παλαιὸν εἰς
τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι) τούτοις ξύμπασιν ἄδειαν δί- 10
δωσιν Ἀλέξανδρος· τοὺς δὲ ἄλλους ἡνδραπόδισε, καὶ
ἐπράθησαν Τυρίων τε καὶ τῶν ξένων ὅσοι ἐγκατελήφθη-
6 σαν, μάλιστα ἐς τρισμυρίους. Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ
ἔθυσέ τε καὶ πομπὴν ἔστειλε ξὺν τῇ δυνάμει ὠπλισμένη·
καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμεπενσαν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυ- 15
μνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε· καὶ τὴν μηχανὴν
ἣ τὸ τεῖχος κατεσεύσθη ἀνέθηκεν εἰς τὸν νεών. καὶ τὴν
ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέους, ἣντινα ἐν τῷ
ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ ἀνέθηκε καὶ ἐπί-
γραμμα ἐπ' αὐτῇ, ἣ αὐτὸς ποιήσας ἢ ὅτου δὴ ἄλλον 20
ποιήσαντος, οὐκ ἄξιον μνήμης τὸ ἐπίγραμμα· διὰ τοῦτο
καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα. Τύρος μὲν δὴ οὕτως
εἶαλό ἐπὶ ἄρχοντος Ἀνικίτου Ἀθήνησι μηνὸς Ἑκατομ-
βαιῶνος.

25 Ἐτι δὲ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τύρου ξυνεχομένου Ἀλεξ- 25
άνδρου ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις ὡς αὐτόν,
ἀπαγγέλλοντες μύρια μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς μητρός τε καὶ
τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδῶν δοῦναι ἐθέλειν Ἀλεξάνδρῳ
Δαρεῖον· τὴν δὲ χώραν πᾶσαν τὴν ἐντὸς Εὐφράτου ποτα-
μοῦ ἔστε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικὴν Ἀλεξάνδρου εἶναι· 30
γῆμαντα δὲ τὴν Δαρείου παῖδα Ἀλέξανδρον φίλον τε
2 εἶναι Δαρείῳ καὶ ξύμμαχον. καὶ τούτων ἐν τῷ ξυλλόγῳ
τῶν ἑταίρων ἀπαγγελέντων Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν
Ἀλεξάνδρῳ εἰπεῖν ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὢν ἐπὶ τού-

τοῖς ἡγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι πρόσω κιν-
 δυνεύειν· Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι ὅτι
 καὶ αὐτὸς ἄν, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἔπραξεν, ἐπεὶ
 δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρίνεσθαι Δαρείῳ ἅπερ δὴ καὶ
 5 ἀπεκρίνατο. ἔφη γὰρ οὔτε χρημάτων δεῖσθαι παρὰ Δα- 3
 ρείου οὔτε τῆς χώρας λαβεῖν ἀντὶ τῆς πάσης τὸ μέρος·
 εἶναι γὰρ τὰ τε χρήματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν·
 γῆμαι τε ἂν ἐθέλῃ τὴν Δαρείου παῖδα, γῆμαι ἂν καὶ οὐ
 διδόντος Δαρείου· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἥκειν, εἴ τι εὐρέσθαι
 10 ἐθέλοι φιλάνθρωπον παρ' αὐτοῦ. ταῦτα ὡς ἤκουσε Δα-
 ρεῖος, τὰς μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον,
 ἐν παρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αὐθις ἦν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου ἔγνω ποιεῖσθαι τὸν 4
 στόλον. καὶ ἦν αὐτῷ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Παλαιστίνης
 15 καλουμένης Συρίας προσεχωρηκότα ἤδη· εὐνοῦχος δέ τις,
 ᾧ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν τῆς Γαζαίων πόλεως, οὐ
 προσεῖχεν Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ Ἀραβάς τε μισθωτοὺς ἐπα-
 γόμενος καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευακῶς διαρκῇ ἐς
 χρόνιον πολιορκίαν καὶ τῷ χωρίῳ πιστεύων, μήποτε ἂν
 20 βία ἀλῶναι, ἔγνω μὴ δέχεσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον.

Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης εἴκοσι μάλιστα 26
 σταδίου, καὶ ἔστι ψαμμώδης καὶ βαθεῖα ἐς αὐτὴν ἡ
 ἄνοδος καὶ ἡ θάλασσα ἡ κατὰ τὴν πόλιν τεναγώδης πᾶσα.
 μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν καὶ ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ
 25 ὥκιστο καὶ τεῖχος περιεβέβλητο αὐτῇ ὄχυρόν. ἐσχάτη δὲ
 ὥκεῖτο ὡς ἐπ' Αἶγυπτον ἐκ Φοινίκης ἰόντι ἐπὶ τῇ ἀρχῇ
 τῆς ἐρήμου.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν, τῇ μὲν 2
 πρώτῃ κατεστρατοπέδευσεν ἢ μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ
 30 ἐφαίνετο τὸ τεῖχος, καὶ μηχανὰς συμπηγνύναι ἐκέλευσεν·
 οἱ δὲ μηχανοποιοὶ γνώμην ἀπεδείκνυντο ἄπορον εἶναι βία
 ἐλεῖν τὸ τεῖχος διὰ ὕψος τοῦ χώματος. ἀλλ' Ἀλεξάνδρῳ 3
 αἰρετέον ἐδόκει εἶναι ὅσῳ ἀπορώτερον· ἐκπλήξειν γὰρ
 τοὺς πολεμίους τὸ ἔργον τῷ παραλόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ

- μη ἔλεῖν αἰσχρὸν εἶναι οἱ λεγόμενον ἔς τε τοὺς Ἕλληνας
καὶ ἔς Ἀραεῖον. ἐδόκει δὴ χῶμα ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως
χωρνύναι, ὥς ἐξ ἴσου ἀπὸ τοῦ χωσθέντος ἐπάγεσθαι τὰς
μηχανὰς τοῖς τεῖχεσι. καὶ ἔχωννυτο κατὰ τὸ νότιον μά-
4 λιστα τῆς πόλεως τεῖχος, ἵνα ἐπιμαχώτερα ἐφαίνετο. ὥς 5
δὲ ἐδόκει ἐξῆρθαι συμμέτρως τὸ χῶμα, μηχανὰς ἐπιστή-
σαντες οἱ Μακεδόνες ἐπῆγον ὥς ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν Γα-
ζαίων. καὶ ἐν τούτῳ θύοντι Ἀλεξάνδρῳ καὶ Ἰστεφανω-
μένῳ τε καὶ κατάρχεσθαι μέλλοντι τοῦ πρώτου ἱερείου
κατὰ νόμον τῶν τις σαρκοφάγων ὀρνίθων ὑπερπετόμενος 10
τοῦ βωμοῦ λίθον ἐμβάλλει ἐς τὴν κεφαλὴν ὄντινα τοῖν
ποδοῖν ἔφερε. καὶ Ἀλέξανδρος ἤρετο Ἀρίστανδρον τὸν
μάντιν ὅ τι νοοῖ ὁ οἰωνός. ὁ δὲ ἀποκρίνεται ὅτι, ὦ βα-
σιλεῦ, τὴν μὲν πόλιν αἰρήσεις, αὐτῷ δέ σοι φυλακτεία
ἐστὶν ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. 15
- 27 Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος τέως μὲν πρὸς ταῖς μη-
χαναῖς ἔξω βέλους αὐτὸν εἶχεν· ὥς δὲ ἐκδρομὴ τε ἐκ τῆς
πόλεως καρτερὰ ἐγίγνετο καὶ πῦρ τε ἐπέφερον ταῖς μηχαν-
αῖς οἱ Ἀραβες καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀμυνομένους κάτω-
θεν αὐτοὶ ἐξ ὑπερδεξίου τοῦ χωρίου ἐβαλλόν τε καὶ 20
ὤθουν κατὰ τοῦ ποιητοῦ χώματος, ἐνταῦθα ἡ ἐκὼν ἀπει-
θεῖ Ἀλέξανδρος τῷ μάντει ἢ ἐκπλαγεῖς ἐν τῷ ἔργῳ οὐκ
ἐμνημόνευσεν τῆς μαντείας, ἀλλ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπι-
στάς παρεβόηθει ἵνα μάλιστα ἐπιέζοντο οἱ Μακεδόνες.
2 καὶ τούτους μὲν ἔσχε τὸ μὴ οὐκ αἰσχρὰ φυγῇ ὠσθῆναι 25
κατὰ τοῦ χώματος· αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτη διὰ τῆς
ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον. ὥς δὲ
ἔγνω τὰ ἀμφὶ τὸ τραῦμα ἀληθεύσαντα τὸν Ἀρίστανδρον,
ἐχάρη, ὅτι καὶ τὴν πόλιν δὴ αἰρήσειν ἐδόκει Ἀριστάνδρου
ἐνεκα. 30
- 3 Καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τραῦμα ἐθεραπεύετο χαλεπῶς·
ἀφικνουῦνται δ' αὐτῷ μετάπεμπτοι ἀπὸ θαλάσσης αἱ μη-
χαναὶ αἷς Τύρον εἴλε· καὶ χῶμα χωρνύναι ἐν κύκλῳ πάν-
τοθεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εὖρος μὲν ἐς δύο σταδίους,
4 ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα καὶ διακοσίους. ὥς δὲ αἶ 35
τε μηχαναὶ αὐτῷ ἐποιήθησαν καὶ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ

χῶμα κατέσεισαν τοῦ τείχους ἐπὶ πολὺ, ὑπονόμων τε ἄλλη
 καὶ ἄλλη ὀρυσσομένων καὶ τοῦ χοῦ ἀφανῶς ἐκφερομένου,
 τὸ τεῖχος πολλαχῇ ῥεῖπετο ὑφρίζανον κατὰ τὸ κενούμενον,
 τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ Μακεδόνες, ἀνα-
 5 στέλλοντες τοὺς προμαχομένους ἐκ τῶν πύργων, ἐς μὲν
 τρεῖς προσβολὰς οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἀποθνησκόντων τε
 αὐτοῖς πολλῶν καὶ τιτρωσκομένων ὅμως ἀντεῖχον· τῇ 5
 τετάρτῃ δὲ τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάντοθεν προσ-
 αγαγὼν Ἀλέξανδρος τῇ μὲν ὑπορυσσόμενον τὸ τεῖχος
 10 καταβάλλει, τῇ δὲ παιόμενον ταῖς μηχαναῖς κατασεiei ἐπὶ
 πολὺ, ὥς μὴ χαλεπὴν ταῖς κλίμαξι τὴν προσβολὴν κατὰ
 τὰ ἐρηριμμένα ἐνδοῦναι. αἱ τε οὖν κλίμακες προσήγοντο 6
 τῷ τείχει καὶ ἕρις πολλὴ ἦν τῶν Μακεδόνων ὅσοι τι
 ἀρετῆς μετεποιοῦντο ὅστις πρῶτος αἰρήσει τὸ τεῖχος· καὶ
 15 αἶρεῖ πρῶτος Νεοπτόλεμος τῶν ἐταίρων τοῦ Αἰακιδῶν
 γένους· ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ ἄλλαι τάξεις ὁμοῦ τοῖς
 ἡγεμόσιν ἀνέβαινον. ὥς δὲ ἅπαξ παρῆλθόν τινες ἐντὸς 7
 τείχους τῶν Μακεδόνων, κατασχίσαντες ἄλλας καὶ ἄλλας
 πύλας, ὅσαις ἕκαστοι ἐπετύγχανον, δέχονται εἴσω τὴν
 20 στρατιὰν πᾶσαν. οἱ δὲ Γαζαῖοι καὶ τῆς πόλειώς σφισιν
 ἤδη ἐχομένης ξυνεστηκότες ὅμως ἐμάχοντο· καὶ ἀπέθανον
 πάντες αὐτοῦ μαχόμενοι ὥς ἕκαστοι ἐτάχθησαν· παῖδας
 δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδροπόδισεν αὐτῶν Ἀλέξανδρος. τὴν
 πόλιν δὲ ξυνοικίσας ἐκ τῶν περιοίκων ἐχρῆτο ὅσα φρου-
 25 ρίῳ ἐς τὸν πόλεμον.

APPRIANOY

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

BIBLION TRITON.

1 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου, ἵνα περ τὸ πρῶτον ὥρ-
 μήθη, ἐστέλλετο, καὶ ἐβδόμη ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς Γάζης ἐλαύνων
 ἦκεν ἐς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου. ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς
 παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὡς ἐπ' Αἰγύπτον· καὶ κατα-
 2 λαμβάνει τὰς ναῦς ἐν Πηλουσίῳ ὁρμούσας. Μαζάκης δὲ 5
 ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου ἐκ Δαρείου καθε-
 στηκώς, τὴν τε ἐν Ἰσσοῦ μάχην ὅπως συνέβη πεπνυμένος
 καὶ Δαρεῖον ὅτι αἰσχροῦ φυγῇ ἔφυγε, καὶ Φοινίκην τε καὶ
 Συρίαν καὶ τῆς Ἀραβίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐχό-
 μενα, αὐτῷ τε οὐκ οὔσης δυνάμεως Περσικῆς, ἐδέχετο ταῖς 10
 3 πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον. ὁ δὲ εἰς μὲν
 Πηλούσιον φυλακὴν εἰσήγαγε, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν ἀνα-
 πλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας ἔστε ἐπὶ Μέμφιν πό-
 λιν αὐτὸς ἐφ' Ἡλιουπόλεως ἦει, ἐν δεξιᾷ ἔχων τὸν ποτα-
 μὸν τὸν Νεῖλον, καὶ ὅσα καθ' ὁδὸν χωρία ἐνδιδόντων τῶν 15
 ἐνοικούντων κατασχὼν διὰ τῆς ἐρήμου ἀφίκετο ἐς Ἡλιού-
 4 πολιν. ἐκεῖθεν δὲ διαβὰς τὸν πόρον ἦκεν ἐς Μέμφιν·
 καὶ θύει ἐκεῖ τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς καὶ τῷ Ἀπιδι καὶ
 ἁγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν· ἦκον δὲ αὐτῷ
 οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ δοκιμώτατοι. 20
 ἐκ δὲ Μέμφιος κατέπλει κατὰ τὸν ποταμὸν ὡς ἐπὶ θά-
 λασσαν τοὺς τε ὑπασπιστάς ἐπὶ τῶν νεῶν λαβὼν καὶ τοὺς
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἵππέων τὴν βασιλι-
 5 κὴν ἔλθων τὴν τῶν ἐταίρων. ἐλθὼν δὲ ἐς Κάνωβον καὶ

κατὰ τὴν λίμνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας ἀποβαίνει ὅπου
 νῦν Ἀλεξάνδρεια πόλις ᾠκισται, Ἀλεξάνδρου ἐπώνυμος.
 καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χῶρος κάλλιστος κτίσαι ἐν αὐτῷ πόλιν
 καὶ γενέσθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πόλιν. πόθος οὖν λαμ-
 5 βάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει
 ἔθηκεν, ἵνα τε ἀγορὰν ἐν αὐτῇ δείμασθαι ἔδει καὶ ἱερὰ
 ὅσα καὶ θεῶν ὧν τινῶν, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, Ἰσίδος δὲ
 Αἰγυπτίας, καὶ τὸ τεῖχος ἧ περιβεβλησθαι. καὶ ἐπὶ τού-
 τοις ἐθύετο, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαινετο.

10 Λέγεται δὲ τις καὶ τοιοῦδε λόγος, οὐκ ἄπιστος ἔμοι- 2
 γε· ἐθέλειν μὲν Ἀλέξανδρον καταλείπειν αὐτὸν τὰ σημεῖα
 τοῦ τειχισμοῦ τοῖς τέκτοσιν, οὐκ εἶναι δὲ ὅτῳ τὴν γῆν
 ἐπιγράψουσι· τῶν δὲ τεκτόνων τινὰ ἐπιφρασθέντα, ὅσα
 ἐν τεύχεσιν ἄλφριτα οἱ στρατιῶται ἐκόμεζον ξυναγαρόντα
 15 ἐπιβάλλειν τῇ γῇ ἵνα περ ὁ βασιλεὺς ὑφηγεῖτο, καὶ τὸν
 κύκλον οὕτω περιγραφῆναι τοῦ περιτειχισμοῦ ὅντινα τῇ
 πόλει ἐποίει. τοῦτο δὲ ἐπιλεξαμένους τοὺς μάντις καὶ 2
 μάλιστα δὲ Ἀρίστανδρον τὸν Τελμισσέα, ὃς δὲ πολλὰ
 [μὲν] καὶ ἄλλα ἀληθεῦσαι ἐλέγετο Ἀλεξάνδρῳ, φάναι εὐ-
 20 δαίμονα ἔσεσθαι τὴν πόλιν τὰ τε ἄλλα καὶ τῶν ἐκ γῆς
 καρπῶν εἵνεκα.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Ἠγέλοχος κατέπλευσεν εἰς Αἶγυ- 3
 πτον καὶ ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ Τενεδίους τε ἀποστάν-
 τας Περσῶν σφίσι προσθέσθαι (καὶ γὰρ καὶ ἄκοντας
 25 Πέρσαις προσχωρῆσαι) καὶ Χίων ὅτι δὴ ὁ δῆμος ἐπηγά-
 γετο σφᾶς βίᾳ τῶν κατεχόντων τὴν πόλιν, οὓς Αὐτοφρα-
 δάτης τε καὶ Φαρνάβαζος ἐγκατέστησαν· ἀλῶναι δὲ αὐτόθι 4
 καὶ Φαρνάβαζον ἐγκαταληφθέντα καὶ Ἀριστόνικον Μη-
 θυμναῖον τὸν τύραννον ἐσπλεύσαντα ἐς τὸν λιμένα τῆς
 30 Χίου ξὺν ἡμιολίαις ληστρικαῖς πέντε, ὑπὸ σφῶν ἐχόμενον
 τὸν λιμένα οὐ γνόντα, ἀλλ' ἐξαπατηθέντα γὰρ πρὸς τῶν
 τὰ κλεῖθρα ἐχόντων τοῦ λιμένος, ὅτι τὸ Φαρναβάζου ἄρα
 ναυτικὸν ὄρμεϊ ἐν αὐτῷ· καὶ τοὺς μὲν ληστὰς πάντας 5
 αὐτοῦ κατακοπῆναι πρὸς σφῶν, Ἀριστόνικον δὲ ἦγε παρ'
 35 Ἀλέξανδρον καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Χίον καὶ Φησίον καὶ

- Μεγαρέα καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι τῆς τε ἀποστάσεως τῆς
 Χίων ξυνεπελάβοντο καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς
 6 νήσου βία εἶχον· καὶ Μιτυλήνην δὲ Χάρητα ἔχοντα ὅτι
 ἀφείλετο καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν Λέσβῳ πόλεις καὶ αὐτὰς
 ὁμολογία προσηγάγετο, Ἀμφοτερόν δὲ ξὺν ἐξήκοντα ναυ- 5
 σὶν ἐπὶ Κῳ ἔπεμψεν· ἐπικαλεῖσθαι γὰρ σφᾶς τοὺς
 Κῳὺς· καὶ αὐτὸς καταπλεύσας ὅτι εὔρε τὴν Κῳ πρὸς
 7 Ἀμφοτεροῦ ἤδη ἐχομένην. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὅσοι
 αἰχμάλωτοι ἦγεν Ἡγέλοχος, Φαρνάβαζος δὲ ἀπέδρα ἐν Κῳ
 λαθῶν τοὺς φύλακας. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τυράννους μὲν 10
 τοὺς ἐκ τῶν πόλεων ἐς τὰς πόλεις πέμπει, χρῆσασθαι ὅπως
 ἐθέλοιεν· τοὺς δὲ ἅμφ' Ἀπολλωνίδην τοὺς Χίους ἐς Ἐλε-
 φαντίνην πόλιν Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἔπεμψεν.
- 3 Ἐπὶ τούτοις δὲ πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἐλθεῖν παρ'
 Ἀμμωνα ἐς Λιβύην, τὸ μὲν τι τῷ Θεῷ χρησόμενον, ὅτι 15
 ἀτρεκές ἐλέγετο εἶναι τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀμμωνος καὶ χρή-
 σασθαι αὐτῷ Περσέα καὶ Ἡρακλέα, τὸν μὲν ἐπὶ τὴν
 Γοργόνα ὅτε πρὸς Πολυδέκτου ἐστέλλετο, τὸν δὲ ὅτε παρ'
 Ἀνταῖον ἦει εἰς Λιβύην καὶ παρὰ Βούσιριν εἰς Αἴγυπτον.
- 2 Ἀλεξάνδρῳ δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα τε καὶ Ἡρα- 20
 κλέα, ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἁμφοῖν καὶ τι καὶ αὐτὸς
 τῆς γενέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἐς Ἀμμωνα ἀνέφερε, καθάπερ
 οἱ μῦθοι τὴν Ἡρακλέους τε καὶ Περσέως ἐς Δία. καὶ
 οὖν παρ' Ἀμμωνα ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἐστέλλετο, ὥς καὶ τὰ
 αὐτοῦ ἀτρεκέστερον εἰσόμενος ἢ φήσων γε ἐγνωκέναι. 25
- 3 Μέχρι μὲν δὴ Παραιτονίου παρὰ Θάλασσαν ἦει δι'
 ἐρήμου, οὐ μέντοι δι' ἄνδρον τῆς χώρας, σταδίους ἐς
 χιλίους καὶ ἑξακοσίους, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος. ἐντεῖθεν
 δὲ ἐς τὴν μεσόγαιαν ἐτράπετο, ἵνα τὸ μαντεῖον ἦν τοῦ
 Ἀμμωνος. ἔστι δὲ ἐρήμη τε ἡ ὁδὸς καὶ ψάμμος ἡ 30
 4 πολλὴ αὐτῆς καὶ ἄνυδρος. εὖδωρ δὲ ἐξ οὐρανοῦ πολὺν
 Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἐς τὸ Θεῖον ἀνηρέχθη.
 ἀνηρέχθη δὲ ἐς τὸ Θεῖον καὶ τότε· ἄνεμος νότος ἐπὰν
 πνεύσῃ ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ, τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ

τῆς ὁδοῦ ἐπὶ μέγα, καὶ ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ τὰ σημεῖα
οὐδὲ ἔστιν εἰδέναι ἵνα χρή πορεύεσθαι καθάπερ ἐν πελά-
γει τῇ ψάμμῳ, ὅτι σημεῖα οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ὁδὸν οὔτε
πον ὄρος οὔτε δένδρον οὔτε γήλοφοι βέβαιοι ἀνεστηκότες,
5 οἷς τισὶν οἱ ὁδῖται τεκμαίροντο ἂν τὴν πορείαν, καθάπερ
οἱ ναῦται τοῖς ἄστροις· ἀλλ' ἐπλανᾶτο γὰρ ἡ στρατιὰ
Ἀλεξάνδρῳ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ ἀμφίβολοι ἦσαν.
Πτολεμαῖος μὲν δὴ ὁ Ἀάγου λέγει δράκοντας δύο ἵεναι 5
πρὸ τοῦ στρατεύματος φωνὴν ἰέντας, καὶ τούτοις Ἀλέξαν-
10 δρον κελεῦσαι ἔπεςθαι τοὺς ἡγεμόνας πιστεύσαντας τῷ
θεῷ· τοὺς δὲ ἡγήσασθαι τὴν ὁδὸν τὴν τε ἐς τὸ μαντεῖον
καὶ ὀπίσω αὐθις· Ἀριστόβουλος δέ, καὶ ὁ πλείων λόγος 6
ταύτῃ κατέχει, κόσκακας δύο προπετομένους πρὸ τῆς στρα-
τιᾶς, τούτους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας. καὶ
15 ὅτι μὲν θεῖόν τι ξυνεπέλαβεν αὐτῷ ἔχω ἰσχυρίσασθαι,
ὅτι καὶ τὸ εἶδος ταύτῃ ἔχει· τὸ δὲ ἀτρεκὲς τοῦ λόγου
ἀφείλοντο οἱ ἄλλη καὶ ἄλλη ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι.

Ὁ δὲ χῶρος ἵναπερ τοῦ Ἀμμωνος τὸ ἱερόν ἐστι τὰ 4
μὲν κύκλῳ πάντα ἔρημα καὶ ψάμμιον τὸ πᾶν ἔχει καὶ
20 ἄνυδρος. αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ ὀλίγος ὢν (ὅσον γὰρ πλεῖστον
αὐτοῦ ἐς πλάτος διέχει ἐς τεσσαράκοντα· μάλιστα σταδίους
ἔρχεται) κατάπλεώς ἐστιν ἡμέρων δένδρων, ἐλαιῶν καὶ
φροινίκων, καὶ ἔνδροσος μόνος τῶν πέριξ. καὶ πηγὴ ἐξ 2
αὐτοῦ ἀνίσχει οὐδέν τι ἰοικυῖα ταῖς πηγαῖς ὅσαι ἄλλαι
25 ἐκ γῆς ἀνίσχουσιν. ἐν μὲν γὰρ μεσημβρία ψυχρὸν τὸ
ὔδωρ γευσάμενῳ τε καὶ ἔτι μᾶλλον ἀψαμένῳ οἷον ψυχρό-
τατον· ἐγκλίναντος δὲ τοῦ ἡλίου ἐς ἐσπέραν θερμότερον,
καὶ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἔτι θερμότερον ἔστε ἐπὶ μέσας
νύκτας, μέσων δὲ νυκτῶν ἑαυτοῦ θερμότατον· ἀπὸ δὲ
30 μέσων νυκτῶν ψύχεται ἐν τάξει, καὶ ἔωθεν ψυχρὸν ἤδη
ἐστί, ψυχρότατον δὲ μεσημβρίας· καὶ τοῦτο ἀμείβει ἐν
τάξει ἐπὶ ἐκάστη ἡμέρᾳ. γίνονται δὲ καὶ ἅλεις αὐτόμα- 3
τοι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὀρυκτοί· καὶ τούτων ἔστιν οἷς
ἐς Αἴγυπτον φέρουσι τῶν ἱερῶν τινὲς τοῦ Ἀμμωνος.

ἐπειδὴν γὰρ ἐπ' Αἰγύπτου στέλλωνται ἐς κοιτίδας πλεκτὰς
 ἐκ φοίνικος ἐσβαλόντες δῶρον τῷ βασιλεῖ ἀποφέρουσιν ἢ
 4 εἴ τῳ ἄλλῳ. ἔστι δὲ μακρὸς τε ὁ χόνδρος καὶ ἤδη τινὲς
 αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τρεῖς δακτύλους, καὶ καθαρὸς ὥσπερ
 κρύσταλλος· καὶ τούτῳ ἐπὶ ταῖς θυσίαις χρῶνται, ὡς κα- 5
 θαρωτέρῳ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἁλῶν, Αἰγύπτιοί τε καὶ ὅσοι
 5 ἄλλοι τοῦ Θείου οὐκ ἀμελῶς ἔχουσιν. ἐνταῦθα Ἀλέξαν-
 δρος τὸν τε χῶρον ἐθαύμασε καὶ τῷ Θεῷ ἐχρήσατο· καὶ
 ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν, ὡς ἔλεγεν, ἀνέξεν
 ἐπ' Αἰγύπτου, ὡς μὲν Ἀριστόβουλος λέγει, τὴν αὐτὴν 10
 ὁπίσω ὁδόν, ὡς δὲ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ἄλλην εὐθεῖαν
 ὡς ἐπὶ Μέμφιν.

5 Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαι τε πολλαὶ ἐκ τῆς
 Ἑλλάδος ἦκον, καὶ οὐκ ἔστιν ὄντινα ἀτυχήσαντα ὧν ἐδεῖτο
 ἀπέπεμψε, καὶ στρατιὰ παραγίγνεται παρὰ μὲν Ἀντιπά- 15
 τρου μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τετρακοσίους, ὧν ἡγεῖτο
 Μενίδας ὁ Ἡγησάνδρου, ἐκ Θράκης δὲ ἱππεῖς ἐς πεντα-
 2 κοσίους, ὧν ἡρχεν Ἀσκληπιόδωρος ὁ Εὐνίκου. ἐνταῦθα
 θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ καὶ πομπεῦει ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐν
 τοῖς ὅπλοις καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ μουσικόν. καὶ 20
 τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐνταῦθα ἐκόσμησε· δύο μὲν νομ-
 ἄρχας Αἰγύπτου κατέστησεν Αἰγυπτίους, Δολόασπιν καὶ
 Πέτισιν, καὶ τούτοις διένειμε τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν·
 Πετίσιος δὲ ἀπειπαμένον τὴν ἀρχὴν Δολόασπις ἐκδέχε-
 3 ται πᾶσαν. Φρουράρχους δὲ τῶν ἐταίρων ἐν Μέμφει μὲν 25
 Πανταλέοντα κατέστησε τὸν Πυθναῖον, ἐν Πηλουσίῳ δὲ
 Πολέμωνα τὸν Μεγακλέους, Πελλαῖον· τῶν ξένων δὲ
 ἄρχειν Ἀνκίδαν Αἰτωλόν, γραμματέα δὲ ἐπὶ τῶν ξένων
 Εὐγνωστον τὸν Ξενοφάντου τῶν ἐταίρων· ἐπισκόπους δὲ
 4 αὐτῶν Αἰσχύλον τε καὶ Ἐφιππον τὸν Χαλκιδέα. Αἰ- 30
 βύης δὲ τῆς προσχώρου ἄρχειν δίδωσιν Ἀπολλώνιον Χα-
 ρίνου, Ἀραβίας δὲ τῆς πρὸς Ἡρώων πόλει Κλεομένην
 τὸν ἐκ Ναυκράτιος· καὶ τούτῳ παρηγγέλλετο τοὺς μὲν
 νομάρχας ἔαν ἄρχειν τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφᾶς καθάπερ

1 ἐπειδὴν στέλλωνται Pflugkii: ἐπειδὴ στέλλονται. — 17 Μενίδας Schm.: Μενοίτας. — 30 Χαλκιδέα Geierus: Χαλκιδέως.

ἐκ παλαιοῦ καθειστίηκει, αὐτὸν δὲ ἐκλέγειν παρ' αὐτῶν
τοὺς φόρους· οἱ δὲ ἀποφέρειν αὐτῷ ἐτάχθησαν. στρατη- 5
γούς δὲ τῇ στρατιᾷ κατέστησεν ἥντινα ἐν Αἰγύπτῳ ὑπε-
λείπειτο Πενθέστηαν τε τὸν Μακαρτάτου καὶ Βάλακρον τὸν
5 Ἀμόντου, ναύαρχον δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν Πολέμωνα τὸν Θη-
ραμένους· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Ἀρρύβα Λεοννάτον
τὸν Ἀντίου ἔταξεν· Ἀρρύβας γὰρ νόσω ἀπέθανεν. ἀπέ- 6
θανε δὲ καὶ Ἀντίοχος ὁ ἄρχων τῶν τοξοτῶν, καὶ ἀντὶ
τούτου ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Ὀμβρίωνα Κρήτα.
10 ἐπὶ δὲ τοὺς ξυμμάχους τοὺς πεζοὺς, ὧν Βάλακρος ἡγεῖτο,
ἐπεὶ Βάλακρος ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπειτο, Κάλανον κατέ-
στησεν ἡγεμόνα. κατανεῖμαι δὲ ἐλέγετο ἐς πολλοὺς τὴν 7
ἀρχὴν τῆς Αἰγύπτου, τὴν τε φύσιν τῆς χώρας θαυμάσας
καὶ τὴν ὀχυρότητα, ὅτι οὐκ ἀσφαλές οἱ ἐφαίνετο ἐνὶ ἐπι-
15 τρέψαι ἄρχειν Αἰγύπτου πάσης. καὶ Ῥωμαῖοί μοι δο-
κοῦσι παρ' Ἀλεξάνδρου μαθόντες ἐν φυλακῇ ἔχειν Αἴ-
γυπτον καὶ μηδένα τῶν ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ τῷδε ἐκπέμπειν
ὑπαρχον Αἰγύπτου, ἀλλὰ τῶν εἰς τοὺς ἱππέας σφίσι ξυν-
τελούντων.

20 Ἀλέξανδρος δὲ ἅμα τῷ ἥρι ὑποφαίνοντι ἐκ Μέμφιος 6
ἦει ἐπὶ Φοινίκης· καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ ὃ τε κατὰ Μέμ-
φιν πόρος τοῦ Νείλου καὶ διώρυχες αὐτοῦ πᾶσαι. ὥς
δὲ ἀφίκετο ἐς Τύρον, καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἦκον αὐτῷ
ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. ἐν Τύρῳ δὲ αὐθις θύει τῷ Ἡρα-
25 κλεῖ καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν. ἐνταῦθα 2
ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ Ἀθηναίων ἡ Πάραλος πρέσβεις
ἄγουσα Διόφαντον καὶ Ἀχιλλέα· ξυνεπρέσβευον δὲ αὐτοῖς
καὶ οἱ Πάραλοι ξύμπαντες. καὶ οὗτοι τῶν τε ἄλλων ἐτυ-
χον ὧν ἕνεκα ἐστάλησαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆκεν
30 Ἀθηναίοις ὅσοι ἐπὶ Γρανικῷ Ἀθηναίων ἐάλωσαν. τὸ δ' 3
ἐν Πελοποννήσῳ ὅτι αὐτῷ νενεωτερίσθαι ἀπήγγελλο, Ἀμ-
φροτερόν πέμπει βοηθεῖν Πελοποννησίων ὅσοι ἐς τε τὸν
Περσικὸν πόλεμον βέβαιοι ἦσαν καὶ Λακεδαιμονίων οὐ
κατήκουον. Φοῖνιξι δὲ καὶ Κυπρίοις προσετάχθη ἑκατὸν

6 Ἀρρύβα Schm.: Βαλάκρου — Λεοννάτον Schm.: τὸν Λεοννάτον.
— 7 Ἀντίου Kr. cl. 6, 28, 4: Ὀνάσου.

ναῦς ἄλλας πρὸς αἷς ἔχοντα Ἀμφοτερόν ἐπεμπε στέλλειν ἐπὶ Πελοποννήσου.

- 4 Αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὤρματο ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ἐν Φοινίκῃ μὲν ἐπὶ τῶν φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας Κοίρανον Βεροιαῖον, Φιλόξενον 5 δὲ τῆς Ἀσίας τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ Ταύρου ἐκλέγειν. τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων τὴν φυλακὴν ἀντὶ τούτων ἐπέτρεψεν 5 Ἀρπάλῳ τῷ Μαχάτᾳ ἄρτι ἐκ τῆς φυγῆς ἔχοντι. Ἀρπαλος γὰρ τὰ μὲν πρῶτα ἔφυγε, Φιλίππου ἐτι βασιλεύοντος, ὅτι πιστὸς ἦν, καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγον ἐπὶ τῷ αὐτῷ 10 ἔφυγε καὶ Νέαρχος ὁ Ἀνδροτίμου καὶ Ἐρίγνιος ὁ Λαρίχου καὶ Λαομέδων ὁ τοῦτου ἀδελφός, ὅτι ἕποπα ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐς Φιλίππον, ἐπειδὴ Εὐριδίχην γυναῖκα ἡγάγετο Φίλιππος, Ὀλυμπιάδα δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα 6 ἡτίμασε. τελευτήσαντος δὲ Φιλίππου κατελθόντας ἀπὸ 15 τῆς φυγῆς ὅσοι δι' αὐτὸν ἔφευγον Πτολεμαῖον μὲν σωματοφύλακα κατέστησεν, Ἀρπαλὸν δὲ ἐπὶ τῶν χρημάτων, ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα ἐς τὰ πολέμια ἀχρεῖον ἦν, Ἐρίγνιον δὲ ἱππάρχην τῶν ξυμμάχων, Λαομέδοντα δὲ τὸν τοῦτου ἀδελφόν, ὅτι δίγλωσσος ἦν ἐς τὰ βαρβαρικά γράμματα, 20 ἐπὶ τοῖς αἰχμαλώτοις βαρβάροις, Νέαρχον δὲ σατραπείην Λυκίας καὶ τῆς ἐχομένης Λυκίας χώρας ἔσπε ἐπὶ τὸν 7 Ταῦρον τὸ ὄρος. ὀλίγον δὲ πρόσθεν τῆς μάχης τῆς ἐν Ἰσσοῦ γενομένης ἀναπεισθεὶς πρὸς Ταυρίσκον, ἀνδρὸς κακοῦ, Ἀρπαλος φεύγει ξὺν Ταυρίσκῳ. καὶ ὁ μὲν Ταυ- 25 ρίσκος παρ' Ἀλέξανδρον τὸν Ἡπειρώτην ἐς Ἰταλίαν σταλὲς ἐκεῖ ἐτελεύτησεν. Ἀρπάλῳ δὲ ἐν τῇ Μεγαρίδι ἡ φυγὴ ἦν. ἀλλ' Ἀλέξανδρος πείθει αὐτὸν κατελθεῖν, πῖστις δούς οὐδὲν οἱ μείον ἔσσεσθαι ἐπὶ τῇ φυγῇ. οὐδὲ ἐγένετο ἐπανελθόντι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρημάτων αὐθις ἐτάχθη Ἀρ- 30 παλος. ἐς Λυδίαν δὲ σατράπην Μένανδρον ἐκπέμπει τῶν ἑταίρων. ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις, ὧν ἡγεῖτο Μένανδρος, Κλέαρχος αὐτῷ ἐτάχθη. ἀντὶ δὲ Ἀρίμμη σατράπην Συρίας Ἀσκληπιόδωρον τὸν Εὐνίκου ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμμης βλα-

11 Ἀνδροτίμου Schm.: Ἀνδροτίνου. — 20 γράμματα] latetne γραμματέα? — 34 βλακεῖσαι Schneiderus: βασιλεῦσαι.

κεῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ ἦντινα ἐτάχθῃ πα-
 ρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄνω.

Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος μηνὸς Ἑκα- 7
 τομβαιῶνος ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους· καὶ
 5 καταλαμβάνει δυοῖν γεφύραιν ἐξευγμένον τὸν πόρον. καὶ
 γὰρ Μαζαῖος, ὅτι ἡ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ ἐκ Δαρείου
 ἐπετέτραπτο, ἵππείας μὲν ἔχων περὶ τρισχιλίους καὶ τού-
 των Ἕλληνας μισθοφόρους δισχιλίους τέως μὲν αὐτοῦ ἐπὶ
 τῷ ποταμῷ ἐφύλασσε, καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ ξυνεχῆς ἡ γέφυρα 2
 10 ἐξευγμένη ἦν ἔστε ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην τοῖς Μακε-
 δόσι, δειμαίνουσι μὴ ἐπίθωιντο οἱ ἀμφὶ Μαζαῖον τῇ
 γεφύρᾳ ἵνα ἐπαύετο· Μαζαῖος δὲ ὡς ἤκουσεν ἤδη προσ-
 ἄγοντα Ἀλέξανδρον, ὤχετο φεύγων ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ·
 καὶ εὐθύς ὡς ἔφυγε Μαζαῖος ἐπεβλήθησαν αἱ γέφυραι
 15 τῇ ὄχθῃ τῇ πέραν καὶ διέβη ἐπ' αὐτῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ
 Ἀλέξανδρος.

Ἐνθεν δὲ ἐχώρει ἄνω, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὸν Εὐφρά- 3
 τὴν ποταμὸν καὶ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη, διὰ τῆς Μεσοπο-
 ταμίας καλουμένης χώρας. οὐκ εὐθεῖαν δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος
 20 ἦγεν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ὁρμηθεῖς, ὅτι τὴν ἐτέραν ἰόντι
 εὐπορώτερα τὰ ξύμπαντα τῷ στρατῷ ἦν, καὶ χιλὸς τοῖς
 ἵπποις καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, καὶ τὸ
 καῦμα οὐχ ὡσαύτως ἐπιφλέγον. ἄλόντες δὲ τινες κατὰ 4
 τὴν ὁδὸν τῶν ἀπὸ τοῦ Δαρείου στρατεύματος κατασκοπῆς
 25 ἕνεκα ἀπεσκευασμένων ἐξήγγειλαν ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ τοῦ
 Τίγρητος ποταμοῦ κάθηται, ἐγνωνκὼς εἶργειν Ἀλέξανδρον,
 εἰ διαβαίνοι· καὶ εἶναι αὐτῷ στρατιὰν πολὺ μείζονα ἢ
 ξὺν ἡ ἐν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος 5
 ἦει σπουδῇ ὡς ἐπὶ τὸν Τίγρητα. ὡς δὲ ἀφίκετο, οὔτε
 30 αὐτὸν Δαρεῖον καταλαμβάνει οὔτε τὴν φυλακὴν ἦντινα
 ἀπολελοίπει Δαρεῖος, ἀλλὰ διαβαίνει τὸν πόρον, χαλεπῶς
 μὲν δι' ὀξύτητα τοῦ ῥοῦ, οὐδενὸς δὲ εἶργοντος.

Ἐνταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατόν· καὶ τῆς σελήνης τὸ 6
 πολὺ ἐκλιπὲς ἐγένετο· καὶ Ἀλέξανδρος ἔθυε τῇ τε σελήνῃ

- καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῇ, ὅτων τὸ ἔργον τοῦτο λόγος εἶναι
κατέχει. καὶ ἐδόκει Ἀριστάνδρῳ πρὸς Μακεδόνων καὶ
Ἀλεξάνδρου εἶναι τῆς σελήνης τὸ πάθημα καὶ ἐκείνου τοῦ
μηνὸς ἔσεσθαι ἡ μάχη, καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν νίκην σημαίνε-
7 σθαι Ἀλεξάνδρῳ. ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ἦει διὰ 5
τῆς Ἀτουρίας χώρας, ἐν ἀριστερεᾷ μὲν ἔχων τὰ Γορδυαίων
ὄρη, ἐν δεξιᾷ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγρητα. τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ
ἀπὸ τῆς διαβάσεως οἱ πρόδρομοι αὐτῷ ἐξαγγέλλουσιν ὅτι
ἱππεῖς οὗτοι πολέμιοι ἀνὰ τὸ πεδίον φράκονται, ὅσοι δὲ,
οὐκ ἔχειν εἰκάσαι. ζυντάξας οὖν τὴν στρατιὰν προὔχῳρει 10
ὥς ἔς μάχην· καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προδρόμων προσελάσαντες
ἀκριβεστέρον οὗτοι κατιδόντες ἔφρασκον δοκεῖν εἶναι σφισιν
οὐ πλείους ἢ χιλίους τοὺς ἱππέας.
- 8 Ἀναλαβὼν οὖν τὴν τε βασιλικὴν ἵλιν καὶ τῶν ἐταί-
ρων μίαν καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίονας ἤλαυνε σπον- 15
δῇ, τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν βάδην ἔπρασθαι ἐκέλευσεν. οἱ
δὲ τῶν Περσῶν ἱππεῖς, κατιδόντες τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον
2 ὁξέως ἐπάγοντας, ἔφρουγον ἀνὰ κράτος. καὶ Ἀλέξανδρος
διώκων ἐνέκειτο· καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφυγον, τοὺς δὲ τινὰς
καὶ ἀπέκτειναν, ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φρυγῇ ἔκαμον, τοὺς 20
δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον· καὶ παρὰ τούτων
ἔμαθον ὅτι οὐ πόρρω εἴη Λαρεῖος ζῆν δυνάμει πολλῇ.
- 3 Βεβοηθήκεσαν γὰρ Λαρεῖῳ Ἰνδῶν τε ὅσοι Βακτριῶσις
ὄμοροι καὶ αὐτοὶ Βάκριοι καὶ Σογδιανοί· τούτων μὲν
πάντων ἡγεῖτο Βῆσσος ὁ τῆς Βακτριῶν χώρας σατράπης, 25
εἶποντο δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκαι, Σκυθικὸν τοῦτο γένος
τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν, οὐχ ὑπάρχοι οὗτοι
Βῆσσου, ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν τὴν Λαρείου· ἡγεῖτο δὲ
4 αὐτῶν Μανάχης· αὐτοὶ δὲ ἱπποτοξόται ἦσαν. Βαρσαέν-
της δὲ Ἀραχωτῶν σατράπης Ἀραχωτοὺς τε ἡγε καὶ τοὺς 30
ὀρείους Ἰνδοὺς καλουμένους. Σατιβαρζάνης δὲ ὁ Ἀρείων
σατράπης Ἀρείους ἡγε. Παρθυαίους δὲ καὶ Ὑρκανίους
καὶ Ταπούρους, τοὺς πάντας ἱππέας, Φραταφέρνης ἡγεν.

6 Ἀτουρίας Freinsheimius: Ἀσσυρίας vel Συρίας — Γορδυαίων Pal-
merius: Σογδιανῶν. — 26 τοῦτο Kr.: τοῦτο το. — 29 Βαρσαέντης
Schm.: Βαρσαέτης. — 33 Ταπούρους Bl.: Τοπεύρους.

Μήδων δὲ ἡγεῖτο Ἀτροπάτης· ξυνειτάττοντο δὲ Μήδοις
 Καδούσιοι τε καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσῖναι. τοὺς δὲ προσ- 5
 οἶκους τῇ ξερυθρᾷ θαλάσῃ Ὀκονδοβάτης καὶ Ἀριοβαρζά-
 νης καὶ Ὀτάνης ἐκόσμου. Οὕξιοι δὲ καὶ Σουσιανοὶ ἡγε-
 5 μόνα παρείχοντο Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου. Βουπάρης δὲ
 Βαβυλωνίων ἡγεῖτο. οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες καὶ Σιτα-
 κηνοὶ σὺν Βαβυλωνίοις ἐτετάχατο. Ἀρμενίων δὲ Ὀρόντης
 καὶ Μιθραύστης ἦρχε, καὶ Ἀριάκης Καππαδοκῶν. Σύρους 6
 δὲ τοὺς τε ἐκ τῆς κοίλης καὶ ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποτα-
 10 μῶν Συρίας Μαζαῖος ἦγεν. ἐλέγετο δὲ ἡ πᾶσα στρατιὰ
 ἡ Δαρείου ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακισμυρίους, πεζοὶ δὲ ἐς
 ἑκατὸν μυριάδας, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα διακόσια, ἐλέ-
 φαντες δὲ οὐ πολλοί, ἀλλὰ ἐς πεντεκαίδεκα μάλιστα Ἰν-
 δοῖς τοῖς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ἦσαν.

15 Ξὺν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐστρατοπεδεύκει Δαρεῖος ἐν 7
 Γαυγαμήλοις πρὸς ποταμῷ Βουμῳδῷ, ἀπέχων Ἀρβήλων
 τῆς πόλεως ὅσον ἑξακοσίους σταδίους, ἐν χώρῳ ὁμαλῷ
 πάντῃ. καὶ γὰρ καὶ ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ ἐς ἱππασίαν,
 ταῦτα δὲ ἐκ πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε ἄρμασιν ἐπελαύ-
 20 νειν εὐπετῇ πεποιήκεσαν καὶ τῇ ἵππῳ ἱππάσιμα. ἦσαν
 γὰρ οἱ ἀνέπειθον Δαρεῖον ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἰσσοῦ γενομέ-
 νης μάχης ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στενότητι.
 καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεπῶς ἐπείθετο.

Ταῦτα ὥς ἐξηγγέληται Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τῶν κατασκό- 9
 25 πων τῶν Περσῶν ὅσοι ἐάλωσαν, ἔμεινεν αὐτοῦ ἵνα ἐξηγ-
 γέληται ἡμέρας τέσσαρας καὶ τὴν στρατιὰν ἐκ τῆς ὁδοῦ
 ἀνέπανσε, τὸ δὲ στρατόπεδον τάφρῳ τε καὶ χάρακι ἐτεί-
 χισεν. ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπολείπειν καὶ ὅσοι
 τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς μαχί-
 30 μοις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὅπλα φέρουσιν ἵνα ἐς τὸν
 ἀγῶνα. ἀναλαβὼν οὖν τὴν δύναμιν νυκτὸς ἦγεν ἀμφὶ δευ- 2
 τέραν φυλακὴν μάλιστα, ὥς ἂμ' ἡμέρα προσμῖξαι τοῖς
 βαρβάροις. Δαρεῖος δέ, ὥς προσηγέληται αὐτῷ προσάγων

1 Ἀτροπάτης Bl.: Ἀτροχάτης. — 3 Ὀκονδοβάτης Schm.: ὁ Κονδο-
 βάτης (Ὀρόντοβάτης Bl.). — 5 Ὀξάθρην τὸν Ἀβουλίτου Bl.: Ὀξάνθην
 τὸν Ἀβουλῆτου. — 6 Σιτακηνοὶ Wesselingius: Σιτακινοί. — 11 πεζοὶ
 Kt.: πεζοὺς. — 26 τὴν S.: τὴν τε.

ἤδη Ἀλέξανδρος, ἐκτάσσει τὴν στρατιὰν ὥς ἐς μάχην· καὶ Ἀλέξανδρος ἤγεν ὡσαύτως τεταγμένους. καὶ ἀπεῖχε μὲν ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα ὅσον ἐξήκοντα σταδίους, οὐ μὴν πω καθεύρων ἀλλήλους· γήλοφοι γὰρ ἐν μέσῳ ἐπίπροσθεν ἀμφοῖν ἦσαν. 5

3 Ὡς δὲ ἀπεῖχεν Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς τριάκοντα σταδίους καὶ κατ' αὐτῶν ἤδη τῶν γηλόφων ἦει αὐτῷ ὁ στρατός, ἐνταῦθα, ὥς εἶδε τοὺς βαρβάρους, ἔστησε τὴν αὐτοῦ φάλαγγα· καὶ ξυγκαλέσας τοὺς τε ἐταίρους καὶ στρατηγούς καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν συμμάχων τε καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων τοὺς ἡγεμόνας ἐβουλευέτο εἰ αὐτόθεν ἐπάγοι 10 ἤδη τὴν φάλαγγα, ὥς οἱ πλεῖστοι ἄγειν ἐκέλευον, ἢ καθ' ἅπερ Παρμενίωνι [καλῶς] ἐδόκει, τότε μὲν αὐτοῦ καταστρατοπεδεύειν, κατασκέψασθαι δὲ τὸν τε χῶρον ξυμπαντα, εἰ δὴ τι ὑποπτον αὐτοῦ ἢ ἄπορον, ἢ εἰ πη τάφροι 15 ἢ σκόλοπες καταπεπηγότες ἀφανεῖς, καὶ τὰς τάξεις τῶν πολεμίων ἀκριβέστερον κατιδεῖν. καὶ νικᾷ Παρμενίων τῇ γνώμῃ, καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ ὅπως τεταγμένοι ἐμελλον ἵεναι ἐς τὴν μάχην.

5 Ἀλέξανδρος δέ, ἀναλαβὼν τοὺς ψιλούς καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἐταίρους, περιήει ἐν κύκλῳ σκοπῶν τὴν χώραν πᾶσαν ἵνα τὸ ἔργον αὐτῷ ἔσεσθαι ἐμελλεν. ἐπανελθὼν δὲ καὶ ξυγκαλέσας αὐτοὺς τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας, αὐτοὺς μὲν οὐκ ἔφη χρῆναι παρακαλεῖσθαι πρὸς οὗ ἐς τὸν ἀγῶνα· 25 πάλαι γὰρ εἶναι δι' ἀρετὴν τε τὴν σφῶν παρακεκλημένους καὶ ὑπὸ τῶν πολλάκις ἤδη καλῶν ἔργων ἀποδεδειγμένους.

6 τοὺς κατὰ σφῶς δὲ ἐκάστους ἐξορμᾶν ἡξίου, λοχαγόν τε λοχίτας καὶ ἰλάρχην τὴν ἴλην τὴν αὐτοῦ ἕκαστον καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις, τοὺς τε ἡγεμόνας τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα ἕκαστον τὴν οἱ ἐπιτετραμμένην, ὥς ἐν τῇδε τῇ 30 μάχῃ οὐκ ὑπὲρ Κοίλης Συρίας ἢ Φοινίκης, οὐδὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου, ὥς πρόσθεν, μαχουμένους, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ξυμπάσης Ἀσίας, οὐστinas χρὴ ἄρχειν, ἐν τῷ τότε κριθησόμενον. οὐκ οὖν τὴν ἐς τὰ καλὰ ἐξορμησιν διὰ πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶναι οἴκοθεν τοῦτο ἔχουσιν, ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ ὅπως τις καθ' αὐτὸν ἐπιμελήσεται

καὶ σιγῆς ἀκριβοῦς ὁπότε σιγῶντας ἐπιέναι δέοι, καὶ αὐτὸν λαμπρῶς τῆς βοῆς ἵνα ἐμβοῇσαι καλόν, καὶ ἀλαλαγμοῦ ὡς φοβερωτάτου ὁπότε ἐπαλαλάξαι καιρός· αὐτοὶ τε ὅπως 8 ὁξέως κατακοινοῖεν τῶν παραγγελλομένων, καὶ παρ' αὐτῶν αὐτὸς ὅπως ἐς τὰς τάξεις ὁξέως παραδιδῶνται τὰ παραγγέλματα· ἐν τε τῇ καθ' αὐτὸν ἕκαστον καὶ τὸ πᾶν μεμνησθαι ξυγκινδυνεύον τε ἀμελουμένῳ καὶ δι' ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ ξυνορθούμενον.

Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακαλέσας τε 10 καὶ ἀντιπαρακληθεὶς πρὸς τῶν ἡγεμόνων θαρρεῖν ἐπὶ σφίσι, δειπνοποιεῖσθαι τε καὶ ἀναπαύεσθαι ἐκέλευσε τὸν στρατόν. Παρμενίων δὲ λέγουσιν ὅτι ἀφικόμενος παρ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηνήν, νύκτωρ παρήνει ἐπιθέσθαι τοῖς Πέρσαις· ἀπροσδοκῆτοίς τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις καὶ 15 ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθήσεσθαι. ὁ δὲ ἐκείνῳ 2 μὲν ἀποκρίνεται, ὅτι καὶ ἄλλοι κατήκουον τῶν λόγων, αἰσχρὸν εἶναι κλέψαι τὴν νίκην, ἀλλὰ φανερώς καὶ ἄνευ σοφίσματος χρῆναι νικῆσαι Ἀλέξανδρον. καὶ τὸ μεγάληγορον αὐτοῦ τοῦτο οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλον τι ἢ εὐθαρσές 20 ἐν τοῖς κινδύνοις ἐφαίνετο· δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λογισμῷ ἀκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῷδε· ἐν νυκτὶ γὰρ τοῖς τε ἀπο- 3 χρώντως καὶ τοῖς ἐνδεῶς πρὸς τὰς μάχας παρεσκευασμένοις πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου ξυμβάντα τοὺς μὲν ἔσφηλε, τοὺς κρείσσονας, τοῖς χείροσι δὲ παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν 25 ἐλπισθέντα τὴν νίκην παρέδωκεν· αὐτῷ τε κινδυνεύοντι τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἢ νύξ κατεφαίνετο, καὶ ἅμα ἡσσηθέντι τε αὐθις Δαρείῳ τὴν ξυγχώρησιν τοῦ χείροσι ὄντι χείρόνων ἡγεῖσθαι ἢ λαθραία τε καὶ νυκτερινὴ ἐκ σφῶν ἐπίθεσις ἀφηρεῖτο, εἴ τε τι ἐκ τοῦ παραλόγου 4 30 πταῖσμα σφίσι ξυμπέσοι, τοῖς μὲν πολεμίοις τὰ κύκλω φίλια καὶ αὐτοὶ τῆς χώρας ἔμπειροι, σφεῖς δὲ ἄπειροι ἐν πολεμίοις τοῖς πᾶσιν, ὧν οὐ μικρὰ μοῖρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν, ξυνεπιθησόμενοι ἐν νυκτὶ μὴ ὅτι πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαίνονται. τούτων

τε τῶν λογισμῶν ἔνεκα ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερὸν ὑπερόγκου οὐ μείον.

- 11 Δαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρείῳ στρατὸς οὕτως ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο ἔμειναν τῆς νυκτὸς ξυντεταγμένοι, ὅτι οὔτε στρατόπεδον αὐτοῖς περιεβέβλητο ἀκριβὲς καὶ ἅμα 5
- 2 ἐφοβοῦντο μὴ σφισι νύκτωρ ἐπίθωιντο οἱ πολέμιοι. καὶ εἶπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρσαις ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα, ἢ στάσις ἢ πολλή ἢ ξὺν τοῖς ὅπλοις καὶ τὸ δέος, ὃ πιπερ φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κινδύνων γίνεσθαι, οὐκ ἐκ τοῦ παραντίκα σχεδιασθέν, ἀλλ' ἐν 10 πολλῷ χρόνῳ μελετηθὲν τε καὶ τὰς γνώμας αὐτοῖς δουλωσάμενον.
- 3 Ἐτάχθη ἰδὲ αὐτῷ ἡ στρατιὰ ὧδε· ἐάλω γὰρ ὕστερον ἢ τάξις ἦντινα ἔταξε Δαρεῖος γεγραμμένη, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος. τὸ μὲν εὐάνυμον αὐτῷ κέρας οἱ τε Βάκτριοι 15 ἱππεῖς εἶχον καὶ ξὺν τούτοις Δάαι καὶ Ἀραχωτοί. ἐπὶ δὲ τούτοις Πέρσαι ἐτετάχατο, ἱππεῖς τε ὁμοῦ καὶ πεζοὶ ἀναμειγμένοι, καὶ Σούσιοι ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίους
- 4 Καδοῦσιοι. αὕτη μὲν ἡ τοῦ εὐωνύμου κέρας ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης φάλαγγος τάξις ἦν· κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν 20 οἱ τε ἐκ Κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἐτετάχατο, καὶ Μῆδοι ἔτι κατὰ τὸ δεξιὸν, ἐπὶ δὲ Παρθυαῖοι καὶ Σάκαι, ἐπὶ δὲ Τάπουροι καὶ Ὑρκάνιοι, ἐπὶ δὲ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσῖναι, οὗτοι μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον
- 5 τῆς πάσης φάλαγγος. κατὰ τὸ μέσον δέ, ἵνα ἦν βασιλεὺς 25 Δαρεῖος, οἱ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως ἐτετάχατο καὶ οἱ μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καλούμενοι καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται· Οὐξιοὶ δὲ καὶ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ πρὸς τῇ ἑρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ Σιτακηνοὶ ἐς
- 6 βάρθους ἐπιτεταγμένοι ἦσαν. προετετάχατο δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ 30 εὐωνύμου κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ Ἀλεξάνδρου οἱ τε Σκύθαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτριανῶν ἐς χιλίους καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα ἑκατόν. οἱ δὲ ἐλέφαντες ἔστησαν κατὰ τὴν Δαρείου ἵλην τὴν βασιλικὴν καὶ ἄρματα ἐς πεντήκοντα.

23 Τάπουροι Bl. et postea: Τόπειροι. — 24 Ἀλβανοὶ Schm.: Ἀλβάνιοι. — 31 τὸ Ἀλεξάνδρου S.: τοῦ Ἀλεξάνδρου.

τοῦ δὲ δεξιού οἱ τε Ἀρμενίων καὶ Καππαδοκῶν ἵππεῖς 7
 προετιτάχато καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα πεντήκοντα. οἱ
 δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι παρὰ Δαρεῖόν τε αὐτὸν ἐκα-
 τέρωθεν καὶ τοὺς ἅμα αὐτῷ Πέρσας κατὰ τὴν φάλαγγα
 5 αὐτὴν τῶν Μακεδόνων, ὡς μόνοι δὴ ἀντίρροποι τῇ φά-
 λαγγι, ἐτάχθησαν.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ στρατιὰ ἐκοσμήθη ὥδε. τὸ μὲν 8
 δεξιὸν αὐτῷ εἶχον τῶν ἱππέων οἱ ἐταῖροι, ὧν προετίτακτο
 ἡ ἴλη ἡ βασιλική, ἧς Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου ἱλάρχης ἦν,
 10 ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἡ Γλανκίου ἴλη, ἐχομένη δὲ αὐτῆς ἡ Ἀρί-
 στωνος, ἐπὶ δὲ ἡ Σωπόλιδος τοῦ Ἑρμοδώρου, ἐπὶ δὲ ἡ
 Ἡρακλείδου τοῦ Ἀντιόχου, ἐπὶ ταύτῃ δὲ ἡ Δημητρίου
 τοῦ Ἀλθαιμένους, ταύτης δὲ ἐχομένη ἡ Μελεάγρου, τελευ-
 ταία δὲ τῶν βασιλικῶν ἰλῶν ἧς Ἠγέλοχος ὁ Ἰπποστράτου
 15 ἱλάρχης ἦν. ξυμπάσης δὲ τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων Φιλώ-
 τας ἤρχεν ὁ Παρμενίωνος. τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μακε- 9
 δόνων ἐχόμενον τῶν ἱππέων πρῶτον τὸ ἄγῃμα ἐτίτακτο
 τῶν ὑπασπιστῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑπασπισταί·
 ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· τούτων δὲ
 20 ἐχομένη ἡ Κοῖνον τοῦ Πολεμοκράτους τάξις ἦν, μετὰ δὲ
 τούτους ἡ Περδίκχου τοῦ Ὀρόντιου, ἔπειτα ἡ Μελεάγρου
 τοῦ Νεοπτολέμου, ἐπὶ δὲ ἡ Πολυσπέρχοντος τοῦ Σιμμίου,
 ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομέδους· ταύτης δὲ ἡγεῖτο
 Σιμμία, ὅτι Ἀμύντας ἐπὶ Μακεδονίας ἐς ξυλλογὴν στρα-
 25 τίας ἐσταλμένος ἦν. τὸ δὲ εὐώνυμον τῆς φάλαγγος τῶν 10
 Μακεδόνων ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου τάξις εἶχε, καὶ
 αὐτὸς Κράτερος ἐξῆρχε τοῦ εὐωνύμου τῶν πεζῶν· καὶ
 ἱππεῖς ἐχόμενοι αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι, ὧν ἡγεῖτο Ἑρίγνιος
 ὁ Λαρίχου· τούτων δὲ ἐχόμενοι ὡς ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας
 30 οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς, ὧν ἤρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου.
 ξύμπαν δὲ τὸ εὐώνυμον ἤγε Παρμενίων ὁ Φιλώτα, καὶ
 ἄμφ' αὐτὸν οἱ τῶν Φαρσαλίων ἱππεῖς οἱ κράτιστοί τε
 καὶ πλεῖστοι τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου ἀνεστρέφοντο.

Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπου τάξις Ἀλεξάνδρῳ ὥδε κεκόσμη- 12

12 Ἡρακλείδου Schm.: Ἡρακλείτου — ἡ ante Ἡρ. add. E. — 23
 Ἀνδρομέδους Palmerius: Φιλίππου.

το· ἐπέταξε δὲ καὶ δευτέραν τάξιν ὥς εἶναι τὴν φάλαγγα ἀμφίστομον. καὶ παρήγγελτο τοῖς ἡγεμόσι τῶν ἐπιτεταγμένων, εἰ κυκλομένους τοὺς σφῶν ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος κατίδοιεν, ἐπιστρέψαντας ἐς τὸ ἔμπαλιν 2 δέχεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐς ἐπικαμπὴν δέ, εἴ ποῦ ἀνάγκη 5 καταλαμβάνοι ἢ ἀναπτύξαι ἢ συγκλεῖσαι τὴν φάλαγγα, κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἐχόμενοι τῆς βασιλικῆς ἵλης τῶν Ἀγριάνων ἐτάχθησαν οἱ ἡμίσεις, ὧν ἡγεῖτο Ἀτταλος, καὶ μετὰ τούτων οἱ Μακεδόνες τοξόται, ὧν Βρίσων ἦρχεν, ἐχόμενοι δὲ τῶν τοξοτῶν οἱ ἀρχαῖοι καλούμενοι ξένοι καὶ 10 3 ἀρχων τούτων Κλέανδρος. προετάχθησαν δὲ τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ τε πρόδρομοι ἵππεῖς καὶ οἱ Παῖονες, ὧν Ἀρέτης καὶ Ἀρίστων ἡγοῦντο. ξυμπάντων δὲ προτεταγμένοι ἦσαν οἱ μισθοφόροι ἵππεῖς, ὧν Μενίδας ἦρχε. τῆς δὲ βασιλικῆς ἵλης καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων 15 προτεταγμένοι ἦσαν τῶν τε Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ ἡμίσεις, καὶ οἱ Βαλάκρου ἀκοντισταί· οὗτοι κατὰ τὰ 4 ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐτετάχατο. Μενίδα δὲ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν παρήγγελτο, εἰ περιπνεύοιεν οἱ πολέμοι τὸ κέρας σφῶν, ἐς πλαγίους ἐμβαλεῖν αὐτοὺς ἐπικάμψαντας. 20 τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρωσ οὕτως ἐτέτακτο Ἀλεξάνδρῳ· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον ἐς ἐπικαμπὴν οἱ τε Θράκες ἐτετάχατο, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης, καὶ ἐπὶ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἵππεῖς, ὧν ἦρχε Κοίρανος, ἐπὶ δὲ οἱ Ὀδρύσαι ἵππεῖς, 5 ὧν ἡγεῖτο Ἀγάθων ὁ Τυρίμμα. ξυμπάντων δὲ ταύτῃ 25 προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἢ τῶν μισθοφόρων, ὧν ἦρχεν Ἀνδρόμαχος ὁ Ἰέρωνος. ἐπὶ δὲ τοῖς σκευοφόροις οἱ ἀπὸ Θράκης πεζοὶ ἐς φυλακὴν ἐτάχθησαν. ἡ δὲ πᾶσα στρατιὰ Ἀλεξάνδρου ἵππεῖς μὲν ἐς ἑπτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τὰς τέσσαρας μυριάδας.

13 Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη τὰ στρατόπεδα ἐγίνετο, ὥφθη Δαρεῖός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν, οἱ τε μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται, κατ' αὐτόν Ἀλέξανδρον τεταγμένοι καὶ

9 τοξόται Κτ.: οἱ τοξόται. — 17 Βαλάκρου Freinshemius: Βάλακροι. — κατὰ τὰ Κτ.: κατὰ. — 20 ἐμβαλεῖν Κτ.: ἐμβάλλειν.

τὴν ἴλην τὴν βασιλικήν. ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ Ἀλέξανδρος μᾶλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον, ὑπερφαλαγγοῦντες πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐωνύμῳ. ἤδη τε 2 οἱ τῶν Σκύθων ἱππεῖς παριππεύοντες ἤπτοντο τῶν προ- 5 τεταγμένων τῆς Ἀλεξάνδρου τάξεως καὶ Ἀλέξανδρος ἐτι ὁμῶς ἦγεν ἐπὶ δόρυ, καὶ ἐγγὺς ἦν τοῦ ἐξαλλάσσειν τὸν ὠδοπεποιημένον πρὸς τῶν Περσῶν χῶρον. ἐνθα δὴ δεῖ- σας Δαρεῖος μὴ προχωρησάντων ἐς τὰ οὐχ ὁμαλὰ τῶν Μακεδόνων ἀχρεῖά σφισι γένηται τὰ ἄρματα, κελεύει τοὺς 10 προτεταγμένους τοῦ εὐωνύμου περιππεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἣ Ἀλέξανδρος ἦγε, τοῦ μηκέτι προσωτέρω αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ κέρας. τούτου δὲ γενομένου Ἀλέξανδρος ἐμβαλεῖν 3 κελεύει ἐς αὐτοὺς τοὺς μισθοφόρους ἱππέας, ὧν Μενίδας ἠγεῖτο. ἀντεκδραμόντες δὲ ἐπ' αὐτοὺς οἱ τε Σκύθαι ἱππεῖς 15 καὶ τῶν Βακτριῶν οἱ ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις τρέπουσιν ὀλίγους ὄντας πολλῷ πλείονες. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς περὶ Ἀρίστιωνα τε τοὺς Παίονας καὶ τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν τοῖς Σκύθαις ἐκέλευσε· καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι. Βάκτριοι 4 δὲ οἱ ἄλλοι πελάσαντες τοῖς Παίοσί τε καὶ ξένοις τοὺς τε 20 σφῶν φεύγοντας ἤδη ἀνέστρεψαν ἐς τὴν μάχην καὶ τὴν ἱππο- μαχίαν ξυστῆναι ἐποίησαν. καὶ ἐπιπτον μὲν πλείονες τῶν Ἀλεξάνδρου, τῷ τε πλήθει τῶν βαρβάρων βιαζόμενοι καὶ ὅτι αὐτοὶ τε οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς ἀκριβέστερον ἐς φυλακὴν πεφραγμένοι ἦσαν. ἀλλὰ καὶ ὡς τὰς τε προσ- 25 βολὰς αὐτῶν ἐδέχοντο οἱ Μακεδόνες καὶ βία καὶ ἵλας προσπίπτοντες ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως.

Καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐφῆκαν οἱ 5 βάρβαροι κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὡς ἀναταράζοντες αὐτῷ τὴν φάλαγγα. καὶ ταύτῃ μάλιστα ἐψεύσθησαν· τὰ μὲν 30 γὰρ εὐθὺς ὡς προσεφέρετο κατηκόντισαν οἱ τε Ἀγριᾶνες καὶ οἱ ξὺν Βαλάκῳ ἀκοντισταὶ οἱ προτεταγμένοι τῆς ἵππου τῶν ἑταίρων· τὰ δὲ τῶν ῥυτῆρων ἀντιλαμβανόμε- νοι τοὺς τε ἀναβάτας κατέσπων καὶ τοὺς ἵππους περι- ιστάμενοι ἔκοπτον. ἔστι δὲ ἃ καὶ διεξέπεσε διὰ τῶν 6

τάξεων· διέσχον γάρ, ὥσπερ παρήγγελτο αὐτοῖς, ἵνα προσ-
έπιπτε τὰ ἄρματα· καὶ ταύτῃ μάλιστα ξυνέβη αὐτὰ τε
σῶα καὶ οἷς ἐπηλάθῃ ἀβλαβῶς διελθεῖν· ἀλλὰ καὶ τού-
των οἱ τε ἵπποκόμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς καὶ οἱ
ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.

14 Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα πᾶσαν, ἐν-
ταῦθα Ἀλέξανδρος Ἀρέτην μὲν κελεύει ἐμβαλεῖν τοῖς
περιππεύουσι τὸ κέρας σφῶν τὸ δεξιὸν ὥς ἐς κύκλωσιν·
2 αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ κέρως τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἦγε· τῶν
δὲ ἐκβοηθησάντων ἱππέων τοῖς κυκλουμένοις τὸ κέρας τὸ 10
δεξιὸν παραρρηξάντων τι τῆς πρώτης φάλαγγος τῶν βαρ-
βάρων ἐπιστρέψας κατὰ τὸ διέχον καὶ ὥσπερ ἔμβολον
ποιήσας τῆς τε ἵππου τῆς ἑταιρικῆς καὶ τῆς φάλαγγος
τῆς ταύτῃ τεταγμένης ἦγε δρόμῳ τε καὶ ἀλαλαγμῷ ὥς
3 ἐπὶ αὐτὸν Δαρεῖον. καὶ χρόνον μὲν τινα ὀλίγον ἐν χερσὶν 15
ἡ μάχῃ ἐγένετο· ὥς δὲ οἱ τε ἱππεῖς οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον
καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος εὐρώστως ἐνέκειντο ὠθισμοῖς τε
χρώμενοι καὶ τοῖς ξυστοῖς τὰ πρόσωπα τῶν Περσῶν
κόπτοντες, ἡ τε φάλαγξ ἡ Μακεδονικὴ πυκνὴ καὶ ταῖς
σαρίσαις πεφρικυῖα ἐμβεβλήκει ἤδη αὐτοῖς, καὶ πάντα 20
ὁμοῦ τὰ δεινὰ καὶ πάλαι ἤδη φοβερῶ ὄντι Δαρεῖῳ ἐφαί-
νετο, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας ἔφρευγεν· ἐφοβήθησαν δὲ
καὶ οἱ περιππεύοντες τῶν Περσῶν τὸ κέρας ἐμβαλόντων
ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν περὶ Ἀρέτην.

4 Ταύτῃ μὲν δὴ τῶν Περσῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν, καὶ οἱ 25
Μακεδόνες ἐφεπόμενοι ἐφόνεον τοὺς φεύγοντας. οἱ δὲ
ἀμφὶ Σιμμίαν καὶ ἡ τούτου τάξις οὐκέτι συνεξορμῆσαι
Ἀλεξάνδρῳ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐς τὴν δίωξιν, ἀλλ' ἐπιστή-
σαντες τὴν φάλαγγα αὐτοῦ ἠγωνίζοντο, ὅτι τὸ εὐώνυμον
5 τῶν Μακεδόνων πονεῖσθαι ἠγγέλλετο. καὶ ταύτῃ παραρ- 30
ραγείσης αὐτοῖς τῆς τάξεως κατὰ τὸ διέχον διεκπαίουσι
τῶν τε Ἰνδῶν τινὲς καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου ὥς ἐπὶ τὰ
σκενοφόρα τῶν Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖ καρτερὸν
ἐγίγνετο. οἱ τε γὰρ Πέρσαι θρασέως ἐνέκειντο ἀνόπλοις

τοῖς πολλοῖς καὶ οὐ προσδοκήσασιν ἐπὶ σφᾶς διεκπεσεῖ-
σθαι τινὰς διακόψαντας διπλὴν τὴν φάλαγγα, καὶ οἱ
αἰχμάλωτοι βάρβαροι ἐμβαλλόντων τῶν Περσῶν ξυνεπέ-
θεντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐν τῷ ἔργῳ. τῶν δὲ 6
5 ἐπιτεταγμένων τῇ πρώτῃ φάλαγγι οἱ ἡγεμόνες ὀξέως,
μαθόντες τὸ γινόμενον, μεταβαλόντες, ἥπερ παρήγγελτο
αὐτοῖς, τὴν τάξιν ἐπιγίγνονται κατὰ νότον τοῖς Πέρσαις,
καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν αὐτοῦ ἀμφὶ τοῖς σκευοφόροις
ξυνεχομένους ἀπέκτειναν· οἱ δὲ αὐτῶν ἐγκλίναντες ἔφρευ-
10 γον. οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν Περσῶν, οὐπω τῆς
φυγῆς τῆς Δαρείου ἡσθημένοι, περιππεύσαντες τὸ Ἀλεξ-
άνδρου εὐώνυμον κατὰ κέρας τοῖς ἀμφὶ τὸν Παρμενίωνα
ἐνέβαλον.

Καὶ ἐν τούτῳ ἀμφιβόλων τὰ πρῶτα γινομένων τῶν 15
15 Μακεδόνων πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέξανδρον σπουδῇ
ἀγγελοῦντα ὅτι ἐν ἀγῶνι ξυνέχεται τὸ κατὰ σφᾶς καὶ βοη-
θεῖν δεῖ. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, τοῦ μὲν διώ-
κειν ἔτι ἀπετράπετο, ἐπιστρέψας δὲ σὺν τῇ ἵππῳ τῶν
ἑταίρων ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων ἦγε δρόμῳ. καὶ
20 πρῶτα μὲν τοῖς φεύγουσι τῶν πολεμίων ἵππεῦσι, τοῖς τε
Παρθυαίοις καὶ τῶν Ἰνδῶν ἔστιν οἷς καὶ Πέρσαις τοῖς
πλείστοις καὶ κρατίστοις ἐμβάλλει. καὶ ἵππομαχία αὕτη 2
καρτερωτάτη τοῦ παντὸς ἔργου ξυνέστη, ἐς βάθος τε γάρ,
οἷα δὴ ἰληδὸν τεταγμένοι, ἀνέστρεφον οἱ βάρβαροι καὶ
25 ἀντιμέτωποι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ξυμπεσόντες οὔτε
ἀκοντισμῷ ἔτι οὔτ' ἐξελιμοῖς τῶν ἵππων, ἥπερ ἵππο-
μαχίας δίκη, ἐχρῶντο, ἀλλὰ διεκπαῖσαι πᾶς τις τὸ καθ'
αὐτόν, ὡς μόνην ταύτην σωτηρίαν σφίσιν οὔσαν ἐπειγό-
μενοι, ἔκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ
30 ὑπὲρ νίκης ἀλλοτρίας ἔτι, ἀλλ' ὑπὲρ σωτηρίας οἰκείας
ἀγωνιζόμενοι. καὶ ἐνταῦθα πίπτουσι μὲν ἀμφὶ ἐξήκοντα
τῶν ἑταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου, καὶ τιτρώσκεται Ἡφαιστίων
τε αὐτὸς καὶ Κοῖνος καὶ Μενίδας. ἀλλ' ἐκράτησε καὶ τού-
των Ἀλέξανδρος.

26 ἥπερ — δίκη S.: ἥπερ — δίκη. — 32 τῶν Ἀλεξάνδρου S.: τοῦ Ἀλεξάνδρου.

- 3 Καὶ τούτων μὲν ὅσοι διεξέπεσον διὰ τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἔφευγον ἀνὰ κράτος· Ἀλέξανδρος δὲ ἐγγὺς ἦν προσμῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πολεμίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς λαμπρῶς ἀγωνισάμενοι οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔργου· ἀλλὰ γὰρ ἔφευγον ἤδη 5 οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν βαρβάρων, ὅποτε Ἀλέξανδρος αὐτοῖς συνέμιξεν, ὥστε ἀποτραπόμενος Ἀλέξανδρος ἐς τὸ διώκειν αὐτοὺς Δαρεῖον ἐξώρμησε· καὶ ἐδίωξεν ἔστε φράος ἦν· καὶ οἱ ἄμφι Παρμενίωνα τὸ καθ' αὐτοὺς διώκοντες εἶποντο. ἀλλὰ Ἀλέξανδρος μὲν διαβὰς τὸν ποτα- 10 μὸν τὸν Λύκον κατεστρατοπέδευσεν αὐτοῦ, ὥς ἀναπαῦσαι ὀλίγον τοὺς τε ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους· Παρμενίων δὲ τό τε στρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἶλε καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰς καμήλους.
- 5 Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπαύσας τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἱππέας 15 ἔστε ἐπὶ μέσας νύκτας προῦχώρει αὐτοὺς κατὰ σπουδὴν ἐπ' Ἀρβηλα, ὡς Δαρεῖον τε αἰρήσων ἐκεῖ καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. καὶ ἀφίκετο εἰς Ἀρβηλα τῇ ὑστεραίᾳ, διώξας τοὺς πάντας ἐκ τῆς μάχης σταδίους μάλιστα ἐς ἑξακοσίους. καὶ Δαρεῖον μὲν οὐ 20 καταλαμβάνει ἐν Ἀρβήλοις, ἀλλ' ἔφευγεν οὐδέν τι ἐλινύσας Δαρεῖος· τὰ χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη καὶ ἡ κατασκευὴ πᾶσα, καὶ τὸ ἄρμα τὸ Δαρείου αὐτοὺς ἐγκατελήφθη καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοὺς καὶ τὰ τόξα ἐάλω.
- 6 Ἀπέθανον δὲ τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἄνδρες μὲν ἐς 25 ἑκατὸν μάλιστα, ἵπποι δὲ ἐκ τε τῶν τραυμάτων καὶ τῆς κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τούτων τῆς εταιρικῆς ἵππον σχεδὸν τι οἱ ἡμίσεις. τῶν βαρβάρων δὲ νεκροὶ μὲν ἐλέγοντο ἐς τριάκοντα μυριάδας, ἐάλωσαν δὲ πολὺ πλείονες τῶν ἀποθανόντων καὶ οἱ ἐλέ- 30 φραντες καὶ τῶν ἁρμάτων ὅσα μὴ κατεκόπη ἐν τῇ μάχῃ.
- 7 Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφάνους μηνὸς Πυανεσιῶνος· καὶ Ἀριστάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαντεία ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐν ὅτῳ ἡ

σελήνη ἐκλιπης ἐφάνη τὴν τε μάχην Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὴν νίκην γενέσθαι.

Δαρεῖος μὲν δὴ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης παρὰ τὰ ὄρη τὰ 16
 Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μηδίας, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε Βάκ-
 5 τριοι ἱππεῖς, ὥς τότε ἐν τῇ μάχῃ ξυνετάχθησαν, ἔφευγον
 καὶ Περσῶν οἱ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως καὶ τῶν μηλο-
 φόρων καλουμένων οὐ πολλοί. προσεγένοντο δὲ αὐτῷ 2
 κατὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ἐς δισχιλίους,
 οὓς Πάτρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ Αἰτωλὸς ἦγον.
 10 ταύτῃ δὲ αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μηδίας ἐγίνετο ὅτι ἐδόκει
 τὴν ἐπὶ Σούσων τε καὶ Βαβυλῶνος ἥξειν Ἀλέξανδρον ἐκ
 τῆς μάχης, ὅτι οἰκουμένη τε ἐκείνη πᾶσα ἦν καὶ ὁδὸς
 τοῖς σκευοφόροις οὐ χαλεπή, καὶ ἅμα τοῦ πολέμου τὸ
 ἄθλον ἡ Βαβυλῶν καὶ τὰ Σοῦσα ἐφαίνετο· ἡ δὲ ἐπὶ Μη-
 15 δίας μεγάλῳ στρατεύματι οὐκ εὐπορος.

Καὶ οὐκ ἐψεύσθη Δαρεῖος. Ἀλέξανδρος γὰρ ἐξ Ἀρ- 3
 βήλων ὁρμηθεὶς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθὺς προὔχῳρει.
 ἤδη τε οὐ πόρῳ Βαβυλῶνος ἦν καὶ τὴν δύναμιν ξυντε-
 ταγμένην ὥς ἐς μάχην ἦγε, καὶ οἱ Βαβυλώνιοι πανδημεῖ
 20 ἀπήντων αὐτῷ ξὺν ἱερεῦσί τε σφῶν καὶ ἄρχουσι, δῶρά
 τε ὥς ἕκαστοι φέροντες καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντες καὶ τὴν
 ἄκρην καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν 4
 Βαβυλῶνα τὰ ἱερὰ ἃ Ξέρξης καθεῖλεν ἀνοικοδομεῖν προσ-
 ἔταξε Βαβυλωνίοις, τὰ τε ἄλλα καὶ τοῦ Βήλου τὸ ἱερόν,
 25 ὃν μάλιστα θεῶν τιμῷσι Βαβυλώνιοι. σατράπην δὲ
 κατέστησε Βαβυλωνίων Μαζαῖον, Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν
 Ἀμφιπολίτην στρατηγὸν τῶν μετὰ Μαζαίου ὑπολειπο-
 μένων στρατιωτῶν, καὶ Ἀσκληπιόδωρον τὸν Φίλωνος
 τοὺς φόρους ἐκλέγειν· κατέπεμψε δὲ καὶ ἐς Ἀρμενίαν 5
 30 Μιθρήνην σατράπην, ὃς τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν
 Ἀλεξάνδρῳ ἐνέδωκεν. ἐνθα δὴ καὶ τοῖς Χαλδαίοις ἐνέ-
 τυχεν, καὶ ὅσα ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Βα-
 βυλῶνι ἔπραξε, τὰ τε ἄλλα καὶ τῷ Βήλῳ καθ' ἃ ἐκεῖνοι
 ἐξηγοῦντο ἔδυσεν.

- 6 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σούσιων ἐστέλλετο· καὶ ἐντυγχάνει αὐτῷ
κατὰ τὴν ὁδὸν ὃ τε παῖς τοῦ Σουσίων σατράπου καὶ παρὰ
Φιλοξένου ἐπιστολεύς. Φιλόξενον γὰρ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης
ἐπὶ Σούσιων ἐστάλκει Ἀλέξανδρος. τῇ δὲ ἐπιστολῇ τῇ
παρὰ Φιλοξένου ἐνεγέγραπτο ὅτι τὴν τε πόλιν οἱ Σούσιοι 5
παραδεδώκασιν καὶ τὰ χρήματα πάντα σῶα ἔστιν Ἀλεξ-
7 ἄνδρῳ. ἀφίκετο δὲ ἐς Σοῦσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βαβυλῶνος
ἐν ἡμέραις εἴκοσι. καὶ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν τὰ τε
χρήματα παρέλαβεν, ὄντα ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεντακισ-
μύρια, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. πολλὰ 10
δὲ καὶ ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ, ὅσα Ξέρξης ἀπὸ τῆς Ἑλ-
λάδος ἄγων ἦλθε, τὰ τε ἄλλα καὶ Ἀρμοδιὸν καὶ Ἀριστο-
8 γείτονος χαλκαῖ εἰκόνες. καὶ ταύτας Ἀθηναίοις ὀπίσω
πέμπει Ἀλέξανδρος, καὶ νῦν κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κερα-
μειῳ αἱ εἰκόνες, ἧ ἄνιμεν ἐς πόλιν, καταντικρὺ μάλιστα 15
τοῦ Μητροῦον, οὐ μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βωμοῦ.
ὅστις δὲ μεμύηται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσῖνι, οἶδε τὸν Εὐ-
δανέμον βωμὸν ἐπὶ τοῦ δαπέδου ὄντα.
- 9 Ἐνταῦθα θύσας τῷ πατρίῳ νόμῳ Ἀλέξανδρος καὶ
λαμπάδα ποιήσας καὶ ἀγῶνα γυμνικόν, καταλιπὼν σατρά- 20
πην μὲν τῆς Σουσιανῆς Ἀβουλίτην, ἄνδρα Πέρσην, φρούρ-
αρχον δὲ ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Σούσιων Μάζαρον τῶν ἐταίρων
καὶ στρατηγὸν Ἀρχέλαον τὸν Θεοδώρου, προὔχῳρει ὥς
ἐπὶ Πέρσας· ἐπὶ θάλασσαν δὲ κατέπεμψεν ὑπαρχον Συ-
10 ρίας καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας Μένητα. καὶ τούτῳ ἔδω- 25
κεν ἀργυρίου τάλαντα ἐς τρισχίλια φέρειν ἐπὶ θάλασσαν,
καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀποστεῖλαι παρ' Ἀντίπατρον ὅσων ἂν
δέηται Ἀντίπατρος ἐς τὸν πρὸς Μακεδαιμονίους πόλεμον.
ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους ξὺν τῇ δυνάμει
11 ἀφίκετο ἦν ἐκ Μακεδονίας ἦγε. καὶ τούτων τοὺς μὲν 30
ἵππεας ἐς τὴν ἵππον τὴν ἐταιρικὴν κατέταξεν Ἀλέξανδρος,
τοὺς πεζοὺς δὲ προσέθηκε ταῖς τάξεσι ταῖς ἄλλαις, κατὰ
ἔθνη ἐκαστοὺς ξυντάξας. κατέστησε δὲ καὶ λόχους δυο
ἐν ἐκάστη ἴλῃ, οὓς πρόσθεν ὄντας λόχους ἱππικούς, καὶ λο-
χαγοὺς ἐπέστησε τοὺς κατ' ἀρετὴν προκρίθέντας ἐκ τῶν
ἐταίρων.

Ἄρας δὲ ἐκ Σούσων καὶ διαβὰς τὸν Πασιτίγην πο- 17
 ταμὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν Οὐξίων γῆν. Οὐξίων δὲ οἱ μὲν
 τὰ πεδία οἰκοῦντες τοῦ τε σατραπῆος τῶν Περσῶν ἤκουον
 καὶ τότε Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνέδοσαν· οἱ δὲ ὄρειοι καλού-
 5 μενοι Οὐξιοὶ Πέρσαις τε οὐχ ὑπήκοοι ἦσαν καὶ τότε
 πέμψαντες παρ' Ἀλέξανδρον οὐκ ἄλλως παρήσειν ἔφασαν
 τὴν ἐπὶ Πέρσας ἰόντα ξὺν τῇ δυνάμει ἢ λαβεῖν ὅσα καὶ
 παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ τῇ παρόδῳ ἐλάμβανον.
 καὶ τούτους ἀποπέμπει Ἀλέξανδρος, ἥκειν κελεύσας ἐπὶ 2
 10 τὰ στενὰ ὧν κρατοῦντες ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν τὴν πάροδον
 εἶναι τὴν εἰς Πέρσας, ἵνα καὶ παρ' αὐτοῦ λάβοιεν τὰ
 τεταγμένα. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς σωματοφύλακας τοὺς
 βασιλικούς καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς
 εἰς ὀκτακισχιλίους τῆς νυκτὸς ἦει ἄλλην ἢ τὴν φανεράν
 15 ἡγήσαμένων αὐτῷ τῶν Σουσίων. καὶ διελθὼν ὁδὸν τρα- 3
 χεῖαν καὶ δύσπορον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπιπίπτει ταῖς κώμαις
 τῶν Οὐξίων, καὶ λείαν τε πολλὴν ἔλαβε καὶ αὐτῶν ἔτι ἐν
 ταῖς εὐναῖς ὄντων πολλοὺς ἀπέκτεινεν· οἱ δὲ ἀπέφυγον
 εἰς τὰ ὄρη. αὐτὸς δὲ ἦει σπουδῇ ἔπὶ τὰ στενά, ἵνα
 20 ἀπαντήσεσθαι οἱ Οὐξιοὶ πανδημεὶ ἐδόκουν, ληψόμενοι τὰ
 τεταγμένα. Κράτερον δὲ ἔτι πρόσθεν ἀπέστείλε τὰ ἄκρα 4
 καταληψόμενον ἔνθα ᾤετο βιαζομένους τοὺς Οὐξίους ἀπο-
 χωρήσειν. αὐτὸς δὲ πολλῷ τάχει ἦει· καὶ φθάνει τε κρα-
 τήσας τῶν παρόδων καὶ ξυντεταγμένους τοὺς ἄμφ' αὐτὸν
 25 ἔχων ἐξ ὑπερδεξίων χωρίων ἐπῆγεν ὥς ἐπὶ τοὺς βαρβά-
 ρους. οἱ δέ, τῷ τε τάχει τῷ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντες 5
 καὶ τοῖς χωρίοις, οἷς μάλιστα δὴ ἐπεποίθεσαν, πλεο-
 νεκτούμενοι, ἔφυγον οὐδὲ εἰς χεῖρας ἐλθόντες· καὶ οἱ μὲν
 αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἐν τῇ φυγῇ ἀπέθανον,
 30 πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδόν, κρημνώδη οὖσαν· οἱ πλεῖ-
 στοι δὲ ἐπὶ τὰ ὄρη ἀναφεύγοντες ἐμπίπτουσιν εἰς τοὺς
 ἄμφι Κράτερον καὶ ὑπὸ τούτων ἀπώλοντο. ταῦτα τὰ 6
 γέρα παρ' Ἀλεξάνδρου λαβόντες χαλεπῶς εὗροντο θεόμε-
 νοι παρ' αὐτοῦ τὴν χώραν τὴν σφῶν ἔχοντες φόρους ὅσα

13 τοὺς βασιλικούς post ὑπασπιστάς transponit Gr. — 16 ἐν μιᾷ] αἷμα Schm.

ἔτη Ἀλεξάνδρῳ ἀποφέρειν. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγον λέγει τὴν Λαρείου μητέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου δοῦναί σφισι τὴν χώραν οἰκεῖν. ὁ φόρος δὲ ὁ συνταχθεὶς ἦν ἵπποι ἐς ἑτος ἑκατὸν καὶ ὑποζύγια πεντακόσια καὶ πρόβατα τρισμύρια. χρήματα γὰρ οὐκ ἦν Οὐξίοις 5 οὐδὲ γῇ οἷα ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ νομεῖς αὐτῶν οἱ πολλοὶ ἦσαν.

18 Ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ξυμμάχους καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὥπλι- 10 σμένοι ξὺν Παρμενίωνι ἐκπέμπει, ὡς ἐπὶ Πέρσας ἄγειν 2 κατὰ τὴν ἁμαξιτὸν τὴν ἐς Πέρσας φέρουσαν. αὐτὸς δὲ τοὺς πεζοὺς τοὺς Μακεδόνας ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικὴν καὶ τοὺς προδρόμους ἱππέας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας ἤει σπουδῇ τὴν διὰ τῶν ὁρῶν. ὡς 15 δὲ ἐπὶ τὰς πύλας τὰς Περσίδας ἀφίκετο, καταλαμβάνει αὐτοῦ Ἀριοβαρζάνην τὸν Περσῶν σατράπην, πεζοὺς μὲν ἐς τετρακισμυρίους ἔχοντα, ἱππέας δὲ ἐς ἑπτακοσίους, δια- 20 τετειχικότα τὰς πύλας καὶ αὐτοῦ πρὸς τῷ τείχει ἐστρα- τοπεδευκότα, ὡς εἴργειν τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον.

3 Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεστρατοπεδεύσατο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ξυντάξας τὴν στρατιὰν ἐπῆγε τῷ τείχει. ὡς δὲ 4 ἄπορόν τε διὰ δυσχωρίαν ἐφαίνετο αἰρεθῆναι καὶ πολλὰς πληγὰς οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐλάμβανον ἐξ ὑπερδεξίου τε χω- 5 ρίου καὶ ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενοι, τότε μὲν ἀποχωρεῖ ἐς 25 τὸ στρατόπεδον· τῶν δὲ αἰχμαλώτων φρασάντων ἄλλην ὁδὸν περιάξειν αὐτόν, ὡς εἴσω παρελθεῖν τῶν πυλῶν, ἐπεὶ τραχεῖαν τὴν ὁδὸν καὶ στενὴν ἐπύθετο, Κράτερον μὲν αὐτοῦ καταλείπει ἐπὶ στρατοπέδῳ, τὴν τε αὐτοῦ 30 τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Μελεάγρου καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγους 5 καὶ τῶν ἱππέων ἐς πεντακοσίους, καὶ προστάττει αὐτῷ, ἐπειδὰν ἐκπεριεληλυθὸτα αὐτὸν αἰσθῆται καὶ προσάγοντα ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τῶν Περσῶν (αἰσθῆσθαι δὲ οὐ χαλεπῶς, σημανεῖν γὰρ αὐτῷ τὰς σάλπιγγας), τότε δὲ

προσβαλεῖν τῷ τείχει· αὐτὸς δὲ προῦχώρει νύκτωρ, καὶ διελθὼν ὅσον ἑκατὸν σταδίους ἀναλαμβάνει τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τὴν Περδίκκου τάξιν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς κουφοτάτους καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἐταίρων τὴν ἴλην 5 τὴν βασιλικὴν καὶ τετραρχίαν πρὸς ταύτῃ μίαν ἵππικὴν, καὶ ξὺν τούτοις ἦει ἐπικάμψας ὡς ἐπὶ τὰς πύλας ἵν' οἱ αἰχμάλωτοι ἴγουν. Ἀμύνταν δὲ καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον 6 τὴν ἄλλην στρατιὰν ὡς ἐπὶ τὸ πεδίον ἄγειν καὶ τὸν ποταμὸν ὃν ἔχρῃν περᾶσαι ἰόντα ἐπὶ Πέρσας γεφυροῦν ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ ἦει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ τραχεῖαν καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε. τὴν μὲν δὴ πρώτην φυλακὴν τῶν βαρβάρων πρὶν φάους ἐπιπεσὼν διέφθειρε καὶ τῶν δευτέρων τοὺς πολλοὺς· τῆς τρίτης δὲ οἱ πλείους διέφυγον, καὶ οὐδὲ οὗτοι εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ Ἀριοβαρζάνου 7 ἔφυγον, ἀλλ' αὐτόθεν ὡς εἶχον ἐς τὰ ὄρη πεφοβημένοι, ὥστε ἔλαθεν ὑπὸ τὴν ἑὸν ἐπιπεσὼν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων. καὶ ἅμα μὲν προσέβαλλε τῇ τάφρῳ, ἅμα δὲ καὶ αἱ σάλπιγγες ἐσήμαινον τοῖς ἄμφι Κράτερον, καὶ Κράτερος προσῆγε τῷ προτειχίσματι. οἱ πολέμιοι δὲ 8 πάντοθεν ἀμυρίβολοι γιγνόμενοι οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφυγον, ἀλλὰ πανταχόθεν γὰρ εἵργοντο, τῇ μὲν Ἀλέξανδρου ἐπικειμένου, ἄλλῃ δὲ τῶν ἄμφι Κράτερον παραθεόντων, ὥστε ἠναγκάσθησαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐς τὰ τεῖχη ἀποστρέψαντες φεύγειν· εἶχετο δὲ καὶ τὰ τεῖχη 9 πρὸς τῶν Μακεδόνων ἦδη. Ἀλέξανδρος γὰρ τοῦτο αὐτὸ ὕπερ ξυνέβη ὑποτοπήσας Πτολεμαῖον ἀπολελοίπει αὐτοῦ, ἔχοντα τῶν πεζῶν ἐς τρισχιλίους, ὥστε οἱ μὲν πλείστοι τῶν βαρβάρων ἐν χερσὶ πρὸς τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν· οἱ δὲ καὶ ἐν τῇ φυγῇ, φοβερὰ γενομένη, κατὰ τῶν κορυμνῶν ῥίψαντες ἀπώλοντο· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριοβαρζάνης ξὺν 10 ὀλίγοις ἵππευσιν ἐς τὰ ὄρη ἀπέφυγεν.

Ἀλέξανδρος δὲ σπουδῇ αὐθις ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ καταλαμβάνει ἦδη πεποιημένην ἐπ' αὐτοῦ γέφυραν, καὶ διαβαίνει ξὺν τῇ στρατιᾷ εὐπετῶς. ἐντεῦθεν δὲ

- αὖθις σπουδῇ ἤλανθεν ἐς Πέρσας, ὥστε ἔφθη ἀφικέσθαι
 πρὶν τὰ χρήματα διαρπάσασθαι τοὺς φύλακας. ἔλαβε δὲ καὶ
 τὰ ἐν Πασαργάδαις χρήματα ἐν τοῖς Κύρου τοῦ πρώτου
 11 θησαυροῖς. σατράπην μὲν δὴ Περσῶν κατέστησε Φρασασόρ-
 την τὸν Ῥεομίθρου παῖδα· τὰ βασιλεία δὲ τὰ Περσικὰ 5
 ἐνέπρησε, Παρμενίωνος σώζειν συμβουλευόντος, τὰ τε ἄλλα
 καὶ ὅτι οὐ καλὸν αὐτοῦ κτήματα ἤδη ἀπολλύναι καὶ ὅτι
 οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ἄν-
 θρωποι, ὡς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότε κατέχειν τῆς Ἀσίας τὴν
 12 ἀρχήν, ἀλλ' ἐπελθεῖν μόνον νικῶντα. ὁ δὲ τιμωρήσασθαι 10
 ἐθέλειν Πέρσας ἔφρασκεν ἄνθ' ὧν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλά-
 σαντες τὰς τε Ἀθῆνας κατέσκαψαν καὶ τὰ ἱερὰ ἐνέπρη-
 σαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς Ἕλληνας εἰργάσαντο, ὑπὲρ
 τούτων δίκας λαβεῖν. ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νῦν δρᾶ-
 σαι τοῦτό γε Ἀλέξανδρος οὐδὲ εἶναι τις αὕτη Περσῶν 15
 τῶν πάλαι τιμωρία.
- 19 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προὔχῳρει ἐπὶ Μηδίας·
 ἐκεῖ γὰρ ἐπινθάνετο εἶναι Δαρεῖον. γνώμην δὲ πεποιήτο
 Δαρεῖος, εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων καὶ Βαβυλῶνος μένοι Ἀλέξ-
 20 ανδρος, αὐτοῦ προσμένειν καὶ αὐτὸς ἐν Μήδοις, εἰ δὴ 20
 τι νεωτερισθεῖη τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ ἐλαύνει ἐπ'
 αὐτόν, αὐτὸς δὲ ἄνω ἵεναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους τε καὶ
 Ὑρκανίαν, ἔσται ἐπὶ Βάκτρα τὴν τε χώραν φθείρων πᾶσαν
 2 καὶ ἄπορον ποιῶν Ἀλεξάνδρῳ τὴν πρόσω ὁδόν. τὰς μὲν
 δὴ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην τὴν ἔτι ἄμφ' αὐτὸν κατα- 25
 σκευὴν καὶ τὰς ἄρμαμάξας ἐπὶ τὰς Κασπίας καλουμένας
 πύλας πέμπει· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ δυνάμει ἥτις ἐκ τῶν
 παρόντων ξυνείλεκτο αὐτῷ προσέμενεν ἐν Ἐκβατάνοις.
 ταῦτα ἀκούων Ἀλέξανδρος προὔχῳρει ἐπὶ Μηδίας. καὶ
 Παραιτάκας μὲν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλὼν κατεστρέ- 30
 ψατο καὶ σατραπεύειν ἔταξεν αὐτῶν Ὀξάθρην τὸν Ἀβου-
 3 λίτου τοῦ [πρότερον] Σούσων σατράπου παῖδα. αὐτὸς δὲ
 ὡς ἡγγέλθη κατὰ τὴν ὁδὸν ὅτι ἐγνωκὼς εἶη Δαρεῖος ἀπαν-
 τᾶν τε αὐτῷ ὡς ἐς μάχην καὶ αὖθις διακινδυνεύειν (Σκύ-

θας τε γὰρ αὐτῷ ἤκειν, καὶ Καδουσίους ξυμμάχους) τὰ
 μὲν ὑποζύγια καὶ τοὺς τούτων φύλακας καὶ τὴν ἄλλην
 κατασκευὴν ἔπεσθαι ἐκέλευσε· τὴν στρατιὰν δὲ τὴν ἄλλην
 ἀναλαβὼν ἦγεν ἐσταλμένους ὡς ἐς μάχην. καὶ ἀφικνεῖται ⁴
 5 δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐς Μηδίαν. ἔνθα ἔμαθεν οὐκ οὖσαν
 ἀξιόμαχον δύναμιν Δαρείῳ, οὐδὲ Καδουσίους ἢ Σκύθας
 αὐτῷ ξυμμάχους ἦκοντας, ἀλλ' ὅτι φεύγειν ἐγνωκὼς εἶη
 Δαρεῖος· ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ. ὡς δὲ ἀπείχεν
 Ἐκβατάνων ὅσον τριῶν ἡμερῶν ὁδόν, ἐνταῦθα ἀπήντα
 10 αὐτῷ Βιστάνης ὁ Ὀχρον παῖς, τοῦ πρὸ Δαρείου βασιλεύ-
 σαντος Περσῶν· καὶ οὗτος ἀπήγγειλεν ὅτι Δαρεῖος ἐς ⁵
 πέμπτην ἡμέραν εἶη πεφευγὼς, ἔχων τὰ τε χρήματα τὰ
 ἐκ Μήδων ἐς ἑπτακισχίλια τάλαντα καὶ στρατιὰν ἱππέας
 μὲν ἐς τρισχιλίους, πεζοὺς δὲ ἐς ἑξακισχιλίους.
 15 Ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐκβάτανα Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν Θεσ-
 σαλους ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους ἀποπέμπει
 ὀπίσω ἐπὶ Θάλασσαν, τὸν τε μισθὸν ἀποδοὺς αὐτοῖς ἐν-
 τελῇ τὸν ξυντεταγμένον καὶ δισχίλια παρ' αὐτοῦ τάλαντα
 ἐπιδούς· ὅστις δὲ ἰδίᾳ βούλοιο ἔτι μισθοφορεῖν παρ' ⁶
 20 αὐτῷ, ἀπογράφεσθαι ἐκέλευσε· καὶ ἐγένοντο οἱ ἀπογρα-
 ψάμενοι οὐκ ὀλίγοι· Ἐπόκιλλον δὲ τὸν Πολυειδοῦς ἔταξε
 καταγαγεῖν αὐτοὺς ὡς ἐπὶ Θάλασσαν, ἱππέας ἄλλους
 ἔχοντα ἐς φυλακὴν αὐτῶν· οἱ γὰρ Θεσσαλοὶ τοὺς ἵππους
 αὐτοῦ ἀπέδοντο. ἐπέστειλε δὲ καὶ Μένητι, ἐπειδὴν ἀφί-
 25 κωνται ἐπὶ Θάλασσαν, καὶ ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἐπὶ τριη-
 ρῶν κομισθῇσονται ἐς Εὐβοίαν. Παρμενίωνα δὲ προσ- ⁷
 ἔταξε τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα εἰς τὴν ἄκραν
 τὴν ἐν Ἐκβατάνοις καταθέσθαι καὶ Ἀρπάλῳ παραδοῦναι·
 Ἀρπαλον γὰρ ἐπὶ τῶν χρημάτων ἀπέλιπε καὶ φυλακὴν
 30 τῶν χρημάτων Μακεδόνας ἐς ἑξακισχιλίους καὶ ἱππέας καὶ
 ψιλοὺς ὀλίγους· αὐτὸν δὲ Παρμενίωνα τοὺς ξένους ἀνα-
 λαβόντα καὶ τοὺς Θοῤῃκας καὶ ὅσοι ἄλλοι ἱππεῖς ἔξω τῆς
 ἵππου τῆς ἐταιρικῆς παρὰ τὴν χώραν τὴν Καδουσίων
 ἐλαύνειν ἐς Ὑρκανίαν. Κλείτω δὲ τῷ τῆς βασιλικῆς ἴλης ⁸

ἡγεμόνι ἐπέστειλεν, ἐπειδὴν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα ἀφίκηται, καταλέλειπτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀρρωστίων, ἀναλαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων τότε ὑπολειφθέντας, ἵεναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους, ἵνα καὶ αὐτὸς ἦξειν ἔμελλεν.

- 20 Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν τε ἵππον τῶν ἑταίρων καὶ τοὺς προδρόμους καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας, ὧν Ἑρίγνιος ἡγεῖτο, καὶ τὴν φάλαγγα τὴν Μακεδονικὴν ἔξω τῶν ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἤλυνεν ὡς ἐπὶ Δαρεῖον. καὶ αὐτῷ κατὰ τὴν 10 ὁδὸν σπουδῇ γιγνομένην τῶν τε στρατιωτῶν πολλοὶ κάμνοντες ὑπελείποντο καὶ ἵπποι ἀπέθνησκον· ἀλλὰ καὶ ὡς ἦγε, καὶ ἀφικνεῖται ἐς Πάγας ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ. διέχει δὲ ὁ χῶρος οὗτος ἀπὸ τῶν Κασπίων πυλῶν ὁδὸν ἡμέρας μίας ἐλαύνοντι ὡς Ἀλέξανδρος ἦγε. Δαρεῖος δὲ ἐφθάκει 15 ἤδη παρεληλυθὼς εἰσω τῶν πυλῶν τῶν Κασπίων. τῶν δὲ ξυμφευγόντων Δαρείῳ πολλοὶ μὲν ἀπολιπόντες αὐτὸν ἐν τῇ φυγῇ ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστοι ἀπεχώρουν, οὐκ ὀλίγοι 3 δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνεδίδοσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπέγνω κατὰ πόδας αἰρήσειν Δαρεῖον, μείνας αὐτοῦ πέντε 20 ἡμέρας καὶ ἀναπαύσας τὸν στρατὸν Μηδίας μὲν σατράπην ἀπέδειξεν Ὁξυδάτην, Πέρσῃν ἄνδρα, ὃς ἐτύγχανε πρὸς Δαρείου ξυνελημμένος καὶ ἐν Σούσοις εἰργόμενος· τοῦτο αὐτῷ ἐς πίστιν ἦν πρὸς Ἀλέξανδρον· αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ 4 Παρθυαίους ἦγε. καὶ τῇ πρώτῃ μὲν πρὸς ταῖς Κασπίαις 25 πύλαις ἐστρατοπέδευσε· τῇ δευτέρᾳ δὲ εἰσω παρήλθε τῶν πυλῶν ἔστε οἰκούμενα ἦν. ἐπισιτισόμενος δὲ αὐτόθεν, ὅτι ἔρημον τὴν πρόσω χώραν ἤκουεν, ἐς προνομὴν ἐκπέμπει Κοῖνον ξὺν ἱππεῦσί τε καὶ τῶν πεζῶν ὀλίγοις.
- 21 Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Δα- 30 ρείου στρατοπέδου Βαγιστάνης, Βαβυλώνιος ἀνὴρ τῶν γνωρίμων καὶ ξὺν τούτῳ Ἀντίβηλος τῶν Μαζαίου παίδων. οὗτοι ἀπήγγειλαν ὅτι Ναβαρζάνης τε, χιλιάρχης τῶν ξὺν Δαρείῳ φευγόντων ἱππέων, καὶ Βῆσσος ὁ Βακτριῶν

σατραπης καὶ Βαρσαέντης ὁ Ἀραχωιῶν καὶ Δραγγῶν
 σατράπης ξυνειληφότες εἶεν Δαρεῖον. ταῦτα ἀκούσας 2
 Ἀλέξανδρος ἔτι μᾶλλον ἤγε σπουδῇ, τοὺς ἑταίρους μόνους
 ἔχων ἀμφ' αὐτὸν καὶ τοὺς προδρομοὺς ἰππέας καὶ τῶν
 5 πεζῶν τοὺς εὐρωστοτάτους τε καὶ κουφοτάτους ἐπιλεξά-
 μενος, οὐδὲ τοὺς ἀμφὶ Κοῖνον προσμείνας ἐκ τῆς προνο-
 μῆς ἐπανελθεῖν. τοῖς δὲ ὑπολειπομένοις ἐπιστήσας Κρά-
 τερον προστάττει ἔπεσθαι μὴ μακρὰς ὁδοὺς ἄγοντα. οἱ 3
 δὲ ἀμφ' αὐτὸν τὰ ὅπλα εἶχον μόνα καὶ δύο ἡμερῶν σιτία.
 10 ἔλθων δὲ τὴν τε νύκτα ὅλην καὶ τῆς ἐπιούσης ἡμέρας
 μέχρι μεσημβρίας ὀλίγον χρόνον ἀναπαύσας τὸν στρατὸν
 αὐτίς ἦει ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἅμα ἡμέρα ὑποφαινούση
 παρῇν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅθεν ἀφωρμήκει ὀπίσω Βα-
 γιστάνης. καὶ τοὺς μὲν πολεμίους οὐ κατέλαβε, Δαρείου 4
 15 δὲ περὶ ἐπύθετο αὐτὸν μὲν συνειλημμένον ἄγεσθαι ἐφ'
 ἄρμαμάξης, Βῆσσω δὲ ἀντὶ Δαρείου γενέσθαι τὸ κράτος
 καὶ ἡγεμόνα ὠνομάσθαι Βῆσσον πρὸς τε τῶν Βακτριῶν
 ἰππέων καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι βάρβαροι ξυνέφευγον Δαρεῖω,
 πλὴν Ἀρταβάζου καὶ τῶν Ἀρταβάζου παίδων καὶ τῶν
 20 Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων· τούτους δὲ πιστοὺς εἶναι Δα-
 ρεῖω, καὶ εἶργειν μὲν τὰ γιννόμενα οὐ δυνατοὺς εἶναι,
 ἐκτραπέντας δὲ ἔξω τῆς λεωφόρου ὁδοῦ ὥς ἐπὶ τὰ ὄρη
 ἵεναι κατὰ σφᾶς, οὐ μετέχοντας τοῖς ἀμφὶ Βῆσσον τοῦ
 ἔργου. γνώμην δὲ πεποιῆσθαι τοὺς συλλαβόντας Δαρεῖον, 5
 25 εἰ μὲν διώκοντα σφᾶς Ἀλέξανδρον πυνθάνοιντο, παρα-
 δοῦναι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ καὶ σφίσι τι ἀγαθὸν εὐρίσκε-
 σθαι· εἰ δὲ τὸ ἔμπαλιν ἐπανεληλυθότα μάθοιεν, τοὺς δὲ
 στρατιάν τε συλλέγειν ὅσῃν πλείστην δύναιντο καὶ διασώ-
 ζειν ἐς τὸ κοινὸν τὴν ἀρχήν. Βῆσσον δὲ ἐν τῷ παρόντι
 30 ἐξηγεῖσθαι κατ' οἰκειότητά τε τὴν Δαρείου καὶ ὅτι ἐν τῇ
 αὐτοῦ σατραπείᾳ τὸ ἔργον ἐγίγνετο.

Ταῦτα ἀκούσαντι Ἀλεξάνδρῳ ἀνὰ κράτος διωκτέα 6
 ἐφαίνετο. καὶ ἤδη μὲν ἐξέκαμνον οἱ τε ἄνδρες καὶ οἱ
 ἵπποι ὑπὸ τῇ τάλαιπωρίᾳ τῇ ξυνεχεῖ· ἀλλὰ καὶ ὥς ἤγε,

καὶ διελθὼν ὁδὸν πολλὴν τῆς τε νυκτὸς καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ
 ἡμέρας ἔστε ἐπὶ μεσημβρίαν ἀφικνεῖται ἔς τινα κώμην,
 ἵνα τῇ προτεραίᾳ ἑστρατοπεδεύκεσαν οἱ Δαρεῖον ἄγον-
 7 τες. ἐνταῦθα ἀκούσας ὅτι νυκτὸς ποιεῖσθαι τὴν πορείαν
 ἔγνωσμένον εἶη τοῖς βαρβάροις, ἤλεγχε τοὺς προσχώρους 5
 εἰ δὴ τινα εἶδεῖεν ἐπιτομιωτέραν ὁδὸν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας.
 οἱ δὲ εἰδέναι μὲν ἔφασαν, ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδὸν δι'
 ἀνυδρίαν. ὁ δὲ ταύτην ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ γνοὺς ὅτι οὐχ
 ἔψονται οἱ πεζοὶ αὐτῷ σπουδῇ ἐλαύνοντι τῶν μὲν ἵππέων
 ἔς πεντακοσίους κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν ἵππων· τοὺς ἤγε- 10
 μόνους δὲ τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιλεξάμενος τοὺς
 κρατιστεύοντας ἐπιβῆναι τῶν ἵππων ἐκέλευσεν οὕτως ὅπως
 8 οἱ πεζοὶ ὥπλισμένοι ἦσαν. Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπα-
 σπιστῶν ἡγεμόνα καὶ Ἄτταλον τὸν τῶν Ἀγριάνων κατὰ
 τὴν ὁδὸν ἦντινα οἱ ἀμφὶ Βῆσσον προῦκχωρήκεσαν τοὺς 15
 ὑπολειφθέντας ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ τούτους ὡς κουφότατα
 ἑσταλμένους, τοὺς δὲ ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει ἔπεσθαι.
 9 αὐτὸς δὲ ἀμφὶ δεῖλην ἄγειν ἀρξάμενος δρόμῳ ἡγεῖτο·
 διελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς σταδίους ἔς τετρακοσίους ὑπὸ τὴν
 ἑὼ ἐπιτυγχάνει τοῖς βαρβάροις ἀτάκτως ἰοῦσι καὶ ἀνό- 20
 πλοις, ὥστε ὀλίγοι μὲν τινες αὐτῶν ὡς ἀμυννόμενοι ὤρμη-
 σαν, οἱ δὲ πολλοὶ εὐθὺς ὡς Ἀλέξανδρον αὐτὸν κατεῖδον
 οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφηνον· καὶ οἱ τραπέντες ἐς
 10 ἄλκην ὀλίγων πεσόντων καὶ οὗτοι ἔφηνον. Βῆσσος δὲ καὶ
 οἱ ξὺν αὐτῷ τέως μὲν ἐφ' ἀρμαμάξης Δαρεῖον μετὰ σφῶν 25
 ἐκόμιζον· ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν Ἀλέξανδρος, Δαρεῖον μὲν
 Ναβαρζάνης καὶ Βαρσαέντης κατατρώσαντες αὐτοῦ ἀπέ-
 λιπον· αὐτοὶ δὲ ἔφηνον ξὺν ἱππεύσιν ἑξακοσίοις. Δα-
 ρεῖος δὲ ἀποθνήσκει ὀλίγον ὕστερον ἐκ τῶν τραυμάτων
 πρὶν ὀφθῆναι Ἀλεξάνδρῳ.

30

22 Ἀλέξανδρος δὲ τὸ μὲν σῶμα τὸ Δαρεῖον ἐς Πέρσας
 ἔπεμψε, θάψαι κελεύσας ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήκαις, καθ-
 ἄπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρείου βασιλεῖς· σατράπην
 δὲ ἀπέδειξε Παρθναίων καὶ Ὑρκανίων Ἀμμινάσπην Παρ-

27 Ναβαρζάνης Schm.: Σατιβαρζάνης. — 31 τὸ Δαρεῖον S.: τοῦ
 Δαρείου.

Θυαῖον· ἦν δὲ οὗτος τῶν Αἴγυπτον ἐνδόντων Ἀλεξάνδρῳ μετὰ Μαζάκου. Τληπόλεμος δὲ Πυθοράνους τῶν ἐταίρων ξυνετάχθη αὐτῷ σκοπεῖν τὰ ἐν Παρθυαίοις τε καὶ Ὑρχανίοις.

- 5 Τοῦτο τὸ τέλος Δαρείῳ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθη-
ναίοις Ἀριστοφῶντος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ἀνδρὶ τὰ μὲν πολέμια, εἴπερ τινὶ ἄλλῳ, μαλθακῷ τε καὶ οὐ φρενήρει, εἰς δὲ τὰ ἄλλα οὐδὲν ἀνεπιεικὲς ἔργον ἀποδειξαμένῳ ἢ οὐδὲ ἐγγενόμενον αὐτῷ ἀποδείξασθαι, ὅτι ὁμοῦ μὲν εἰς
10 τὴν βασιλείαν παρελθεῖν, ὁμοῦ δὲ προσπολεμεῖσθαι πρὸς τε Μακεδόνων καὶ τῶν Ἑλλήνων ξυνέβη. οὐκ οὖν οὐδὲ ἐθέλοντι ἐξῆν ἔτι ὑβρίζειν ἐς τοὺς ὑπηκόους, ἐν μείζονι κινδύνῳ ἢ περ ἐκεῖνοι καθεστηκότι. ζῶντι μὲν δὴ ξυμ-
φοραὶ αὐτῷ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ξυνηνέχθησαν, οὐδέ τις
15 ἀνακωχὴ ἐγένετο, ἐπειδὴ πρῶτον ἐς τὴν ἀρχὴν παρῆλθεν· ἀλλὰ εὐθύς μὲν τὸ τῶν σατραπῶν ἐπὶ Γρανικῷ πταῖσμα ξυνέβη τὸ ἱππικόν, εὐθύς δὲ Ἰωνία τε καὶ Αἰολίς εἶχοντο καὶ Φρύγες ἀμφότεροι καὶ Λυδία καὶ Κᾶρες πλὴν Ἀλικαρνασσεῶν· ὀλίγον δὲ ὕστερον καὶ Ἀλικαρνασσὸς ἐξήρη-
20 το, ἐπὶ δὲ ἡ παραλία πᾶσα ἔστε ἐπὶ τὴν Κιλικίαν· ἔνθεν δὲ ἡ αὐτοῦ ἐπ' Ἰσσοῦ ἦσσαν, ἵνα τὴν τε μητέρα αἰχμαλωτισθεῖσαν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας ἐπεῖδεν· ἐπὶ τῷδε Φοινίκη τε ἀπώλετο καὶ Αἴγυπτος πᾶσα· ἐπὶ δὲ αὐτὸς ἐν Ἀρβήλοις ἐφυγέ τε ἐν πρώτοις αἰσχυρῶς καὶ
25 στρατιὰν πλείστην παντὸς τοῦ βαρβαρικοῦ γένους ἀπώλεσε· φυγὰς τε ἐκ τούτου τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς πλανώμενος, 5 καὶ τελευτῶν πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐς τὰ ἔσχατα προδοθεὶς, βασιλεὺς τε ἐν τῷ αὐτῷ καὶ δεσμιώτης ξὺν ἀτιμίᾳ ἀγόμενος, τέλος δὲ πρὸς τῶν οἰκειοτάτων ἐπιβουλευθεὶς
30 ἀπώλετο. ζῶντι μὲν Δαρείῳ τοιαῦτα ξυνηνέχθη· τελευ- 6 τήσαντι δὲ ταφὴ τε ἡ βασιλικὴ καὶ τῶν παιδῶν ὁποῖα καὶ βασιλεύοντος αὐτοῦ τροφή τε Ἀλεξάνδρου καὶ παίδευσις, καὶ γαμβρὸς Ἀλέξανδρος. ὁπότε δὲ ἐτελεύτα ἐγγόνει ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

- 23 Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ διώξει τῆς
στρατιᾶς ἀναλαβὼν ἐς Ὑρκανίαν προῦχώρει. κεῖται δὲ ἡ
Ὑρκανία χώρα ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φε-
ρούσης· καὶ τῇ μὲν ὁρεσιν ἀπείργεται δασέσι καὶ ὑψηλοῖς,
τὸ πεδίον δὲ αὐτῆς καθήκει ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν 5
ταύτῃ θάλασσαν. ταύτην δὲ ἦγεν, ὅτι ταύτῃ τοὺς ξένους
τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον διαπεφευγέναι ἐς τὰ τῶν Ταπούρων
ὄρη ἐπύθετο καὶ αὐτοὺς ἅμα τοὺς Ταπούρους χειρωσό-
2 μενος. τριχῇ δὴ διελὼν τὸν στρατὸν αὐτὸς μὲν τὴν ἐπι-
τομωτάτην καὶ χαλεπωτάτην ἠγήσατο, τὸ πλεῖστον καὶ 10
ἅμα τὸ κορυφώτατον τῆς δυνάμειος ἄγων· Κράτερον δὲ τὴν
τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Ἀμύντου καὶ τῶν τοξοτῶν
ἔστιν οὓς καὶ ὀλίγους τῶν ἱππέων ἐπὶ Ταπούρων ἔστει-
λεν· Ἐρίγνιον δὲ τοὺς τε ξένους καὶ τὴν λοιπὴν ἵππον
ἀναλαβόντα τὴν λεωφόρον τε καὶ μακροτέραν ἠγεῖσθαι 15
ἐκέλευσε, τὰς ἀμάξας καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τὸν ἄλλον
ὄμιλον ἄγοντα.
- 3 Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ πρῶτα ὄρη καὶ καταστρατοπεδεύ-
σας αὐτοῦ ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τῆς Μακε-
δονικῆς φάλαγγος τοὺς κορυφώτατους καὶ τῶν τοξοτῶν 20
ἔστιν οὓς ἦει χαλεπὴν ὁδὸν καὶ δύσπορον, φύλακας τῶν
ὁδῶν καταλιπὼν ἵνα σφραγερὸν τι αὐτῷ ἐφαίνετο, ὥς μὴ
τοῖς ἐπομένοις κατ' ἐκεῖνο ἐπίθοιντο οἱ τὰ ὄρη ἔχοντες
4 τῶν βαρβάρων. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξοτῶν διελθὼν τὰ
στενὰ ἐν τῷ πεδίῳ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ποταμῷ οὐ 25
μεγάλῳ. καὶ ἐνταῦθα ὄντος αὐτοῦ Ναβαρζάνης τε ὁ Δα-
ρείου χιλιάρχης καὶ Φραταφέρνης ὁ Ὑρκανίας τε καὶ Παρ-
θναίων σατράπης καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ Δαρεῖον Περσῶν
οἱ ἐπιφανέστατοι ἀφικόμενοι παρέδοσαν σφᾶς αὐτοῦς.
- 5 ὑπομείνας δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τέσσαρας ἡμέρας ἀνέλαβε 30
τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδόν, τοὺς μὲν ἄλλους ὑσ-
φραλῶς διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγριᾶσιν ὀπισθοφυλακοῦσιν
ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν βαρβάρων, καὶ μείον ἔχοντες τῷ
ἀκροβολισμῷ ἀπηλλάγησαν.

7 Ταπούρων Schm. et postea: Πάγων. — 27 Φραταφέρνης
Schm.: Φραδαφέρνης.

Ἄρας δὲ ἐντεῦθεν προῆει ὡς ἐφ' Ὑρκανίας εἰς Ζα- 6
 δάκαρτα, πόλιν Ὑρκανίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ περὶ Κρά-
 τερον ξυνέμιξαν αὐτῷ, τοῖς μὲν ξένοις τοῖς Δαρείου οὐκ
 ἐντετυχηκότες, τὴν χώραν δὲ ὅσῃν διαπεπορευμένοι ἦσαν
 5 τὴν μὲν βίαν, τὴν δὲ ἐνδιδόντων τῶν κατοικούντων προσπε-
 ποιημένοι. ἐνταῦθα καὶ Ἐρίγνιος ἦκε ξὺν τοῖς σκευοφό-
 ροις καὶ ταῖς ἀμάξαις. ὀλίγον δὲ ὕστερον Ἀρτάβαζος 7
 ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ Κωφὴν
 καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ἀρσάμης καὶ ξὺν τούτοις παρὰ
 10 τῶν ξένων τῶν ξὺν Δαρείῳ πρέσβεις καὶ Αὐτοφραδάτης
 ὁ Ταπούρων σατράπης. Αὐτοφραδάτῃ μὲν δὴ τὴν σα-
 τραπείαν ἀπέδωκεν, Ἀρτάβαζον δὲ καὶ τοὺς παῖδας ἅμα
 οἱ ἐν τιμῇ ἤγε, τὰ τε ἄλλα ἐν τοῖς πρώτοις Περσῶν ὄντας
 καὶ τῆς ἐς Δαρεῖον πίστεως ἕνεκα. τοῖς πρέσβεσι δὲ τῶν 8
 15 Ἑλλήνων δεομένοις σπείσασθαι σφισιν ὑπὲρ τοῦ παντός
 ξενικοῦ ἀπεκρίνατο ὁμολογίαν μὲν οὐκ ἂν ποιήσασθαι
 πρὸς αὐτοὺς οὐδεμίαν· ἀδικεῖν γὰρ μεγάλα τοὺς στρα-
 τευομένους ἐναντία τῇ Ἑλλάδι παρὰ τοῖς βαρβάροις παρὰ
 τὰ δόγματα τὰ τῶν Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ ἥκειν ξύμπαντας
 20 καὶ παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρέποντας Ἀλεξάνδρῳ
 χρῆσθαι ὃ τι καὶ βούλοιο, ἢ σώζεσθαι ὅπῃ δύναιντο.
 οἱ δὲ ἐπιτρέπουν ἔφασαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους 9
 Ἀλεξάνδρῳ, ξυμπέμπειν τε ἐκέλευον τὸν ἡγησόμενον αὐτοῖς,
 ὡς ἀσφαλῶς διακομισθεῖεν παρ' αὐτόν· εἶναι δὲ ἐλέγοντο
 25 ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. καὶ Ἀλέξανδρος πέμπει
 Ἀνδρόνικον τὸν Ἀγέρρον καὶ Ἀρτάβαζον παρ' αὐτούς.

Αὐτὸς δὲ προῆγεν ὡς ἐπὶ Μάρδους, ἀναλαβὼν τοὺς 24
 τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ
 τὴν Κοίνου καὶ Ἀμύντου τάξιν καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων
 30 τοὺς ἡμίσεις καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς· ἤδη γὰρ αὐτῷ καὶ
 ἱππακοντισταὶ τάξεις ἦσαν. ἐπελθὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος 2
 τῆς χώρας τῶν Μάρδων πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν
 φεύγοντας, οὓς δὲ τινὰς ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, πολλοὺς
 δὲ ζῶντας ἔλαβεν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις χρόνου ἐμβεβλήκει
 35 ἐς τὴν γῆν αὐτῶν ἐπὶ πολέμῳ διὰ τε δυσχωρίαν καὶ ὅτι
 πένητες οἱ Μάρδοι καὶ μάχιμοι ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν. οὐκ-

ουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐμβαλεῖν ἂν ποτε δείσαντες, ἄλλως
 τε καὶ προκεχωρηκότα ἤδη ἐς τὸ πρόσω, ταύτη μᾶλλον τι
 3 ἀφύλακτοι ἤλίσκοντο. πολλοὶ δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὰ ὄρη
 κατέφυγον, ἃ δὴ ὑπερύψηλά τε καὶ ἀπότομα αὐτοῖς ἐν
 τῇ χώρᾳ ἐστίν, ὥς πρὸς ταῦτά γε οὐχ ἤξοντα Ἀλέξανδρον. 5
 ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτη προσῆγεν, οἱ δὲ πέμψαντες πρέσβεις
 σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνέδοσαν καὶ τὴν χώραν· καὶ Ἀλέξανδρος
 αὐτοὺς μὲν ἀφῆκεν, σατράπην δὲ ἀπέδειξεν αὐτῶν Ἀντο-
 ραδάτην, ὄνπερ καὶ Ταπούρων.

4 Αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνθενπερ 10
 ὠρμήθη ἐς τῶν Μάρδων τὴν γῆν κατέλαβε τοὺς Ἕλληνας
 τοὺς μισθοφόρους ἦκοντας καὶ τοὺς Λακεδαιμονίων πρέ-
 σβεις οἱ παρὰ βασιλέα Λαρεῖον ἐπρέσβευον, Καλλικρα-
 τίδαν τε καὶ Παύσιππον καὶ Μόνιμον καὶ Ὀνόμαντα, καὶ
 Ἀθηναίων Δρωπίδην. τούτους μὲν δὴ ξυλλαβὼν ἐν φυ- 15
 λακῇ εἶχε. τοὺς Σινωπέων δὲ ἀφῆκεν, ὅτι Σινωπεῖς οὔτε
 τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων μετεῖχον, ὑπὸ Πέρσαις τε τεταγ-
 μένοι οὐκ ἀπεικότα ποιεῖν ἐδόκουν παρὰ τὸν βασιλέα
 5 σφῶν πρεσβεύοντες. ἀφῆκε δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
 ὅσοι πρὸ τῆς εἰρήνης τε καὶ τῆς ξυμμαχίας τῆς πρὸς 20
 Μακεδόνας γενομένης παρὰ Πέρσαις ἐμισθοφόρουν, καὶ
 Καλχηδονίων Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευτὴν ἀφῆκε· τοὺς δὲ
 ἄλλους ξυστρατεύεσθαι οἱ ἐπὶ μισθῷ τῷ αὐτῷ ἐκέλευσε·
 καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς Ἀνδρόνικον, ὅσπερ ἤγαγέ τε αὐτοὺς
 καὶ ἐνδηλος ἐγεγόνει οὐ φαῦλον ποιούμενος σῶσαι τοὺς 25
 ἄνδρας.

25 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἤγεν ὥς ἐπὶ Ζαδάκαρτα,
 τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ὑρκανίας, ἵνα καὶ τὰ βασιλεία
 τοῖς Ὑρκανίοις ᾔη. καὶ ἐνταῦθα διατρίψας ἡμέρας πεν-
 τεκαίδεκα καὶ θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος καὶ ἀγῶνα 30
 γυμνικὸν ποιήσας ὥς ἐπὶ Παρθυαίους ἤγεν· ἐκεῖθεν δὲ
 ἐπὶ τὰ τῆς Ἀρείας ὄρια καὶ Σουσίαν, πόλιν τῆς Ἀρείας,
 ἵνα καὶ Σατιβαρζάνης ἦκε παρ' αὐτὸν ὁ τῶν Ἀρείων σα-
 2 τράπης. τούτῳ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀποδοὺς ξυμ-

πέμπει αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν ἐταίρων, δούς αὐτῷ τῶν ἵππακοντιστῶν ἐς τεσσαράκοντα, ὥς ἔχοι φύλακας καθιστάναι τῶν τόπων, τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς Ἀρεῖους πρὸς τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν πάροδον.

5 Ἐν τούτῳ δὲ ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Περσῶν τινές, 3 οἱ ἡγγελλον Βῆσσον τὴν τε τιάραν ὀρθὴν ἔχειν καὶ τὴν Περσικὴν στολὴν φοροῦντα Ἀρταξέρξην τε καλεῖσθαι ἀντὶ Βῆσσου καὶ βασιλέα φάσκειν εἶναι τῆς Ἀσίας· ἔχειν τε ἅμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς ἐς Βάκτρα διαφυγόντας καὶ 10 αὐτῶν Βακτριανῶν πολλοὺς· προσδοκᾶσθαι δὲ ἥξειν αὐτῷ καὶ Σκύθας συμμάχους.

Ἀλέξανδρος δὲ ὁμοῦ ἤδη ἔχων πᾶσαν δύναμιν ἦει 4 ἐπὶ Βάκτρων, ἵνα καὶ Φίλιππος ὁ Μενελάου παρ' αὐτὸν ἀφίκετο ἐκ Μηδίας, ἔχων τοὺς τε μισθοφόρους ἱππέας, 15 ὧν ἡγεῖτο αὐτός, καὶ Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντὰς ὑπομείναντας καὶ τοὺς ξένους τοὺς Ἀνδρομάχου. Νικάνωρ δὲ ὁ Παρμενίωνος ὁ τῶν ὑπασπιστῶν ἄρχων τετελευτήκει ἤδη νόσῳ. ἰόντι δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὴν ἐπὶ Βάκτρα ἐξηγ- 5 γέλθῃ Σατιβαρζάνης ὁ Ἀρείων σατράπης Ἀνάξιππον μὲν 20 καὶ τοὺς ἵππακοντιστὰς τοὺς ξὺν αὐτῷ ἀπεκτονῶς, ὀπλί- ζων δὲ τοὺς Ἀρεῖους καὶ ξυνάγων εἰς Ἀρτακόανα πόλιν, ἵνα τὸ βασίλειον ἦν τῶν Ἀρείων· ἐκεῖθεν δὲ ὅτι ἐγνώκει, ἐπειδὴν προκεχωρηκότα Ἀλέξανδρον πύθεται, ἵεναι ξὺν τῇ δυνάμει παρὰ Βῆσσον, ὥς ξὺν ἐκείνῳ ἐπιθησόμενος 25 ὅπῃ ἂν τύχῃ τοῖς Μακεδόσιν. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη αὐτῷ, 6 τὴν μὲν ἐπὶ Βάκτρα ὁδὸν οὐχ ἦγεν· ἀναλαβὼν δὲ τοὺς τε ἐταίρους ἱππέας καὶ τοὺς ἵππακοντιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Κοίνου τάξιν, τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν αὐτοῦ καταλιπὼν καὶ ἐπ' αὐτῇ Κρά- 30 τερον ἡγεμόνα σπουδῇ ἦγεν ὡς ἐπὶ Σατιβαρζάνην τε καὶ τοὺς Ἀρεῖους, καὶ διελθὼν ἐν δυσὶν ἡμέραις σταδίους ἐς ἐξακοσίους πρὸς Ἀρτακόανα ἦκε.

Σατιβαρζάνης μὲν οὖν, ὥς ἐγνω ἑγγὺς ὄντα Ἀλέξαν- 7 δρον τῇ ὀξύτῃ τῆς ἐφόδου ἐκπλαγεὶς ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι

6 ἡγγελλον E.: ἡγγελον. — 16—18 Νικάνωρ — νόσῳ post ἐπι-
βουλῆς 26, 3 transponit Schm. — 22 ἐγνώκει Kt.: ἐγνωνεν.

τῶν Ἀρείων ἔφυγε· πρὸς γὰρ τῶν πολλῶν στρατιωτῶν
κατελείφθη ἐν τῇ φυγῇ, ὡς κἀκεῖνοι ἔμαθον προσάγοντα
Ἀλέξανδρον. Ἀλέξανδρος δέ, ὅσους ξυναιτίους τῆς ἀπο-
στάσεως κατέμαθε καὶ ἐν τῷ τότε ἀπολελοιπότας τὰς
κώμας, τούτους δὲ ἄλλη καὶ ἄλλη, ὀξείας τὰς διώξεις 5
ποιησάμενος, τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἡνδραπόδισε·
σατράπην δὲ Ἀρείων ἀπέδειξεν Ἀρσάμην, ἄνδρα Πέρσην.
αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἀμφὶ Κράτερον ὑπολελειμμένοις, ὁμοῦ
οὖσιν ἤδη, ὡς ἐπὶ τὴν Σαραγγαίων χώραν ἦγε· καὶ ἀφι-
κνεῖται ἵνα τὰ βασιλεία τῶν Σαραγγαίων ᾦν. Βαρσαέν- 10
8 τῆς δέ, ὃς τότε κατεῖχε τὴν χώραν, εἰς ὧν τῶν ξυνε-
πιθεμένων Δαρείῳ ἐν τῇ φυγῇ, προσιόντα Ἀλέξανδρον
μαθὼν ἐς Ἰνδοὺς τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ
ἔφυγε. ξυλλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰνδοὶ παρ' Ἀλέξανδρον
ἀπέστειλαν· καὶ ἀποθνήσκει πρὸς Ἀλεξάνδρου τῆς ἐς 15
Δαρεῖον ἀδικίας ἕνεκα.

Ἐνταῦθα καὶ τὴν Φιλῶτα ἐπιβουλὴν τοῦ Παρμενίω-
νος ἔμαθεν Ἀλέξανδρος, καὶ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀρι-
στόβουλος ὅτι προηγγελμένην ἤδη οἱ καὶ πρότερον ἐν
26 Αἰγύπτῳ, οὐ μέντοι πιστὴ γε ἐφάνη τῆς τε φιλίας τῆς 20
πάλαι εἵνεκα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐς Παρμενίωνά τε τὸν
πατέρα τὸν Φιλῶτα τιμῆς καὶ ἐς αὐτὸν Φιλῶταν πίστεως.
Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει εἰσαχθῆναι ἐς Μακεδόνας
Φιλῶταν· καὶ κατηγορῆσαι μὲν αὐτοῦ ἰσχυρῶς Ἀλέξαν-
2 δρον, ἀπολογῆσασθαι δὲ αὐτὸν Φιλῶταν· καὶ τοὺς ἐπι- 25
μηνιτὰς τοῦ ἔργου παρελθόντας ἐξελέγξει Φιλῶταν τε καὶ
τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἄλλοις τε ἐλέγχοις οὐκ ἀφανέσι καὶ μά-
λιστα δὴ ὅτι αὐτὸς Φιλῶτας πεπύσθαι μὲν ἐπιβουλὴν
τινα Ἀλεξάνδρῳ παρασκευαζομένην συνέφη, ἐξηλέγχετο δὲ
κατασιωπήσας ταύτην πρὸς Ἀλέξανδρον, καίτοι δις ἐπὶ 30
3 τὴν σκηνὴν ὁσημέραι τὴν Ἀλεξάνδρου φοιτῶν. καὶ Φι-
λώταν μὲν κατακοντισθῆναι πρὸς τῶν Μακεδόνων καὶ
ὅσοι ἄλλοι μετέσχον αὐτῷ τῆς ἐπιβουλῆς· ἐπὶ Παρμε-
νίωνα δὲ σταλῆναι Πολυδάμαντα, ἓνα τῶν ἐταίρων, γράμ-

ματα φέροντα παρ' Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγούς
 τοὺς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρόν τε καὶ Σιτάλην καὶ Μενίδαν·
 οὗτοι γὰρ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἧς Παρμενίων ἤρχε τεταγμένοι
 ἦσαν· καὶ πρὸς τούτων ἀποθανεῖν Παρμενίωνα, τυχὸν μὲν 4
 5 ὅτι οὐ πιστὸν ἐδόκει εἶναι Ἀλεξάνδρῳ Φιλώτα ἐπιβου-
 λεύοντος μὴ ξυμμετασχεῖν Παρμενίωνα τῷ παιδί τοῦ βου-
 λεύματος, τυχὸν δὲ ὅτι, εἰ καὶ μὴ ξυμμετέσχε, σφαλερὸς
 ἦδη ἦν περιῶν Παρμενίων τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνηρημένου,
 ἐν τοσαύτῃ ὣν ἀξιώσει παρά τε αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐς
 10 τὸ ἄλλο στράτευμα, μὴ ὅτι τὸ Μακεδονικόν, ἀλλὰ καὶ
 τῶν ἄλλων ξένων, ὧν πολλάκις καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρὰ
 τὸ μέρος κατὰ πρόσταξιν τὴν Ἀλεξάνδρου ξὺν χάριτι
 ἐξηγεῖτο.

Λέγουσι δὲ καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀνδρομένους κατὰ τὸν 27
 15 αὐτὸν χρόνον ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν καὶ Πολέμωνα καὶ
 Ἄτταλον καὶ Σιμίαν τοὺς Ἀμύντου ἀδελφούς, ὡς ξυμμε-
 τασχόντας καὶ αὐτοὺς τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου
 κατὰ πίστιν τε καὶ ἐταιρίαν τὴν Φιλώτα. καὶ ἐδόκει πι- 2
 στοτέρα ἢ ἐπιβουλὴ ἐς τὸ πλήθος, ὅτι Πολέμων, εἰς τῶν
 20 ἀδελφῶν τῶν Ἀμύντου, ξυλληφθέντος Φιλώτα ἔφηνεν ἐς
 τοὺς πολεμίους. ἀλλ' Ἀμύντας γε ξὺν τοῖς ἀδελφοῖς
 ὑπομείνας τὴν δίκην καὶ ἀπολογησάμενος ἐν Μακεδόσι
 καρτερῶς ἀφίεται τῆς αἰτίας· καὶ εὐθὺς ὡς ἀπέφηνεν ἐν
 τῇ ἐκκλησίᾳ ἠξίωσεν ἐφεθῆναι· οἱ ἐλθεῖν παρὰ τὸν ἀδελ-
 25 φὸν καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτὸν παρ' Ἀλέξανδρον· καὶ οἱ
 Μακεδόνες ξυγχωροῦσιν. ὁ δὲ ἀπελθὼν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ 3
 τὸν Πολέμωνα ἐπανήγαγε· καὶ ταύτῃ πολὺ ἔτι μᾶλλον ἢ
 πρόσθεν ἔξω αἰτίας ἐφάνη Ἀμύντας. ἀλλ' ὀλίγον γὰρ
 ὕστερον κόμην τινὰ πολιορκῶν τοξευθεὶς ἐκ τῆς πληγῆς
 30 ἐτελεύτησεν, ὥστε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίνεσθαι τὴν κρίσιν
 ἀποφυγόντι ὅτι μὴ ἀγαθῷ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν.

Ἀλέξανδρος δέ, καταστήσας ἐπὶ τοὺς ἐταίρους ἱππάρ- 4
 χας δύο, Ἡφαιστίωνα τε τὸν Ἀμύντορος καὶ Κλεῖτον τὸν
 Δρωπίδου, καὶ δίχα διελὼν τὴν τάξιν τῶν ἐταίρων, ὅτι

2 Μενίδαν E.: Μενίδην. — 11 τῷ μέρει Schneiderus: μέρει. — 24
 ἐφεθῆναι Kt.: ἀφεθῆναι. — 28 γὰρ S.: γε. — 30 γίνεσθαι S.: γίγνεται.

οὐδὲ φίλιτον ἠβούλετο ἓνα τοσούτων ἱππέων, ἄλλως τε καὶ τῶν κρατίστων τοῦ παντός ἱππικοῦ κατὰ τε ἀξίωσιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἐξηγεῖσθαι, ἀφικνεῖται ἐς τοὺς πάλαι μὲν Ἀριάσπας καλουμένους, ὕστερον δὲ Εὐεργέτας ἐπονομασθέντας, ὅτι Κύρῳ τῷ Καμβύσου ξυνεπελάβοντο 5
 5 τῆς ἐς Σκύθας ἐλάσεως. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ὧν τε ἐς Κύρον ὑπῆρξαν οἱ πρόγονοι αὐτῶν τιμήσας καὶ αὐτὸς καταμαθὼν ἄνδρας οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους πολιτεύοντας, ἀλλὰ τοῦ δικαίου ἴσα καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν Ἑλλήνων μεταποιουμένους, ἐλευθέρους τε 10
 ἀφῆκε καὶ χώραν τῆς ὁμόρου ὅσῃ αὐτοὶ σφίσιν ἤτησαν, οὐ πολλὴν δὲ οὐδ' αὐτοὶ ἤτησαν, προσέθηκεν. ἐνταῦθα θύσας τῷ Ἀπόλλωνι Δημήτριον μὲν ἓνα τῶν σωματοφυλάκων, ὑποπτεύσας μετασχεῖν Φιλώτῃ τῆς ἐπιβουλῆς, ξυνέλαβε· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Δημητρίου ἀπέδειξε 15
 Πτολεμαῖον τὸν Λάγον.

28 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προῆει ὥς ἐπὶ Βάκτρα τε καὶ Βῆσσον, Ἀράγγας τε καὶ Γαδρωσοὺς ἐν τῇ παρόδῳ παρασησάμενος. παρεστήσατο δὲ καὶ τοὺς Ἀραχωτοὺς καὶ σατράπην κατέστησεν ἐπ' αὐτοῖς Μένωνα. ἐπῆλθε 20
 δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν τοὺς προσχώρους Ἀραχωτοῖς. ξύμπαντα δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη διὰ χιόνος τε πολλῆς καὶ ξὺν ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων καὶ τῶν στρατιωτῶν ταλαιπωρίᾳ ἐπῆλθε.
 2 μαθὼν δὲ τοὺς Ἀρείους αὐθις ἀφεστάναι, Σατιβαρζάνου ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλόντος σὺν ἱππεῦσι δισχιλίοις, 25
 οὓς παρὰ Βῆσσον ἔλαβεν, ἀποστέλλει παρ' αὐτοὺς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρσῃ καὶ Ἐρίγνιον καὶ Κάρανον τῶν ἐταίρων· προσέταξε δὲ καὶ Φραταφέρνην, τὸν τῶν Παρθυαίων
 3 σατράπην, ξυνεμβαλεῖν αὐτοῖς ἐς τοὺς Ἀρείους. καὶ γίγνεται μάχη τοῖς ἀμφὶ Ἐρίγνιον καὶ Κάρανον πρὸς Σατιβαρ- 30
 ζάνην καρτερά, οὐδὲ πρόσθεν οἱ βάρβαροι ἐνέκλιναν πρὶν Σατιβαρζάνην ξυμπεσόντα Ἐριγνίῳ πρὸς Ἐριγνίου πληγέντα δόρατι ἐς τὸ πρόσωπον ἀποθανεῖν. τότε δὲ ἐγκλί-
 ναντες οἱ βάρβαροι προτροπάδην ἔφευγον.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ ὄρος 4
ἤγεν, ἵνα καὶ πόλιν ἔκτισε καὶ ὠνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν·
καὶ θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς ὅσοις νόμος αὐτῷ ὑπερέ-
βαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον, σατράπην μὲν τῇ χώρᾳ ἐπι-
5 τάξας Προέξην, ἄνδρα Πέρσην, τῶν δὲ ἑταίρων Νειλόξε-
νον τὸν Σατύρου ἐπίσκοπον ξὺν στρατιᾷ ἀπολιπών.

Τὸ δὲ ὄρος ὁ Καύκασος ὑψηλὸν μὲν ἐστὶν ὥσπερ τι 5
ἄλλο τῆς Ἀσίας, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, ψιλὸν δὲ πολὺ
αὐτοῦ τόγε ταύτη. μακρὸν γὰρ ὄρος παρατίθεται ὁ Καύ-
10 κασος, ὥστε καὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, ὃς δὴ τὴν Κιλικίαν
τε καὶ Παμφυλίαν ἀπείργει, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου εἶναι
λέγουσι καὶ ἄλλα ὄρη μεγάλα, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου διακε-
κριμένα ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπωνυμία κατὰ ἥθῃ τὰ ἐκάστων.
ἄλλα ἔν γε τούτῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τέρ- 6
15 μινθοὶ πεφύκασι καὶ σίλφιον, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος·
ἀλλὰ καὶ ὡς ἐπικεῖτο πολλοῖς ἀνθρώποις καὶ πρόβατα
πολλὰ καὶ κτήνη ἐνέμοντο, ὅτι καὶ χαίρουσι τῷ σιλφίῳ
τὰ πρόβατα, καὶ εἰ ἐκ πολλοῦ πρόβατον σιλφίου αἰσθοί-
το, καὶ θεῖ ἐπ' αὐτὸ καὶ τό τε ἄνθος ἐπινέμεται καὶ τὴν
20 ῥίζαν ἀγορύττον καὶ ταύτην κατεσθίει. ἐπὶ τῷδε ἐν Κυ- 7
ρήνῃ ὡς μακροτάτῳ ἀπελαύνουσιν τὰς ποιμένας τῶν χω-
ρίων ἵνα αὐτοῖς τὸ σίλφιον φύεται· οἱ δὲ καὶ περιφράσ-
σουσι τὸν χώρον, τοῦ μὴδ' εἰ πελάσειεν αὐτῷ πρόβατα,
δυνατὰ γενέσθαι εἶσω παρελθεῖν, ὅτι πολλοῦ ἄξιον Κυ-
25 ρηναίοις τὸ σίλφιον.

Βῆσσοι δέ, ἔχων ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς με- 8
τασχόντας αὐτῷ τῆς Δαρείου συλλήψεως καὶ αὐτῶν Βακ-
τριῶν ἐς ἑπτακισχιλίους καὶ Δάας τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ
Τανάιδος ποταμοῦ ἐποικοῦντας, ἔφθειρε τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει
30 τῷ Καυκάσῳ, ὡς ἐρημία τε τῆς χώρας τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ
τε καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων ὑπείρξιον
Ἀλέξανδρον τοῦ μὴ ἐλαύνειν πρόσω. ἀλλ' Ἀλέξανδρος 9
ἤλανε οὐδὲν μεῖον, χαλεπῶς μὲν διὰ τε χιόνος πολλῆς
καὶ ἐνδείᾳ τῶν ἀναγκαίων, ἦει δὲ ὁμῶς. Βῆσσοι δέ, ἐπεὶ

- ἔξηγγέλλετο αὐτῷ οὐ πόρρω ἤδη ὢν Ἀλέξανδρος, διαβάς
τὸν Ὠξὸν ποταμὸν τὰ μὲν πλοῖα ἐφ' ὧν διέβη κατέκλυ-
σαν, αὐτὸς δὲ εἰς Ναύτακα τῆς Σογδιανῆς χώρας ἀπεχώρει.
10 εἶποντο δὲ αὐτῷ οἱ τε ἀμφὶ Σπιταμένην καὶ Ὀξυάρτην,
ἔχοντες τοὺς ἐκ τῆς Σογδιανῆς ἱππέας, καὶ Λάαι οἱ ἀπὸ 5
τοῦ Τανάιδος. οἱ δὲ τῶν Βακτρίων ἱππεῖς ὥς φεύγειν
ἐγνωκότα ἔμαθον Βῆσσον, ἄλλος ἄλλῃ ἐπὶ τὰ σφῶν ἔκα-
στοι ἀπηλλάγησαν.
- 29 Ἀλέξανδρος δὲ ἐς Δράψακα ἀφικόμενος καὶ ἀναπαύ-
σας τὴν στρατιὰν ἐς Ἀορνόν τε ἦγε καὶ Βάκτρα, αἱ δὲ 10
μέγιστα εἰσι πόλεις ἐν τῇ Βακτρίων χώρᾳ. καὶ ταύτας
τε ἐξ ἐφόδου ἔλαβε καὶ φυλακὴν ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς Ἀορνου
ἀπέλιπε καὶ ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον τὸν Ἀνδρόχλου τῶν
ἑταίρων· τοῖς δὲ ἄλλοις Βακτρίοις, οὐ χαλεπῶς προσχω-
ρήσασιν, ἐπέταξε σατράπην Ἀρτάβαζον τὸν Πέρσην. 15
- 2 Αὐτὸς δὲ ἦγεν ὥς ἐπὶ τὸν Ὠξὸν ποταμὸν. ὁ δὲ
Ὠξὸς ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καικάσου, ἔστι δὲ πο-
ταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅσους γε δὴ καὶ Ἀλέξ-
ανδρος καὶ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπῆλθον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν
ποταμῶν· οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοι εἰσίν. 20
ἐξίησι δὲ ὁ Ὠξὸς ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν κατ'
3 Ὑρκανίαν. διαβάλλειν δὲ ἐπιχειροῦντι αὐτῷ τὸν ποταμὸν
πάντῃ ἄπορον ἐφαίνετο· τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἑξ μά-
λιστα σταδίου, βάθος δὲ οὐ πρὸς λόγον τοῦ εὖρους, ἀλλὰ
πολὺ δὴ τι βαθύτερος καὶ ψαμμύδης, καὶ ρεῦμα ὀξύ, ὥς 25
τὰ καταπηγνύμενα πρὸς αὐτοῦ τοῦ ροῦ ἐκστρέφεσθαι ἐκ
τῆς γῆς οὐ χαλεπῶς, οἷα δὲ οὐ βεβαίως κατὰ τῆς ψάμμου
4 ἰδρυμένα. ἄλλως δὲ καὶ ἀπορία ὕλης ἐν τοῖς τόποις ἦν
καὶ τριβὴ πολλή ἐφαίνετο, εἰ μακρόθεν μετίοιεν ὅσα ἐς
γεφύρωσιν τοῦ πόρου. ξυναγαγὼν οὖν τὰς διφθέρας ἐφ' 30
αἷς ἐσκήρουν οἱ στρατιῶται φορυτοῦ ἐμπλῆσαι ἐκέλευσεν
ὥς ξηροτάτου καὶ καταδῆσαι τε καὶ ξερράσαι ἀκριβῶς
τοῦ μὴ ἐσθύνεσθαι ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος. ἐμπλησθεῖσαι
δὲ καὶ ξυρραφεῖσαι ἱκαναὶ ἐγένοντο διαβιβάσαι τὸν στρα-
τὸν ἐν πέντε ἡμέραις.

Πρὶν δὲ διαβαίνειν τὸν ποταμόν, τῶν τε Μακεδόνων 5
 ἐπιλέξας τοὺς πρεσβυτάτους καὶ ἤδη ἀπολέμους καὶ τῶν
 Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντάς καταμείναντας ἐπ' οἴκου ἀπέ-
 στειλεν. ἐκπέμπει δὲ καὶ Στασάνορα, ἓνα τῶν ἐταίρων,
 5 ἐς Ἀρείους, προστάξας Ἀρσάμην μὲν τὸν σατράπην τῶν
 Ἀρείων ξυλλαβεῖν, ὅτι ἐθελοκακεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδοξεν,
 αὐτὸν δὲ σατράπην εἶναι αὐτ' ἐκείνου Ἀρείων.

Περὰσας δὲ τὸν Ὠξον ποταμόν ἤγε κατὰ σπουδὴν 6
 ἵνα Βῆσσον εἶναι ξὺν τῇ δυνάμει ἐπυνθάνετο. καὶ ἐν
 10 τούτῳ ἀφικνοῦνται παρὰ Σπιταμένους καὶ Δαταφέρνην
 πρὸς αὐτὸν ἀγγέλλοντες ὅτι Σπιταμένης καὶ Δαταφέρνης,
 εἰ πεμφθεῖν αὐτοῖς καὶ ὀλίγη στρατιὰ καὶ ἡγεμῶν τῇ
 στρατιᾷ, ξυλλήψονται Βῆσσον καὶ παραδώσουσιν Ἀλεξάν-
 δρῳ· ἐπεὶ καὶ νῦν ἀδέσμῳ φυλακῇ φυλάσσεσθαι πρὸς
 15 αὐτῶν Βῆσσον. ταῦτα ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, αὐτὸς μὲν 7
 ἀναπαύων ἤγε τὴν στρατιὰν σχολαίτερον ἢ πρόσθεν· Πτο-
 λεμαῖον δὲ τὸν Λάγου ἀποστέλλει τῶν τε ἐταίρων ἱπ-
 παρχίας τρεῖς ἄγοντα καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς ὅμπαντας,
 πεζῶν δὲ τὴν τε Φιλώτα τάξιν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν χι-
 20 λιαρχίαν μίαν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας πάντας καὶ τῶν τοξο-
 τῶν τοὺς ἡμίσεας, σπουδῇ ἐλαύνειν κελεύσας ὡς Σπιτα-
 μένην τε καὶ Δαταφέρνην. καὶ Πτολεμαῖος ἦει ὡς ἐτέ-
 τακτο, καὶ διελθὼν ἐν ἡμέραις τέσσαρσι σταθμοὺς δέκα
 ἀφικνεῖται ἐς τὸ στρατόπεδον οὗ τῇ προτεραία ἡλυσμένοι
 25 ἦσαν οἱ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην βάρβαροι.

Ἐνταῦθα ἔμαθε Πτολεμαῖος ὅτι οὐ βεβαία τῷ Σπι- 30
 ταμένει καὶ Δαταφέρνη ἡ γνώμη ἐστὶν ἀμφὶ τῇ παραδό-
 σει τοῦ Βῆσσον. τοὺς μὲν δὴ πεζοὺς κατέλιπε, προστάξας
 ἔπεσθαι ἐν τάξει, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς ἱππεῦσιν ἐλάσας
 30 ἀφίκετο πρὸς κώμην τινά, ἣν ὁ Βῆσσος ἦν ξὺν ὀλίγοις
 στρατιώταις. οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην μετακεχωρή- 2
 κεσαν ἤδη ἐκείθεν, καταιδεσθέντες αὐτοὶ παραδοῦναι τὸν
 Βῆσσον. Πτολεμαῖος δὲ περιστήσας ἐν κύκλῳ τῆς κώμης
 τοὺς ἱππέας (ἦν γὰρ τι καὶ τεῖχος περιβεβλημένον καὶ

5 Ἀρσάμην et 6 Ἀρσάμης Bl.: Ἀρσάκην et Ἀρσάκης. — 26 Σπι-
 ταμένει S.: Σπιταμένη.

- πύλαι κατ' αὐτό) ἐπεκηρυκνέετο τοῖς ἐν τῇ κώμῃ βαρβά-
 ροις ἀπαθεῖς σφᾶς ἀπαλλάσσεσθαι παραδόντας Βῆσσον.
 3 οἱ δὲ ἐδέχοντο τοὺς ξὺν Πτολεμαίῳ ἐς τὴν κώμην. καὶ
 Πτολεμαῖος ξυλλαβὼν Βῆσσον ὀπίσω ἐπανήει· προπέμψας
 δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρον ὅπως χρὴ ἐς ὅψιν ἄγειν Ἀλεξάν- 5
 δρου Βῆσσον. καὶ Ἀλέξανδρος γυμνὸν ἐν κλοιῷ δήσαντα
 οὕτως ἄγειν ἐκέλευσε καὶ καταστήσαντα ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ,
 ἣ αὐτὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ παρελάσεσθαι ἔμελλε. καὶ
 Πτολεμαῖος οὕτως ἐποίησεν.
 4 Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν Βῆσσον ἐπιστήσας τὸ ἄρμα 10
 ἤρετο ἄνθ' ὅτου βασιλέα τὸν αὐτοῦ καὶ ἅμα καὶ οἰκεῖον
 καὶ εὐεργέτην Δαρεῖον γενόμενον τὰ μὲν πρῶτα ξυνέλαβε
 καὶ δήσας ἤγεν, ἔπειτα ἀπέκτεινε. καὶ ὁ Βῆσσος οὐ μόνον
 οἱ ταῦτα δόξαντα πρᾶξι ἔφη, ἀλλὰ ξὺν τοῖς τότε ἀμφὶ
 Δαρεῖον οὖσιν, ὡς σωτηρίαν σφίσιν εὐρέσθαι παρ' Ἀλεξ- 15
 5 ἀνδρου. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέλευεν
 αὐτὸν καὶ ἐπιλέγειν τὸν κήρυκα ταῦτα ἐκεῖνα ὅσα αὐτὸς
 τῷ Βῆσσῳ ἐν τῇ πίστει ὠνείδισε. Βῆσσος μὲν δὴ οὕτως
 αἰκισθεὶς ἀποπέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανούμενος. καὶ
 ταῦτα Πτολεμαῖος ὑπὲρ Βῆσσου ἀνέγραψεν· Ἀριστόβουλος 20
 δέ, τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρην Πτολεμαίῳ
 ἀγαγεῖν Βῆσσον καὶ παραδοῦναι Ἀλεξάνδρῳ γυμνὸν ἐν
 κλοιῷ δήσαντας.
 6 Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν αὐ-
 τόθεν ἵππων (πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἵπποι ἐν τε τῇ ὑπερβολῇ 25
 τοῦ Καυκάσου καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τὸν Ὠξόν τε καὶ ἀπὸ τοῦ
 Ὠξου πορείᾳ ἐξέλιπον) ὥς ἐπὶ Μαράκανδα ἤγε· τὰ δὲ
 7 ἐστὶ βασιλεία τῆς Σογδιανῶν χώρας. ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν
 Τάναϊν ποταμὸν προΐει. τῷ δὲ Τανάιδι τούτῳ, ὃν δὴ
 καὶ Ἰαξάρτην ἄλλῳ ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβά- 30
 ρων καλεῖσθαι λέγει Ἀριστόβουλος, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ
 Καυκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσὶν· ἐξίησι δὲ καὶ οὗτος ὁ
 8 ποταμὸς ἐς τὴν Ὑρκανίαν θάλασσαν. ἄλλος δ' ἂν εἴη
 Τάναϊς ὑπὲρ ὅτου λέγει Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς ὄγδοον

εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τάναϊν, καὶ ῥέειν μὲν
 ἐκ λίμνης μεγάλης ἀνίσχοντα, ἐκδιδόναι δὲ ἐς μείζω ἐτι
 λίμνην, τὴν καλουμένην Μαιῶτιν· καὶ τὸν Τάναϊν τοῦτον
 εἰσὶν οἱ ὅρον ποιοῦσι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, οἷς ⁹
 5 δὴ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου ἡ λίμνη τε
 ἡ Μαιῶτις καὶ ὁ ἐς ταύτην ἐξιείς ποταμὸς ὁ Τάναϊς
 οὗτος διείργει τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, καθάπερ
 ἡ κατὰ Γάδειρά τε καὶ τοὺς ἀντιπέρας Γαδείρων Αἰβυας
 τοὺς Νομάδας θάλασσα τὴν Αἰβύην αὖ καὶ τὴν Εὐρώπην
 10 διείργει, οἷς γε δὴ ἡ Αἰβύη ἀπὸ τῆς Ἀσίας τῆς ἄλλης
 τῷ Νεῖλῳ ποταμῷ διακέκριται.

Ἐνταῦθα ἀποσκεδασθέντες τινὲς τῶν Μακεδόνων ἐς ¹⁰
 προνομὴν κατακόπτονται πρὸς τῶν βαρβάρων· οἱ δὲ δρά-
 σαντες τὸ ἔργον ἀπέφυγον ἐς ὄρος τραχύτατον καὶ πάντη
 15 ἀπότομον· ἦσαν δὲ τὸ πληθὸς ἐς τρισμυρίους. καὶ ἐπὶ
 τούτους Ἀλέξανδρος τοὺς κουφοτάτους τῆς στρατιᾶς ἀνα-
 λαβὼν ἤγεν. ἔνθα δὴ προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίνοντο τοῖς ¹¹
 Μακεδόσιν ἐς τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπεκροῦντο
 βαλλόμενοι ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ ἄλλοι τε πολλοὶ τραυ-
 20 ματίαι ἐγένοντο καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐς τὴν κνήμην
 τοξεύεται διαμπὰξ καὶ τῆς περόνης τι ἀποθραύεται αὐτῷ
 ἐκ τοῦ τοξεύματος. ἀλλὰ καὶ ὥς ἔλαβέ τε τὸ χωρίον καὶ
 τῶν βαρβάρων οἱ μὲν αὐτοῦ κατεκόπησαν πρὸς τῶν Μα-
 κεδόνων, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφᾶς
 25 ἀπέθανον, ὥστε ἐκ τρισμυρίων οὐ πλείους ἀποσωθῆναι
 ὀκτακισχιλίων.

16 τούτους Schm.: τούτοις.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

- 1 Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον ἀφικνοῦνται παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις παρὰ τε Σκυθῶν τῶν Ἀρίων κα-
λουμένων, (οὓς καὶ Ὅμηρος δικαιοτάτους ἀνθρώπους εἰπὼν
ἐν τῇ ποιήσει ἐπῆνεσεν· οἰκοῦσι δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ οὔτοι
αὐτόνομοι, οὐχ ἥκιστα διὰ πενίαν τε καὶ δικαιοσύνην) καὶ 5
παρὰ τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης Σκυθῶν, οἳ δὴ τὸ μέγιστον
2 ἔθνος ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐποικοῦσι. καὶ τοίοις ξυμπέμπει
Ἀλέξανδρος τῶν ἑταίρων, πρόφασιν μὲν κατὰ πρεσβείαν,
φιλίαν ξυνθησομένους, ὃ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς ἐς κατα-
σκοπὴν τι μᾶλλον ἔφερε φύσεώς τε τῆς χώρας τῆς Σκυθι- 10
κῆς καὶ πλήθους αὐτῶν καὶ νομαίων καὶ ὀπλίσεως ἥρτινα
ἔχοντες στέλλονται ἐς τὰς μάχας.
- 3 Αὐτὸς δὲ πρὸς τῷ Τανάϊδι ποταμῷ ἐπενόει πόλιν
οἰκίσαι, καὶ ταύτην ἑαυτοῦ ἐπωνυμίαν. ὃ τε γὰρ χῶρος
ἐπιτήδειος αὐτῷ ἐφαίνετο αὐξῆσαι ἐπὶ μέγα τὴν πόλιν 15
καὶ ἐν καλῷ οἰκισθῆσεσθαι τῆς ἐπὶ Σκύθας, εἴποτε ξυμ-
βαίνοι, ἐλάσεως καὶ τῆς προφυλακῆς τῆς χώρας πρὸς τὰς
καταδρομὰς τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐποικοῦντων βαρβά-
4 ρων. ἐδόκει δ' ἂν καὶ μεγάλη γενέσθαι ἡ πόλις πλήθει
τε τῶν ἐς αὐτὴν ξυνοικιζομένων καὶ τοῦ ὀνόματος τῇ λαμ- 20
πρότητι. καὶ ἐν τούτῳ οἱ πρόσχωροι τῷ ποταμῷ βάρ-

βαροι τοὺς τε τὰ φρούρια ἐν ταῖς πόλεσι σφῶν ἔχοντας
στρατιώτας τῶν Μακεδόνων ξυλλαβόντες ἀπέκτειναν καὶ
τὰς πόλεις ἐς ἀσφάλειάν τινα μᾶλλον ὠχίρουν. ξυνεπε- 5
λάβοντο δὲ αὐτοῖς τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν Σογδιανῶν
οἱ πολλοί, ἐπαρθέντες πρὸς τῶν ξυλλαβόντων Βῆσσον, 5
ὥστε καὶ τῶν Βακτριανῶν ἔστιν οὓς σφισιν οὗτοι ξυνα-
πέστησαν, εἴτε δὴ καὶ δείσαντας Ἀλέξανδρον, εἴτε καὶ
λόγον ἐπὶ τῇ ἀποστάσει διδόντες, ὅτι ἐς ἓνα ξύλλογον
ἐπηγγέλλει Ἀλέξανδρος ξυνελθεῖν τοὺς ὑπάρχους τῆς χῶ-
10 ρας ἐκείνης εἰς Ζαρίασπα, τὴν μεγίστην πόλιν, ὥς ἐπ’
ἀγαθῷ οὐδενὶ τοῦ ξυλλόγου γιγνομένου.

Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλη Ἀλεξάνδρῳ, παραγγείλας τοῖς 2
πεζοῖς κατὰ λόχους κλίμακας ποιεῖσθαι ὅσαι ἐκάστῳ λόχῳ
ἐπηγγέλησαν, αὐτὸς μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ στρα-
15 τοπέδου ὁρμηθέντι πόλιν προὔχωρει, ἣ ὄνομα ἦν Γάζα·
ἐς γὰρ ἐπὶ τὰς πόλεις συμπεφευγέναι ἐλέγοντο οἱ ἐκ τῆς
χώρας βάρβαροι· Κράτερον δὲ ἐκπέμπει πρὸς τὴν καλου- 2
μένην Κυρούπολιν, ἥπερ μεγίστη πασῶν, καὶ ἐς αὐτὴν οἱ
πλεῖστοι ξυνειλεγμένοι ἦσαν τῶν βαρβάρων. παρήγγελτο
20 δὲ αὐτῷ στρατοπεδεῦσαι πλησίον τῆς πόλεως καὶ τάφρον
τε ἐν κύκλῳ αὐτῆς ὀρίξαι καὶ χάρακα περιβαλέσθαι καὶ
τὰς μηχανὰς ὅσαις χρῆσθαι ξιμπηγνύναι. ὥς πρὸς τοὺς
ἀμφὶ Κράτερον τὴν γνώμην τετραμμένοι οἱ ἐκ τῆς πόλεως
ταύτης ἀδύνατοι ὦσι ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἐπωφελεῖν.
25 αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὴν Γάζαν ἐπεὶ ἀφίκετο, ὥς εἶχεν ἐξ ἐφό- 3
δου σημαίνει προσβάλλειν τῷ τείχει, γῆϊνῳ τε καὶ οὐχ
ἐψηλῷ ὄντι, προσθέντας ἐν κύκλῳ πάντοθεν τὰς κλίμα-
κας· οἱ δὲ σφενδονῆται αὐτῷ καὶ οἱ τοξόται τε καὶ οἱ
ἀκοντισταὶ ὁμοῦ τῇ ἐφόδῳ τῶν πεζῶν ἐσηκόντιζον ἐς
30 τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ βέλη ἀπὸ μη-
χανῶν ἠφρίετο, ὥστε ὁξέως μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν
βελῶν ἐγυμνώθη τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων, ταχεῖα δὲ
ἢ πρόσθεσις τῶν κλιμάκων καὶ ἢ ἀνάβασις τῶν Μακεδό-
νων ἢ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐγίγνετο. τοὺς μὲν δὲ ἄνδρας πάν- 4

τας ἀπέκτειναν, οὕτως ἔξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον·
 γυναῖκας δὲ καὶ παῖδας καὶ τὴν ἄλλην λείαν διήρπασαν.
 ἔνθεν δὲ εὐθὺς ἦγεν ἐπὶ τὴν δευτέραν ἀπ' ἐκείνης πόλιν
 ὠκισμένην· καὶ ταύτην τῷ αὐτῷ τε τρόπῳ καὶ τῇ αὐτῇ
 ἡμέρᾳ λαμβάνει καὶ τοὺς ἁλόντας τὰ αὐτὰ ἐπραξεν. ὁ δὲ 5
 ἦγεν ἐπὶ τὴν τρίτην πόλιν, καὶ ταύτην τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ
 τῇ πρώτῃ προσβολῇ εἶλεν.

5 Ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ξὺν τοῖς πεζοῖς ἀμφὶ ταῦτα εἶχε,
 τοὺς ἱππέας ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο τὰς πλησίον πόλεις,
 προστάξας παραφυλάττειν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔιδον, 10
 μήποτε τὴν ἄλωσιν αἰσθόμενοι τῶν πλησίον πόλεων καὶ
 ἅμα τὴν αὐτοῦ οὐ διὰ μακροῦ ἔφοδον, οἱ δὲ ἐς φυγὴν
 τραπέντες ἄποροι αὐτῷ διώκειν γένωνται. καὶ ξυνέβη δὲ
 οὕτως ὅπως εἶκασε, καὶ ἐν δέοντι ἐγένετο αὐτῷ ἡ πομπή
 6 τῶν ἱππέων. οἱ γὰρ τὰς δύο τὰς οὐπω ἑαλωκυίας πόλεις 15
 ἔχοντες τῶν βαρβάρων, ὡς καπνὸν τε εἶδον ἀπὸ τῆς πρὸ
 σφῶν πόλεως ἐμπιπραμένης καὶ τινες καὶ ἀπὸ τοῦ πά-
 θους αὐτοῦ διαφυγόντες αὐτάγγελοι τῆς ἁλώσεως ἐγένοντο,
 ὡς τάχους ἕκαστοι εἶχον ἀθρόοι ἐκ τῶν πόλεων φεύγοντες
 ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στίφος τῶν ἱππέων ξυντεταγμένον καὶ 20
 κατεκόπησαν οἱ πλείστοι αὐτῶν.

3 Οὕτω δὴ τὰς πέντε πόλεις ἐν δυσὶν ἡμέραις ἑλὼν τε
 καὶ ἑξανδραποδισάμενος ἦει ἐπὶ τὴν μεγίστην αὐτῶν τὴν
 Κυρούπολιν. ἡ δὲ τετειχισμένη τε ἦν ὑψηλοτέρῳ τείχει
 ἢ περ αἱ ἄλλαι, οἷα δὴ ὑπὸ Κύρου οἰκισθεῖσα, καὶ τοῦ 25
 πλείστου καὶ μαχιμωτάτου τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἐς ταύ-
 τὴν συμπεφευγότες οὐχ ὥσαύτως ῥαδίᾳ ἔξ ἐφόδου ἐλεῖν
 τοῖς Μακεδόσιν ἐγένετο. ἀλλὰ μηχανὰς γὰρ προσάγων
 τῷ τείχει Ἀλέξανδρος ταύτῃ μὲν κατασειεῖν ἐπενόει τὸ
 τεῖχος καὶ κατὰ τὸ αἰεὶ παραρηγνύμενον αὐτοῦ τὰς προσ- 30
 2 βολὰς ποιῆσθαι, αὐτὸς δὲ ὡς κατεῖδε τοὺς ἔκρους τοῦ
 ποταμοῦ, ὃς διὰ τῆς πόλεως χειμάρρους ὧν διέρχεται,
 ξηροὺς ἐν τῷ τότε ὕδατος καὶ οὐ ξυνεχεῖς τοῖς τείχεσιν,
 ἀλλ' οἷους παρασχεῖν πάροδον τοῖς στρατιώταις διαδύναι
 ἐς τὴν πόλιν, ἀναλαβὼν τοὺς τε σωματοφύλακας καὶ τοὺς 35
 ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, τετραμ-

μένων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς μηχανὰς καὶ τοὺς ταύτῃ
 προσμαχομένους λανθάνει κατὰ τοὺς ἔκρους ξὺν ὀλίγοις
 τὸ πρῶτον παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν· ἀναρρήξας δὲ ἐνδο- 3
 θεν τῶν πυλῶν αἱ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἴσαν, δέχεται
 5 καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας εὐπειῶς. ἐνθα δὴ οἱ βάρ-
 βαροι ἐχομένην ἤδη τὴν πόλιν αἰσθόμενοι ἐπὶ τοὺς ἀμφ'
 Ἀλέξανδρον ὅμως ἐτράπησαν· καὶ γίνεται προσβολὴ αὐ-
 τῶν καρτερά· καὶ βάλλεται λίθῳ αὐτὸς Ἀλέξανδρος βιαίως
 τὴν τε κεφαλὴν καὶ τὸν αὐχένα καὶ Κράτερος τοξέυματι
 10 καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν ἡγεμόνων· ἀλλὰ καὶ ὥς ἐξέωσαν
 ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς βαρβάρους. καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ τὸ 4
 τεῖχος προσβεβληκότες ἔρημον ἤδη τὸ τεῖχος τῶν προμα-
 χομένων αἰροῦσιν. ἐν μὲν δὴ τῇ πρώτῃ καταλήψει τῆς
 πόλεως ἀπέθανον τῶν πολεμίων μάλιστα ἐς ὀκτακισχι-
 15 λίους· οἱ δὲ λοιποὶ (ἦσαν γὰρ οἱ πάντες ἐς μυρίους καὶ
 πεντακισχιλίους μαχίμους οἱ ξυνεληλυθότες) καταφεύγου-
 σιν ἐς τὴν ἄκραν. καὶ τούτους περιστρατοπεδεύσας Ἀλέξ-
 ανδρος ἡμέρᾳ μιᾷ ἐφρουρήσεν· οἱ δὲ ἐνδεία ὕδατος ἐνε-
 χείρισαν σφᾶς Ἀλεξάνδρῳ.

20 Τὴν δὲ ἐβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε, Πτολεμαῖος 5
 μὲν λέγει ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας· Ἀριστόβουλος δὲ
 ὅτι βία καὶ ταύτῃν ἐξεῖλε καὶ ὅτι πάντας τοὺς καταλη-
 φθέντας ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινε. Πτολεμαῖος δὲ κατανεῖμαι
 λέγει αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους τῇ στρατιᾷ καὶ δεδεμένους
 25 κελεῦσαι φυλάσσεσθαι ἔστ' ἂν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάττη-
 ται αὐτός, ὥς μηδὲνα ἀπολείπεσθαι τῶν τὴν ἀπόστασιν
 παραξάντων.

Ἐν τούτῳ δὲ τῶν τε ἐκ τῆς Ἀσίας Σκυθῶν στρατιὰ 6
 ἀφικνεῖται πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ Τανάϊδος,
 30 ἀκούσαντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν ὅτι ἔστιν οἱ καὶ τῶν ἐπ'
 ἐκεῖνα τοῦ ποταμοῦ βαρβάρων ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφρεστᾶ-
 σιν, ὥς εἰ δὴ τι λόγου ἂν ἄξιον νεωτερίζοιτο, καὶ αὐτοὶ
 ἐπιθησόμενοι τοῖς Μακεδόσι, καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην
 δὲ ἀπὸ πηγάδων ἔγινον ὅτι τοὺς ἐν Μαρακάνδοις καταλειφθέν-

18 ἡμέρᾳ μιᾷ] ἡμέραν μίαν? S. — 34 Μαρακάνδοις Bl.: Παρα-
 κάδοις.

- 7 τας ἐν τῇ ἄκρᾳ πολιορκοῦσιν. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ
 μὲν τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην Ἀνδρόμαχόν τε ἀποστέλλει
 καὶ Μενέδημον καὶ Κάρανον, ἱππίας μὲν ἔχοντας τῶν
 ἑταίρων ἐς ἑξήκοντα καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίους,
 ὧν Κάρανος ἡγεῖτο, πεζοὺς δὲ μισθοφόρους ἐς χιλίους 5
 πεντακοσίους· ἐπιτάσσει δὲ αὐτοῖς Φαρνούχην τὸν ἐρμη-
 νέα, τὸ μὲν γένος Λύκιον τὸν Φαρνούχην, ἐμπείρως δὲ
 τῆς τε φωνῆς τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἔχοντα καὶ τὰ ἄλλα
 ὁμιλῆσαι αὐτοῖς δεξιὸν φαινόμενον.
- 4 Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἣν ἐπενόει τειχίσας ἐν ἡμέραις 10
 εἴκοσι καὶ ξυνοικίσας ἐς αὐτὴν τῶν τε Ἑλλήνων τῶν
 μισθοφόρων καὶ ὅστις τῶν προσοικούντων βαρβάρων
 ἐθελοντὴς μετέσχε τῆς ξυνοικήσεως καὶ τινας καὶ τῶν ἐκ
 τοῦ στρατοπέδου Μακεδόνων, ὅσοι ἀπόμαχοι ἤδη ἦσαν,
 θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος αὐτῷ καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε 15
 καὶ γυμνικὸν ποιήσας, ὡς οὐκ ἀπαλλασσομένους ἑώρα τοῖς
- 2 Σκύθας ἀπὸ τῆς ὀχθῆς τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἐκτοξεύοντες
 ἐς τὸν ποταμὸν ἑωρῶντο, οὗ πλατὺν ταύτῃ ὄντα, καὶ τινα
 καὶ πρὸς ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου βαρβαρικῶς ἐθρασύναντο,
 ὡς οὐκ ἂν τολμήσαντα Ἀλέξανδρον ἄψασθαι Σκυθῶν ἢ 20
 μαθόντα ἂν ὃ τιπερ τὸ διάφορον Σκύθαις τε καὶ τοῖς
 Ἀσιανοῖς βαρβάροις, ὑπὸ τούτων παροξυνόμενος ἐπενόει
 διαβαίνειν ἐπ' αὐτοὺς καὶ τὰς διφθέρας παρεσκευάζεν
- 3 ἐπὶ τῷ πόρῳ. Θυομένῳ δὲ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερὰ οὐκ
 ἐγίγνετο· ὁ δὲ βαρέως μὲν ἔφερεν οὐ γιγνομένων, ὅμως 25
 δὲ ἑκαρτέρει καὶ ἔμενεν. ὡς δὲ οὐκ ἀνίεσαν οἱ Σκύθαι,
 αὐθις ἐπὶ τῇ διαβάσει ἐθύετο· καὶ αὖ ἐς κίνδυνον αὐτῷ
 σημαίνεσθαι Ἀρίστανδρος ὁ μάντις ἔφραζεν· ὁ δὲ κρεῖτ-
 στον ἔφη ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθεῖν ἢ κατεστραμμένον
 ξύμπασαν ὀλίγου δεῖν τὴν Ἀσίαν γέλωτα εἶναι Σκύθαις, 30
 καθάπερ Δαρεῖος ὁ Ξέρξου πατὴρ πάλοι ἐγένετο· Ἀρί-
 στανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τὰ ἐκ τοῦ θείου σημαινό-
 μενα ἄλλα ἀποδείξασθαι, ὅτι ἄλλα ἐθέλει ἀκοῦσαι Ἀλέξ-
 ανδρος.

11 τῶν μισθοφόρων Κτ.: μισθοφόρων. — 19 τὴν Ἀλεξάνδρου
 S.: τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Ὁ δέ, ὥς αἴ τε διφθέραι αὐτῷ παρεσκευασμένοι 4
 ισαν ἐπὶ τῷ πόρῳ καὶ ὁ στρατὸς ἐξωπλισμένος ἐφειστή-
 κει τῷ ποταμῷ αἴ τε μηχαναὶ ἀπὸ ξυνθήματος ἐξηκόντι-
 ζον ἐς τοὺς Σκύθας παριππεύοντας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ καὶ ἔστιν
 5 οἱ αὐτῶν ἐπιτρώσκοντι ἐκ τῶν βελῶν, εἰς δὲ δὴ διὰ τοῦ
 γέροντος τε καὶ τοῦ Θώρακος διαμπαῖς πληγεῖς πίπτει ἀπὸ
 τοῦ ἵππου, οἱ μὲν ἐξεπλάγησαν πρὸς τε τῶν βελῶν τὴν
 διὰ μακροῦ ἄφεςιν καὶ ὅτι ἀνὴρ ἀγαθὸς αὐτοῖς τετελευ-
 τῇκει, καὶ ὀλίγον ἀνεχώρησαν ἀπὸ τῆς ὄχθης· Ἀλέξαν- 5
 10 δρος δὲ τεταραγμένους πρὸς τὰ βέλη ἰδὼν ὑπὸ σαλπίγγων
 ἐπέρα τὸν ποταμὸν αὐτὸς ἡγούμενος· εἶπετο δὲ αὐτῷ
 καὶ ἡ ἄλλη στρατιά. πρῶτον μὲν δὴ τοὺς τοξότας καὶ
 τοὺς σφενδονήτας ἀποβιβάσας σφενδονᾶν τε καὶ ἐκτοξεύειν
 ἐκέλευσεν ἐς τοὺς Σκύθας, ὥς μὴ πελάζειν αὐτοὺς τῇ φά-
 15 λαγγι τῶν πεζῶν ἐκβαινούσῃ, πρὶν τὴν ἵππον αὐτῷ δια-
 βῆναι πᾶσαν. ὥς δὲ ἀθροοὶ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἐγένοντο, ἐφῆ- 6
 κεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας τὸ μὲν πρῶτον μίαν ἵππαρχίαν τῶν
 ξένων καὶ τῶν σαρισσοφόρων ἵλας τέσσαρας· καὶ τούτους
 δεξάμενοι οἱ Σκύθαι καὶ ἐς κύκλους περιῖππεύοντες ἔβαλ-
 20 λόν τε πολλοὶ ὀλίγους, αὐτοὶ δὲ οὐ χαλεπῶς διεφύγγανον.
 Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ
 τοὺς ἄλλους ψιλοὺς, ὧν Βάλακρος ἦρχεν, ἀναμίξας τοῖς
 ἵππευσιν ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας. ὥς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἐγέ- 7
 νοντο, ἐλάσαι ἐκέλευσεν ἐς αὐτοὺς τῶν τε ἐταίρων τρεῖς
 25 ἵππαρχίας καὶ τοὺς ἵππακοντιστάς ξύμπαντας· καὶ αὐ-
 τὸς δὲ τὴν λοιπὴν ἵππον ἄγων σπουδῇ ἐνέβαλλεν ὀρθαίαις
 ταῖς ἵλαις. οὐκ οἶοί τε ἦσαν ἐξελίσσειν τὴν ἵππα-
 σίαν ἐς κύκλους, ὥς πρόσθεν ἔτι· ὁμοῦ μὲν γὰρ ἡ ἵππος
 προσέκειτο αὐτοῖς, ὁμοῦ δὲ οἱ ψιλοὶ ἀναμειγμένοι τοῖς
 30 ἵππευσι οὐκ εἶων τὰς ἐπιστροφὰς ἀσφαλεῖς ποιεῖσθαι.
 ἐνθα λαμπρὰ ἦδη φυγὴ τῶν Σκυθῶν ἦν· καὶ πίπτουσι 8
 μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους καὶ εἰς τῶν ἡγεμόνων, Σατράκης,
 ἐάλωσαν δὲ ἐς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. ὥς δὲ ἡ διώξις
 ὀξεῖά τε καὶ διὰ καύματος πολλοῦ ταλαιπώρως ἐγίνετο

- δίψει τε ἡ στρατιὰ πᾶσα εἶχετο, καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος
 9 ἐλαύνων πίνειν ὅποιον ἦν ὕδωρ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. καὶ ἦν
 γὰρ πονηρὸν τὸ ὕδωρ, ρεύμα ἀθρόον κατασκήπτει αὐτῷ
 ἐς τὴν γαστέρα· καὶ ἐπὶ τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ πάντων
 Σκυθῶν ἐγένετο· εἰ δὲ μή, δοκοῦσιν ἂν μοι καὶ πάντες 5
 διαφθαρεῖναι ἐν τῇ φυγῇ, εἰ μὴ Ἀλεξάνδρῳ τὸ σῶμα
 ἔκαμε. καὶ αὐτὸς ἐς ἴσχατον κινδύνου ἐλθὼν ἐκομίσθη
 ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον. καὶ οὕτω ξυνέβη ἡ μαντεία
 Ἀριστάνδρῳ.
- 5 Ὀλίγον δὲ ὕστερον παρὰ τοῦ βασιλέως Σκυθῶν 10
 ἀφικνοῦνται παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις, ὑπὲρ τῶν προ-
 χθέντων ἐς ἀπολογίαν ἐκπεμφθέντες, ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ
 κοινοῦ τῶν Σκυθῶν ἐπράχθη, ἀλλὰ καθ' ἄρπαγὴν λη-
 στρικῷ τρόπῳ σταλέντων, καὶ αὐτὸς ὅτι ἐθέλει ποιεῖν
 τὰ ἐπαγγελλλόμενα. καὶ τούτῳ φιλάνθρωπα ἐπιστέλλει 15
 Ἀλέξανδρος, ὅτι οὔτε ἀπιστοῦντα μὴ ἐπεξιέναι καλὸν
 αὐτῷ ἐφαίνετο, οὔτε κατὰ καιρὸν ἦν ἐν τῷ τότε ἐπεξ-
 ιέναι.
- 2 Οἱ δὲ ἐν Μαρακάνδοις ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουρούμενοι Μα-
 κεδόνες προσβολῆς γενομένης τῇ ἄκρᾳ ἐκ Σπιταμένους τε 20
 καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐπεκδραμόντες ἀπέκτεινάν τε τῶν
 πολεμίων ἔστιν οὗς καὶ ἀπώσαντο ξέμπαντας, καὶ αὐτοὶ
 3 ἀπαθεῖς ἀπεχώρησαν ἐς τὴν ἄκραν. ὥς δὲ καὶ οἱ ὑπ'
 Ἀλεξάνδρου ἐσταλμένοι ἐς Μαράκανδα ἤδη προσάγοντες
 Σπιταμένει ἐξηγγέλλοντο, τὴν μὲν πολιορκίαν ἐκλείπει 25
 τῆς ἄκρας, αὐτὸς δὲ ὥς ἐς τὰ βασίλεια τῆς Σογδιανῆς
 ἀνεχώρει. Φαρνούχης δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ στρατηγοὶ σπεύ-
 δοντες ἐξελάσαι αὐτὸν παντάπασιν ἐπὶ τε τὰ ὄρια τῆς
 Σογδιανῆς ξυνείποντο ὑποχωροῦντι καὶ εἰς τοὺς Νομάδας
 4 τοὺς Σκύθας οὐδενὶ λογισμῷ ξυνεβάλλουσιν. ἔνθα δὲ 30
 προσλαβὼν ὁ Σπιταμένης τῶν Σκυθῶν ἱππέων ἐς ἑξακο-
 σίους ἐπήρθη ὑπὸ τῆς ξυμμαχίας τῆς Σκυθικῆς δέξασθαι
 ἐπιόντας τοὺς Μακεδόνας· παραταξάμενος δὲ ἐν χωρίῳ
 ὀμαλῷ πρὸς τῇ ἐρήμῳ τῆς Σκυθικῆς ὑπομεῖναι μὲν τοὺς

πολεμίους ἢ αὐτὸς ἐς αὐτοὺς ἐμβαλεῖν οὐκ ἤθελε, περι-
 ἵππεύων δὲ ἐτόξενεν ἐς τὴν φάλαγγα τῶν πεζῶν. καὶ 5
 ἐπελαυνόντων μὲν αὐτῷ τῶν ἀμφὶ Φαρνούχην ἔφευγεν
 εὐπειῶς, οἷα δὴ ὠκυτέρων τε αὐτοῖς καὶ ἐν τῷ τότε
 5 ἀχμαιοτέρων ὄντων τῶν ἵππων, τοῖς δ' ἀμφὶ Ἀνδρόμαχον
 ὑπὸ τε τῆς ξυνεχοῦς πορείας καὶ ἅμα χилоῦ ἀπορίας κεκά-
 κωτο ἢ ἵππος· μένουσι δὲ ἢ ὑποχωροῦσιν ἐπέκειντο εὐ-
 ρώστως οἱ Σκύθαι. ἔνθα δὴ πολλῶν μὲν τιτρωσκομένων 6
 ἐκ τῶν τοξενμάτων, ἔστι δ' ὧν καὶ πιπτόντων ἐς πλαίσιον
 10 ἰσὸπλευρον τάξαντες τοὺς στρατιώτας ἀνεχώρουν ὥς ἐπὶ
 τὸν ποταμὸν τὸν Πολυτίμητον, ὅτι νάπος ταύτῃ ἦν, ὥς
 μήτε τοῖς βαρβάροις εὐπειτὲς ἔτι εἶναι ἐκτοξεύειν ἐς αὐ-
 τοὺς, σφίσι τε οἱ πεζοὶ ὠφελιμώτεροι ὦσι.

Κάρανος δὲ ὁ ἱππάρχης οὐκ ἀνακοινώσας Ἀνδρομάχῳ 7
 15 διαβαίνειν ἐπεχείρησε τὸν ποταμὸν ὥς ἐς ἀσφαλὲς ταύτῃ
 καταστήσων τὴν ἵππον· καὶ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐπηκολούθη-
 σαν, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ φοβερὰ τε καὶ οὐδενὶ
 κόσμῳ ἐγένετο αὐτοῖς ἢ ἔσβασις ἢ ἐς τὸν ποταμὸν κατὰ
 κορηνώδεις τὰς ὄχθας. καὶ οἱ βάρβαροι αἰσθόμενοι τὴν 8
 20 ἁμαρτίαν τῶν Μακεδόνων αὐτοῖς ἵπποις ἔνθεν καὶ ἔνθεν
 ἐσβάλλουσιν ἐς τὸν πόρον. καὶ οἱ μὲν τῶν ἤδη διαβεβη-
 κότων καὶ ἀποχωρούντων εἶχοντο, οἱ δὲ τοὺς διαβαίνοντας
 ἀντιμέτωποι ταχθέντες ἀνείλουν ἐς τὸν ποταμὸν, οἱ δὲ
 ἀπὸ τῶν πλαγίων ἐξετόξευον ἐς αὐτούς, οἱ δὲ τοῖς ἔτι 9
 25 ἐσβαίνουσιν ἐπέκειντο, ὥστε ἀπορία πάντοθεν ξυνεχόμενοι
 οἱ Μακεδόνες ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ ποταμῷ ξυμφεύ-
 γουσιν οὐ μεγάλην. καὶ περιστάντες αὐτοῖς οἱ Σκύθαι τε
 καὶ οἱ ξὺν Σπιταμένει ἱππεῖς ἐν κύκλῳ πάντας κατετόξεν-
 30 τας ἀπέκτειναν.

Ἀριστόβουλος δὲ ἐνέδρα τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς δια- 6
 φθαρῆναι λέγει, τῶν Σκυθῶν ἐν παραδείσῳ κρυφθέντων,
 οἱ ἐκ τοῦ ἀφρανοῦς ἐπεγέγοντο τοῖς Μακεδόσιν ἐν αὐτῷ
 τῷ ἔργῳ· ἵνα τὸν μὲν Φαρνούχην παραχωρεῖν τῆς ἡγε-

μονίας τοῖς ξυμπεμφθεῖσι Μακεδόσιν, ὥς οὐκ ἐμπείρως
 ἔχοντα ἔργων πολεμικῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καθομιλῆσαι τοὺς
 βαρβάρους μᾶλλον τι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἢ ἐπὶ τῷ ἐν ταῖς
 μάχαις ἐξηγεῖσθαι ἵσταλμένον, τοὺς δὲ Μακεδόνας τε εἶναι
 2 καὶ ἑταίρους βασιλέως. Ἀνδρόμαχον δὲ καὶ Κάρανον καὶ 5
 Μενέδημον οὐ δέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, τὸ μὲν τι ὥς μὴ
 δοκεῖν παρὰ τὰ ἐπηγγελμένα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου αὐτοὺς τι
 κατὰ σφῶς νειωτερίζειν· τὸ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δεινῷ οὐκ
 ἐθελήσαντας, εἰ δὴ τι πταίσειαν, μὴ ὅσον κατ' ἄνδρα
 μόνον μετέχειν αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ὥς τὸ πᾶν αὐτοὺς κακῶς 10
 ἐξηγησαμένους. ἐν τούτῳ δὴ τῷ Θορύβῳ τε καὶ τῇ ἀταξίᾳ
 ἐπιθεμένους αὐτοῖς τοὺς βαρβάρους κατακόψαι πάντας,
 ὥστε ἱππέας μὲν μὴ πλείονας τῶν τεσσαράκοντα ἀποσω-
 θῆναι, πεζοὺς δὲ ἑς τριακοσίους.

3 Ταῦτα δὴ ὥς ἡγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, ἥλγησέ τε τῷ πά- 15
 θει τῶν στρατιωτῶν καὶ ἔγνω σπουδῇ ἐλαύνειν ὥς ἐπὶ
 Σπιταμένην τε καὶ τοὺς ἄμφ' αὐτὸν βαρβάρους. ἀναλα-
 βὼν οὖν τῶν τε ἑταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς
 ὑπασπιστάς ξύμπαντας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶ-
 νας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς κονφοτάτους ἦει ὥς ἐπὶ Μα- 20
 ράκανδα, ἵνα ἐπανήκειν Σπιταμένην ἐπενθάνετο καὶ αὐθις
 4 πολιορκεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ. καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τρισὶν
 ἡμέραις διελθὼν χιλίους καὶ πεντακοσίους σταδίους τῇ
 τετάρτῃ ὑπὸ τὴν ἕω προσῆγε τῇ πόλει. Σπιταμένης δὲ
 καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν, ὥς ἐξηγγέλθη προσάγων Ἀλέξανδρος, 25
 οὐκ ἔμειναν, ἀλλ' ἐκλιπόντες τὴν πόλιν φεύγουσιν. ὁ δὲ
 5 ἐχόμενος αὐτῶν ἐδίωκεν· ὥς δὲ ἐπὶ τὸν χῶρον ἦκεν οὗ
 ἡ μάχη ἐγένετο, θάψας τοὺς στρατιώτας ἐκ τῶν παρόν-
 των εἶπετο ἔστε ἐπὶ τὴν ἔρημον τοῖς φεύγουσιν. ἐκεῖθεν
 δ' ἀναστρέφων ἐπόρθει τὴν χώραν καὶ τοὺς ἑς τὰ ἐρύ- 30
 ματα καταπεφρευγόντας τῶν βαρβάρων ἔκτεινεν, ὅτι ξυνεπι-
 θέσθαι ἐξηγγέλλοντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσι· καὶ ἐπῆλθε
 πᾶσαν τὴν χώραν ὅσην ὁ ποταμὸς ὁ Πολυτίμητος ἐπάρ-
 6 δων ἐπέρχεται. ἵνα δὲ ἀφανίζεται τῷ ποταμῷ τὸ ὕδωρ,

9 πταίσειαν Schneiderus: πταίσματος vel πταῖσαν. — 27 ἐπὶ τὸν Schm.: ἐπὶ.

ἐντεῦθεν ἤδη τὸ ἐπ' ἐκεῖνα ἔρημος ἢ χώρα ἐστίν· ἀφανίζεται δέ, καίπερ πολλοῦ ὦν ὕδατος, ἐς τὴν ψάμμον. καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ὡσαύτως ἐκεῖ ἀφανίζονται μεγάλοι καὶ ἀέναοι, ὃ τε Ἐπαρδος, ὃς ῥέει διὰ Μάρδων τῆς χώρας, 5 καὶ Ἀρείος, ὅτον ἐπώνυμος ἢ τῶν Ἀρείων γῆ ἐστί, καὶ Ἐτύμανδρος, ὃς δι' Εὐεργετῶν ῥέει. καὶ εἰσὶ ξύμπαντες 7 οὗτοι τηλικούτοι ποταμοὶ ὥστε οὐδεὶς αὐτῶν μείων ἐστὶ τοῦ Πηνειοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ ποταμοῦ, ὃς διὰ τῶν Τεμπῶν ῥέων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· ὃ δὲ Πολυτίμητος πολὺ ἔτι 10 μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ἐστί.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐς Ζαρίασπα ἀφίκετο· καὶ 7 αὐτοῦ κατέμενεν ἔστε παρελθεῖν τὸ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος. ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν Φραταφέρνης τε ὃ Παρθυαίων σατραπῆς καὶ Στασάνωρ ὃ ἐς Ἀρείους ἀπο- 15 πεμφθεὶς ὡς Ἀρσάμην συλληψόμενος, τὸν τε Ἀρσάμην δεδεμένον ἄγοντες καὶ Βαρζάνην, ὅντινα Βῆσσοι τῆς Παρθυαίων σατραπῆς κατέστησε, καὶ τινας ἄλλους τῶν τότε ξὺν Βῆσσω ἀποστάντων. ἦγον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ Ἐπόκιλλος 2 καὶ Μελαμνίδας καὶ Πτολεμαῖος ὃ τῶν Θρακῶν στρατηγὸς ἀπὸ θαλάσσης, οἱ τὰ τε χρήματα τὰ ξὺν Μένητι 20 πεμφθέντα καὶ τοὺς ξυμμάχους ὡς ἐπὶ θάλασσαν κατήγαγον. καὶ Ἀσανδρος δὲ ἐν τούτῳ ἦκε καὶ Νέαρχος, στρατιὰν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἄγοντες, καὶ Ἀσκληπιόδωρος τε ὃ Συρίας σατραπῆς καὶ Μένης ὃ ὑπαρχος ἀπὸ 25 θαλάσσης, καὶ οὗτοι στρατιὰν ἄγοντες.

Ἐνθα δὴ ξύλλογον ἐκ τῶν παρόντων ξυναγαγὼν Ἀλέξ- 3 ανδρος παρήγαγεν ἐς αὐτοὺς Βῆσσον· καὶ κατηγορήσας τὴν Ἀρείου προδοσίαν τὴν τε ῥίνα Βῆσσου ἀποτιμηθῆναι καὶ τὰ ὧτα ἄκρα ἐκέλευσεν, αὐτὸν δὲ ἐς Ἐκβάτανα ἄγε- 30 σθαι, ὡς ἐκεῖ ἐν τῷ Μῆδων τε καὶ Περσῶν ξιλλόγῳ ἀποθανούμενον. καὶ ἐγὼ οὔτε τὴν ἄγαν ταύτην τιμωρίαν 4 Βῆσσου ἐπαινῶ, ἀλλὰ βαρβαρικὸν εἶναι τίθεμαι τῶν ἀκρωτηρίων τὴν λώβην, καὶ ὑπαχθῆναι Ἀλέξανδρον ξύμφημι ἐς

15 Ἀρσάμην Bl.: Ἀρσάκην. — 20 χρήματα τὰ Kt.: χρήματα. — 23 Ἀσκληπιόδωρος Schm.: Βῆσσοι. — 24 Μένης Schm.: Ἀσκληπιόδωρος.

ζῆλον τοῦ Μηδικοῦ τε καὶ Περσικοῦ πλούτου καὶ τῆς
κατὰ τοὺς βαρβάρους βασιλέας οὐκ ἴσης ἐς τοὺς ὑπηκόους
ξυνδιατιθήσεως, ἐσθῆτά τε ὅτι Μηδικὴν ἀντὶ τῆς Μακεδο-
νικῆς τε καὶ πατρίου Ἡρακλείδης ὢν μετέλαβεν, οὐδαμῇ
ἐπαινώ, καὶ τὴν κίταριν τὴν Περσικὴν τῶν νενικημένων 5
ἀντὶ ὧν αὐτὸς ὁ νικῶν πάσαι ἐφόρει ἀμείψαι οὐκ ἐπη-
5 δέσθη, οὐδὲν τούτων ἐπαινώ. ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο, καὶ τὰ
Ἀλεξάνδρου μεγάλα πράγματα ἐς τεκμηρίωσιν τίθεμαι ὥς
οὔτε τὸ σῶμα ὅτῳ εἴη καρτερόν, οὔτε ὅστις γένει ἐπιφα-
νής, οὔτε κατὰ πόλεμον εἰ δὴ τις διευτυχοίῃ ἔτι μᾶλλον 10
ἢ Ἀλέξανδρος, οὐδὲ εἰ τὴν Αἰβύην τις πρὸς τῇ Ἀσίᾳ,
καθάπερ οὖν ἐπενόει ἐκεῖνος, ἐκπεριπλεύσας κατάσχοι,
οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ τε καὶ Αἰβίῃ τρίτην,
τούτων οὐδὲν τι ὄφελος ἐς εὐδαιμονίαν ἀνθρώπου, εἰ μὴ
σωφρονεῖν ἐν ταύτῃ ὑπάρχει τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὰ 15
μεγάλα, ὥς δοκεῖ, πράγματα πράξαντι.

8 Ἐνθα δὴ καὶ τὸ Κλείτον τοῦ Δρωπίδου πάθημα καὶ
τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν, εἰ καὶ ὀλίγον ὕστε-
ρον ἐπράχθη, οὐκ ἔξω τοῦ καιροῦ ἀφηγήσομαι. εἶναι μὲν
γὰρ ἡμέραν ἱερὰν τοῦ Διονύσου Μακεδόσι καὶ θύειν Διο- 20
2 νίσῳ ὅσα ἔτη ἐν αὐτῇ Ἀλέξανδρον· τὸν δὲ τοῦ Διονύσου
μὲν ἐν τῷ τότε ἀμελήσαι λέγουσι, Διοσκούροις δὲ θῦσαι,
ἐξ ὅτου δὴ ἐπιφρασθέντα τοῖν Διοσκούροις τὴν Θυσίαν·
πόρρω δὲ τοῦ πότου προϊόντος (καὶ γὰρ καὶ τὰ τῶν πό- 25
των ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον νενειωτέριστο)
ἀλλ' ἐν γε τῷ πότῳ τότε ὑπὲρ τοῖν Διοσκούροις λό-
γους γίνεσθαι, ὅπως ἐς Αἴα ἀνῆνέχθη αὐτοῖν ἡ γένεσις
3 ἀφαιρεθεῖσα Τυνδάρεω. καὶ τινες τῶν παρόντων κολα-
κεία τῇ Ἀλεξάνδρου, οἷοι δὴ ἄνδρες διέφθειράν τε αἰὲ
καὶ οὔποτε παύσονται ἐπιτρίβοντες τὰ τῶν αἰὲ βασιλέων 30
πράγματα, κατ' οὐδὲν ἀξιοῦν συμβάλλειν Ἀλεξάνδρῳ τε
καὶ τοῖς Ἀλεξάνδρου ἔργοις τὸν Πολυδεύκην καὶ τὸν Κά-
στορα. οἱ δὲ οὐδὲ τοῦ Ἡρακλέους ἀπείχοντο ἐν τῷ πότῳ·
ἀλλὰ τὸν φθόγον γὰρ ἐμποδὼν ἵστασθαι τοῖς ζῶσι τὸ

6 ὅτι οὐκ ἐπῆρδέσθη, οἷδ' ἐ τοῦτο Κτ. — 14 ἀνθρώπου] ἀνθρώ-
πῳ S.

μὴ οὐ τὰς δικαίας τιμὰς αὐτοῖς ἐκ τῶν ξυνόντων γίνεσθαι.

Κλεῖτον δὲ δῆλον μὲν εἶναι πάλαι ἤδη ἀχθόμενον 4
 τοῦ τε Ἀλεξάνδρου τῇ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον μετακινήσει
 5 καὶ τῶν κολακευόντων αὐτὸν τοῖς λόγοις· τότε δὲ καὶ
 αὐτὸν πρὸς τοῦ οἴνου παροξυνόμενον οὐκ ἔαν οὔτε ἐς τὸ
 θεῖον ὑβρίζειν, οὔτε τὰ τῶν πάλαι ἡρώων ἔργα ἐκφραλί-
 ζοντας χάριν ταύτην ἄχαριν προστιθέναι Ἀλεξάνδρῳ.
 εἶναι γὰρ οὖν οὐδὲ τὰ Ἀλεξάνδρου οὕτω τι μεγάλα καὶ 5
 10 θανμαστὰ ὥς ἐκεῖνοι ἐπαίρουσιν· οὐκ οὐν μόνον γε κατα-
 πρᾶξαι αὐτά, ἀλλὰ τὸ πολὺ γὰρ μέρος Μακεδόνων εἶναι
 τὰ ἔργα. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἀνιᾶσαι Ἀλέξανδρον λε-
 χθέντα. οὐδὲ ἐγὼ ἐπαινῶ τὸν λόγον, ἀλλὰ ἱκανὸν γὰρ
 εἶναι τίθεμαι ἐν τοιαύτῃ παροινίᾳ τὸ καθ' αὐτὸν σιγῶντα
 15 ἔχειν μηδὲ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἐς κολακειάν πλημμελεῖν.
 ὥς δὲ καὶ τῶν Φιλίππου τινὲς ἔργων, ὅτι οὐ μεγάλα 6
 οὐδὲ θανμαστὰ Φιλίππῳ κατεπράχθη, οὐδεμιᾷ ξὺν δίκῃ
 ἐπεμνήσθησαν, χαριζόμενοι καὶ οὗτοι Ἀλεξάνδρῳ, τὸν
 Κλεῖτον ἤδη, οὐκέτι ἐν ἑαυτοῦ ὄντα, πρεσβεύειν μὲν τὰ
 20 Φιλίππου, καταβάλλειν δὲ Ἀλέξανδρόν τε καὶ τὰ τούτου
 ἔργα, παροينوῦντα ἤδη τὸν Κλεῖτον, τὰ τε ἄλλα καὶ πο-
 λὺν εἶναι ἐξονειδίζοντα Ἀλεξάνδρῳ ὅτι πρὸς αὐτοῦ ἄρα
 ἐσώθη, ὅποτε ἢ ἱππομαχία ἢ ἐπὶ Γρανικῷ ξυνειστήκει
 πρὸς Πέρσας· καὶ δὴ καὶ τὴν δεξιὰν τὴν αὐτοῦ σοβαρῶς 7
 25 ἀνατείναντα, αὕτη σε ἢ χεῖρ, φάναι, ὦ Ἀλέξανδρε, ἐν τῇ
 τότε ἔσωσε. καὶ Ἀλέξανδρον οὐκέτι φέρειν τοῦ Κλεῖτον
 τὴν παροινίαν τε καὶ ὑβριν, ἀλλὰ ἀναπηδᾶν γὰρ ξὺν ὀργῇ
 ἐπ' αὐτόν, κατέχεσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ξυμπινόντων. Κλεῖτον
 δὲ οὐκ ἀνιέναι ὑβρίζοντα. Ἀλέξανδρος δὲ ἐβόα ἀνακαλῶν 8
 30 τοὺς ὑπασπιστάς· οὐδενὸς δὲ ὑπακούοντος ἐς ταῦτα ἔφη
 καθεστηκέναι Δαρεῖω, ὅποτε πρὸς Βῆσσον τε καὶ τῶν
 ἀμφὶ Βῆσσον ξυλληφθεῖς ἤγετο οὐδέ τι ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα
 ἦν βασιλείως. οὐκ οὐν ἔτι οἶους τε εἶναι κατέχειν αὐτὸν

4 τοῦ τε] αὐτοῦ τε vel τῇ τε S. — 9 οὐδὲ — οὐκ οὐν] οὔτε —
 οὐτ' οὖν S. — 20 Φιλίππου S.: τοῦ Φιλίππου. — 23 ξυνειστήκει E.:
 ξυνειστήκει.

τοὺς ἑταίρους, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα γὰρ οἱ μὲν λόγχην ἄρ-
πάσαι λέγουσι τῶν σωματοφυλάκων τινὸς καὶ ταύτῃ
παίσαντα Κλεῖτον ἀποκτεῖναι, οἱ δὲ σάρισαν παρὰ τῶν
9 φυλάκων τινὸς καὶ ταύτην. Ἀριστόβουλος δὲ ὄφιν μὲν ἢ
παροιμία ὠρμήθη οὐ λέγει· Κλείτου δὲ γενέσθαι μόνου 5
τὴν ἁμαρτίαν, ὃν γε ὠργισμένου Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναπη-
δήσαντος ἐπ' αὐτὸν ὡς διαχωρησμένου ἀπαχθῆναι μὲν διὰ
θυρῶν ἔξω ὑπὲρ τὸ τεῖχος τε καὶ τὴν τάφρον τῆς ἄκρας,
ἵνα ἐγίνετο, πρὸς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου τοῦ σωματο-
φύλακος· οὐ καρτερήσαντα δὲ ἀναστρέψαι αὐτοῖς καὶ πε- 10
ριπετῇ Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι Κλεῖτον ἀνακαλοῦντι, καὶ
φάναι ὅτι οὗτός τοι ἐγὼ ὁ Κλείτος, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ
ἐν τούτῳ πληγέντα τῇ σαρίσῃ ἀποθανεῖν.

9 Καὶ ἐγὼ Κλεῖτον μὲν τῆς ὕβρεως τῆς ἐς τὸν βασιλέα
τὸν αὐτοῦ μεγαλωστὶ μέμφομαι· Ἀλέξανδρον δὲ τῆς συμ- 15
φορᾶς οἰκτείρω, ὅτι δυοῖν κακοῖν ἐν τῷ τότε ἡττημένον
ἐπέδειξεν αὐτόν, ὕψ' ὅτιον δὴ καὶ τοῦ ἑτέρου οὐκ ἐπέοι-
κεν ἄνδρα σωφρονοῦντα ἐξητῶσθαι, ὀργῆς τε καὶ παροι-
2 νίας. ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τοῖσδε αὐτῷ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου, ὅτι
παραντίκα ἐγνώσχελιον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ λέγουσιν 20
εἰσὶν οἱ τὰ Ἀλεξάνδρου ὅτι ἐρείσας τὴν σάρισαν πρὸς
τὸν τοῖχον ἐπιπίπτειν ἐγνώκει αὐτῇ, ὡς οὐ καλὸν αὐτῷ
3 ἔξῃ ἀποκτείναντι φίλον αὐτοῦ ἐν οἴνῳ. οἱ πολλοὶ δὲ
ξυγγραφεῖς τοῦτο μὲν οὐ λέγουσιν· ἀπελθόντα δὲ ἐς τὴν
εὐνὴν κεῖσθαι ὀδυρόμενον, αὐτόν τε τὸν Κλεῖτον ὀνομαστὶ 25
ἀνακαλοῦντα καὶ τὴν Κλείτου μὲν ἀδελφὴν, αὐτὸν δὲ ἀνα-
θρεψαμένην, Λανίαν τὴν Ἀρωπίδου παῖδα, ὡς καλὰ ἄρα
4 αὐτῇ τροφεία ἀποτεικῶς εἶη ἀνδρωθεῖς, ἣ γε τοὺς μὲν
παῖδας τοὺς ἑαυτῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μαχομένους ἐπεῖδεν ἀπο-
θανόντας, τὸν ἀδελφὸν δὲ αὐτῆς αὐτὸς αὐτοχειρίᾳ ἔκτεινε· 30
φρονέα τε τῶν φίλων οὐ διαλείπειν αὐτὸν ἀνακαλοῦντα,

2 τῶν σωματοφυλάκων τινὸς καὶ ταύτῃ παίσαντα Κλεῖτον ἀπο-
κτεῖναι, οἱ δὲ σάρισαν παρὰ τῶν φυλάκων τινὸς καὶ ταύτην] τῶν
σωματοφυλάκων τινὸς, οἱ δὲ σάρισαν παρὰ τῶν φυλάκων τινὸς, καὶ
ταύτῃ παίσαντα Κλεῖτον ἀποκτεῖναι S. — 21 εἰσὶν οἱ τῶν τὰ Ἀλεξ-
άνδρου ξυγγραψάντων Vulcanius.

ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον καρτερεῖν ἔστε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, οὐδὲ τίνα ἄλλην θεραπείαν θεραπεῦσαι τὸ σῶμα.

Καὶ ἐπὶ τούτοις τῶν μάντεων τινες μῆνιν ἐκ Διονύ- 5
σου ἤδον, ὅτι ἡ Θυσία ἐξελείφθη Ἀλεξάνδρῳ ἢ τοῦ Διο-
5 νύσου. καὶ Ἀλέξανδρος μόγις πρὸς τῶν ἐταίρων πεισθεὶς
σίτου τε ἤψατο καὶ τὸ σῶμα καλῶς ἐθεράπευσε· καὶ τῷ
Διονύσῳ τὴν Θυσίαν ἀπέδωκεν, ἐπεὶ οὐδὲ αὐτῷ ἄκοντι ἦν
ἐς μῆνιν τοῦ Θεοῦ μᾶλλον τι ἢ τὴν αὐτοῦ κακότητα
ἀναφέρεσθαι τὴν ξυμφοράν. ταῦτα μεγαλῶστὶ ἐπαινῶ 6
10 Ἀλεξάνδρον, τὸ μήτε ἀπαυθαδιάσασθαι ἐπὶ κακῷ, μήτε
προστάτην τε καὶ ξυνήγορον κακίονα ἔτι γενέσθαι τοῦ
ἀμαρτηθέντος, ἀλλὰ συμφῆσαι γὰρ ἐπταικέναι ἄνθρωπόν
γε ὄντα.

Εἰσὶ δὲ οἱ λέγουσιν Ἀνάξαρχον τὸν σοφιστὴν ἐλθεῖν 7
15 μὲν παρ' Ἀλέξανδρον κληθέντα, ὥς παραμυθισόμενον·
εὐρόντα δὲ κείμενον καὶ ἐπιστένοντα ἐπιγελάσαντα, ἀγ-
νοεῖν, φάναι, διότι ἐπὶ τῷδε οἱ πάλοι σοφοὶ ἄνδρες τὴν
Δίκην πάρεδρον τῷ Διὶ ἐποίησαν ὥς ὁ τι ἂν πρὸς τοῦ
Διὸς κυρωθῇ, τοῦτο ξὺν δίκῃ πεπραγμένον· καὶ οὖν καὶ
20 τὰ ἐκ βασιλείως μεγάλου γιγνόμενα δίκαια χρῆναι νομί-
ζεσθαι, πρῶτα μὲν πρὸς αὐτοῦ βασιλέως, ἔπειτα πρὸς
τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. ταῦτα εἰπόντα παραμυθίσασθαι
μὲν Ἀλέξανδρον ἐν τῷ τότε· κακὸν δὲ μέγα, ὥς ἐγώ 8
φημι, ἐξεργάσασθαι Ἀλεξάνδρῳ καὶ μεῖζον ἔτι ἢ ὅτι
25 τότε ξυνείχετο, εἵπερ οὖν σοφοῦ ἀνδρὸς τήνδε ἔγνω τὴν
δόξαν, ὥς οὐ τὰ δίκαια ἄρα χρὴ σπουδῇ ἐπιλεγόμενον
πράττειν τὸν βασιλέα, ἀλλὰ ὁ τι ἂν καὶ ὅπως οὖν ἐκ
βασιλείως πραχθῇ, τοῦτο δίκαιον νομίζειν. ἐπεὶ καὶ προσ- 9
κυνεῖσθαι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον λόγος κατέχει, ὑπόουσης
30 μὲν αὐτῷ καὶ τῆς ἀμφὶ τοῦ Ἀμμωνος πατρὸς μᾶλλον τι
ἢ Φιλίππου δόξης, θαυμάζοντα δὲ ἤδη τὰ Περσῶν καὶ
Μήδων νῆς τε ἐσθῆτος τῇ ἀμείψει καὶ τῆς ἄλλης θερα-
πείας τῇ μετακοσμήσει. οὐκ ἐνδεῆσαι δὲ οὐδὲ πρὸς τοῦτο
αὐτῷ τοὺς κολακεία ἐς αὐτὸ ἐνδιδόντας, ἄλλους τέ τινας

καὶ δὴ καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν ἄμφ' αὐτὸν Ἀνάξαρχόν τε καὶ Ἄγιν Ἀργεῖον, ἐποποιόν.

- 10 Καλλισθένην δὲ τὸν Ὀλύμπιον Ἀριστοτέλους τε τῶν λόγων διακηροῦτα καὶ τὸν τρόπον ὄντα ὑπαγροικότερον οὐκ ἐπαινεῖν ταῦτα. τούτου μὲν δὴ ἕνεκα καὶ αὐτὸς 5 Καλλισθένι ξυμφέρομαι· ἐκεῖνα δὲ οὐκέτι ἐπιεικῇ δοκῶ τοῦ Καλλισθένους, εἶπερ ἀληθῇ ξυγγέγραπται, ὅτι ὑφ' αὐτῷ εἶναι ἀπέφαινε καὶ τῇ αὐτοῦ ξυγγραφῇ Ἀλέξανδρόν τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. οὐκ οὖν αὐτὸς ἀρτίχθαι ἐξ Ἀλεξάνδρου δόξαν κησόμενος, ἀλλὰ ἐκεῖνον εὐκλεᾶ ἐς 10 ἀνθρώπους ποιήσων. καὶ οὖν καὶ τοῦ θείου τὴν μετουσίαν Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἐξ ὧν Ὀλυμπιάς ὑπὲρ τῆς γενέσεως αὐτοῦ ψεύδεται ἀνηρτῆσθαι, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν αὐτὸς ὑπὲρ 3 Ἀλεξάνδρου συγγράψας ἐξενέγκῃ ἐς ἀνθρώπους. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὥς ἄρα ἤρετό ποτε αὐτὸν Φιλώ- 15 τας ὄντινα οἶοιτο μάλιστα τιμηθῆναι πρὸς τῆς Ἀθηναίων πόλεως· τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, ὅτι τὸν ἕτερον τοῖν τυράννοις ἔκτειναν καὶ τυραννίδα 4 ὅτι κατέλυσαν. ἐρέσθαι αὖθις τὸν Φιλώταν εἰ τῷ τύραννον κτείναντι ὑπάρχει παρ' οὐσιν ἰσχυροῦς τῶν Ἑλλή- 20 νων φυγόντα σώζεσθαι· καὶ ἀποκρίνασθαι αὖθις Καλλισθένην, εἰ καὶ μὴ παρ' ἄλλους, παρὰ γε Ἀθηναίους ὅτι φυγόντι ὑπάρχει σώζεσθαι. τούτους γὰρ καὶ πρὸς Εὐρυσθέα πολεμῆσαι ὑπὲρ τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους, τυραννοῦντα ἐν τῇ τότε τῆς Ἑλλάδος. 25
- 5 Ὑπὲρ δὲ τῆς προσκυνήσεως ὅπως ἠναντιώθη Ἀλεξάνδρῳ, καὶ τοιόσδε κατέχει λόγος. ξυγγεῖσθαι μὲν γὰρ [τῷ] Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τοὺς σοφιστάς τε καὶ τοὺς ἄμφ' αὐτὸν Περσῶν καὶ Μήδων τοὺς δοκιμωτάτους μνήμην τοῦ 6 λόγου τοῦδε ἐν πότῳ ἐμβαλεῖν· ἄρξαι δὲ τοῦ λόγου Ἀνάξ- 30 αρχον, ὥς πολὺν δικαιότερον ἂν θεὸν νομιζόμενον Ἀλέξανδρον Διονύσου τε καὶ Ἡρακλέους, μὴ ὅτι τῶν ἔργων ἕνεκα ὅσα καὶ ἡλίκα καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ καὶ ὅτι Διόνυσος μὲν Θηβαῖος ἦν, οὐδέν τι προσήκων Μακεδόσι, καὶ Ἡρακλῆς Ἀργεῖος, οὐδὲ οὗτος προσήκων, 35 ὅτι μὴ κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου· Ἡρακλείδην γὰρ εἶναι

Ἀλέξανδρον· Μακεδόνας δὲ αὐτὸν σφῶν βασιλέα δικαιο- 7
 τερον θείαις τιμαῖς κοσμοῦντας. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο
 εἶναι ἀμφίλογον ὅτι ἀπελθόντα γε ἐξ ἀνθρώπων ὡς θεὸν
 τιμήσουσι· πόσω δὴ δικαιότερον ζῶντα γεραίρειν ἢ περ τε-
 5 λευτήσαντα ἐς οὐδὲν ὄφελος τῷ τιμωμένῳ.

Λεχθέντων δὲ τούτων τε καὶ τοιούτων λόγων πρὸς 11
 Ἀναξάρχον τοὺς μὲν μετεσχηκότας τῆς βουλῆς ἔπαινεῖν
 τὸν λόγον καὶ ἤδη ἐθέλειν ἄρχεσθαι τῆς προσκυνήσεως·
 τοὺς Μακεδόνας δὲ τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους τῷ λόγῳ
 10 σιγῇ ἔχειν. Καλλισθένην δὲ ὑπολαβόντα, Ἀλέξανδρον 2
 μὲν, εἰπεῖν, ὦ Ἀνάξαρχε, οὐδεμιᾶς ἀνάξιον ἀποφραίνω τι-
 μῆς ὅσαι ξύμμετροι ἀνθρώπῳ· ἀλλὰ διακεκρίσθαι γὰρ
 τοῖς ἀνθρώποις ὅσαι τε ἀνθρώπιναι τιμαὶ καὶ ὅσαι θεῖαι
 πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, καθάπερ ναῶν τε οἰκοδομήσει
 15 καὶ ἀγαλμάτων ἀναστάσει καὶ τεμένῃ ὅτι τοῖς θεοῖς ἐξ-
 αιρεῖται καὶ θύεται ἐκείνοις καὶ σπένδεται, καὶ ὕμνοι μὲν
 ἐς τοὺς θεοὺς ποιοῦνται, ἔπαινοι δὲ ἐς ἀνθρώπους· ἀτὰρ
 οὐχ ἥμισυ τῷ τῆς προσκυνήσεως νόμῳ. τοὺς μὲν γὰρ 3
 ἀνθρώπους φιλεῖσθαι πρὸς τῶν ἀσπαζομένων· τὸ θεῖον
 20 δέ, ὅτι ἄνω πον ἰδρυμένον οὐδὲ ψαῦσαι αὐτοῦ θέμις,
 ἐπὶ τῷδε ἄρα τῇ προσκυνήσει γεραίρεται, καὶ χοροὶ τοῖς
 θεοῖς ἴστανται καὶ παιᾶνες ἐπὶ τοῖς θεοῖς ᾄδονται. καὶ
 οὐδὲν θαυμαστόν, ὅποτε γε καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν ἄλλοις
 ἄλλαι τιμαὶ πρόσκεινται, καὶ ναὶ μὰ Δία ἤρωσιν ἄλλαι,
 25 καὶ αὐταὶ ἀποκεκριμέναι τοῦ θείου. οὐκὸν εἰκὸς ξύμ- 4
 παντα ταῦτα ἀναταράσσοντας τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐς
 σχῆμα ὑπέρογκον καθιστάναι τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς,
 τοὺς θεοὺς δὲ τόγε ἐπὶ σφίσιν ἐς ταπεινότητα οὐ πρέ-
 πουσαν καταβάλλειν τὰ ἴσα ἀνθρώποις τιμῶντας. οὐκὸν
 30 οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἀνασχέσθαι ἄν, εἰ τῶν ἰδιωτῶν τις
 εἰσποιοῖτο ταῖς βασιλικαῖς τιμαῖς χειροτονία ἢ ψήφῳ οὐ
 δικαία. πολὺν ἂν οὖν δικαιότερον τοὺς θεοὺς δυσχεραί- 5
 νειν ὅσοι ἀνθρώποι ἐς τὰς θείας τιμὰς σφᾶς εἰσποιοῦσιν
 ἢ πρὸς τῶν ἄλλων εἰσποιοῦμενοι ἀνέχονται. Ἀλέξανδρον

δὲ πόρρω τοῦ ἱκανοῦ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τὸν ἄριστον εἶναί
 τε καὶ δοκεῖν, καὶ βασιλέων τὸν βασιλικώτατον καὶ στρα-
 6 τηγῶν τὸν ἀξιοστρατηγότατον. καὶ σέ, εἴπερ τινὰ ἄλλον,
 ὦ Ἀνάξαρχε, εἰσηγητὴν τε τούτων τῶν λόγων ἔχρῃ γί-
 γνεσθαι καὶ κωλυτὴν τῶν ἐναντίων, ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ 5
 παιδεύσει Ἀλεξάνδρῳ ξυνόντα. οὐκ οὖν ἄρχειν σε τοῦδε
 τοῦ λόγου πρόπον ἦν, ἀλλὰ μεμνησθαι γὰρ οὐ Καμβύσῃ
 οὐδὲ Ξέρξῃ ξυνόντα ἢ συμβουλευόντα, ἀλλὰ Φιλίππου μὲν
 παιδί, Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ γένους καὶ Αἰακίδῃ, ὅτου οἱ
 πρόγονοι ἐξ Ἀργεῶς εἰς Μακεδονίαν ἦλθον, οὐδὲ βίᾳ, 10
 7 ἀλλὰ νόμῳ Μακεδόνων ἄρχοντες διετέλεσαν. οὐκοῦν οὐδὲ
 αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ ζῶντι ἔτι θεῖται τιμαὶ παρ' Ἑλλήνων
 ἐγένοντο, ἀλλ' οὐδὲ τελευτήσαντι πρόσθεν ἢ πρὸς τοῦ
 θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐπιθεσπισθῆναι ὡς θεὸν τιμᾶν
 Ἡρακλέα. εἰ δέ, ὅτι ἐν τῇ βαρβάρῳ γῇ οἱ λόγοι γίνον- 15
 8 ται, βαρβαρικὰ χρὴ ἔχειν τὰ φρονήματα, καὶ ἐγὼ τῆς
 Ἑλλάδος μεμνησθαι σε ἀξιῶ, ὦ Ἀλέξανδρε, ἧς ἔνεκα ὁ
 πᾶς στόλος σοι ἐγένετο, προσθεῖναι τὴν Ἀσίαν τῇ Ἑλ-
 λάδι. καὶ οὖν ἐνθυμήθητι, ἐκεῖσε ἐπανελθὼν ἄρ' ἄγε καὶ
 τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐλευθερωτάτους προσαναγκάσεις ἐς 20
 τὴν προσκύνησιν, ἢ Ἑλλήνων μὲν ἀφέξῃ, Μακεδόσι δὲ
 προσθήσεις τήνδε τὴν ἀτιμίαν, ἢ διακεκριμένα ἔσται σοι
 αὐτῷ τὰ τῶν τιμῶν ἐς ἅπαν, ὡς πρὸς Ἑλλήνων μὲν καὶ
 Μακεδόνων ἀνθρωπίνως τε καὶ Ἑλληνικῶς τιμᾶσθαι,
 9 πρὸς δὲ τῶν βαρβάρων μόνων βαρβαρικῶς; εἰ δὲ ὑπὲρ 25
 Κύρου τοῦ Καμβύσου λέγεται πρῶτον προσκυνηθῆναι ἀν-
 θρώπων Κύρον καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι Πέρσαις τε καὶ
 Μήδοις τήνδε τὴν ταπεινότητα, χρὴ ἐνθυμεῖσθαι ὅτι τὸν
 Κύρον ἐκείνον Σκύθαι ἐσωφρόνισαν, πένητες ἄνδρες καὶ
 αὐτόνομοι, καὶ Δαρεῖον ἄλλοι αὖ Σκύθαι, καὶ Ξέρξην 30
 Ἀθηναῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀρταξέρξην Κλέαρχος
 καὶ Ξενοφῶν καὶ οἱ ξὺν τούτοις μύριοι, καὶ Δαρεῖον τοῦ-
 τον Ἀλέξανδρος μὴ προσκυνούμενος.

12 Ταῦτα δὴ καὶ τοιαῦτα εἰπόντος Καλλισθένους ἀνιᾶ-

- σαι μὲν μεγαλωστί Ἀλέξανδρον, Μακεδόσι δὲ πρὸς θυμοῦ
εἶπεῖν. καὶ τοῦτο γνόντα Ἀλέξανδρον πέμψαντα κωλύσαι
Μακεδόνας μεμνήσθαι ἔτι τῆς προσκυνήσεως. ἀλλὰ σιγῆς 2
γὰρ γενομένης ἐπὶ τοῖς λόγοις ἀναστάντας Περσῶν τοὺς
5 πρεσβυτάτους ἐφεξῆς προσκυνεῖν. Λεοννάτον δέ, ἓνα τῶν
ἐταίρων, ἐπειδὴ τις ἐδόκει τῶν Περσῶν αὐτῷ οὐκ ἐν
κόσμῳ προσκυνῆσαι, τὸν δὲ ἐπιγελάσαι τῷ σχήματι τοῦ
Περσοῦ, ὡς ταπεινόν· καὶ τούτῳ χαλεπήναντα τότε Ἀλέξ-
ανδρον ξυναλλαγῆναι αὐθις. ἀναγέγραπται δὲ δὴ καὶ
10 τοῖόσδε λόγος. προπίνειν φιάλην χρυσῆν ἐν κύκλῳ Ἀλέξ- 3
ανδρον πρῶτοις μὲν τούτοις πρὸς οὔστινας ξυνέκειτο
αὐτῷ τὰ τῆς προσκυνήσεως· τὸν δὲ πρῶτον ἐκπιόντα τὴν
φιάλην προσκυνῆσαι τε ἀναστάντα καὶ φιληθῆναι πρὸς
αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἐφεξῆς διὰ πάντων χωρῆσαι. ὡς δὲ ἐς 4
15 Καλλισθένην ἦκεν ἡ πρόποσις ἀναστῆναι μὲν Καλλισθέ-
νην καὶ ἐκπιεῖν τὴν φιάλην, καὶ προσελθόντα ἐθέλειν
φιλῆσαι οὐ προσκυνήσαντα. τὸν δὲ τυχεῖν μὲν τότε δια-
λεγόμενον Ἑφαιστίωνι· οὐκ οὖν προσέχειν τὸν νοῦν, εἰ καὶ
τὰ τῆς προσκυνήσεως ἐπιτελῇ αὐτῷ Καλλισθένει ἐγένετο.
20 ἀλλὰ Δημήτριον γὰρ τὸν Πυθώναντος, ἓνα τῶν ἐταίρων, 5
ὡς προσῆει αὐτῷ ὁ Καλλισθένης φιλήσων, φάναι ὅτι οὐ
προσκυνήσας πρόσεισι· καὶ τὸν Ἀλέξανδρον οὐ παρασχεῖν
[φιλῆσαι] ἑαυτόν· τὸν δὲ Καλλισθένην, φιλήματι, φάναι,
ἔλαττον ἔχων ἄπειμι.
- 25 Καὶ τούτων ἐγὼ ὅσα ἐς ὕβριν τε τὴν Ἀλεξάνδρου 6
τὴν ἐν τῷ παραντίκα καὶ ἐς σκαιότητα τὴν Καλλισθέ-
νους φέροντα οὐδὲν οὐδαμῇ ἐπαινῶ· ἀλλὰ τὸ καθ' αὐτόν
γὰρ κοσμίως τίθεσθαι ἐξαρκεῖν φημί, αὖξοντα ὡς ἀν-
στὸν τὰ βασιλέως πράγματα ὅτις ξυνεῖναι οὐκ ἀπη-
30 ξίωσεν. οὐκ οὖν ἀπεικότως δι' ἀπεχθείας γενέσθαι Ἀλέξ- 7
άνδρῳ Καλλισθένην τίθεμαι ἐπὶ τῇ ἀκαίρῳ τε παρῶρησίᾳ
καὶ ὑπερόγκῳ ἀβελτηρίᾳ. ἐφ' ὅτι τεκμαίρομαι μὴ χαλε-
πῶς πιστευθῆναι τοὺς κατειπόντας Καλλισθένους ὅτι
μετέσχε τῆς ἐπιβουλῆς τῆς γενομένης Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν

παιδων, τοῖς δὲ ὅτι καὶ ἐπῆρεν αὐτὸς τὸ ἐπιβουλεύσαι.
 ξυνέβη δὲ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ὧδε.

- 13 Ἐκ Φιλίππου ἦν ἤδη καθεστηκὸς τῶν ἐν τέλει Μα-
 κεδόνων τοὺς παῖδας ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρακιούντο κα-
 ταλέγεσθαι ἐς θεραπείαν τοῦ βασιλέως, τὰ τε περὶ τὴν 5
 ἄλλην δίαιταν τοῦ σώματος διακονεῖσθαι βασιλεῖ καὶ
 κοιμώμενον φυλάσσειν τούτοις ἐπετέτραπτο· καὶ ὁπότε
 ἐξελαῖνοι βασιλεῖς, τοῖς ἵππους παρὰ τῶν ἵπποκόμων
 δεχόμενοι ἐκεῖνοι προσῆγον καὶ ἀνέβαλλον οὗτοι βασιλεῖα
 τὸν Περσικὸν τρόπον καὶ τῆς ἐπὶ Θήρᾳ φιλοτιμίας βα- 10
 σιλεῖ κοινωνοὶ ἦσαν. τούτων καὶ Ἑρμόλαος ἦν, Σωπό-
 2 λιδος μὲν παῖς, φιλοσοφία δὲ ἐδόκει προσέχειν τὸν νοῦν
 καὶ Καλλισθένην θεραπεύειν ἐπὶ τῷδε. ὑπὲρ τούτου
 λόγος κατέχει ὅτι ἐν Θήρᾳ προσφερομένου Ἀλεξάνδρῳ
 σὺς ἔφθη βαλὼν τὸν σὺν ὃ Ἑρμόλαος· καὶ ὁ μὲν σὺς 15
 πίπτει βληθεὶς, Ἀλέξανδρος δὲ τοῦ καιροῦ ὑστερήσας
 ἐχαλέπηνε τῷ Ἑρμόλῳ καὶ κελεύει αὐτὸν πρὸς ὄργην
 πληγὰς λαβεῖν ὁρώντων τῶν ἄλλων παιδων, καὶ τὸν ἵππον
 αὐτοῦ ἀφείλετο.

- 3 Τοῦτον τὸν Ἑρμόλαον ἀλγῆσαντα τῇ ὕβρει φράσαι 20
 πρὸς Σώστρατον τὸν Ἀμύντου, ἡλικιώτην τε ἑαυτοῦ καὶ
 ἔραστήν ὄντα, ὅτι οὐ βιωτόν οἷ ἔστι μὴ τιμωρησαμένῳ
 Ἀλέξανδρον τῆς ὕβρεως, καὶ τὸν Σώστρατον οὐ χαλεπῶς
 4 συμπεῖσαι μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἅτε ἐρῶντα. ὑπὸ τούτων
 δὲ ἀναπεισθῆναι Ἀντίπατρόν τε τὸν Ἀσκληπιοδώρου τοῦ 25
 Συρίας σατραπεύσαντος καὶ Ἐπιμένην τὸν Ἀρσέου καὶ
 Ἀντικλέα τὸν Θεοκρίτου καὶ Φιλώταν τὸν Κάρσιδος τοῦ
 Θρακός. ὥς οὖν περιῆκεν ἐς Ἀντίπατρον ἡ νυκτερινή
 φυλακή, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ξυγκείμενον εἶναι ἀποκτεῖναι
 Ἀλέξανδρον, κοιμωμένῳ ἐπιπεσόντας.

5. Ξυμβῆναι δὲ οἱ μὲν αὐτομάτως λέγουσιν ἔστε ἡμέραν
 πίνειν Ἀλέξανδρον· Ἀριστόβουλος δὲ ὧδε ἀνέγραψε. Σύ-
 ραν γυναικα ἐφομαρτεῖν Ἀλεξάνδρῳ κάτοχον ἐκ τοῦ θείου
 γιγνομένην· καὶ ταύτην τὸ μὲν πρῶτον γέλωτα εἶναι Ἀλεξ-

ἀνδρῶν τε καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτόν· ὥς δὲ τὰ πάντα ἐν τῇ
κατοχῇ ἀληθεύουσα ἐφαίνετο, οὐκέτι ἀμελεῖσθαι ὑπ'
Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρᾳ πρόσοδον πρὸς
τὸν βασιλέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ καθεύ-
5 δοντι πολλάκις ἤδη ἐπιστῆναι. καὶ δὲ καὶ τότε ἀπαλ- 6
λασσομένου ἐκ τοῦ πότου κατεχομένην ἐκ τοῦ θείου
ἐντυχεῖν, καὶ δεῖσθαι ἐπανελθόντα πίνειν ὅλην τὴν
νύκτα· καὶ Ἀλέξανδρον θεῖόν τι εἶναι νομίσαντα ἐπαν-
ελθεῖν τε καὶ πίνειν, καὶ οὕτω τοῖς παισὶ διαπεσεῖν τὸ
10 ἔργον.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ Ἐπιμένης ὁ Ἀρσέου τῶν μετεχόντων 7
τῆς ἐπιβουλῆς φράζει τὴν πρᾶξιν Χαρικλεῖ τῷ Μενάν-
δρου, ἐραστῇ ἑαυτοῦ γεγονότι· Χαρικλῆς δὲ φράζει Εὐ-
ρυλόχῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἐπιμένου. καὶ ὁ Εὐρύλοχος
15 ἐλθὼν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίῳ τῷ
Λάγῳ τῷ σωματοφύλακι καταλέγει ἅπαν τὸ πρᾶγμα· ὁ
δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασε. καὶ Ἀλέξανδρος ξυλλαβεῖν κελεύει
ὧν τὰ ὀνόματα εἶπεν ὁ Εὐρύλοχος· καὶ οὗτοι στρεβλού-
μενοι σφῶν τε αὐτῶν κατεῖπον τὴν ἐπιβουλὴν καὶ τινας
20 καὶ ἄλλους ὠνόμασαν.

Ἀριστόβουλος μὲν λέγει ὅτι καὶ Καλλισθένην ἐπᾶραι 14
σφᾶς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα· καὶ Πτολεμαῖος ὡσαύτως
λέγει. οἱ δὲ πολλοὶ οὐ ταύτῃ λέγουσιν, ἀλλὰ διὰ μῖσος
γὰρ τὸ ἤδη ὄν πρὸς Καλλισθένην ἐξ Ἀλεξάνδρου καὶ ὅτι
25 Ἐρμόλαος ἐς τὰ μάλιστα ἐπιτήδειος ἦν τῷ Καλλισθέ-
νει, οὐ χαλεπῶς πιστεῦσαι τὰ χεῖρω ὑπὲρ Καλλισθένους
Ἀλέξανδρον. ἤδη δὲ τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν, τὸν Ἐρ- 2
μόλαον προαχθέντα ἐς τοὺς Μακεδόνας ὁμολογεῖν τε ἐπι-
βουλεῦσαι, καὶ γὰρ οὐκ εἶναι ἔτι ἔλευθέρῳ ἀνδρὶ φέρειν
30 τὴν ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου, πάντα καταλέγοντα, τὴν τε
Φιλώτα οὐκ ἐνδίκον τελευτὴν καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παρ-
μενίωνος ἔτι ἐκνομωτέραν καὶ τῶν ἄλλων τῶν τότε ἀπο-
θανόντων, καὶ τὴν Κλείτου ἐν μέθῃ ἀναίρεσιν, καὶ τὴν
ἑσθῆτα τὴν Μηδικήν, καὶ τὴν προσκύνησιν τὴν βουλευ-
35 θεῖσαν καὶ οὕτω πεπαισμένην, καὶ πότους τε καὶ ὕπνους
τοὺς Ἀλεξάνδρου· ταῦτα οὐ φέροντα ἔτι ἔλευθερῶσαι

- 3 ἐθελῆσαι ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας. τοῦτον
 μὲν δὴ αὐτὸν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ξυλληφθέντας κατα-
 λευσθῆναι πρὸς τῶν παρόντων. Καλλισθένην δὲ Ἀριστό-
 βουλος μὲν λέγει δεδεμένον ἐν πέδαις ξυμπεριάγεσθαι τῇ
 στρατιᾷ, ἔπειτα νόσῳ τελευτήσαι, Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου 5
 στρεβλωθέντα καὶ κρεμασθέντα ἀποθανεῖν. οὕτως οὐδὲ
 οἱ πάνυ πιστοὶ ἐς τὴν ἀφήγησιν καὶ ξυγγενόμενοι ἐν τῷ
 τότε Ἀλεξάνδρῳ ὑπὲρ τῶν γνωρίμων τε καὶ οὐ λαθόντων
 4 σφᾶς ὅπως διεπράχθη ξύμφωνα ἀνέγραψαν. πολλὰ δὲ
 καὶ ἄλλα ὑπὲρ τούτων αὐτῶν ἄλλοι ἄλλως ἀφηγησάντο· 10
 ἀλλ' ἔμοι ταῦτα ἀποχρῶντα ἔστω ἀναγεγραμμένα. ταῦτα
 μὲν δὴ οὐ πολλῷ ὕστερον πραχθέντα ἐγὼ ἐν τοῖσδε τοῖς
 ἀμφὶ Κλεῖτον ξυνεχθεῖσιν Ἀλεξάνδρῳ ἀνέγραψα, τού-
 τοις μᾶλλον τι οἰκεῖα ὑπολαβὼν ἐς τὴν ἀφήγησιν.
- 15 Παρ' Ἀλέξανδρον δὲ ἦκεν αὖθις Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς 15
 Εὐρώπης πρεσβεῖα ξὺν τοῖς πρέσβεσιν οἷς αὐτὸς ἐς Σκύ-
 θας ἔστειλεν. ὁ μὲν δὴ τότε βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν ὅτε
 οὗτοι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐπέμποντο τετελευτηκῶς ἐτύγχανεν·
 2 ἀδελφὸς δὲ ἐκείνου ἐβασίλευεν. ἦν δὲ ὁ νοῦς τῆς πρε-
 σβεῖας ἐθέλειν ποιεῖν πᾶν τὸ ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπαγγελλό- 20
 μενον Σκύθας· καὶ δῶρα ἔφερον Ἀλεξάνδρῳ παρὰ τοῦ
 βασιλέως τῶν Σκυθῶν ὅσα μέγιστα νομίζεται ἐν Σκύθαις·
 καὶ τὴν θυγατέρα ὅτι ἐθέλει Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι γυναῖκα
 βεβαιότητος οὐνεκα τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον φιλίας τε καὶ
 3 συμμαχίας. εἰ δὲ ἀπαξιοῖ τὴν Σκυθῶν βασιλίσσαν γῆμαι 25
 Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῶν γε σατραπῶν τῶν τῆς Σκυθικῆς
 χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυ-
 θίδα, τούτων τὰς παῖδας ἐθέλειν δοῦναι τοῖς πιστοτά-
 τοις τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· ἥξειν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφασκεν,
 εἰ κελεύοιτο, ὥς παρ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκοῦσαι ὅσα 30
 4 ἐπαγγέλλοι. ἀφίκετο δὲ ἐν τούτῳ παρ' Ἀλέξανδρον καὶ
 Φαρασμάνης ὁ Χωρασμίων βασιλεὺς ξὺν ἑπταεῖσι χιλίοις
 καὶ πεντακοσίοις. ἔφασκε δὲ ὁ Φαρασμάνης ὁμορὸς οἰκεῖν
 τῷ τε Κόλχων γένει καὶ ταῖς γυναιξὶ ταῖς Ἀμαζόσι, καὶ

εἰ ἐθέλοι Ἀλέξανδρος ἐπὶ Κόλχους τε καὶ Ἀμαζόνας
ἐλάσας καταστρέψασθαι τὰ ἐπὶ τὸν πόντον τὸν Εὐ-
ξεινον ταύτῃ καθήκοντα γένη, ὁδῶν τε ἡγεμῶν ἔσε-
σθαι ἐπηγγέλλετο καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ παρα-
5 σκευάσειν.

Τοῖς τε οὖν παρὰ τῶν Σκυθῶν ἤκουσι φιλάνθρωπα 5
ἀποκρίνεται Ἀλέξανδρος καὶ ἐς τὸν τότε καιρὸν ξύμφορα,
γάμου δὲ οὐδὲν δεῖσθαι Σκυθικοῦ, καὶ Φαρασμάνην ἐπαι-
νέσας τε καὶ φιλίαν καὶ ξυμμαχίαν πρὸς αὐτὸν ξυνθέμε-
10 νος αὐτῷ μὲν τότε οὐκ ἔφη ἐν καιρῷ εἶναι ἐλαύνειν ἐπὶ
τὸν Πόντον· Ἀρταβάζω δὲ τῷ Πέρσῃ, ὅτῳ τὰ Βακτριῶν
ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέτραπτο, καὶ ὅσοι ἄλλοι πρόσχωροι
τούτῳ σατράπαι ξυστήσας Φαρασμάνην ἀποπέμπει ἐς τὰ
ἦθῃ τὰ αὐτοῦ. αὐτῷ δὲ τὰ Ἰνδῶν ἔφη ἐν τῷ τότε μέλειν. 6
15 τούτους γὰρ καταστρεψάμενος πᾶσαν ἂν ἤδη ἔχειν τὴν
Ἀσίαν· ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας ἐπανιέναι ἐς τὴν Ἑλ-
λάδα· ἐκεῖθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου τε καὶ τῆς Προπον-
τίδος ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ τῇ τε ναυτικῇ καὶ τῇ πε-
ζικῇ ἐλάσειν εἴσω τοῦ Πόντου· καὶ ἐς τὸ τότε ἡξίου
20 ἀποθέσθαι Φαρασμάνην ὅσα ἐν τῷ παραντίκῃ ἐπηγ-
γέλλετο.

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὠξὸν τε ποταμὸν ἦει αὐθις καὶ 7
ἐς τὴν Σογδιανὴν προχωρεῖν ἐγνώκει, ὅτι πολλοὺς τῶν
Σογδιανῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγέναι ἡγγέλλετο οὐδὲ
25 ἐθέλειν κατακούειν τοῦ σατράπου ὅστις αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξ-
άνδρου ἐπετέτακτο. στρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ
ποταμῷ τῷ Ὠξῷ οὐ μακρὰν τῆς σκηνῆς τῆς αὐτοῦ Ἀλεξ-
άνδρου πηγὴ ὕδατος καὶ ἄλλη ἐλαίου πηγὴ πλησίον αὐ-
τῆς ἀνέσχε. καὶ Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου τῷ σωματοφύλακι 8
30 ἐπειδὴ ἐσηγγέλθη τὸ τέρας, Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρῳ ἔφρα-
σεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἔθυνεν ἐπὶ τῷ φράσματι ὅσα οἱ μάν-
τεις ἐξηγοῦντο. Ἀρίστανδρος δὲ πόνων εἶναι σημεῖον
τοῦ ἐλαίου τὴν πηγὴν ἔφρασκεν· ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς
πόνοις σημαίνειν.

35 Διαβάς οὖν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ἐς τὴν Σογδιανήν, 16
Πολυσπέρχοντα δὲ καὶ Ἀτταλον καὶ Γοργίαν καὶ Μελέα-

- γρον αὐτοῦ ἐν Βάκτροις ὑπολειπόμενος, τούτοις μὲν παρ-
 ἡγγειλε τὴν τε χώραν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ὥς μὴ τι νεωτε-
 ρίσωσιν οἱ ταύτῃ βάρβαροι, καὶ τοὺς ἤδη ἀφεστηκότας
 2 αὐτῶν ἐξαιρεῖν· αὐτὸς δὲ ἐς πέντε μέρη διελὼν τὴν ἅμα
 οἱ στρατιὰν τῶν μὲν Ἡφαιστιῶνα ἄρχειν ἔταξε, τῶν δὲ 5
 Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα· τοῖς τρίτοις
 δὲ Περδίκχαν ἐπέταξε· τῆς δὲ τετάρτης τάξεως Κοῖνος
 καὶ Ἀρτάβαζος ἡγούντο αὐτῷ· τὴν δὲ πέμπτην μοῖραν
 ἀναλαβὼν αὐτὸς ἐπῆει τὴν χώραν ὥς ἐπὶ Μαράκανδα.
 3 καὶ οἱ ἄλλοι ὥς ἐκάστοις προῦχώρει ἐπῆεσαν, τοὺς μὲν 10
 τινὰς τῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγόντων βία ἐξαιροῦντες,
 τοὺς δὲ καὶ ὁμολογία προσχωροῦντάς σφισιν ἀναλαμβά-
 νοντες. ὥς δὲ ξύμπασα αὐτῷ ἡ δύναμις, ἐπελθοῦσα τῶν
 Σογδιανῶν τῆς χώρας τὴν πολλήν, ἐς Μαράκανδα ἀφίκετο,
 Ἡφαιστιῶνα μὲν ἐκπέμπει τὰς ἐν τῇ Σογδιανῇ πόλεις 15
 συνοικίζειν, Κοῖνον δὲ καὶ Ἀρτάβαζον ὥς ἐς Σκύθας, ὅτι
 ἐς Σκύθας καταπεφευγέναι Σπιταμένης αὐτῷ ἐξηγγέλλετο,
 αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἐπιὼν τῆς Σογδιανῆς ὅσα
 ἔτι πρὸς τῶν ἀφεστηκότων κατείχετο ταῦτα οὐ χαλεπῶς
 ἐξήρει. 20
- 4 Ἐν τούτοις δὲ Ἀλεξάνδρου ὄντος Σπιταμένης τε καὶ
 σὺν αὐτῷ τῶν Σογδιανῶν τινὲς φυγάδων ἐς τῶν Σκυθῶν
 τῶν Μασσαγετῶν καλουμένων τὴν χώραν ξυμπεφευγότες
 ξυναγαγόντες τῶν Μασσαγετῶν ἱππέας ἑξακοσίους ἀφί-
 5 κοντο πρὸς τι φρούριον τῶν κατὰ τὴν Βακτριανήν. καὶ 25
 τῷ τε φρουράρχῳ οὐδὲν πολέμιον προσδεχομένῳ ἐπιπε-
 σόντες καὶ τοῖς ξὺν τούτῳ τὴν φυλακὴν ἔχουσι τοὺς μὲν
 στρατιώτας διαφθείρουσι, τὸν φρουράρχον δὲ ἐλόντες ἐν
 φυλακῇ εἶχον. θαρρήσαντες δὲ ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῇ κα-
 ταλήψει ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον Ζαριάσποις πελάσαντες 30
 τῇ μὲν πόλει προσβαλεῖν ἀπέγνωνσαν, λείαν δὲ πολλὴν
 περιβαλόμενοι ἔλαινον.
- 6 Ἦσαν δὲ ἐν τοῖς Ζαριάσποις νόσῳ ὑπολελειμμένοι
 τῶν ἑταίρων ἱππέων οὐ πολλοὶ καὶ ξὺν τούτοις Πείθων

1 ἐπολειπόμενος S.: ὑπολιπόμενος. — 8 αὐτῷ S.: αὐτῶν. — 28
 ἐν φυλακῇ Kt.: ἐς φυλακὴν. — 32 περιβαλόμενοι S.: περιβαλλόμενοι.

τε ὁ Σωσικλέους, ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θεραπείας τῆς ἐν
 Ζαριάσποις τεταγμένος, καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδός.
 καὶ οὗτοι αἰσθόμενοι τῶν Σκυθῶν τὴν καταδρομὴν (ἤδη
 γὰρ ἐκ τῆς νόσου ἀναρρωσθέντες ὅπλα τε ἔφερον καὶ τῶν
 5 ἵππων ἐπέβαινον) ξυναγαγόντες τοὺς τε μισθοφόρους ἱπ-
 πέας ἐς ὀγδοήκοντα, οἱ ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ζαριάσπων ὑπο-
 λελειμμένοι ἦσαν, καὶ τῶν παίδων τινὰς τῶν βασιλικῶν
 ἐκβοηθοῦσιν ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας. καὶ τῇ μὲν πρώτη 7
 προσβολῇ οὐδὲν ὑποτοπήσασι τοῖς Σκύθαις ἐπιπεσόντες
 10 τὴν τε λείαν ξύμπασαν ἀφείλοντο αὐτοὺς καὶ τῶν ἀγόν-
 των τὴν λείαν οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν. ἐπανιόντες δὲ αὐ-
 τοὶ ἀτάκτως, ἅτε οὐδενὸς ἐξηγουμένου, ἐνεδρευθέντες πρὸς
 Σπιταμένους καὶ τῶν Σκυθῶν τῶν μὲν ἐταίρων ἀποβάλ-
 λουσιν ἑπτὰ, τῶν δὲ μισθοφόρων ἱππέων ἐξήκοντα· καὶ
 15 Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκει, οὐ κατὰ
 κιθαρωδὸν ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος. Πείθων δὲ τρωθεὶς
 ζῶν λαμβάνεται πρὸς τῶν Σκυθῶν.

Καὶ ταῦτα ὡς Κρατέρῳ ἐξηγγέλθη, σπουδῇ ἐπὶ τοὺς 17
 Μασσαγέτας ἤλανθεν. οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο πλησίον ἐπε-
 20 λαύνοντά σφισι Κράτερον, ἔφρευγον ἀνὰ κράτος ὡς ἐς τὴν
 ἐρήμην. καὶ Κράτερος ἐχόμενος αὐτῶν αὐτοῖς τε ἐκείνοις
 περιπίπτει οὐ πόρρω τῆς ἐρήμου καὶ ἄλλοις ἱππεῦσι
 Μασσαγετῶν ὑπὲρ τοὺς χιλίους. καὶ μάχη γίνεται τῶν 2
 Μακεδόνων καὶ τῶν Σκυθῶν καρτερὰ· καὶ ἐνίκων οἱ
 25 Μακεδόνες. τῶν δὲ Σκυθῶν ἀπέθανον μὲν ἑκατὸν καὶ
 πεντήκοντα ἱππεῖς· οἱ δὲ ἄλλοι οὐ χαλεπῶς ἐς τὴν ἐρή-
 μην διεσώθησαν, ὅτι ἄπορον ἦν προσωτέρω τοῖς Μακε-
 δόσι διώκειν.

Καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος Ἀρτάβαζον μὲν τῆς σα- 3
 30 τραπείας τῆς Βακτριῶν ἀπαλλάττει δεηθέντα διὰ γῆρας,
 Ἀμύνταν δὲ τὸν Νικολάου σατράπην ἀντ' αὐτοῦ καθ-
 ἱστήσει. Κοῖνον δὲ ἀπολείπει αὐτοῦ τὴν τε αὐτοῦ τάξιν
 καὶ τὴν Μελεάγρου ἔχοντα καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων ἐς
 τετρακοσίους καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς πάντας καὶ τῶν
 35 Βακτριῶν τε καὶ Σογδιανῶν καὶ ὅσοι ἄλλοι μετὰ Ἀμύντου
 ἐτάχθησαν, προστάξας ἅπασιν ἀκούειν Κοίνου καὶ διαχει-

μάζειν αὐτοῦ ἐν τῇ Σογδιανῇ, τῆς τε χώρας ἕνεκα τῆς φυλακῆς καὶ εἴ πῃ ἄρα Σπιταμένην περιφερόμενον κατὰ τὸν χειμῶνα ἐνεδρεῖσαντας ξυλλαβεῖν.

- 4 Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ὡς φρουραῖς τε πάντα κατειλημμένα ἑώρων ἐκ τῶν Μακεδόνων καὶ σφι- 5
σιν ἄπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγίνετο, ὥς ἐπὶ Κοῖνόν τε καὶ τὴν ξὺν τούτῳ στρατιὰν ἐτράποντο, ὥς ταύτῃ μᾶλ-
λόν τι ἀξιόμαχοι ἐσόμενοι. ἀφικόμενοι δὲ ἐς Βαγάς, χω-
ρίον τῆς Σογδιανῆς ὀχυρόν, ἐν μεθορίῳ τῆς τε Σογδιανῶν
γῆς καὶ τῆς Μασσαγετῶν Σκεθῶν ὠκισμένον, ἀναπείθου- 10
σιν οὐ χαλεπῶς τῶν Σκεθῶν ἱππέας ἐς τρισχιλίους συν-
5 ἐμβάλλειν σφίσι ἐς τὴν Σογδιανήν. οἱ δὲ Σκέθαι οὗτοι
ἀπορία τε πολλῇ ἔχονται καὶ ἅμα ὅτι οὔτε πόλεις εἰσὶν
αὐτοῖς οὔτε ἑδραῖοι οἰκοῦσιν, ὥς δειμαίνειν ἂν περὶ τῶν
φιλιάτων, οὐ χαλεποὶ ἀναπεισθῆναί εἰσιν ἐς ἄλλον καὶ 15
ἄλλον πόλεμον. ὥς δὲ Κοῖνός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἔμα-
θον προσιόντας τοὺς ξὺν Σπιταμένει ἱππέας, ἀπήντων
6 καὶ αὐτοὶ μετὰ τῆς στρατιᾶς. καὶ γίγνεται αὐτῶν μάχη
καρτερὰ· καὶ νικῶσιν οἱ Μακεδόνες, ὥστε τῶν μὲν βαρ-
βάρων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ὀκτακοσίους πεσεῖν ἐν τῇ μάχῃ, 20
τῶν δὲ ξὺν Κοίνῳ ἱππέας μὲν ἐς εἴκοσι καὶ πέντε, πε-
ζοὺς δὲ δώδεκα. οἳ τε οὖν Σογδιανοὶ οἱ ἔτι ὑπολειπό-
μενοι ξὺν Σπιταμένει καὶ τῶν Βακτριῶν οἱ πολλοὶ ἀπο-
λείπουσιν ἐν τῇ φυγῇ Σπιταμένην καὶ ἀφικόμενοι παρὰ
7 Κοῖνον παρέδοσαν σφᾶς αὐτοῖς Κοίνῳ, οἳ τε Μασσαγέ- 25
ται οἱ Σκέθαι κακῶς πεπραγότες τὰ μὲν σκευοφόρα τῶν
συμπαράταξαμένων σφίσι Βακτριῶν τε καὶ Σογδιανῶν
διήρπασαν, αὐτοὶ δὲ ξὺν Σπιταμένει ἐς τὴν ἔρημον ἔφευ-
γον. ὥς δὲ ἐξηγγέλλετο αὐτοῖς Ἀλέξανδρος ἐν ὁρμῇ ὧν
ἐπὶ τὴν ἔρημον ἐλαύνειν ἀποτεμόντες τοῦ Σπιταμένους 30
τὴν κεφαλὴν παρὰ Ἀλέξανδρον πέμπουσιν, ὥς ἀποστρέ-
ψοντες ἀπὸ σφῶν αὐτὸν τούτῳ τῷ ἔργῳ.
- 18 Καὶ ἐν τούτῳ Κοῖνός τε ἐς Ναύτακα παρ' Ἀλέξαν-
δρον ἐπανερχεται καὶ οἱ ἄμφι Κράτερόν τε καὶ Φρατα-

φέρνῃ τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην καὶ Στασάνωρ ὁ Ἀρείων, πεπραγμένων σφίσι πάντων ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο. Ἀλέξανδρος δέ, περὶ Ναύτακα ἀναπαύων τὴν 2 στρατιὰν ὃ τιπερ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος ἦν, Φραταφέρνῃ μὲν ἀποστέλλει ἐς Μάρδους καὶ Ταπούρους, Αὐτοφρα- 5 δάτην ἐπανάξοντα τὸν σατράπην, ὅτι πολλάκις ἤδη μετὰ- πεμπτος ἐξ Ἀλεξάνδρου γεγεννημένος οὐχ ὑπήκουε κα- λοῦντι. Στασάνωρα δὲ ἐς Δράγγας σατράπην ἐκπέμπει, 3 ἐς Μήδους δὲ Ἀτροπάτην ἐπὶ σατραπείᾳ καὶ τοῦτον τῇ 10 Μήδων, ὅτι Ὁξυδάτης ἐθελόκακεῖν αὐτῷ ἐφαίνετο. Στα- μένην δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος στέλλει, ὅτι Μαζαῖος ὁ Βαβυ- λῶνιος ὑπαρχος τετελευτηκέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. Σώ- πολιν δὲ καὶ Ἐπόκιλλον καὶ Μενίδαν ἐς Μακεδονίαν ἐκπέμπει, τὴν στρατιὰν τὴν ἐκ Μακεδονίας αὐτῷ ἀνά- 15 ζοντας.

Ἄμα δὲ τῷ ἤρι ὑποφαίνονται προῦχώρει ὥς ἐπὶ τὴν 4 ἐν τῇ Σογδιανῇ πέτρᾳ, ἐς ἣν πολλοὺς μὲν τῶν Σογδιανῶν ξυμπεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο· καὶ ἡ Ὁξυάρτου δὲ γυνὴ τοῦ Βακτρίου καὶ αἱ παῖδες αἱ Ὁξυάρτου ἐς τὴν πέτρᾳ 20 ταύτην ξυμπεφευγέναι ἐλέγοντο, Ὁξυάρτου αὐτὰς ὥς ἐς ἀνάλωτον δῆθεν τὸ χωρίον ἐκεῖνο ὑπεκθεμένον, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀφειστήκει ἀπ' Ἀλεξάνδρου. ταύτης γὰρ ἐξαιρε- θείσης οὐκέτι οὐδὲν ὑπολειφθῆσεσθαι ἐδόκει τῶν Σογ- διανῶν τοῖς νεωτερίζειν ἐθέλουσιν. ὥς δὲ ἐπέλασαν τῇ 5 25 πέτρᾳ καταλαμβάνει πάντῃ ἀπότομον ἐς τὴν προσβολήν, σιτία τε ξυγκεκομισμένους τοὺς βαρβάρους ὥς ἐς χρόνιον πολιορκίαν· καὶ χιῶν πολλὴ ἐπιπεσοῦσα τὴν τε πρόσβα- σιν ἀπορωτέραν ἐποίει τοῖς Μακεδόσι καὶ ἅμα ἐν ἀφθο- νίᾳ ὕδατος τοῖς βαρβάρους διῆγεν. ἀλλὰ καὶ ὥς προσ- 30 βάλλειν ἐδόκει τῷ χωρίῳ. καὶ γὰρ τι καὶ ὑπέρογκον 6 ὑπὸ τῶν βαρβάρων λεχθὲν ἐς φιλοτιμίαν ζὺν ὀργῇ ἐμβε- βλήκει Ἀλέξανδρον. προκληθέντες γὰρ ἐς ζῦμβασιν καὶ προτεινομένου σφίσιςιν ὅτι σώοις ὑπάρξει ἐπὶ τὰ σφέτερα

5 Ταπούρους Bl.: Ταύρους — Αὐτοφραδάτην Bl.: Φραδάτην. — 7 γεγεννημένος Kt.: γιγνόμενος. — 10 Ὁξυδάτης cl. 3, 20, 3: Ὁξο- δάτης. — 22 ἀφειστήκει E.: ἀφειστήκοι.

- ἀπαλλαγῆναι παραδοῦσι τὸ χωρίον, οἱ δὲ σὺν γέλῳτι βαρ-
 βαρίζοντες πτηνοὺς ἐκέλευον ζητεῖν στρατιώτας Ἀλέξαν-
 δρον, οἵτινες αὐτῷ ἔξαιρήσουσι τὸ ὄρος, ὥς τῶν γε ἄλλων
 7 ἀνθρώπων οὐδεμίαν ὥραν σφίσιν οὔσαν. ἔνθα δὴ ἐκή-
 ρυσεν Ἀλέξανδρος τῷ μὲν πρώτῳ ἀναβάντι δώδεκα τά- 5
 λαντα εἶναι τὸ γέρας, δευτέρῳ δὲ ἐπὶ τούτῳ τὰ δεύτερα
 καὶ τρίτῳ τὰ ἐφεξῆς, ὥς τελευταῖον εἶναι τῷ τελευταίῳ
 ἀνελθόντι τριακοσίους Δαρεικοὺς τὸ γέρας. καὶ τοῦτο τὸ
 κήρυγμα παρώξυνεν ἔτι μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδό-
 νας ὠρμημένους. 10
- 19 Ξυνταξάμενοι δὴ ὅσοι πετροβατεῖν ἐν ταῖς πολιορ-
 κίαις αὐτῶν μεμελετήκεσαν, ἕς τριακοσίους τὸν ἀριθμόν,
 καὶ πασσάλους μικροὺς σιδηροὺς, οἷς αἱ σκηναὶ καταπε-
 πήγεσαν αὐτοῖς, παρασκευάσαντες, τοῦ καταπηγνύναι αὐ-
 τοὺς ἕς τε τὴν χιόνα ὅπου πεπηγνῦα φανείη καὶ εἴ πού 15
 τι τῆς χώρας ἔρημον χιόνος ὑποφαίνοιτο, καὶ τούτους
 καλωδίους ἐκ λίνου ἰσχυροὺς ἐκδήσαντες τῆς νυκτὸς προῦ-
 χώρουν κατὰ τὸ ἀποτομώτατόν τε τῆς πέτρας καὶ ταύτῃ
 2 ἀφυλακτότατον. καὶ τούτους τοὺς πασσάλους καταπη-
 γνύντες τοὺς μὲν εἰς τὴν γῆν, ὅπου διεφαίνεται, τοὺς δὲ 20
 καὶ τῆς χιόνος ἕς τὰ μάλιστα οὐ θρυφθισόμενα, ἀνεῖλκον
 σφᾶς αὐτοῖς ἄλλοι ἄλλη τῆς πέτρας. καὶ τούτων ἕς τρι-
 ἄκοντα μὲν ἐν τῇ ἀναβάσει διεφθάρησαν, ὥστε οὐδὲ τὰ
 σώματα αὐτῶν ἕς ταφὴν εὐρέθῃ, ἔμπεσόντα ἄλλη καὶ
 3 ἄλλη τῆς χιόνος. οἱ δὲ λοιποὶ ἀναβάντες ὑπὸ τὴν ἑῷ 25
 καὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους καταλαβόντες σινδόνας κατέσειον
 ὥς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν Μακεδόνων, οὕτως αὐτοῖς ἕξ
 Ἀλεξάνδρου παρηγγελμένον. πέμψας δὲ κήρυκα ἐμβοῆσαι
 ἐκέλευσε τοῖς προφυλάσσουσι τῶν βαρβάρων μὴ διατρί-
 βειν ἔτι, ἀλλὰ παραδιδόναι σφᾶς· ἔξευρῆσθαι γὰρ δὴ 30
 τοὺς πτηνοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔχεσθαι ὑπ' αὐτῶν τοῦ
 ὄρους τὰ ἄκρα· καὶ ἅμα ἐδείκνυνεν τοὺς ὑπὲρ τῆς κορυ-
 φῆς στρατιώτας.

Οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες τῷ παραλόγῳ τῆς ὄψεως 4
καὶ πλείονάς τε ὑποτοπήσαντες εἶναι τοὺς κατέχοντας τὰ
ἄκρα καὶ ἀκριβῶς ὠπλισμένους ἐνέδοσαν σφᾶς αὐτούς·
οὕτω πρὸς τὴν ὄψιν τῶν ὀλίγων ἐκείνων Μακεδόνων φο-
5 βεροὶ ἐγένοντο. ἔνθα δὴ ἄλλων τε πολλῶν γυναῖκες καὶ
παῖδες ἐλήφθησαν καὶ ἡ γυνὴ ἡ Ὀξυάρτου καὶ οἱ παῖδες.
καὶ ἦν γὰρ Ὀξυάρτη παῖς παρθένος ἐν ὥρᾳ γάμου, Ῥω- 5
ξάνη ὀνόματι, ἦν δὴ καλλίστην τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν
λέγουσιν ὀφθῆναι οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες μετὰ
10 γε τὴν Δαρεῖον γυναῖκα. καὶ ταύτην ἰδόντα Ἀλεξάνδρον
ἐς ἔρωτα ἐλθεῖν αὐτῆς· ἐρασθέντα δὲ οὐκ ἐθέλησαι ὑβρί-
σαι καθάπερ αἰχμάλωτον, ἀλλὰ γῆμαι γὰρ οὐκ ἀπαξιῶσαι.
καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξάνδρου τὸ ἔργον ἐπαινῶ μᾶλλον τι ἢ 6
μέμφομαι. καίτοι τῆς γε Δαρεῖον γυναικός, ἡ καλλίστη
15 δὴ ἐλέγετο τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, ἡ οὐκ ἦλθεν ἐς
ἐπιθυμίαν ἢ καρτερός αὐτὸς αὐτοῦ ἐγένετο, νέος τε ὢν
καὶ τὰ μάλιστα ἐν ἀκμῇ τῆς εὐτυχίας, ὁπότε ὑβρίζουσιν
οἱ ἄνθρωποι· ὁ δὲ κατηδέσθη τε καὶ ἐφείσατο, σωφρο-
σύνη τε πολλῇ διαχρώμενος καὶ δόξης ἅμα ἀγαθῆς οὐκ
20 ἀτόπῳ ἐφέσει.

Καὶ τοίνυν καὶ λόγος κατέχει ὀλίγον μετὰ τὴν μάχην 20
ἢ πρὸς Ἰσσιῷ Δαρεῖῳ τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ συνέβη ἀπο-
δράντα ἐλθεῖν παρὰ Δαρεῖον τὸν εὐνοῦχον τὸν φύλακα
αὐτῷ τῆς γυναικός. καὶ τοῦτον ὡς εἶδε Δαρεῖος, πρῶτα
25 μὲν πνθέσθαι εἰ ζῶσιν αὐτῷ οἱ παῖδες καὶ ἡ γυνὴ τε καὶ
ἡ μήτηρ. ὡς δὲ ζώσας τε ἐπύθετο καὶ βασιλίσσαι ὅτι 2
καλοῦνται καὶ ἡ θεραπεία ὅτι ἄμφ' αὐτάς ἐστιν ἦντινα
καὶ ἐπὶ Δαρεῖον ἐθεραπεύοντο, ἐπὶ τῷδε αὖ πνθέσθαι
εἰ σωφρονεῖ αὐτῷ ἡ γυνὴ ἔτι. ὡς δὲ σωφρονοῦσαν ἐπύ-
30 θετο, αὐτὸς ἐρέσθαι μὴ τι βίαιον ἐξ Ἀλεξάνδρου αὐτῇ ἐς
ὑβριν ξυνέβη· καὶ τὸν εὐνοῦχον ἐπομόσαντα φάναι ὅτι,
ὦ βασιλεῦ, οὕτω τοι ὡς ἀπέλιπες ἔχει ἡ σὴ γυνή, καὶ
Ἀλέξανδρος ἀνδρῶν ἄριστός τέ ἐστι καὶ σωφρονέστατος.
ἐπὶ τοῖσδε ἀνατεῖναι Δαρεῖον ἐς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας 3
35 καὶ εἶξασθαι ὧδε· ἄλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, ὅτῳ ἐπιτέτραπται
νέμειν τὰ βασιλείων πράγματα ἐν ἀνθρώποις, σὺ νῦν μά-

λιστα μὲν ἐμοὶ φύλαξον Περσῶν τε καὶ Μήδων τὴν ἀρχήν, ὥσπερ οὖν καὶ ἔδωκας· εἰ δὲ δὴ ἐγὼ οὐκέτι σοι βασιλεὺς τῆς Ἀσίας, σὺ δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Ἀλεξάνδρῳ παραδοῦναι τὸ ἐμὸν κράτος. οὕτως οὐδὲ πρὸς τῶν πολεμίων ἄρα ἀμελεῖται ὅσα σῶφρονα ἔργα.

5

4 Ὅξυάρτης δὲ ἀκούσας τοὺς παῖδας ἐχομένους, ἀκούσας δὲ καὶ ὑπὲρ Ῥωξάνης τῆς θυγατρὸς ὅτι μέλει αὐτῆς Ἀλεξάνδρῳ, θαρσύνσας ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ ἦν ἐν τιμῇ παρ' αὐτῷ, ἥπερ εἰκὸς ἐπὶ ξυντυχίᾳ τοιαύτῃ.

21 Ἀλέξανδρος δὲ, ὡς τὰ ἐν Σογδιανοῖς αὐτῷ διεπέπρακτο, ἐχομένης ἤδη καὶ τῆς πέτρας ἐς Παραιτάκας προῦχώρει, ὅτι καὶ ἐν Παραιτάκαις χωρίον τι ὀχρὸν, ἄλλην πέτραν, κατέχειν ἐλέγοντο πολλοὶ τῶν βαρβάρων. ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη Χοριήνου ἡ πέτρα· καὶ ἐς αὐτὴν αὐτὸς τε ὁ Χοριήνης συμπεφεύγει καὶ ἄλλοι τῶν ὑπάρχων οὐκ ὀλί-

15

2 γοι. ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος τῆς πέτρας ἐς σταδίους εἴκοσι, κύκλος δὲ ἐς ἐξήκοντα· αὕτῃ δὲ ἀπότομος πάντοθεν, ἄνοδος δὲ ἐς αὐτὴν μία καὶ αὕτη στενὴ τε καὶ οὐκ εὐπορος, οἷα δὴ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου πεποιημένη, ὥς χαλεπὴν εἶναι καὶ μηδενὸς εἴργοντος καὶ καθ' ἓνα ἀνελθεῖν. φάραγξ δὲ κύκλῳ περιεῖργε τὴν πέτραν βαθεῖα, ὥστε ὅστις προσάξειν στρατιὰν τῇ πέτρᾳ ἔμελλε, πολὺ πρόσθεν αὐτῷ τὴν φάραγγα εἶναι χωστέον, ὥς ἐξ ὀμαλοῦ ὀρμᾶσθαι προσάγοντα ἐς προσβολὴν τὸν στρατόν.

3 Ἀλλὰ καὶ ὡς Ἀλέξανδρος ἤπτετο τοῦ ἔργου· οὕτω πάντα ᾔετο χρῆναι βατά τε αὐτῷ καὶ ἐξαιρετέα εἶναι, ἐς τοσόνδε τόλμης τε καὶ εὐτυχίας προῦκεχωρήκει. τέμνων δ' ἅς ἐλάτας (πολλαὶ γὰρ καὶ ὑπερύψηλοι ἐλάται ἦσαν ἐν κύκλῳ τοῦ ὄρους) κλίμακας ἐκ τούτων ἐποίει, ὥς κάθο-

4 κατελθεῖν ἐς αὐτήν. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐφειστήκει τῷ ἔργῳ, τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ ἔχων ἐργαζόμενον· τὰς δὲ νύκτας ἐν μέρει οἱ σωματοφύλακες αὐτῷ εἰργάζοντο, Περδίκκας τε καὶ Λεοννάτος καὶ Πτολε-

25

30

μαῖος ὁ Λάγου, τῷ λοιπῷ μέρει τῆς στρατιᾶς τριχῇ διανενημεμένῳ, ὅπερ αὐτῷ ἐς τὴν νύκτα ἐπετίτακτο. ἦνυτον δὲ τῆς ἡμέρας οὐ πλέον ἥπερ εἴκοσι πήχεις καὶ τῆς νυκτὸς ὀλίγον ἀποδέον, καίτοι ξυμπάσης τῆς στρατιᾶς 5 ἐργαζομένης· οὕτω τὸ τε χωρίον ἄπορον ἦν καὶ τὸ ἔργον ἐν αὐτῷ χαλεπόν. κατιόντες δὲ ἐς τὴν φάραγγα πασσάλους κατεπήγνυνον ἐς τὸ ὀξύτατον τῆς φάραγγος, διέχοντας ἀλλήλων ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχύν τε καὶ ξυνοχὴν τῶν ἐπιβαλλομένων. ἐπέβαλλον δὲ πλέγματα ἐκ λύγων 10 εἰς γεφύρας μάλιστα ἰδέαν, καὶ ταῦτα ξυνδοῦντες χοῦν ἄνωθεν ἐπεφόρουν, ὥς ἐξ ὁμαλοῦ γίνεσθαι τῇ στρατιᾷ τὴν πρόσοδον τὴν πρὸς τὴν πέτραν.

Οἱ δὲ βάρβαροι τὰ μὲν πρῶτα κατεφρόνουν ὥς ἀπόρου 6 πάντη τοῦ ἐγχειρήματος· ὥς δὲ τοξεύματα ἤδη εἰς τὴν πέτραν ἐξικνοῦντο καὶ αὐτοὶ ἀδύνατοι ἦσαν ἄνωθεν 15 ἐξείργειν τοὺς Μακεδόνας (ἐπεποιήτο γὰρ αὐτοῖς προκαλύμματα πρὸς τὰ βέλη, ὥς ὑπ' αὐτοῖς ἀβλαβῶς ἐργάζεσθαι) ἐκπλαγεῖς ὁ Χοριήνης πρὸς τὰ γινόμενα κήρυκα πέμπει πρὸς Ἀλέξανδρον, δεόμενος Ὁξυάρτην οἱ ἀναπέμψαι· καὶ πέμπει Ὁξυάρτην Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ ἀφικόμενος 20 πείθει Χοριήνην ἐπιτρέψαι Ἀλεξάνδρῳ αὐτόν τε καὶ τὸ χωρίον. βία μὲν γὰρ οὐδὲν ὅ τι οὐχ ἄλωτὸν εἶναι Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῇ στρατιᾷ τῇ ἐκείνου· ἐς πίστιν δὲ ἐλθόντος καὶ φιλίαν, τὴν πίστιν τε καὶ δικαιοσύνην μεγα- 25 λωστὶ ἐπῆνει τοῦ βασιλέως, τὰ τ' ἄλλα καὶ τὸ αὐτοῦ ἐν πρῶτοις ἐς βεβαίωσιν τοῦ λόγου προφέρων. τούτοις πείσθεις ὁ Χοριήνης αὐτὸς τε ἤκε παρ' Ἀλέξανδρον καὶ τῶν οἰκείων τινὲς καὶ ἐταίρων αὐτοῦ. ἐλθόντι δὲ τῷ Χοριήνῃ φιλάνθρωπά τε ἀποκρινάμενος καὶ πίστιν ἐς φιλίαν δούς 30 αὐτόν μὲν κατέχει, πέμψαι δὲ κελεύει τῶν συγκατελθόντων τινὰς αὐτῷ ἐς τὴν πέτραν τοὺς κελεύσοντας ἐνδοῦναι τὸ χωρίον. καὶ ἐνδίδοται ὑπὸ τῶν ξυμπεφευγόντων, ὥστε καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν ἐς πενταχοσίους ἀνέβη κατὰ θῆαν τῆς πέτρας, καὶ το- 35 σούτου ἐδέησεν ἀνεπιεικὲς τι ἐς τὸν Χοριήνην ἔργον ἀποδείξασθαι ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐπιτρέ-

πει Χοριήνη καὶ ὑπαρχον εἶναι ὅσωνπερ καὶ πρόσθεν ἔδωκε.

10 Ξυνέβη δὲ χειμῶνι τε κακοπαθῆσαι αὐτῷ τὴν στρα-
τιὰν πολλῆς χιόνος ἐπιπεσοῦσης ἐν τῇ πολιορκίᾳ καὶ ἅμα
ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων ἐπιέσθησαν. ἀλλὰ Χοριήνης ἐς 5
δίμηνον σιτία ἔφη δώσειν τῇ στρατιᾷ καὶ ἔδωκε σίτον τε
καὶ οἶνον τῶν ἐν τῇ πέτρᾳ ἀποθέτων κρέα τε ταριχηρὰ
κατὰ σκηνήν. καὶ ταῦτα δοὺς οἱκ ἔφρασκεν ἀναλωσαι τῶν
παρεσκευασμένων ἐς τὴν πολιορκίαν οὐδὲ τὴν δεκάτην
μοῖραν. ἐνθεν ἐν τιμῇ μᾶλλον τι Ἀλεξάνδρῳ ἦν ὡς οὐ 10
πρὸς βίαν μᾶλλον ἢ κατὰ γνώμην ἐνδοὺς τὴν πέτραν.

22 Ταῦτα δὲ καταπραξάμενος Ἀλέξανδρος αὐτὸς μὲν ἐς
Βάκτρα ἦει· Κράτερον δὲ τῶν ἐταίρων ἱππέας ἔχοντα
ἐξακοσίους καὶ τῶν πεζῶν τὴν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν
Πολυσπέρχοντος καὶ Ἀττάλου καὶ τὴν Ἀλκέτα ἐπὶ Κα- 15
τάνην τε καὶ Αὐστάνην ἐκπέμπει, οἳ δὴ μόνοι ἔτι ὑπε-
λείποντο ἐν τῇ Παρατακηνῶν χώρα ἀφεστηκότες. καὶ
μάχης γενομένης πρὸς αὐτοὺς καρτερᾶς νικῶσιν οἱ ἀμφὶ
Κράτερον τῇ μάχῃ· καὶ Κατάνης μὲν ἀποθνήσκει αὐτοῦ
μαχόμενος, Αὐστάνης δὲ ξυλληφθεὶς ἀνήχθη παρ' Ἀλέξ- 20
ανδρον· τῶν δὲ ξὺν αὐτοῖς βαρβάρων ἱππεῖς μὲν ἀπέ-
θανον ἐς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς χιλίους
πεντακοσίους. ταῦτα δὲ ὡς ἐπράχθη τοῖς ἀμφὶ Κράτε-
ρον, καὶ οὗτοι ἐς Βάκτρα ἦεσαν. καὶ ἐν Βάκτροις τὸ
ἀμφὶ Καλλισθένην τε καὶ τοὺς παῖδας πάθημα Ἀλεξάν- 25
δρῳ ξυνηνέχθη.

3 Ἐκ Βάκτρων δὲ ἐξήκοντος ἡδὴ τοῦ ἡρος ἀναλαβὼν
τὴν στρατιὰν προῦχώρει ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς, Ἀμύνταν ἀπολι-
πὼν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Βακτριῶν καὶ ξὺν αὐτῷ ἱππέας μὲν
4 τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὺς δὲ μυρίους. ὑπερ- 30
βαλὼν δὲ τὸν Καύκασον ἐν δέκα ἡμέραις ἀφίκετο ἐς Ἀλεξ-
άνδρειαν πόλιν, τὴν κτισθεῖσαν ἐν Παραπαμισάδαις ὅτε
το πρῶτον ἐπὶ Βάκτρων ἐστέλλετο. καὶ τὸν μὲν ὑπαρχον
ὅστις αὐτῷ ἐπὶ τῆς πόλεως τότε ἐτάχθη παραλύει τῆς

ἀρχῆς, ὅτι οὐ καλῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξε· προσκατοικίσας 5
 δὲ καὶ ἄλλους τῶν περιοίκων τε καὶ ὅσοι τῶν στρατιω-
 τῶν ἀπόμαχοι ἦσαν ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, Νικάνορα μὲν,
 ἓνα τῶν ἐταίρων, τὴν πόλιν αὐτὴν κοσμεῖν ἐκέλευσε· σα-
 5 τράπην δὲ Τυριάσπην κατέστησε τῆς τε χώρας τῆς Πα-
 ραπαμισαδίων καὶ τῆς ἄλλης ἔστε ἐπὶ τὸν Κωφῆνα ποταμόν.
 ἀφικόμενος δὲ ἐς Νίκαιαν πόλιν καὶ τῇ Ἀθηνᾷ θύσας 6
 προὐχώρει ὡς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα, προπέμψας κήρυκα ὡς
 Ταξίλην τε καὶ τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, κελεύ-
 10 σας ἀπαντᾶν ὅπως ἂν ἐκάστοις προχωρῇ. καὶ Ταξίλης
 τε καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρχοὶ ἀπήντων, δῶρα τὰ μέγιστα παρ'
 Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζοντες, καὶ τοὺς ἐλέφαντας δώσειν
 ἔφασκον τοῖς παρὰ σφίσιν ὄντας, ἀριθμὸν ἐς πέντε καὶ
 εἴκοσιν.

15 Ἐνθα δὴ διελὼν τὴν στρατιὰν Ἡφαιστίωνα μὲν καὶ 7
 Περδίκκην ἐκπέμπει ἐς τὴν Πενκελαῶτιν χώραν ὡς ἐπὶ
 τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ἔχοντας τὴν τε Γοργίου τάξιν καὶ
 Κλείτου καὶ Μελεάγρου καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων τοῖς
 ἡμίσεας καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας ξύμπαντας, προσ-
 20 τάξας τὰ τε κατὰ τὴν ὁδὸν χωρία ἢ βία ἐξαιρεῖν ἢ ὁμο-
 λογίᾳ παρίστασθαι· καὶ ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν ἀφικο-
 μένους παρασκευάζειν ὅσα ἐς τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ
 ξύμφορα. ξὺν τούτοις δὲ καὶ Ταξίλης καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρ-
 χοὶ στέλλονται. καὶ οὗτοι ὡς ἀφίκοντο πρὸς τὸν Ἰνδὸν 8
 25 ποταμόν, ἔπρασσον ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἦν τεταγμένα.
 Ἄστης δὲ ὁ τῆς Πενκελαϊώτιδος χώρας ὑπαρχος νεωτερί-
 σας αὐτός τε ἀπόλλυται καὶ τὴν πόλιν προσαπίωλεσεν ἐς
 ἣντινα ξυμπεφεύγει. ἐξεῖλον γὰρ αὐτὴν ἐν τριάκοντα
 ἡμέραις προσκαθήμενοι οἱ ξὺν Ἡφαιστίωνι. καὶ αὐτὸς
 30 μὲν Ἄστης ἀποθνήσκει, τῆς πόλεως δὲ ἐτάχθη ἐπιμε-
 λεῖσθαι Σαγγαῖος, ὃς ἔτι πρόσθεν πεφευγὼς Ἄστην παρὰ
 Ταξίλην ἠτύομολήκει· καὶ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ πιστὸν πρὸς
 Ἀλέξανδρον.

Ἀλέξανδρος δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τῶν ἐταί- 23
 35 ρων ἱππέων ὅσοι μὴ ξὺν Ἡφαιστίωνι ἐτετάχατο καὶ τῶν
 πεζεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τοῖς τοξότας καὶ

τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς, προὔχῳρει ἐς τὴν
 2 Ἀσπασίων τε καὶ Γουραίων χώραν καὶ Ἀσσακηνῶν. πο-
 ρευθεῖς δὲ παρὰ τὸν Χόην καλούμενον ποταμὸν ὄρεινὴν
 τε ὁδὸν καὶ τραχεῖαν καὶ τοῦτον διαβάς χαλεπῶς, τῶν μὲν
 πεζῶν τὸ πλῆθος βάδην ἔπεσθαι οἱ ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ 5
 ἀναλαβὼν τοὺς ἱππέας ξύμπαντας καὶ τῶν πεζῶν τῶν
 Μακεδόνων ἐς ὀκτακοσίους ἐπιβιβάσας τῶν ἵππων ξὺν
 ταῖς ἀσπίσι ταῖς πεζικαῖς σπουδῇ ἤγεν, ὅτι τοὺς ταύτῃ
 οἰκοῦντας βαρβάρους ξυμπεφευγένας ἐς τε τὰ ὄρη τὰ κατὰ
 τὴν χώραν ἐξηγγέλλετο αὐτῷ καὶ ἐς τὰς πόλεις ὅσαι 10
 3 ὄχυρα αὐτῶν ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι. καὶ τούτων τῇ πρώτῃ
 καθ' ὁδὸν πόλει ὤκισμένη προσβαλὼν τοὺς μὲν πρὸ τῆς
 πόλεως τεταγμένους ἃς εἶχεν ἐξ ἐφόδου ἐτρέψατο καὶ κατ-
 ἔκλεισεν ἐς τὴν πόλιν· αὐτὸς δὲ τιτρώσκειται βέλει διὰ
 τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον· τὸ δὲ τραῦμα οὐ χαλεπὸν αὐτῷ 15
 ἐγένετο· ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τὸ μὴ οὐ διαμπᾶς διὰ τοῦ
 ὤμου ἐλθεῖν τὸ βέλος· καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐτρώθη
 καὶ Λεοννάτος.

4 Τότε μὲν δὴ ἵνα ἐπιμαχώτατον τοῦ τείχους ἐφαίνετο
 ἐστρατοπεδεύσατο πρὸς τῇ πόλει· τῇ δὲ ὑστεραία ὑπὸ 20
 τὴν ἔω, διπλοῦν γὰρ τεῖχος περιεβέβλητο τῇ πόλει, ἐς
 μὲν τὸ πρῶτον, ἅτε οὐκ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐ χαλε-
 πῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες· πρὸς δὲ τῷ δευτέρῳ ὀλίγον
 ἀντισχόντες οἱ βάρβαροι, ὥς αἱ τε κλίμακες προσέκειντο
 ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν βελῶν πάντοθεν ἐτιτρώσκοντο οἱ προ- 25
 μαχόμενοι, οὐκ ἔμειναν, ἀλλὰ κατὰ τὰς πύλας ὥς ἐπὶ τὰ
 5 ὄρη ἐκπίπτουσιν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ τούτων οἱ μὲν ἐν
 τῇ φυγῇ ἀποθνήσκουσιν· ὅσους δὲ ζῶντας ἔλαβον αὐτῶν,
 ξύμπαντας ἀποκτείνουσιν οἱ Μακεδόνες, ὅτι ἐτρώθη ὑπ'
 αὐτῶν Ἀλέξανδρος ὀργιζόμενοι· οἱ πολλοὶ δὲ ἐς τὰ ὄρη, 30
 ὅτι οὐ μακρὰν τῆς πόλεως τὰ ὄρη ἦν, ἀπέφυγον. τὴν
 πόλιν δὲ κατασκάψας ἐς Ἀνδακα ἄλλην πόλιν ἤγε.
 ταύτην δὲ ὁμολογία ἐνδοθεῖσαν κατασχὼν Κράτερον μὲν
 ξὺν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι τῶν πεζῶν καταλείπει αὐτοῦ

2 Ἀσπασίων Gr.: Ἀσπίων. — Γουραίων Gr.: Θουραίων. — Ἀσ-
 σακηνῶν hic et 30, 5 E.: Ἀρασάκων.

ἐξαιρεῖν ὅσαι ἂν ἄλλαι πόλεις μὴ ἐκοῦσαι προσχωρῶσι
καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν ὅπως ξυμφορώτατον ἐς τὰ παρ-
όντα κοσμεῖν.

Αὐτὸς δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς τοξό- 24
5 τας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου τε καὶ Ἀττάλου
τάξιν καὶ τῶν ἱππέων τὸ ἄγῃμα καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων
ἐς τέσσαρας μάλιστα ἱππαρχίας καὶ τῶν ἱπποτοξοτῶν
τοὺς ἡμίσεας, ὥς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐάσπλα προὐ-
χώρει, ἵνα ὁ τῶν Ἀσπασίων ὑπαρχος ᾦ· καὶ διελθὼν
10 πολλὴν ὁδὸν δευτεραῖος ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν. οἱ δὲ 2
βάρβαροι προσάγοντα αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον ἐμπρήσαν-
τες τὴν πόλιν ἐφρευγον πρὸς τὰ ὄρη. οἱ δὲ ἄμφ' Ἀλέξ-
ανδρον εἶχοντο τῶν φευγόντων ἔστε ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ
φόνος πολὺς γίνεταί τῶν βαρβάρων, πρὶν ἐς τὰς δυσχω-
15 ρίας φθάσαι ἀπελθόντας.

Τὸν δὲ ἡγεμόνα αὐτὸν τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Πτολεμαῖος 3
ὁ Λάγου πρὸς τινὶ ἤδη γηλόφῳ κατιδὼν ὄντα καὶ τῶν
ὑπασπιστῶν ἔστιν οὐς ἄμφ' αὐτὸν ξὺν πολὺ ἐλάττωσιν
αὐτὸς ὦν ὁμῶς ἐδίωκεν ἔτι ἐκ τοῦ ἵππου· ὥς δὲ χαλεπὸς
20 ὁ γήλοφος τῷ ἵππῳ ἀναδραμεῖν ᾗ, τοῦτον μὲν αὐτοῦ
καταλείπει, παραδούς τινι τῶν ὑπασπιστῶν ἄγειν· αὐτὸς
δὲ ὥς εἶχε πεζὸς τῷ Ἰνδῷ εἶπετο. ὁ δὲ ὥς πελάζοντα 4
ἤδη κατεῖδε τὸν Πτολεμαῖον, αὐτὸς τε μεταβάλλει ἐς
τοῦμπαλιν καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ξὺν αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς
25 τοῦ Πτολεμαίου διὰ τοῦ θώρακος παῖει ἐκ χειρὸς ἐς τὸ
στῆθος ξυστῷ μακρῷ, καὶ ὁ θώραξ ἔσχε τὴν πληγὴν·
Πτολεμαῖος δὲ τὸν μηρὸν διαμπάξ βαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ κα-
ταβάλλει τε καὶ σκυλεύει αὐτόν. ὥς δὲ τὸν ἡγεμόνα σφῶν 5
κείμενον οἱ ἄμφ' αὐτὸν εἶδον, οὔτοι μὲν οὐκέτι ἔμεινον·
30 οἱ δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν αἰρόμενον τὸν νεκρὸν τοῦ ὑπάρχου
ιδόντες πρὸς τῶν πολεμίων ἤλγησάν τε καὶ καταδραμόντες
ξυνάπτουσιν ἐπ' αὐτῷ μάχην καρτεράν πρὸς τῷ γηλόφῳ.
ἤδη γὰρ καὶ Ἀλέξανδρος ἔχων τοὺς ἀπὸ τῶν ἵππων κα-
ταβεβηκότας πεζοὺς πρὸς τῷ γηλόφῳ ᾗ. καὶ οὔτοι ἐπι-

γενόμενοι μόγις ἐξέωσαν τοὺς Ἴνδους ἐς τὰ ὄρη καὶ τοῦ νεκροῦ ἐκράτησαν.

6 Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ ὄρη Ἀλέξανδρος ἐς πόλιν κατήλθεν ἣ ὄνομα ἦν Ἀριγαῖον· καὶ ταύτην καταλαμβάνει ἐμπεπερη-
σμένην ὑπὸ τῶν ἐνοικοῦντων καὶ τοὺς ἀνθρώπους πεφευ- 5
γότας. ἔνταῦθα δὲ ἀφίκοντο αὐτῷ καὶ οἱ ἀμφὶ Κράτερον
ξὺν τῇ στρατιᾷ, πεπραγμένων σφίσι ξυμπάντων ὅσα ὑπὸ
7 τοῦ βασιλέως ἐτέτακτο. ταύτην μὲν δὴ τὴν πόλιν, ὅτι ἐν
ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει οἰκεῖσθαι, ἐκτειχίσαι τε προστάσ-
σει Κρατέρῳ καὶ ξυνοικίσαι ἐς αὐτὴν τοὺς τε προσχώρους 16
ὅσοι ἐθελονταὶ καὶ εἰ δὴ τινες ἀπόμαχοι τῆς στρατιᾶς.
αὐτὸς δὲ προὔχῳρει ἵνα ξυμπεφευγῆναι ἐπυνθάνετο τοὺς
πολλοὺς τῶν ταύτῃ βαρβάρων. ἐλθὼν δὲ πρὸς τι ὄρος
κατεστρατοπέδευσεν ὑπὸ ταῖς ὑπωρείαις τοῦ ὄρους.

8 Καὶ ἐν τούτῳ Πτολεμαῖος ὁ Λάγον ἐκπεμφθεὶς μὲν 15
ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐς προνομίην, προελθὼν δὲ προσωτέρω
αὐτὸς ξὺν ὀλίγοις ὡς ἐς κατασκοπήν, ἀπαγγέλλει Ἀλεξάν-
δρῳ πυρὰ κατιδεῖν τῶν βαρβάρων πλείονα ἢ ἐν τῷ Ἀλεξ-
9 ἀνδρου στρατοπέδῳ. καὶ Ἀλέξανδρος τῷ μὲν πλήθει
τῶν πυρῶν ἠπίστησεν· εἶναι δέ τι ξυνεστηκὸς τῶν ταύτῃ 20
βαρβάρων αἰσθόμενος μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ κα-
ταλείπει πρὸς τῷ ὄρει ὡς εἶχον ἐστρατοπεδευμένους·
αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ὅσοι ἀποχωρῶντες ἐς τὰ ἀπηγγελημένα
ἐφαίνοντο, ὡς πλησίον ἤδη ἀφείρων τὰ πυρὰ, τριχῇ δια-
10 νέμει τὴν στρατιάν. καὶ τῷ μὲν ἐνὶ ἐπέταξε Λεοννάτον 25
τὸν σωματοφύλακα, ξυντάξας αὐτῷ τὴν τε Αἰτιάλου καὶ
τὴν Βαλάκρου τάξιν· τὴν δευτέραν δὲ μοῖραν Πτολεμαίῳ
τῷ Λάγῳ ἄγειν ἔδωκε, τῶν τε ὑπασπιστῶν ἰῶν βασιλι-
κῶν τὸ τρίτον μέρος καὶ τὴν Φιλίππου καὶ Φιλώτα τάξιν
καὶ δύο χιλιαρχίας τῶν τοξοτῶν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ 30
τῶν ἱππέων τοὺς ἡμίσεας· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν αὐτὸς
ἤγεν ἵνα οἱ πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐφαίνοντο.

52 Οἱ δὲ ὡς ἦσθοντο προσάγοντας τοὺς Μακεδόνας,
κατεῖχον γὰρ χωρία ὑπερδέξια, τῷ τε πλήθει σφῶν θαρ-
σήσαντες καὶ τῶν Μακεδόνων, ὅτι ὀλίγοι ἐφαίνοντο, κα- 35
ταφρονήσαντες ἐς τὸ πεδίον ὑποκατέβησαν· καὶ μάχη

γίνεται καρτερά. ἀλλὰ τούτους μὲν οὐ ξὺν πόνῳ ἐνίκα
 Ἀλέξανδρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Πτολεμαῖον οὐκ ἐν τῷ ὁμαλῷ 2
 παρετάξαντο, ἀλλὰ γήλοφον γὰρ κατεῖχον οἱ βάρβαροι,
 ὁρθίους ποιήσας τοὺς λόφους Πτολεμαῖος προσῆγεν ἥπερ
 5 ἐπιμαχώτατον τοῦ λόφου ἐφαίνετο, οὐ πάντῃ τὸν λόφον
 κυκλωσάμενος, ἀλλ' ἀπολιπὼν, εἰ φεύγειν ἐθέλοιεν οἱ
 βάρβαροι, χώραν αὐτοῖς ἐς τὴν φυγὴν. καὶ γίνεται καὶ 3
 τούτοις μάχῃ καρτερά, τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι καὶ ὅτι
 οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους οἱ Ἰνδοί,
 10 ἀλλὰ πολὺν δὴ τι ἀλκιμώτατοι τῶν προσχώρων εἰσίν.
 ἐξώσθησαν δὲ καὶ οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὅρους ὑπὸ τῶν Μακε-
 δόνων· καὶ οἱ ἀμφὶ Λεοννάτον τῇ τρίτῃ μοίρᾳ τῆς στρα-
 τιᾶς ὡσαύτως ἐπραξαν· ἐνίκων γὰρ καὶ οὗτοι τοὺς κατὰ
 σφᾶς. καὶ λέγει Πτολεμαῖος ἀνθρώπους μὲν ληφθῆναι 4
 15 τοὺς πάντας ὑπὲρ τετρακισμυρίους, βοῶν δὲ ὑπὲρ τὰς
 τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας· καὶ τούτων τὰς καλλίστας ἐπι-
 λεξάμενον Ἀλέξανδρον, ὅτι διαφέρουσαι αὐτῷ κάλλει τε
 καὶ μεγέθει ἐφαίνοντο, πέμψαι ἐθέλειν ἐς Μακεδονίαν
 ἐργάζεσθαι τὴν χώραν.
 20 Ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν τῶν Ἀσσακηνῶν χώραν ἦγεν· τού- 5
 τοὺς γὰρ ἐξηγγέλλετο παρεσκευάσθαι ὡς μαχουμένους,
 ἵππείας μὲν ἐς δισμυρίους ἔχοντας, πεζοὺς δὲ ὑπὲρ τοὺς
 τρισμυρίους, τριάκοντα δὲ ἐλέφαντας. Κράτερος μὲν δὴ,
 ἐκτετειχικῶς ἤδη τὴν πόλιν ἐφ' ἧς τῷ οἰκισμῷ κατελέ-
 25 λειπτο, τοὺς τε βαρύτερον ὠπλισμένους τῆς στρατιᾶς
 Ἀλεξάνδρῳ ἦγεν καὶ τὰς μηχανάς, εἴ που πολιορκίας δεή-
 σειεν. αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος, τοὺς τε ἐταίρους ἵππείας 6
 ἄγων καὶ τοὺς ἵππακοντιστὰς καὶ τὴν Κοίνου καὶ Πολυ-
 σπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς χιλίους καὶ
 30 τοὺς τοξότας, ἦει ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀσσακηνούς· ἦγε δὲ διὰ
 τῆς Γουραίων χώρας. καὶ τὸν ποταμὸν τὸν ἐπώνυμον 7
 τῆς χώρας τὸν Γουραῖον χαλεπῶς διέβη, διὰ βαθύτητά
 τε καὶ ὅτι ὀξὺς ὁ ῥοῦς ἦν αὐτῷ καὶ οἱ λίθοι στρογγύλοι
 ἐν τῷ ποταμῷ ὄντες σφαλεροὶ τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐγίνοντο.

οἱ δὲ βάβαροι ὡς προσάγοντα ἤσθοντο Ἀλέξανδρον, ἄθροοι μὲν ἐς μάχην καταστῆναι οὐκ ἐτόλμησαν· διαλυθέντες δὲ ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις ταύτας ἐπενόουν ἀπομαχόμενοι διασώζειν.

- 26 Καὶ Ἀλέξανδρος πρῶτα μὲν ἐπὶ Μάσσαγα ἦγε, τὴν 5
μεγίστην τῶν ταύτῃ πόλεων. ὡς δὲ προσῆγεν ἤδη τοῖς
τείχεσι, θαρρήσαντες οἱ βάβαροι τοῖς μισθοφόροις τοῖς
ἐκ τῶν πρόσω Ἰνδῶν, ἦσαν γὰρ οὗτοι ἐς ἑπτακισχιλίους,
ὡς στρατοπεδευομένους εἶδον τοὺς Μακεδόνας, δρόμῳ
2 ἐπ' αὐτοὺς ἦεσαν. καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν πλησίον τῆς 10
πόλεως ἔσομένην τὴν μάχην, προσωτέρω ἐκκαλέσασθαι
αὐτοὺς βουλευθεὶς τῶν τειχῶν, ὡς εἰ τροπὴ γίνοιτο, ἐγί-
νωσκε γὰρ ἔσομένην, μὴ δὲ ὀλίγου ἐς τὴν πόλιν κατα-
φυγόντες εὐμαρῶς διασώζοιντο, ὡς ἐκθέοντας εἶδε τοὺς
βαρβάρους, μεταβαλλομένους κελεύει τοὺς Μακεδόνας 15
ὀπίσω ἀποχωρεῖν ὡς πρὸς γήλοφόν τινα, ἀπέχοντα ἀπὸ
τοῦ χωρίου ἵνα περ στρατοπεδεύειν ἐγνώκει ἑπτὰ πού
3 μάλιστα σταδίου. καὶ οἱ πολέμιοι ἀναθαρσήσαντες, ὡς
ἐγκεκλιότων ἤδη τῶν Μακεδόνων, δρόμῳ τε καὶ ξύν οὐ-
δενὶ κόσμῳ ἐφέροντο ἐς αὐτοὺς. ὡς δὲ ἐξικνεῖτο ἤδη τὰ 20
τοξεύματα, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος ἀπὸ ξυνθήματος ἐπι-
στρέψας ἐς αὐτοὺς τὴν φάλαγγα δρόμῳ ἀντεπῆγε. πρῶ-
τοι δὲ οἱ ἱππακοντισταὶ τε αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριᾶνες καὶ
οἱ τοξόται ἐκδραμόντες ξυνέμιζαν τοῖς βαρβάροις· αὐτὸς
4 δὲ τὴν φάλαγγα ἐν τάξει ἦγεν. οἱ δὲ Ἰνδοὶ τῷ τε πα- 25
ραλόγῳ ἐκπλαγέντες καὶ ἅμα ἐν χερσὶ γεγεννημένης τῆς
μάχης ἐγκλίναντες ἐφρευγον ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον
μὲν αὐτῶν ἄμφι τοῖς διακοσίους, οἱ δὲ λοιποὶ ἐς τὰ τεῖχη
κατεκλείσθησαν. καὶ Ἀλέξανδρος προσῆγε τῷ τείχει τὴν
φάλαγγα, καὶ ἐντεῦθεν τοξεύεται μὲν ἀπὸ τοῦ τεύχους ἐς 30
5 τὸ σφυρὸν οὐ χαλεπῶς. ἐπαγαγὼν δὲ τὰς μηχανὰς τῇ
ὑστεραίᾳ τῶν μὲν τειχῶν τι εὐμαρῶς κατέσεισε· βιαζομέ-
νους δὲ ταύτῃ τοὺς Μακεδόνας ἢ παρέρρηκτο τοῦ τεύχους
οὐκ ἀτόλμως οἱ Ἰνδοὶ ἡμύνοντο, ὥστε ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ

8 πρόσω] πρὸς ἔω Κτ. cl. 5, 3, 3. 27, 7. — οὗτοι Κτ.: αὐτοί.
30 ἐντεῦθεν] ἐνταῦθα S.

ἀνεκαλέσατο τὴν στρατιάν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τῶν τε Μα-
κεδόνων αὐτῶν ἢ προσβολὴ καρτερωτέρα ἐγίνετο καὶ
πύργος ἐπήχθη ξύλινος τοῖς τείχεσιν, ὅθεν ἐκτοξεύσαντες
οἱ τοξόται καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἀφιέμενα ἀνέστελλον
5 ἐπὶ πολὺ τοὺς Ἰνδοὺς. ἀλλ' οὐδ' ὥς βιάσασθαι εἴσω τοῦ
τείχους οἱοί τε ἐγένοντο.

Τῇ δὲ τρίτῃ προσαγαγὼν αὖθις τὴν φάλαγγα καὶ 6
ἀπὸ μηχανῆς γέφυραν ἐπιβαλὼν τοῦ τείχους ἢ παρερω-
γὸς ἦν, ταύτῃ ἐπῆγε τοὺς ὑπασπιστάς, οἵπερ αὐτῷ καὶ
10 Τύρον ὡσαύτως ἐξεῖλον. πολλῶν δὲ ὑπὸ προθυμίας
ὠθουμένων ἄχθος λαβοῦσα μεῖζον ἢ γέφυρα κατερράγη
καὶ πίπτουσι ξὺν αὐτῇ οἱ Μακεδόνες. οἱ δὲ βάρβαροι 7
ιδόντες τὸ γιννόμενον λίθοις τε ξὺν βοῇ ἀπὸ τῶν τειχῶν
καὶ τοξεύμασι καὶ ἄλλῳ ὅτῳ τις μετὰ χεῖρας ἔχων ἐτύγ-
15 χανεν ἢ ὅτῳ τις ἐν τῷ τότε ἔλαβεν ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς
Μακεδόνας· οἱ δὲ καὶ κατὰ θύρας, αἵτινες αὐτοῖς κατὰ
τὰ μεσοπύργια μικραὶ ἦσαν, ἐκθέοντες ἐκ χειρὸς ἔπαιον
τεταραγμένους.

Ἀλέξανδρος δὲ πέμπει Ἀλκέταν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει 27
20 τοὺς τε κατατετρωμένους ἀναλαβεῖν καὶ ὅσοι προσεμά-
χοντο ἐπανακαλέσασθαι ὥς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καὶ τῇ
τετάρτῃ ὡσαύτως ἐπ' ἄλλης μηχανῆς ἄλλη ἐπιβάθρα
αὐτῷ προσήγετο πρὸς τὸ τεῖχος.

Καὶ οἱ Ἰνδοί, ἕως μὲν αὐτοῖς ὁ ἡγεμὼν τοῦ χωρίου 2
25 περιῆν, ἀπεμάχοντο καρτερῶς· ὥς δὲ βέλει ἀπὸ μηχανῆς
τυπείς ἀποθνήσκει ἐκεῖνος, αὐτῶν τε οἱ μὲν τινες πε-
πτωκότες ἐν τῇ ξυνεχεῖ πολιορκίᾳ, οἱ δὲ πολλοὶ τραυμα-
τίαι τε καὶ ἀπόμαχοι ἦσαν, ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Ἀλέξ-
ανδρον. τῷ δὲ ἀσμένῳ γίνεται ἄνδρας ἀγαθοὺς διασῶσαι· 3
30 καὶ ξυμβαίνει ἐπὶ τῷδε Ἀλέξανδρος τοῖς μισθοφόροις
Ἰνδοῖς ὥς καταταχθέντας ἐς τὴν ἄλλην στρατιάν ξὺν αὐτῷ
στρατεύεσθαι. οἱ μὲν δὴ ἐξῆλθον ξὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ
κατεστρατοπέδευσαν κατὰ σφᾶς ἐπὶ γηλόφῳ ὃς ἦν ἀντί-
πορος τοῦ τῶν Μακεδόνων στρατοπέδου. νυκτὸς δὲ ἐπε-

24 ἕως Kr.: τέως. — 31 καταταχθέντας E.: καταταχθέντες. —
33 ἀντίπορος Schneiderus: ἀντίροπος.

- νόουν δρασμῶ διαχρησάμενοι ἐς τὰ σφέτερα ἤθη ἀπαναστῆναι, οὐκ ἐθέλοντες ἐναντία αἵρεσθαι τοῖς ἄλλοις Ἰνδοῖς
- 4 ὅπλα. καὶ ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, περιστήσας τῆς νυκτὸς τῷ γηλόφῳ τὴν στρατιὰν πᾶσαν κατακόπτει τοὺς Ἰνδοὺς ἐν μέσῳ ἀπολαβών, τὴν τε πόλιν αἶρεῖ κατὰ 5 κράτος, ἐρημωθεῖσαν τῶν προμαχομένων, καὶ τὴν μητέρα τὴν Ἀσσακῆνου καὶ τὴν παῖδα ἔλαβεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν.
- 5 Ἐνθεν δὲ Κοῖνον μὲν ὡς ἐπὶ Βάξιρα ἐκπέμπει, γνώ- 10 μὴν ποιησάμενος ὅτι μαθόντες τῶν Μασσάγων τὴν ἄλῳσιν ἐνδιώσουσι σφᾶς αὐτούς, Ἀτταλον δὲ καὶ Ἀλκείαν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην ἐπὶ Ὠρα στέλλει, ἄλλην πόλιν, παραγγείλας περικυκλίζειν τὴν πόλιν ἔστ' ἂν ἀφί- 6 κηται αὐτός. καὶ γίνεται ἐκδρομὴ τῶν ἐκ τῆς πόλεως 15 ἐπὶ τοὺς ἀμφὶ Ἀλκείαν. οὐ χαλεπῶς δὲ τρεψάμενοι αὐτοὺς οἱ Μακεδόνες εἴσω τοῦ τείχους ἐς τὴν πόλιν ἀποστρέφουσι. καὶ Κοῖνῳ οὐ προχωρεῖ τὰ ἐν τοῖς Βαξίροις, ἀλλὰ πιστεύοντες γὰρ τοῦ χωρίου τῇ ὀχυρότητι, ὅτι ὑπερύψηλόν τε ἦν καὶ πάντῃ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐδὲν 20 ξυμβατικὸν ἐνεδίδουσαν.
- 7 Ταῦτα μαθὼν Ἀλέξανδρος ὥρμητο μὲν ὡς ἐπὶ Βά- 25 ξιρα· γνοὺς δὲ ὅτι τῶν προσοίκων τινὲς βαρβάρων παριέναι ἐς τὰ Ὠρα τὴν πόλιν λαθόντες μέλλουσι, πρὸς Ἀβισάρου ἐπὶ τῷδε ἑσταλμένοι, ἐπὶ τὰ Ὠρα πρῶτον 25 ἦγε· Κοῖνον δὲ ἐπιτειχίσαι τῇ πόλει τῶν Βαξιρέων καρτερόν τι χωρίον προσέταξε, καὶ ἐν τούτῳ φυλακὴν καταλιπόντα ἀποχωρῶσαν, ὡς μὴ ἄδεια εἴη τοῖς ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι τῇ χώρᾳ, αὐτὸν ἄγοντα τῆς στρατιᾶς τὴν λοιπὴν 8 παρ' αὐτὸν λέναι. οἱ δὲ ἐκ τῶν Βαξίρων ὡς εἶδον ἀπι- 30 όντα ξὺν τῷ πλείστῳ τῆς στρατιᾶς τὸν Κοῖνον, καταφρονήσαντες τῶν Μακεδόνων, ὡς οὐ γενομένων ἂν σφισιν ἀξιωμαχῶν, ἐπεκθέουσιν ἐς τὸ πεδίον· καὶ γίνεται αὐτῶν μάχῃ καρτερά. καὶ ἐν ταύτῃ πίπτουσι μὲν τῶν βαρ-

2 αἵρεσθαι Locella: αἰρεῖσθαι. — 11 Μασσάγων Schm.: Μασσακηνῶν. — 26 Βαξιρέων Kr.: Βαξίρων.

βάρων ἐς πενταχοσίους, ζῶντες δὲ ἐλήφθησαν ὑπὲρ τοὺς
 ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ ἐς τὴν πόλιν ξυμφυγόντες βε-
 βαιότερον ἤδη εἶργοντο τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἐπι-
 τειχίσματος. καὶ Ἀλεξάνδρῳ δὲ τῶν Ὁρῶν ἡ πολιορκία 9
 5 οὐ χαλεπὴ ἐγένετο, ἀλλ' εὐθὺς ἐξ ἐφόδου προσβαλὼν τοῖς
 τείχεσι τῆς πόλεως ἐκράτησε, καὶ τοὺς ἐλέφαντας τοὺς
 ἐγκαταλειφθέντας ἔλαβε.

Καὶ ταῦτα οἱ ἐν τοῖς Βαζίροις ὡς ἔμαθον, ἀπογνόν- 28
 τες τὰ σφέτερα πράγματα ἀμφὶ μέσας νύκτας τὴν πόλιν
 10 ἐκλείπουσιν, ἔφρυγον δὲ ἐς τὴν πέτραν. ὥς δὲ καὶ οἱ ἄλ-
 λοι βάρβαροι ἔπραττον· ἀπολιπόντες τὰς πόλεις ξύμπαν-
 τες ἔφρευγον ἐς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ χώρᾳ τὴν Ἀορὸν
 καλουμένην. μέγα γάρ τι τοῦτο χοῖμα πέτρας ἐν τῇ χώρᾳ
 ταύτῃ ἐστί, καὶ λόγος ὑπὲρ αὐτῆς κατέχει οὐδὲ Ἡρακλεῖ
 15 τῷ Διὸς ἀλωτὸν γενέσθαι τὴν πέτραν. εἰ μὲν δὴ καὶ ἐς 2
 Ἰνδοὺς ἀφίκετο ὁ Ἡρακλῆς ὁ Θιβαῖος ἢ ὁ Τυρῖος ἢ ὁ
 Αἰγύπτιος ἐς οὐδέτερον ἔχω ἰσχυρίσασθαι· μᾶλλον δὲ δοκῶ
 ὅτι οὐκ ἀφίκετο, ἀλλὰ πάντα γὰρ ὅσα χαλεπὰ οἱ ἄνθρω-
 ποι ἐς τοσόνδε ἄρα αὖξουσιν αὐτῶν τὴν χαλεπότητα ὡς
 20 καὶ τῷ Ἡρακλεῖ ἂν ἄπορα γενέσθαι μυθεύειν. καὶ γὰρ
 ὑπὲρ τῆς πέτρας ταύτης οὕτω γινώσκω, τὸν Ἡρακλῆα ἐς
 κόμπον τοῦ λόγου ἐπιερημίζεσθαι. τὸν μὲν δὴ κύκλον τῆς 3
 πέτρας λέγουσιν ἐς διακοσίους σταδίους μάλιστα εἶναι,
 ὕψος δὲ αὐτῆς, ἵνα περ χθαμαλώτατον, σταδίων ἑνδεκα,
 25 καὶ ἀνάβασιν χειροποιήτων μίαν χαλεπὴν· εἶναι δὲ καὶ
 ὕδωρ ἐν ἄκρᾳ τῇ πέτρᾳ πολὺ καὶ καθαρόν, πηγὴν ἀνί-
 σχουσαν, ὡς καὶ ἀπορρεῖν ἀπὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ, καὶ ὕλην
 καὶ γῆν ἀγαθὴν ἐργάσιμον ὅσῃν καὶ χιλίοις ἀνθρώποις
 ἀποχωρῶσαν ἂν εἶναι ἐργάζεσθαι.

30 Καὶ ταῦτα ἀκούοντα Ἀλέξανδρον πόθος λαμβάνει 4
 ἐξελεῖν καὶ τοῦτο τὸ ὄρος, οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῷ ἀμφὶ τὸν
 Ἡρακλῆα μύθῳ πεφημισμένῳ. τὰ μὲν δὴ Ὁρα καὶ τὰ
 Μάσσαγα φρούρια ἐποίησεν ἐπὶ τῇ χώρᾳ· τὰ Βάζιρα δὲ
 πόλιν ἐξετείχισε. καὶ οἱ ἀμφὶ Ἡφαιστίωνά τε καὶ Περ-

δίκαν αὐτῷ ἄλλην πόλιν ἐκτειχίσαντες, Ὀροβάτις ὄνομα τῇ πόλει ἦν, καὶ φρουρὰν καταλιπόντες, ὥς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἦσαν· ὥς δὲ ἀφίκοντο, ἔπρασσον ἤδη ὅσα ἐς τὸ ζεῦξαι τὸν Ἰνδὸν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο.

6 Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν χώρας τῆς ἐπὶ τὰδε τοῦ Ἰν- 5
δοῦ ποταμοῦ σατράπην κατέστησε Νικάνορα τῶν ἐταίρων.
αὐτὸς δὲ τὰ μὲν πρῶτα ὥς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἦγε,
καὶ πόλιν τε Πευκελαῶτιν οὐ πόρρω τοῦ Ἰνδοῦ ὥκισμένην
ὁμολογία παρεστήσατο καὶ ἐν αὐτῇ φρουρὰν καταστήσας
τῶν Μακεδόνων καὶ Φίλιππον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ ἡγεμόνα, 10
ὁ δὲ καὶ ἄλλα προσηγάγετο μικρὰ πολίσματα πρὸς τῷ
Ἰνδῷ ποταμῷ ὥκισμένα· ξυνείποντο δὲ αὐτῷ Κωφαῖός
7 τε καὶ Ἀσσαγέτης οἱ ὑπαρχοὶ τῆς χώρας. ἀφικόμενος δὲ
ἐς Ἐμβόλιμα πόλιν, ἣ ξύνεγγυς τῆς πέτρας τῆς Ἀόρνου
ᾠκεῖτο, Κράτερον μὲν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς καταλείπει 15
αὐτοῦ, σῆτόν τε ἐς τὴν πόλιν ὥς πλεῖστον ξυνάγειν καὶ
ὅσα ἄλλα ἐς χρόνιον τριβὴν, ὥς ἐντεῦθεν ὀρμωμένους τοὺς
Μακεδόνας χρονίῳ πολιορκίᾳ ἐκτροχῶσαι τοὺς κατέχοντας
8 τὴν πέτραν, εἰ μὴ ἐξ ἐφόδου ληφθεῖη. αὐτὸς δὲ τοὺς
τοξότας τε ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου 20
τάξιν καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης γάλαγγος ἐπιλέξας τοὺς κουφο-
τάτους τε καὶ ἅμα εὐοπλοτάτους καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων
ἐς διακοσίους καὶ ἱπποτοξότας ἐς ἑκατὸν προσῆγε τῇ πέ-
τρα. καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ κατεστρατοπεδεύσατο ἵνα
ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφαίνετο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὀλίγον προελ- 25
θὼν ὥς πρὸς τὴν πέτραν αὐθις ἐστρατοπεδεύσατο.

29 Καὶ ἐν τούτῳ ἦκον παρ' αὐτὸν τῶν προσχώρων τινές,
σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες καὶ ἰγῆσεσθαι φάσκοντες ἐς
τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον, ὅθεν οὐ χαλεπὸν αὐτῷ
ἔσεσθαι ἐλεῖν τὸ χωρίον. καὶ ξὺν τούτοις πέμπει Πτολε- 30
μαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα, τοὺς τε Ἀγριᾶνας
ἄγοντα καὶ τοὺς ψιλοὺς τοὺς ἄλλους καὶ τῶν ὑπασπιστῶν
ἐπιλέκτους, προστάξας, ἐπειδὰν καταλάβῃ τὸ χωρίον, κατ-
έχειν μὲν αὐτὸ ἰσχυρᾷ φυλακῇ, οἱ δὲ σημαίνειν ὅτι ἔχεται.

8 Πευκελαῶτιν Schm.: Πευκελιῶτιν. — 28 ἰγῆσεσθαι Schneiderus: ἠγῆσεσθαι.

καὶ Πτολεμαῖος ἐλθὼν ὁδὸν τραχεῖάν τε καὶ δύσπορον 2
 λανθάνει τοὺς βαρβάρους κατασχὼν τὸν τόπον· καὶ τοῦτον
 χάρακι ἐν κύκλῳ καὶ τάφρῳ ὀχυρώσας πυρσὸν αἶρει ἀπὸ
 τοῦ ὄρους ἐνθεν ὀφθῆσεσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἔμελλε.
 5 καὶ ὤφθη τε ἅμα ἡ φλόξ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπῆγε τῇ
 ὑστεραίᾳ τὴν στρατιάν· ἀμυνομένων δὲ τῶν βαρβάρων
 οὐδὲν πλεόν αὐτῷ ὑπὸ δυσχωρίας ἐγίνετο. ὥς δὲ Ἀλεξ- 3
 ἄνδρῳ ἄπορον τὴν προσβολὴν κατέμαθον οἱ βάρβαροι,
 ἀναστρέψαντες τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον αὐτοὶ προσέβαλον·
 10 καὶ γίνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Μακεδόνων μάχη καρτερά,
 τῶν μὲν διασπᾶσαι τὸν χάρακα σπουδὴν ποιουμένων, τῶν
 Ἰνδῶν, Πτολεμαίου δὲ διαφυλάξαι τὸ χωρίον· καὶ μεῖον
 σχόντες οἱ βάρβαροι ἐν τῷ ἀκροβολισμῷ νυκτὸς ἐπιγενο-
 μένης ἀπεχώρησαν.
 15 Ἀλέξανδρος δὲ τῶν Ἰνδῶν τινὰ τῶν αὐτομόλων πι- 4
 στὸν τε ἄλλως καὶ τῶν χωρίων δαήμονα ἐπιλεξάμενος,
 πέμπει παρὰ Πτολεμαῖον τῆς νυκτὸς γράμματα φέροντα
 τὸν Ἰνδόν, ἵνα ἐνεγέγραπτο, ἐπειδὴν αὐτὸς προσβάλλῃ τῇ
 πέτρᾳ, τὸν δὲ ἐπιέναι τοῖς βαρβάροις κατὰ τὸ ὄρος, μηδὲ
 20 ἀγαπᾶν ἐν φυλακῇ ἔχοντα τὸ χωρίον, ὥς ἀμφοτέρωθεν
 βαλλομένους τοὺς Ἰνδοὺς ἀμφιβόλους γίνεσθαι. καὶ αὐ- 5
 τὸς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἄρας ἐκ τοῦ στρατοπέδου προσῆγε τὴν
 στρατιάν κατὰ τὴν πρόσβασιν ἣ Πτολεμαῖος λαθὼν ἀνέβη,
 γνώμην ποιούμενος ὥς εἰ ταύτῃ βιασάμενος ξυμμίξει τοῖς
 25 ἀμφὶ Πτολεμαῖον, οὐ χαλεπὸν ἔτι ἐσόμενον αὐτῷ τὸ ἔρ-
 γον. καὶ ξυνέβη οὕτως. ἔστε μὲν γὰρ ἐπὶ μεσημβρίαν 6
 ξυνειστήκει καρτερά μάχη τοῖς τε Ἰνδοῖς καὶ τοῖς Μακε-
 δόσιν, τῶν μὲν ἐκβιαζομένων ἐς τὴν πρόσβασιν, τῶν δὲ
 βαλλόντων ἀνιόντας· ὥς δὲ οὐκ ἀνίσταν οἱ Μακεδόνες,
 30 ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις ἐπιόντες, οἱ δὲ πρόσθεν ἀναπαυόμενοι,
 μόγις δὴ ἀμφὶ δαίλην ἐκράτησαν τῆς παρόδου καὶ ξυνέ-
 μιξαν τοῖς ξὺν Πτολεμαίῳ. ἐκεῖθεν δὲ ὁμοῦ ἤδη γενο-
 μένη ἡ στρατιὰ πᾶσα ἐπῆγετο αὐθις ὥς ἐπ' αὐτὴν τὴν

5 ἅμα] ἄρα? S. — 9 προσέβαλον S.: προσέβαλλον. — 29 ἀνίσταν
 Kr.: ἀνῆσαν.

πέτραι· ἀλλὰ γὰρ ἔτι ἄπορος ἦν αὐτῇ ἢ προσβολή. ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος γίγνεται.

7 Ὑπὸ δὲ τὴν ἑὼ παραγγέλλει στρατιώτῃ ἐκάστῳ κόπτειν χάρακας ἐκατὸν κατ' ἄνδρα. καὶ οὗτοι κεκομμένοι ἦσαν καὶ αὐτὸς ἐχώννυν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ 5 λόφου ἵνα ἑστρατοπεδευκότες ἦσαν ὡς ἐπὶ τὴν πέτραι χῶμα μέγα, ἐνθεν τοξεύματά τε ἂν ἐξικνεῖσθαι ἐς τοὺς προμαχομένους δυνατὰ αὐτῷ ἐφαίμετο καὶ ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἀφριέμενα· καὶ ἐχώννυν αὐτῷ πᾶς τις ἀντιλαμβανόμενος τοῦ ἔργου· καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει θεατῆς καὶ ἐπαι- 10 νέτης τοῦ ξὺν προθυμία περαινομένου, κολαστῆς δὲ τοῦ ἐν τῷ παραχοῆμα ἐκλιποῦς.

30 Τῇ μὲν δὴ πρώτη ἡμέρᾳ ὡς ἐπὶ στάδιον ἔχωσεν αὐτῷ ὁ στρατός. ἐς δὲ τὴν ἑσπεράϊαν οἱ τε σφενδονῆται σφενδονῶντες ἐς τοὺς Ἰνδοὺς ἐκ τοῦ ἤδη κεχωσμένου καὶ ἀπὸ 15 τῶν μηχανῶν βέλη ἀφριέμενα ἀνέστελλε τῶν Ἰνδῶν τὰς ἐκδρομὰς τὰς ἐπὶ τοὺς χωννύοντας. καὶ ἐχώννυντο αὐτῷ ἐς τρεῖς ἡμέρας ξυνεχῶς τὸ χῶμα. τῇ τετάρτῃ δὲ βιασάμενοι τῶν Μακεδόνων οὐ πολλοὶ κατέσχον ὀλίγον γήλοφον ἰσόπεδον τῇ πέτρᾳ· καὶ Ἀλέξανδρος οὐδέν τι ἐλινύων 20 ἐπῆγε τὸ χῶμα, ξυνάψαι ἐθέλων τὸ χωννύμενον τῷ γήλῳ ὄντινα οἱ ὀλίγοι αὐτῷ ἤδη κατεῖχον.

2 Οἱ δὲ Ἰνδοὶ πρὸς τε τὴν ἀδιήγητον τόλμαν τῶν ἐς τὸν γήλοφον βιασαμένων Μακεδόνων ἐκπλαγέντες καὶ τὸ χῶμα ξυνάπτον ἤδη ὀρῶντες, τοῦ μὲν ἀπομάχεσθαι ἔτι 25 ἀπείχοντο· πέμψαντες δὲ κήρυκα σφῶν παρ' Ἀλέξανδρον ἐθέλειν ἔφρασκον ἐνδοῦναι τὴν πέτραι, εἴ σφισι σπένδοιτο. γνώμην δὲ ἐπεποίηντο ἐν τῷ ἔτι διαμέλλοντι τῶν σπονδῶν διαγαγόντες τὴν ἡμέραν νυκτὸς ὡς ἕκαστοι διασκε- 3 δάννυσθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθῃ. καὶ τοῦτο ὡς ἐπύθετο 30 Ἀλέξανδρος, ἐνδίδωσιν αὐτοῖς χρόνον τε ἐς τὴν ἀποχώρησιν καὶ τῆς φυλακῆς τὴν ἐκλῶσιν τὴν πάντῃ ἀφελεῖν. καὶ αὐτὸς ἔμενεν ἕστε ἤρξαντο τῆς ἀποχωρήσεως· καὶ ἐν τούτῳ ἀναλαβὼν τῶν σωματοφυλάκων καὶ τῶν ὑπασπι-

στῶν ἐς ἑπτακοσίους κατὰ τὸ ἐκλελειμμένον τῆς πέτρας
 ἀνέρχεται ἐς αὐτὴν πρῶτος, καὶ οἱ Μακεδόνες ἄλλος ἄλλῃ
 ἀνιμῶντες ἀλλήλους ἀνῆσαν. καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς ἀπο- 4
 χωροῦντας τῶν βαρβάρων τραπόμενοι ἀπὸ ξυνθήματος,
 5 πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ ἀπέκτειναν· οἱ δὲ καὶ
 πεφοβημένως ἀποχωροῦντες κατὰ τῶν κρημνῶν ρίψαντες
 σφᾶς ἀπέθανον. εἶχετό τε Ἀλεξάνδρῳ ἡ πέτρα ἡ τῷ
 Ἡρακλεῖ ἄπορος γενομένη, καὶ ἔθνευ ἐπ' αὐτῇ Ἀλέξαν-
 δρος καὶ κατεσκεύασε φρούριον, παραδοὺς Σισικόττῳ ἐπι-
 10 μελεῖσθαι τῆς φρουρᾶς, ὃς ἐξ Ἰνδῶν μὲν πάλαι ἡντομο-
 λῆκει ἐς Βάκτρα παρὰ Βῆσσον, Ἀλεξάνδρου δὲ κατασχόν-
 τος τὴν χώραν τὴν Βακτριάν ξυνεστράτενέ τε αὐτῷ καὶ
 πιστὸς ἐς τὰ μάλιστα ἐφαίνετο.

Ἄρας δ' ἐκ τῆς πέτρας ἐς τὴν Ἀσσακηνῶν χώραν 5
 15 ἐμβάλλει. τὸν γὰρ ἀδελφὸν τὸν Ἀσσακηνοῦ ἐξηγγέλλετο
 τοὺς τε ἐλέφαντας ἔχοντα καὶ τῶν προσχώρων βαρβάρων
 πολλοὺς ξυμπεφευγέναι ἐς τὰ ταύτῃ ὄρη. καὶ ἀφικόμενος
 ἐς Δύρτα πόλιν τῶν μὲν ἐνοικούντων οὐδένα καταλαμ-
 βάνει οὐδὲ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ πρὸς τῇ πόλει· ἐς δὲ τὴν ὕστε-
 20 ραίαν Νεάρχον τε καὶ Ἀντίοχον τοὺς χιλιάρχους τῶν ὑπα-
 σπιστῶν ἐκπέμπει· καὶ Νεάρχῳ μὲν τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς 6
 ψιλοὺς ἄγειν ἔδωκεν, Ἀντίοχῳ δὲ τὴν τε αὐτοῦ χιλιαρ-
 χίαν καὶ δύο ἐπὶ ταύτῃ ἄλλας. ἐστέλλοντο δὲ τὰ τε
 χωρία κατοφόμενοι καὶ εἰ πού τις τῶν βαρβάρων
 25 ξυλλαβεῖν ἐς ἔλεγχον τῶν κατὰ τὴν χώραν, τῶν τε ἄλλων
 καὶ μάλιστα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς ἐλέφαντας ἔμελεν αὐτῷ
 μαθεῖν.

Αὐτὸς δὲ ὥς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤδη ἦγε, καὶ 7
 ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὠδοποιεῖτο πρόσω ἰοῦσα ἄπορα ἄλλως
 30 ὄντα τὰ ταύτῃ χωρία. ἐνταῦθα ξυλλαμβάνει ὀλίγους τῶν
 βαρβάρων, καὶ παρὰ τούτων ἔμαθεν ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ
 χώρᾳ Ἰνδοὶ παρὰ Ἀβισάρῃ ἀποπεφευγότες εἶεν, τοὺς ἐλέ-
 φαντας δὲ ὅτι αὐτοῦ κατέλιπον νέμεσθαι πρὸς τῷ πο-
 ταμῷ τῷ Ἰνδῷ· καὶ τούτους ἡγήσασθαι οἱ τὴν ὁδὸν ἐκέ-

8 λευσεν ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. εἰσὶ δὲ Ἰνδῶν πολλοὶ
 κυνηγέται τῶν ἐλεφάντων, καὶ τούτους σπονδῇ ἀμφ' αὐ-
 τὸν εἶχεν Ἀλέξανδρος, καὶ τότε ἐθήρα ξὺν τούτοις τοὺς
 ἐλέφαντας· καὶ δύο μὲν αὐτῶν ἀπόλλυνται κατὰ κρημνοῦ
 σφᾶς ῥίψαντες ἐν τῇ διώξει, οἱ δὲ ἄλλοι ξυλληφθέντες 5
 ἔφερόν τε τοὺς ἀμβάτας καὶ τῇ στρατιᾷ ξυνειάσσοντο.
 9 ἐπεὶ δὲ καὶ ὕλη ἐργασίμῳ ἐνέτυχε παρὰ τὸν ποταμόν,
 καὶ αὕτη ἐκόπη αὐτῷ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς καὶ ναῦς ἐποί-
 ησαν. καὶ αὗται κατὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν ἤγοντο ὡς ἐπὶ
 τὴν γέφυραν ἦντινα Ἡφαιστίων καὶ Περδίκκας αὐτῷ ἐξω- 10
 κοδομηκότες πάλαι ἦσαν.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἥντινα μεταξὺ τοῦ τε Κω- 1
 φῆνος καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ
 Νῦσαν πόλιν οἰκείσθαι λέγουσι· τὸ δὲ κτίσμα εἶναι Διο-
 νίσου· Διόνυσον δὲ κτίσαι τὴν Νῦσαν ἐπεὶ τε Ἰνδοὺς
 5 ἐχειρώσατο, ὅστις δὴ οὗτος ὁ Διόνυσος καὶ ὁπότε ἡ ὄθεν
 ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν· οὐ γὰρ ἔχω συμβαλεῖν εἰ ὁ Θη- 2
 βαῖος Διόνυσος ἐκ Θηβῶν ἢ ἐκ Τιμώλου τοῦ Αὐδίου ὁρ-
 μηθεὶς ἐπ' Ἰνδοὺς ἦκε στρατιὰν ἄγων, τοσαῦτα μὲν ἔθνη
 μάχιστα καὶ ἄγνωστα τοῖς τότε Ἑλλήσιν ἐπελθόν, οὐδὲν
 10 δὲ ἄλλο αὐτῶν ὅτι μὴ τὸ Ἰνδῶν βίᾳ χειρωσάμενος· πλήν
 γε δὴ ὅτι οὐκ ἀκριβῆ ἐξεταστὴν χρὴ εἶναι τῶν ὑπὲρ τοῦ
 θεοῦ ἐκ παλαιοῦ μεμνημένων. τὰ γάρ τοι κατὰ τὸ
 εἶκος ξυντιθέντι οὐ πιστά, ἐπειδὴ τὸ θεῖόν τις προσθῇ
 τῷ λόγῳ, οὐ πάντῃ ἀπιστά φαίνεται.

15 Ὡς δὲ ἐπέβη τῇ Νύσῃ Ἀλέξανδρος, ἐκπέμπουσι παρ' 3
 αὐτὸν οἱ Νυσαῖοι τὸν κρατιστεύοντα σφῶν, ὄνομα δὲ ἦν
 αὐτῷ Ἀκουφίς, καὶ ξὺν αὐτῷ πρέσβεις τῶν δοκιμωτάτων
 τριάκοντα, δεησομένους Ἀλεξάνδρου ἀρεῖναι τῷ θεῷ τὴν
 πόλιν. παρελθεῖν τε δὴ ἐς τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου 4
 20 τοὺς πρέσβεις καὶ καταλαβεῖν καθήμενον κεκοιμημένον ἔτι
 ἐκ τῆς ὁδοῦ ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κράνος

περικείμενον καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα· θαμβῆσαι τε ἰδόντας
τὴν ὄψιν καὶ πεσόντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν. ὥς
δὲ ἐξανέστησέ τε αὐτοῖς Ἀλέξανδρος καὶ θαρρεῖν ἐκέ-
λευσε, τότε δὴ τὸν Ἀχουφιν ἀρξάμενον λέγειν ὧδε.

5 Ὡ βασιλεῦ, δέονταί σου Νυσαῖοι ἱᾶσαι σφᾶς ἔλευθέ- 5
ρους τε καὶ αὐτονόμους αἰδοῖ τοῦ Διονύσου. Διόνυσος
γὰρ ἐπειδὴ χειρωσάμενος τὸ Ἰνδῶν ἔθνος ἐπὶ θάλασσαν
ὀπίσω κατῆει τὴν Ἑλληνικὴν, ἐκ τῶν ἀπομάχων στρατιω-
τῶν, οἱ δὲ καὶ Βάκχοι αὐτῇ ἦσαν, κτίζει τὴν πόλιν τήνδε
μνημόσυνον τῆς αὐτοῦ πλάνης τε καὶ νίκης τοῖς ἔπειτα 10
ἐσόμενον, καθάπερ οὖν καὶ σὺ αὐτὸς Ἀλεξάνδρειάν τε
ἔκτισας τὴν πρὸς Κανκάσῳ ὄρει καὶ ἄλλην Ἀλεξάνδρειαν
ἐν τῇ Αἰγυπτίῳ γῇ, καὶ ἄλλας πολλὰς τὰς μὲν ἔκτισας
ἤδη, τὰς δὲ καὶ κτίσεις ἀνὰ χρόνον, οἷα δὲ πλείονα Διο-
6 νύσου ἔργα ἀποδειξάμενος. Νῦσάν τε οὖν ἐκάλεσε τὴν 15
πόλιν ὁ Διόνυσος ἐπὶ τῆς τροφοῦ τῆς Νύσης καὶ τὴν
χώραν Νυσαίαν· τὸ δὲ ὄρος ὃ τιπερ πλησίον ἐστὶ τῆς
πόλεως καὶ τοῦτο Μηρὸν ἐπωνόμασε Διόνυσος, ὅτι δὴ
κατὰ τὸν μῦθον ἐν μηρῷ τῷ τοῦ Διὸς ἠϋξήθη. καὶ ἐκ
τούτου ἔλευθέραν τε οἰκοῦμεν τὴν Νῦσαν καὶ αὐτοὶ αὐτό- 20
νομοὶ καὶ ἐν κόσμῳ πολιτεύοντες· τῆς δὲ ἐκ Διονύσου
οἰκίσεως καὶ τότε σοι γενέσθω τεκμήριον· κίπτος γὰρ οὐκ
ἄλλη τῆς Ἰνδῶν γῆς φνόμενος παρ' ἡμῖν φέεται.

2 Καὶ ταῦτα πάντα Ἀλεξάνδρῳ πρὸς θυμοῦ ἐγίγνετο
ἀκούειν καὶ ἤθελε πιστὰ εἶναι τὰ ὑπὲρ τοῦ Διονύσου τῆς 25
πλάνης μυθεύόμενα· καὶ κτίσμα εἶναι Διονύσου τὴν Νῦ-
σαν ἤθελεν, ὥς ἤδη τε ἦκειν αὐτὸς ἐνθα ἦλθε Διόνυσος
καὶ ἐπ' ἐκεῖν' ἂν ἐλθεῖν Διονύσου· οὐδ' ἂν Μακεδόνας
τὸ πρόσω ἀπαξιῶσαι συμπονεῖν οἱ ἔτι κατὰ ζῆλον τῶν
2 Διονύσου ἔργων. καὶ δίδωσιν ἔλευθέρους τε εἶναι τοὺς 30
οἰκήτορας τῆς Νύσης καὶ αὐτονόμους. ὥς δὲ καὶ τοὺς
νόμους ἐπύθετο αὐτῶν καὶ ὅτι πρὸς τῶν ἀρίστων τὸ πο-
λίτευμα ἔχεται, ταῦτά τε ἐπήνεσε καὶ ἡξίωσε τῶν τε
ἱππέων οἱ ξυμπέμψαι ἐς τριακοσίους καὶ τῶν προεστώτων

τοῦ πολιτεύματος, ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ τριακόσιοι, ἑκατὸν
 τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξαμένους· Ἀκουφιν δὲ εἶναι τὸν ἐπι-
 λεγόμενον, ὅτινα καὶ ὑπαρχον τῆς χώρας τῆς Νυσαίας
 κατέστησεν αὐτός. τὸν δὲ Ἀκουφιν ταῦτα ἀκούσαντα 3
 5 ἐπιμειδιᾶσαι λέγεται τῷ λόγῳ· καὶ Ἀλέξανδρον ἐρέσθαι
 ἐφ' ὅτι ἐγέλασεν· ἀποκρίνασθαι δ' Ἀκουφιν· καὶ πῶς
 ἂν, ὦ βασιλεῦ, μία πόλις ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐρημι-
 θεῖσα ἔτι καλῶς πολιτεύοιτο; ἀλλὰ σὺ, εἴ σοι μέλει Νυ-
 βαίων, τοὺς ἱππέας μὲν ἄγεσθαι τοὺς τριακοσίους καὶ εἰ
 10 βούλει, ἔτι τούτων πλείονας· ἀντὶ δὲ τῶν ἑκατόν, οὔστι-
 νας τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξαι σὺ κελεύεις, διπλασίους τῶν
 ἄλλων τῶν κακῶν ἄγεσθαι, ἵνα σοι καὶ αὐθις ἀφικομένῳ
 δεῦρο ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ κόσμῳ φανείῃ ἡ πόλις. ταῦτα 4
 λέγοντα, λέγειν γὰρ δόξαι φρόνιμα, πείσαι Ἀλέξανδρον.
 15 καὶ τοὺς μὲν ἱππέας ξυμπέμπειν οἱ ἐκέλευσε, τοὺς δὲ
 ἑκατὸν τοὺς ἐπιλέκτους μηκέτι αἰτῆσαι, ἀλλὰ μὴδ' ἀντ'
 αὐτῶν ἄλλους· τὸν δὲ παῖδα ἄρα τοῦ Ἀκούφιος καὶ τῆς
 θυγατρὸς τὸν παῖδα ξυμπέμψαι αὐτῷ Ἀκουφιν.
 Ἀλέξανδρον δὲ πόθος ἔλαβεν ἰδεῖν τὸν χῶρον ὅπου 5
 20 τινὰ ὑπομνήματα τοῦ Διονύσου οἱ Νυσαῖοι ἐκόμπαζον.
 ἔλθεῖν τε ἐς τὸ ὄρος τὸν Μηρὸν ξὺν τοῖς ἐταίροις τοῖς
 ἱππεῦσι καὶ τῷ πεζικῷ ἀγῆματι καὶ ἰδεῖν κισσοῦ τε ἀνά-
 πλεων καὶ δάφνης τὸ ὄρος καὶ ἄλση παντοῖα· καὶ ἰδεῖν
 σύσκιον, καὶ θήρας ἐν αὐτῷ εἶναι θηρίων παντοδαπῶν.
 25 καὶ τοὺς Μακεδόνας ἡδέως τὸν κισσὸν ἰδόντας, οἷα δὲ 6
 διὰ μακροῦ ὁφθέντα (οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ Ἰνδῶν χώρα
 κισσόν, οὐδὲ ἵνα περ αὐτοῖς ἄμπελοι ἦσαν) στεφάνους
 σπουδῇ ἀπ' αὐτοῦ ποιῶσασθαι καὶ στεφανώσασθαι ὥς
 εἶχον ἐφρυμνοῦντας τὸν Διόνυσόν τε καὶ τὰς ἐπωνυμίας
 30 τοῦ Θεοῦ ἀνακαλοῦντας. θῦσαι τε αὐτοῦ Ἀλέξανδρον τῷ
 Διονύσῳ καὶ εὐωχηθῆναι ὁμοῦ τοῖς ἐταίροις. οἱ δὲ καὶ 7
 τάδε ἀνέγραψαν, εἰ δ' ἔτι πω πιστὰ καὶ ταῦτα, πολλοὺς τῶν
 ἀμφ' αὐτὸν τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων τῷ τε κισσῷ

2 ἐπιλεξαμένους S.: ἐπιλεξάμενος. — 28 καὶ στεφανώσασθαι ὥς εἶχον Vulcanius: ὥς καὶ στεφανώσασθαι εἶχον.

ἑστεφανωμένους καὶ ὑπὸ τῇ κατακλήσει τοῦ Θεοῦ κατα-
 σχεθῆναι τε πρὸς τοῦ Διονύσου καὶ ἀνενάσαι τὸν Θεὸν
 καὶ βακχεῦσαι.

- 3 Καὶ ταῦτα ὅπως τις ἐθέλει ὑπολαβὼν ἀπιστεῖτω ἢ
 πιστενέτω. οὐ γὰρ ἔγωγε Ἐρατοσθένει τῷ Κυρηναίῳ 5
 πάντῃ ξυμφέρομαι, ὃς λέγει πάντα ὅσα ἐς τὸ Θεῖον ἀνα-
 φέρεται ἐκ Μακεδόνων πρὸς χάριν τὴν Ἀλεξάνδρου ἐς τὸ
 2 ὑπέρογκον ἐπιφημισθῆναι. καὶ γὰρ καὶ σπῆλαιον λέγει
 ἰδόντας ἐν Παραπαμισάδαις τοὺς Μακεδόνας καὶ τινα
 μῦθον ἐπιχώριον ἀκούσαντας ἢ καὶ αὐτοὺς ξυνθέντας 10
 φημίσαι ὅτι τοῦτο ἄρα ἦν τοῦ Προμηθέως τὸ ἄντρον, ἵνα
 ἐδέδετο, καὶ ὁ αἰτὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐφοῖτα δαισόμενος τῶν
 σπλάγχων τοῦ Προμηθέως, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὅτι ἐκεῖσε
 ἀφικόμενος τὸν τε αἰτὸν ἀπέκτεινε καὶ τὸν Προμηθέα τῶν
 3 δεσμῶν ἀπέλυσεν. τὸν δὲ Καῦκασον τὸ ὄρος ἐκ τοῦ Πόν- 15
 του ἐς τὰ πρὸς ἑω μέρη τῆς γῆς καὶ τὴν Παραπαμισαδῶν
 χώραν ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς μετὰγειν τῷ λόγῳ τοὺς Μακεδόνας,
 Παραπάμισον ὄντα τὸ ὄρος αὐτοὺς καλοῦντας Καῦκασον
 τῆς Ἀλεξάνδρου ἕνεκα δόξης, ὡς ὑπὲρ τὸν Καῦκασον ἄρα
 4 ἔλθοντα Ἀλέξανδρον. ἐν τε αὐτῇ τῇ Ἰνδῶν γῇ βοῦς ἰδόν- 20
 τας ἐγκεκαυμένας ῥόπαλον τεκμηριοῦσθαι ἐπὶ τῷδε ὅτι
 Ἡρακλῆς ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο. ὅμοια δὲ καὶ ὑπὲρ Διονύ-
 σου τῆς πλάνης ἀπιστεῖ Ἐρατοσθένης· ἐμοὶ δ' ἐν μέσῳ
 κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων λόγοι.
- 5 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, 25
 καταλαμβάνει γέφυράν τε ἐπ' αὐτῷ πεποιημένην πρὸς
 Ἡφαιστίωνος καὶ πλοῖα πολλὰ μὲν σμικρότερα, δύο δὲ
 τριακοντόρους, καὶ παρὰ Ταξίλου τοῦ Ἰνδοῦ δῶρα ἦκοντα
 ἀργυρίου μὲν τάλαντα ἐς διακόσια, ἱερεῖα δὲ βοῦς μὲν
 τρισχιλίας, πρόβατα δὲ ὑπὲρ μύρια, ἐλέφαντας δὲ ἐς 30
 6 τριάκοντα· καὶ ἵππεῖς δὲ ἑπτακόσιοι αὐτῷ Ἰνδῶν ἐς ξυμ-
 μαχίαν παρὰ Ταξίλου ἦκον· καὶ πόλιν Τάξιλα, τὴν μεγί-
 στην μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου, ὅτι αὐτῷ
 Ταξίλῃς ἐνδίδωσιν. ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος τοῖς Θεοῖς

1 ἑστεφανωμένους Raphellius: στεφανομένους — κατακλήσει S.:
 κατακλίσει. — 8 ἐπιφημισθῆναι Lobeckius: ἐπενφημισθῆναι.

όσοις αὐτῷ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ ἵππικον ἐπὶ τῷ ποταμῷ· καὶ γίγνεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερά.

Ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς ὅτι μέγιστος ποταμῶν ἐστὶ τῶν 4
5 κατὰ τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, πλὴν Γάγγου, καὶ
τούτου Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅτι αἱ πηγαὶ εἰσὶν αὐτῷ ἐπὶ
τάδε τοῦ ὄρους τοῦ Παραπαμίσου ἢ Κανκάσου, καὶ ὅτι
ἐκδίδωσιν εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν κατὰ Ἰνδοὺς
ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον, καὶ ὅτι δίστομός ἐστιν ὁ Ἰνδὸς
10 καὶ αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀμφοτέραι τεναγώδεις, καθάπερ
αἱ πέντε τοῦ Ἰστροῦ, καὶ ὅτι Δέλτα ποιεῖ καὶ αὐτὸς ἐν
τῇ Ἰνδῶν γῇ τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα παραπλήσιον καὶ τοῦτο
Πάταλα καλεῖται τῇ Ἰνδῶν φωνῇ, ταῦτα μὲν ὑπὲρ τοῦ
Ἰνδοῦ, τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφίλογα, καὶ ἔμοι ἀναγεγρά-
15 φθῶ· ἐπεὶ καὶ ὁ Ὑδάσπης καὶ Ἀκεσίνης καὶ Ὑδραώτης 2
καὶ Ὑφρασις, καὶ οὗτοι Ἰνδοὶ ποταμοὶ ὄντες, τῶν μὲν
ἄλλων τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν πολὺ τι κατὰ μέγεθος
ὑπερφέρουσι· τοῦ Ἰνδοῦ δὲ μείονες εἰσὶ καὶ πολὺ δὴ
μείονες, ὅπου καὶ αὐτὸς ὁ Ἰνδὸς τοῦ Γάγγου· Κτησίας
20 μὲν, εἰ δὴ τῷ ἱκανὸς καὶ Κτησίας ἐς τεκμηρίωσιν, ἵνα
μὲν στενωτάτος αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδὸς ἐστί, τεσσαράκοντα
σταδίους ὅτι διέχουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι· ἵνα δὲ πλατύ-
τατος καὶ ἑκατόν· τὸ πολὺ δὲ εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον
τούτοιιν.

25 Τοῦτον τὸν ποταμὸν τὸν Ἰνδὸν ὑπὸ τὴν ἑω διέβαινε 3
ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος ἐς τῶν Ἰνδῶν τὴν γῆν· ὑπὲρ
ῶν ἐγὼ οὔτε οἷς τισι νόμοις διαχωρῶνται ἐν τῇδε τῇ ξυγ-
γραφῇ ἀνέγραψα, οὔτε ζῶα εἰ δὴ τινὰ ἄτοπα ἢ χώρα
αὐτοῖς ἐκφέρει, οὔτε ἰχθύας ἢ κήτη ὅσα ἢ οἷα ὁ Ἰν-
30 δὸς ἢ ὁ Ὑδάσπης ἢ ὁ Γάγγης ἢ οἱ ἄλλοι Ἰνδῶν ποτα-
μοὶ φέρουσιν, οὐδὲ τοὺς μύρμηκας τοὺς τὸν χρυσὸν σφι-
σιν ἐργαζομένους, οὐδὲ τοὺς γρύπας τοὺς φύλακας, οὐδὲ
ὅσα ἄλλα ἐφ' ἡδονῇ μᾶλλον τι πεποιήται ἢ ἐς ἀφήγη-
σιν τῶν ὄντων, ὡς τάγε κατ' Ἰνδοὺς ὅσα ἂν ἄτοπα ψεύ-
35 σωνται, οὐκ ἐξελεγχθῆσόμενα πρὸς οὐδαμῶν. ἀλλὰ Ἀλέξ- 4
ανδρος γὰρ καὶ οἱ ξὺν τούτῳ στρατεύσαντες τὰ πολλὰ

ἐξήλεγξαν, ὅσα γε μὴ καὶ αὐτῶν ἔστιν οἱ ἐψεύσαντο·
 ἀχρεῖους τε εἶναι Ἰνδοὺς ἐξήλεγξαν, ὅσους γε δι' Ἀλεξ-
 ἀνδρος ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπῆλθε, πολλοὺς δὲ ἐπῆλθε, καὶ
 ἥκιστα χλιδῶντας κατὰ τὴν δίαιταν, ἀλλὰ μεγάλους τὰ
 σώματα, οἷους μεγίστους τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, πενταπλῆ- 5
 χεις τοὺς πολλοὺς ἢ ὀλίγον ἀποδέοντας· καὶ μελαντέρους
 τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, πλὴν Αἰθιοπῶν, καὶ τὰ πολέμια
 πολὺ τι γενναιοτάτους τῶν γε δὴ τότε ἐποίκων τῆς Ἀσίας.
 5 τὸ γὰρ Περσῶν τῶν πάλαι, ξὺν οἷς ὀρμηθεὶς Κῦρος ὁ
 Καμβύσου Μήδους τε τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας ἀφείλετο 10
 καὶ ἄλλα ἔθνη τὰ μὲν κατεστρέψατο, τὰ δὲ προσχωρή-
 σαντά οἱ ἐκόντα κατέσχευεν, οὐκ ἔχω ἀτρεκῶς ὥς γε δὴ
 πρὸς τὰ Ἰνδῶν ξυμβαλεῖν. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε
 πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες, καὶ νό-
 μιμά σφισιν ἦν οἷα ἐγγυτάτω εἶναι τῇ Λακωνικῇ παι- 15
 δεύσει. τὸ δὲ τραῦμα τὸ γενόμενον Πέρσαις ἐν τῇ Σκυ-
 θικῇ γῇ οὐδὲ τοῦτο ἔχω ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν πότερα δυσ-
 χωρίαις ξυνεχθεῖσιν ἢ τινι ἄλλῃ Κύρου ἁμαρτία ξυνέβη
 ἢ Σκυθῶν γε τῶν ταύτῃ κακίους τὰ πολέμια Πέρσαι
 ἦσαν. 20

5 Ἄλλ' ὑπὲρ Ἰνδῶν ἰδίᾳ μοι γεγράφεται ὅσα πιστό-
 τατα ἐς ἀφήγησιν οἱ τε ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες καὶ
 ὁ ἐκπεριπλεύσας τῆς μεγάλης θαλάσσης τὸ κατ' Ἰνδοὺς
 Νέαρχος, ἐπὶ δὲ ὅσα Μεγασθένης τε καὶ Ἐρατοσθένης,
 δοκίμῳ ἄνδρῳ, ξυνεγραψάτην, καὶ νόμιμα ἅττα Ἰνδοῖς ἐστὶ 25
 καὶ εἰ δὴ τινα ζῶα ἄτοπα αὐτόθι φύεται καὶ τὸν παρά-
 2 πλουν αὐτὸν τῆς ἕξω θαλάσσης. νῦν δὲ ὅσον ἐς τὰ Ἀλεξ-
 ἀνδρου ἔργα ἀποχωρῶν ἐφαίνετο, τοσόνδε μοι ἀναγεγρά-
 φθω· τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ἀπείργειν τὴν Ἀσίαν, ἀρχόμε-
 νον μὲν ἀπὸ Μυκάλης τοῦ καταντικρὺ Σάμου τῆς νήσου 30
 ὄρους, ἀποτεμνόμενον δὲ τὴν τε Παμφυλίῳ καὶ Κιλικίῳ
 γῇν ἐνθεν μὲν ὥς ἐς Ἀρμενίαν παρῆκειν, ἀπὸ δ' Ἀρμε-
 νίων ὥς ἐπὶ Μηδίαν παρὰ Παρθυαίους τε καὶ Χωρα-
 3 σμίους· κατὰ δὲ Βακτρίους ξυμβάλλειν τῷ Παραπαμίσῳ

ὄρει, ὃ δὴ Καύκασον ἐκάλουν οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυστρατεύ-
 σαντες Μακεδόνες, ὡς μὲν λέγεται τὰ Ἀλεξάνδρου αὖξον-
 τες, ὅτι δὴ καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἄρα τοῦ Καυκάσου κρατῶν
 τοῖς ὅπλοις ἦλθεν Ἀλέξανδρος· τυχὸν δὲ καὶ ξυνεχὲς τυγ-
 5 χάνει ὃν τοῦτο τὸ ὄρος τῷ ἄλλῳ τῷ Σκυθικῷ Καυκάσῳ,
 καθάπερ οὖν αὐτῷ τούτῳ ὁ Ταῦρος· καὶ ἐμοὶ αὐτῷ πρό-
 τερόν ποτε ἐπὶ τῷδε λέλεκται Καύκασος τὸ ὄρος τοῦτο
 καὶ ὕστερον τῷδε τῷ ὀνόματι κληθήσεται. τον δὲ Καύ- 4
 κασον τοῦτον καθήκειν ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν πρὸς
 10 ἔω τε καὶ Ἰνδοὺς θάλασσαν. τοὺς οὖν ποταμούς, ὅσοι
 κατὰ τὴν Ἀσίαν λόγου ἄξιοι, ἐκ τοῦ Ταύρου τε καὶ τοῦ
 Καυκάσου ἀνίσχοντας τοὺς μὲν ὡς ἐπ' ἄρκτον τετραμμέ-
 νον ἔχειν τὸ ὕδωρ, καὶ τούτων τοὺς μὲν ἐς τὴν λίμνην
 ἐκδιδόναι τὴν Μαιῳτιν, τοὺς δὲ ἐς τὴν Ὑγκανίαν καλου-
 15 μένην θάλασσαν, καὶ ταύτην κόλπον οὖσαν τῆς μεγάλης
 θαλάσσης· τοὺς δὲ ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον τὸν Εὐφράτην 5
 τε εἶναι καὶ τὸν Τίγρητα καὶ τὸν Ἰνδὸν τε καὶ τὸν
 Ὑδάσπην καὶ Ἀκισίνην καὶ Ὑδραώτην καὶ Ὑφασιν καὶ
 ὅσοι ἐν μέσῳ τούτων τε καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ ἐς
 20 θάλασσαν καὶ οὗτοι ἐσβάλλουσιν ἢ εἰς τενάγην ἀναχεόμε-
 νοι ἀφανίζονται, καθάπερ ὁ Εὐφράτης ποταμός ἀφανί-
 ζεται.

Ὅτῳ δὴ τα τῆς Ἀσίας ὥδε ἔχει ὡς πρὸς τοῦ Ταύ- 6
 ρου τε καὶ τοῦ Καυκάσου τέμνεσθαι ἀπ' ἀνέμου ζεφύρου
 25 ὡς ἐπ' ἀπηλιώτην ἄνεμον τὴν Ἀσίαν, τούτῳ δύο μὲν
 αὐταὶ μέγιστα πρὸς αὐτοῦ τοῦ Ταύρου τῆς Ἀσίας μοῖ-
 ραι γίνονται, ἡ μὲν ἐς μεσημβρίαν τε καὶ πρὸς νότον ἄνε-
 μον [τοῦ Ταύρου] κεκλιμένη, ἡ δὲ ἐπ' ἄρκτον τε καὶ ἄνε-
 μον βορρᾶν. τῆς δὲ ὡς ἐπὶ νότον Ἀσίας τετραχῇ αὖ 2
 30 τεμνομένης μεγίστην μὲν μοῖραν τὴν Ἰνδῶν γῆν ποιεῖ
 Ἑρατοσθένης τε καὶ Μεγασθένης, ὃς ξυνὴν μὲν Σιβυρτίῳ
 τῷ σατράπῃ τῆς Ἀραχωσίας, πολλάκις δὲ λέγει ἀφικέσθαι
 παρὰ Σανδράκοτον τὸν Ἰνδῶν βασιλέα· ἐλαχίστην δὲ ὅσῃν
 ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀπείργει ὡς πρὸς τὴν ἐντὸς τὴν

ἡμετέραν θάλασσαν. δύο δὲ αἱ μεταξὺ Εὐφράτου τε πο-
 ταμοῦ καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἀπειργόμεναι αἱ δύο ξυντεθεῖσαι
 3 μόλις ἄξιαι τῇ Ἰνδῶν γῇ ξυμβαλεῖν. ἀπειργεσθαι δὲ τὴν
 Ἰνδῶν χώραν πρὸς μὲν ἕω τε καὶ ἀπηλιώτην ἄνεμον ἔστε
 ἐπὶ μεσημβρίαν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ· τὸ πρὸς βορρᾶν δὲ 5
 αὐτῆς ἀπείργειν τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἔστε ἐπὶ τοῦ Ταύ-
 ρου τὴν ξυβολήν· τὴν δὲ ὡς πρὸς ἐσπέραν τε καὶ ἄνεμον
 Ἰάπυγα ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς
 4 ἀποτεμένεται. καὶ ἔστι πεδῖον ἢ πολλὴ αὐτῆς, καὶ τοῦτο,
 ὡς εἰκάζουσιν, ἐκ τῶν ποταμῶν προσκεχωσμένον. εἶναι 10
 γὰρ οὖν καὶ τῆς ἄλλης χώρας ὅσα πεδία οὐ πρόσω θα-
 λάσσης τὰ πολλὰ τῶν ποταμῶν παρ' ἐκάστοις ποιήματα,
 ὥστε καὶ τῆς χώρας τὴν ἐπιωνυμίαν τοῖς ποταμοῖς ἐκ πα-
 λαιοῦ προσκεῖσθαι, καθάπερ Ἑρμον τέ τι πεδῖον λέγε-
 σθαι, ὃς κατὰ τὴν Ἀσίαν γῆν ἀνίσχων ἐξ ὄρους Μητρὸς 15
 Αἰνδυμῆνης παρὰ πόλιν Σμύρναν Αἰολικὴν ἐκδιδοῖ ἐς
 θάλασσαν· καὶ ἄλλο Καῦστρου πεδῖον Ἀύδιον ἀπὸ Ἀυ-
 δίου ποταμοῦ καὶ Καΐκου ἄλλο ἐν Μυσίᾳ καὶ Μαιάνδρου
 5 τὸ Καρικὸν ἔστε ἐπὶ Μίλητον πόλιν Ἰωνικὴν. Αἰγυπτὸν
 τε Ἡρόδοτός τε καὶ Ἑκαταῖος οἱ λογοποιοὶ ἢ εἰ δὴ του 20
 ἄλλου ἢ Ἑκαταίου ἐστὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ Αἰγυπτία ποιή-
 ματα δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ ἀμφότεροι ὡσαύτως ὀνομά-
 ζουσι καὶ οὐκ ἀμανροῖς τεκμηρίοις ὅτι ταύτῃ ἔχει Ἡρο-
 δότῳ ἐπιδέδεικται, ὡς καὶ τὴν γῆν αὐτὴν τυχὸν τοῦ
 ποταμοῦ εἶναι ἐπώνυμον. Αἰγυπτὸς γὰρ τὸ παλαιὸν ὁ 25
 ποταμὸς ὅτι ἐκαλεῖτο ὄντινα νῦν Νεῖλον Αἰγύπτιοί τε
 καὶ οἱ ἔξω Αἰγύπτου ἄνθρωποι ὀνομάζουσιν, ἱκανὸς τεκ-
 μηριῶσαι Ὅμηρος, λέγων ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Αἰγύπτου
 6 ποταμοῦ τὸν Μενέλεων στήσαι τὰς νέας. εἰ δὴ οὖν εἰς
 τε ποταμὸς παρ' ἐκάστοις καὶ οὐ μεγάλοι οὗτοι ποταμοὶ 30
 ἱκανοὶ γῆν πολλὴν ποιῆσαι ἐς θάλασσαν προχεόμενοι,
 ὅποτε ἴλυν καταφέρουεν καὶ πηλὸν ἐκ τῶν ἄνωθεν τόπων
 ἔνθενπερ αὐτοῖς αἱ πηγαὶ εἰσιν, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς Ἰνδῶν
 ἄρα χώρας ἐς ἀπιστίαν ἰέναι ἄξιον, ὅπως πεδῖον τε ἢ

πολλή ἐστι καὶ ἐκ τῶν ποταμῶν το πεδῖον ἔχει προσκε-
 χωσμένον. Ἑρμον μὲν γὰρ καὶ Κάϊστρον καὶ Κάϊκόν τε 7
 καὶ Μαϊάνδρον ἢ ὅσοι πολλοὶ ποταμοὶ τῆς Ἀσίας ἐς
 τήνδε τὴν ἐντὸς θάλασσαν ἐκδιδούσιν οὐδὲ ξύμπαντας
 5 ξυντεθέντας ἐνὶ τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν ἄξιον ξυμβαλεῖν πλή-
 θους ἕνεκα τοῦ ὕδατος, μὴ ὅτι τῷ Γάγγῃ τῷ μεγίστῳ,
 ὅτῳ οὔτε τὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ τοῦ Αἰγυπτίου οὔτε ὁ Ἰστρος
 ὁ κατὰ τὴν Εὐρώπην ῥέων ἄξιοι ξυμβαλεῖν, ἀλλ' οὐδὲ 8
 τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ ἐκεῖνοί γε πάντες ξυμμιχθέντες ἐς ἴσον
 10 ἔρχονται, ὅς μέγας τε εὐθύς ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀνίσχει καὶ
 πεντεκαίδεκα ποταμούς, πάντας τῶν Ἀσιανῶν μεῖζονας,
 παραλαβὼν καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας οὕτως ἐκδιδού ἐς
 θάλασσαν. ταῦτά μοι ἐν τῷ παρόντι περὶ Ἰνδῶν τῆς
 χώρας λελέχθω· τὰ δὲ ἄλλα ἀποκείσθω ἐς τὴν Ἰνδικὴν
 15 συγγραφὴν.

Τὸ δὲ ζεῦγμα τὸ ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ὅπως μὲν 7
 ἐποιήθη Ἀλεξάνδρῳ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολεμαῖος,
 οἷς μάλιστα ἐγὼ ἔπομαι, λέγουσιν· οὐδὲ αὐτὸς ἔχω ἀτρε-
 κῶς εἰκάσαι, πότῃρα πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, καθάπερ
 20 οἷν ὁ Ἑλλήσποντός τε πρὸς Ξέρξου καὶ ὁ Βόσπορός τε
 καὶ ὁ Ἰστρος πρὸς Δαρείου, ἢ γέφυρα κατὰ τοῦ ποταμοῦ
 διηνεκῆς ἐποιήθη αὐτῷ· δοκεῖ δὲ ἔμοιγε πλοίοις μᾶλλον
 25 ζευχθῆναι· οὐ γὰρ ἂν δέξασθαι γέφυραν τὸ βάθος τοῦ
 ὕδατος, οὐδ' ἂν ἐν τοσῶδε χρόνῳ ἔργον οὕτως ἄτοπον
 30 ξυντελεσθῆναι. εἰ δὲ δὴ πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, πό- 2
 τερα ξυνδεθεῖσαι αἱ νῆες σχοίνοις καὶ κατα στοῖχον ὀρμι-
 σθεῖσαι ἐς τὸ ζεῦγμα ἀπῆρκεσαν, ὥς λέγει Ἡρόδοτος ὁ
 Ἀλικαρνασσεὺς ζευχθῆναι τὸν Ἑλλήσποντον, ἢ ὅτῳ τρόπῳ
 Ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ Ἰστρῷ ποταμῷ ζεῦγμα ποιεῖται καὶ ἐπὶ
 30 τῷ Ρήνῳ τῷ Κελτικῷ, καὶ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τί-
 γρητα, ὅσάκις κατέλαβεν αὐτοὺς ἀνάγκη, ἐγεφύρωσαν, οὐδὲ
 τοῦτο ἔχω ξυμβαλεῖν. καίτοι ταχυτάτῃ γε ὦν ἐγὼ οἶδα Ῥω- 3
 μαίοις ἢ γεφύρωσις ἢ διὰ τῶν νεῶν γίνεταί, καὶ ταύτην
 ἐγὼ ἀφηγίσομαι ἐν ταῖς παρόντι, ὅτι λόγου ἄξια. αἱ νῆες

αὐτοῖς κατὰ ποταμοῦ ἀφίενται ἀπὸ ξυνθήματος, οὐκ ἐπ' εὐθὺ, ἀλλὰ καθάπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι. ταύτας ὑποφέρει μὲν, οἷα εἰκός, ὁ ῥαῦς, ἀνέχει δὲ κελήτιον ἐπῆρες, ἔστ' ἂν καταστήσῃ ἐς τὸ τεταγμένον χωρίον· καὶ ἐνταῦθα ἤδη καθίεται πλέγματα ἐκ λόγου πυραμοειδῆ 5 πλήρη λίθων λογάδων ἀπὸ πρῶρας ἐκάστης νεώς, τοῦ 4 ἀνέχειν τὴν ναῦν πρὸς τὸν ῥοῦν. ὅτε δὲ δὴ μία τις τῶν νεῶν ἅμα δὴ ἐσχέθη, καὶ ἄλλη, ἀπὸ ταύτης διέχουσα ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχὺν τῶν ἐπιβαλλομένων, ἀντίπρωρος πρὸς τὸ ῥεῦμα δομίζεται· καὶ ἀπ' ἀμφοῖν ξύλα τε ἐς 10 εὐθὺ ὀξέως ἐπιβάλλεται καὶ σανίδες ἐγκάρσιαι ἐς τὸ ξυνδεῖν. καὶ διὰ πασῶν οὕτω τῶν νεῶν, ὅσαι ἱκαναὶ γεφυ- 5 ρῶσαι τὸν πόρον, χωρεῖ τὸ ἔργον. ἐκατέρωθεν δὲ τοῦ ζεύγματος κλίμακες προβάλλονται καταπηγνύμεναι, τοῦ ἀσφαλεστέραν τοῖς τε ἵπποις καὶ τοῖς ζεύγεσι τὴν ἐφοδον 15 γίνεσθαι, καὶ ἅμα ὡς σύνδεσμος εἶναι τοῦ ζεύγματος. δι' ὀλίγον τε ξυντελεῖται ἅπαν καὶ ξὺν πολλῷ θορύβῳ, καὶ τὸ τεταγμένον ἐν τῷ δρωμένῳ ὅμως οὐκ ἄπεστιν· οἱ τε παρακελευσμοὶ ὡς τύχοιεν κατὰ ναῦν ἐκάστην καὶ αἱ ἐπιτιμήσεις τοῦ ἐκλιποῦς οὔτε τὴν κατάκουσιν τῶν 20 παραγγελμάτων οὔτε τὴν ὀξύτητα τοῦ ἔργου ἀφαιροῦνται.

8 Ῥωμαίοις μὲν δὲ οὕτω ταῦτα ἐκ παλαιοῦ ἐπῆσκηται· Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὅπως ἐξεύχθη ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὅτι μὴδὲ οἱ ξυστρατεύσαντες αὐτῷ εἶπον. ἀλλὰ 25 μοι δοκεῖ ὡς ἐγγυτάτω τούτων ἐξεῦχθαι, ἢ εἰ δὴ τινι 2 ἄλλῃ μηχανῇ, ἐκείνῃ ἐχέτω. ὡς δὲ διέβη πέραν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐνταῦθα αὐθύει κατὰ νόμον Ἀλέξανδρος. ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς Τάξιλα ἀφίκετο, πόλιν μεγά- λην καὶ εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν μεταξὺ Ἰνδοῦ τε 30 ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου. καὶ ἐδέχετο αὐτὸν Ταξίλης ὁ ὑπαρχος τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ οἱ τῇδε Ἰνδοὶ φιλίως· καὶ Ἀλέξανδρος προστίθῃσιν αὐτοῖς χώραν τῆς ὁμόρου ὅσης 3 ἐδέοντο. ἦκον δὲ ἐνταῦθα παρ' αὐτὸν καὶ παρὰ Ἀβι-

- σάρου πρέσβεις τοῦ τῶν ὀρείων Ἰνδῶν βασιλέως ὃ τε
 ἀδελφὸς τοῦ Ἀβισάρου καὶ ἄλλοι ξὺν αὐτῷ οἱ δοκιμώ-
 τατοι, καὶ παρὰ Δοξάρους νομάρχου ἄλλαι, δῶρα φέρον-
 τες. καὶ ἐνταῦθα αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἐν Ταξίλοις θύει ὅσα
 5 οἱ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἵππικόν. καὶ
 ἀποδείξας σατράπην τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Φίλιππον τὸν Μα-
 χάτα φρουρὰν τε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις καὶ τοὺς ἀπομά-
 χους τῶν στρατιωτῶν διὰ νόσον· αὐτὸς δὲ ἤγεν ὡς ἐπὶ
 τὸν Ὑδάσπην ποταμόν.
- 10 Ἐπ' ἐκεῖνα γὰρ τοῦ Ὑδάσπου Πῶρος αὐτῷ εἶναι 4
 ἐξηγγέλλετο ξὺν τῇ στρατιᾷ πάση, ἐγνωκῶς εἶργειν τοῦ
 πόρου αὐτὸν ἢ περῶντι ἐπιτίθεσθαι. ταῦτα ὡς ἔγνω
 Ἀλέξανδρος, Κοῖνον μὲν τὸν Πολεμοκράτους πέμψας
 ὀπίσω ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν τὰ πλοῖα ὅσα παρεσκεύα-
 15 σιο αὐτῷ ἐπὶ τοῦ πόρου τοῦ Ἰνδοῦ ξυντεμόντα κελεύει
 φέρειν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν. καὶ ξυνετιμήθη τε 5
 τὰ πλοῖα καὶ ἐκομίσθη αὐτῷ, ὅσα μὲν βραχύτερα διχῇ
 διατμηθέντα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῇ ἐτιμήθησαν, καὶ
 τὰ τμήματα ἐπὶ ξενγῶν διεκομίσθη ἔστε ἐπὶ τὴν ὄχθην
 20 τοῦ Ὑδάσπου· κακεῖ ξυμπηχθὲν τὸ ναυτικὸν αὐθις δὴ
 ὁμοῦ ὤφθη ἐν τῷ Ὑδάσπῃ. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἦν τε
 δύναμιν ἔχων ἤκεν ἐς Τάξιλα καὶ πεντακισχιλίους τῶν
 Ἰνδῶν οὓς Ταξίλης τε καὶ οἱ ταύτῃ ὑπαρχοὶ ἤγον ἥει ὡς
 ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν.
- 25 Καὶ Ἀλέξανδρος τε κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ 9
 τοῦ Ὑδάσπου, καὶ Πῶρος κατὰ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην
 ὤφθη ξὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ καὶ τῶν ἐλεφάντων τῷ στίφει.
 ταύτῃ μὲν δὴ ἡ κατεστρατοπεδευκότες εἶδεν Ἀλέξανδρον
 αὐτὸς μένων ἐφύλαττε τὸν πόρον· ὅσα δὲ ἄλλα τοῦ πο-
 30 ταμοῦ εὐπορώτερα, ἐπὶ ταῦτα φρουρὰς διαπέμψας καὶ
 ἡγεμόνας ἐπιστήσας ἐκάστοις εἶργειν ἐπενόει τοῦ πόρου
 τοὺς Μακεδόνας. ταῦτα δὲ ὁρῶντι Ἀλεξάνδρῳ κινητέα 2
 καὶ αὐτῷ ἐδόκει ἵ στρατιὰ πολλαχῇ, ὡς τὸν Πῶρον ἀμ-
 φίβολον γίνεσθαι. διελὼν δὲ ἐς πολλὰ τὸν στρατὸν τοὺς
 35 μὲν αὐτὸς ἄλλη καὶ ἄλλη ἤγε τῆς χώρας, τὰ μὲν πορθῶν
 ὅσα πολέμια, τὰ δὲ σκοπῶν ὅπη εὐπορώτερος αὐτῷ ὁ

ποταμὸς φανεῖται, τοὺς δὲ τῶν ἡγεμόνων ἄλλοις καὶ ἄλ-
 3 λοις ἐπιτάξας καὶ αὐτοὺς πολλαχῇ διέπεμπε. σῖτος δὲ
 αὐτῷ πάντοθεν ἐκ τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ Ὑδάσπου χώρας ἐς
 τὸ στρατόπεδον ξυνεκομίζετο, ὥς δῆλον εἶναι τῷ Πῶρῳ
 ὅτι ἐγνωκὼς εἶη προσλιπαρεῖν τῇ ὄχθῃ, ἔστε τὸ ὕδωρ 5
 τοῦ ποταμοῦ μείον γενόμενον τοῦ χειμῶνος πολλαχῇ πα-
 ραδοῦναι οἱ τὸν πόρον· τὰ τε πλοῖα αὐτῷ ἄλλη καὶ ἄλλη
 παραπλέοντα καὶ αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐμπιπλάμεναι
 καὶ ἡ ὄχθῃ πᾶσα πλήρης φαινομένη τῇ μὲν ἱππέων, τῇ
 δὲ πεζῶν, οὐκ εἶα ἡρεμεῖν τὸν Πῶρον, οὐδὲ ἐν τι ἐπιλε- 10
 ξάμενον ἐς φυλακὴν ξύμφορον, ἐς τοῦτο ἐκ πάντων πα-
 4 ρασκευάζεσθαι. ἄλλως τε ἐν μὲν τῷ τότε οἱ ποταμοὶ
 πάντες οἱ Ἰνδικοὶ πολλοῦ τε ὕδατος καὶ θολεροῦ ἔρρεον
 καὶ ὀξέος τοῦ ρεύματος· ἦν γὰρ ὥρα ἔτους ἣ κατὰ τρο-
 πὰς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται ὁ ἥλιος· τάντῃ δὲ τῇ 15
 ὥρᾳ ὕδατά τε ἐξ οὐρανοῦ ἀθρόα τε καταφέρεται ἐς τὴν
 γῆν τὴν Ἰνδικὴν καὶ αἱ χιόνες αἱ ἐκ τοῦ Καυκάσου, ἐν-
 θεν περ τῶν πολλῶν ποταμῶν αἱ πηγαὶ εἰσι, κατατικό-
 μεναι αὖξουσιν αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· χειμῶνος δὲ
 ἔμπαλιν ἴσχουσιν, ὀλίγοι τε γίνονται καὶ καθαροὶ ἰδεῖν 20
 καὶ ἔστιν ὅπου περάσιμοι, πλήν γε δὴ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ
 Γάγγου, καὶ τυχόν καὶ ἄλλον του· ἀλλ' ὁ γ' Ὑδάσπης
 περατὸς γίνεται.

10 Ταύτην οὖν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους προσμένειν ἐς τὸ
 φανερόν ἔφασκεν, εἰ ἐν τῷ τότε εἴργοιτο· ὁ δὲ οὐδὲν 25
 μείον ἐφεδρεύων ἔμενε, εἰ πῃ λάθοι ὑφαρπάσας ὀξέως
 τὸν πόρον. ἡ μὲν δὴ αὐτὸς Πῶρος κατεστρατοπεδεύκει
 πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου, ἔγνω ἀδύνατος ὢν περᾶσαι
 ὑπο πλήθους τε τῶν ἐλεφάντων καὶ ὅτι πολλὴ στρατιὰ
 καὶ αὕτη τεταγμένη τε καὶ ἀκριβῶς ὠπλισμένη ἐκβαίνου- 30
 2 σιν αὐτοῖς ἐπιθήσεσθαι ἔμελλεν· οἱ τε ἵπποι οὐκ ἂν
 ἐδόκουν αὐτῷ ἐθελῆσαι οὐδὲ ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς
 πέραν, προσκειμένων σφίσιν εὐθὺς τῶν ἐλεφάντων καὶ
 τῇ τε ὄψει ἅμα καὶ τῇ φωνῇ φοβούντων, οὐδ' ἂν ἔτι

1 τοὺς — αλλοις καὶ ἄλλοις] τοῖς — ἄλλους καὶ ἄλλους S. —
 14 κατὰ S.: μετὰ. — 17 αἱ ἐκ Kt.: αἱ vel ἐκ. — 24 ἔστιν Kt.: εἰσίν.

πρόσθεν μείναι ἐπὶ τῶν διφθερῶν κατὰ τὸν πόρον, ἀλλ'
 ἐκπηδᾶν γὰρ ἐς τὸ ὕδωρ ἀφορῶντες πέραν τοὺς ἐλέφαν-
 τας ἔκφρονες γιγνόμενοι. κλέψαι οὖν ἐπενόει τὴν διάβασιν 3
 ὧδε πρᾶττων. νύκτωρ παραγαγὼν ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς ὄχθης
 5 τοὺς πολλοὺς τῶν ἱππέων βοήν τε ἐποίει καὶ ἡλαλάζετο
 τῷ Ἐνναλίῳ, καὶ τᾶλλα ὅσα ἐπὶ διαβάσει συσκευαζομέ-
 νων θόρυβος παντοδαπὸς ἐγίνετο. καὶ ὁ Πῶρος τε ἀν-
 τιπαρῆει πρὸς τὴν βοήν ἐπάγων τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ἀλέξ-
 ανδρος ἐς ἔθος αὐτὸν τῆς ἀντιπαραγωγῆς καθίστη. ὥς 4
 10 δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἐγίνετο καὶ βοή μόνον καὶ ἀλαλαγμὸς
 ἦν, οὐκέτι ὁ Πῶρος μετεκινεῖτο πρὸς τὰς ἐκδρομὰς τῶν
 ἱππέων, ἀλλ' ἐκείνον γὰρ γνοὺς τὸν φόβον κατὰ χώραν
 ἐπὶ στρατοπέδου ἔμενε· σκοποὶ δὲ αὐτῷ πολλαχοῦ τῆς
 ὄχθης καθειστήκεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἐξείργαστο
 15 αὐτῷ ἄφοβον τὸ τοῦ Πύρου εἰς τὰς νυκτερινὰς ἐπιχει-
 ρήσεις μηχανᾶται τι τοιόνδε.

Ἄκρα ἦν ἀνέχουσα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδάσπου ἵνα ἐπέ- 11
 καμπτεν ὁ ποταμὸς λόγου ἀξίως, αὐτὴ τε δασεῖα εἶδει
 παντοίων δένδρων καὶ κατ' αὐτὴν νῆσος ἐν τῷ ποταμῷ
 20 ὑλώδης τε καὶ ἀστιβῆς ὑπ' ἐρημίας. ταύτην καταμαθὼν
 τὴν νῆσον καταντικρὺ τῆς ἄκρας, ἀμφοτέρω ὑλώδη τὰ χω-
 ρία καὶ οἷα κρύψαι τῆς διαβάσεως τὴν ἐπιχείρησιν, ταύτη
 ἔγνω διαβιβάζειν τὸν στρατόν. ἀπεῖχε δὲ ἦ τε ἄκρα καὶ 2
 ἡ νῆσος τοῦ μεγάλου στρατοπέδου ἐς πεντήκοντα καὶ ἑκα-
 25 τὸν σταδίους. παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν ὄχθην φυλακαί τε
 αὐτῷ καθεστηκυῖαι ἦσαν, διαλείπουσαι ὅσον ξύμμετρον
 ἐς τὸ ξυνορᾶν τε ἀλλήλους καὶ κατακούειν εὐπετῶς ὁπό-
 θεν τι παραγγέλλοιτο, καὶ πανταχόθεν βοαί τε νύκτωρ
 ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἐγίνοντο καὶ πυρὰ ἑκαίετο.

30 Ἐπειδὴ δὲ ἔγνω ἐπιχειρεῖν τῷ πόρῳ, κατὰ μὲν τὸ 3
 στρατόπεδον φανερώς αὐτῷ τὰ τῆς διαβάσεως παρεσκευά-
 ζετο. καὶ Κράτερος ὑπελέλειπτο ἐπὶ στρατοπέδου τὴν
 τε αὐτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς ἐξ Ἀραχωτῶν καὶ Πα-
 ραπαμισαδῶν ἱππείας καὶ τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων

- τὴν τε Ἀλκίετου καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς
νομάρχας τῶν ἐπὶ τὰδε Ἰνδῶν καὶ τοὺς ἅμα τούτοις τοὺς
4 πεντακισχιλίους. παρηγγέλλετο δὲ Κρατέρῳ μὴ πρὶν δια-
βαίνειν τὸν πόρον πρὶν ἀπαλλαγῆναι Πῶρον ξὺν τῇ δυ-
νάμει ὥς ἐπὶ σφᾶς ἢ φεύγοντα μαθεῖν, αὐτοὺς δὲ νικιῶν- 5
τας· ἦν δὲ μέρος μὲν τι τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν Πῶρος
ἐπ' ἐμὲ ἄγῃ, μέρος δὲ τι ὑπολειφθῇ αὐτῷ ἐπὶ στρατο-
πέδου καὶ ἐλέφαντες, σὺ δὲ δὴ καὶ ὥς μένειν κατὰ χώραν·
εἰ δὲ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἅμα οἱ ἄγῃ Πῶρος ἐπ'
ἐμὲ, τῆς δὲ ἄλλης στρατιᾶς ὑπολείποιτό τι ἐπὶ στρατο- 10
πέδου, σὺ δὲ διαβαίνειν σπουδῇ· οἱ γὰρ ἐλέφαντες μόνοι,
ἔφη, ἄποροί εἰσιν πρὸς τοὺς ἐκβαίνοντας ἵππους· ἡ δὲ
ἄλλη στρατιὰ εὐπορος.
- 12 Ταῦτα μὲν Κρατέρῳ ἐνετέλλετο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς
νήσου τε καὶ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου, ἵνα αὐτῷ Κρά- 15
τερὸς ὑπολέλειπτο, Μελέαγρός τε καὶ Ἀτταλὸς καὶ Γορ-
γίας ξὺν τοῖς μισθοφόροις ἵππεῦσί τε καὶ πεζοῖς ἐτετά-
χато· καὶ τούτοις διαβαίνειν παρηγγέλλετο κατὰ μέρος,
διελόντας τὸν στρατόν, ὅποτε ξυνεχομένους ἤδη ἐν τῇ
μάχῃ τοὺς Ἰνδοὺς ἴδοιεν. 20
- 2 Αὐτὸς δὲ ἐπιλεξάμενος τῶν τε ἐταίρων τὸ ἄγῃμα
καὶ τὴν Ἡφαιστίωνος ἱππαρχίαν καὶ τὴν Περδίκκου τε
καὶ Δημητρίου καὶ τοὺς ἐκ Βάκτρων καὶ Σογδιανῶν καὶ
τοὺς Σκύθας ἱππέας καὶ Λάας τοὺς ἱπποτοξότας καὶ τῆς
φάλαγγος τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν Κλείτου τε καὶ 25
Κοίνου τάξιν καὶ τοὺς τοξότας τε καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας,
ἵγεν ἀφανῶς, πολὺ τι ἀπέχων τῆς ὀχθῆς, τοῦ μὴ κατα-
φανῆς εἶναι ἄγων ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν ἄκραν ἔνθεν
3 διαβαίνειν αὐτῷ ἦν ἐγνωσμένον. καὶ ἐνταῦθα ἐπληροῦντο
τῆς νυκτὸς αἱ διφθέραι τῆς κάρφης, ἐκ πολλοῦ ἤδη παρ- 30
ενηνεγμέναι, καὶ κατερράπτοντο ἐς ἀκρίβειαν· ὕδωρ τε ἐξ
οὐρανοῦ τῆς νυκτὸς λάβρον ἐπιγίνεται. ταύτῃ καὶ μᾶλ-
λόν τι ἡ παρασκευὴ τε αὐτῷ καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἡ ἐς τὴν
διάβασιν οὐ φανερὰ κατέστη τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν

ὅπλων καὶ τῷ θορύβῳ τῷ ἀπὸ τῶν παραγγελμάτων τῶν
 τε βροντῶν καὶ τοῦ ὄμβρου ἀντιπαταγούντων. καὶ τῶν 4
 πλοίων δὲ τὰ πολλὰ αὐτῷ ξυντετμημένα παρεκεκόμεστο
 ἐς τὸν χῶρον τοῦτον καὶ ἀφανῶς αὐθις ξυμπεπηγμένα ἐν
 5 τῇ ὕλῃ ἐκρύπτετο, τὰ τε ἄλλα καὶ αἱ τριακόντοροι. ὑπὸ
 δὲ τὴν ἔω ὃ τε ἄνεμος καὶ ὁ ὄμβρος κεκοίμητο. καὶ ἡ
 μὲν ἄλλη στρατιὰ αὐτῷ ἡ ἱππικὴ τῶν διφθερῶν ἐπιβᾶσα
 καὶ ὅσους τῶν πεζῶν τὰ πλοῖα ἐδέχετο ἐπέρα κατὰ τὴν
 νῆσον, ὥς μὴ πρόσθεν ὁφθεῖεν πρὸς τῶν σκοπῶν τῶν ἐκ
 10 Πῶρον καθεστηκότων πρὶν παραλλάξαντας τὴν νῆσον ὀλί-
 γον ἔτι ἀπέχειν τῆς ὄχθης.

Αὐτὸς δὲ ἐπιβὰς τριακοντόρου ἐπέρα καὶ ἅμα αὐτῷ 13
 Πτολεμαῖός τε καὶ Περδίκκας καὶ Ἀνσίμαχος οἱ σωμα-
 τοφύλακες καὶ Σέλενος τῶν ἐταίρων, ὁ βασιλεύσας ὕστε-
 15 ρον, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν οἱ ἡμίσεις· τοὺς δὲ ἄλλους
 ὑπασπιστάς ἄλλαι τριακόντοροι ἔφερον. ὥς δὲ τὴν νῆσον
 παρήλλαξεν ἡ στρατιὰ, φανερώς ἤδη ἐπεῖχον τῇ ὄχθῃ·
 καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες αὐτῶν τὴν ὁρμὴν ὥς ἐκάστοις 2
 τάχους οἱ ἵπποι εἶχον ἴλαννον ὥς ἐπὶ τὸν Πῶρον. ἐν
 20 τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς καὶ τοὺς ἀπὸ
 τῶν ἄλλων τριακοντόρων ἀναλαβὼν ξυνέταπτε τοὺς αἰὲ
 ἐκβαίνοντας τῶν ἱππέων· οἱ γὰρ ἱππεῖς πρῶτοι ἐτετάχατο
 αὐτῷ ἐκβαίνειν· καὶ τούτους ἄγων προῆει ἐν τάξει.
 ἔλαθε δὲ οὐκ ἐς βέβαιον χωρίον ἐκβὰς ἀγνοία τῶν τόπων,
 25 ἀλλὰ ἐς νῆσον γὰρ καὶ αὐτὴν μὲν μεγάλην, ἣ δὴ καὶ
 μᾶλλον νῆσος οὖσα ἔλαθεν, οὐ πολλῷ δὲ ὕδατι πρὸς τοῦ 3
 ποταμοῦ ἀποτεμνομένην ἀπὸ τῆς ἄλλης γῆς. καὶ ἅμα
 ἠϋξήκει τὸ ὕδωρ ὁ ὄμβρος λάβρος τε καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς
 νυκτὸς κατασχών, ὥστε οὐκ ἔξεύρισκον αὐτῷ οἱ ἱππεῖς τὸν
 30 πόρον, καὶ θέος ἦν αὐθις ἄλλου δεῆσαι αὐτῷ ἐπὶ τῇ
 διαβάσει ἴσου τῷ πρώτῳ πόνον. ὥς δὲ ἐξευρέθη ποτὲ
 ὁ πόρος, ἦγε κατ' αὐτὸν χαλεπῶς· ἦν γὰρ τῶν μὲν πε-
 ζῶν ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς τὸ ὕδωρ ἵνα περ τὸ βαθύτατον αὐ-
 τοῦ· τῶν δὲ ἵππων ὅσον τὰς κεφαλὰς ὑπερίσχειν τοῦ ποτα- 4
 35 μοῦ. ὥς δὲ καὶ τοῦτο ἐπεπέρατο αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἐπὶ μὲν

τὸ δεξιὸν κέρας παρήγαγε τό τε ἄγλημα τῶν ἵππέων καὶ τῶν ἄλλων ἱππαρχιῶν τοὺς κρατίστους ἐπιλεξάμενος· τοὺς δὲ ἱπποτοξότας τῆς πάσης ἵππου προέταξε· τῶν δὲ πεζῶν πρῶτους μὲν τοὺς ὑπασπιστάς τοὺς βασιλικούς, ὧν ἡγεῖτο Σέλευκος, ἐπέταξε τῇ ἵππῳ· ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ ἄγλημα τὸ βασιλικόν· ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ἄλλους ὑπασπιστάς, ὡς ἐκάστοις αἱ ἡγεμονίαι ἐν τῷ τότε ξυνέβαινον· κατὰ δὲ τὰ ἄκρα τῆς φάλαγγος οἱ τοξόται αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριᾶνες καὶ οἱ ἀκοντισταὶ ἐκατέρωθεν ἐπέστησαν.

14 Οὕτως ἐκτάξας τὸν μὲν πεζὸν στρατὸν ἐν κόσμῳ βάρ- 10
 δην ἐπεσθαι ἐκέλευσεν, οὐ πολὺ ἀποδέοντας τῶν ἑξακισ-
 χιλίων· αὐτὸς δέ, ὅτι κρατεῖν ἐδόκει τῇ ἵππῳ, τοὺς ἵπ-
 πέας μόνους ἀναλαβὼν σπουδῇ ἡγεῖτο, ὄντας ἐς πεν-
 2 τακισχιλίους. Ταύρωνι δὲ τῷ τοξάρχη προσέταξε τοὺς
 τοξότας ἐπάγειν τῇ ἵππῳ καὶ αὐτοὺς σπουδῇ. γνώμην 15
 δὲ ἐπεποιήτο, ὡς εἰ μὲν προσμῖξειαν αὐτῷ οἱ ἀμφὶ τὸν
 Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει ἀπάσῃ, ἢ κρατήσιν αὐτῶν οὐ
 χαλεπῶς τῇ ἵππῳ προσβαλὼν ἢ ἀπομαχεῖσθαι γε ἔστε
 τοὺς πεζοὺς ἐν τῷ ἔργῳ ἐπιγενέσθαι· εἰ δὲ πρὸς τὴν τόλ-
 μαν τῆς διαβάσεως ἄτοπον γενομένην οἱ Ἰνδοὶ ἐκπλαγέ- 20
 τες φεύγοιεν, οὐ πόρρωθεν ἔξεσθαι αὐτῶν κατὰ τὴν φυ-
 γήν, ὡς πλείονα ἐν τῇ ἀποχωρήσει τὸν φόνον γενόμενον
 ὀλίγον ὑπολείπεσθαι αὐτῷ τὸ ἔργον.

3 Ἀριστόβουλος δὲ λέγει τὸν Πῶρον παῖδα φθάσαι
 ἀφικόμενον ξὺν ἄρμασιν ὡς ἐξήκοντα πρὶν τὸ ὕστερον ἐκ 25
 τῆς νήσου τῆς μακρᾶς περᾶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ τοῦτον
 δυνηθῆναι ἂν εἶρξαι Ἀλέξανδρον τῆς διαβάσεως, χαλεπῶς
 καὶ μηδενὸς ἔργοντος περαιωθέντα, εἴπερ οὖν καταπηδή-
 σαντες οἱ Ἰνδοὶ ἐκ τῶν ἁρμάτων προσέκειντο τοῖς πρῶ-
 τοις τῶν ἐκβαιόντων· ἀλλὰ παραλλάξαι γὰρ ξὺν τοῖς 30
 ἄρμασι καὶ ἀκίνδυνον ποιῆσαι Ἀλεξάνδρῳ τὴν διάβασιν·
 καὶ ἐπὶ τούτους ἀφεῖναι Ἀλέξανδρον τοὺς ἱπποτοξότας,
 καὶ τραπῆναι αὐτοὺς οὐ χαλεπῶς, πληγὰς λαμβάνοντας.
 4 οἱ δὲ καὶ μάχην λέγουσιν ἐν τῇ ἐκβάσει γενέσθαι τῶν

7 ὡς Schm.: ὡν. — 18 ἀπομαχεῖσθαι Kt.: ἀπομάχεσθαι. —
 26 μακρᾶς Schm.: μικρᾶς.

Ἰνδῶν τῶν ξὺν τῷ παιδί τῷ Πῶρου ἀφικμένων πρὸς Ἀλέξανδρόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ἱππέας. καὶ γὰρ καὶ ἀφικέσθαι ξὺν μείζονι δυνάμει τὸν Πῶρου παῖδα καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον τρωθῆναι πρὸς αὐτοῦ καὶ τὸν ἱπ-
 5 πον αὐτοῦ ἀποθανεῖν τὸν Βουκεφάλαν, φίλτατον Ἀλεξάν-
 δρῳ ὄντα τὸν ἵππον, καὶ τοῦτον τρωθέντα ὑπὸ τοῦ παι-
 δὸς τοῦ Πῶρου. ἀλλὰ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὅτῳ καὶ ἐγὼ 5
 συμφέρομαι, ἄλλως λέγει. ἐκπεμφθῆναι μὲν γὰρ τὸν
 παῖδα ὑπὸ τοῦ Πῶρου λέγει καὶ οὗτος, ἀλλ' οὐχ ἐξή-
 10 κοντα μόνᾳ ἄρματα ἄγοντα. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς Πῶρον ἀκού-
 σαντα ἐκ τῶν σκοπῶν ὅτι δὴ ἢ αὐτὸς Ἀλέξανδρος διαβέ-
 βηκε τοῦ Ὑδάσπου τὸν πόρον ἢ μέρος γέ τι τῆς στρατιᾶς,
 σὺν ἐξήκοντα ἄρμασι μόνοις ἐκπέμψαι τὸν αὐτοῦ παῖδα·
 ἃ δὴ ὥς μὲν ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμπόμενα πολλὰ τε καὶ 6
 15 οὐκ εὖζωνα ἐς τὴν ἀποχώρησιν ἦν· ὥς δὲ εἰς τὸ εἰρᾶν
 τε τοὺς οὐπω πεπερακότας τῶν πολεμίων καὶ τοῖς ἤδη
 ἐκβεβηκόσιν ἐπιθέσθαι, οὐδαμῇ ἀξιόμαχα. ἀλλὰ δισχι-
 λίους γὰρ λέγει ἱππέας ἄγοντα ἀφικέσθαι τοῦ Πῶρου τὸν
 παῖδα, ἄρματα δὲ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· φθάσαι δὲ περά-
 20 σαντα Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐκ τῆς νήσου τὸν τελευταῖον
 πόρον.

Καὶ ἐπὶ τούτους τὰ μὲν πρῶτα ἐκπέμψαι Ἀλέξαν- 15
 δρον καὶ οὗτος λέγει τοὺς ἱπποτοξότας, αὐτὸν δ' ἄγειν
 τοὺς ἱππέας· προσάγειν γὰρ οἰηθῆναι Πῶρον ξὺν τῇ
 25 πάσῃ δυνάμει· τὴν δὲ ἵππον ταύτην προτεταγμένην αὐτῷ
 πορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ. ὥς δὲ κατέμαθεν 2
 ἀτρεκῶς τὸ πλῆθος τὸ τῶν Ἰνδῶν, ἐνταῦθα δὴ ὀξέως
 ἐπιπесεῖν αὐτοῖς ξὺν τῇ ἄμφ' αὐτόν ἱππῳ. τοὺς δὲ
 ἐγκλῖναι, ὥς Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν κατεῖδον καὶ τὸ στί-
 30 φος ἄμφ' αὐτόν τῶν ἱππέων, οὐκ ἐπὶ μετώπου, ἀλλὰ
 κατ' ἱλας ἐμβεβληκός. καὶ τούτων ἱππέας μὲν πεσεῖν ἐς
 τετρακοσίους, πεσεῖν δὲ καὶ τοῦ Πῶρου τὸν παῖδα·
 τὰ δὲ ἄρματα αὐτοῖς ἵπποις ἀλῶναι ἐν τε τῇ ἀπο-
 χωρήσει βαρέα γιγνόμενα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ὑπὸ πηλοῦ
 35 ἀχρεῖα.

Πῶρος δὲ ὥς αὐτῷ ὅσοι ἱππεῖς ἐκ τῆς φυγῆς διεσώ- 3

ζοντο Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν πεπερακότα ξὺν τῆς στρατιᾶς
 τῷ καρτερωτάτῳ καὶ τὸν παῖδα ἐν τῇ μάχῃ τετελευτηκότα
 ἡγγειλαν, ἐγίγνετο μὲν καὶ ὡς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ, ὅτι
 καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ καταντικρὺ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου οἱ
 ξὺν Κρατέρῳ ὑπολελειμμένοι ἐπιχειροῦντες τῇ διαβάσει 5
 4 ἐφαίνοντο· εἴλετο δ' οὖν ἐπ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἐλάσας
 ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ πρὸς τὸ καρτερώτατόν τε τῶν Μα-
 κεδόνων καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα διαγωνίσασθαι. ἀλλὰ καὶ
 ὡς ὀλίγους τῶν ἐλεφάντων σὺν οὐ πολλῇ στρατιᾷ αὐτοῦ
 ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου ἀπέλιπεν, ὥς φοβεῖν ἀπὸ τῆς ὄχθης 10
 τοὺς ξὺν Κρατέρῳ ἱππέας. αὐτὸς δὲ τὴν τε ἵππον ἀνα-
 λαβὼν πᾶσαν, ἐς τετρακισχιλίους ἱππέας, καὶ τὰ ἄρματα
 πάντα, τριακόσια ὄντα, καὶ τῶν ἐλεφάντων διακοσίους
 καὶ τῶν πεζῶν ὅ τι περ ὄφελος, ἐς τρισμυρίους, ἤλανε 5
 5 ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον. ὥς δ' ἐνέτυχε χωρίῳ ἵνα οὐ πηλὸς 15
 αὐτῷ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὑπὸ ψάμμου γὰρ ξύμπαν ἦν ἄπεδον
 καὶ στερεὸν ἐς τὰς ἐφόδους τε καὶ ἀναστροφὰς τῶν ἵπ-
 πων, ἐνταῦθα ἔτασσε τὴν στρατιάν, πρῶτους μὲν τοὺς
 ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπῳ, διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαντος οὐ
 μείον πλέθρου, ὥς πρὸ πάσης τε τῆς φάλαγγος τῶν πε- 20
 ζῶν παραταθῆναι αὐτῷ τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπῳ καὶ
 φόβον πάντῃ παρέχειν τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππεῦσιν.
 6 ἄλλως τε οὐδὲ ἡξίου ἐς τὰ διαλείποντα τῶν ἐλεφάντων
 τολμῆσαι ἂν τινα ὥσασθαι τῶν πολεμίων, οὔτε ξὺν ἵπ-
 ποις διὰ τὸν φόβον τῶν ἵππων, πεζοὺς τε ἔτι μείον· 25
 κατὰ στόμα τε γὰρ ἂν πρὸς τῶν ὀπλιτῶν προσβαλλόντων
 εἶργεσθαι καὶ καταπατηθῆσεσθαι ἐπιστρεψάντων ἐπ' αὐ-
 7 τοὺς τῶν ἐλεφάντων. ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐτε-
 τάχατο, οὐκ ἴσον τὸ μέτωπον τοῖς θηρίοις ἐπέχοντες, ἀλλ'
 ἐν δευτέρῳ μετώπῳ μετὰ τοὺς ἐλέφαντας, ὅσον ἐς τὰ δια- 30
 λείποντα ἐπ' ὀλίγον ἐμβεβλῆσθαι τοὺς λόχους. ἦσαν δὲ
 αὐτῷ καὶ κατὰ τὰ κέρατα ἔτι ὑπὲρ τοὺς ἐλέφαντας πεζοὶ
 ἐφρεσθηκότες, ἐκατέρωθεν δὲ τῶν πεζῶν ἡ ἵππος αὐτῷ
 ἐτέτακτο καὶ πρὸ ταύτης τὰ ἄρματα ἐκατέρωθεν.

1 τῆς στρατιᾶς τῷ καρτερωτάτῳ Κτ.: τῇ στρατιᾷ ἐς τὸ καρτερώτατον.

Αὕτη μὲν ἡ Πώρου τάξις ἦν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς 16
 ἤδη καθέωρα τοὺς Ἰνδοὺς ἐκτασσομένους, ἐπέστησε τοὺς
 ἱππέας τοῦ πρόσω, ὡς ἀναλαμβάνειν τῶν πεζῶν τοὺς ἀεὶ
 προσάγοντας. ὡς δὲ καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῷ δρόμῳ συνά-
 5 ψασα ὁμοῦ ἤδη ἦν, ὁ δὲ οὐκ εὐθὺς ἐκτάξας ἐπῆγεν, ὡς
 μὴ καματηροὺς τε καὶ πνευστιῶντας ἀκμῇσι παραδοῦναι
 τοῖς βαρβάροις, ἀλλὰ ἐς κύκλους παριππεύων ἀνέπανε
 τοὺς πεζοὺς ἔστε καταστῆναι αὐτοῖς τὸν θυμόν. ὡς δὲ 2
 τὴν τάξιν κατεῖδε τῶν Ἰνδῶν, κατὰ μέσον μὲν, ἵνα οἱ ἐλέ-
 10 φαντες προεβέβληντο καὶ πυκνὴ ἡ φάλαγξ κατὰ τὰ δια-
 λείποντα αὐτῶν ἐπετείεακτο, οὐκ ἔγνω προάγειν, αὐτὰ
 ἐκεῖνα ὀκνήσας ἄπερ ὁ Πῶρος τῷ λογισμῷ ξυνθεῖς ταύτῃ
 ἔταξεν· ἀλλὰ αὐτὸς μὲν, ἅτε ἱπποκρατῶν, τὴν πολλὴν τῆς
 ἵππου ἀναλαβὼν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν πολεμίων
 15 παρήλανε, ὡς ταύτῃ ἐπιθησόμενος. Κοῖνον δὲ πέμπει 3
 ὡς ἐπὶ τὸ δεξιόν, τὴν Δημητρίου καὶ τὴν αὐτοῦ ἔχοντα
 ἱππαρχίαν, κελεύσας, ἐπειδὴν τὸ κατὰ σφᾶς στίφος τῶν
 ἱππέων ἰδόντες οἱ βάρβαροι ἀντιπαριππεύωσιν, αὐτὸν
 κατόπιν ἔχεσθαι αὐτῶν· τῶν πεζῶν δὲ τὴν φάλαγγα Σε-
 20 λεύκῳ καὶ Ἀντιγένει καὶ Ταύρωνι προσέταξεν ἄγειν· μὴ
 πρόσθεν δὲ ἅπτεσθαι τοῦ ἔργου πρὶν ὑπὸ τῆς ἵππου τῆς
 ἀμφ' αὐτὸν τεταραγμένην τὴν τε φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ
 τοὺς ἱππέας κατίδωσιν.

Ἦδη τε ἐντὸς βέλους ἐγίγνετο καὶ ἐφῆκεν ἐπὶ τὸ 4
 25 κέρας τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν τοὺς ἱπποτοξότας, ὄντας
 ἐς χιλίους, ὡς ταραῖαι τοὺς ταύτῃ ἐφροστηκότας τῶν πο-
 λεμίων τῇ πυκνότητί τε τῶν τοξευμάτων καὶ τῶν ἵππων
 τῇ ἐπελάσει. καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς ἐταίρους ἔχων τοὺς
 ἱππέας παρήλανε ὁξέως ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τῶν βαρβά-
 30 ρων, κατὰ κέρας ἔτι τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδὴν
 ποιούμενος, πρὶν ἐπὶ φάλαγγος ἐκταθῆναι αὐτοῖς τὴν
 ἵππον.

Ἐν τούτῳ δὲ οἱ τε Ἰνδοὶ τοὺς ἱππέας πάντοθεν 17
 ξυναλίσαντες παρίππεον Ἀλεξάνδρῳ ἀντιπαρεξάγοντες τῇ
 35 ἐλάσει, καὶ οἱ περὶ Κοῖνον, ὡς παρήγγελλτο, κατόπιν αὐ-
 τοῖς ἐπεφαινόντο. ταῦτα ξυνιδόντες οἱ Ἰνδοὶ ἀμφίστομον

ἡναγκάσθησαν ποιῆσαι τὴν τάξιν τῆς ἵππου, τὴν μὲν ὥς
 ἐπ' Ἀλέξανδρον τὴν πολλήν τε καὶ κρατίστην· οἱ δὲ ἐπὶ
 2 Κοῖνόν τε καὶ τοὺς ἅμα τούτῳ ἐπέστρεφον. τοῦτό τε
 οὖν εὐθὺς ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν
 Ἰνδῶν καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὸν καιρὸν ἐν αὐτῇ τῇ ἐπὶ 5
 θάτερα ἐπιστροφῇ τῆς ἵππου ἐπιτίθεται τοῖς καθ' αὐ-
 τόν, ὥστε οἷδὲ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν ἀμφ' Ἀλέξαν-
 δρον ἱππέων οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ κατηράχθησαν ὥσπερ εἰς
 3 τεῖχος τι φίλιον τοὺς ἐλέφαντας. καὶ ἐν τούτῳ οἱ ἐπι-
 στάται τῶν ἐλεφάντων ἀντεπήγον τῇ ἵππῳ τὰ θηρία, καὶ 10
 ἡ φάλαγξ αὐτῇ τῶν Μακεδόνων ἀντεπῆει πρὸς τοὺς ἐλέ-
 φαντας, ἔς τε τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν ἀκοντίζοντες καὶ
 αὐτὰ τὰ θηρία περισταδὸν πάντοθεν βάλλοντες. καὶ ἦν
 τὸ ἔργον οὐδενὶ τῶν πρόσθεν ἀγώνων ὅμοιος· τὰ τε γὰρ
 θηρία ἐπεκθέοντα ἔς τὰς τάξεις τῶν πεζῶν, ὅπῃ ἐπιστρέ- 15
 ψειεν, ἐκεράϊζε καίπερ πυκνὴν οὖσαν τὴν τῶν Μακεδόνων
 φάλαγγα καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ τῶν Ἰνδῶν, τοῖς πεζοῖς ἰδόντες
 ξυνεστικὸς τὸ ἔργον, ἐπιστρέψαντες αὐθις καὶ αὐτοὶ ἐπή-
 4 λαννον τῇ ἵππῳ. ὥς δὲ πάλιν ἐκράτησαν αὐτῶν οἱ ἀμφ'
 Ἀλέξανδρον, τῇ τε ῥώμῃ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ πολὺ προέχον- 20
 τες, ὥς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐθις κατελήθησαν. καὶ ἐν
 τούτῳ πᾶσα ἡ ἵππος Ἀλεξάνδρῳ ἔς μίαν ἵλην ἤδη ξυν-
 ηγμένη, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ ἐν τῷ ἀγῶνι αὐτῷ
 ἔς τήνδε τὴν τάξιν κατασταῖσα, ὅποι προσπέσοι τῶν Ἰνδῶν
 5 ταῖς τάξεσι ξὺν πολλῷ φόνῳ ἀπελύοντο. καὶ ἔς στενὸν 25
 ἤδη κατελιγμένων τῶν θηρίων οὐ μείω πρὸς αὐτῶν οἱ
 φίλοι ἤπερ οἱ πολέμιοι ἐβλάπτοντο, ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς
 τε καὶ τοῖς ὀθισμοῖς καταπατούμενοι. τῶν τε οὖν ἱππέων,
 οἷα δὴ ἐν στενῷ περὶ τοὺς ἐλέφαντας εἰλουμένων, πολὺς
 φόνος ἐγίγνετο καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν ἐλεφάντων οἱ πολλοὶ 30
 κατηκοντισμένοι ἦσαν, καὶ αὐτοὶ οἱ ἐλέφαντες τὰ μὲν
 τιτρωσκόμενοι, τὰ δὲ ὑπὸ τε τῶν πόνων καὶ ἐρημίᾳ ἡγε-
 6 μόνων οὐκέτι διακεκριμένοι ἐν τῇ μάχῃ ἦσαν· ἀλλ' οἷα

8 κατηράχθησαν E.: κατηράχθησαν. — 26 κατελιγμένων E.:
 κατελιγμένων. — 32 ἐρημία Kt.: ἐρημίας.

δὴ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἔκφρονες φίλοις τε ὁμοῦ καὶ πολε-
 μίοις προσφερόμενοι πάντα τρόπον ἐξώθουν τε καὶ κατε-
 πάτουν καὶ κατέκαινον. ἀλλ' οἱ μὲν Μακεδόνες, ἅτε ἐν
 εὐρυχωρίᾳ τε καὶ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν προσφερόμενοι
 5 τοῖς θηρίοις, ὅπῃ μὲν ἐπιφέρουσιν εἶκον, ἀποστραφέντων
 δὲ εἶχοντο ἐσακοντίζοντες· οἱ δὲ Ἴνδοι ἐν αὐτοῖς ἀναστρε-
 φόμενοι τὰ πλείω ἤδη πρὸς ἐκείνων ἐβλάπτοντο. ὥς δὲ 7
 καματηρά τε ἦν τὰ θηρία καὶ οὐκέτι αὐτοῖς ἐρρωμέναι
 αἱ ἐκδρομαὶ ἐγίνοντο, ἀλλὰ συριγμῷ μόνον διαχρώμενα
 10 ὥσπερ αἱ πρῦναν κρουόμεναι νῆες ἐπὶ πόδα ὑπεχώρουν,
 αὐτὸς μὲν Ἀλέξανδρος περιβάλλει ἐν κύκλῳ τὴν ἵππον τῇ
 πάσῃ τάξει, τοὺς πεζοὺς δὲ ξυνασπίσαντας ὥς ἐς πυκνο-
 τάτην ξύγκλεισιν ἐπάγειν τὴν φάλαγγα ἐσήμηνε. καὶ οὕτως
 οἱ μὲν ἵππεῖς τῶν Ἰνδῶν πλὴν ὀλίγων κατεκόπησαν ἐν
 15 τῷ ἔργῳ· ἐκόπτοντο δὲ καὶ οἱ πεζοὶ πανταχόθεν ἤδη
 προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων. καὶ ἐν τούτῳ ἵνα
 διέσχεν ἡ ἵππος ἢ Ἀλέξανδρου ἐς φυγὴν πάντες ἐπεστρά-
 φησαν.

Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Κράτερός τε καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι τῆς 18
 20 στρατιᾶς τῆς Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου ὑπο-
 λελειμμένοι ἡγεμόνες ἦσαν, ὥς νικῶντα λαμπρῶς κατεῖδον
 Ἀλέξανδρον, ἐπέρων καὶ αὐτοὶ τὸν ποταμόν. καὶ οὗτοι
 οὐ μείονα τὸν φόνον ἐν τῇ ἀποχωρήσει τῶν Ἰνδῶν ἐποίη-
 σαν, ἀκμῆτες ἀντὶ κεκηκότων τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐπι-
 25 γενόμενοι τῇ διώξει.

Ἀπέθανον δὲ τῶν Ἰνδῶν πεζοὶ μὲν ὀλίγον ἀποδέον- 2
 τες τῶν δισφυρίων, ἵππεῖς δὲ ἐς τρισχιλίους, τὰ δὲ ἄρ-
 ματα ξύμπαντα κατεκόπη· καὶ Πύρου δύο παῖδες ἀπέ-
 30 θανον καὶ Σπιτάκης ὁ νομάρχης τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν καὶ
 τῶν ἐλεφάντων καὶ ἄρμάτων οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἱπάρχαι
 καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Πύρου ξύμπαντες.***
 ἐλήφθησαν δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες, ὅσοι γε αὐτῶν μὴ αὐτοῦ
 ἀπέθανον. τῶν δ' ἀμφ' Ἀλέξανδρον πεζοὶ μὲν ἀπὸ ἑξα- 3
 35 κισχιλίων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ γενομένων ἐς ὀγδο-
 ῶντα μάλιστα ἀπέθανον· ἵππεῖς δὲ τῶν μὲν ἵπποτοξο-
 τῶν, οἱ δὲ καὶ πρῶτοι τοῦ ἔργου ἦψαντο, δέκα· τῆς δὲ

ἑταιρικῆς ἵππου ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων
ὥς διακόσιοι.

- 4 Πῶρος δὲ μεγάλα ἔργα ἐν τῇ μάχῃ ἀποδειξάμενος μὴ
ὅτι στρατηγού, ἀλλὰ καὶ στρατιώτου γενναίου, ὥς τῶν τε
ἱππέων τὸν θόρον κατεῖδε καὶ τῶν ἐλεφάντων τοὺς μὲν 5
αὐτοῦ πεπτιωκότας, τοὺς δὲ ἐρήμους τῶν ἡγεμόνων λυ-
προὺς πεπλανημένους, τῶν δὲ πεζῶν αὐτῷ οἱ πλείους ἀπο-
λώλεσαν, οὐχ ἥπερ Δαρεῖος ὁ μέγας βασιλεὺς ἐξάρχων
5 τοῖς ἀμφ' αὐτὸν τῆς φυγῆς ἀπεχώρει, ἀλλὰ ἔστε γὰρ
ὑπέμενέ τι τῶν Ἰνδῶν ἐν τῇ μάχῃ ξυνεστηκός, ἐς τοσόνδε 10
ἀγωνισάμενος, τειρωμένος δὲ τὸν δεξιὸν ὤμον, ὃν δὴ
γυμνὸν μόνον ἔχων ἐν τῇ μάχῃ ἀνεστρέφετο (ἀπὸ γὰρ τοῦ
ἄλλου σώματος ἤρκει αὐτῷ τὰ βέλη ὁ Θώραξ, περιττός
ὢν κατὰ τε τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν ἁρμονίαν, ὥς ὕστερον κα-
ταμαθεῖν Θεωμένοις ἦν), τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἀπεχώρει 15
6 ἐπιστρέψας τὸν ἐλέφαντα. καὶ Ἀλέξανδρος μέγαν τε
αὐτὸν καὶ γενναῖον ἄνδρα ἰδὼν ἐν τῇ μάχῃ σῶσαι ἐπε-
θύμησε. πέμπει δὴ παρ' αὐτὸν πρῶτα μὲν Ταξίλην τὸν
Ἰνδόν· καὶ Ταξίλης προσιππεύσας ἐφ' ὅσον οἱ ἀσφαλὲς
ἐφαίνετο τῷ ἐλέφαντι ὃς ἔφερε τὸν Πῶρον ἐπιστῆσαι τε 20
ἡξίου τὸ θηρίον, οὐ γὰρ εἶναι οἱ ἔτι φεύγειν, καὶ ἀκου-
7 σαι τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων. ὁ δὲ ἰδὼν ἄνδρα
ἐχθρὸν ἐκ παλαιοῦ τὸν Ταξίλην ἐπιστρέψας ἀνήγετο ὥς
ἀκοντίσων· καὶ ἂν καὶ κατέκτανεν τυχόν, εἰ μὴ ὑποφθά-
σας ἐκεῖνος ἀπήλασεν ἀπὸ τοῦ Πῶρου πρόσω τὸν ἵππον. 25
Ἀλέξανδρος δὲ οὐδὲ ἐπὶ τῷδε τῷ Πῶρῳ χαλεπὸς ἐγένετο,
ἀλλ' ἄλλους τε ἐν μέρει ἔπεμπε καὶ δὴ καὶ Μερόην ἄνδρα
Ἰνδόν, ὅτι φίλον εἶναι ἐκ παλαιοῦ τῷ Πῶρῳ τὸν Μερόην
8 ἔμαθε. Πῶρος δὲ ὥς τὰ παρὰ τοῦ Μερόου ἔκουσε καὶ
ἐκ τοῦ δίψους ἅμα ἐκρατεῖτο, ἐπέστησέ τε τὸν ἐλέφαντα 30
καὶ κατέβη ἀπ' αὐτοῦ· ὥς δὲ ἐπὶ τε καὶ ἀνέψυξεν, ἄγειν
αὐτὸν σπουδῇ ἐκέλευσε παρ' Ἀλεξάνδρον.
- 19 Καὶ ὁ μὲν ἦγετο· Ἀλέξανδρος δὲ ὥς προσάγοντα
ἐπύθετο, προῖππεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν ὀλίγοις τῶν

ἐταίρων ἀπαντὰ τῷ Πώρῳ· καὶ ἐπιστήσας τὸν ἵππον τό-
 τε μέγεθος ἐθαύμαζεν, ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα ξυμ-
 βαῖνον, καὶ τὸ κάλλος τοῦ Πώρου καὶ ὅτι οὐ δεδουλωμέ-
 νος τῇ γνώμῃ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ
 5 ἀγαθῷ προσέλθοι ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὐτοῦ πρὸς βασι-
 λέα ἄλλον καλῶς ἡγωνισμένος. ἔνθα δὲ Ἀλέξανδρος πρῶ- 2
 τος προσειπὼν αὐτὸν λέγειν ἐκέλευσεν ὅ τι οἱ γενέσθαι
 ἐθέλοι. Πῶρον δὲ ἀποκρίνασθαι λόγος, ὅτι βασιλικῶς
 μοι χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε. καὶ Ἀλέξανδρος ἤσθεις τῷ
 10 λόγῳ, τοῦτο μὲν ἔσται σοι, ὦ Πῶρε, ἔφη, ἐμοῦ ἕνεκα·
 σὺ δὲ σαντοῦ ἕνεκα ὅ τι σοὶ φίλον ἀξίου. ὁ δὲ πάντα
 ἔφη ἐν τούτῳ ἐνεῖναι. καὶ Ἀλέξανδρος τούτῳ ἔτι μᾶλλον 3
 τῷ λόγῳ ἤσθεις τὴν τε ἀρχὴν τῷ Πώρῳ τῶν τε αὐτοῦ
 Ἰνδῶν ἔδωκε καὶ ἄλλην ἔτι χώραν πρὸς τῇ πάλαι οὔσῃ
 15 πλείονα τῆς πρόσθεν προσέθηκε· καὶ οὕτως αὐτός τε βα-
 σιλικῶς κεχηρμένος ἦν ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ ἐκείνῳ ἐκ τούτου
 ἐς ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο. τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ τῇ
 πρὸς Πῶρόν τε καὶ τοὺς ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑδάσπου ποτα-
 μοῦ Ἰνδοὺς Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο ἐπ' ἄρχοντος Ἀθηναίοις
 20 Ἡγεμόνος μηνὸς Μουνυχιῶνος.

Ἵνα δὲ ἡ μάχη ξυνέβη καὶ ἔνθεν ὀρμηθεὶς ἐπέρασε 4
 τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν πόλεις ἐκτιζεν Ἀλέξανδρος. καὶ
 τὴν μὲν Νίκαιαν τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδᾶν ἐπώνυμον
 ὠνόμασε· τὴν δὲ Βουκέφαλα ἐς τοῦ ἵππου τοῦ Βουκε-
 25 φάλα τὴν μνήμην, ὃς ἀπέθανεν αὐτοῦ, οὐ βληθεὶς πρὸς
 οὐδενός, ἀλλ' ὑπὸ καμάτου τε καὶ ἡλικίας, ἦν γὰρ ἀμφὶ 5
 τὰ τριάκοντα ἔτη, καματηρὸς γενόμενος, πολλὰ δὲ πρόσθεν
 ξυγκαμίων τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ, ἀναβαινόμε-
 νός τε πρὸς μόνου Ἀλεξάνδρου ὁ Βουκεφάλας οὗτος, ὅτι
 30 τοὺς ἄλλους πάντας ἀπηξίου ἀμβάτας, καὶ μεγέθει μέγας
 καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος. σημεῖον δὲ οἱ ἦν βοὸς κεφαλὴ
 ἐγκεχαραγμένη, ἐφ' οὔτου καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο λέγουσιν ὅτι
 ἔφερεν· οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῆς

4 ἂν ἀνὴρ Κρ.: ἀνὴρ. — 13 αὐτοῦ Κρ.: αὐτῶν. — 22 ἐκτιζεν S.:
 ἐκτισεν. — 24 Βουκέφαλα Gr.: Βουκεφάλαν. — 26 καμάτου Facius:
 καύματος. — 32 οὔτου Κρ.: οὔτω.

κεφαλῆς, μέλας ὢν αὐτός, ἐς βοὸς κεφαλὴν μάλιστα εἰκα-
 6 σμένον. οὗτος ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίῳν χώρα ἀφανὲς ἐγέ-
 νετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος προεκήρυξεν ἀνὰ τὴν
 χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίους, εἰ μὴ ἀπάξουσιν αὐτῷ
 τὸν ἵππον· καὶ ἀπήχθη εὐθὺς ἐπὶ τῷ κηρύγματι. τοσὶδε 5
 μὲν σπουδῇ Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν ἦν, τοσόσδε δὲ Ἀλεξ-
 άνδρου φόβος τοῖς βαρβάροις. καὶ ἔμοι ἐς τοσόνδε τε-
 τιμήσθω ὁ Βουκεφάλας οὗτος Ἀλεξάνδρου ἕνεκα.

20 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ μάχῃ
 κελόσμηντο τῷ πρέποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς θεοῖς τὰ νο- 10
 μιζόμενα ἐπινίκια ἔθνε, καὶ ἁγῶν ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνι-
 κός τε καὶ ἱππικός αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου
 2 ἵνα περ τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ. Κράτερον μὲν
 δὴ ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ὑπελείπετο, τὰς πόλεις ἄστι- 15
 νας ταύτῃ ἐκτιζεν ἀναστήσοντά τε καὶ ἐκτειχοῦντα· αὐ-
 τὸς δὲ ἤλανθεν ὡς ἐπὶ τοὺς προσχώρους τῇ Πώρου ἀρχῇ
 Ἰνδοὺς. ὄνομα δὲ ἦν τῷ ἔθνει Γλαυγανῖκαι, ὡς λέγει
 Ἀριστόβουλος, ὥς δὲ Πτολεμαῖος, Γλαῦσαι· ὁποτέρως δὲ
 3 ἔχει τὸ ὄνομα οὐ μοι μέλει. ἐπήει δὲ τὴν χώραν αὐτῶν
 Ἀλέξανδρος τῶν τε ἐταίρων ἱππέων ἔχων τοὺς ἡμίσεας 20
 καὶ τῶν πεζῶν ἀπὸ φάλαγγος ἐκάστης ἐπιλεκτοὺς καὶ
 τοὺς ἱπποτοξότας ξύμπαντας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς
 4 τοξότας· καὶ προσεχώρουν αὐτῷ ὁμολογία πάντες. καὶ
 ἔλαβε πόλεις μὲν ἐς τριάκοντα καὶ ἐπτά, ὧν ἵνα ὀλίγι-
 στοι ἦσαν οἰκήτορες πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττους ἦσαν, 25
 πολλῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς μυρίους· καὶ κόμας πλήθει
 τε πολλὰς ἔλαβε καὶ πολυανθρώπους οὐ μεῖον τῶν πό-
 λεων. καὶ ταύτης τῆς χώρας Πῶρῳ ἄρχειν ἔδωκε· καὶ
 Ταξίλῃ δὲ διαλλάττει Πῶρον καὶ Ταξίλῃν ἀποπέμπει
 ὀπίσω εἰς τὰ ἦθη τὰ αὐτοῦ.

5 Ἐν τούτῳ δὲ παρὰ τε Ἀβισάρου πρέσβεις ἦκον, ἐν-
 διδόντες αὐτὸν τε Ἀλεξάνδρῳ Ἀβισάρην καὶ τὴν χώραν
 ὅσης ἤρχε. καίτοι πρό γε τῆς μάχης τῆς πρὸς Πῶρον
 γενομένης Ἀλεξάνδρῳ ἐπενόει Ἀβισάρης καὶ αὐτὸς ξὺν

30

3 προεκήρυξεν Κτ.: προσηκῆρυξεν. — 6 τοσόσδε δὲ Κτ.: τόσος δέ.
 — 24 ὀλίγιστοι Κτ.: ὀλιγοστοί.

Πύρρῳ τάσσεισθαι· τότε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ
 ξὺν τοῖς ἄλλοις πρέσβεσι παρ' Ἀλέξανδρον ἔπεμψε, χρή-
 ματά τε κομίζοντα καὶ ἐλέφαντας τεσσαράκοντα δῶρον
 Ἀλεξάνδρῳ. ἤκον δὲ καὶ παρὰ τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν 6
 5 πρέσβεις παρ' Ἀλέξανδρον καὶ παρὰ Πύρρου ἄλλου του
 ὑπάρχον Ἰνδῶν. Ἀλέξανδρος δὲ διὰ τάχους Ἀβισάρην
 ἰέναι παρ' αὐτὸν κελεύει, ἐπαπειλήσας, εἰ μὴ ἔλθοι, ὅτι
 αὐτὸν ὄψεται ἤκοντα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἵνα οὐ χαιρήσει ἰδὼν.

Ἐν τούτῳ δὲ Φραταφέρνης τε ὁ Παρθυαίων καὶ 7
 10 Ὑρκανίας σατράπης τοὺς καταλειφθέντας παρὰ οἱ Θερ-
 κας ἄγων ἤκεν ὥς Ἀλέξανδρον καὶ παρὰ Σισικόττου τοῦ
 Ἀσσακηνῶν σατράπου ἄγγελοι, ὅτι τὸν τε ὑπαρχον σφῶν
 ἀπεκτονότες εἶεν οἱ Ἀσσακηνοὶ καὶ ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφε-
 στηκότες. καὶ ἐπὶ τούτους Φίλιππον ἐκπέμπει καὶ Τυ-
 15 ριάσπην σὺν στρατιᾷ τὰ περὶ τὴν Ἀσσακηνῶν χώραν
 καταστησομένους καὶ κοσμήσοντας.

Αὐτὸς δὲ ὥς ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν προῦχώρει. 8
 τούτου τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὸ μέγεθος μόνου τῶν
 Ἰνδῶν ποταμῶν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἀνέγραψεν· εἶναι
 20 γὰρ ἵνα ἐπέρασεν αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῶν πλοίων τε
 καὶ τῶν διφθερῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ τὸ μὲν ρεῦμα ὁξὺ τοῦ
 Ἀκεσίνου πέτραις μεγάλαις καὶ ὀξείαις, καθ' ὧν φερό-
 μενον βία τὸ ὕδωρ κυμαίνεσθαι τε καὶ καχλάζειν· τὸ δὲ
 εὖρος σταδίους ἐπέχειν πεντεκαίδεκα. τοῖς μὲν δὴ ἐπὶ 9
 25 τῶν διφθερῶν περῶσιν εὐμαρῇ γενέσθαι τὸν πόρον· τοὺς
 δὲ ἐν τοῖς πλοίοις διαβάλλοντας ἐποκειλάντων πολλῶν
 πλοίων ἐπὶ ταῖς πέτραις καὶ ξυναραχθέντων οὐκ ὀλίγους
 αὐτοῦ ἐν τῇ ὕδατι διαφθαρῆναι. εἴη ἂν οὖν ἐκ τοῦδε
 τοῦ λόγου ξυντιθέντι τεκμηριοῦσθαι ὅτι οὐ πόρῳ τοῦ
 30 ἁληθοῦς ἀναγέγραπται τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὸ μέγεθος
 ὅσοις ἐς τεσσαράκοντα σταδίους δοκεῖ τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι τὸ
 εὖρος ἵνα μέσῳς ἔχει αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδός· ἵνα δὲ στενώ-
 τατός τε καὶ διὰ στενότητα βαθύτατος ἐς τοὺς πεντεκαί-
 δεκα ξυνάγεσθαι· καὶ ταῦτα πολλαχῇ εἶναι τοῦ Ἰνδοῦ.

καὶ γὰρ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου τεκμαίρομαι ἐπιλέξασθαι Ἀλέξανδρον ἵνα περ τὸ πλατύτατον ἦν τοῦ πόρου, ὥς σχολαιτέρῳ χρήσασθαι τῷ ρεύματι.

- 21 Περάσας δὲ τὸν ποταμὸν Κοῖνον μὲν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει ἀπολείπει αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὀχθῇ, προστάξας ἐπιμε- 5
λεῖσθαι τῆς ὑπολειμμένης στρατιᾶς τῆς διαβάσεως, οἱ τὸν τε σῆτον αὐτῷ τὸν ἐκ τῆς ἡδὴ ὑπηκόου τῶν Ἰνδῶν
2 χώρας καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρακομίζειν ἔμελλον. Πῶρον δὲ ἐς τὰ αὐτοῦ ἦθῃ ἀποπέμπει, κελεύσας Ἰνδῶν τε τοὺς μαχιμωτάτους ἐπιλεξάμενον καὶ εἰ τινας παρ' αὐτῷ 10
ἔχοι ἐλέφαντας, τούτους δὲ ἀναλαβόντα ἰέναι παρ' αὐτόν. αὐτὸς δὲ Πῶρον τὸν ἕτερον τὸν κακόν, ὅτι ἐξηγγέλη πεφρευγῆναι ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἧς ἤρχεν, ἐπενόει διώκειν
3 σὺν τοῖς κονφοτάτοις τῆς στρατιᾶς. ὁ γὰρ Πῶρος οὗτος, ἔστε μὲν πολέμια ξυνειστίκει Ἀλεξάνδρῳ τὰ πρὸς τὸν 15
ἄλλον Πῶρον, πρέσβεις παρ' Ἀλεξάνδρῳ πέμπων, αὐτόν τε καὶ τὴν ὑπὸ οἷ χώραν ἐνεδίδου Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ ἔχθος τὸ Πῶρον μᾶλλον ἢ φιλίᾳ τῇ Ἀλεξάνδρῳ· ὥς δὲ ἀφει-
μένον τε ἐκείνον καὶ πρὸς τῇ αὐτοῦ καὶ ἄλλης πολλῆς ἄρχοντα ἔμαθε, τότε δὴ φοβηθεῖς, οὐχ οὕτω τι Ἀλέξαν- 20
δρον, ὥς τὸν Πῶρον ἐκείνον τὸν δμῶνυμον, φεύγει τὴν ἑαυτοῦ, ἀναλαβὼν ὅσους τῶν μαχίμων ξυμπεῖσαι ἠδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς φυγῆς.
- 4 Ἐπὶ τοῦτον ἐλαύνων Ἀλέξανδρος ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ποταμόν, ἄλλον αὖ τοῦτον Ἰνδὸν ποταμόν, τὸ 25
μὲν εὖρος οὐ μείονα τοῦ Ἀκεσίνου, ὀξύτητι δὲ τοῦ ροῦ μείονα. ὅσῃν δὲ τῆς χώρας ἔστε ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἐπῆλθε, φυλακὰς ὑπέλιπεν ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χωρίοις, ὅπως οἱ ἄμφι Κράτερόν τε καὶ Κοῖνον δι' ἀσφαλείας
5 ἐπέρχοιντο τῆς χώρας τὴν πολλὴν προνομεύοντες. ἐνταῦθα 30
Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει, δούς αὐτῷ μέρος τῆς στρατιᾶς, πεζῶν μὲν φάλαγγας δύο, ἱππέων δὲ τὴν τε αὐτοῦ καὶ τὴν Δημητρίου ἱππαρχίαν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ἐς τὴν Πῶρου τοῦ ἀφρεσθηκότος χώραν, κελεύσας παραδιδόναι ταύτην Πῶρῳ τῷ ἄλλῳ, καὶ εἰ δὴ τινα πρὸς 35
ταῖς ὀχθαῖς τοῦ Ὑδραώτου ποταμοῦ αὐτόνομα ἔθνη Ἰν-

δῶν νέμεται, καὶ ταῦτα προσαγαγόμενον τῇ Πύρρῳ ἄρχειν
 ἐχειρίσαι. αὐτὸς δὲ ἐπέρα τὸν Ὑδραῶτην ποταμόν, οὐ 6
 καθάπερ τὸν Ἀλεσίνην χαλεπῶς. προχωροῦντι δὲ αὐτῷ
 ἐπ' ἐκεῖνα τῆς ὁχθῆς τοῦ Ὑδραῶτου τοὺς μὲν πολλοὺς
 5 καθ' ὁμολογίαν προσχωρεῖν ξυνέβαινεν, ἤδη δέ τινας ξὺν
 ὅπλοις ἀπαντήσαντας· τοὺς δὲ καὶ ὑποφεύγοντας ἐλὼν
 βία κατεστρέψατο.

Ἐν τούτῳ δὲ ἐξαγγέλλεται Ἀλεξάνδρῳ τῶν αὐτονό- 22
 μων Ἰνδῶν ἄλλους τέ τινας καὶ τοὺς καλουμένους Κα-
 10 θαίους αὐτοὺς τε παρασκευάζεσθαι ὡς ἐς μάχην, εἰ προσ-
 ἄγοι τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα ὁμορὰ σφισιν
 ὡσαύτως αὐτόνομα, καὶ ταῦτα παρακαλεῖν ἐς τὸ ἔργον·
 εἶναι δὲ τὴν τε πόλιν ὁχυρὰν πρὸς ἣ ἐπενόουν ἀγωνίσα- 2
 σθαι, Σάγγαλα ἦν τῇ πόλει ὄνομα, καὶ αὐτοὶ οἱ Καθαῖοι
 15 εὐτολμώτατοί τε καὶ τὰ πολέμια κράτιστοι ἐνομίζοντο·
 καὶ τούτοις κατὰ τὰ αὐτὰ Ὁξυδράκαι ἄλλο Ἰνδῶν ἔθνος,
 καὶ Μαλλοί, ἄλλο καὶ τοῦτο· ἐπεὶ καὶ ὀλίγῳ πρόσθεν
 στρατεύσαντας ἐπ' αὐτοὺς Πῶρόν τε καὶ Ἀβισάρην ξὺν
 τε τῇ σφετέρᾳ δυνάμει καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη τῶν αὐτο-
 20 νόμων Ἰνδῶν ἀναστήσαντας οὐδὲν πράξαντας τῆς παρα-
 σκευῆς ἄξιον ξυνέβη ἀπελθεῖν.

Ταῦθ' ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, σπουδῇ ἤλανεν 3
 ὡς ἐπὶ τοὺς Καθαίους. καὶ δευτεραῖος μὲν ἀπὸ τοῦ πο-
 ταμοῦ τοῦ Ὑδραῶτου πρὸς πόλιν ἦκεν ἣ ὄνομα Πίμπραμα·
 25 τὸ δ' ἔθνος τοῦτο τῶν Ἰνδῶν Ἀδραῖσται ἐκαλοῦντο. οὗτοι
 μὲν δὴ προσεχώρησαν ὁμολογίᾳ Ἀλεξάνδρῳ. καὶ Ἀλέξαν- 4
 δρος ἀναπαύσας τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιὰν τῇ τρίτῃ προῦ-
 χώρει ἐπὶ τὰ Σάγγαλα, ἵνα οἱ Καθαῖοί τε καὶ οἱ ἄλλοι
 πρόσχωροι αὐτοῖς ξυνεληλυθότες πρὸ τῆς πόλεως παρα-
 30 τεταγμένοι ἦσαν ἐπὶ γηλόφου οὐ πάντῃ ἀποτόμου· κύκλῳ
 δὲ τοῦ γηλόφου ἀμάξας περιστήσαντες ἐντὸς αὐτῶν ἐστρα-
 τοπέδευον, ὡς τριπλοῦν χάρακα περιβεβλησθαι τῶν ἀμα-
 ξῶν. Ἀλέξανδρος δὲ τό τε πλήθος κατιδὼν τῶν βαρβά- 5
 ρων καὶ τοῦ χωρίου τὴν φύσιν, ὡς μάλιστα πρὸς τὰ

παρόντα ἐν καιρῷ οἱ ἐφαίνετο παρετάσσετο· καὶ τοὺς μὲν ἵπποτοξότας εὐθὺς ὥς εἶχεν ἐκπέμπει ἐπ' αὐτούς, ἀκροβολίζεσθαι κελεύσας παριππεύοντας, ὥς μήτε ἐκδρομὴν τινὰ ποιήσασθαι τοὺς Ἰνδοὺς πρὶν ξυνταχθῆναι αὐτῷ τὴν στρατιὰν καὶ ὥς πληγὰς γίνεσθαι αὐτοῖς καὶ πρὸ τῆς 5
 6 μάχης ἐντὸς τοῦ ὀχυρώματος. αὐτὸς δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν ἱππέων τὸ ἄγλημα κατέστησε καὶ τὴν Κλείτου ἱππαρχίαν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς Ἀγριᾶνας· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον Περδίκκας αὐτῷ ἐτέτακτο, τὴν τε αὐτοῦ ἔχων 10 ἱππαρχίαν καὶ τὰς τῶν πεζεταίρων τάξεις· ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρου οἱ τοξόται αὐτῷ διχῇ διακριθέντες ἐτάχθησαν.
 7 ἐκτάσσοντι δὲ αὐτῷ παρεγέγοντο καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ὀπισθοφυλακίας πεζοὶ τε καὶ ἱππεῖς. καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας ἐπὶ τὰ κέρατα διελὼν παρήγαγεν· ἀπὸ δὲ τῶν 15 πεζῶν τῶν προσγενομένων πυκνότεραν τὴν σύγκλεισιν τῆς φάλαγγος ποιήσας αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένην παρήγαγεν ἐπὶ τὰς κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν ἀμάξας. ταύτῃ γὰρ εὐπροσοδώτερον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ χωρίον καὶ οὐ πυκναὶ ὥσαύτως αἱ ἀμάξαι 20 ἐφειστήκεσαν.

23 Ὡς δὲ ἐπὶ τὴν ἵππον προσαγαγοῦσαν οὐκ ἐξέδραμον οἱ Ἰνδοὶ ἔξω τῶν ἀμαξῶν, ἀλλ' ἐπιβεβηκότες αὐτῶν ἀφ' ὑψηλοῦ ἠκροβολίζοντο, γνοὺς Ἀλέξανδρος ὅτι οὐκ εἴη τῶν ἱππέων τὸ ἔργον καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου πεζὸς 25
 2 ἐπῆγε τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν πρώτων ἀμαξῶν οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες τοὺς Ἰνδοὺς· πρὸ δὲ τῶν δευτέρων οἱ Ἰνδοὶ παραταξάμενοι ῥᾶον ἀπεμάχοντο, οἷα δὴ πυκνότεροί τε ἐφρυσθηκότες ἐν ἐλάττονι τῷ κύκλῳ καὶ τῶν Μακεδόνων οὐ κατ' εὐρυχω- 30
 ρίαν ὥσαύτως προσαγόντων σφίσιν, ἐν ᾧ τὰς τε πρώτας ἀμάξας ὑπεξῆγον καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα αὐτῶν ὥς ἐκαστοῖς προὔχῳρι ἀτάκτως προσέβαλλον· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τούτων ὁμῶς ἐξώσθησαν· οἱ Ἰνδοὶ βιασθέντες πρὸς τῆς

φάλαγγος. οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ τῶν τρίτων ἔμενον, ἀλλ' ὥς 3
 τάχους εἶχον φυγῇ εἰς τὴν πόλιν κατειλήθησαν. καὶ
 Ἀλέξανδρος ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιεστρατοπέδευσε
 τοῖς πεζοῖς τὴν πόλιν ὅσα γε ἡδυνήθη αὐτῷ περιλαβεῖν
 5 ἢ φάλαγξ· ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐπέχον τὸ τεῖχος τῷ στρατοπέδῳ
 κυκλώσασθαι οὐ δυνατὸς ἐγένετο· κατὰ δὲ τὰ διαλεί- 4
 ποντα αὐτοῦ, ἵνα καὶ λίμνη οὐ μακρὰν τοῦ τείχους ἦν,
 τοὺς ἱππέας ἐπέταξεν ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης, γνοὺς οὐ βα-
 θεῖαν οὖσαν τὴν λίμνην καὶ ἅμα εἰκάσας ὅτι φοβεροὶ γε-
 10 νόμενοι οἱ Ἰνδοὶ ἀπὸ τῆς προτέρας ἥττης ἀπολείψουσι
 τῆς νυκτὸς τὴν πόλιν. καὶ ξυνέβη οὕτως ὅπως εἰκάσεν· 5
 ἀμφὶ γὰρ δευτέραν φυλακὴν ἐκπίπτοντες ἐκ τοῦ τείχους
 οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐνέκυρσαν ταῖς προφυλακαῖς τῶν ἱππέων,
 καὶ οἱ μὲν πρῶτοι αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων·
 15 οἱ δὲ ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενοι ὅτι φυλάσσεται ἐν κύκλῳ ἡ
 λίμνη ἐς τὴν πόλιν αὐθις ἀνεχώρησαν.

Ἀλέξανδρος δὲ χάρακί τε διπλῷ περιβάλλει ἵνα περ 6
 μὴ εἴργεν ἡ λίμνη τὴν πόλιν καὶ φυλακὰς ἐν κύκλῳ τῆς
 λίμνης ἀκριβεστεράς κατέστησεν. αὐτὸς δὲ μηχανὰς προσ-
 20 ἄγειν τῷ τείχει ἐπενόει, ὥς κατασεῖειν τὸ τεῖχος. αὐτο-
 μολήσαντες δὲ αὐτῷ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τινες φράζουσιν
 ὅτι ἐν νῷ ἔχοιεν αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐκπίπτειν ἐκ
 τῆς πόλεως οἱ Ἰνδοὶ κατὰ τὴν λίμνην ἵνα περ τὸ ἐκλιπὲς
 ἦν τοῦ χάρακος. ὁ δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου ἐπιτάττει 7
 25 ἐνταῦθα, τῶν τε ὑπασπιστῶν αὐτῷ δοὺς χιλιαρχίας τρεῖς
 καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ξύμπαντας καὶ μίαν τάξιν τῶν τοξο-
 τῶν, ἀποδείξας τὸ χωρίον ἥπερ μάλιστα εἰκάζε βιάσε-
 σθαι τοὺς βαρβάρους· σὺ δὲ ἐπειδὴν αἰσθῇ, ἔφη, βιαζο-
 μένους ταύτῃ, αὐτὸς μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ εἴργειν τοὺς
 30 βαρβάρους τοῦ πρόσω, τὸν δὲ σαλπικτὴν κέλευε σημαί-
 νειν· ὑμεῖς δέ, ἄνδρες ἡγεμόνες, ἐπειδὴν σημανθῇ, ξὺν
 τοῖς καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι ξυντεταγμένοι ἵεναι ἐπὶ τὸν
 θόρυβον ἵν' ἂν ἡ σάλπιγξ παρακαλῇ. ἀποστατήσω δὲ
 οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου.

2 κατειλήθησαν S.: κατεκλείσθησαν. — 4 περιλαβεῖν Pflugk: περιβαλεῖν. — 33 ἀποστατήσω δὲ Schneiderus: ἀποστάτης ὧδε.

- 24 Ὁ μὲν ταῦτα παρήγγειλε· Πτολεμαῖος δὲ ἄμαξας τε ἐκ τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πρώτῃ φυγῇ ἄμαξῶν ταύτῃ ξυναγαγὼν ὥς πλείστας κατέστησεν ἐγκαρσίας, ἵνα πολλὰ ἐν νυκτὶ τὰ ἄπορα φαίνεται τοῖς φεύγουσι, καὶ τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου τε καὶ οὐ καταπηχθέντος συννῆσαι 5 ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ἐκέλευσεν ἐν μέσῳ τῆς τε λίμνης καὶ τοῦ τείχους. καὶ ταῦτα αὐτῷ οἱ στρατιῶται ἐν τῇ νυκτὶ 2 ἐξιργάσαντο. ἤδη τε ἦν ἀμφὶ τετάρτην φυλακὴν καὶ οἱ βάρβαροι, καθάπερ ἐξήγγελτο Ἀλεξάνδρῳ, ἀνοίξαντες τὰς ὥς ἐπὶ τὴν λίμνην πύλας δρόμῳ ἐπ' αὐτὴν ἐφέροντο. οὐ 10 μὴν ἔλαθον τὰς ταύτῃ φυλακὰς οὐδὲ Πτολεμαῖον τὸν ἐπ' αὐταῖς τεταγμένον· ἀλλὰ ἐν τούτῳ οἱ τε σαλπικται ἐσήμουν αὐτῷ καὶ αὐτὸς τὴν στρατιὰν ὠπλισμένην τε καὶ 3 συντεταγμένην ἔχων ἐχώρει ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. τοῖς δὲ αἱ τε ἄμαξαι ἐμποδὼν ἦσαν καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ κατα- 15 βεβλημένος. ὥς δὲ ἦ τε σάλπιγξ ἐφθέγγετο καὶ οἱ ἀμφὶ Πτολεμαῖον προσέκειντο αὐτοῖς, τοῖς αἰὲ ἐκπίπτοντας διὰ τῶν ἄμαξῶν κατακαίνοντες, ἐνταῦθα δὴ ἀποστρέφονται αὐθις ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἐν τῇ ἀπο- 20 χωρήσει ἐς πεντακοσίους.
- 4 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Πῶρος ἀφίκετο, τοὺς τε ὑπολοίπους ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἄγων καὶ τῶν Ἰνδῶν ἐς πεντα- 5 κισχιλίους· αἱ τε μηχαναὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυμπεπηγμέναι ἦσαν καὶ προσήγοντο ἤδη τῷ τείχει. ἀλλὰ οἱ Μακεδόνες, πρὶν καὶ κατασεισθῆναι τι τοῦ τείχους, ὑπορύττοντές τε 25 αὐτοὶ πλίνθινον ὃν τὸ τεῖχος καὶ τὰς κλίμακας ἐν κύκλῳ 5 πάντῃ προσθέντες αἰροῦσι κατὰ κράτος τὴν πόλιν. καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν ἐν τῇ καταλήψει τῶν Ἰνδῶν ἐς μυρίους καὶ ἑπτακισχιλίους, ἐάλωσαν δὲ ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ μυριάδας καὶ ἄρματα τριακόσια καὶ ἵππεῖς πεντακόσιοι. τῆς δὲ 30 ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατιᾶς ἀπέθανον μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν ἑκατὸν ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ· τραυματίαι δὲ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν ἐγένοντο, ἀλλ' ὑπὲρ τοῖς

χιλίους καὶ διακοσίους, καὶ ἐν τούτοις τῶν ἡγεμόνων ἄλλοι
τε καὶ Λυσίμαχος ὁ σωματοφύλαξ.

Θάψας δὲ ὡς νόμος αὐτῷ τοὺς τελευτήσαντας Εὐ- 6
μένη τὸν γραμματέα ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο πόλεις τὰς
5 ξυναφεσιώσας τοῖς Σαγγάλοις, δοὺς αὐτῷ τῶν ἱππέων
ἐς τριακοσίους, φράσσοντα τοῖς ἔχουσι τὰς πόλεις τῶν τε
Σαγγάλων τὴν ἄλωσιν καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐδὲν ἔσται χαλε-
πὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου ὑπομένουσί τε καὶ δεχομένοις φιλίως
Ἀλέξανδρον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄλλοις τισὶ γενέσθαι τῶν αὐ-
10 τονόμων Ἰνδῶν ὅσοι ἐκόντες σφᾶς ἐνέδοσαν. οἱ δὲ (ἤδη 7
γὰρ ἐξηγγέλτο αὐτοῖς κατὰ κράτος ἐαλωκότα πρὸς Ἀλεξ-
άνδρου τὰ Σάγγαλα) φοβεροὶ γενόμενοι ἔφρευγον ἀπολι-
πόντες τὰς πόλεις. καὶ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη
αὐτῷ ἡ φυγή, σπουδῇ ἐδίωκεν· ἀλλὰ οἱ πολλοὶ μὲν αὐ-
15 τῶν ἔφθασαν ἀποφυγόντες, διὰ μακροῦ γὰρ ἡ δίωξις
ἐγένετο· ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἀσθενεῖα ὑπελεί-
ποντο, οὗτοι δὲ καταληφθέντες πρὸς τῆς στρατιᾶς ἀπέ-
θανον ἐς πεντακοσίους μάλιστα. ὡς δὲ ἀπέγνω διώκειν 8
τοῦ πρόσω τοὺς φεύγοντας, ἐπανελθὼν ἐς τὰ Σάγγαλα
20 τὴν πόλιν μὲν κατέσκαψε, τὴν χώραν δὲ τῶν Ἰνδῶν τοῖς
πάλαι μὲν αὐτονόμοις, τότε δὲ ἐκουσίως προσχωρήσασι
προσέθηκε. καὶ Πῶρον μὲν ξὺν τῇ δυνάμει τῇ ἀμφ' αὐ-
τὸν ἐκπέμπει ἐπὶ τὰς πόλεις αἱ προσκεχωρήκισαν, φρου-
ρὰς εἰσάξοντα εἰς αὐτάς· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπὶ
25 τὸν Ὑφασιν ποταμὸν προῦχώρει, ὥς καὶ τοὺς ἐπ' ἐκεῖνα
Ἰνδοὺς καταστρέψαιτο. οὐδὲ ἐφαίνετο αὐτῷ πέρας τι
τοῦ πολέμου ἔστε ὑπελείπετό τι πολέμιον.

Τὰ δὲ δὴ πέραν τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ εὐδαίμονά 25
τε τὴν χώραν εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ ἀνθρώπους ἀγαθοὺς
30 μὲν γῆς ἐργάτας, γενναίους δὲ τὰ πολέμια καὶ εἰς τὰ ἴδια
δὲ σφῶν ἐν κόσμῳ πολιτεύοντας· πρὸς γὰρ τῶν ἀρίστων
ἄρχεσθαι τοὺς πολλούς, τοὺς δὲ οὐδὲν ἔξω τοῦ ἐπιεικοῦς
ἐξηγεῖσθαι. πληθὸς τε ἐλεφάντων εἶναι τοῖς ταύτῃ ἀν-
θρώποις πολὺ τι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς καὶ μεγέθει

6 φράσσοντα Κτ.: φράσσοντας. — 17 δὲ καταληφθέντες S.: ἐγκατα-
ληφθέντες.

2 μεγίστους καὶ ἀνδρεία. ταῦτα δὲ ἐξαγγελλόμενα Ἀλέξαν-
δρον μὲν παρώξυνεν ἐς ἐπιθυμίαν τοῦ πρόσω ἵεναι· οἱ
Μακεδόνες δὲ ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμαις, πόνους τε ἐκ
πόνων καὶ κινδύνους ἐκ κινδύνων ἐπαναιρούμενον ὁρῶντες
τὸν βασιλέα· ξύλλογοί τε ἐγίνοντο κατὰ τὸ στρατόπεδον 5
τῶν μὲν τὰ σφέτερα ὀδυρομένων, ὅσοι ἐπεικέστατοι, τῶν
δὲ οὐκ ἀκολουθήσειν, οὐδ' ἦν ἄγῃ Ἀλέξανδρος, ἀπισχυ-
ριζομένων. ταῦτα ὡς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, πρὶν καὶ ἐπὶ
μείζον προελθεῖν τὴν ταραχὴν τοῖς στρατιώταις καὶ τὴν
ἀθυμίαν, ξυγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἔλεξεν 10
ὥδε.

3 Ὅρων ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες Μακεδόνες τε καὶ ξύμμαχοι,
οὐχ ὁμοίᾳ ἔτι τῇ γνώμῃ ἐπομένους μοι ἐς τοὺς κινδύνους,
ξυνήγαγον ἐς ταῦτό, ὡς ἢ πείσας ἄγειν τοῦ πρόσω ἢ
πεισθεῖς ὀπίσω ἀποστρέφεσθαι. εἰ μὲν δὴ μεμπτοὶ εἰ- 15
σιν ὑμῖν οἱ μέχρι δεῦρο πονηθέντες πόνοι καὶ αὐτὸς ἐγὼ
4 ἡγούμενος, οὐδὲν ἔτι προὔργου λέγειν μοι ἔστιν. εἰ δὲ
Ἰωνία τε πρὸς ὑμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόνους ἔχεται καὶ
Ἑλλήσποντος καὶ Φρύγες ἀμφότεροι καὶ Καππαδόκες καὶ
Παφλαγόνες καὶ Λυδοὶ καὶ Κᾶρες καὶ Λύκιοι καὶ Παμ- 20
φυλία δὲ καὶ Φοινίκη καὶ Αἴγυπτος ξὺν τῇ Λιβύῃ τῇ
Ἑλληνικῇ καὶ Ἀραβίας ἔστιν ἃ καὶ Συρία ἢ τε κοίλῃ καὶ
5 ἡ μέση τῶν ποταμῶν, καὶ Βαβυλὼν δὲ ἔχεται καὶ τὸ
Σουσίων ἔθνος καὶ Πέρσαι καὶ Μῆδοι καὶ ὅσων Πέρσαι
καὶ Μῆδοι ἐπῆρχον, καὶ ὅσων δὲ οὐκ ἦρχον, τὰ ὑπὲρ 25
τὰς Κασπίας πύλας, τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Κανκάσου, ὁ Τά-
ναϊς, τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Τανάϊδος, Βακτριανοί, Ὑρκάνιοι,
ἡ θάλασσα ἡ Ὑρκανία, Σκύθας τε ἀνестείλαμεν ἔστε ἐπὶ
τὴν ἔρημον, ἐπὶ τούτοις μέντοι καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ
τῆς ἡμετέρας ρεῖ, ὁ Ὑδάσπης διὰ τῆς ἡμετέρας, ὁ Ἀκε- 30
σίνης, ὁ Ὑδραΐτης, τί ὀκνεῖτε καὶ τὸν Ὑφρασιν καὶ τὰ
ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑφράσιος γένῃ προσθεῖναι τῇ ὑμετέρᾳ
6 Μακεδόνων ἀρχῇ; ἢ δέδωκε μὴ δέξωνται ὑμᾶς ἔτι ἄλλοι
βάρβαροι ἐπιόντας; ὡν γε οἱ μὲν προσχωροῦσιν ἐκόντες,

οἱ δὲ φεύγοντες ἀλίσκονται, οἱ δὲ ἀποφυγόντες τὴν χώραν ἡμῖν ἔρημον παραδιδόασιν· ἡ δὲ τοῖς ξυμμάχοις τε καὶ τοῖς ἑκοῦσι προσχωρήσασι προστίθεται.

Πέρας δὲ τῶν πόνων γενναίῳ μὲν ἀνδρὶ οὐδὲν δοκῶ 26
 5 ἔγωγε ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόνους, ὅσοι αὐτῶν ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν. εἰ δέ τις καὶ αὐτῷ τῷ πολεμεῖν ποθεῖ ἀκοῦσαι ὃ τιπερ ἔσται πέρας, μαθέτω ὅτι οὐ πολλὴ ἔτι ἡμῖν ἡ λοιπὴ ἔστιν ἔστε ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Γάγγην καὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν· ταύτῃ δὲ λέγω ὑμῖν ξυναφῆς φανεῖ-
 10 ται ἡ Ὑρκανία θάλασσα· ἐκπεριέρχεται γὰρ γῆν περὶ πᾶσαν ἡ μεγάλη θάλασσα. καὶ ἐγὼ ἐπιδείξω Μακεδόσι 2
 τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις τὸν μὲν Ἰνδικὸν κόλπον ξύρρουν ὄντα τῷ Περσικῷ, τὴν δὲ Ὑρκανίαν τῷ Ἰνδικῷ· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ ἐς Λιβύην περιπλευσθήσεται στόλῳ ἡμε-
 15 τέρῳ τὰ μέχρι Ἡρακλέους Στηλῶν· ἀπὸ δὲ Στηλῶν ἡ ἐντὸς Λιβύῃ πᾶσα ἡμετέρα γίνεται καὶ ἡ Ἀσία δὴ οὕτω πᾶσα, καὶ ὅροι τῆς ταύτης ἀρχῆς οὕσπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε. νῦν δὲ δὴ ἀποτρεπομένων πολλὰ 3
 20 μὲν μάχιμα ὑπολείπεται γένη ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑφάσιος ἔστε ἐπὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν, πολλὰ δὲ ἀπὸ τούτων ἔτι ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν ὥς ἐπὶ βορρᾶν ἄνεμον, καὶ τὰ Σκυ-
 25 θικά γένη οὐ πόρρω τούτων, ὥστε δέος μὴ ἀπελθόντων ὀπίσω καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα οὐ βέβαια ὄντα ἐπαρθῇ πρὸς ἀπόστασιν πρὸς τῶν μήπω ἐχομένων. καὶ τότε δὴ 4
 30 ἀνόνητοι ἡμῖν ἔσονται οἱ πολλοὶ πόνοι ἢ ἄλλων αὐθις ἐξ ἀρχῆς δεήσει πόνων τε καὶ κινδύνων. ἀλλὰ παραμεί-
 νατε, ἄνδρες Μακεδόνες καὶ ξύμμαχοι. πονοῦντων τοι καὶ κινδυνευόντων τὰ καλὰ ἔργα, καὶ ζῆν τε ζῆν ἀρετῇ ἡδὺ καὶ ἀποθνήσκειν κλέος ἀθάνατον ὑπολειπομένους.
 5 ἢ οὐκ ἴστε ὅτι ὁ πρόγονος ὁ ἡμέτερος οὐκ ἐν Τίρυνθι οὐδὲ Ἀργεῖ, ἀλλ' οὐδὲ ἐν Πελοποννήσῳ ἢ Θήβαις μένων ἐς τοσόνδε κλέος ἦλθεν ὥς θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γενέσθαι ἢ δοκεῖν; οὐ μὲν δὴ οὐδὲ Διονύσου, ἀκροτέρου τούτου θεοῦ ἢ κατ' Ἡρακλέα, ὀλίγοι πόνοι. ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ

ἐπ' ἐκεῖνα τῆς Νύσης ἀφίγμεθα καὶ ἡ Ἄορνος πέτρα ἡ
 6 τῷ Ἡρακλεῖ ἀνάλωτος πρὸς ἡμῶν ἔχεται. ὑμεῖς δὲ καὶ
 τὰ ἔτι ὑπόλοιπα τῆς Ἀσίας πρόσθετε τοῖς ἤδη κεκτημέ-
 νοις καὶ τὰ ὀλίγα τοῖς πολλοῖς. ἐπεὶ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς
 τί ἂν μέγα καὶ καλὸν κατεπέπρακτο, εἰ ἐν Μακεδονίᾳ 5
 καθήμενοι ἱκανὸν ἐποιούμεθα ἀπόνως τὴν οἰκείαν δια-
 σῶζειν, Θοῤᾰκας τοῖς ὁμόρους ἢ Ἰλλυριοὺς ἢ Τριβαλλοὺς
 ἢ καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι οὐκ ἐπιτήδειοι ἐς τὰ ἡμέτερα
 ἀναστέλλοντες;

7 Εἰ μὲν δὴ ὑμᾶς πονοῦντας καὶ κινδυνεύοντας αὐτὸς 10
 ἀπόνως καὶ ἀκινδύνως ἐξηγούμενος ἦγον, οὐκ ἀπεικότως
 ἂν προεκάμνετε ταῖς γνώμαις, τῶν μὲν πόνων μόνοις
 ὑμῖν μετόν, τὰ δὲ ἄθλα αὐτῶν ἄλλοις περιποιοῦντες·
 νῦν δὲ κοινοὶ μὲν ἡμῖν οἱ πόνοι, ἴσον δὲ μέτεστι τῶν
 8 κινδύνων, τὰ δὲ ἄθλα ἐν μέσῳ κεῖται ξύμπασιν. ἢ τε 15
 γὰρ χώρα ὑμετέρα καὶ ὑμεῖς αὐτῆς σατραπεύετε. καὶ τῶν
 χρημάτων τὸ μέρος νῦν τε ἐς ὑμᾶς τὸ πολὺ ἔρχεται καὶ
 ἐπειδὰν ἐπεξέλθωμεν τὴν Ἀσίαν, τότε οὐκ ἐμπλήσας μὰ
 Δία ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλὼν ὅσα ἕκαστος ἐλπίζει ἀγαθὰ
 ἔσεσθαι τοὺς μὲν ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλοντας εἰς τὴν οἰκείαν 20
 ἀποπέμψω ἢ ἐπανάξω αὐτός· τοὺς δὲ αὐτοῦ μένοντας
 ζηλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω.

27 Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἰπόντος Ἀλεξάνδρου πολὺν
 μὲν χρόνον σιωπὴ ἦν οὔτε ἀντιλέγειν τολμώντων πρὸς
 τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ εὐθέος οὔτε ξυγχωρεῖν ἐθέλοντων. ἐν 25
 δὲ τούτῳ πολλάκις μὲν Ἀλέξανδρος ἐκέλευε λέγειν τὸν
 βουλούμενον, εἰ δὴ τις τὰ ἐναντία τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεχθεῖσι
 γινώσκει· ἔμεινε δὲ καὶ ὥς ἐπὶ πολὺ ἡ σιωπὴ· ὃψὲ δέ
 ποτε θαρσήσας Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους ἔλεξε τοιάδε.

2 Ἐπειδὴ καὶ αὐτός, ὃ βασιλεῦ, οὐ κατὰ πρόσταγμα 30
 ἐθέλεις Μακεδόνων ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ πείσας μὲν ἄξειν
 φῆς, πεισθεῖς δὲ οὐ βιάσεσθαι, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν τῶνδε
 ποιήσομαι ἐγὼ τοὺς λόγους, οἳ καὶ προτιμώμενοι τῶν
 ἄλλων καὶ τὰ ἄθλα τῶν πόνων οἱ πολλοὶ ἤδη κεκομισμέ-
 νοι καὶ τῷ κρατιστεύειν παρὰ τοὺς ἄλλους πρόθυμοί σοι 35
 ἐς πάντα ἐσμέν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τῆς πολλῆς.

οὐδὲ ὑπὲρ ταύτης τὰ καθ' ἡδονὴν ἐκείνοις ἐρῶ, ἀλλ' ἃ 3
 νομίζω ξύμφορά τέ σοι ἐς τὰ παρόντα καὶ ἐς τὰ μέλ-
 λοντα μάλιστα ἀσφαλῆ εἶναι. δίκαιος δέ εἰμι καθ' ἡλι-
 κίαν τε μὴ ἀποκρύπτεσθαι τὰ δοκοῦντα βέλτιστα καὶ
 5 κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὖσαν καὶ ἐς τοὺς ἄλλους ἀξίωσιν
 καὶ κατὰ τὴν ἐν τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις ἐς τόδε
 ἀπροφάσιστον τόλμαν. ὅσω γάρ τοι πλεῖστα καὶ μέγιστα 4
 σοί τε ἡγουμένῳ καταπέπρακται καὶ τοῖς ἅμα σοὶ οἴκο-
 θεν ὀρμηθεῖσι, τοσῶδε μᾶλλον τι ξύμφορόν μοι δοκεῖ
 10 πέρας τι ἐπιθεῖναι τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις. αὐτὸς
 γάρ τοι ὄρᾳς ὅσοι μὲν Μακεδόνων τε καὶ Ἑλλήνων ἅμα
 σοὶ ὀρμήθημεν, ὅσοι δὲ ὑπολελείμεθα· ὧν Θετταλοὺς 5
 μὲν ἀπὸ Βάκτρων εὐθύς, οὐ προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πό-
 νους αἰσθόμενος, οἴκαδε, καλῶς ποιῶν, ἀπέπεμψας· τῶν
 15 δὲ ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς πρὸς σοῦ
 οἰκισθείσαις κατοκισμένοι οὐδ' οὗτοι πάντες ἐκόντες μέ-
 νουσιν· οἱ δέ, ξυμπονοῦντές τε ἔτι καὶ ξυγκινδυνεύοντες,
 αὐτοὶ τε καὶ ἡ Μακεδονικὴ στρατιά, τοὺς μὲν ἐν ταῖς
 μάχαις ἀπολωλέκασιν, οἱ δὲ ἐκ τῶν τραυμάτων ἀπόμαχοι
 20 γεγενημένοι ἄλλοι ἄλλη τῆς Ἀσίας ὑπολελειμμένοι εἰσὶν·
 οἱ πλείους δὲ νόσῳ ἀπολώλασιν, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολλῶν 6
 ὑπολείπονται, καὶ οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι ὥσαύτως ἐρρω-
 μένοι, ταῖς τε γνώμας πολὺ ἔτι μᾶλλον προκεκμηχότες.
 καὶ τούτοις ξύμπασι πόθος μὲν γονέων ἐστίν, ὅσοις ἔτι
 25 σώζονται, πόθος δὲ γυναικῶν καὶ παιδῶν, πόθος δὲ δὴ
 τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας, ἣν ξὺν τῷ ἐκ σοῦ πορισθέντι
 σφίσι κόσμῳ, μεγάλοι τε ἀντὶ μικρῶν καὶ πλούσιοι ἐκ
 πενήτων ἀναστρέφοντες, ξύγγνωστοὶ εἰσιν ἐπιθεῖν ποθοῦν-
 30 τες. σὺ δὲ νῦν μὴ ἄγειν ἄκοντας· οὐδὲ γὰρ ὁμοίοις ἔτι 7
 χρῆσθαι ἐς τοὺς κινδύνους, οἷς τὸ ἐκούσιον ἐν τοῖς ἀγῶσιν
 ἀπέσται· ἐπανελθὼν δ' αὐτὸς τε, εἰ δοκεῖ, ἐς τὴν οἰκείαν
 καὶ τὴν μητέρα τὴν σαντοῦ ἰδὼν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων
 καταστησάμενος καὶ τὰς νίκας ταύτας τὰς πολλὰς καὶ
 μεγάλας ἐς τὸν πατρῷον οἶκον κομίσας οὕτω δὴ ἔξ ἀρχῆς

13 Βάκτρων] Ἐκβατάνων cl. 3, 19, 5 Doernerus. — 22 οὔτε] οὐ-
 τοι οὔτε Kr.

ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ μὲν βούλει, ἐπ' αὐτὰ ταῦτα
 τὰ πρὸς τὴν ἑω ὤκισμένα Ἰνδῶν γένη· εἰ δὲ βούλει, ἔς
 τὸν Εὐξείνιον πόντον· εἰ δέ, ἐπὶ Καρχηδόνα καὶ τὰ ἐπ'
 8 ἐκεῖνα Καρχηδονίων τῆς Λιβύης. ταῦτα δὲ σὸν ἤδη
 ἐξηγεῖσθαι. Ξφονται δέ σοι ἄλλοι Μακεδόνες καὶ ἄλλοι 5
 Ἕλληνες, νέοι τε ἀντὶ γερόντων καὶ ἀκμῆτες ἀντὶ κεκη-
 κότων, καὶ οἷς τὰ τοῦ πολέμου διὰ τὸ ἀπείρατον ἔς τε
 τὸ παραντίκα οὐ φοβερά καὶ κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος
 ἐλπίδα ἐν σπουδῇ ἔσται· οὗς καὶ ταύτῃ ἐτι προθυμότε-
 ρον ἀκολουθήσειν σοι εἰκός, ὀρῶντας τοὺς πρότερον ξυμ- 10
 πονήσαντάς τε καὶ ξυγκινδυνεύσαντας ἔς τὰ σφέτερα ἡθῇ
 ἐπανεληλυθότας, πλουσίους τε ἀντὶ πενήτων καὶ ἀντὶ
 9 ἀφανῶν τῶν πάλαι εὐκλεεῖς. καλὸν δέ, ὦ βασιλεῦ, εἶπερ
 τι καὶ ἄλλο, καὶ ἡ ἐν τῇ εὐτυχεῖν σωφροσύνη. σοὶ μὲν
 γὰρ αὐτῷ ἔγουμένῳ καὶ στρατιὰν τοιαύτην ἄγοντι ἐκ μὲν 15
 πολεμίων δέος οὐδέν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ δαιμονίου ἀδόκητά
 τε καὶ ταύτῃ καὶ ἀφύλακτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστί.
 28 Τοιαῦτα εἰπόντος τοῦ Κοίνου θόρυβον γενέσθαι ἐκ
 τῶν παρόντων ἐπὶ τοῖς λόγοις· πολλοῖς δὲ δὴ καὶ δάκρυα
 προχυθέντα ἐτι μᾶλλον δηλῶσαι τό τε ἀκούσιον τῆς γνώ- 20
 μης ἔς τοὺς πρόσω κινδύνους καὶ τὸ κατ' ἡδονὴν σφισιν
 εἶναι τὴν ἀναχώρησιν. Ἀλέξανδρος δὲ τότε μὲν ἀχθεσθεὶς
 τοῦ τε Κοίνου τῇ παρηρησία καὶ τῷ ὄκνῳ τῶν ἄλλων ἡγε-
 2 μόνων διέλυσε τὸν ξύλλογον· ἔς δὲ τὴν ὑστεραίαν ξυγκα-
 λέσας αὐθις ξὺν ὀργῇ τοῖς αὐτοῖς αὐτὸς μὲν ἵεναι ἔφη 25
 τοῦ πρόσω, βιάσεσθαι δὲ οὐδένα ἄγοντα Μακεδόνων
 ξυνέπεσθαι· ἔξιν γὰρ τοῖς ἀκολουθήσοντάς τῳ βασιλεῖ
 σφῶν ἐκόντας· τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἵκαδε ἐθέλουσιν
 ὑπάρχειν ἀπιέναι καὶ ἐξαγγέλλειν τοῖς οἰκείοις ὅτι τὸν
 βασιλέα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις ἐπανήκουσιν ἀπο- 30
 3 λιπόντες. ταῦτ' εἰπόντα ἀπελθεῖν ἔς τὴν σκηνὴν, μηδέ
 τινα τῶν ἐταίρων προσέσθαι αὐτῆς τε ἐκείνης τῆς ἡμέρας
 καὶ ἔς τὴν τρίτην ἐτι ἀπ' ἐκείνης, ὑπομένοντα εἰ δὴ τις
 τροπὴ ταῖς γνώμαϊς τῶν Μακεδόνων τε καὶ ξυμμάχων,

οἷα δὴ ἐν ὄχλῳ στρατιωτῶν τὰ πολλὰ φιλεῖ γίνεσθαι, ἐμπεσοῦσα εὐπειθεστέρους παρέξει αὐτούς. ὥς δὲ σιγῇ 4 αὐτὴ πολλὴ ἦν ἀνὰ τὸ στρατόπεδον καὶ ἀχθόμενοι μὲν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ δῆλοι ἦσαν, οὐ μὴν μεταβαλλόμενοί γε ὑπ' αὐτῆς, ἐνταῦθα δὴ λέγει Πιολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει οὐδὲν μείον ἐθύετο, θνυμένῳ δὲ οὐκ ἐγίγνετο αὐτῷ τὰ ἱερά. τότε δὴ τοὺς πρεσβυτάτους τε τῶν ἐταίρων καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιτηδείους αὐτῷ ξυναγαγὼν, ὥς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφερεν, ἐκφαίνει 10 ἐς τὴν στρατιὰν ὅτι ἐγνωσται ὀπίσω ἀποστρέφειν.

Οἱ δὲ ἐβόων τε οἷα ἂν ὄχλος ξυμμιγῆς χαίρων βοή- 29 σσει καὶ ἐδάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ καὶ τῇ σκηνῇ τῇ βασιλικῇ πελάζοντες εὐχοντο Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, ὅτι πρὸς σφῶν μόνων νικηθῆναι ἠνέσχετο. ἐνθα 15 δὴ διελὼν κατὰ τάξεις τὴν στρατιὰν δώδεκα βωμοὺς κατασκευάζειν προστάττει, ὕψος μὲν κατὰ τοὺς μεγίστους πύργους, εὖρος δὲ μείζονας ἔτι ἢ κατὰ πύργους, χαριστήρια τοῖς θεοῖς τοῖς ἐς τοσόνδε ἀγαθοῦσιν αὐτὸν νικῶντα καὶ μνημεῖα τῶν αὐτοῦ πόνων. ὥς δὲ κατεσκευασμένοι 2 αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν, θύει δὴ ἐπ' αὐτῶν ὥς νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἵππικόν. καὶ τὴν μὲν χώ- ραν τὴν μέχρι τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ Πύρῳ ἄρχειν προσ- ἐθήκεν, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἀνέστρεφε. διαβὰς δὲ τὸν Ὑδραώτην, ἐπὶ τὸν Ἀχεσίτην αὐτὸς ἐπανήει ὀπίσω. 25 καὶ ἐνταῦθα καταλαμβάνει τὴν πόλιν ἐξωκοδομημένην 3 ἵντινα Ἡφαιστίων αὐτῷ ἐκτειχίσαι ἐτάχθη· καὶ ἐς ταύ- την ξυνοικίσας τῶν τε προσχώρων ὅσοι ἐθέλονται κατω- κίζοντο καὶ τῶν μισθοφόρων ὃ τιπερ ἀπόμαχον αὐτὸς τὰ ἐπὶ τῷ κατάπλῳ παρεσκευάζετο τῷ ἐς τὴν μεγάλην 30 θάλασσαν.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν Ἀρσάκης τε ὁ τῆς 4 ὁμόρου Ἀβισάρη χώρας ὑπαρχος καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισάρου καὶ οἱ ἄλλοι οἰκεῖοι, δῶρά τε κομίζοντες ἅ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς καὶ τοὺς παρ' Ἀβισάρου ἐλέφαντας, ἀριθμὸν ἐς

τριάκοντα· Ἀβισάρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλθεῖν.
 ξυνέβαινον δὲ τούτοις καὶ οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἐκπεμ-
 5 φθέντες πρέσβεις πρὸς Ἀβισάρην. καὶ ταῦτα οὐ χαλε-
 πῶς πιστεύσας οὕτως ἔχειν Ἀβισάρην τε τῆς αὐτοῦ χώρας
 σατραπεύειν ἔδωκε καὶ Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρου ἐπικρατεία 5
 προσέθηκε· καὶ φόρους οὕσιν αὖ ποίησιν τάξας θύει
 αὖ καὶ ἐπὶ τῷ Ἀκεσίῳ ποταμῷ. καὶ τὸν Ἀκεσίην αὖ
 διαβὰς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ἦκεν, ἵνα καὶ τῶν πόλεων τῆς
 τε Νικαίας καὶ τῶν Βουκεφάλων ὅσα πρὸς τῶν ὄμβρων
 πεπονηχότα ἦν ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπεσκεύασε καὶ τὰ ἄλλα 10
 τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκόσμη.

A P P I A N O Y
ANABΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

BIBLION EKTON.

Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ παρεσκευάσθησαν αὐτῷ ἐπὶ 1
τοῦ Ὑδάσπου ταῖς ὄχθαις πολλαὶ μὲν τριακόντοροι καὶ
ἡμιόλιαι, πολλὰ δὲ καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα καὶ ἄλλα ὅσα
ἐς παρακομιδὴν στρατιᾶς ποταμῷ εὐπορα, ἔγνω καταπλεῖν
5 κατὰ τὸν Ὑδάσπην ὡς ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν. πρό- 2
τερον μὲν γε ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ κροκοδείλους ἰδὼν, μόνῳ
τῶν ἄλλων ποταμῶν πλήν Νείλου, πρὸς δὲ ταῖς ὄχθαις
τοῦ Ἀλεσίνου κυάμους πεφυκότας ὁποίους ἴ γῆ ἐκφέρει
ἢ Αἰγυπτία, καὶ ἀκούσας ὅτι ὁ Ἀλεσίνης ἐμβάλλει εἰς
10 τὸν Ἰνδόν, ἔδοξεν ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς ἀρχάς, ὡς 3
τὸν Νεῖλον ἐνθὲνδε ποθὲν ἐξ Ἰνδῶν ἀνίσχοντα καὶ δι'
ἐρήμου πολλῆς γῆς ῥέοντα καὶ ταύτῃ ἀπολλύοντα τὸν Ἰν-
δὸν τὸ ὄνομα, ἔπειτα ὁπόθεν ἄρχεται διὰ τῆς οἰκουμένης
χώρας ῥεῖν Νεῖλον ἤδη πρὸς Αἰθιοπῶν τε τῶν ταύτῃ καὶ
15 Αἰγυπτίων καλούμενον, ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐπώνυμον
τῆς Αἰγύπτου Αἰγύπτιον, οὕτω δὲ ἐκδιδόναι ἐς τὴν ἐντὸς
θάλασσαν. καὶ δὴ καὶ πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα γράφοντα 4
ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν τῆς γῆς ἄλλα τε γράφαι καὶ ὅτι δοκοίη
αὐτῷ ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς πηγάς, μικροῖς δὲ τισι
20 καὶ φράυλοις ὑπὲρ τῶν τηλικούτων τεκμαιρόμενον. ἐπεὶ 5
μέντοι ἀτρεκέστερον ἐξήλεγξε τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ τῷ
Ἰνδῷ, οὕτω δὲ μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπιχωρίων τὸν μὲν
Ὑδάσπην τῷ Ἀλεσίνῃ, τὸν Ἀλεσίνην δὲ τῷ Ἰνδῷ τό τε

ὕδωρ συμβάλλοντας καὶ τῷ ὀνόματι συγχωροῦντας, τὸν
 Ἰνδὸν δὲ ἐκδιδόντα ἤδη ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, δίστο-
 μον τὸν Ἰνδὸν ὄντα, οὐδέν τι αὐτῷ προσήκον τῆς γῆς τῆς
 Αἰγυπτίας, τηνικαῦτα δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς τὴν
 6 μητέρα τοῦτο τὸ ἀμφὶ τῷ Νείλῳ γραφὲν ἀφελεῖν. καὶ 5
 τὸν κατάπλουν τὸν κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἔστε ἐπὶ τὴν
 μεγάλην θάλασσαν ἐπινοοῦντα παρασκευασθῆναί οἱ ἐπὶ
 τῷδε κελεῦσαι τὰς ναῦς. αἱ δ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς
 ναῦς συνεπληρώθησαν ἐκ τῶν συνεπομένων τῇ στρατιᾷ
 Φοινίκων καὶ Κυπρίων καὶ Καρῶν καὶ Αἰγυπτίων. 10
 2 Ἐν δὲ τούτῳ Κοῖνος μὲν, ἐν τοῖς πιστοτάτοις Ἀλεξ-
 ἀνδρῶ ὧν τῶν ἐταίρων, νόσω τελευτᾷ· καὶ τοῦτον θάπτει
 ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς. αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν
 τοὺς τε ἐταίρους καὶ ὅσοι Ἰνδῶν πρέσβεις παρ' αὐτὸν
 ἀφιγμένοι ἦσαν βασιλέα μὲν τῆς ἐαλωκυίας ἤδη Ἰνδῶν 15
 γῆς ἀπέδειξε Πῶρον, ἐπὶ μὲν ἔθνων τῶν συμπάντων,
 2 πόλεων δὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τὰς δισχιλίαις, τὴν στρα-
 τιὰν δὲ διένειμεν ὧδε. αὐτὸς μὲν τοὺς ὑπασπιστάς τε
 ἅμα οἱ ξύμπαντας ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνεβίβασε καὶ τοὺς το-
 ξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὸ ἄγχημα τῶν ἱππέων, 20
 Κράτερος δὲ αὐτῷ μοῖραν τῶν τε πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων
 παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου τὴν ἐν δεξιᾷ ἦγε· κατὰ
 δὲ τὴν ἑτέραν ὄχθην τὸ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τῆς
 στρατιᾶς καὶ τοὺς ἐλέφαντας Ἡφαιστίων προῦχώρει ἄγων,
 ἤδη ὄντας ἐς διακοσίους· τούτοις δὲ ἦν παρηγγελμένον ὥς 25
 3 τάχιστα ἄγειν ἵνα περ τὰ Σωπείδου βασιλεία· Φιλίππῳ
 δὲ τῷ σατράπῃ τῆς ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἰνδοῦ ὥς ἐπὶ Βακτρι-
 οὺς γῆς διαλιπόντι τρεῖς ἡμέρας παρήγγελτο ἔπεσθαι ξὺν
 τοῖς ἀμφ' αὐτόν. τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Νυσαίους ὀπίσω
 ἀποπέμπει ἐς τὴν Νῦσαν. τοῦ μὲν δὴ ναυτικοῦ παντὸς 30
 Νέαρχος αὐτῷ ἐξηγεῖτο, τῆς δὲ αὐτοῦ νεὼς κυβερνήτης
 Ὀνησίκριτος, ὅς ἐν τῇ συγγραφῇ ἵντινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου
 ξυνέγραψε καὶ τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον ἑαυτὸν εἶναι
 4 γράψας, κυβερνήτην ὄντα. ἦν δὲ τὸ ξύμπαν πληθὸς

τῶν νεῶν, ὥς λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ᾧ μάλιστα ἐγὼ
ἔπομαι, τριακόντοροι μὲν ἐς ὀγδοήκοντα, τὰ δὲ πάντα
πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγωγοῖς τε καὶ κερκούροις καὶ ὅσα
ἄλλα ποτάμια ἢ τῶν πάλαι πλεόντων κατὰ τοὺς ποταμοὺς
5 ἢ ἐν τῷ τότε ποιηθέντων οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν δισχιλίων.

Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκεύαστο ὑπὸ τὴν ἑω ὃ μὲν 3
στρατὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν, αὐτὸς δὲ ἔθνε τοῖς θεοῖς ὥς
νόμος καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ ὅπως οἱ μάντις ἐξη-
γοῦντο. καὶ ἐπιβάς τῆς νεὸς ἀπο τῆς πρῶρας ἐκ χρυ-
10 σῆς φιάλης ἔσπενδεν ἐς τὸν ποταμόν, τὸν τε Ἀκεσίην
ξυνεπικαλούμενος τῷ Ὑδάσπῃ, ὄντινα μέγιστον [αὐ] τῶν
ἄλλων ποταμῶν ξυμβάλλειν τῷ Ὑδάσπῃ ἐπέπυστο καὶ οὐ
πόρρω αὐτῶν εἶναι τὰς ξυμβολάς, καὶ τὸν Ἰνδόν, ἐς ὄν-
τινα ὁ Ἀκεσίνης ξὺν τῷ Ὑδάσπῃ ἐμβάλλει. ἐπὶ δὲ Ἡρα- 2
15 κλεῖ τε τῷ προπάτορι σπείσας καὶ Ἀμμωνι καὶ τοῖς
ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος σημῆναι ἐς ἀναγωγὴν κε-
λεύει τῇ σάλπιγγι. ἅμα τε δὴ ἐσημάνθη καὶ ἀνήγοντο
ἐν κόσμῳ. παρήγγελτο γὰρ ἐφ' ὅσων τε τὰ σκευοφόρα
πλοῖα ἐχρῆν τετάχθαι καὶ ἐφ' ὅσων τὰ ἱππαγωγά, ἐφ'
20 ὅσων τε τὰς μαχίμους τῶν νεῶν, ὥς μὴ συμπίπτειν ἁλ-
λήλαις κατὰ τὸν πόρον εἰκῇ πλεούσας· καὶ ταῖς ταχυ-
ναυτούσαις φθάνειν οὐκ ἐφίετο ἔξω τῆς τάξεως. ἦν δὲ 3
ὃ τε κύπτος τῆς εἰρεσίας οὐδενὶ ἄλλῳ ἰοικώς, ἅτε ἀπὸ
πολλῶν νεῶν ἐν ταύτῃ ἐρεσσομένων, καὶ βοή ἀπὸ τε τῶν
25 κελουστῶν ἐνδιδόντων τὰς ἀρχάς τε καὶ ἀναπαύλας τῆς
εἰρεσίας καὶ τῶν ἐρετῶν ὅποτε ἀθρόοι ἐμπίπτοντες τῷ
ῥοθίῳ ἐπαλαλάξειαν· αἱ τε ὄχθαι, ὑψηλότεραι τῶν νεῶν
πολλαχῇ οὔσαι ἐς στενόν τε τὴν βοὴν ξυνάγουσαι, καὶ τῇ
ξυναγωγῇ αὐτῇ ἐπὶ μέγα ηὔξημένην ἐς ἀλλήλας ἀντέπεμ-
30 πον καὶ πον καὶ νάπαι ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ τῇ τε
ἐρημίᾳ καὶ τῇ ἀντιπέμψει τοῦ κύππου καὶ αὐταὶ ξυνεπ-
ελάμβανον· οἱ τε ἵπποι διαφαινόμενοι διὰ τῶν ἱππαγω- 4
γῶν πλοίων, οὐ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ νεῶν ὀφθέντες ἐν
τῇ Ἰνδῶν γῇ (καὶ γὰρ καὶ τὸν Διονύσου ἐπ' Ἰνδοὺς στό-

λον οὐκ ἐμέμνηντο γενέσθαι ναυτικόν), ἐκπληξιν παρεί-
 χον τοῖς θεωμένοις τῶν βαρβάρων, ὥστε οἱ μὲν αὐτῶν
 αὐτόθεν τῇ ἀναγωγῇ παραγενόμενοι ἐπὶ πολὺ ἐφωμάρ-
 5 τουν· ἐς ὅσους δὲ τῶν ἤδη Ἀλεξάνδρῳ προσκεχωρηκότων
 Ἰνδῶν ἢ βοή τῶν ἑρετῶν ἢ ὁ κτύπος τῆς εἰρεσίας ἐξί- 5
 κето, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν ὄχθην κατέθεον καὶ ξυνείποντο
 ἐπάδοντες βαρβαρικῶς. φιλωδοὶ γάρ, εἶπερ τινὲς ἄλλοι
 Ἰνδοὶ καὶ φιλορχήμονες ἀπὸ Διονύσου ἔτι καὶ τῶν ἅμα
 Διονύσῳ βαλχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῆν.
 4 Οὕτω δὴ πλέων τρίτῃ ἡμέρᾳ κατέσχεν ἵναπερ Ἡφαι- 10
 στίωνί τε καὶ Κρατέρῳ κατὰ τὸ αὐτὸ στρατοπεδεύειν ἐπὶ
 ταῖς ἀντιπέρας ὄχθαις παρήγγελλτο. μείνας δὲ ἐνταῦθα
 ἡμέρας δύο, ὥς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ξὺν τῇ λοιπῇ στρα-
 τιᾷ ἀφίκετο, τοῦτον μὲν ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν ἐκ-
 πέμπει ξὺν οἷς ἔχων ἦκε, τάξας παρὰ τοῦ Ἀκεσίνου 15
 ποταμοῦ τὴν ὄχθην πορεύεσθαι· τοὺς δὲ ἀμφὶ Κράτερόν
 τε καὶ Ἡφαιστίωνα αὖτις ἐπέμπει, παραγγείλας ὅπως
 2 χρὴ τὴν πορείαν ποιῆσθαι. αὐτὸς δὲ ἔπλει κατὰ τὸν
 Ὑδάσπην ποταμὸν, οὐδαμοῦ μείονα ἐν τῷ κατάπλῳ εἵ-
 20 κοσι σταδίων τὸ εὖρος. προσορμιζόμενος δὲ ὅπῃ τύχοι 20
 ταῖς ὄχθαις τοῖς προσοικοῦντας τῷ Ὑδάσπῃ Ἰνδῶν τοῖς
 μὲν ἐνδιδόντας σφᾶς ὁμολογίαις παρελάμβανεν· ἡδὴ δέ
 3 τινας καὶ ἐς ἀλκὴν χωρήσαντας βία κατεστρέψατο. αὐτὸς
 δὲ ὥς ἐπὶ τὴν Μαλλῶν τε καὶ Ὀξυδρακῶν γῆν σπουδῇ
 25 ἔπλει, πλείστον τε καὶ μαχιμωτάτους τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν 25
 πινθανόμενος καὶ ὅτι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ παῖδας μὲν καὶ
 γυναῖκας ὑπεκτεθεῖσθαι ἐς τὰς ὀχυρωτάτας τῶν πόλεων,
 αὐτοὶ δὲ ἐγνωκέναι διὰ μάχης ἰέναι πρὸς αὐτόν· ἐφ'
 ὅτῳ δὴ καὶ σπουδῇ πλείονι ἐποιεῖτο τὸν πλοῦν, ὅπως
 μὴ καθεστηκόσιν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνδεεῖ τε ἔτι τῆς 30
 4 παρασκευῆς καὶ τεταραγμένῳ προσφέρηται. ἐνθεν δὲ
 ὠρμήθη τὸ δεύτερον πέμπτη ἀφίκετο ἡμέρᾳ ἐπὶ τὴν
 ξυμβολὴν τοῦ τε Ὑδάσπου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου. ἵνα δὲ

6 τὴν ὄχθην Κρ.: τῇ ὄχθῃ. — 22 παρελάμβανεν Κρ.: κατελάμ-
 βανεν. — 27 ὑπεκτεθεῖσθαι Κρ.: ἀποτεθεῖσθαι. — 32 πέμπτη Schm.:
 καὶ πέμπτη.

ξυμβάλλουσιν οἱ ποταμοὶ οὗτοι, στενώτατος εἰς ποταμὸς
 ἐκ τῶν δυοῖν γίνεται καὶ τὸ ρεῦμα αὐτῷ ὃς ἐπὶ τῇ
 στενότητι καὶ δῖναι ἄτοποι ὑποστρέφοντος τοῦ ῥοῦ, καὶ
 το ὕδωρ κυμαίνεται τε καὶ καχλάζει ἐπὶ μέγα, ὥς καὶ
 5 πόρρω ἔτι ὄντων ἑξακούεσθαι τὸν κτύπον τοῦ κύματος.
 καὶ ἦν μὲν προεξηγγελμένα ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν 5
 ἐγγωρίων καὶ ἐξ Ἀλεξάνδρου τῇ στρατιᾷ· ὁμῶς δὲ ἐπειδὴ
 ἐπέλαζεν αὐτῷ ταῖς ξυμβολαῖς ὁ στρατός, ἐς τοσόνδε ὁ
 ἀπὸ τοῦ ῥοῦ κτύπος κατεῖχεν, ὥστε ἐπέστησαν τὰς εἰρεσίας
 10 οἱ ναῦται, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ τῶν τε κελευστῶν
 ὑπὸ θαύματος ἐκσιωπησάντων καὶ αὐτοὶ μετέωροι πρὸς
 τὸν κτύπον γενόμενοι.

Ὡς δὲ οὐ πόρρω τῶν ξυμβολῶν ἦσαν, ἐνταῦθα δὴ 5
 οἱ κυβερνήται παραγγέλλουσιν ὥς βιαιοτάτῃ εἰρεσίᾳ χρω-
 15 μένους ἑξελαύνειν ἐκ τῶν στενῶν, τοῦ μὴ ἐμπιπτούσας
 τὰς ναῦς ἐς τὰς δίνας ἀναστρέφεσθαι πρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ
 κρατεῖν γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τῶν ἐπιστροφῶν τοῦ ὕδατος. τὰ 2
 μὲν δὴ στρογγύλα πλοῖα ὅσα καὶ ἔτυχεν αὐτῶν περιστρα-
 φέντα πρὸς τοῦ ῥοῦ, οὐδέν τι παθόντα ἐν τῇ ἐπιστροφῇ,
 20 ὅτι μὴ συνταράξαντα τοὺς ἐμπλέοντας, κατέστη ἐς εὐθύ,
 πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ὁρῶμενα· αἱ δὲ μακραὶ νῆες οὐχ
 ὡσαύτως ἀπαθεῖς ἀπῆλθον ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, οὔτε μετ-
 έωροι ἐπὶ τοῦ καχλάζοντος κύματος ὡσαύτως οὔσαι,
 ὅσαι τε δίκροτοι αὐτῶν τὰς κάτω κώπας οὐκ ἐπὶ πολὺ
 25 ἔξω ἔχουσαι τοῦ ὕδατος· καὶ αἱ κῶπαι δὴ αὐτοῖς, πλα- 3
 γίοις ἐν ταῖς δίναις γενομένοις, συνετρίβοντο, ὅσων γε
 ἐγκατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕδατος οὐ φθασάντων αὐτὰς
 μετεωρίσαι, ὥς πολλὰς μὲν πονῆσαι τῶν νεῶν, δύο δὲ
 δὴ περιπεσούσας ἀλλήλαις αὐτάς τε διαφθαρεῖναι καὶ
 30 τῶν ἐμπλεόντων ἐν αὐταῖς πολλούς. ὥς δὲ ἐς πλάτος
 ἦδη ὁ ποταμὸς διέσχεν, ἐνταῦθα δὴ ὁ τε ῥοῦς οὐκέτι
 ὡσαύτως χαλεπὸς ἦν καὶ αἱ δῖναι οὐχ ὁμοίᾳ τῇ βίᾳ ἐπέ-
 στρεφον. προσορμίσας οὖν τῇ ἐν δεξιᾷ ὁχθῇ Ἀλέξαν- 4
 δρος τὸν στρατόν, ἵνα σκέπη τε ἦν τοῦ ῥοῦ καὶ προσ-

βολὴ ταῖς ναυσὶ καὶ τις καὶ ἄκρα τοῦ ποταμοῦ ἐπιτη-
 δείως ἀνεῖχεν ἐς τῶν ναυαγίων τε τὴν ξυναγωγὴν καὶ εἴ τι-
 νες ἐπ' αὐτῶν ζῶντες ἔτι ἐφέροντο, τούτους τε διέσωσε καὶ
 ἐπισκευάσας τὰς πεπονηκυίας τῶν νεῶν, Νέαρχον μὲν
 καταπλεῖν κελεύει ἔστ' ἂν ἀφίκηται ἐπὶ τὰ ὄρια τοῦ 5
 Μαλλῶν ἔθρους· αὐτὸς δὲ τῶν βαρβάρων τῶν οὐ προσ-
 χωρούντων καταδρομὴν τῆς χώρας ποιησάμενος κωλύσας
 ἐπικουρῆσαι αὐτοῖς τοῖς Μαλλοῖς, οὕτω δὴ αὐθις ξυνέμιξε
 τῷ ναυτικῷ.

5 Καὶ ἐνταῦθα Ἡφαιστίων τε αὐτῷ καὶ Κράτερος καὶ 10
 Φίλιππος ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτοὺς ὁμοῦ ἤδη ἦσαν. ὁ δὲ
 τοὺς μὲν ἐλέφαντας καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ
 τοὺς ἵπποτοξότας καὶ Φίλιππον ξὺν τῇ ἀμφ' αὐτὸν
 στρατιᾷ διαβιβάσας τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν Κρατέρῳ
 ἄγειν προσέταξε· Νέαρχον δὲ ξὺν τῷ ναυτικῷ πέμπει, 15
 τρισὶν ἡμέραις τὴν στρατιὰν κελεύσας φθάνειν κατὰ τὸν
 6 πλοῦν. τὸν δὲ ἄλλον στρατὸν τριχῇ διένειμε· καὶ Ἡφαι-
 στίωνα μὲν πέντε ἡμέραις προΐεναι ἔταξεν, ὥς εἴ τινες τοὺς
 ξὺν αὐτῷ τεταγμένους φεύγοντες ἐς τὸ πρόσω κατὰ σπου-
 δὴν ἴοιεν, τοῖς ἀμφ' Ἡφαιστίωνα ἐμπίπτοντες ἀλίσκωνται· 20
 Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγον, δούς καὶ τούτῳ τῆς στρατιᾶς
 μέρος, τρισὶν ἡμέραις ὑπολειπόμενον ἔπεσθαι ἐκέλευσεν,
 ὥς ὅσοι τὸ ἔμπαλιν ὑποστρέφοιεν αὐτὸν φεύγοντες, οὗτοι
 7 δὲ εἰς τοὺς ἀμφὶ τὸν Πτολεμαῖον ἐμπίπτοιεν. ἐπὰν δὲ
 ἀφίκωνται ἐς τὰς ξυμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ τοῦ 25
 Ὑδραῶτου ποταμοῦ, ἐνταῦθα δὲ τοὺς τε φθάνοντας ὑπο-
 μένειν ἐκέλευσεν ἔστ' ἂν ἤκη αὐτὸς καὶ τοὺς ἀμφὶ Κρά-
 τερον καὶ Πτολεμαῖον αὐτῷ ξυμβαλεῖν.

6 Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν πεζεταίρων καλου- 30
 μένων τὴν Πείθωνος τάξιν καὶ τοὺς ἵπποτοξότας τε
 πάντας καὶ τῶν ἱππέων τῶν ἐταίρων τοὺς ἡμίσεας διὰ
 γῆς ἀνύδρου ὥς ἐπὶ Μαλλοὺς ἤγεν, ἔθρος Ἰνδικὸν Ἰνδῶν
 2 τῶν αὐτονόμων. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσε
 πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ, ὃ δὴ ἀπεῖχε τοῦ Ἀκεσίνου ποτα- 35
 μοῦ σταδίους εἰς ἑκατόν· δειπνοποιησάμενος δὲ καὶ ἀνα-

παύσας τὴν στρατιὰν οὐ πολὺν χρόνον παραγγέλλει ὅτι
 τις ἔχει ἄγγος ἐμπλῆσαι ὕδατος. διελθὼν δὲ τῆς τε ἡμέ-
 ρας τὸ ἔτι ὑπολειπόμενον καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐς τετρακο-
 σίους μάλιστα σταδίους ἅμα ἡμέρα πρὸς πόλιν ἀφίκετο
 5 ἐς ἣν ξυμπεφεύγεσαν πολλοὶ τῶν Μαλλῶν. οἱ δὲ οὐποτ' 3
 ἂν οἰηθέντες διὰ τῆς ἀνύδρου ἐλθεῖν ἐπὶ σφῶς Ἀλέξαν-
 δρον ἔξω τε τῆς πόλεως οἱ πολλοὶ καὶ ἀνοπλοὶ ἦσαν· ἐφ'
 ὅτῳ καὶ δῆλος ἐγένετο ταύτην ἀγαγὼν Ἀλέξανδρος, ἦν
 ὅτι ἀγαγεῖν χαλεπὸν ἦν, ἐπὶ τῷδε οὐδὲ τοῖς πολεμίοις
 10 ὅτι ἄξει πιστὸν ἐφαίνετο. τούτοις μὲν δὴ οὐ προσ-
 δοκήσασιν ἐπιπεσὼν τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέκτεινεν αὐτῶν
 οὐδὲ εἰς ἀλκὴν, οἷα δὴ ἀνόπλους, τραπέντας· τῶν δὲ ἄλ-
 λων ἐς τὴν πόλιν κατειληθέντων κύκλῳ περιστήσας τῷ
 15 τείχει τοὺς ἱππέας, ὅτι μήπω ἢ φάλαγξ τῶν πεζῶν ἤκο-
 λουθήκει αὐτῷ, ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ ἱππῳ. ὥς 4
 δὲ τάχιστα οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο, Περδίκχαν μὲν τὴν τι αὐ-
 τοῦ ἱππαρχίαν ἔχοντα καὶ τὴν Κλείτου καὶ τοὺς Ἀγριᾶ-
 νας πρὸς ἄλλην πόλιν ἐκπέμπει τῶν Μαλλῶν, ἣ ξυμ-
 πεφευγότες ἦσαν πολλοὶ τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, φυλάσσειν τοὺς
 20 ἐν τῇ πόλει κελεύσας, ἔργου δὲ μὴ ἔχεσθαι ἔστ' ἂν ἀφί-
 κηται αὐτός, ὥς μηδὲ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως διαφυ-
 γόντας τινὰς αὐτῶν ἀγγέλους γενέσθαι τοῖς ἄλλοις βαρ-
 βάροις ὅτι προσάγει ἤδη Ἀλέξανδρος· αὐτὸς δὲ προσ-
 ἐβάλλε τῷ τείχει. οἱ δὲ βάρβαροι τὸ μὲν τεῖχος ἐκλεί- 5
 25 πουσιν, ὥς οὐκ ἂν διαφυλάζοντες αὐτὸ ἔτι, πολλῶν ἐν τῇ
 καταλήψει τεθνηκότων, τῶν δὲ καὶ ἀπὸ τραυμάτων ἀπο-
 μάχων γεγεννημένων· ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφρυνόντες χρόνον
 μὲν τινα ἡμύνοντο ἐξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ χαλεποῦ
 ἐς προσβολήν· προσκειμένων δὲ πάντοθεν εὐρώστως
 30 τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἄλλοτε ἄλλη ἐπι-
 φαινομένου τῷ ἔργῳ ἢ τε ἄκρα κατὰ κράτος ἐάλω καὶ
 οἱ ξυμφρυνόντες ἐς αὐτὴν πάντες ἀπέθανον· ἦσαν δὲ ἐς
 δισχιλίους.

Περδίκκας δὲ ἐς τὴν πόλιν ἐφ' ἣντινα ἐστάλη ἀφι- 6
 35 κόμενος τὴν μὲν πόλιν ἐρήμην καταλαμβάνει· μαθὼν δὲ
 ὅτι οὐ πρὸ πολλοῦ πεφεύγεσαν ἐξ αὐτῆς οἱ ἐνοικοῦντες

δρομῷ ἴλαυνε κατὰ στίβον τῶν φευγόντων· οἱ δὲ ψιλοὶ ὥς τάχους ποδῶν εἶχον αὐτῷ ἐφείποντο. καταλαβὼν δὲ τῶν φευγόντων κατέκοψεν ὅσοι γε μὴ ἐφθασαν ἐς τὰ ἔλη ξυμφυγόντες.

7 Ἀλέξανδρος δὲ δειπνοποιησάμενός τε καὶ ἀναπαύσας 5 τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἔστε ἐπὶ πρώτην φυλακὴν ἦει τοῦ πρόσω· καὶ τὴν νύκτα διελθὼν πολλὴν ὁδὸν ἅμα ἡμέρᾳ ἀφίκετο πρὸς τὸν Ὑδραῶτην ποταμόν. ἐνθα δὴ τῶν Μαλλῶν τοὺς μὲν πολλοὺς διαβεβηκότας ἤδη ἔμαθε, τοῖς δὲ καὶ διαβαίνουσιν ἐπιγενόμενος περὶ αὐτὸν τὸν πόρον πολλοὺς 10 2 αὐτῶν διέφθειρε. καὶ αὐτὸς ὥς εἶχε ξυνδιαβάς κατὰ τὸν αὐτὸν πόρον διώκων εἶχετο τῶν φθασάντων ἐς τὴν ἀποχώρησιν. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβεν, οἱ πλείους δὲ κατέφυγον ἐς τι χωρίον ὄχυρὸν καὶ τετειχισμένον. Ἀλέξανδρος δέ, ὥς οἱ 15 πεῖσοι ἀφίκοντο αὐτῷ, ἀποστέλλει ἐπὶ τοὺτους Πείθωνα τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τῶν ἱππέων δύο ἱππαρχίας. 3 καὶ οὗτοι δὴ ἐξ ἐφόδου προσβαλόντες λαμβάνουσι τὸ χωρίον καὶ τοὺς καταπεφευγότας ἐς αὐτὸ ἡνδραπόδισαν, ὅσοι γε μὴ ἐν τῇ προσβολῇ διεφθάρησαν. ταῦτα δὲ οἱ 20 ἄμφι τὸν Πείθωνα διαπραξάμενοι ἐπανῆλθον αὐτίς ἐς τὸ στρατόπεδον.

4 Αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ὥς ἐπὶ τῶν Βραχυμάνων τινὰ πόλιν ἦγεν, ὅτι καὶ ἐς ταύτην ξυμπεφευγέαι τινὰς τῶν Μαλλῶν ἔμαθεν. ὥς δὲ ἀφίκετο πρὸς αὐτήν, ἐπῆγε τῷ 25 τείχει πάντοθεν πυκνὴν τὴν φάλαγγα. οἱ δὲ ὑπορυσσόμενα τὰ τεῖχη ἰδόντες καὶ ἐκ τῶν βελῶν ἀναστελλόμενοι τὰ μὲν τεῖχη καὶ οὗτοι ἐκλείπουσιν, ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες ἐκεῖθεν ἡμύνοντο· ξυνεισπεσόντων δὲ αὐτοῖς ὀλίγων Μακεδόνων μεταβαλλόμενοι καὶ ξυστραφέντες τοὺς 30 μὲν ἐξέωσαν αὐτῶν, ἀπέκτειναν δὲ ἐν τῇ ὑποστροφῇ ἐς 5 πέντε καὶ εἴκοσι. καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος τὰς τε κλίμακας κελεύει πάντοθεν προστιθέναι τῇ ἄκρᾳ καὶ ὑπορύττειν τὸ τεῖχος. ὥς δὲ πύργος τε ἔπεσεν ὑπορυσσόμενος καὶ τοῦ μεταπυργίου τι παραρραγὲν ἐπιμαχωτέραν ταύτῃ ἐποίησε τὴν ἄκραν, πρῶτος Ἀλέξανδρος ἐπιβὰς

τοῦ τείχους ὥφθη ἔχων τὸ τεῖχος. καὶ τοῦτον ἰδόντες οἱ ἄλλοι Μακεδόνες αἰσχυνθέντες ἄλλος ἄλλη ἀνήεσαν. εἶχετό τε ἡδὴ ἡ ἄκρα, καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν τὰς οἰκίας ἐνεπίμπρασαν καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέ- 5 θνησκον, οἱ πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν. ἀπέθανον δὲ οἱ πάντες ἐς πεντακισχιλίους, ζῶντες δὲ δι' ἀνδρείαν ὀλίγοι ἐλήφθησαν.

Μείνας δὲ αὐτοῦ μίαν ἡμέραν καὶ ἀναπαύσας τὴν 8 στρατιὰν τῇ ὑστεραίᾳ προὔχῳρει ὡς ἐπὶ τοὺς ἄλλους Μαλλούς. καὶ τὰς μὲν πόλεις ἐκλελοιπότας καταλαμβάνει, αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν ἐς τὴν ἐρημον. καὶ ἐνταῦθα αὖθις μίαν ἡμέραν ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν 2 ἐς τὴν ἐπιούσαν Πείθωνα μὲν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην πρὸς τὸν ποταμὸν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ὧν τε αὐτοὶ ἡγοῦντο ἄγοντας καὶ πρὸς τούτοις ψιλῶν τάξεις δοὺς αὐ- 15 τοῖς ὅσαι ἱκαναὶ πρὸς τὸ ἔργον. προσέταξε δὲ παρὰ τὴν 3 ὄχθην τοῦ ποταμοῦ ἰόντας, εἴ τισι περικυγάνοιεν τῶν ἐς τὰς ὕλας ξυμπεφευγόντων, αἱ δὲ πολλαὶ πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἦσαν, τούτους κτείνειν, ὅσοι μὴ ἐθελονταὶ 20 σφᾶς ἐνδιδόειν. καὶ πολλοὺς καταλαβόντες ἐν ταῖς ὕλαις οἱ ἀμφὶ Πείθωνα τε καὶ Δημήτριον ἀπέκτειναν.

Αὐτὸς δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν Μαλλῶν πόλιν, 4 ἵνα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων πολλοὺς ξυμπεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐξέλιπον οἱ Ἰνδοὶ 25 ὥς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔμαθον· διαβάντες δὲ τὸν Ὑδραῳτήν ποταμὸν ἐπὶ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ αἱ ὄχθαι ἦσαν, παρατεταγμένοι ἔμενον, ὡς εἰρξοντες τοῦ πόρου Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ὡς ἤκουσεν, ἀναλαβὼν τὴν 5 ἵππον τὴν ἅμα αὐτῷ πᾶσαν ἦει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδραῳτήν, 30 ἵνα περ παρατετάχθαι τοὺς Μαλλοὺς ἐξηγγέλλετο· οἱ δὲ πεζοὶ ἐπесθαι αὐτῷ ἐτάχθησαν. ὡς δὲ ἀφίκετό τε ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐν τῷ πέραν τοὺς πολεμίους τεταγμένους κατ- εἶδε, ὡς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμβάλλει ἐς τὸν πόρον ξὺν τῇ ἵππῳ μόνῃ. οἱ δέ, ἰδόντες ἐν μέσῳ τοῦ ποταμοῦ 6

ὄντα ἤδη Ἀλέξανδρον, κατὰ σπουδὴν μὲν, ξυντεταγμένοι
 δὲ ὅμως ἀπεχώρουν ἀπὸ τῆς ὄχθης· καὶ Ἀλέξανδρος ξύν
 μόνῃ τῇ ἵππῳ εἶπετο. ὥς δὲ κατεῖδον ἱππέας μόνους,
 ἐπιστρέψαντες οἱ Ἴνδοι καρτερώς ἐμάχοντο, πλήθος ὄντες
 ἐς πέντε μυριάδας. καὶ Ἀλέξανδρος ὥς τὴν τε φάλαγγα 5
 αὐτῶν πυκνὴν κατεῖδε καὶ αὐτῷ οἱ πεζοὶ ἀπῆσαν, προσ-
 βολὰς μὲν ἐποιεῖτο ἐς κύκλους παριππεύων· ἐς χεῖρας δὲ
 7 οὐκ ἦει τοῖς Ἰνδοῖς. καὶ ἐν τούτῳ παραγίνονται αὐτῷ
 οἱ τε Ἀγριᾶνες καὶ ἄλλαι τάξεις τῶν ψιλῶν, ἃς δὴ ἐπι-
 λέκτους ἅμα οἱ ἦγε, καὶ οἱ τοξόται· οὐ πόρρω δὲ οὐδὲ 10
 ἢ φάλαγξ ἐφαίνετο τῶν πεζῶν. καὶ οἱ Ἴνδοι ὁμοῦ σφίσι
 πάντων τῶν δεινῶν προσκειμένων ἀποστρέψαντες ἤδη
 προτροπάδην ἐφρευγον ἐς πόλιν ὀχυρωτάτην τῶν πλησίων.
 8 καὶ Ἀλέξανδρος ἐπόμενός τε αὐτοῖς πολλοὺς ἔκτεινε καὶ
 ὥς ἐς τὴν πόλιν οἱ διαφυγόντες κατειλήθησαν, πρῶτα 15
 μὲν τοῖς ἱππεῦσιν ἐξ ἐφόδου ἐκνκλώσατο τὴν πόλιν· ὥς δὲ
 οἱ πεζοὶ αὐτῷ παρῆσαν, ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ περιστρα-
 τοπεδεύει ἐν κύκλῳ τοῦ τείχους, ὅτι οὐ πολὺ τε τῆς ἡμέ-
 ρας ὑπελείπετο ἐς τὴν προσβολὴν καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ
 ὑπὸ τε πορείας μακρᾶς οἱ πεζοὶ καὶ ὑπὸ διώξεως συνε- 20
 χοῦς οἱ ἵπποι καὶ οὐχ ἥκιστα κατὰ τὸν πόρον τοῦ ποτα-
 μοῦ τεταλαιπωρήκεσαν.

9 Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ διχῇ διελὼν τὸν στρατὸν τοῦ μὲν
 ἐτέρου αὐτὸς ἡγούμενος προσέβαλλε τῷ τείχει, τὸ δὲ ἕτε-
 ρον Περδίκκας προσῆγε. καὶ ἐν τούτῳ οὐ δεξάμενοι οἱ 25
 Ἴνδοι τῶν Μακεδόνων τὴν ὁρμὴν τὰ μὲν τείχη τῆς πόλεως
 λείπουσιν, αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυνέφρευγον. Ἀλέξαν-
 δρος μὲν οὖν καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν πυλίδά τινὰ κατασχίσαν-
 2 τες παρῆλθον εἰς τὴν πόλιν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων· οἱ δὲ
 ὁμοῦ Περδίκκας τεταγμένοι ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες κατὰ 30
 τὰ τείχη οὐκ εὐπετῶς, οὐδὲ τὰς κλίμακας οἱ πολλοὶ αὐ-
 τῶν φέροντες, ὅτι ἐαλωκέναι αὐτοῖς ἐδόκει· ἢ πόλις, ὥς
 ἐρημούμενα τῶν προμαχομένων τὰ τείχη κατεῖδον. ὥς δὲ
 ἢ ἄκρα ἐχομένη πρὸς τῶν πολεμίων καὶ πρὸ ταύτης τε-

ταγμένοι εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι πολλοὶ ἐφάνησαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ μὲν ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, οἱ δὲ προσθέσει ὄπη παρείκοι τῶν κλιμάκων βιάσασθαι ἐπειρῶντο εἰς τὴν ἄκραν. Ἀλέξανδρος δέ, ὡς βλακεύειν αὐτῷ ἐδόκουν τῶν 3
 5 Μακεδόνων οἱ φέροντες τὰς κλίμακας, ἀρπάσας κλίμακα ἑνὸς τῶν φερόντων προσέθηκε τῷ τείχει αὐτὸς καὶ εἰληθεὶς ὑπὸ τῇ ἀσπίδι ἀνέβαινεν· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Πενθέστας ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέρων, ἣ ἐκ τοῦ νεῷ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος λαβὼν ἅμα οἱ εἶχεν Ἀλέξανδρος καὶ πρὸ
 10 αὐτοῦ ἐφέρετο ἐν ταῖς μάχαις· ἐπὶ δὲ τούτῳ Λεοννάτος ἀνῆει κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα ὁ σωματοφύλαξ· κατὰ δὲ ἄλλην κλίμακα Ἀβρέας τῶν διμοιριτῶν τις στρατενομένων. ἤδη τε πρὸς τῇ ἐπάλξει τοῦ τείχους ὁ βασιλεὺς ἦν 4
 καὶ ἑρείσας ἐπ' αὐτῇ τὴν ἀσπίδα τοὺς μὲν ὦθει εἴσω τοῦ
 15 τείχους τῶν Ἰνδῶν, τοὺς δὲ καὶ αὐτοῦ τῷ ξίφει ἀποκτείνας γεγυμνώκει τὸ ταύτῃ τεῖχος· καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ὑπερφροβοὶ γενόμενοι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως σπουδῇ ὠθούμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα συντρίβουσιν αὐτήν, ὥστε οἱ μὲν ἤδη ἀνιόντες αὐτῶν κάτω ἔπεσον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἄπορον
 20 ἐποίησαν τὴν ἄνοδον.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ τείχους στὰς κύκλῳ τε ἀπὸ 5
 τῶν πλησίον πύργων ἐβάλλετο, οὐ γὰρ πελάσαι γε ἐτόλμα τις αὐτῷ τῶν Ἰνδῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς πόλεως, οὐ πόρρωθεν τούτων γε ἑσακοντιζόντων, ἔτυχε γάρ τι καὶ
 25 προσκεχωσμένον ταύτῃ πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ δῆλος μὲν ἦν Ἀλέξανδρος ὢν τῶν τε ὀπλῶν τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ ἀτόπῳ τῆς τόλμης, ἔγνω δὲ ὅτι αὐτοῦ μὲν μένων κινδυνεύσει μηδὲν ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον ἀποδεικνύμενος, καταπηδήσας δὲ εἴσω τοῦ τείχους τυχὸν μὲν αὐτῷ τούτῳ ἐκ-
 30 πλήξει τοὺς Ἰνδοὺς, εἰ δὲ μή, καὶ κινδυνεύειν δέοι, μεγάλα ἔργα καὶ τοῖς ἔπειτα πυθέσθαι ἄξια ἐργασάμενος οὐκ ἀσπουδεὶ ἀποθανεῖται, ταῦτα γνοὺς καταπηδᾷ ἀπὸ τοῦ τείχους εἰς τὴν ἄκραν. ἔνθα δὴ ἑρεισθεὶς πρὸς τῷ τείχει 6
 τοὺς μὲν τινὰς εἰς χεῖρας ἐλθόντας καὶ τὸν γε ἡγεμόνα τῶν

Ἰνδῶν προσφερόμενόν οἱ θρασύτερον παίσας τῷ ξίφει ἀποκτείνει· ἄλλον δὲ πελάζοντα λίθῳ βαλὼν ἔσχε, καὶ ἄλλον λίθῳ, τὸν δὲ ἐγγυτέρῳ προσάγοντα τῷ ξίφει αὖθις. οἱ δὲ βάρβαροι πελάζειν μὲν αὐτῷ οὐκέτι ἤθελον, ἐβαλλον δὲ πάντοθεν περιεστηκότες ὃ τι τις ἔχων βέλος ἐτύγγανεν 5 ἢ ἐν τῷ τότε ἔλαβεν.

- 10 Ἐν τούτῳ δὲ Πευκέστας τε καὶ ὁ διμοιρίτης Ἀβρέας καὶ ἐπ' αὐτοῖς Λεοννάτος, οἱ δὲ μόνοι ἔτυχον πρὶν ξυντριβῆναι τὰς κλίμακας ἀναβεβηκότες ἐπὶ τὸ τεῖχος, καταπηδήσαντες καὶ αὐτοὶ πρὸ τοῦ βασιλέως ἐμάχοντο. καὶ 10 Ἀβρέας μὲν ὁ διμοιρίτης πίπτει αὐτοῦ, τοξευθεὶς ἐς τὸ πρόσωπον. Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στῆθος τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστόν, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὅτι καὶ πνεῦμα ὁμοῦ τῷ αἵματι ἐκ τοῦ 2 τραύματος ἐξεπνεῖτο. ὁ δέ, ἔστε μὲν ἔτι θερμὸν ἦν αὐ- 15 τῷ τὸ αἷμα, καίπερ κακῶς ἔχων, ἡμύνετο· πολλοῦ δὲ δὴ τοῦ αἵματος καὶ ἀθρόου, οἷα δὲ ξὺν πνεύματι, ἐκρύνετος, ἱλιγγός τε αὐτὸν καὶ λιποψυχία κατέσχε καὶ πίπτει αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ξυννεύσας. Πευκέστας δὲ περιβὰς πεπτωκότι καὶ ὑπερσχὼν τὴν ἱερὰν τὴν ἐξ Ἰλίου ἀσπίδα 20 πρὸ αὐτοῦ καὶ Λεοννάτος ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα αὐτοὶ τε βάλλονται ἀμφότεροι καὶ Ἀλέξανδρος ἐγγὺς ἦν ἤδη ὑπὸ 3 τοῦ αἵματος ἐκλιπεῖν. τοῖς γὰρ Μακεδόσι καὶ ταύτῃ ἐν ἀπόρῳ γεγέννητο τὰ τῆς προσβολῆς ὅτι οἱ τὸν Ἀλέξανδρον 4 • βαλλόμενόν τε ἐπὶ τῷ τείχει ἰδόντες καὶ πηδῶντα εἶσω 25 ἐς τὴν ἄκραν, ὑπὸ σπουδῆς τε καὶ φόβου μὴ τι αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς πάθῃ οὐ ξὺν νῶ κινδυνεύων, τὰς κλίμακας συντετριφότες ἄλλοι ἄλλας μηχανὰς ἐς τὸ ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖχος ὡς ἐν ἀπόροις ἐμηχανῶντο, οἱ μὲν πασσάλους ἐμπηγνύοντες ἐς τὸ τεῖχος, γήϊνον ὄν, καὶ κατὰ τούτους 30 ἐκχρεμαννύμενοι χαλεπῶς ἀνείρπον, οἱ δέ, ἄλλοι ἐπ' ἄλ- 4 λους ἐπιβαίνοντες. ὁ δὲ πρῶτος ἀνελθὼν ἐνρίπτει ἑαυτὸν κατὰ τοῦ τεύχους ἐς τὴν πόλιν, ἵναπερ τὸν βασιλέα ἐώρων κείμενον, ξὺν οἰμωγῇ καὶ ἀλαλαγμῷ πάντες. ἤδη τε

7 δὲ E.: τε. — 18 λιποψυχία S.: λειποψυχία. — 21 αὐτοὶ Kr.: οὗτοι. — 33 τοῦ τεύχους Kr.: τὸ τεῖχος.

ἀμφ' αὐτῷ πεπτωκότι καρτερὰ μάχη ξυνειστίκει ἄλλον
 ἐπ' ἄλλῳ τῶν Μακεδόνων προασπίζοντος, καὶ ἐν τούτῳ
 οἱ μὲν τὸν μοχλὸν ὄτῳ εἶχετο ἢ κατὰ τὸ μεταπύργιον
 πύλη κατασχίσαντες ἐπ' ὀλίγους παρήεσαν· οἱ δὲ καθ'
 5 ὅ τι ἡ πύλη διέσχε τοὺς ὤμους ὑποθέντες καὶ ὥσαντες
 εἰς τὸ εἶσω τοῦ τείχους ἀνεπέτασαν ταύτη τὴν ἄκραν.

Ἐν τούτῳ δὲ οἱ μὲν ἐκτεινον τοὺς Ἰνδοὺς, καὶ ἀπέ- 11
 κτεινάν γε πάντας οὐδὲ γυναῖκα ἢ παῖδα ὑπολείποντες·
 οἱ δὲ ἐξέφερον τὸν βασιλέα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κακῶς ἔχοντα
 10 οὐπω γινώσκοντες βιώσιμον ὄντα. τὸ δὲ βέλος ἐξελκῦ-
 σαι ἐκ τοῦ τραύματος ἐπιτεμόντα τὴν πληγὴν οἱ μὲν
 Κριτόδημον ἀνέγραψαν, ἱατρὸν Κῶον, τὸ γένος Ἀσκλη-
 πιάδην· οἱ δέ, Περδίκχαν τὸν σωματοφύλακα, οὐ παρ-
 όντος ἐν τῷ δεινῷ ἱατροῦ, ἐγκελευσαμένου Ἀλεξάνδρου
 15 τῷ ξίφει ἐπιτεμεῖν τὴν πληγὴν καὶ κομίσασθαι τὸ βέ-
 λος. ἐν δὲ τῇ κομιδῇ φορὰ αἵματος πολλοῦ γίνεται, 2
 ὥστε λιποψυγῆσαι αὐτοῖς Ἀλέξανδρον καὶ οὕτω σχεθῆναι
 αὐτῷ τὸ αἷμα ὑπὸ τῇ λιποψυχίᾳ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα
 ἀναγέγραπται τοῖς ξυγγραφεῦσιν ὑπὲρ τοῦ πάθους, καὶ
 20 ἡ φήμη παραδεξαμένη αὐτὰ κατὰ τοὺς πρώτους ψευσα-
 μένους ἔτι καὶ εἰς ἡμᾶς διασώζει, οὐδὲ ἀφήσει παραδι-
 δοῦσα καὶ ἐφεξῆς ἄλλοις τὰ ψευδῆ, εἰ μὴ ὑπὸ τῆσδε τῆς
 ξυγγραφῆς παύσεται.

Αὐτίκα ἐν Ὀξυδράκαις τὸ πάθημα τοῦτο γενέσθαι 3
 25 Ἀλεξάνδρῳ ὃ πᾶς λόγος κατέχει· τὸ δὲ ἐν Μαλλοῖς, ἔθνει
 αὐτονόμῳ Ἰνδικῷ, ξυνέβη, καὶ ἡ τε πόλις Μαλλῶν ἦν
 καὶ οἱ βαλόντες Ἀλέξανδρον Μαλλοί· οἱ δὲ ἐγνώκεσαν
 μὲν ξυμμιζάντες τοῖς Ὀξυδράκαις οὕτω διαγωνίζεσθαι,
 ἔφθη δὲ διὰ τῆς ἀνύδρου ἐπ' αὐτοῖς ἐλάσας πρὶν τινα
 30 ὠφέλειαν αὐτοῖς παρὰ τῶν Ὀξυδρακῶν γενέσθαι ἢ αὐτοὺς
 ἐκείνοις τι ἐπωφελεῖν. ἐπεὶ καὶ τὴν⁶ τελευταίαν μάχην 4
 τὴν πρὸς Δαρεῖον γενομένην, καθ' ἣντινα ἔφυγε Δαρεῖος
 οὐδὲ πρόσθεν ἔληξε τῆς φυγῆς πρὶν ξυλληφθῆναι ὑπὸ τῶν
 ἀμφὶ Βῆσσον καὶ προσάγοντος ἤδη Ἀλεξάνδρου ἀποθα-

6 τοῦ τείχους Κτ.: τὸ τεῖχος. — 8 ὑπολείποντες Κτ.: ἐπλείποντο.
 — 17 λιποψυγῆσαι S.: λειποψυχῆσαι.

νεῖν, πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι ὁ πᾶς λόγος κατέχει, καθάπερ οὖν καὶ τὴν πρὸ ταύτης ἐν Ἰσοῦ, καὶ τὴν πρώτην
 5 ἵππομαχίαν πρὸς Γρανικῷ. ἀλλὰ πρὸς Γρανικῷ μὲν ξυνέβη μάχῃ ἱππικῇ καὶ πρὸς Ἰσοῦ ἢ αὖθις πρὸς Δαρεῖον μάχῃ· Ἀρβηλα δὲ τοῦ χώρου ἐν ᾧ τὴν ἐσχάτην μάχην 5
 Δαρεῖός τε καὶ Ἀλέξανδρος ἐμαχέσαντο οἱ μὲν τὰ πλεῖστα συγγράψαντες λέγουσιν ὅτι ἑξακοσίους σταδίους ἀπέχει, οἱ δὲ τὰ ἐλάχιστα, ὅτι ἑς πεντακοσίους. ἀλλὰ ἐν Γαυγαμήλοις γὰρ γενέσθαι τὴν μάχην πρὸς τῷ ποταμῷ Βου-
 6 μώδῳ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος. πόλις δὲ 10
 οὐκ ἦν τὰ Γαυγάμηλα, ἀλλὰ κώμη μεγάλη, οὐδὲ ὀνομαστός ὁ χώρος οὐδὲ εἰς ἀκοὴν ἶδναι τὸ ὄνομα· ἐνθεν δὴ μοι δοκεῖ πόλις οὖσα τὰ Ἀρβηλα ἀπηνέγκαστο τὴν δόξαν τῆς μεγάλης μάχης. εἰ δὲ πρὸς Ἀρβήλοις χρὴ οἶεσθαι γενέσθαι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, εἰς τοσόνδε Ἀρβήλων ἀπέχον καὶ 15
 τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν πρὸς Ἰσθμῷ τῷ Κορινθίῳ ἐξεστὶ λέγειν ὅτι ἐγένετο, καὶ τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας πρὸς Αἰγίνῃ ἢ Σουνίῳ.

7 Καὶ μὲν ὑπὲρ τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ κινδύνῳ Ἀλεξάνδρου, Πενθέστα μὲν γενέσθαι ξύμπαντες ὁμολο- 20
 γοῦσιν, ὑπὲρ Λεοννάτου δὲ οὐκέτι συμφέρονται οὐδὲ ὑπὲρ Ἀβρέου τοῦ διμοιρίτου. καὶ οἱ μὲν ξίλῳ πληγέντα κατὰ τοῦ κράτους Ἀλέξανδρον καὶ ἱλιγγιάσαντα πεσεῖν, αὖθις δὲ ἀναστάντα βληθῆναι βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στήθος· Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ταύτην μόνην τὴν πλη- 25
 8 γὴν πληγῆναι λέγει τὴν ἐς τὸ στήθος. τὸ δὲ δὴ μέγιστον πλημμέλημα τῶν συγγραφάντων τὰ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον ἐκεῖνο τίθεμαι ἔγωγε. Πτολεμαῖον γὰρ τὸν Λάγου ἔστιν οἱ ἀνέγραψαν ξυναναβῆναι τε Ἀλεξάνδρῳ κατὰ τὴν κλίμακα ὁμοῦ Πενθέστα καὶ ὑπερασπίσαι κειμένον, καὶ 30
 ἐπὶ τῷδε Σωτῆρα ἐπικληθῆναι τὸν Πτολεμαῖον· καίτοι αὐτὸς Πτολεμαῖος ἀναγέγραφεν οὐδὲ παραγενέσθαι τοῦτω τῷ ἔργῳ· ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος ἄλλας μάχεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους. ταῦτα μὲν

δὴ ἐν ἐκβολῇ τοῦ λόγου ἀναγεγράφθω μοι, ὥς μὴ ἀτα-
λαίπωρον γίνεσθαι τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις τὴν ὑπὲρ
τῶν τηλικούτων ἔργων τε καὶ παθημάτων ἀρήγησιν. 12

Ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος αὐτοῦ μένων τὸ τραῦμα ἐθε-
5 ραπεύετο, ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνθενπερ ὠρμήθη ἐπὶ τοὺς
Μαλλοὺς ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἦκεν ὅτι τεθνηκὼς εἶη ἐκ
τοῦ τραύματος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα οἰμωγὴ ἦν τῆς στρα-
τιᾶς ξυμπάσης, ἄλλου ἄλλω παραδιδόντος τὴν φήμην·
πανσάμενοι δὲ τῆς οἰμωγῆς ἄθυμοί τε καὶ ἄποροι ἦσαν
10 ὅστις μὲν ἐξηγούμενος ἔσται τῆς στρατιᾶς· (πολλοῖς γὰρ 2
δὴ ἐν ἴσῳ τὰ τῆς ἀξιώσεως ἑδόκει πρὸς τε αὐτοῦ Ἀλεξ-
άνδρου καὶ πρὸς Μακεδόνων καθεστηκέναι) ὅπως δὲ
ἀποσωθῇσονται εἰς τὴν οἰκίαν, τοσοῦτων μὲν ἐθνῶν μα-
χίμων περιειργόντων σφᾶς ἐν κύκλῳ, τῶν μὲν οὐπω προσ-
15 κεχωρηκότων, ἃ δὴ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἵκαζον ἀγωνι-
εῖσθαι καρτερώς, τῶν δὲ ἀποστησομένων, ἀφαιρεθέντος
αὐτοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου φόβου· ποταμῶν τε ἐν μέσῳ
ἀδιαβάτων τότε [δ'] ἑδόκουν εἶναι. καὶ πάντα σφίσιν
ἄπορα καὶ ἀμήχανα ἐρήμοις Ἀλεξάνδρου ἐφαίνετο. ὥς 3
20 δὲ ἦκέ ποτε λόγος ὅτι ζῇ Ἀλέξανδρος, τούτῳ μὲν μόγισ
ξυνεχώρησαν· εἰ δὲ καὶ βιώσιμός ἐστιν, οὐπω ἐπιστεύετο.
ὥς δὲ καὶ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἦκεν ὅτι ὅσον οὐπω κατ-
ελεύσεται ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, οὐδὲ ταῦτα τοῖς πολλοῖς
ὑπὸ τοῦ ἄγαν δέους πιστὰ ἐφαίνετο, ἀλλὰ πλάττεσθαι
25 γὰρ πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν σωματοφυλάκων τε καὶ στρα-
τηγῶν εἰκάζετο.

Καὶ ταῦτα ἐννοήσας Ἀλέξανδρος, μή τι νεωτερισθεῖν 13
ἐν τῇ στρατιᾷ ὅτε πρῶτον ἠδυνήθη κομίζεται ἐπὶ τοῦ
ποταμοῦ τοῦ Ὑδραώτου τὰς ὄχθας· καὶ πλέων κατὰ τὸν
30 ποταμόν, (ἦν γὰρ τὸ στρατόπεδον ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς
τοῦ τε Ὑδραώτου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου, ἵνα Ἡφαιστιῶν τε
ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἦν καὶ Νέαρχος τὸ ναυτικὸν αὐτῷ εἶ-
χεν) ὥς ἐπέλαζεν ἡ ναῦς ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τὸν βασιλέα
φέρουσα, κελεύει δὴ ἀφελεῖν τὴν σκηνὴν ἀπὸ τῆς πρύ-

- 2 μιν, ὡς καταφανὲς εἶναι πᾶσιν. οἱ δὲ ἔτι ἠπίστον, ὡς νεκροῦ δῆθεν κομιζομένον Ἀλεξάνδρου, πρὶν γε δὴ προσσχούσης τῆς νεῶς τῇ ὄχθῃ ὁ μὲν τὴν χεῖρα ἀνέτεινεν ἐς τὸ πλήθος· οἱ δὲ ἀνεβόησαν, ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνασχόντες τὰς χεῖρας, οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον· πολλοῖς δὲ καὶ 5 δάκρυα ἐπὶ τῷ ἀνελπίστῳ προεχύθη ἀκούσια. καὶ οἱ μὲν τῶν ὑπασπιστῶν κλίνην προσέφερον αὐτῷ ἐκκομιζομένῳ
- 3 ἐκ τῆς νεῶς· ὁ δὲ τὸν ἵππον προσαγαγεῖν ἐκέλευσεν. ὡς δὲ ἐπιβὰς τοῦ ἵππου ὦφθη αὐθις, κρότῳ δὴ πολλῷ ἐπεκτύπησεν ἡ στρατιὰ πᾶσα· ἐπήχησαν δὲ αἱ τε ὄχθαι καὶ 10 αἱ πλησίον αὐτῶν νάπαι. προσάγων δὲ ἤδη τῇ σκηνῇ καταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὥστε καὶ βαδίζων ὀφθῆναι. οἱ δὲ ἐπέλαζον ἄλλος ἄλλοθεν, οἱ μὲν χειρῶν, οἱ δὲ γονάτων, οἱ δὲ τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ἀπτόμενοι· οἱ δὲ καὶ ἰδεῖν ἐγγύθεν καὶ τι καὶ ἐπενφημήσαντες ἀπελθεῖν· οἱ δὲ 15 ταινίαις ἔβαλλον, οἱ δὲ ἄνθεσιν, ὅσα ἐν τῷ τότε ἡ Ἰνδῶν γῇ παρεῖχε.
- 4 Νεάρχος δὲ λέγει ὅτι χαλεποὶ αὐτῷ τῶν φίλων ἐγένοντο ὅσοι ἐκάκιζον ὅτι αὐτὸς πρὸ τῆς στρατιᾶς κινδυνεῖοι· οὐ γὰρ στρατηγοῦ ταῦτα, ἀλλὰ στρατιώτου εἶναι. 20 καὶ μοι δοκεῖ ἄχθεσθαι Ἀλέξανδρος τοῖσδε τοῖς λόγοις, ὅτι ἀληθεῖς τε ὄντας ἐγίνωσκε καὶ αὐτὸν ὑπαίτιον τῇ ἐπιτιμῇσει. καὶ ὅμως ὑπὸ μένους τε τοῦ ἐν ταῖς μάχαις καὶ τοῦ ἔρωτος τῆς δόξης, καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἡδονῆς ἐξηττώμενοι, οὐ καρτερὸς ἦν ἀπέχεσθαι τῶν κινδύ- 25 νων.
- 5 ἄνθρωπον δὲ τινα πρεσβύτερον λέγει Βοιωτίον, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου οὐ λέγει, ὡς ἀχθόμενόν τε πρὸς τὰς ἐπιτιμῆσεις τῶν φίλων κατέμαθεν Ἀλέξανδρον καὶ ἐσκυθρωπακότα, προσελθόντα τοῦτον βοιωτιάζοντα [ἄμα] τῇ φωνῇ ταῦτα φάναι· ὦ Ἀλέξανδρε, ἀνδρῶν τὰ ἔργα· 30 καὶ τι καὶ ἱαμβεῖον ἐπειπεῖν, τὸν δὲ νοῦν εἶναι τοῦ ἱαμβείου ὅτι τῷ τι δοῶντι καὶ παθεῖν ἐστὶν ὀφειλόμενον. καὶ τοῦτον ἐν τε τῷ παραυτίκα εὐδοκιμῆσαι καὶ ἐπιτηδειότερον ἐς τὸ ἔπειτα Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' Ἀλέξανδρον τῶν Μαλ- 14
 λῶν τῶν ὑπολειπομένων πρέσβεις, ἐνδιδόντες τὸ ἔθνος,
 καὶ παρὰ Ὀξυδρακῶν οἱ τε ἡγεμόνες τῶν πόλεων καὶ οἱ
 νομάρχαι αὐτοί, καὶ ἄλλοι ἅμα τούτοις ἑκατὸν καὶ πεν-
 5 τήκοντα οἱ γνωριμώτατοι, αὐτοκράτορες περὶ σπονδῶν,
 δῶρὰ τε ὅσα μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς κομίζοντες καὶ τὸ ἔθνος
 καὶ οὗτοι ἐνδιδόντες. συγγνωστὰ δὲ ἁμαρτεῖν ἔφασαν 2
 οὐ πάλαι παρ' αὐτὸν πρεσβευσάμενοι· ἐπιθυμεῖν γάρ,
 ὥσπερ τινὲς ἄλλοι, ἔτι μᾶλλον αὐτοὶ ἐλευθερίας τε καὶ
 10 αὐτόνομοι εἶναι, ἥντινα ἐλευθερίαν ἐξ ὅτου Διόνυσος ἐς
 Ἰνδοὺς ἤκε σῶαν σφίσιν εἶναι ἐς Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ Ἀλεξ-
 ἀνδρῳ δοκοῦν ἐστίν, ὅτι καὶ Ἀλέξανδρον ἀπὸ θεῶν γε-
 νέσθαι λόγος κατέχει, σατράπην τε ἀναδέξασθαι ὄντινα
 τάττοι Ἀλέξανδρος καὶ φόρους ἀποίσειν τοὺς Ἀλεξάνδρῳ
 15 δόξαντας· διδόναι δὲ καὶ ὁμήρους ἐθέλειν ὅσους ἂν αἰτῇ
 Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ χιλίους ἤτησε τοὺς κρατιστεύοντας τοῦ 3
 ἔθνους, οὓς, εἰ μὲν βούλοιτο, ἀντὶ ὁμήρων καθεῖξιν, εἰ
 δὲ μή, ξυστρατεύοντας ἔξειν ἔστ' ἂν διαπολεμηθῇ αὐτῷ
 πρὸς τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς. οἱ δὲ τοὺς τε χιλίους ἔπεμ-
 20 ψαν, τοὺς κρατίστους καὶ μεγίστους σφῶν ἐπιλεξάμενοι,
 καὶ ἄρματα πεντακόσια οὐκ αἰτηθέντες καὶ τοὺς ἀμβάτας
 τῶν ἀρμάτων. Ἀλέξανδρος δὲ σατράπην μὲν τούτοις τε
 καὶ τῶν Μαλλῶν τοῖς ἔτι σωζομένοις ἐπέταξε Φίλιππον·
 τοὺς ὁμήρους δὲ αὐτοῖς ἀφῆκε, τὰ δὲ ἄρματα ἔλαβεν.
 25 Ὡς δὲ ταῦτα αὐτῷ κεκόσμητο καὶ πλοῖα ἐπὶ τῇ δια- 4
 τριβῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύματος πολλὰ προσεναυπήγητο,
 ἀναβιβάσας ἐς τὰς ναῦς τῶν μὲν ἐταίρων ἱππέας ἑπτα-
 κοσίους καὶ χιλίους, τῶν ψιλῶν δὲ ὅσους περ καὶ πρότε-
 ρον, πεζοὺς δὲ ἐς μυρίους, ὀλίγον μὲν τι τῷ Ὑδραῳτῇ
 30 ποταμῷ κατέπλευσεν· ὥς δὲ συνέμιξεν ὁ Ὑδραῳτῆς τῷ
 Ἀκεσίνῃ, ὅτι ὁ Ἀκεσίνης κρατεῖ τοῦ Ὑδραῳτου τῇ ἐπω-
 νυμῖα, κατὰ τὸν Ἀκεσίνην αὖ ἔπλει, ἔστε ἐπὶ τὴν ξυμβο-
 λην τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἦκε. τέσσαρες γὰρ οὐ- 5
 τοι μεγάλοι ποταμοὶ καὶ ναυσίποροι οἱ τέσσαρες εἰς τὸν

Ἰνδὸν ποταμὸν τὸ ὕδωρ ξυμβάλλουσιν, οὐ ξὺν τῇ σφρετέρᾳ ἕκαστος ἐπωνυμία, ἀλλὰ Ὑδάσπης μὲν ἐς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβάλλει, ἐμβαλὼν δὲ τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνην παρέχεται καλούμενον· αὐθις δὲ ὁ Ἀκεσίνης οὗτος ξυμβάλλει τῷ Ὑδραῳτῇ, καὶ παραλαβὼν τοῦτον ἔτι Ἀκεσίνης ἐστί· καὶ 5 τὸν Ὑφασιν ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἀκεσίνης παραλαβὼν τῷ αὐτοῦ δὴ ὀνόματι ἐς τὸν Ἰνδὸν ἐμβάλλει· ἐμβαλὼν δὲ ξυγχωρεῖ ἤδη τῷ Ἰνδῷ. ἔνθεν δὴ ὁ Ἰνδὸς πρὶν ἐς τὸ Ἀέλτα σχισθῆναι οὐκ ἀπιστῶ ὅτι καὶ ἐς ἑκατὸν σταδίους ἔρχεται καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν τυχὸν ἵναπερ λιμνάζει μᾶλλον. 10

15 Ἐνταῦθα ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ προσέμενεν ἔστε ἀφίκετο αὐτῷ ξὺν τῇ στρατιᾷ Περδίκκας, καταστρεψάμενος ἐν παρόδῳ τὸ Ἀβαστανῶν ἔθνος αὐτόνομον. ἐν τούτῳ δὲ ἄλλαι τε προσγίγνονται Ἀλεξάνδρῳ τριακόντοροι καὶ πλοῖα στρογγύλα ἄλλα, ἃ δὴ ἐν 15 ἑσθροῖς ἐναυπηγῆθη αὐτῷ, οἳ δὴ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν αὐτόνομον προσεχώρησαν. καὶ παρὰ Ὀσσαδίων, καὶ τούτου γένους αὐτονόμου Ἰνδικοῦ, πρέσβεις ἦγον, ἐνδιδόντες 2 καὶ οὗτοι τοῖς Ὀσσαδίοις. Φιλίππῳ μὲν δὴ τῆς σατραπείας ὄρους ἔταξε τὰς συμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ 20 Ἰνδοῦ, καὶ ἀπολείπει ξὺν αὐτῷ τοὺς τε Θοῤῃκας πάντας καὶ ἐκ τῶν τάξεων ὅσοι ἐς φυλακὴν τῆς χώρας ἱκανοὶ ἐφαίνοντο. πόλιν τε ἐνταῦθα κτίσαι ἐκέλευσεν ἐπ' αὐτῇ τῇ ξυμβολῇ τοῖν ποταμοῖν, ἐλπίσας μεγάλην τε ἔσεσθαι καὶ ἐπιφανῇ ἐς ἀνθρώπους, καὶ νεωσοίκους ποιηθῆναι. 25 3 ἐν τούτῳ δὲ καὶ Ὀξυάρτης ὁ Βάκτριος, ὁ Ῥωξάνης τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου πατήρ, ἦκε παρ' Ἀλέξανδρον· καὶ προστίθισιν αὐτῷ Παραπαμισαδῶν σατραπείην, ἀπαλλάξας Τιρνάσπην τὸν πρόσθεν σατραπὴν, ὅτι οὐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρνάσπης ἐξηγγέλλετο. 30

4 Ἐνθα δὴ διαβιβάσας Κράτερόν τε καὶ τῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐπ' ἀριστερὰ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, ὅτι εὐπορώτερά τε ταύτῃ τὰ παρὰ τὸν ποτα-

6 αὐτοῦ S.: αὐτῷ. — 7 ἐμβαλὼν S.: ἐμβαλὼν. — 8 ἤδη S.: δὴ. — 16 οἳ δὴ Gr.: καί. — 29 Τιρνάσπην Schm.: Τυρμίστην vel Τυρυστην. — 32 ἐπ' ἀριστερὰ Kt.: ἐν ἀριστερῇ.

μόν στρατιᾷ βαρεία ἐφαίνετο καὶ τὰ ἔθνη τὰ προσοικούντα οὐ πάντη φίλια ἦν, αὐτὸς κατέπλει ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασίλειον. καὶ ἐνταῦθα πόλιν τε ἐτείχιζεν ἄλλην καὶ νεωσοίκους ἐποίει ἄλλους καὶ τὰ πλοῖα αὐτῷ τὰ πεπονηκότα ἐπεσκευάσθη. τῆς δὲ ἀπὸ τῶν ξυμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ καὶ Ἀχεσίνου χώρας ἔστε ἐπὶ θάλασσαν σατραπήν ἀπέδειξεν Ὀξυάρτην καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ παραλίᾳ πάσῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς.

Καὶ Κράτερον μὲν ἐκπέμπει αὐθις ξὺν τῇ στρατιᾷ 5
 10 [διὰ τῆς Ἀραχώτιον καὶ Ἀράγγων γῆς]· αὐτὸς δὲ κατέπλει ἐς τὴν Μουσικανοῦ επικράτειαν, ἣντινα εὐδαιμονεστάτην τῆς Ἰνδῶν γῆς εἶναι ἐξηγγέλλετο, ὅτι οὐπω οὔτε ἀπηντήκει αὐτῷ Μουσικανὸς ἐνδιδούς αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν οὔτε πρέσβεις ἐπὶ φίλιᾳ ἐκπέμπει, οὐδέ τι οὔτε
 15 αὐτὸς ἐπεπόμφει ἅ δὴ μεγάλῳ βασιλεῖ εἰκός, οὔτε τι ῥητήκει ἐξ Ἀλεξάνδρου. καὶ γίγνεται αὐτῷ ὁ πλοῦς κατὰ 6
 τὸν ποταμὸν ἐς τοσόνδε ἐσπουδασμένος ὥστε ἔφθῃ ἐπὶ τοῖς ὁρίοις γενέσθαι τῆς Μουσικανοῦ χώρας πρὶν πυθέσθαι Μουσικανὸν ὅτι ὤρμηται ὡς ἐπ' αὐτόν Ἀλεξάνδρος.
 20 οὕτω δ' ἐκπλαγεὶς κατὰ τάχος ἀπήντα Ἀλεξάνδρῳ, δῶρά τε τὰ πλείστου ἄξια παρ' Ἰνδοῖς κομίζων καὶ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἄγων καὶ τὸ ἔθνος τε καὶ αὐτόν ἐνδιδούς καὶ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ὅπερ μέγιστον παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν τις δέοιτο. καὶ οὖν καὶ Μου- 7
 25 σικανῷ ἐπὶ τοῖσδε ἄδεια ἐδόθη ἐξ Ἀλεξάνδρου, καὶ τὴν πόλιν ἐθαύμασεν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν χώραν, καὶ ἄρχειν αὐτῆς Μουσικανῷ ἔδωκε. Κράτερος δὲ ἐν τῇ πόλει ἐτάχθη τὴν ἄλραν ἐκτειχίσαι· καὶ παρόντος ἐτι ἐτειχίσθη Ἀλεξάνδρου καὶ φυλακὴ κατεστάθη, ὅτι ἐπιτήδειον
 30 αὐτῷ ἔφάνη τὸ χωρεῖν ἐς τὸ κατέχεσθαι τὰ κύκλῳ ἔθνη φυλαττόμενα.

Ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶ- 16
 νας καὶ τὴν ἵππον τὴν ἅμα οἱ πλέουσιν ἐξελαύνει ἐπὶ τὸν νομάρχην τῆς ταύτης γῆς, ὄνομα δὲ ἦν Ὀξυκανός, ὅτι

- μήτε αὐτὸς ἀφῆκτο μήτε πρέσβεις παρ' αὐτοῦ ἦκον ἐνδι-
 2 δόντες αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν. δύο μὲν δὴ τὰς μεγί-
 στας πόλεις τῶν ὑπὸ τῷ Ὄξυκανῷ ἐξ ἐφόδου κατὰ κράτος
 ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ τούτων καὶ αὐτὸς Ὄξυκανὸς ἐάλω.
 ὁ δὲ τὴν μὲν λείαν τῇ στρατιᾷ δίδωσι, τοὺς ἐλέφαντας 5
 δὲ ἅμα οἱ ἤγεν. αἱ ἄλλαι δὲ πόλεις αὐτῷ αἱ ἐν τῇ αὐτῇ
 χώρᾳ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι οὐδέ τις ἐτράπετο ἐς ἀλκήν·
 οὕτω καὶ Ἴνδοι πάντες ἐδεδούλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ πρὸς
 Ἀλεξάνδρου τε καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης.
- 3 Ὁ δὲ ἐπὶ Σάμβον αὖ ἤγε, τῶν ὀρειῶν Ἰνδῶν σατρά- 10
 πην ὑπ' αὐτοῦ κατασταθέντα, ὃς πεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγ-
 γέλλετο ὅτι Μουσικανὸν ἀφειμένον πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐπύ-
 θετο καὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ ἄρχοντα· τὰ γὰρ πρὸς
 4 Μουσικανὸν αὐτῷ πολέμια ἦν. ὥς δὲ ἐπέλαξεν ἤδη τῇ
 πόλει Ἀλέξανδρος ἦντινα μητρόπολιν εἶχεν ἢ τοῦ Σάμβου 15
 χώρα, ὄνομα ἦν τῇ πόλει Σινδίμανα, αἱ τε πύλαι αὐτῷ
 ἀνοίγονται προσάγοντι καὶ οἱ οἰκεῖοι οἱ τοῦ Σάμβου τὰ
 τε χρήματα ἀπηρίθμησαν καὶ τοὺς ἐλέφαντας μετὰ σφῶν
 ἄγοντες ἀπῆντων· οὐ γὰρ δὴ Ἀλεξάνδρῳ γε πολεμίως
 ἔχοντα Σάμβον φυγεῖν, ἀλλὰ Μουσικανοῦ τὴν ἄφρῃν δει- 20
 5 σαντα. ὁ δὲ καὶ ἄλλην πόλιν ἐν τούτῳ ἀποστᾶσαν εἶλε,
 καὶ τῶν Βραχμάνων, οἱ δὴ σοφισταὶ τοῖς Ἰνδοῖς εἰσίν,
 ὅσοι αἵτιοι τῆς ἀποσιτάσεως ἐγένοντο ἀπέκτεινεν· ὑπὲρ
 ὧν ἐγὼ τῆς σοφίας, εἰ δὴ τίς ἐστιν, ἐν τῇ Ἰνδικῇ ξυγ-
 γραφῇ δηλώσω. 25
- 17 Καὶ ἐν τούτῳ Μουσικανὸς αὐτῷ ἀφρῃσάναι ἐξηγγέλ-
 λετο. καὶ ἐπὶ τοῦτον μὲν ἐκπέμπει Πείθωνα τὸν Ἀγῆ-
 νορος σατράπην ξὺν στρατιᾷ ἀποχωρήσῃ. αὐτὸς δὲ τὰς
 πόλεις τὰς ὑπὸ Μουσικανῷ τεταγμένας ἐπελθὼν τὰς μὲν
 ἐξανδραποδίσας αὐτῶν κατέσκαψεν, εἰς ἃς δὲ φρουράς 30
 εἰσῆγαγε καὶ ἄκρας ἐξετείχισε. ταῦτα δὲ διαπραξάμενος
 2 ἐπὶ τὸ στρατόπεδόν τε ἐπανῆκε καὶ τὸν στόλον. ἐνθα δὴ
 Μουσικανὸς τε ξυλληφθεὶς ἄγεται πρὸς Πείθωνος, καὶ
 τοῦτον κρεμάσαι κελεύει Ἀλέξανδρος ἐν τῇ αὐτοῦ γῇ, καὶ

τῶν Βραχμάνων ὅσοι αἵτιοι τῆς ἀποστάσεως Μουσικανῷ
κατέστησαν· ἀφίκετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Παταλέων τῆς
χώρας ἄρχων, ὃ δὴ τὸ Δέλτα ἔφην εἶναι τὸ πρὸς τοῦ
ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ποιούμενον, μεῖζον ἔτι τοῦ Δέλτα τοῦ
5 Αἰγυπτίου, καὶ οὗτος τὴν τε χώραν αὐτῷ ἐνεδίδου πᾶ-
σαν καὶ αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἐπέτρεψε. τοῦτον μὲν δὴ 3
ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ ἐκπέμπει αὐτῆς, παραγγείλας παρα-
σκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ· αὐτὸς δὲ Κρά-
τερον μὲν τὴν τε Ἀττάλου τάξιν ἄγοντα καὶ τὴν Μελεά-
10 γρου καὶ Ἀντιγένους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς καὶ τῶν
ἐταίρων τε καὶ ἄλλων Μακεδόνων ὅσους ἐς Μακεδονίαν
ἀπομάχους ὄντας ἤδη ἔστελλε τὴν ἐπ' Ἀραχώτων καὶ Σα-
ράγγων ἐπεμπεν ἐς Καρμανίαν, καὶ τοὺς ἐλέφαντας τούτῳ
ἄγειν ἔδωκε· τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιᾷ, ὅση γε μὴ ξὺν αὐτῷ 4
15 κατέπλει ὥς ἐπὶ Θάλασσαν, Ἡφραιστίων ἐπετάχθη· Πεί-
θωνα δὲ τοὺς τε ἱππακοντιστάς ἄγοντα καὶ τοὺς Ἀγριᾶ-
νας ἐς τὴν ἐπ' ἐκεῖνα ὄχθην τοῦ Ἰνδοῦ διαβιβάσας, οὐχ
ἤπερ Ἡφραιστίων τὴν στρατιὰν ἄγειν ἔμελλε, τάς τε ἐκτε-
τειχισμένας ἤδη πόλεις ξυνοικίσαι ἐκέλευσε καὶ εἰ δὴ τινα
20 νεωτερίζοιτο πρὸς τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν καὶ ταῦτα ἐς κόσμον
καταστήσαντα ξυμβαλεῖν οἱ ἐς τὰ Πάταλα.

Ἦδη δὲ τρίτην ἡμέραν αὐτῷ τοῦ πλοῦ ἔχοντι ἐξαγ- 5
γέλλεται ὅτι ὁ τῶν Πατάλων ὑπαρχος ξυλλαβὼν τῶν Πα-
ταλέων τοὺς πολλοὺς ἀποδεδρακὼς οἴχοιτο, ἀπολιπὼν
25 τὴν χώραν ἔρημον· καὶ ἐπὶ τούτῳ πλείονι ἢ πρόσθεν
σπουδῇ κατέπλει Ἀλέξανδρος. ὥς δὲ ἀφίκετο ἐς τὰ Πά-
ταλα, τὴν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ἔρημον καταλαμβάνει
τῶν ἐνοικούντων τε καὶ ἐπεργαζομένων. ὁ δὲ κατὰ δίω- 6
ξιν τῶν φρεγόντων ἐκπέμψας τῆς στρατιᾶς τοὺς κουνφο-
30 τάτους, ἐπεὶ τινες αὐτῶν ξυνελήφθησαν, ἀποπέμπει τού-
τους παρὰ τοὺς ἄλλους, ἐντειλόμενος ἐπανιέναι θαρροῦν-
τας· εἶναι γὰρ αὐτοῖς τὴν τε πόλιν οἰκεῖν ὥς πρόσθεν
καὶ τὴν χώραν ἐργάζεσθαι. καὶ ἐπανήλθον οἱ πολλοὶ
αὐτῶν.

2 Παταλέων Κτ.: Παττάλων. — 14 τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιᾷ Ε.: τὴν
δὲ ἄλλην στρατιάν. — 21 ξυμβαλεῖν Κτ.: ξυμβάλλειν. — 23 ὁ add. Ε.

- 18 Αὐτὸς δὲ Ἡφαιστίῳι προστάξας τειχίζειν ἐν τοῖς Πατάλοις ἄκραν ἀποπέμπει ἐς τὴν ἄνδρον τῆς πλησίον γῆς φρέατά τε ὀρύζοντας καὶ οἰκήσιμον τὴν χώραν κατασκευάζοντας. καὶ τούτοις ἐπέθεντο τῶν προσχώρων τινὲς βαρβάρων, καὶ ἔστι μὲν οὗς διέφθειραν αὐτῶν ἄφνω 5 προσπεσόντες, πολλοὺς δὲ καὶ σφῶν ἀποβαλόντες ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον, ὥστε ἐπιτελεσθῆναι τοῖς ἐκπεμφθεῖσι τὰ ἔργα, προσγενομένης αὐτοῖς καὶ ἄλλης αἰρατιᾶς, ἣν Ἀλέξανδρος πυθόμενος τῶν βαρβάρων τὴν ἐπίθεσιν ἐστάλκει μεθέξοντας τοῦ ἔργου. 10
- 2 Περὶ δὲ τοῖς Πατάλοις σχίζεται τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὕδωρ ἐς δύο ποταμοὺς μεγάλους· καὶ οὗτοι ἀμρότεροι σώζουσι τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὄνομα ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ἐνταῦθα ναύσταθμόν τε καὶ νεωσοίκους ἐποίει Ἀλέξανδρος. ὥς δὲ προῦκχωρήκει αὐτῷ τὰ ἔργα, ὁ δὲ καταπλεῖν ἐπενόει 15 ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ ἐν δεξιᾷ ῥέοντος ποταμοῦ ἐς τὴν θάλασσαν. Λεοννάτον μὲν δὴ, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ἱππέων ἐς χιλίους καὶ τῶν ὀπλιτῶν τε καὶ ψιλῶν ἐς ὀκτακισχιλίους, κατὰ τὴν νῆσον τὰ Πάταλα ἐκπέμπει ἀντιπαράγειν τῷ στόλῳ· αὐτὸς δὲ τὰς μάλιστα τῶν νεῶν 20 ταχυναντούσας ἀναλαβὼν ὅσαι τε ἡμιόλιαι καὶ τὰς τριακοντόρους πάσας καὶ τῶν κερκούρων ἔστιν οὗς ἔπλει κατὰ τὸν ποταμὸν τὸν ἐν δεξιᾷ. οὐκ ἔχοντι δὲ αὐτῷ ἡγεμόνα τοῦ πλοῦ, ὅτι πεφεύγесαν οἱ ταύτῃ Ἰνδοί, ἀπορώτερα τὰ τοῦ κατάπλου ἦν· χειμῶν τε ἐπιγίγνεται ἐς τὴν ὑστεραίαν 25 ἀπὸ τῆς ἀναγωγῆς καὶ ὁ ἄνεμος τῷ ῥόφῳ πνέων ὑπεναντίος κοῖλόν τε ἐποίει τὸν ποταμὸν καὶ τὰ σκάφη διέσειεν, ὥστε ἐπόνησαν αὐτῷ αἱ πλεῖσται τῶν νεῶν· τῶν δὲ τριακοντόρων ἔστιν αἱ καὶ πάντῃ διελύθησαν. ἔφθασαν δὲ ἐποκεῖλαντες αὐτὰς πρὶν παντάπασι διαπεσεῖν ἐν τῷ ὕδατι. 30
- 5 ἕτεραι οὖν ξυνεπήγνυντο. καὶ τῶν ψιλῶν τοὺς κουφοτάτους ἐκπέμψας ἐς τὴν προσωτέρω τῆς ὀχθῆς χώραν ξυλλαμβάνει τινὰς τῶν Ἰνδῶν, καὶ οὗτοι τὸ ἀπὸ τοῦδε ἐξηγοῦντο αὐτῷ τὸν πόρον. ὥς δὲ ἤκον ἵναπερ ἀναχεῖται ἐς εὖρος ὁ ποταμός, ὥς καὶ διακοσίους ταύτῃ σταδίους 35 ἐπέχειν ἥπερ εὐρύτατος αὐτὸς αὐτοῦ ἦν, τό τε πνεῦμα

κατήει μέγα ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάσσης καὶ αἱ κῶπαι ἐν κλύδωνι χαλεπῶς ἀνεφέροντο, ξυμφεύουσιν αὖ ἐς διώρυχα ἐς ἣντινα οἱ ἡγεμόνες αὐτῷ καθηγῆσαντο.

Ἐνταῦθα ὁρμισάντων τὸ πάθημα ἐπιγίγνεται τῆς 19
 5 μεγάλης θαλάσσης ἡ ἄμπωτις, ὥστε ἐπὶ ξηροῦ ἀπελείφθησαν αὐτοῖς αἱ νῆες. καὶ τοῦτο οὐπω πρότερον ἐγνωκόσι τοῖς ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἐκπληξιν μὲν καὶ αὐτὸ οὐ σμικρὰν παρέσχε· πολὺ δὲ δὴ ἔτι μείζονα ὁπότε διελθούσης τῆς ὥρας προσήει τε τὸ ὕδωρ καὶ τὰ σκάφη ἐμετεω-
 10 ρίζοντο. ὅσας μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐν τῷ πηλῷ ἐδραΐας κατέλαβεν, αὗται δὲ ἀβλαβῶς τε ἐμετεωρίσθησαν καὶ οὐδὲν χαλεπὸν παθοῦσαι ἐπλεον αὐταῖς· ὅσαι δὲ ἐν ξηροτέρῳ τε τῇ γῇ καὶ οὐ βεβαίως τὴν στάσιν ἔχουσαι ὑπελείφθησαν, αὗται δὲ ἀθρόον ἐπελθόντος τοῦ κύματος αἱ μὲν αὐτῶν
 15 ἐμπεσοῦσαι ἐς ἀλλήλας, αἱ δὲ πρὸς τῇ γῇ ἀραχθεῖσαι ξυνετρίβησαν. ταύτας τε οὖν ἐπεσκεύασεν Ἀλέξανδρος ἐκ τῶν παρόντων καὶ ἐν κερκούροις δυοῖν προπέμπει κατὰ τὸν ποταμὸν τοῖς κατασκευασμένους τὴν νῆσον ἐς ἣντινα οἱ ἐπιχώριοι ἔφρασκον ὁρμιστέα εἶναι αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν
 20 τὸν ἐπὶ θάλασσαν· Κιλλουτὰ δὲ τῆς νήσου τὸ ὄνομα ἔλεγον. ὥς δὲ ἐξηγγέλθη ὅτι ὅρμοι τε ἐν τῇ νήσῳ εἰσὶ καὶ αὐτὴ μεγάλη καὶ ὕδωρ ἔχουσα, ὁ μὲν ἄλλος αὐτῷ στόλος ἐς τὴν νῆσον κατέσχευ· αὐτὸς δὲ ταῖς ἄριστα πλεούσαις τῶν νεῶν ἐπ' ἐκεῖνα προὔχῳρει, ὥς ἀπιδεῖν τοῦ ποταμοῦ τὴν
 25 ἐκβολὴν τὴν ἐς τὴν θάλασσαν, εἰ παρέχοι τὸν ἐκπλοῦν εὐπορον. προελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς νήσου σταδίους ὅσον διακοσίους ἀφορῶσιν ἄλλην νῆσον, ταύτην ἤδη ἐν τῇ θά-
 30 λάσσῃ. τότε μὲν δὴ ἐπανῆλθον ἐς τὴν ἐν τῷ ποταμῷ νῆσον, καὶ πρὸς τοῖς ἄκροις αὐτῆς καθορμισθεὶς θύει τοῖς θεοῖς Ἀλέξανδρος ὅσοις ἔφρασκεν ὅτι παρὰ τοῦ Ἀμμωνος ἐπηγγελμένον ἦν θῦσαι αὐτῷ. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κατέπλει ὥς ἐπὶ τὴν ἄλλην τὴν ἐν τῷ πόντῳ νῆσον· καὶ προσσχὼν καὶ ταύτῃ ἔθυε καὶ ἐνταῦθα ἄλλας αὖ θυσίας ἄλλοις τε θεοῖς καὶ ἄλλῳ τρόπῳ· καὶ ταύτας δὲ κατ'

5 ἐπιθεσπισμὸν θύει τοῦ Ἀμμωνος. αὐτὸς δὲ ὑπερβαλὼν
τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς εἰς τὸ πέλαγος ἀνέπλει,
ὥς μὲν ἔλεγεν, ἀπιδεῖν εἴ ποὺ τις χώρα πλησίον ἀνίσχει
ἐν τῷ πόντῳ· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, οὐχ ἥμισυ ὥς πεπλευκέναι
τὴν μεγάλην τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν. ἐνταῦθα ταύρους 5
τε σφάξας τῷ Ποσειδῶνι ἄρῃκεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ
σπείσας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τὴν τε φιάλην, χρυσὴν οὖσαν, καὶ
κρατῆρας χρυσοῦς, ἐνέβαλεν εἰς τὸν πόντον χαριστήρια,
εὐχόμενος σῶόν οἱ παραπέμψαι τὸν στρατὸν τὸν ναυτι-
κόν, ὄντινα ξὺν Νεάρχῳ ἐπενόει στέλλειν ὥς ἐπὶ τὸν κόλ- 10
πον τὸν Περσικὸν καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ τε Εὐφράτου καὶ
τοῦ Τίγρητος.

20 Ἐπανελθὼν δὲ ὀπίσω εἰς τὰ Πάταλα τὴν τε ἄκραν
τετειχισμένην καταλαμβάνει καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ στρατιᾷ
ἄφιγμένον καὶ τούτῳ ξύμπαντα καταπεπραγμένα ἐπ' οἷς 15
περ ἑστάλη. Ἡραιστίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρασκευάζειν
τὰ πρὸς τὸν ἐκτειχισμὸν τε τοῦ ναυστάθμου καὶ τῶν νεω-
σοίκων τὴν κατασκευήν· καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἐπενόει
στόλον ὑπολείπεσθαι νεῶν οὐκ ὀλίγων πρὸς τῇ πόλει τοῖς
Πατάλοις, ἵνα περ ἐσχίζετο ὁ ποταμὸς ὁ Ἰνδός. 20

2 Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ ἕτερον στόμα τοῦ Ἰνδοῦ κατέπλει
αὐθις εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν, ὥς καταμαθεῖν ὅπῃ
εὐπορωτέρα ἢ ἐκβολὴ τοῦ Ἰνδοῦ εἰς τὸν πόντον γίνεται·
ἀπέχει δὲ ἀλλήλων τὰ στόματα τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ
3 εἰς σταδίους μάλιστα ὀκτακοσίους καὶ χιλίους. ἐν δὲ τῷ 25
κατάπλῳ ἀφίκετο τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ εἰς λίμνην
μεγάλην, ἣντινα ἀναχεόμενος ὁ ποταμὸς, τυχὸν δὲ καὶ [ἐκ]
τῶν πέριξ ὑδάτων ἐμβαλόντων εἰς αὐτήν, μεγάλην τε ποιεῖ
καὶ κόλπῳ μάλιστα θαλάσσης ἑοικυῖαν· καὶ γὰρ ἰχθύες
ἤδη ἐν αὐτῇ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνοντο, μείζονες τῶν 30
ἐν τῇδε τῇ ἡμετέρᾳ θαλάσσει. προσορμισθεῖς οὖν κατὰ
τὴν λίμνην ἵνα περ οἱ καθηγεμόνες ἐξηγοῦντο, τῶν μὲν
στρατιωτῶν τοὺς πολλοὺς καταλείπει σὺν Λεοννάτῳ αὐ-
4 τοῦ καὶ τοὺς κερκούρους ξύμπαντας. αὐτὸς δὲ ταῖς τρια-

κοντόροις τε καὶ ἡμιολίαις ὑπερβαλὼν τὴν ἐκβολὴν τοῦ
 Ἰνδοῦ καὶ προελθὼν καὶ ταύτῃ ἐς τὴν θάλασσαν, εὐπορω-
 τέραν τε κατέμαθε τὴν ἐπὶ τὰδε τοῦ Ἰνδοῦ ἐκβολὴν καὶ
 αὐτὸς προσορμισθεὶς τῷ αἰγιαλῷ καὶ τῶν ἱππέων τινὰς
 5 ἅμα οἱ ἔχων παρὰ θάλασσαν ἤει σταθμοὺς τρεῖς, τὴν τε
 χώραν ὅποια τίς ἐστὶν ἢ ἐν τῷ παράπλῳ ἐπισκεπτόμενος
 καὶ φρέατα ὀρύττεσθαι κελεύων, ὅπως ἔχοιεν ὑδρεύεσθαι
 οἱ πλείοντες. αὐτὸς μὲν δὴ ἐπανελθὼν ἐπὶ τὰς ναῦς ἀν- 5
 ἐπλει ἐς τὰ Πάταλα· μέρος δέ τι τῆς στρατιᾶς τὰ αὐτὰ
 10 ταῦτα ἐργασομένους κατὰ τὴν παραλίαν ἐπεμψεν, ἐπανι-
 ἐναι καὶ τούτοις προστάξας ἐς τὰ Πάταλα. αὐθις δὲ ὡς
 ἐπὶ τὴν λίμνην καταπλεύσας ἄλλον ναύσταθμον καὶ ἄλ-
 λους νεωσοίκους ἐνταῦθα κατεσκεύασε, καὶ φυλακὴν κα-
 ταλιπῶν τῷ χωρίῳ σιτόν τε ὅσον καὶ ἐς τέσσαρας μῆνας
 15 ἐξαρκέσαι τῇ στρατιᾷ ἐπηγάγετο καὶ τᾶλλα ὅσα ἐν τῷ
 παράπλῳ παρεσκεύασεν.

Ἦν δὲ ἐν μὲν τῷ τότε ἄπορος ἡ ὥρα ἐς τὸν πλοῦν· 21
 οἱ γὰρ ἐτήσιοι ἄνεμοι κατεῖχον, οἱ δὴ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ οὐ
 καθάπερ παρ' ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς μεγάλης
 20 θαλάσσης κατὰ νότον μάλιστα ἄνεμον ἴστανται. ἀπὸ δὲ 2
 τοῦ χειμῶνος τῆς ἀρχῆς τὸ ἀπὸ Πλειάδων δύσεως ἔστε
 ἐπὶ τροπὰς ὥς ἐν χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει πλοῖμα
 εἶναι ταύτῃ ἐξηγγέλλετο. τότε γὰρ κατὰ γῆν μᾶλλον, οἷα
 δὴ πολλῶ ὕδατι ἐξ οὐρανοῦ βεβρεγμένην, αὔρας ἴσασθαι
 25 μαλθακάς καὶ ἐς τὸν παράπλουν ταῖς τε κώπαις καὶ τοῖς
 ἰστίοις ξυμμέτρους.

Νέαρχος μὲν δὴ ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ προσέμενε 3
 τὴν ὥραν τοῦ παράπλου· αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ Πατάλων
 ἔστε μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀράβιον ξὺν τῇ στρατιᾷ
 30 πάσῃ προὔχωρει. ἐκεῖθεν δέ, ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν
 τε καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν πεζεταίρων
 καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς τό-
 τε ἄγημα καὶ ἵλην ἀφ' ἐκάστης ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἵπ-
 ποτοξότας ξύμπαντας, ὥς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐν ἀριστερᾷ
 35 ἐτράπετο, ὕδατά τε ὀρύσσειν, ὥς κατὰ τὸν παράπλουν
 ἄφθονα εἶναι τῇ στρατιᾷ τῇ παραπλεύουσῃ καὶ ἅμα αἵ

τοῖς Ὠρεῖταις τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς, αὐτονόμοις ἐκ πολλοῦ οὖσιν, ἄφνω ἐπιπυσεῖν, ὅτι μηδὲν φίλιον αὐτοῖς ἐς αὐτόν τε καὶ τὴν στρατιὰν ἐπέπρακτο. τῆς δὲ ὑπολειφθείσης
 4 δυνάμεως Ἡφαιστίων αὐτῷ ἀφηγεῖτο. Ἀραβῖται μὲν δὴ, ἔθνος καὶ τοῦτο αὐτόνομον τῶν περὶ τὸν Ἀράβιον ποτα- 5 μὸν νεμομένων, οὔτε ἀξιόμαχοι δόξαντες εἶναι Ἀλεξάνδρῳ οὔτε ὑποδῦναι ἐθελήσαντες, ὥς προσάγοντα ἐπύθοντο Ἀλέξανδρον, φεύγονσιν ἐς τὴν ἔρημον. Ἀλέξανδρος δὲ διαβάς τὸν Ἀράβιον ποταμόν, στενόν τε καὶ ὀλίγον ὕδατος, καὶ διελθὼν ἐν νυκτὶ τῆς ἐρήμου τὴν πολλὴν ὑπὸ 10 τὴν ἑω πρὸς τῇ οἰκουμένῃ ἦν· καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς ἐν τάξει ἐκέλευσεν ἔπεσθαι, τοὺς δὲ ἱππέας ἀναλαβὼν αὐτοὺς καὶ ἐς ἴλας κατανείμας, ὅπως ἐπὶ πλεῖστον τοῦ πεδίου
 5 ἐπέχοιεν, ἐπῆει τὴν χώραν τῶν Ὠρειτῶν. ὅσοι μὲν δὴ ἐς αἰκὴν ἐτράποντο αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· 15 πολλοὶ δὲ καὶ ζῶντες ἐάλωσαν. ὁ δὲ τότε μὲν κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ· ὥς δὲ καὶ οἱ περὶ Ἡφαιστίωνα αὐτῷ ὁμοῦ ἤδη ἦσαν, προῦχώρει ἐς τὸ πρόσω. ἀφικόμενος δὲ ἐς κώμην ἥπερ ἦν μεγίστη τοῦ ἔθνους τοῦ Ὠρειτῶν, Ραμβακία ἐκαλεῖτο ἡ κώμη, τὸν τε χώρον ἐπῆ- 20 νεσε καὶ ἐδόκει ἂν αὐτῷ πόλις ξυνοικισθεῖσα μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι. Ἡφαιστίωνα μὲν δὴ ἐπὶ τούτοις ὑπελείπετο.

22 Αὐτοὺς δὲ ἀναλαβὼν αὖθις τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν Ἀγριάνων τοὺς ἡμίσεας καὶ τὸ ἄγλημα τῶν ἱππέων καὶ 25 τοὺς ἱπποτοξότας προΐει ὥς ἐπὶ τὰ ὕρια τῶν τε Γαδρωσῶν καὶ Ὠρειτῶν, ἵνα περ στενὴ τε ἡ πάροδος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ οἱ Ὠρεῖται τοῖς Γαδρωσοῖς ξυντεταγμένοι πρὸ τῶν στενῶν στρατοπεδεύειν, ὥς ἐῖρξοντες τῆς παρό-
 2 δον Ἀλέξανδρον. καὶ ἦσαν μὲν ταύτῃ τεταγμένοι· ὥς δὲ 30 προσάγων ἤδη ἐξηγγέλλετο, οἱ μὲν πολλοὶ ἔφυγον ἐκ τῶν στενῶν λιπόντες τὴν φυλακὴν· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν Ὠρειτῶν ἀφίκοντο παρ' αὐτόν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὸ ἔθνος ἐνδιδόντες. τούτοις μὲν δὴ προστάττει, ξυγκαλέσαντας τὸ

πλήθος τῶν Ὀρειτῶν πέμπειν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἦθρ, ὡς
 δεινὸν οὐδὲν πεισομένους· σαιράπην δὲ καὶ τούτοις ἐπι-
 τάσσει Ἀπολλοφάνην. καὶ ξὺν τούτῳ ἀπολείπει Λεοννά- 3
 τον τὸν σωματοφύλακα ἐν Ὀρειοῖς, ἔχοντα τοὺς τε Ἀγριᾶ-
 5 νας ξύμπαντας καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς καὶ τῶν ἱππέων
 καὶ τοὺς ἄλλους πεζοὺς τε καὶ ἱππέας Ἑλλήνας μισθο-
 φόρους, τό τε ναυτικὸν ὑπομένειν ἔστ' ἂν περιπλεύσῃ
 τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ξυνοικίζειν καὶ τὰ κατὰ τοὺς
 Ὀρεῖτας κοσμεῖν, ὅπως μᾶλλον τι προσέχοιεν τῷ σαιράπῃ
 10 τὸν νοῦν. αὐτὸς δὲ ξὺν τῆς στρατιᾶς τῇ πολλῇ, καὶ γὰρ
 καὶ Ἡφαιστίων ἀφίκετο ἄγων αὐτῷ τοὺς ὑπολειφθέντας,
 προὔχῳρι ὡς ἐπὶ Γαδρωσοὺς ἔρημον τὴν πολλήν.

Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ λέγει Ἀριστόβουλος σμύρ- 4
 νης πολλὰ δένδρα πεφυκέναι μεῖζονα ἢ κατὰ τὴν ἄλλην
 15 σμύρναν· καὶ τοὺς Φοίνικας τοὺς κατ' ἐμπορίαν τῇ στρα-
 τιᾷ ξυνεπομένους ξυλλέγοντας τὸ δάκρυον τῆς σμύρνης
 (πολὺ γὰρ εἶναι, οἷα δὴ ἐκ μεγάλων τε τῶν πρέμνων καὶ
 οὐπω πρόσθεν ξυλλελεγμένον) ἐμπλήσαντας τὰ ὑποζύγια
 ἄγειν. ἔχειν δὲ τὴν ἔρημον ταύτην καὶ νάρδου ῥίζαν πολ- 5
 20 λὴν τε καὶ εὐοδμον· καὶ ταύτην ξυλλέγειν τοὺς Φοίνικας·
 πολὺ δὲ εἶναι αὐτῆς τὸ καταπατούμενον πρὸς τῆς στρα-
 τιᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ πατουμένου ὁδμὴν ἡδεῖαν κατέχειν ἐπὶ
 πολὺ τῆς χώρας· τοσόνδε εἶναι τὸ πλήθος. εἶναι δὲ καὶ 6
 ἄλλα δένδρα ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ μὲν τι δάφνη ἰοικὸς τὸ
 25 φύλλον, καὶ τοῦτο ἐν τοῖς προσκλυζομένοις τῇ θαλάσσῃ
 χωρίοις πεφυκέναι· καὶ ἀπολείπεσθαι μὲν τὰ δένδρα πρὸς
 τῆς ἀμπώτεως ἐπὶ ξηροῦ, ἐπελθόντος δὲ τοῦ ὕδατος ἐν
 τῇ θαλάσσῃ πεφυκότα φαίνεσθαι· τῶν δὲ καὶ αἰεὶ τὰς
 ῥίζας τῇ θαλάσσῃ ἐπικλύζεσθαι, ὅσα ἐν κοίλοις χωρίοις
 30 ἐπεφύκει, ἐνθενπερ οὐχ ὑπενόσκει τὸ ὕδωρ, καὶ ὅμως οὐ
 διαφθείρεσθαι τὸ δένδρον πρὸς τῆς θαλάσσης. εἶναι δὲ 7
 τὰ δένδρα ταύτῃ πήχεων καὶ τριάκοντα ἔστιν ἂ αὐτῶν,
 τυχεῖν τε ἀνθοῦντα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, καὶ τὸ ἄνθος εἶναι
 τῷ λευκῷ μάλιστα ἦν προσφερές, τὴν ὁδμὴν δὲ πολὺ τι

4 ἔχοντα Κτ.: σχόντας. — 10 τῆς στρατιᾶς Κτ.: τῇ στρατιᾶ. —
 32 ταύτῃ] ταῦτα S.

- ὑπερφέρον. καὶ ἄλλον εἶναι κανλὸν ἐκ γῆς πεφυκότα ἀκάνθης, καὶ τούτῳ ἐπεῖναι ἰσχυρὰν τὴν ἄκανθαν, ὥστε ἤδη τινῶν καὶ παριππενόντων ἐμπλακεῖσαν τῇ ἐσθῆτι κατασπάσαι ἀπὸ τοῦ ἵππου μᾶλλον τι τὸν ἵππεά ἢ αὐ-
 8 τὴν ἀποχισθῆναι ἀπὸ τοῦ κανλοῦ. καὶ τῶν λαγῶν λέγε- 5
 ται ὅτι παραθεόντων εἶχοντο ἐν ταῖς θριξίν αἱ ἄκανθαι, καὶ ὅτι οὕτως ἡλίσκοντο οἱ λαγῶ, καθάπερ ὑπὸ ἰξοῦ αἱ ὀρνιθες ἢ τοῖς ἀγκίστροις οἱ ἰχθύες· σιδήρῳ δὲ ὅτι διακο-
 πῆναι οὐ χαλεπὴ ἦν· καὶ ὁπὸν ὅτι ἀνίει πολὺν ὁ κανλὸς τῆς ἀκάνθης τεμνομένης, ἔτι πλείονα ἢ αἱ σνκαῖ τοῦ ἥρος 10
 καὶ δριμύτερον.
- 23 Ἐνθεν δὲ διὰ τῆς Γαδρωσῶν χώρας ἦει ὁδὸν χαλε-
 πὴν καὶ ἀπορον τῶν ἐπιτηδείων, τῶν τε ἄλλων καὶ ὕδωρ πολλαχοῦ τῇ στρατιᾷ οὐκ ἦν· ἀλλὰ νύκτωρ ἠναγκάζοντο γῆν πολλὴν πορεύεσθαι καὶ προσωτέρω ἀπὸ θαλάσσης, 15
 ἐπεὶ αὐτῷ γε ἐν σπουδῇ ἦν ἐπελθεῖν τὰ παρὰ τὴν θά-
 λασσαν τῆς χώρας καὶ λιμένας τε ἰδεῖν τοὺς ὄντας καὶ ὅσα γε ἐν παρόδῳ δυνατὰ γένοιτο τῷ ναυτικῷ παρα-
 σκεύασαι, ἢ φρέατα ὀρύξαντας ἢ ἀγορᾶς πού ἢ ὄριου
 2 ἐπιμεληθέντας. ἀλλὰ ἦν γὰρ ἔρημα παντάπασιν τὰ πρὸς 20
 τῇ θαλάσῃ τῆς Γαδρωσῶν γῆς, ὁ δὲ Θόαντα τὸν Μαν-
 δροδώρον καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν ξὺν ὀλίγοις ἵππεῦσι,
 κατασκευσόμενον εἴ ποὺ τις ὄρμος ὦν τυγχάνει ταύτῃ ἢ
 ὕδωρ οὐ πόρρω ἀπὸ θαλάσσης ἢ τι ἄλλο τῶν ἐπιτηδείων.
 3 καὶ οὗτος ἐπανελθὼν ἀπήγγειλεν ἀλιέας τινὰς καταλαβεῖν 25
 ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐν καλύβαις πνιγηραῖς· πεποιῆσθαι δὲ
 τὰς καλύβας ξυνθέντας τὰς κόγχας. στέγην δὲ εἶναι αὐ-
 ταῖς τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθύων· καὶ τούτους τοὺς ἀλιέας
 ὕδατι ὀλίγῳ διαχρῆσθαι, χαλεπῶς διαμωμένους τὸν κά-
 χληκα, καὶ οὐδὲ τούτῳ πάντῃ γλυκεῖ τῷ ὕδατι. 30
- 4 Ὡς δὲ ἀφίκετο Ἀλέξανδρος ἐς χώρον τινα τῆς Γα-
 δρωσίας ἵνα ἀφθονώτερος ἦν σῖτος, διανέμει ἐς τὰ ὑπο-
 ζύγια τὸν καταληφθέντα· καὶ τοῦτον σημηνάμενος τῇ ἐαν-
 τοῦ σφραγίδι, κατακομίζεσθαι κελεύει ὥς ἐπὶ θάλασσαν.

ἐν ᾧ δὲ ἦει ὡς ἐπὶ τὸν σταθμὸν ἐνθενπερ ἐγγυτάτω ἦν
 ἡ θάλασσα, ἐν τούτῳ ὀλίγα φροντίσαντες οἱ στρατιῶται
 τῆς σφραγίδος αὐτοῖ τε οἱ φύλακες τῷ σίτῳ ἐχρήσαντο
 καὶ ὅσοι μάλιστα λιμῷ ἐπιέζοντο καὶ τούτοις μετέδωκαν.
 5 ἐς τοσόνδε πρὸς τοῦ κακοῦ ἐνικῶντο, ὡς τὸν πρόδηλον 5
 καὶ παρόντα ἤδη ὄλεθρον τοῦ ἀφανοῦς τε καὶ πρόσω ἔτι
 ὄντος ἐκ τοῦ βασιλέως κινδύνου ξὺν λογισμῷ ἔδοξε σφισιν
 ἔμπροσθεν ποιήσασθαι. καὶ Ἀλέξανδρος καταμαθὼν τὴν
 ἀνάγκην συνέγνω τοῖς πράξασιν. αὐτὸς δὲ ὅσα ἐκ τῆς
 10 χώρας ἐπιδραμὼν ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη εἰς ἐπισιτισμὸν τῇ
 στρατιᾷ τῇ περιπλεύσῃ ξὺν τῷ σιόλῳ, ταῦτα κομίσοντα
 πέμπει Κρηθεά τὸν Καλλατιανόν. καὶ τοῖς ἐγγωρίοις 6
 προσετάχθη ἐκ τῶν ἄνω τόπων σιτόν τε ὅσον δυνατοὶ
 ἦσαν κατακομίσαι ἀλέσαντας καὶ τὰς βαλάνους τὰς τῶν
 15 φροίνικων καὶ πρόβατα ἐς ἀγορὰν τῷ στρατῷ. καὶ ἐς
 ἄλλον αὖ τόπον Τήλεφον κατέπεμψε τῶν ἐταίρων σὺν
 σίτῳ οὐ πολλῷ ἀληλεσμένῳ.

Αὐτὸς δὲ προὔχῳρει ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια τῶν Γα- 24
 δρωσῶν, ὃ δὲ χῳρος Ποῦρα ὀνομάζεται, ἵνα περ ἀφίκετο
 20 ἐξ Ὠρωῶν ὁρμηθεὶς ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις ἐξήκοντα. καὶ
 λέγουσιν οἱ πολλοὶ τῶν συγγραψάντων τὰ ἅμῃ Ἀλέξαν-
 δρον οὐδὲ τὰ ξύμπαντα ὅσα ἐταλαιπώρησεν αὐτῷ κατὰ
 Ἀσίαν ἢ στρατιὰ ξυμβληθῆναι ἄξια εἶναι τοῖς τῇδε πονη-
 θεῖσι πόνοις. οὐ μὲν ἀγνοήσαντα Ἀλέξανδρον τῆς ὁδοῦ 2
 25 τὴν χαλεπότητα, ταύτη ἐλθεῖν, τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος
 λέγει ὧδε, ἀλλὰ ἀκούσαντα γὰρ ὅτι οὐπω τις πρόσθεν
 διελθὼν ταύτη ξὺν στρατιᾷ ἀπεσώθη ὅτι μὴ Σεμίραμις
 ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε· καὶ ταύτην δὲ ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ξὺν
 εἴκοσι μόνοις τῆς στρατιᾶς ἀποσωθῆναι· Κῦρον δὲ τὸν
 30 Καμβίσου ξὺν ἑπτὰ μόνοις καὶ τοῦτον. ἐλθεῖν γὰρ δὴ 3
 καὶ Κῦρον ἐς τοὺς χώρους τούτους ὡς ἐσβαλοῦντα ἐς τὴν
 Ἰνδῶν γῆν, φθάσαι δὲ ὑπὸ τῆς ἐρημίας τε καὶ ἀπορίας
 τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπολέσαντα τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς.
 καὶ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐξαγγελλόμενα ἔριν ἐμβαλεῖν πρὸς
 35 Κῦρον καὶ Σεμίραμιν. τούτων τε οὖν ἕνεκα καὶ ἄμα ὡς
 τῷ ναυτικῷ ἐγγύθεν ἐκπορίζεσθαι τὰ ἀναγκαῖα, λέγει

4 Νεάρχος ταύτην τραπῆναι Ἀλέξανδρον. τό τε οὖν καῦμα
 ἐπιφλέγον καὶ τοῦ ὕδατος τὴν ἀπορίαν πολλὴν τῆς στρα-
 τιᾶς διαφθεῖραι καὶ μάλιστα δὴ τὰ ὑποζύγια· ταῦτα μὲν
 οὖν πρὸς τοῦ βάθους τε τῆς ψάμμου καὶ τῆς θέρμης,
 ὅτι κεκαυμένη ἦν, τὰ πολλὰ δὲ καὶ δίψει ἀπόλλυσθαι· 5
 καὶ γὰρ καὶ γηλόφοις ἐπιτευχάνειν ὑψηλοῖς ψάμμου βα-
 θείας, οὐ νευαγμένης, ἀλλ' οἷας δέχεσθαι καθάπερ ἐς
 5 πηλὸν ἢ ἔτι μᾶλλον ἐς χιόνα ἀπάτητον ἐπεμβαίνοντας. καὶ
 ἅμα ἐν ταῖς προσβάσεσιν τε καὶ καταβαίνοντας τοὺς τε
 ἵππους καὶ τοὺς ἡμιόνους ἔτι μᾶλλον κακοπαθεῖν τῷ ἀνω- 10
 μάλῳ τῆς ὁδοῦ καὶ ἅμα οὐ βεβαίῳ. τῶν δὲ σταθμῶν τὰ
 μήκη πιέσαι οὐχ ἥκιστα τὴν στρατιάν· ἀπορία γὰρ ὕδατος
 οὐ ξυμμέτρους μᾶλλον τι ἤγε πρὸς ἀνάγκην τὰς πορείας
 6 ποιῆσθαι. ὁπότε μὲν δὴ τῆς νυκτὸς ἐπελθόντες τὴν
 ὁδὸν ἦντινα ἀνύσαι ἐχρῆν ἔωθεν πρὸς ὕδωρ ἔλθοιεν, οὐ 15
 πάντῃ ἐταλαιπωροῦντο· προχωροῦσης δὲ τῆς ἡμέρας ὑπὸ
 μήκους τῆς ὁδοῦ, εἰ ὁδοιποροῦντες ἔτι ἐγκαταληφθεῖεν
 ἐνταῦθα ἂν ἐταλαιπώρουν πρὸς τοῦ καύματός τε καὶ ἅμα
 δίψει ἀπαύστῳ συνεχόμενοι.

25 Τῶν δὲ δὴ ὑποζυγίων πολλὸς ὁ φθόρος καὶ ἐκούσιος 20
 τῇ στρατιᾷ ἐγίνετο· ξυνιόντες γάρ, ὁπότε ἐπιλείποι σφᾶς
 τὰ σιτία καὶ τῶν ἵππων τοὺς πολλοὺς ἀποσφάζοντες καὶ
 τῶν ἡμιόνων τὰ κρέα ἐσιτοῦντο, καὶ ἔλεγον δίψει ἀπο-
 θανεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ καμάτου ἐκλιπόντας· καὶ ὁ τὴν
 ἀτρέκειαν τοῦ ἔργου ἐξελέγξων ὑπὸ τε τοῦ πόνου οὐδεὶς 25
 2 ἦν καὶ ὅτι ξύμπαντες τὰ αὐτὰ ἡμάρτανον. καὶ Ἀλέξαν-
 δρον μὲν οὐκ ἐλελήθει τὰ γινόμενα, ἴασι δὲ τῶν παρόν-
 των ἑώρα τὴν τῆς ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλον τι ἢ τὴν
 ὥς γινωσκομένων ἐπιχώρησιν. οὐκουν οὐδὲ τοὺς νόσω
 κάμνοντας τῆς στρατιᾶς οὐδὲ τοὺς διὰ κάματον ὑπολει- 30
 πομένους ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄγειν ἔτι ἦν εὐμαρῶς ἀπορία τε
 τῶν ὑποζυγίων καὶ ὅτι τὰς ἀμάξας αὐτοὶ κατέκοπτον,
 ἀπόρους οὕσας αὐτοῖς ὑπὸ βάθους τῆς ψάμμου ἄγεσθαι,
 καὶ ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις σταθμοῖς διὰ ταῦτα ἐξηναγκά-

8 ἐπεμβαίνοντας Κτ.: ἐπιβαίνοντας. — 13 ξυμμέτρους S.: ξύμ-
 μετρος οὔσα.

ζοντο οὐ τὰς βραχυτάτας ἶναι τῶν ὁδῶν, ἀλλὰ τὰς εὐπο-
ρωτάτας τοῖς ζεύγεσι. καὶ οὕτως οἱ μὲν νόσῳ κατὰ τὰς 3
ὁδοὺς ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καμάτου ἢ καύματος ἢ τῷ
δίψει οὐκ ἀντέχοντες, καὶ οὔτε οἱ ἄξοντες ἦσαν οὔτε οἱ
5 μένοντες θεραπεύσοντες· σπουδῇ γὰρ πολλῇ ἐγίγνετο ὁ
στόλος, καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ παντός προθύμῳ τὸ καθ'
ἐκάστους ξὺν ἀνάγκῃ ἡμελεῖτο· οἱ δὲ καὶ ὑπὼρ κάτοχοι
κατὰ τὰς ὁδοὺς γενόμενοι, οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πολὺ τὰς
πορείας ποιοῦμενοι, ἔπειτα ἐξαναστάντες, οἷς μὲν δύναιμι
10 ἔτι ἦν κατὰ τὰ ἴχνη τῆς στρατιᾶς ἐφομαρτήσαντες ὀλίγοι
ἀπὸ πολλῶν ἐσώθησαν· οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ ἐν πελάγει
ἐκπεσόντες ἐν τῇ ψάμμῳ ἀπώλλυντο.

Ξυνηνέχθη δὲ τῇ στρατιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα, ὃ δὴ 4
οὐχ ἥκιστα ἐπίεσεν αὐτοὺς τε καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ
15 ὑποζύγια. ὕεται γὰρ ἡ Γαδρωσίῳ γῇ ὑπ' ἀνέμων τῶν
ἐτησίῳν, καθάπερ οὖν καὶ ἡ Ἰνδῶν γῇ, οὐ τὰ πεδία τῶν
Γαδρωσίῳν, ἀλλὰ τὰ ὄρη, ἵναπερ προσφέρονται τε αἱ νε-
φέλαι ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ ἀναχέονται, οὐχ ὑπερβάλλου-
σαι τῶν ὁρῶν τὰς κορυφάς. ὥς δὲ ἡλίσθη ἡ στρατιὰ 5
20 πρὸς χειμάρρῳ ὀλίγου ὕδατος, αὐτοῦ δὴ ἕνεκα τοῦ ὕδατος,
ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐμπλησθεὶς ὑπὸ τῶν
ὄμβρων ὁ χειμάρρους ὁ ταύτῃ ῥέων, ἀφανῶν τῇ στρατιᾷ
γεγενημένων τῶν ὄμβρων, τοσοῦτ' ἐπῆλθε τῷ ὕδατι, ὥς
γύναια καὶ παιδάρια τὰ πολλὰ τῶν ἐπομένων τῇ στρατιᾷ
25 διαφθεῖραι καὶ τὴν κατασκευὴν τὴν βασιλικὴν ξύμπασαν
ἀφανίσαι καὶ τῶν ὑποζυγίων ὅσα ἀπελείπετο, αὐτοὺς δὲ
μόλις καὶ χαλεπῶς ξὺν τοῖς ὅπλοις οὐδὲ τούτοις πᾶσιν
ἀποσωθῆναι. οἱ πολλοὶ δὲ καὶ πίνοντες, ὅποτε ἐκ καύ- 6
ματός τε καὶ δίψους ὕδατι ἀθρόῳ ἐπιτίχοιεν, πρὸς αὐτοῦ
30 τοῦ ἀπαύστου ποτοῦ ἀπύλλυντο, καὶ τούτων ἕνεκα Ἀλέξ-
ανδρος τὰς στρατοπεδείας οὐ πρὸς τοῖς ὕδασι αὐτοῖς
τὸ πολὺ ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ἀπέχων ὅσον εἴκοσι σταδίους
μάλιστα, ὥς μὴ ἀθρόους ἐμπίπτοντας τῷ ὕδατι αὐτοὺς
τε καὶ κτήνη ἀπόλλυσθαι καὶ ἅμα τοὺς μάλιστα ἀκράτο-
ρας σφῶν, ἐπεμβαίνοντας ἐς τὰς πηγὰς ἢ τὰ ῥεύματα,
διαφθεῖρειν καὶ τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ ὕδωρ

26 Ἐνθα δὲ ἔργον καλὸν εἶπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλεξάνδρου
οὐκ ἔδοξέ μοι ἀφανίσαι, ἣ ἔν τῇδε τῇ χώρᾳ πραχθὲν ἢ
ἔτι ἔμπροσθεν ἐν Παραπαισιάδαις, ὡς μετεξέτεροι ἀνέ-
γραψαν. ἵεναι μὲν τὴν στρατιὰν διὰ ψάμμου τε καὶ τοῦ
καύματος ἤδη ἐπιφλέγοντος, ὅτι πρὸς ὕδωρ ἔχρην ἕξαν- 5
σαι· τὸ δὲ ἦν πρόσω τῆς ὁδοῦ· καὶ αὐτόν τε Ἀλεξάν-
δρον δίψει κατεχόμενον μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς, πῆζον
δὲ ὁμῶς ἡγεῖσθαι, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας, οἵ-
άπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιῷδε, κουφοτέρως φέρειν τοὺς πό-
2 νους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως· ἐν δὲ τούτῳ τῶν 10
ψιλῶν τινὰς κατὰ ζήτησιν ὕδατος ἀποτραπέντας ἀπὸ τῆς
στρατιᾶς εὗρεῖν ὕδωρ συλλελεγμένον ἐν τινι χαράδρᾳ
οὐ βαθείᾳ, ὀλίγην καὶ φαύλην πίδακα· τοῦτο οὖν χαλε-
πῶς συλλέξαντας σπουδῇ ἵεναι παρ' Ἀλεξάνδρον, ὡς
μέγα δὴ τι ἀγαθὸν φέροντας· ὡς δὲ ἐπέλαζον ἤδη, ἐμ- 15
βαλόντας ἐς κράνος τὸ ὕδωρ προσενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ.
3 τὸν δὲ λαβεῖν μὲν καὶ ἐπαινέσαι τοὺς κομίσαντας· λα-
βόντα δὲ ἐν ὧσει πάντων ἐκχέαι· καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ ἔργῳ ἐς
τοσόνδε ἐπιρρωσθῆναι τὴν στρατιὰν ξύμπασαν ὥστε εἰ-
κάσαι ἂν τινὰ πότον γενέσθαι πᾶσιν ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ τὸ 20
πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐκχυθέν. τοῦτο ἐγώ, εἶπερ τι ἄλλο,
τὸ ἔργον εἰς καρτερίαν τε καὶ ἅμα στρατηγίαν ἐπαινῶ
Ἀλεξάνδρου.

4 Ξυνηνέχθη δέ τι καὶ τοιόνδε τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ γῇ
ἐκεῖνῃ. οἱ γὰρ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ τελευτῶντες οὐκέτι 25
μεμνησθαι ἔφασκον τὴν ὁδόν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι γὰρ τὰ
σημεῖα αὐτῆς πρὸς τοῦ ἀνέμου ἐπιπνεύσαντος· καὶ οὐκ
εἶναι ἐν τῇ ψάμμῳ πολλῇ τε καὶ ὁμοίᾳ πάντῃ νενημένῃ
ὅτι τεκμηριώσονται τὴν ὁδόν, οὐτ' οὖν δένδρα ξυνήθη
παρ' αὐτὴν πεφυκότα, οὔτε τινὰ γήλοφον βέβαιον ἀνε- 30
στηκότα· οὐδὲ πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ ἢ μεθ' ἡμέραν
πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετῆσθαί σφισι τὰς πορείας, καθά-
περ τοῖς ναύταις πρὸς τῶν ἄρκτων τὴν μὲν Φοίνιξι, τὴν

6 πρόσω Schneiderus: πρόσθεν. — αὐτόν τε] αὐτόν δέ S. —
8 ὥστε Raphaelius: ὡς δέ. — 13 τοῦτο οὖν S.: καὶ τοῦτο οὐ. —
26 ἀφανισθῆναι γὰρ Pflugius: ἀφανισθῆναι. — 27 καὶ οὐκ Pflugius:
καὶ οὐ γάρ

ὀλίγην, τὴν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, τὴν μείζονα. ἔνθα 5
 δὴ Ἀλέξανδρον ξυνέντα ὅτι ἐν ἀριστερᾷ δεῖ ἀποκλιναντα
 ἄγειν, ἀναλαβόντα ὀλίγους ἅμα οἱ ἱππέας προκεχωρηκέ-
 ναι· ὥς δὲ καὶ τούτων οἱ ἱπποὶ ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ καύ-
 5 ματος, ἀπολιπεῖν καὶ τούτων τοὺς πολλούς, αὐτὸν δὲ ξὺν
 πέντε τοῖς πᾶσιν ἀφιππάσασθαι, καὶ εὐρεῖν τὴν θάλασ-
 σαν· διαμησάμενόν τε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τὸν κάχληκα
 ἐπιτυχεῖν ὕδατι γλυκεῖ καὶ καθαρῷ, καὶ οὕτω μετελθεῖν
 τὴν στρατιὰν πᾶσαν· καὶ εἰς ἑπτὰ ἡμέρας ἰέναι παρὰ
 10 τὴν θάλασσαν, ὑδρευομένους ἐκ τῆς ἡϊόνος. ἔνθεν δέ,
 ἤδη γὰρ γινώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἡγεμόνας, ἐπὶ τῆς με-
 σογαίας ποιῆσθαι τὸν στόλον.

Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τῶν Γαδρωσίων τὰ βασίλεια, ἀνα- 27
 παύει ἐνταῦθα τὴν στρατιάν. καὶ Ἀπολλοφάνην μὲν
 15 παύει τῆς σατραπείας, ὅτι οὐδενὸς ἔγνω ἐπιμεληθέντα
 τῶν προεπηγγελμένων, Θόαντα δὲ σατραπεύειν τῶν ταύτη
 ἔταξε· τούτου δὲ νόσῳ τελευτήσαντος Σιβύρτιος τὴν σα-
 τραπείαν ἐκδέχεται· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ Καρμανίας σατράπης
 ἦν νεωστὶ ἐξ Ἀλεξάνδρου ταχθεὶς· τότε δὲ τούτῳ μὲν
 20 Ἀραχωτῶν τε καὶ τῶν Γαδρωσίων ἄρχειν ἐδόθη, Καρμα-
 νίαν δὲ ἔσχε Τληπόλεμος ὁ Πυθοφάνους. ἤδη τε ἐπὶ 2
 Καρμανίας προὔχῳρι ὁ βασιλεὺς καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ
 Φιλίππον τὸν σατράπην τῆς Ἰνδῶν γῆς ἐπιβουλευθέντα
 πρὸς τῶν μισθοφόρων δόλῳ ἀποθανεῖν, τοὺς δὲ ἀποκτεί-
 25 ναντας ὅτι οἱ σωματοφύλακες τοῦ Φιλίππου οἱ Μακεδό-
 νες τοὺς μὲν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, τοὺς δὲ καὶ ὕστερον
 λαβόντες ἀπέκτειναν. ταῦτα δὲ ὥς ἔγνω, ἐκπέμπει γράμ-
 ματα ἐς Ἰνδοὺς παρὰ Εὐδήμῳν τε καὶ Ταξίλῃν ἐπιμελεῖ-
 σθαι τῆς χώρας τῆς πρόσθεν ὑπὸ Φιλίππῳ τεταγμένης
 30 ἔστ' ἂν αὐτὸς σατράπην ἐκπέμψῃ ἐπ' αὐτῆς.

Ἦδη δ' ἐς Καρμανίαν ἦκοντος Ἀλεξάνδρου Κράτερος 3
 ἀφικνεῖται, τὴν τε ἄλλην στρατιάν ἅμα οἱ ἄγων καὶ τοὺς
 ἐλέφαντας καὶ Ὀρδάνην τὸν ἀποστάντα καὶ νεωτερίσαντα
 συνειληφώς. ἐνταῦθα δὲ Στασάνωρ τε ὁ Ἀρείων καὶ

Ζαραγγῶν σατράπης ἦκε καὶ ξὺν αὐτοῖς Φαρισμάνης ὁ
 Φραταφέρνου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων σατράπου
 παῖς. ἦγον δὲ καὶ οἱ στρατηγοὶ οἱ ὑπολειφθέντες ἅμα
 Παρμενίωνι ἐπὶ τῆς στρατιᾶς τῆς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρός
 τε καὶ Σιτάλκης καὶ Ἡράκων, τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς 5
 4 καὶ οὗτοι ἄγοντες. τοὺς μὲν δὴ ἀμφὶ Κλέανδρόν τε καὶ
 Σιτάλκην πολλὰ ἐπικαλούντων αὐτοῖς τῶν τε ἐγχωρίων καὶ
 τῆς στρατιᾶς αὐτῆς, ὡς ἱερά τε πρὸς αὐτῶν σεσυλημένα
 καὶ θήκας παλαιὰς κεινημένας καὶ ἄλλα ἄδικα ἔργα ἐς
 τοὺς ὑπηκόους τετολμημένα καὶ ἀτάσθαλα, ταῦτα ὡς ἐξη- 10
 λέγχθη, τοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις δέος
 εἶναι ὅσοι σατράπαι ἢ ὑπαρχοὶ ἢ νομάρχαι ἀπολείποντο,
 5 τὰ ἴσα ἐκείνοις πλημμελοῦντας πείσεσθαι· (καὶ τοῦτο,
 εἴπερ τι ἄλλο, κατέσχευεν ἐν κόσμῳ τὰ ἔθνη τὰ ἐξ Ἀλεξάν-
 δρου δοριάλωτα ἢ ἐκόντα προσχωρήσαντα, τοσαῦτα μὲν 15
 πληθύνοντα, τοσόνδε δὲ ἀλλήλων ἀφροστηκότα, ὅτι οὐκ ἐξῆν
 ὑπὸ τῇ Ἀλεξάνδρου βασιλείᾳ ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀρχομένους
 ὑπὸ τῶν ἀρχόντων.) Ἡράκων δὲ τότε μὲν ἀφείθη τῆς
 αἰτίας· ὀλίγον δὲ ὕστερον ἐξελεγχθεὶς πρὸς ἀνδρῶν Σου-
 σίων σεσυληκέναι τὸ ἐν Σούσοις ἱερὸν καὶ οὗτος ἔδωκε 20
 6 δίκην. οἱ δὲ ξὺν Στασάνορι καὶ Φραταφέρνῃ πληθὺς τε
 ὑποζυγίων παρ' Ἀλέξανδρον ἄγοντες ἦλθον καὶ καμήλους
 πολλὰς, ὡς ἔμαθον ὅτι τὴν ἐπὶ Γαδρωσίων ἄγει, εἰκάσαν-
 τες ὅτι αὐτὰ ἐκεῖνα πείσεται αὐτῷ ἡ στρατιὰ ἃ δὴ ἔπαθε.
 καὶ οὖν καὶ ἐν καιρῷ μὲν καὶ οὗτοι ἀφίκοντο, ἐν καιρῷ 25
 δὲ οἱ καμήλοί τε καὶ τὰ ὑποζύγια· διένειμε γὰρ ξύμπαντα
 Ἀλέξανδρος τοῖς μὲν ἡγεμόσι κατ' ἄνδρα, τοῖς δὲ κατ'
 ἵλας τε καὶ ἑκατοστίδας, τοῖς δὲ κατὰ λόχους, ὅπως τὸ
 πληθὺς τῶν ὑποζυγίων τε καὶ καμήλων αὐτῷ ξυνέβαινεν.
 28 Ἦδη δὲ τινες καὶ τοιαύδε ἀνέγραψαν, οὐ πιστὰ ἐμοὶ 30
 λέγοντες, ὡς συζεύξας δύο ἄρμαμάξας κατακείμενος ξὺν
 τοῖς ἐταίροις καταλούμενος τὴν διὰ Καρμανίας ἦγεν, ἡ
 στρατιὰ δὲ αὐτῷ ἐστεφανωμένη τε καὶ παίζουσα εἵπετο,
 προὔκειτο δὲ αὐτῇ σιτά τε καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τρυφὴν παρὰ

1 Ζαραγγῶν S.: ὁ Ζαραγγῶν. — 10 ἐξηλέγχθη S.: ἐξηγγέλθη. —
 16 τοσόνδε Kt.: τόσον. — 24 αὐτὰ Kt.: τὰ αὐτά.

τὰς ὁδοὺς συγκεκομισμένα πρὸς τῶν Καρμανίων, καὶ ταῦτα
 πρὸς μίμησιν τῆς Διονύσου Βακχείας ἀπεικάσθη Ἀλεξ-
 άνδρῳ, ὅτι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου λόγος ἐλέγετο καταστρεψά- 2
 μενον Ἰνδοὺς Διόνυσον οὕτω τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπελ-
 5 θεῖν, καὶ Θριάμβόν τε αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸν Διόνυσον
 καὶ τὰς ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς ἐκ πολέμου πομπὰς ἐπὶ
 τῷ αὐτῷ τούτῳ Θριάμβους. ταῦτα δὲ οὔτε Πτολεμαῖος
 ὁ Λάγου οὔτε Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου ἀνέγραψαν
 οὐδέ τις ἄλλος ὄντινα ἱκανόν ἂν τις ποιήσαιτο τεκμηριῶ-
 10 σαι ὑπὲρ τῶν τοιῶνδε. καὶ μοι ὥς οὐ πιστὰ ἀναγεγρά-
 φθαι ἐξήρχεσεν. ἀλλ' ἐκεῖνα ἤδη Ἀριστοβούλῳ ἐπόμενος 3
 ξυγγράφω, θῦσαι ἐν Καρμανίᾳ Ἀλέξανδρον χαριστήρια
 τῆς κατ' Ἰνδῶν νίκης καὶ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ὅτι ἀπε-
 σώθη ἐκ Γαδρωσίων, καὶ ἀγῶνα διαθεῖναι μουσικόν τε
 15 καὶ γυμνικόν· κατατάξαι δὲ καὶ Πενθέστην ἐς τοὺς σωματο-
 φύλακας, ἥδη μὲν ἔγνωκότε σατράπην καταστήσαι τῆς
 Περσίδος, ἐθέλοντα δὲ πρὸ τῆς σατραπείας μὴδὲ ταύτης
 τῆς τιμῆς καὶ πίστεως ἀπείρατον εἶναι, ἐπὶ τῷ ἐν Μαλ-
 λοῖς ἔργῳ· εἶναι δὲ αὐτῷ ἑπτὰ εἰς τότε σωματοφύλακας, 4
 20 Λεοννάτον Ἀντέου, Ἡφαιστίωνα τὸν Ἀμύντορος, Λυσί-
 μαχον Ἀγαθοκλέους, Ἀριστόνουν Πεισαίου, τούτους μὲν
 Πελλαιοὺς, Περδίκκαν δὲ Ὀρόντου ἐκ τῆς Ὀρεσιδίδος,
 Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγου καὶ Πείθωνα Κρατεῦα Ἑορδαί-
 ους· ὄγδοον δὲ προσγενέσθαι αὐτοῖς Πενθέστην τὸν Ἀλεξ-
 25 άνδρου ὑπερασπίσαντα.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Νέαρχος περιπλεύσας τὴν Ὠρων 5
 τε καὶ Γαδρωσίων γῆν καὶ τὴν Ἰχθυοφάγων κατῆρεν ἐς
 τῆς Καρμανίας τὰ πρὸς θάλασσαν ὥκισμένα· ἐνθεν δὲ
 ἀνελθὼν σὺν ὀλίγοις Ἀλεξάνδρῳ ἀπήγγειλε τὰ ἀμφὶ τὸν
 30 περίπλουν τὸν γενόμενον αὐτῷ κατὰ τὴν ἔξω θάλασσαν.
 τοῦτον μὲν δὴ καταπέμπει αὐθις ἐκπεριπλεύσοντα ἔστε 6
 ἐπὶ τὴν Σουσιανῶν τε γῆν καὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ
 τὰς ἐκβολάς· ὅπως δὲ ἐπλεύσθη αὐτῷ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ
 ποταμοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τὸ στόμα

5 τε αὐτόν] αὐτόν τε vel δὲ αἰτόν S. — 11 ἐξήρχεσεν E.: ἐξήρ-
 κεσαν. — 27 καὶ τὴν Kt.: καὶ τῶν.

τοῦ Τίγρητος, ταῦτα ἰδία ἀναγράψω αὐτῷ Νεάρχῳ ἐπό-
μενος, ὥς καὶ τήνδε εἶναι ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν
ἑνυγγραφίην. ταῦτα μὲν δὲ ἐν ἑστέρω ἔσται τυχόν, εἰ ὁ
τε θυμὸς με καὶ ὁ δαίμων ἄγει ταύτη.

Ἀλέξανδρος δὲ Ἡφαιστίωνα μὲν σὺν τε τῇ πλείστῃ 5
μοῖρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ τοὺς ἐλέ-
φαντας ἅμα οἱ ἔχοντα τὴν παρὰ θάλασσαν ἀπὸ Καρμα-
νίας ὥς ἐπὶ τὴν Περσίδα ἄγειν ἐκέλευσεν, ὅτι χειμῶνος
ὦρα γιγνομένου αὐτῷ τοῦ στόλου τὰ πρὸς τῇ θαλάσῃ
τῆς Περσίδος ἀλεινὰ τε ἦν καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθό- 10
νως ἔχοντα.

29 Αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς κουφοτάτοις τῶν πεζῶν καὶ ξὺν
τῶν ἵππέων τοῖς ἑταίροις καὶ μέρει τινὶ τῶν τοξοτῶν
ἦει τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος. Στασάνορα δὲ
2 καταπέμπει ἐπὶ τὴν χώραν τὴν ξαυτοῦ. ὥς δὲ ἐπὶ τοῖς 15
ὄροις ἦν τῆς Περσίδος, Φρασαόρτην μὲν οὐ κατέλαβε
σατραπεύοντα ἔτι, (νόσῳ γὰρ τετελευτηκῶς ἐτύγγανεν ἐν
Ἰνδοῖς ἔτι Ἀλεξάνδρου ὄντος) Ὀρξίνης δὲ ἐπεμέλετο τῆς
Περσίδος, οὐ πρὸς Ἀλεξάνδρου κατασταθεῖς, ἀλλ' ὅτι
οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτὸν ἐν κόσμῳ Πέρσας διαφυλάξαι Ἀλεξ- 20
3 ἀνδρῶ, οὐκ ὄντος ἄλλου ἄρχοντος. ἦλθε δὲ ἐς Πασαρ-
γάδας καὶ Ἀτροπάτης ὁ Μηδίας σατράπης, ἄγων Βα-
ριάξην ἄνδρα Μηδὸν συνειλημμένον, ὅτι ὀρθὴν τὴν χίτα-
ριν περιθέμενος βασιλέα προσεῖπεν αὐτὸν Περσῶν τε καὶ
Μηδῶν, καὶ ξὺν τούτῳ τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τοῦ νεω- 25
τερισμοῦ τε καὶ τῆς ἀποστάσεως. τούτους μὲν δὲ ἀπέ-
κτεινεν Ἀλέξανδρος.

4 Ἐλύπησε δὲ αὐτὸν ἡ παρανομία ἡ ἐς τὸν Κύρου τοῦ
Καμβύσου τάφον, ὅτι διορωρυγμένον τε καὶ σεσυλημένον
κατέλαβε τοῦ Κύρου τὸν τάφον, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος. 30
εἶναι γὰρ ἐν Πασαργάδαις ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ βασιλικῷ
Κύρου ἐκείνου τάφον, καὶ περὶ αὐτὸν ἄλλος πεφυτεῦσθαι
δένδρων παντοίων, καὶ ὕδατι εἶναι κατάρρυστον καὶ πόαν
5 βαθεῖαν πεφυκέναι ἐν τῷ λειμῶνι. αὐτὸν δὲ τὸν τάφον

3 εἰ ὁ τε Duebnerus: εἰσῴτε. — 10 τῆς Περσίδος Kr.: τῇ Περσί-
δος. — 23 χίταριν Kr.: κίδαριν.

τὰ μὲν κάτω λίθου τετραπέδου ἐς τετράγωνον σχῆμα πεποιῆσθαι. ἄνωθεν δὲ οἶκημα ἐπεῖναι λίθινον ἐστεγασμένον, θυρίδα ἔχον φέρουσαν εἴσω στενήν, ὥς μόλις ἂν ἐνὶ ἀνδρὶ οὐ μεγάλῳ πολλὰ κακοπαθοῦντι παρελθεῖν. ἐν δὲ
 5 τῷ οἰκήματι πύελον χρυσοῦν κεῖσθαι, ἵνα τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐτέθαιτο, καὶ κλίνην παρὰ τῇ πυλῶν· πόδας δὲ εἶναι τῇ κλίνῃ χρυσοῦς σφυρηλάτους, καὶ τάπητα ἐπιβλημάτων Βαβυλωνίων, καὶ καννάκας πορφυροῦς ὑποστρώματα. ἐπεῖναι δὲ καὶ κάνδυς καὶ ἄλλους χιτῶνας τῆς Βα- 6
 10 βυλωνίου ἐργασίας. καὶ ἀναξυρίδες Μηδικαὶ καὶ στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς λέγει ὅτι ἔκειντο, αἱ δὲ πορφύρας, αἱ δὲ ἄλλης καὶ ἄλλης χροῆς, καὶ στρεπτοὶ καὶ ἀκινάκαι καὶ ἐνώτια χρυσοῦ τε καὶ λίθων κολλητά, καὶ τράπεζα ἔκειτο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς κλίνης ἡ πύελος ἔκειτο ἡ τὸ σῶμα τοῦ
 15 Κύρου ἔχουσα. εἶναι δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου πρὸς τῇ 7' ἀναβάσει τῇ ἐπὶ τὸν τάφον φερούσῃ οἶκημα σμικρὸν τοῖς Μάγοις πεποιημένον, οἱ δὲ ἐφύλασσον τὸν Κύρου τάφον, ἔτι ἀπὸ Καμβύσου τοῦ Κύρου, παῖς παρὰ πατρός ἐκδεχόμενος τὴν φυλακὴν. καὶ τούτοις πρόβατόν τε ἐς ἡμέραν
 20 ἐδίδοδοτο ἐκ βασιλείως καὶ ἀλεύρων τε καὶ οἶνον τεταγμένα καὶ ἵππος κατὰ μῆνα ἐς θυσίαν τῷ Κύρῳ. ἐπεγέγραπτο 8
 δὲ ὁ τάφος Περσικοῖς γράμμασι· καὶ ἐδήλου Περσιστὶ τάδε· ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κύρὸς εἰμι ὁ Καμβύσου ὁ τὴν ἀρχὴν Πέρσας καταστησάμενος καὶ τῆς
 25 Ἀσίας βασιλεύσας. Μὴ οὖν φθονήσης μοι τοῦ μνήματος.

Ἀλέξανδρος δὲ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ, ὅποτε ἔλοι 9
 Πέρσας, παριέναι ἐς τοῦ Κύρου τὸν τάφον) τὰ μὲν ἄλλα καταλαμβάνει ἐκπεφορημένα πλὴν τῆς πυλῶν καὶ τῆς
 30 κλίνης· οἱ δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐλωβήσαντο, ἀφελόντες τὸ πῶμα τῆς πυλῶν, καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλον· αὐτὴν δὲ τὴν πύελον ἐπειρῶντο εὐογκόν σφισι ποιήσασθαι καὶ ταύτῃ εὐφορον τὰ μὲν παρακόπτοντες, τὰ δὲ ξυνθλῶντες αὐτῆς. ὥς δὲ οὐ προὔχώρει αὐτοῖς τοῦτο τὸ

- 10 ἔργον, οὕτω δὲ ἑάσαντες τὴν πύελον ἀπῆλθον. καὶ λέγει
 Ἀριστόβουλος αὐτὸς ταχθῆναι πρὸς Ἀλεξάνδρου κοσμη-
 σαι ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν τάφον· καὶ τοῦ μὲν σώμα-
 τος ὅσαπερ ἔτι σῶα ἦν καταθεῖναι ἐς τὴν πύελον καὶ τὸ
 πῶμα ἐπιθεῖναι· ὅσα δὲ λελώβητο αὐτῆς κατορθῶσαι· καὶ 5
 τὴν κλίνην ἐντείνειν ταινίαις καὶ τᾶλλα ὅσα ἐς κόσμον ἔκειτο
 κατ' ἀριθμόν τε καὶ τοῖς πάλαι ὅμοια ἀποθεῖναι, καὶ τὴν
 θυρίδα δὲ ἀφανίσαι τὰ μὲν αὐτῆς λίθῳ ἐνοικοδομήσαντα,
 11 τὰ δὲ πηλῷ ἐμπλάσαντα· καὶ ἐπιβαλεῖν τῷ πηλῷ τὸ ση-
 μεῖον τὸ βασιλικόν. Ἀλέξανδρος δὲ ξυλλαβὰν τοὺς Μά- 10
 γους τοὺς φύλακας τοῦ τάφου ἐστρέβλωσεν, ὥς κατειπεῖν
 τοὺς δράσαντας· οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε σφῶν οὔτε ἄλλον κατ-
 εῖπον στρεβλούμενοι, οὐδὲ ἄλλη· πη ἐξηλέγχοντο ξυνειδό-
 τες τῷ ἔργῳ· καὶ ἐπὶ τῷδε ἀφείθησαν ἐξ Ἀλεξάνδρου.
- 30 Ἐνθεν δὲ ἐς τὰ βασίλεια ἦει τὰ Περσῶν, ἃ δὲ πρό- 15
 σθεν κατέφλεξεν αὐτός, ὥς μοι λέλεκται, ὅτε οὐκ ἐπῆ-
 ρουν τὸ ἔργον· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπανελθὼν
 ἐπῆρει. καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ Ὀρξίνου πολλοὶ λόγοι ἐλέ-
 χθησαν πρὸς Περσῶν, ὃς ἤρξε Περσῶν ἐπειδὴ Φρασαόρτης
 2 ἐτελεύτησε. καὶ ἐξηλέγχθη Ὀρξίνης ἱερά τε ὅτι σεσυλήκει 20
 καὶ τάφους βασιλικούς, καὶ Περσῶν πολλοὺς ὅτι οὐ ξὺν
 δίκῃ ἀπέκτεινε. τοῦτον μὲν δὴ οἷς ἐτάχθη ὑπὸ Ἀλεξάν-
 δρου ἐκρέμασαν. σατράπην δὲ Πέρσαις ἔταξε Πενθέσταν
 τὸν σωματοφύλακα, πιστόν τε οἱ ἐς τὰ μάλιστα τιθέμε-
 νος, τά τε ἄλλα καὶ ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ, ἵνα προε- 25
 κινδύνευσέ τε καὶ συνεξέσωσεν Ἀλέξανδρον, καὶ ἄλλως τῷ
 3 βαρβαρικῷ τρόπῳ τῆς διαίτης οὐκ ἀξύμφορον· ἐδήλωσε
 δὲ ἐσθῆτά τε εὐθὺς ὥς κατεστάθη σατραπεύειν Περσῶν
 μόνος τῶν ἄλλων Μακεδόνων μεταβαλὼν τὴν Μηδικὴν καὶ
 φωνὴν τὴν Περσικὴν ἐκμαθὼν καὶ τᾶλλα ξύμπαντα ἐς 30
 τρόπον τὸν Περσικὸν κατασκευασάμενος. ἐφ' οἷς Ἀλέξ-
 ανδρός τε ἐπῆρει αὐτὸν καὶ οἱ Πέρσαι ὥς τὰ παρὰ σφίσι
 πρό τῶν πατρίων πρεσβεύοντι ἔχαιρον.

A P P I A N O Y
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ὡς δὲ ἐς Πασαργάδας τε καὶ ἐς Περσέπολιν ἀφί- 1
κετο Ἀλέξανδρος, πόθος λαμβάνει αὐτὸν καταπλεῦσαι
κατὰ τὸν Εὐφράτην τε καὶ κατὰ τὸν Τίγρητα ἐπὶ τὴν
θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τῶν τε ποταμῶν ἰδεῖν τὰς ἐκ-
5 βολὰς τὰς ἐς τὸν πόντον, καθάπερ τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ τὴν
ταύτην θάλασσαν. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὅτι ἐπενόει 2
Ἀλέξανδρος περιπλεῦσαι τὴν τε Ἀραβίαν τὴν πολλὴν καὶ
τὴν Αἰθιοπῶν γῆν καὶ τὴν Αἰθῶν τε καὶ τοὺς Νομάδας
ὑπὲρ τὸν Ἀτλαντα τὸ ὄρος ὡς ἐπὶ Γάδειρα εἶσω ἐς τὴν
10 ἱμετέραν θάλασσαν· καὶ τὴν Αἰθῶν τε καταστρεψάμενος
καὶ Καρχηδόνα οὕτω δὴ τῆς Ἀσίας πάσης δικαίως ἂν
βασιλεὺς καλεῖσθαι· τοὺς γάρ τοι Περσῶν καὶ Μήδων 3
βασιλέας, οὐδὲ τοῦ πολλοστοῦ μέρους τῆς Ἀσίας ἐπάρ-
χοντας, οὐ σὺν δίκη καλεῖν σφᾶς μεγάλους βασιλέας. ἔν-
15θεν δὲ οἱ μὲν [λέγουσιν] ὅτι ἐς τὸν πόντον τὸν Εὐξείνιον
ἐσπλεῖν ἐπενόει ἐς Σκύθας τε καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην,
οἱ δέ, ὅτι ἐς Σικελίαν τε καὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν· ἤδη γὰρ
καὶ ὑποκινεῖν αὐτὸν τὸ Ῥωμαίων ὄνομα προχωροῦν ἐπὶ
μέγα.
20 Ἐγὰρ δὲ ὅποια μὲν ἦν Ἀλεξάνδρου τὰ ἐνθυμήματα 4
οὔτι ἔχω ἐγὼ ἀτρεκέως ξυμβαλεῖν οὔτε μέλει ἔμοιγε εἰκά-

ζειν· ἐκεῖνο δὲ καὶ αὐτὸς ἂν μοι δοκῶ ἰσχυρίσασθαι, οὔτε
 μικρόν τι καὶ φραῦλον ἐπινοεῖν Ἀλέξανδρον οὔτε μείναι ἂν
 ἀτρεμοῦντα ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἤδη κεκτημένων, οὐδὲ εἰ τὴν
 Εὐρώπην τῇ Ἀσίᾳ προσέθηκεν, οὐδ' εἰ τὰς Βρεττανῶν
 νήσους τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλὰ ἔτι ἂν ἐπ' ἐκεῖνα ζητεῖν τι τῶν 5
 ἡγνοημένων, εἰ καὶ μὴ ἄλλω τῷ, ἀλλὰ αὐτόν γε αἰτῶ ἐρί-
 5 ζοντα. καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῶ τοὺς σοφιστὰς τῶν Ἰνδῶν,
 ὧν λέγουσιν ἔστιν οὗς καταληφθέντας ὑπ' Ἀλεξάνδρου
 ὑπαιθρίους ἐν λειμῶνι, ἵναπερ αὐτοῖς διατριβαὶ ἦσαν,
 ἄλλο μὲν οὐδὲν ποιῆσαι πρὸς τὴν ὄψιν αὐτοῦ τε καὶ τῆς 10
 στρατιᾶς, κρούειν δὲ τοῖς πῶσιν τὴν γῆν ἐφ' ἧς βεβηκότες
 ἦσαν. ὡς δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρος δι' ἐρμηνέων ὅ τι νοοῖ
 6 αὐτοῖς τὸ ἔργον, τοὺς δὲ ἀποκρίνασθαι ὥδε· ὦ βασιλεῦ
 Ἀλέξανδρε, ἀνθρώπος μὲν ἕκαστος τοσόνδε τῆς γῆς κατέ-
 χει ὅσονπερ τοῦτό ἐστιν ἐφ' ὅτου βεβήκαμεν· σὺ δὲ ἄν- 15
 θρώπος ὢν παραπλήσιος τοῖς ἄλλοις, πλήν γε δὴ ὅτι
 πολυπράγμων καὶ ἀτάσθαλος, ἀπὸ τῆς οἰκείας τοσαύτην
 γῆν ἐπεξέρχῃ πράγματα ἔχων τε καὶ παρέχων ἄλλοις· καὶ
 οὖν καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀποθανὼν τοσοῦτον καθέξεις τῆς
 γῆς ὅσον ἐξαρκεῖ ἐντεθάφθαι τῷ σώματι. 20

2 Κάνταυθα ἐπήνεσε μὲν Ἀλέξανδρος τοὺς τε λόγους
 αὐτοὺς καὶ τοὺς εἰπόντας, ἔπρασσε δὲ ὅμως ἄλλα καὶ
 τάναντία οἷς ἐπήνεσεν· ἐπεὶ καὶ Διογένην τὸν ἐκ Σινώ-
 πης θανατῶσαι λέγεται, ἐν Ἰσθμῷ ἐντυχὼν τῷ Διογένει
 κατακειμένῳ ἐν ἡλίῳ, ἐπιστάς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς καὶ 25
 τοῖς πεζεταίροις καὶ ἐρόμενος εἴ του δέοιτο· ὁ δὲ Διο-
 γένης ἄλλου μὲν ἔφη δεῖσθαι οὐδενός, ἀπὸ τοῦ ἡλίου δὲ
 2 ἀπελθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. οὕτω
 τοι οὐ πάντῃ ἔξω ἦν τοῦ ἐπινοεῖν τὰ κρείττω Ἀλέξανδρος,
 ἀλλ' ἐκ δόξης γὰρ δεινῶς ἐκρατεῖτο. ἐπεὶ καὶ ἐς Τάξιλα 30
 αὐτῷ ἀφικομένῳ καὶ ἰδόντι τῶν σοφιστῶν τῶν Ἰνδῶν τοὺς
 γυμνοὺς πόθος ἐγένετο ξυνεῖναι τινὰ οἱ τῶν ἀνδρῶν τού-
 των, ὅτι τὴν καρτερίαν αὐτῶν ἐθαύμασε· καὶ ὁ μὲν πρε-
 σβύτατος τῶν σοφιστῶν, ὅτου ὁμιλεῖται οἱ ἄλλοι ἦσαν,

Λάνδαμιν ὄνομα, οὔτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέξανδρον ἦξειν
 οὔτε τοὺς ἄλλους εἶα· ἀποκρίνασθαι γὰρ λέγεται ὡς Διὸς 3
 υἱὸς καὶ αὐτὸς εἶη, εἶπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅτι
 οὔτε δέοιτό του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου, ἔχειν γάρ οἱ εὖ
 5 τὰ παρόντα, καὶ ἅμα ὁρᾶν τοὺς ξὺν αὐτῷ πλανωμένους
 τοσαύτην γῆν καὶ θάλασσαν ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενί, μηδὲ πέ-
 ρας τι αὐτοῖς γινόμενον τῶν πολλῶν πλανῶν. οὐτ' οὖν
 ποθεῖν τι αὐτὸς ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξανδρος δοῦναι, οὐτ'
 αὐ̄ δεδιέναι, ὅτου κρατοίῃ ἐκεῖνος, ἔστιν οὗ εἶργεσθαι.
 10 ζῶντι μὲν γάρ οἱ τὴν Ἰνδῶν γῆν ἐξαρκεῖν, φέρουσαν τὰ 4
 ὠραῖα· ἀποθανόντα δὲ ἀπαλλαγῆσεσθαι οὐκ ἐπιεικοῦς
 ξυνοίκου τοῦ σώματος. οὐκουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐπιχει-
 ρῆσαι βιάσασθαι, γνόντα ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἄνδρα· ἀλλὰ
 Κάλανον γὰρ ἀναπεισθῆναι τῶν ταύτῃ σοφιστῶν, ὄντινα
 15 μάλιστα δὴ αὐτοῦ ἀκράτορα Μεγασθένης ἀνέγραψεν αὐ-
 τοὺς τοὺς σοφιστὰς λέγειν, κακίζοντας τὸν Κάλανον ὅτι
 ἀπολιπὼν τὴν παρὰ σφίσι βίαν εὐδαιμονίαν, ὁ δὲ δεσπότην
 ἄλλον ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευε.

Ταῦτα ἐγὼ ἀνέγραψα, ὅτι καὶ ὑπὲρ Καλάνου ἐχρῆν 3
 20 εἰπεῖν ἐν τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγραφῇ· μαλακισθῆναι
 γὰρ τι τῷ σώματι τὸν Κάλανον ἐν τῇ Περσίδι γῇ, οὐπω
 πρόσθεν νοσήσαντα· οὐκουν οὐδὲ δίαιταν διαιτᾶσθαι ἐθέ-
 λειν ἀρρώστου ἀνδρός, ἀλλὰ εἰπεῖν γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον
 καλῶς αὐτῷ ἔχειν ἐν τῇ τοιῷδε καταστρέψαι, πρὶν τινος
 25 ἐς πείραν ἔλθειν παθήματος ὃ τιπερ ἐξαναγκάσει αὐτὸν
 μεταβάλλειν τὴν πρόσθεν δίαιταν. καὶ Ἀλέξανδρον ἀντ- 2
 εἰπεῖν μὲν αὐτῷ ἐπὶ πολὺ· ὥς δ' οὐχ ἡττησόμενον ἐώρα,
 ἀλλὰ ἄλλως ἂν ἀπαλλαγέντα, εἰ μὴ τις ταύτῃ ὑπεικάθοι,
 οὕτω δὴ ὅπῃ ἐπήγγελλεν αὐτός, κελευσαι νησθῆναι αὐτῷ
 30 πυρᾶν, καὶ ταύτης ἐπιμεληθῆναι Πτολεμαῖον τὸν Λάγου
 τὸν σωματοφύλακα. οἱ δὲ καὶ πομπήν τινα προπομπεῦ-
 σαι αὐτοῦ λέγουσιν ἵππους τε καὶ ἄνδρας, τοὺς μὲν ὀπλι-
 σμένους, τοὺς δὲ θημιάματα παντοῖα τῇ πυρᾷ ἐπιφέρον-
 τας· οἱ δὲ καὶ ἐκπώματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἐσθῆτα

3 βασιλικὴν λέγουσιν ὅτι ἔφερον. αὐτῷ δὲ παρασκευασθῆ-
 ναι μὲν ἵππον, ὅτι βαδίσαι ἀδυνάτως εἶχεν ὑπὸ τῆς νό-
 σου· οὐ μὴν δυνηθῆναι γε οὐδὲ τοῦ ἵππου ἐπιβῆναι, ἀλλὰ
 ἐπὶ κλίνης γὰρ κομισθῆναι φερόμενον, ἐστεφανωμένον τε
 4 τῷ Ἰνδῶν νόμῳ καὶ ἄδοντα τῇ Ἰνδῶν γλώσσει. οἱ δὲ Ἰν- 5
 δοὶ λέγουσιν ὅτι ὕμνοι θεῶν ἦσαν καὶ αὐτῶν ἔπαινοι.
 καὶ τὸν μὲν ἵππον τοῦτον ὅτου ἐπιβήσεσθαι ἔμελλε, βα-
 σιλικὸν ὄντα τῶν Νησαίων, πρὶν ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν πυρὰν
 Λυσιμάχῳ χαρίσασθαι, τῶν τινὲ θεραπευόντων αὐτὸν ἐπὶ
 σοφίᾳ· τῶν δὲ δὴ ἐκπωμάτων ἢ στρωμάτων ὅσα ἐμβλη- 10
 θῆναι ἐς τὴν πυρὰν κόσμον αὐτῷ τετάχει Ἀλέξανδρος,
 5 ἄλλα ἄλλοις δοῦναι τῶν ἄμφ' αὐτόν. οὕτω δὲ ἐπιβάντα
 τῇ πυρᾷ κατακλιθῆναι μὲν ἐν κόσμῳ, ὀρᾶσθαι δὲ πρὸς
 τῆς στρατιᾶς ξυμπάσης. Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐπιεικὲς
 φανῆναι τὸ θέαμα ἐπὶ φίλῳ ἀνδρὶ γιγνόμενον· ἀλλὰ τοῖς 15
 γὰρ ἄλλοις θαῦμα παρασχέσθαι οὐδέν τι παρακινήσαντα
 6 ἐν τῇ πυρὶ τοῦ σώματος. ὥς δὲ τὸ πῦρ ἐς τὴν πυρὰν
 ἐνέβαλον οἷς προστεταγμένον ἦν, τὰς τε σάλπιγγας φθέγ-
 ξασθαι λέγει Νέαρχος, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμέ-
 νον, καὶ τὴν στρατιάν ἐπαλαλάξαι πᾶσαν ὁποῖόν τι καὶ 20
 ἐς τὰς μάχας ἰοῦσα ἐπηλάλαξε, καὶ τοὺς ἐλέφαντας συν-
 επηχῆσαι τὸ ὄξυ καὶ πολεμικόν, τιμῶντας Κάλανον.
 ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ Κάλανου τοῦ Ἰνδοῦ ἱκανοὶ
 ἀναγεγράφασιν, οὐκ ἄχρεῖα πάντῃ ἐς ἀνθρώπους, ὅτῳ
 γινῶναι ἐπιμελές, ὅτι ὥς καρτερόν τε ἐστὶ καὶ ἀνίκητον 25
 γνώμη ἀνθρωπίνη ὃ τιπερ ἐθέλει ἐξεργάσασθαι.

4 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος Ἀτροπάτην μὲν ἐπὶ τὴν
 αὐτοῦ σαιραπειάν ἐκπέμπει παρελθὼν ἐς Σοῦσα· Ἀβου-
 λίτην δὲ καὶ τὸν τούτου παῖδα Ὀξάθρην, ὅτι κακῶς ἐπε-
 2 μελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέκτεινε. πολλὰ μὲν 30
 δὴ πεπλημμέλητο ἐκ τῶν κατεχόντων τὰς χώρας ὅσαι
 δορίκνητοι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐγένοντο ἐς τε τὰ ἱερὰ καὶ
 τάφους καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους, ὅτι χρόνιος ὁ εἰς Ἰν-
 δοὺς στόλος ἐγεγέννητο τῷ βασιλεῖ καὶ οὐ πιστὸν ἐφραί-

νετο ἀπονοστήσειν αὐτὸν ἐκ τοσῶνδε ἔθνων καὶ τοσῶνδε
 ἐλεφάντων, ὑπὲρ τὸν Ἰνδὸν τε καὶ Ὑδάσπην καὶ τὸν
 Ἀκεσίην καὶ Ὑφασιν φθειρόμενον. καὶ αἱ ἐν Γαδρω- 3
 σίοις δὲ αὐτῷ ξυμφοραὶ ξυνενεχθεῖσαι ἔτι μᾶλλον ἐπῆραν
 5 τοὺς ταύτῃ σατραπεύοντας καταφρονῆσαι αὐτοῦ τῆς οἰκοῦ
 ἀπονοστήσεως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὀξύ-
 τερος λέγεται γενέσθαι ἐν τῷ τότε ἐς τὸ πιστεῦσαι τε
 τοῖς ἐπικαλουμένοις, ὥς πιθανοῖς δὴ ἐν παντὶ οὔσι, καὶ
 ἐπὶ τὸ τιμωρῆσασθαι μέγας τοὺς καὶ ἐπὶ μικροῖς ἔξε-
 10 λεγθέντας, ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ἂν ἐδόκουν αὐτῷ τῇ αὐτῇ
 γνώμῃ ἐξεργάσασθαι.

Ὁ δὲ καὶ γάμους ἐποίησεν Σούσοις ἑαυτοῦ τε καὶ 4
 τῶν ἐταίρων· αὐτὸς μὲν τῶν Δαρείου θυγατέρων τὴν
 πρεσβυτάτην Βαρσίην ἡγάγετο, ὥς δὲ λέγει Ἀριστόβου-
 15 λος, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτῃ, τῶν Ὀχου θυγατέρων τὴν
 νεωτάτην Παρύσατιν. ἤδη δὲ ἦν αὐτῷ ἡγμένη καὶ ἡ
 Ὀξυάρτου τοῦ Βακτρίου παῖς Ῥωξάνη. Δρύπετιν δὲ 5
 Ἡφαιστίωνι δίδωσι, Δαρείου παῖδα καὶ ταύτην, ἀδελφὴν
 τῆς αὐτοῦ γυναικός· ἐθέλειν γάρ οἱ ἀνεψιούς τῶν παίδων
 20 γενέσθαι τοὺς Ἡφαιστίωνος παῖδας· Κρατέρῳ δὲ Ἀμα-
 στρίνην τὴν Ὀξυάρτου τοῦ Δαρείου ἀδελφοῦ παῖδα· Περ-
 δίκκᾳ δὲ τὴν Ἀτροπάτου τοῦ Μηδίας σατραπὸς παῖδα
 ἔδωκε· Πτολεμαίῳ δὲ τῷ σωματοφύλακι καὶ Εὐμένει τῷ 6
 γραμματεῖ τῷ βασιλικῷ τὰς Ἀρταβάζου παῖδας, τῷ μὲν
 25 Ἀρτακάμαν, τῷ δὲ Ἀρτωνιν· Νεάρχῳ δὲ τὴν Βαρσίνης
 τε καὶ Μέντορος παῖδα· Σελεύκῳ δὲ τὴν Σπιταμένους
 τοῦ Βακτρίου παῖδα· ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐταί-
 ροις τὰς δοκιμωτάτας Περσῶν τε καὶ Μήδων παῖδας ἐς
 ὀγδοήκοντα. οἱ γάμοι δὲ ἐποιήθησαν νόμῳ τῷ Περσικῷ· 7
 30 θρόνοι ἐτέθησαν τοῖς νυμφίοις ἐφεξῆς καὶ μετὰ τὸν πό-
 τον ἦγον αἱ γαμούμεναι καὶ παρεκαθίζοντο ἐκάστη τῷ
 ἑαυτῆς· οἱ δὲ ἐδεξιώσαντό τε αὐτὰς καὶ ἐφίλησαν· πρῶ-
 τος δὲ ὁ βασιλεὺς ἦρξεν· ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ πάντων ἐγί-
 γνοντο οἱ γάμοι. καὶ τοῦτο, εἴπερ τι ἄλλο, ἔδοξε δημο-

- 8 τικόν τε καὶ φιλέταιρον προᾶξαι Ἀλέξανδρον. οἱ δὲ
 παραλαβόντες ἀπῆγον τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος· προΐκας δὲ
 ξυμπάσαις ἐπέδωκεν Ἀλέξανδρος. καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι
 ἡγμένοι ἦσαν Μακεδόνες τῶν Ἀσιανῶν τινὰς γυναικῶν,
 ἀπογραφῆναι ἐκέλευσε καὶ τούτων τὰ ὀνόματα, καὶ ἐγέ- 5
 ροντο ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ τούτοις δωρεαὶ Ἀλεξάνδρου
 ἐδόθησαν ἐπὶ τοῖς γάμοις.
- 5 Καὶ τὰ χρέα ἐπιλύσασθαι τῆς στρατιᾶς ὅσοις χρέα
 ἦν ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε, καὶ κελεύει ἀπογράφεσθαι ὅπόσον
 ὀφείλει ἕκαστος, ὡς ληψομένους. καὶ τὰ μὲν πρῶτα 10
 ὀλίγοι ἀπέγραψαν σφῶν τὰ ὀνόματα, δεδιότες ἐξ Ἀλεξ-
 ἀνδρου μὴ πεῖρα αὕτη εἴη καθειμένη, ὅτι οὐκ ἀπο-
 χρῶσα ἢ μισθοφορὰ τῶν στρατιωτῶν ἐστι καὶ ὅτι πο-
 2. λυτελὴς ἢ δίαίτα. ὥς δὲ ἐξῆγγελτο ὅτι οὐκ ἀπογράφουσι
 σφᾶς οἱ πολλοί, ἀλλ' ἐπικρύπτουσιν ὅτι τι εἴη συμβό- 15
 λαιον, τὴν μὲν ἀπιστίαν τῶν στρατιωτῶν ἐκάκισεν· οὐ
 γὰρ χρῆναι οὗτ' οὖν τὸν βασιλέα ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν
 πρὸς τοὺς ὑπηκόους, οὔτε τῶν ἀρχομένων τινὰ ἄλλο τι ἢ
 3 ἀληθεύειν τὸν βασιλέα δοκεῖν. καταθείς δὲ τραπέζας ἐν
 τῷ στρατοπέδῳ καὶ ἐπὶ τούτων χρυσίον καὶ τοὺς ἐπιμε- 20
 λησομένους τῆς δόσεως ἑκάστοις, ὅστις συμβόλαιον ἐπε-
 δείκνυτο, ἐπιλύεσθαι τὰ χρέα ἐκέλευεν, οὐκ ἀπογραφομέ-
 νους ἔτι τὰ ὀνόματα. καὶ οὕτω δὴ ἐπίστευσάν τε ἀλη-
 θεύειν Ἀλέξανδρον καὶ σὺν χάριτι μείζονι ἐγίνετο αὐ-
 τοῖς τὸ μὴ γνωσθῆναι μᾶλλον τι ἢ τὸ παύσασθαι ὀφεί- 25
 λοντας. λέγεται δὲ γενέσθαι ἢ δόσις αὕτη τῇ στρατιᾷ
 ἐς τάλαντα δισμύρια.
- 4 Ἔδωκε δὲ καὶ δῶρα ἄλλοις ἄλλα, ὅπως τις κατ'
 ἀξίωσιν ἐτιμᾶτο ἢ κατ' ἀρετὴν εἴ τις ἐπιφανὴς ἐγεγόνει
 ἐν τοῖς κινδύνοις, καὶ ἑστεράνωσε χρυσοῖς στεφάνοις τοὺς 30
 ἀνδραγαθία διαπρέποντας, πρῶτον μὲν Πευκέστην τὸν
 5 ὑπερασπίσαντα, ἔπειτα Λεοννάτον, καὶ τοῦτον ὑπερασπί-
 σαντα, καὶ διὰ τοὺς ἐν Ἰνδοῖς κινδύνους καὶ τὴν ἐν Ὀρείς
 νίκην γενομένην, ὅτι παραταξάμενος σὺν τῇ ὑπολειφθείσῃ
 δυνάμει πρὸς τοὺς νεωτερίζοντας τῶν τε Ὀρειτῶν καὶ τῶν 35
 πλησίον τούτων ὥκισμένων τῇ τε μάχῃ ἐκράτησε καὶ τὰλλα

καλῶς ἔδοξε τὰ ἐν Ὀρείς κοσμήσαι. ἐπὶ τούτοις δὲ 6
 Νέαρχον ἐπὶ τῷ περίπλῳ τῷ ἐκ τῆς Ἰνδῶν γῆς κατὰ τὴν
 μεγάλην θάλασσαν ἐστεφάνωσε· καὶ γὰρ καὶ οὗτος ἤδη
 ἀφικνόμενος ἐς Σοῦσα ἦν· ἐπὶ τούτοις δὲ Ὀνησίκριτον τὸν
 5 κυβερνήτην τῆς νεῶς τῆς βασιλικῆς· ἐπὶ δὲ Ἡφαιστίωνα
 καὶ τοὺς ἄλλους σωματοφύλακας.

Ἦκον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ σατράπαι οἱ ἐκ τῶν πόλεων 6
 τε τῶν νεοκίστων καὶ τῆς ἄλλης γῆς τῆς δοριαλώτου,
 παῖδας ἡβάσκοντας ἤδη ἐς τρισμυρίους ἄγοντες, τὴν αὐ-
 10 τὴν ἡλικίαν γεγονότας, οὓς Ἐπιγόνους ἐκάλει Ἀλέξαν-
 δρος, κεκοσμημένους Μακεδονικοῖς ὅπλοις καὶ τὰ πολέ-
 μια ἐς τὸν τρόπον τὸν Μακεδονικὸν ἡσχημένους. καὶ 2
 οὗτοι ἀφικόμενοι λέγονται ἀνιᾶσαι Μακεδόνας, ὥς πάντα
 δὴ μηχανωμένον Ἀλεξάνδρου ὑπὲρ τοῦ μηκέτι ὡσαύτως
 15 δεῖσθαι Μακεδόνων· εἶναι γὰρ οὖν καὶ Μηδικὴν τὴν
 Ἀλεξάνδρου στολὴν ἄλγος οὐ σμικρὸν Μακεδόσιν ὀρωμέ-
 νην, καὶ τοὺς γάμους ἐν τῷ νόμῳ τῷ Περσικῷ ποιηθέν-
 τας οὐ πρὸς θυμοῦ γενέσθαι τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, οὐδὲ
 τῶν γημάντων ἔστιν οἷς, καίτοι τῇ ἰσότητι τῇ ἐς τὸν
 20 βασιλέα μεγάλως τετιμημένοις. Πευκέστας τε ὁ Περσῶν 3
 σατράπης τῇ τε σκευῇ καὶ τῇ φωνῇ Περσίζων ἐλύπει
 αὐτούς, ὅτι τῷ βαρβαρισμῷ αὐτοῦ ἔχαιρεν Ἀλέξανδρος,
 καὶ οἱ Βακτρίων δὲ καὶ οἱ Σογδιανῶν καὶ Ἀραχωτῶν
 ἱππεῖς, καὶ Ζαραγγῶν δὲ καὶ Ἀρείων καὶ Παρθυναίων
 25 καὶ ἐκ Περσῶν οἱ Εὐάκαι καλούμενοι ἱππεῖς καταλοχι-
 σθέντες εἰς τὴν ἵππον τὴν ἐταιρικὴν ὅσοι αὐτῶν κατ'
 ἀξίωσιν καὶ κάλλει τοῦ σώματος ἢ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ὑπερ-
 φέροντες ἐφαίνοντο, καὶ πέμπτη ἐπὶ τούτοις ἱππαρχία 4
 προσγενομένη, οὐ βαρβαρικὴ ἢ πᾶσα, ἀλλὰ ἐπαυξηθέντος
 30 γὰρ τοῦ παντὸς ἱππικοῦ κατελέγησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρ-
 βάρων, τῷ τε ἀγῆματι προσκαταλεγέντες Κωφὴν τε ὁ
 Ἀρταβάζου καὶ Ὑδάρνης καὶ Ἀρτιβόλης οἱ Μαζαίου,
 καὶ Σισίνης καὶ Φραδασμένης οἱ Φραταφέρνηου τοῦ Παρ-

- Θυαίων καὶ Ὑρκανίας σατράπου παῖδες, καὶ Ἰστιάνης
 Ὀξνάρτου μὲν παῖς, Ῥωξάνης δὲ τῆς γυναικὸς Ἀλεξάν-
 5 δρου ἀδελφός, καὶ Αὐτοβάρης καὶ ὁ τοῦτου ἀδελφός
 Μιθροβαῖος, καὶ ἡγεμῶν ἐπὶ τούτοις ἐπισταθεὶς Ὑστά-
 σπης ὁ Βάκτριος, καὶ τούτοις δόρατα Μακεδονικὰ ἀντὶ 5
 τῶν βαρβαρικῶν μεσαγκύλων δοθέντα, ταῦτα πάντα ἐλύ-
 πει τοὺς Μακεδόνας, ὥς πάντῃ δὴ βαρβαρίζοντος τῇ
 γνώμῃ Ἀλεξάνδρου, τὰ δὲ Μακεδονικὰ νόμιμά τε καὶ αὐ-
 τοὺς Μακεδόνας ἐν ἀτίμῳ χώρᾳ ἄγοντος.
- 7 Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν πεζῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν 10
 Ἡφαιστίωνα ἄγειν κελεύει ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν
 Περσικὴν. αὐτὸς δὲ ἀναπλεύσαντος αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ
 ἐς τὴν Σουσίαν γῆν ἐπιβὰς τῶν νεῶν ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς
 τε καὶ τῷ ἀγῆματι καὶ τῶν ἱππέων τῶν ἐταίρων ἀναβι-
 2 μὸν ὥς ἐπὶ θάλασσαν. ἤδη δὲ πλησίον ὦν τῆς ἐκβολῆς
 τῆς ἐς τὸν πόντον τὰς μὲν πλείονάς τε καὶ πεποννηκίας
 τῶν νεῶν καταλείπει αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ταῖς μάλιστα τα-
 χυναντούσαις παρέπλει ἀπὸ τοῦ Εὐλαίου ποταμοῦ κατὰ 15
 τὴν θάλασσαν ὥς ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγρητος· αἱ δὲ 20
 ἄλλαι αὐτῷ νῆες ἀνακομισθεῖσαι κατὰ τὸν Εὐλαῖον ἔστε
 ἐπὶ τὴν διώρυχα ἣ τέμνεται ἐκ τοῦ Τίγρητος ἐς τὸν Εὐ-
 λαῖον, ταύτῃ διεκομίσθησαν ἐς τὸν Τίγρητα.
- 3 Τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τί-
 γρητος, οἳ τὴν μέσην σφῶν Συρίαν ἀπείργουσιν, ὅθεν καὶ 25
 τὸ ὄνομα Μεσοποταμία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κληῖται,
 ὁ μὲν Τίγρης πολὺ τι ταπεινότερος ῥέων τοῦ Εὐφράτου
 διώρυχάς τε πολλὰς ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἐς αἰτὸν δέχεται
 καὶ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς παραλαβὼν καὶ ἐξ αὐτῶν
 4 αὐξηθεὶς ἐσβάλλει ἐς τὸν πόντον τὸν Περσικόν, μέγας τε 30
 καὶ οὐδαμοῦ διαβατὸς ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολήν, καθότι οὐ
 καταναλίσκεται αὐτοῦ οὐδὲν ἐς τὴν χώραν. ἔστι γὰρ μετ-
 εωροτέρα ἢ ταύτῃ γῇ τοῦ ὕδατος, οὐδὲ ἐκδίδωσιν οὗτος
 κατὰ τὰς διώρυχας οὐδὲ ἐς ἄλλον ποταμόν, ἀλλὰ δέχεται
 γὰρ ἐκείνους μᾶλλον· ἄρδευθαί τε ἀπὸ οὗ τὴν χώραν 35
 5 οὐδαμῇ παρέχει. ὁ δὲ Εὐφράτης μετέωρός τε ῥεῖ καὶ

ἰσοχείλης πανταχοῦ τῇ γῇ, καὶ διώρυχες δὲ πολλαὶ ἀπ' αὐ-
 τοῦ πεποίηται, αἱ μὲν ἀέναοι, ἀφ' ὧν ὑδρεύονται οἱ
 παρ' ἐκάτερα ὤκισμένοι· τὰς δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦν-
 ται, ὁπότε σφίσιν ὕδατος ἐνδεῶς ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάρδειν τὴν
 5 χώραν· οὗ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἢ γῇ αὕτη ἐξ οὐρανοῦ· καὶ
 οὕτως ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ ὁ Εὐφράτης τελευτῶν καὶ τενα-
 γῶδες τοῦτο οὕτως ἀποπαύεται.

Ἀλέξανδρος δὲ περιπλεύσας κατὰ τὴν θάλασσαν ὅσον 6
 μεταξὺ τοῦ τε Εὐλαίου ποταμοῦ καὶ τοῦ Τίγρητος ἐπεὶ-
 10 χεν ὁ αἰγιαλὸς τοῦ κόλπου τοῦ Περσικοῦ ἀνέπλει κατὰ
 τὸν Τίγρητα ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἵνα Ἡφαιστίων
 αὐτῷ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἔχων ἐστρατοπεδεύκει. ἐκεῖθεν
 δὲ αὐθις ἐπλει ἐς Ὠπιν, πόλιν ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ὤκι-
 σμένην. ἐν δὲ τῇ ἀνάπλῳ τοὺς καταρράκτας τοὺς κατὰ 7
 15 τὸν ποταμὸν ἀφανίζων ὁμαλὸν πάντῃ ἐποίει τὸν ῥοῦν,
 οἳ δὴ ἐκ Περσῶν πεποικημένοι ἦσαν, τοῦ μή τινα ἀπὸ θα-
 λάσσης ἀναπλεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν νηΐτη στόλῳ
 κρατήσαντα. ταῦτα δὲ μεμηχάνητο ἅτε δὴ οὐ ναυτικοῖς
 τοῖς Πέρσαις· οὕτω δὴ συνεχεῖς οἱ καταρράκται πεποικη-
 20 μένοι ἄπορον τὸν ἀνάπλουν ἐποιοῦν τὸν κατὰ τὸν Τί-
 γρητα. Ἀλέξανδρος δὲ οὐκ ἔφη τῶν κρατούντων τοῖς
 ὅπλοις εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφίσματα· οὐκ οὐν πρὸς αὐτοῦ
 ἐποιεῖτο ταύτην τὴν ἀσφάλειαν, ἣν τινα ἔργῳ οὐδὲ λόγῳ
 ἀξίαν ἀπέφηνε, οὐ χαλεπῶς διακόψας τῶν Περσῶν τὰ
 25 σπονδάσματα.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Ὠπιν ἀφίκετο, ξυναγαγὼν τοὺς Μακε- 8
 δόνας προεῖπεν ὅτι τοὺς ὑπὸ γῆρως ἢ πηρώσεως τοῦ
 σώματος ἀχρεῖους ἐς τὰ πολέμια ὄντας παραλύει μὲν τῆς
 στρατιᾶς, ἀποπέμπει δὲ ἐς τὰ σφέτερα ἡθῆ· ἐπιδώσει
 30 δὲ ἀπιοῦσιν ὅσα αὐτοὺς τε ζηλωτοτέρους ποιήσει τοῖς
 οἴκοι καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ ἐθέλειν
 τῶν αὐτῶν κινδύνων τε καὶ πόνων μετέχειν. Ἀλέξανδρος 2
 μὲν ὡς χαριούμενος δῆθεν τοῖς Μακεδόσι ταῦτα ἔλεγεν·
 οἱ δὲ ὡς ὑπερορώμενοί τε ἤδη πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ

1 δὲ πολλαὶ Κτ.: τε πολλαί. — 6 τεναγῶδες Jacobsius: τεναγῶδης
 ἐς. — 30 ἀπιοῦσιν Κτ.: μένουσιν.

ἀχρεῖοι πάντῃ ἐς τὰ πολέμια νομιζόμενοι οὐκ ἀλόγως αὐ-
 τῷ λόγῳ ἡχθέσθηνσαν τῷ πρὸς Ἀλεξάνδρου λεχθέντι,
 κατὰ τὴν στρατείαν ταύτην πᾶσαν πολλοῖς καὶ ἄλλοις
 ἀχθεσθέντες, ὅτι πολλάκις ἤδη ἐλύπει αὐτοὺς ἢ τε ἐσθῆς
 ἢ Περσικῇ ἐς τοῦτο φέρουσα καὶ τῶν Ἐπιγόνων τῶν βαρ- 5
 βάρων ἢ ἐς τὰ Μακεδονικὰ ἦθῃ κόσμησις καὶ ἀνάμιξις
 3 τῶν ἁλλοφύλων ἱππέων ἐς τὰς τῶν ἐταίρων τάξεις. οὔκουν
 σιγῇ ἔχοντες ἐκαρτέρησαν, ἀλλὰ πάντας γὰρ ἀπαλλάττειν
 τῆς στρατιᾶς ἐκέλευον, αὐτὸν δὲ μετὰ τοῦ πατρὸς στρα-
 τεύεσθαι, τὸν Ἀμμωνα δὴ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες. 10
 ταῦτα ἀκούσας Ἀλεξάνδρος (ἦν γὰρ δὴ ὀξύτερός τε ἐν τῷ
 τότε καὶ ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπείας οὐκέτι ὥς πάλαι
 ἐπιεικῆς ἐς τοὺς Μακεδόνας) καταπηδήσας σὺν τοῖς ἀμφ'
 αὐτὸν ἡγεμόσιν ἀπὸ τοῦ βήματος ξυλλαβεῖν τοὺς ἐπιφα-
 νεστάτους τῶν ταραξάντων τὸ πλῆθος κελεύει, αὐτὸς τῇ 15
 χειρὶ ἐπιδεικνύων τοῖς ὑπασπισταῖς οὕστινας χρὴ ξυλλαμ-
 βάνειν· καὶ ἐγένοντο οὗτοι ἐς τρεῖς καὶ δέκα. τούτους
 μὲν δὴ ἀπάγειν κελεύει τὴν ἐπὶ θάνατον. ὥς δὲ κατε-
 σιώπησαν οἱ ἄλλοι ἐκπλαγέντες, ἀναβὰς αὐθις ἐπὶ τὸ
 βῆμα ἔλεγεν ὧδε.

20

9 Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν, ὦ Μακεδόνες, τὴν
 οἴκαδε ὁρμήν, λεχθήσεται μοι ὅδε ὁ λόγος, ἔξεστι γὰρ
 ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε ἐμοῦ γε ἕνεκα, ἀλλ' ὥς γυνῶ-
 ναι ὑμᾶς πρὸς ὁποίους τινὰς ἡμᾶς ὄντας ὁποιοὶ τινες
 2 αἰτοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. καὶ πρῶτά γε ἀπὸ Φι- 25
 λίππου τοῦ πατρὸς, ἥπερ καὶ εἰκός, τοῦ λόγου ἄρξομαι.
 Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλανήτας καὶ ἀπόρους,
 ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη πρόβατα
 ὀλίγα καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχομένους Ἰλλυριοῖς τε
 καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὁμόροις Θραξί, χλαμύδας μὲν 30
 ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔδωκε, κατήγαγε δὲ ἐκ
 τῶν ὀρῶν ἐς τὰ πεδία, ἀξιομάχους καταστήσας τοῖς προσ-
 χώροις τῶν βαρβάρων, ὥς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι πι-
 στεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σώζεσθαι· πόλεων

τε οἰκήτορας ἀπέφηνε καὶ νόμοις καὶ ἡθεσι χρηστοῖς ἐκό-
 σμησεν. αὐτῶν δὲ ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ὅφ' ὧν πρό- 3
 σθεν ἡγεσθε καὶ ἐφέρεσθε αὐτοὶ τε καὶ τὰ ὑμέτερα, ἡγε-
 μόνας κατέστησεν ἐκ δούλων καὶ ὑπηκόων, καὶ τῆς Θράκης
 5 τὰ πολλὰ τῇ Μακεδονίᾳ προσέθηκε, καὶ τῶν ἐπὶ θαλάττῃ
 χωρίων τὰ ἐπικαιρότατα καταλαβόμενος τὴν ἐμπορίαν τῇ
 χώρα ἀνεπέτασε, καὶ τῶν μετὰλλων τὴν ἐργασίαν ἀνενδεῇ
 παρέσχε· Θεσσαλῶν δὲ ἄρχοντας, οὓς πάλαι ἐτεθνήκειτε 4
 τῷ δέει, ἀπέφηνε, καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος ταπεινώσας τὴν ἐς
 10 τὴν Ἑλλάδα πάροδον πλατεῖαν καὶ εὐπορον ἀντὶ στενῆς
 τε καὶ ἀπόρου ὑμῖν ἐποίησεν· Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαί-
 ους, ἐπεδρεύοντας αἰεὶ τῇ Μακεδονίᾳ, ἐς τοσόνδε ἐταπεί-
 νωσεν, ἥδη ταῦτά γε καὶ ἡμῶν αὐτῷ ξυμπονοῦντων, ὥς
 ἀντὶ τοῦ φόρους τελεῖν Ἀθηναίοις καὶ ὑπακούειν Θη-
 15 βαίων, παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέρει ἐκείνους τὴν ἀσφάλειάν
 αἰσι πορίζεσθαι. ἐς Πελοπόννησον δὲ παρελθὼν τὰ 5
 ἐκεῖ αὖ ἐκόσμησε· καὶ ἡγεμῶν αὐτοκράτωρ συμπάσης τῆς
 ἄλλης Ἑλλάδος ἀποδειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατείας
 οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλον τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ κοινῷ τῶν
 20 Μακεδόνων προσέθηκε.

Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐς ὑμᾶς 6
 ὑπηρεγμένα, ὥς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι μεγάλα,
 μικρὰ δὲ ὥς γε δὴ πρὸς τὰ ἡμέτερα ξυμβαλεῖν· ὅς παρα-
 λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρυσᾶ μὲν καὶ ἀργυρᾶ ἐκπώματα
 25 ὀλίγα, τάλαντα δὲ οὐδὲ ἐξήκοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς, χρεῶν
 δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλαντα,
 δανεισάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ἄλλα ὀκτακόσια ὀρμηθεὶς
 ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς αὐτοὺς βοσκοῦσης καλῶς
 εὐθὺς μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑμῖν τὸν πόρον θαλασσοκρα-
 30 τούντων ἐν τῷ τότε Περσῶν ἀνεπέτασα· κρατήσας δὲ τῇ 7
 ἵππῳ τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου τὴν τε Ἰωνίαν πᾶσαν
 τῇ ὑμετέρᾳ ἀρχῇ προσέθηκα καὶ τὴν Αἰολίδα πᾶσαν καὶ
 Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ Λυδοὺς, καὶ Μίλητον εἶλον πο-
 λιορκίᾳ· τὰ δὲ ἄλλα πάντα προσχωρήσαντα λαβὼν ἐκόντα

- 8 ὑμῖν καρποῦσθαι ἔδωκα· καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρή-
νης ἀγαθὰ, ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται· ἢ τε
κοίλῃ Συρία καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν
ὑμέτερον κτήμᾶ εἰσι· καὶ Βαβυλῶν καὶ Βάκτρα καὶ Σοῦσα
ὑμέτερα· καὶ ὁ Ἀνδῶν πλοῦτος καὶ οἱ Περσῶν θησαυροὶ 5
καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθὰ καὶ ἡ ἔξω θάλασσα ὑμέτερα· ὑμεῖς
9 σατράπαι, ὑμεῖς στρατηγοί, ὑμεῖς ταξιάρχαι. ὥς ἔμοιγε
αὐτῷ τί περίεστιν ἀπὸ τούτων τῶν πόνων ὅτι μὴ αὕτη
ἡ πορφύρα καὶ τὸ διάδημα τοῦτο; κέκτημαι δὲ ἰδίᾳ οὐ-
δέν, οὐδὲ ἔχει τις ἀποδειξάιν θησαυροὺς ἑμοῦς ὅτι μὴ 10
ταῦτα, ὑμέτερα κτήματα ἢ ὅσα ἔνεκα ὑμῶν φυλάττεται.
ἐπεὶ οὐδὲ ἔστιν ἰδίᾳ μοι ἐς ὃ τι φυλάξω αὐτούς, σιτου-
μένῳ τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν σιτία καὶ ὑπνον τὸν αὐτὸν αἰρου-
μένῳ· καίτοι οὐδὲ σιτία ἑμοὶ δοκῶ τὰ αὐτὰ τοῖς τρυφῶσιν
ὑμῶν σιτεῖσθαι· προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν οἶδα, ὥς καθεύ- 15
δειν ἔχοιτε ὑμεῖς.
- 10 Ἀλλὰ ταῦτα γὰρ ὑμῶν πονοῦντων καὶ τάλαιπωρου-
μένων ἐκτησάμην αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀταλαιπύρως ἐξηγού-
μενος. καὶ τίς ὑμῶν [ἢ] πονήσας οἶδεν ἑμοῦ μᾶλλον ἢ ἐγὼ
ὑπὲρ ἐκείνου; ἄγε δὴ καὶ ὅτι τραύματα ὑμῶν ἐστὶ γυ- 20
μνώσας αὐτὰ ἐπιδειξάτω καὶ ἐγὼ τὰ ἑμὰ ἐπιδείξω ἐν
2 μέρει· ὥς ἔμοιγε οὐκ ἔστιν ὃ τι τοῦ σώματος τῶν γε δὴ
ἔμπροσθεν μερῶν ἄτρωτον ὑπολέλειπται, οὐδὲ ὄπλον τι
ἔστιν ἢ ἐκ χειρὸς ἢ τῶν ἀφιεμένων οὐ γε οὐκ ἴχνη ἐν
ἑμαντῷ φέρω· ἀλλὰ καὶ ξίφει ἐκ χειρὸς τέτρωμαι καὶ 25
τετόξευμαι ἤδη καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι, καὶ λίθοις
πολλαχῇ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμε-
τέρας δόξης καὶ τοῦ ὑμετέρου πλούτου νικῶντας ὑμᾶς ἄγω
διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντων ποταμῶν καὶ
3 ὄρῳ καὶ πεδίῳ πάντων. γάμους τε ὑμῖν τοὺς αὐτοὺς 30
γεγάμηκα καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ παῖδες συγγενεῖς ἔσονται
τοῖς παισὶ τοῖς ἑμοῖς. ἔτι τε ᾧ χρέα ἦν, οὐ πολυπραγ-
μονήσας ἐφ' ὅτι ἐγένετο, τοσαῦτα μὲν μισθοφορούντων,
τοσαῦτα δὲ ἀρπαζόντων, ὁπότε ἐκ πολιορκίας ἀρπαγὴ
γίγνοιτο, διαλέλυσθαι ταῦτα. στέφανοί τε χρυσοὶ τοῖς 35
πλείστοις ὑμῶν εἰσὶ μνημεῖα τῆς τε ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας

καὶ τῆς ἐξ ἑμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. ὅστις δὲ δὴ καὶ ἀπέ- 4
θανεν, εὐκλεῆς μὲν αὐτῷ ἡ τελευτὴ ἐγένετο, περιφανῆς
δὲ ὁ τάφος, χαλκαῖ δὲ αἱ εἰκόνες τῶν πλείστων οἴκοι
ἐστᾶσιν, οἱ γονεῖς δ' ἔντιμοί εἰσι, λειτουργίας τε ξυμπά-
5 σης καὶ εἰσφορᾶς ἀπηλλαγμένοι· οὐ γάρ τις γε φεύγων
ὑμῶν ἐτελεύτα ἑμοῦ ἄγοντος.

Καὶ νῦν τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι 5
ἀποπέμψειν ἔμελλον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπιέναι βού-
λεσθε, ἅπιτε ἅπαντες, καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγείλατε
10 ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον, νικῶντα μὲν Πέρσας
καὶ Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ Σάκας, καταστρεψάμενον 6
δὲ Οὐξίους τε καὶ Ἀραχωτοὺς καὶ Δράγγας, κεκτημένον
δὲ καὶ Παρθυαίους καὶ Χωρασμίους καὶ Ὑρκανίους ἔστε
ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν, ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύ-
15 κασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, καὶ περάσαντα Ὠξὸν τε
ποταμὸν καὶ Τάναϊν, ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, οὐδενὶ
ἄλλῳ ὅτι μὴ Διονύσῳ περαθέντα, καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ
τὸν Ἀκесίνην καὶ τὸν Ὑδραώτην, καὶ τὸν Ὑφρασιν διαπε- 7
ράσαντα ἄν, εἰ μὴ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε, καὶ εἰς τὴν μεγά-
20 λην θάλασσαν κατ' ἀμφοτέρωθεν τοῦ Ἰνδοῦ τὰ στόματα ἐμ-
βαλόντα, καὶ διὰ τῆς Γαδρωσίας τῆς ἐρήμου ἐλθόντα, ἣ
οὐδεὶς πω πρόσθεν ξὺν στρατιᾷ ἦλθε, καὶ Καρμανίαν ἐν
παρόδῳ προσκτησάμενον καὶ τὴν Ὠρειτῶν γῆν, περιπε-
πλευκὸς δὲ ἤδη αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν γῆς
25 εἰς Πέρσας θάλασσαν, ὥς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε, ἀπο-
λιπόντες οἷχεσθε, παραδόντες φυλάσσειν τοῖς νενικη-
μένοις βαρβάροις. ταῦτα ὑμῖν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἴσως
εὐκλεᾶ καὶ πρὸς θεῶν ὅσια δῆπου ἔσται ἀπαγγελθέντα.
ἅπιτε.

30 Ταῦτα εἰπὼν κατεπήδησέ τε ἀπὸ τοῦ βήματος ὀξέως 11
καὶ ἐς τὰ βασίλεια παρελθὼν οὔτε ἐθεράπευσεν τὸ σῶμα
οὔτε τῷ ὥφθῃ τῶν ἐταίρων· ἀλλ' οὐδὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν
ὥφθῃ. τῇ τρίτῃ δὲ καλέσας εἶσω τῶν Περσῶν τοὺς ἐπι-
λέκτους τὰς τε ἡγεμονίας αὐτοῖς τῶν τάξεων διένειμε καὶ
35 ὅσους συγγενεῖς ἀπέφηνε, τούτοις δὲ νόμιμον ἐποίησε
φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. οἱ δὲ Μακεδόνες ἐν τε τῷ παρὰ 2

τίκα ἀκούσαντες τῶν λόγων ἐκπεπληγμένοι σιγῇ ἔμενον αὐτοῦ πρὸς τῷ βήματι οὐδέ τις ἠκολούθησε τῷ βασιλεῖ ἀπαλλαττομένῳ ὅτι μὴ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἑταῖροί τε καὶ οἱ σωματοφύλακες· οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε μένοντες ὅ τι πρῶτ-
 3 τωσιν ἢ λέγωσιν εἶχον, οὔτε ἀπαλλάσσεσθαι ἤθελον. ὥς 5
 δὲ τὰ Περσῶν τε καὶ Μήδων αὐτοῖς ἐξηγγέλλετο, αἱ τε ἡγεμονίαι Πέρσαις διδόμεναι καὶ ἡ στρατιὰ ἡ βαρβαρικὴ ἐς λόχους τε καταλεγομένη καὶ τὰ Μακεδονικὰ ὀνόματα ἄγχημά τι Περσικὸν καλούμενον, καὶ πεζέταιροι Πέρσαι [καὶ ἀσθέτεροι ἄλλοι] καὶ ἀργυρασπίδων τάξεις Περσικὴ 10
 καὶ ἡ τῶν ἑταίρων ἵππος, καὶ ταύτης ἄλλο ἄγχημα βασι-
 4 λικόν, οὐκέτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν· ἀλλὰ ξυνδραμόντες ὥς πρὸς τὰ βασίλεια τὰ μὲν ὅπλα αὐτοῦ πρὸ τῶν θυρῶν ἐρρίπτουν, ἰκετηρίας ταύτας τῷ βασιλεῖ· αὐτοὶ δ' ἐβρών πρὸ τῶν θυρῶν ἐστηκότες δεόμενοι παρελθεῖν εἴσω· τοῖς 15
 τε αἰτίους τῆς ἐν τῷ τότε ταραχῆς καὶ τοὺς ἄρξαντας τῆς βοῆς ἐκδιδόναι ἐθέλειν· οὐκουν ἀπαλλαγῆσεσθαι τῶν θυρῶν οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτός, εἰ μὴ τινα οἶκτον σφῶν ἔξει Ἀλέξανδρος.

5 Ταῦτα ὥς ἀπηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ δὲ σπουδῇ ἐξέρχεται, 20
 καὶ ἰδὼν τε ταπεινῶς διακειμένους καὶ ἀκούσας σὺν οἰ-
 μωγῇ τῶν πολλῶν βοώντων καὶ αὐτῷ προχεῖται δάκρυα.
 6 καὶ ὁ μὲν ἀνήγετο ὥς τι ἐρῶν· οἱ δὲ ἔμενον λιπαροῦντες.
 καὶ τις αὐτῶν καθ' ἡλικίαν τε καὶ ἱππαρχίαν τῆς ἵππου
 τῆς ἑταιρικῆς οὐκ ἀφανής, Καλλίνης ὄνομα, τοιαῦτα εἰ- 25
 πεν· ὦ βασιλεῦ, τὰ λυποῦντά ἐστι Μακεδόνας ὅτι σὺ
 Περσῶν μὲν τινὰς ἤδη πεποίησαι σαντῷ συγγενεῖς καὶ
 καλοῦνται Πέρσαι συγγενεῖς Ἀλεξάνδρου καὶ φιλοῦσί σε·
 7 Μακεδόνων δὲ οὐπω τι γέγενται ταύτης τῆς τιμῆς. ἐνθα
 δὴ ὑπολαβὼν Ἀλέξανδρος, ἄλλ' ὑμᾶς γε, ἔφη, ξύμπαντας 30
 ἔμαντ' ἰδέσθαι συγγενεῖς καὶ τό γε ἀπὸ τοῦτου οὕτω
 καλέσω. ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ Καλλίνης τε ἐφί-
 λησεν καὶ ὅστις ἄλλος φιλῆσαι ἠθέλησε. καὶ οὕτω δὴ
 ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα βοῶντές τε καὶ παιανίζοντες ἐς τὸ

4 πρῶττωσιν ἢ λέγωσιν Κτ.: πρῶττουσιν ἢ λέγουσιν. — 30 ἡμᾶς γε Κτ.: ὑμᾶς τε.

στρατόπεδον ἀπήεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τούτοις θυ- 8
 σίαν τε θίει τοῖς θεοῖς οἷς αὐτῷ νόμος καὶ θοίνην δη-
 μοτελῇ ἐποίησε, καθήμενός τε αὐτός καὶ πάντων καθη-
 μένων, ἅμφ' αὐτὸν μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ ἐφρεξῆς
 5 τούτων Περσῶν, ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὅσοι
 κατ' ἀξίωσιν ἢ τινα ἄλλην ἀρετὴν πρεσβευόμενοι, καὶ
 ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἅμφ' αὐτὸν
 ἀρνόμενοι ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδάς, καταρχομένων
 τῶν τε Ἑλλήνων μάντεων καὶ τῶν Μάγων. εὐχετο δὲ τὰ 9
 10 τε ἄλλα ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωνίαν τῆς ἀρχῆς
 Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. εἶναι δὲ κατέχει λόγος τοὺς
 μετασχόντας τῆς θοίνης ἐς ἑννακισχιλίους, καὶ τούτους
 πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι καὶ ἐπ' αὐτῇ παιανίσαι.

Ἐνθα δὲ ἐθελονταὶ ἤδη αὐτῷ ἀπήεσαν τῶν Μακε- 12
 15 δόνων ὅσοι διὰ γῆρας ἢ τινα ἄλλην ξυμφορὰν ἀπόλεμοι
 ἦσαν· καὶ οὗτοι αὐτῷ ἐγένοντο ἐς τοὺς μυρίους. τούτοις
 δὲ τὴν τε μισθοφορὰν οὐ τοῦ ἐξήκοντος ἤδη χρόνου ἔδω-
 κεν Ἀλέξανδρος μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐς τὴν ἀπονόστησιν
 τὴν οἴκαδε ξυμβαίνοντος. ἐπέδωκε δὲ καὶ τάλαντον ἐκά- 2
 20 στω ὑπὲρ τὴν μισθοφορὰν· παῖδες δὲ εἴ τω ἦσαν ἐκ τῶν
 Ἀσιανῶν γυναικῶν, παρὰ οἱ καταλιπεῖν ἐκέλευσε μηδὲ
 στάσιν κατάγειν ἐς Μακεδονίαν ἄλλοφύλους τε καὶ ἐκ
 τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς οἴκοι ὑπολελειμμένοις
 παισὶ τε καὶ μητράσιν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἐπιμελήσεσθαι
 25 ὥς ἐκτρέφονται Μακεδονικῶς, τὰ τε ἄλλα καὶ ἐς τὰ πολέ-
 μια κοσμούμενοι· γενομένους δὲ ἄνδρας ἄξειν αὐτὸς ἐς
 Μακεδονίαν καὶ παραδώσειν τοῖς πατράσι. ταῦτά τε 3
 ἀπαλλακτομένοις ἀστάθμητα καὶ ἀτέκμαρτα ἐπηγγέλλετο
 καὶ ὅπως ἔχει φιλίας τε καὶ πόθου ἐς αὐτοὺς τὸ ἀτρε-
 30 κέστατον τεκμήριον ἐκεῖνο ποιεῖσθαι ἡξίου, ὅτι τὸν πιστό-
 τатὸν τε αὐτῷ καὶ ὄντινα ἴσον τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ ἄγει,
 Κράτερον ξυμπέμπει αὐτοῖς φύλακά τε καὶ ἡγούμενον
 τοῦ σιόλου. οὕτω δὲ ἀσπασάμενος ξέμπαντας αὐτὸς τε
 δακρύων καὶ δακρύνοντας ἐκείνους ἀπὸ οὗ ἀπήλλαξε. Κρα- 4
 35 τέρω δὲ τούτους τε ἄγειν ἐκέλευε καὶ ἀπαγαγόντι Μακε-

δονίας τε καὶ Θράκης καὶ Θετταλῶν ἐξηγεῖσθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευθερίας· Ἀντίπατρον δὲ διαδόχους τοῖς ἀποπεμπομένοις ἄγειν Μακεδόνας τῶν ἀκμαζόντων ἐκέλευσεν. ἔστειλε δὲ καὶ Πολυσπέρχοντα ὁμοῦ τῷ Κρατέρῳ, δεύτερον δὲ ἀπὸ Κρατέρου ἡγεμόνα, ὥς εἴ τι κατὰ τὴν πορείαν Κρατέρῳ ξυμπίπτει, ὅτι καὶ μαλακῶς τὸ σῶμα ἔχοντα ἀπέπεμπεν αὐτόν, μὴ ποθῆσαι στρατηγὸν τοὺς ἰόντας.

5 Λόγος δέ τις καὶ οὗτος ἐφοίτα ἀφανὴς παρὰ τοῖς τὰ βασιλικά πράγματα, ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῷδε φιλο- 10 τιμότερον ἐξηγουμένοις, καὶ τὸ πιστὸν ἐς τὸ χεῖρον μᾶλλον, ἢ τὸ εἰκὸς τε καὶ ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει, ἢ πρὸς τὸ ἀληθὲς ἐκτρέπουσιν, ἐξηττώμενον Ἀλέξανδρον ἤδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν τῶν ἐς Ἀντίπατρον, ἀπαλλάξαι 6 ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας Ἀντίπατρον. καὶ τυχὸν οὐκ ἐς 15 ἀτιμίαν τὴν Ἀντιπάτρου ἢ μετὰπεμψις αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὥς μή τι ἐκ τῆς διαφορᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους καὶ οὐδὲ αὐτῷ ἰάσιμον. ἐπεὶ οὐδὲν ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες ὁ μὲν τὴν αὐθάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην, ἥκιστα δὲ τῇ 20 Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐσχήμονα, ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, βαρὺ δὲ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράτ- 7 τεσθαι αὐτόν τὴν μητέρα· ἡ δέ, ὑπέρογκον εἶναι τῇ τε ἀξιῶσει καὶ τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ Ἀντίπατρον οὐδὲ μεμνη- 25 σθαι τοῦ καταστήσαντος ἔτι, ἀλλ' αὐτόν γὰρ ἀξιῶν τὰ πρῶτα φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἑλλήσι. καὶ ταῦτα μᾶλλον τι ἰσχύειν παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐφαίνετο, ὅσῳ ἐς τοῦ Ἀντιπάτρου τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν, οἷα δὲ καὶ φανερώτερα ἐν βασιλείᾳ ὄντα. οὐ μέντοι καταφανές 30 γέ τι ἢ ἔργον ἢ λόγος ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' ὅτου ἂν τις συνέθνηκεν οὐχ ὡσαύτως εἶναι αὐτῷ πρὸς Θυμοῦ Ἀντίπατρον. * * * * Ἡφαιστίων.

18 οὐδὲν Kr.: οὐδέ. — 28 ταῦτα] ταύτη S. — 29 ὅσῳ Kr.: ὅσα. 31 ἐφ'] ἐξ S.

Τουτῷ τῷ λόγῳ ὑπείξαντα Ἑφαιστίωνα συναλλαγῇ- 13
 ναι Εὐμένει, οὐχ ἐκόντα ἐκόντι. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ καὶ τὸ
 πεδῖον λέγεται ἰδεῖν Ἀλέξανδρον τὸ ἀνειμένον ταῖς ἵπποις
 ταῖς βασιλικαῖς, αὐτό τε πεδῖον Νησαῖον καλούμενον καὶ
 5 αἱ ἵπποι ὅτι Νησαῖαι κληῖζονται λέγει Ἡρόδοτος· εἶναι
 δὲ πάλαι μὲν ἐς πεντεκαίδεκα μυριάδας τῶν ἵππων, τότε
 δὲ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ πλείονας τῶν πέντε καταλαβεῖν·
 πρὸς λησιτῶν γὰρ διαρπαγῇναι τὰς πολλὰς αὐτῶν.

Ἐνταῦθα λέγουσιν ὅτι Ἀτροπάτης ὁ τῆς Μηδίας 2
 10 σατράπης γυναῖκας ἑκατὸν αὐτῷ ἔδωκε, ταύτας φάσκων
 εἶναι τῶν Ἀμαζόνων, καὶ ταύτας σκευῇ ἀνδρῶν ἱππέων
 ἐσταλμένας, πλὴν γε δὴ ὅτι πελέκεις ἀντὶ δοράτων ἐφό-
 ρουν καὶ ἀντὶ ἀσπίδων πέλτας· οἱ δὲ καὶ τὸν μαστὸν
 λέγουσιν ὅτι μείονα εἶχον τὸν δεξιόν, ὃν δὴ καὶ ἔξω εἶχον
 15 ἐν ταῖς μάχαις. ταύτας μὲν δὴ ἀπαλλάξαι τῆς στρατιᾶς 3
 Ἀλέξανδρον, μή τι νεωτερισθεῖη κατ' αὐτὰς ἐς ὕβριν πρὸς
 τῶν Μακεδόνων ἢ βαρβάρων· κελεῦσαι δὲ ἀπαγγεῖλαι
 πρὸς τὴν βασιλίσσαν σφῶν ὅτι αὐτὸς ἤξει πρὸς αὐτὴν
 παιδοποιησόμενος. ταῦτα δὲ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε
 20 Πτολεμαῖος οὔτε τις ἄλλος ἀνέγραψεν ὅστις ἱκανὸς ὑπὲρ
 τῶν τοιοῦτων τεκμηριῶσαι. οὐδὲ δοκεῖ μοι ἐν τῷ τότε 4
 σῶζεσθαι τὸ γένος τῶν Ἀμαζόνων, οὐδ' ἔτι πρὸ Ἀλεξ-
 ἀνδρου, ἢ Ξενοφῶν ἂν ἐμνήσθῃ αὐτῶν, Φασιανῶν τε
 μνησθεὶς καὶ Κύλχων καὶ ὅσα ἄλλα ἀπὸ Τραπεζοῦντος
 25 ὀρμώμενοι ἢ πρὶν ἐς Τραπεζοῦντα κατελθεῖν οἱ Ἕλληνες
 ἐπῆλθον ἔθνη βαρβαρικά, ἵνα περ καὶ ταῖς Ἀμαζόσιν ἐντε-
 τυχήκεσαν ἂν, εἴπερ οὖν ἔτι ἦσαν Ἀμαζόνες. μὴ γενέσθαι 5
 μὲν γὰρ παντελῶς τὸ γένος τούτων τῶν γυναικῶν οὐ πι-
 στὸν δοκεῖ ἔμοιγε, πρὸς τοσούτων καὶ τοιοῦτων ὑμνηθέν.
 30 ὥς Ἡρακλέα τε ἐπ' αὐτὰς λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη καὶ
 ζωστήρρά τινα Ἱππολύτης τῆς βασιλίσσης αὐτῶν ὅτι ἐς
 τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισε, καὶ οἱ ξὺν Θησεῖ Ἀθηναῖοι ὅτι
 ἐπιούσας τὰς γυναῖκας ταύτας τὴν Εὐρώπην πρῶτοι μάχῃ
 νικήσαντες ἀνέστειλαν· καὶ γέγραπται ἢ Ἀθηναίων καὶ

Ἀμαζόνων μάχῃ πρὸς Μίκωνος οὐ μείον ἤπερ ἡ Ἀθηναίων
 6 καὶ Περσῶν. καὶ Ἡροδότῳ πολλάκις περὶ τῶν γυναικῶν
 τούτων πεποιήται, καὶ ὅσοι Ἀθηναίων τοὺς ἐν πολέμῳ
 τελευτήσαντας λόγῳ ἐκόσμησαν, καὶ τοῦ πρὸς Ἀμαζόνας
 ἔργον Ἀθηναίων ἐν τοῖς μάλιστα μνήμην ἐποιήσαντο. εἰ 5
 δὲ ἱππικὰς δὴ τινὰς γυναικὰς Αἰροπάτης ἔδειξεν Ἀλεξ-
 ἀνδρῶ, βαρβάροις τινὰς ἄλλας γυναικὰς ἱππεύειν ἡσκη-
 μένας δοκῶ ὅτι ἔδειξεν ἐς τὸν λεγόμενον δὴ τῶν Ἀμαζό-
 νων κόσμον ἐσταλμένας.

14 Ἐν Ἐκβατάνοις δὲ θυσίαν τε ἔθυσεν Ἀλέξανδρος, 10
 ὥσπερ αὐτῷ ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς νόμος καὶ ἀγῶνα
 ἐπιτελεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν, καὶ πότοι αὐτῷ ἐγί-
 γνοντο παρὰ τοῖς ἐταίροις. καὶ ἐν τούτῳ Ἡφαιστίων
 ἔκαμε τὸ σῶμα· ἐβδόμη τε ἡμέρα ἦδη ἦν αὐτῷ τῆς νόσου
 καὶ λέγουσι τὸ μὲν στάδιον πλήρες εἶναι· παίδων γὰρ 15
 ἀγῶν ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γυμνικός· ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο
 Ἀλεξάνδρῳ ὅτι κακῶς ἔχει Ἡφαιστίων, ὁ δὲ παρελθὼν
 πρὸς αὐτὸν σπουδῇ οὐκ ἐτι ζῶντα κατέλαβεν.

2 Ἐνθα δὴ ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πένθους
 τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ μέγα μὲν γενέσθαι αὐτῷ τὸ πένθος, 20
 πάντες τοῦτο ἀνέγραψαν, τὰ δὲπραχθέντα ἐπ' αὐτῷ ἄλ-
 λοι ἄλλα, ὥς ἕκαστος ἢ εὐνοίας πρὸς Ἡφαιστιῶνα ἢ
 3 φθόγου εἶχεν ἢ καὶ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον. ὧν οἱ τὰ
 ἀτάσθαλα ἀναγράψαντες οἱ μὲν ἐς κόσμον φέρειν μοι
 δοκοῦσιν οἰηθῆναι Ἀλεξάνδρῳ ὅσα ὑπεραλγῆσας ἔδρασεν 25
 ἢ εἶπεν ἐπὶ τῷ πάντων δὴ ἀνθρώπων φιλιότη· οἱ δὲ
 ἐς αἰσχύνην μᾶλλον τι ὥς οὐ πρόποντα οὐτ' οὖν βασιλεῖ
 οἴτε Ἀλεξάνδρῳ, οἱ μὲν, τὸ πολὺ μέρος τῆς ἡμέρας
 ἐκείνης ἐρριμμένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐταίρου ὀδύρε-
 σθαι οὐδ' ἐθέλειν ἀπαλλαγῆναι, πρὶν γε δὴ πρὸς βίαν 30
 4 ἀπηνέχθῃ πρὸς τῶν ἐταίρων· οἱ δέ, τὴν τε ἡμέραν ὅλην
 καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐρριφθαι ἐπὶ τῷ σώματι· οἱ δὲ καί,
 τὸν ἱατρὸν Γλανκίαν ὅτι ἐκρέμασε, καὶ τοῦτον ὥς ἐπὶ
 φαρμάκῳ κακῶς δοθέντι, οἱ δέ, ὅτι οἴνου περιεῖδεν ἐμ-

1 Μίκωνος Kuhniius: Κίμωνος. — 19 ἄλλοι Kt.: καὶ ἄλλοι. — 20.
 καὶ μέγα Kt.: μέγα.

πλησθέντα θεωρῶν αὐτός. καὶ κείρασθαι Ἀλέξανδρον
 ἐπὶ τῷ νεκρῷ τὴν κόμην, τὰ τε ἄλλα οὐκ ἀπεικία τίθε-
 μαι καὶ κατὰ ζῆλον τὸν Ἀχιλλέως, πρὸς ὄντινα ἐκ παι-
 δὸς φιλοτιμία αὐτῷ ἦν· οἱ δὲ καί, τὸ ἄρμα ἐφ' ὅτῳ τὸ 5
 5 σῶμα ἐφέρετο αὐτὸς ἔστιν ὅτε ἡνιόχει, τοῦτο οὐδαμῇ πι-
 στὸν ἔμοιγε λέγοντες· ἄλλοι δέ, ὅτι καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ
 τὸ ἔδος ἐν Ἐκβατάνοις κατασκάψαι ἐκέλευσε, βαρβαρικὸν
 τοῦτό γε, καὶ οὐδαμῇ Ἀλεξάνδρῳ πρόσφορον, ἀλλὰ τῇ
 Ξέρξου μᾶλλον τι ἀτασθαλία τῇ ἐς τὸ θεῖον καὶ ταῖς
 10 πέδαις ἃς λέγουσιν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καθεῖναι Ξέρξην,
 τιμωρούμενον δῆθεν τὸν Ἑλλήσποντον. ἀλλὰ [καί] ἐκεῖνο 6
 οὐ πάντῃ ἔξω τοῦ εἰκότος ἀναγεγράφθαι μοι δοκεῖ, ὥς
 ἐπὶ Βαβυλῶνος ἤλανεν Ἀλέξανδρος, ἐντυχεῖν αὐτῷ κατὰ
 τὴν ὁδὸν πολλὰς πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δὲ
 15 δὴ ἐν τούτοις καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις· καὶ τούτους ὦν
 τε ἐδέοντο ἐξ Ἀλεξάνδρου τυχεῖν καὶ ἀνάθημα δοῦναι
 αὐτοῖς Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα
 ὅτι καίπερ οὐκ ἐπεικῶς κέχρηται μοι ὁ Ἀσκληπιός, οὐ
 σῶσας μοι τὸν ἐταῖρον ὄντινα ἴσον τῇ ἑμαυτοῦ κεφαλῇ
 20 ἦγον. ἐναγίζειν τε ὅτι αἰεὶ ὥς ἡρωϊ ἐκέλευεν Ἡφαιστίῳνι, 7
 τοῦτο μὲν πρὸς τῶν πλείστων ἀναγράφεται· οἱ δὲ λέ-
 γουσιν ὅτι καὶ εἰς Ἀμμωνος ἔπεμψεν ἐρησομένους τὸν
 θεὸν εἰ καὶ ὥς θεῷ θύειν συγχωρεῖ Ἡφαιστίῳνι· τὸν δὲ
 οὐ συγχωρῆσαι.
 25 Ἐκεῖνα δὲ πρὸς πάντων ξυμφωνούμενα, ἐς τρίτην ἀπὸ 8
 τοῦ θανάτου τοῦ Ἡφαιστίῳνος ἡμέραν μήτε σίτου γεύ-
 σασθαι Ἀλέξανδρον μήτε τινὰ θεραπείαν ἄλλην θεραπεῦ-
 σαι τὸ σῶμα, ἀλλὰ κεῖσθαι γὰρ ἢ ὀδυρόμενον ἢ πενθικῶς
 σιγᾶντα· καὶ πυρὰν κελεῦσαι αὐτῷ ἐτοιμαῖσθαι ἐν Βα-
 30 βυλῶνι ἀπὸ ταλάντων μυρίων, οἱ δὲ καὶ πλείονων ἀνέ-
 γραψαν· καὶ ὅτι πένθος ποιεῖσθαι περιηγγέλη κατὰ πᾶ- 9
 σαν τὴν χώραν τὴν βάρβαρον· καὶ ὅτι πολλοὶ τῶν ἐταί-
 ρων τῶν Ἀλεξάνδρου ἐς θεραπείαν τὴν ἐκείνου σφᾶς τε
 αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα Ἡφαιστίῳνι ἀνέθεσαν ἀποθανόντι·

- πρῶτον δὲ Εὐμένη ἄρξαι τοῦ σοφίσματος, ὄντινα ὀλίγων
 πρόσθεν ἔφαμεν ὅτι διηρέχθη πρὸς Ἡφαιστίωνα· καὶ
 τοῦτο δὴ δρᾶσαι, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὡς μὴ ἐφήδεσθαι δοκοίη
 10 τελευτήσαντι Ἡφαιστίωνι. οὐκ οὐν οὐδὲ ἄλλον τινὰ ἔταξεν
 ἀντὶ Ἡφαιστίωνος χιλιάρχον ἐπὶ τῇ ἱππῳ τῇ ἐταιρικῇ 5
 Ἀλέξανδρος, ὡς μὴ ἀπόλοιτο τὸ ὄνομα τοῦ Ἡφαιστίωνος
 ἐκ τῆς τάξεως· ἀλλὰ Ἡφαιστίωνός τε ἡ χιλιarchία ἐκαλεῖτο
 καὶ τὸ σημεῖον αὐτῆς ἡγεῖτο ἐξ Ἡφαιστίωνος πεποιημέ-
 νον. ἀγῶνά τε ἐπενόει ποιῆσαι γυμνικόν τε καὶ μουσι-
 κὸν πλήθει τε τῶν ἀγωνιζομένων καὶ τῇ εἰς αὐτὸν χορη- 10
 γία πολὺ τι τῶν ἄλλων τῶν πρόσθεν ἀριδηλότερον· τρισ-
 χιλίους γὰρ ἀγωνιστάς τοὺς ξύμπαντας παρεσκεύασε. καὶ
 οὗτοι ὀλίγον ὕστερον ἐπ' Ἀλεξάνδρου τῷ τάφῳ λέγουσιν
 ὅτι ἡγωνίσαντο.
- 15 Χρόνος τε ἦν συχνὸς τῷ πένθει καὶ αὐτός τε αὐτὸν 15
 ἦδη μετεκάλει ἀπ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἐταῖροι μᾶλλον τι ἐν τῷ
 τοιῷδε ἦντον. ἔνθα δὲ ἐξέλασιν ποιεῖται ἐπὶ Κοσσαί-
 2 ονς, ἔθνος πολεμικόν, ὁμορον τῷ Οὐξίων. εἰσὶ δὲ ὄρειοι
 οἱ Κοσσαῖοι καὶ χωρία ὀχυρὰ κατὰ χώρας νέμονται, (καὶ)
 ὁπότε προσάγοι δύναμις ἐς τὰ ἄκρα τῶν ὄρων ἀποχω- 20
 ροῦντες ἄθροοι ἢ ὅπως ἂν προχωρῇ ἐκάστοις οὕτω δια-
 φεύουσιν, ἐς ἀπορίαν βάλλοντες τοὺς ξὺν δυνάμει σφίσιν
 ἐπιχειροῦντας· ἀπελθόντων δὲ αὐθις εἰς τὸ ληστεύειν
 3 τρεπόμενοι ἀπὸ τούτου τὸν βίον ποιοῦνται. Ἀλέξανδρος
 δὲ ἐξεῖλεν αὐτῶν τὸ ἔθνος, καίπερ χειμῶνος στρατεύσας. 25
 ἀλλ' οὔτε χειμῶν ἐμποδὼν ἐγένετο αὐτῷ οὔτε αἱ δυσχω-
 ρίαι, οὔτε αὐτῷ οὔτε Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου, ὃς μέρος
 τῆς στρατιᾶς ἐπ' αὐτοὺς ἦγεν. οὕτως οὐδὲν ἄπορον Ἀλεξ-
 ἀνδρῳ τῶν πολεμικῶν ἦν ἐς ὃ τι ὀρμήσειε.
- 4 Κατιόντι δὲ αὐτῷ εἰς Βαβυλῶνα Αἰβύων τε πρε- 30
 σβεῖται ἐνενύγχανον ἐπαινούντων τε καὶ στεφανούντων ἐπὶ
 τῇ βασιλείᾳ τῆς Ἀσίας καὶ ἐξ Ἰταλίας Βρέττιοί τε καὶ
 Λευκανοὶ καὶ Τυρρηνοὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπρέσβευον. καὶ
 Καρχηδονίους τότε πρεσβεῦσαι λέγεται καὶ ἀπὸ Αἰθιο-

3 δὴ Κρ.: δέ. — 8 ἡγεῖτο] ἡγεῖτο τό S. — 19 χώρας] κώμας Κρ.
 — 26 οὔτε] οὔτε ὁ S.

πων πρέσβεις ἔλθειν καὶ Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης,
 καὶ Κελτοὺς καὶ Ἰβήρας, ὑπὲρ φιλίας δεησομένους· ὧν
 τὰ τε ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὁφθῆναι
 πρὸς Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων. τοὺς δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν 5
 5 εἰς ἀλλήλους διαφορῶν λέγουσιν ὅτι Ἀλεξάνδρῳ διακρίναι
 ἐπέτρεπον· καὶ τότε μάλιστα αὐτόν τε αὐτῷ Ἀλέξανδρον
 καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν φανῆναι γῆς τε ἀπάσης καὶ θαλάσ-
 σης κύριον. Ἀριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ Ἀλεξ-
 ἀνδρου ἀναγραφάντων καὶ Ῥωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέ-
 10 σβενσαν· καὶ ἐντυχόντα ταῖς πρεσβείαις Ἀλέξανδρον ὑπὲρ
 Ῥωμαίων τι τῆς ἐς τὸ ἔπειτα ἐσομένης δυνάμεως μαντεύ-
 σασθαι, τὸν τε κόσμον τῶν ἀνδρῶν ἰδόντα καὶ τὸ φιλό-
 πονόν τε καὶ ἑλευθέριον καὶ περὶ τοῦ πολιτεύματος ἅμα
 διαπυνθανόμενον. καὶ τοῦτο οὔτε ὥς ἀτρεκές οὔτε ὥς 6
 15 ἄπιστον πάντῃ ἀνέγραψα· πλήν γε δὴ οὔτε τις Ῥωμαίων
 ὑπὲρ τῆς πρεσβείας ταύτης ὥς παρὰ Ἀλέξανδρον σταλεί-
 σης μνήμην ἐποιήσατό τινα, οὔτε τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γρα-
 ψάντων, οἷς τισὶ μᾶλλον ἐγὼ ξυμφέρομαι, Πτολεμαῖος ὁ
 Λάγον καὶ Ἀριστόβουλος· οὐδὲ τῷ Ῥωμαίων πολιτεύματι
 20 ἐπειοικὸς ἦν, ἑλευθέρῳ δὴ τότε ἐς τὰ μάλιστα ὄντι, παρα-
 βασιλέα ἀλλόφυλον, ἄλλως τε καὶ ἐς τοσόνδε ἀπὸ τῆς
 οἰκείας πρεσβεῦσαι, οὔτε φόβου ἐξαναγκάζοντος οὔτε κατ'
 ἐλπίδα ὠφελείας, μίσει τε, εἴπερ τινὰς ἄλλους, τοῦ τυ-
 ραννικοῦ γένους τε καὶ ὀνόματος κατεχομένους.
 25 Ἐκ τούτου δὴ Ἡρακλείδην τὸν Ἀργαίου ἐκπέμπει ἐς 16
 Ὑρκανίαν ναυπηγοὺς ἅμα οἱ ἄγοντα, κελεύσας ὕλην τε-
 μόντα ἐκ τῶν ὄρων τῶν Ὑρκανίων ναυπηγεῖσθαι ναῦς
 μακρὰς ἀφράκτους τε καὶ πεφραγμένας ἐς τὸν κόσμον τὸν
 Ἑλληνικόν. πόθος γὰρ εἶχεν αὐτὸν καὶ ταύτην ἐκμαθεῖν 2
 30 τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν τε καὶ Ὑρκανίαν καλουμένην
 ποία τινὶ ξυμβάλλει θαλάσση, πότερα τῇ τοῦ πόντου τοῦ
 Εὐξείνου ἢ ἀπὸ τῆς ἐφ' αὐτῆς τῆς κατ' Ἰνδοὺς ἐκπεριερχομένη
 ἢ μεγάλη θάλασσα ἀναχεῖται εἰς κόλπον τὸν Ὑρκάνιον,
 καθάπερ οὖν καὶ τὸν Περσικὸν ἐξεῦρε, τὴν ἐρυθρὰν δι'

καλουμένην θάλασσαν, κόλπον οὔσαν τῆς μεγάλης θαλάσ-
 3 σης. οὐ γάρ πω ἐξεύρηντο αἱ ἀρχαὶ τῆς Κασπίας θα-
 λάσσης, καίτοι ἐθνῶν ταύτῃ οἰκούντων οὐκ ὀλίγων καὶ
 ποταμῶν πλοῦτων ἐμβαλλόντων εἰς αὐτήν· καὶ ἐκ Βάκτρων
 μὲν Ὠξος, μέγιστος τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν, πλήν γε δὲ 5
 τῶν Ἰνδῶν, ἐξίησιν ἐς ταύτην τὴν θάλασσαν, διὰ Σκυθῶν
 δὲ Ἰαξάρτης· καὶ τὸν Ἀράξην δὲ τὸν ἐξ Ἀρμενίων ῥέοντα
 4 ἐς ταύτην ἐσβάλλειν ὁ πλείων λόγος κατέχει. μέγιστοι
 μὲν οὗτοι· πολλοὶ δὲ δὲ καὶ ἄλλοι ἐς τε τούτους ἐμβάλ-
 λοντες καὶ αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν ἐς τὴν θάλασσαν ταύτην ἐξίᾱ- 10
 σιν, οἳ μὲν καὶ γινωσκόμενοι πρὸς τῶν ἁμρ' Ἀλέξανδρον
 ἐπελθόντων τὰ ἔθνη ταῦτα, οἳ δὲ κατὰ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ
 κόλπου, ὡς εἰκός, ἐς τοὺς Σκύθας τοὺς Νομάδας, ὃ δὴ
 ἄγνωστον πάντῃ ἐστίν.

5 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς τὸν Τίγρητα ποταμὸν ξὺν τῇ στρα- 15
 τῇ διέβη ἐλαύνων ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἐνταῦθα ἐντυγχάνουσιν
 αὐτῷ Χαλδαίων οἱ λόγιοι, καὶ ἀπαγαγόντες ἀπὸ τῶν ἐταί-
 ρων ἐδέοντο ἐπισχεῖν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος ἔλασιν. λόγιον
 γὰρ γεγονέναι σφίσις ἐκ τοῦ Θεοῦ τοῦ Βίλου μὴ πρὸς
 ἀγαθοῦ οἳ εἶναι τὴν πάροδον τὴν ἐς Βαβυλῶνα ἐν τῷ 20
 6 τότε. τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι αἰτοῖς λόγος [τοῦ] Εὐριπίδου
 τοῦ ποιητοῦ ἔπος· ἔχει δὲ τὸ ἔπος Εὐριπίδῃ ὧδε·

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

σὺν δέ, ὦ βασιλεῦ, ἔρασαν οἱ Χαλδαῖοι, μὴ πρὸς δυσμὰς
 ἀφορῶν αὐτὸς μηδὲ τὴν στρατιὰν ταύτῃ ἐπέχουσιν ἄγων 25
 7 παρελθεῖν· ἀλλὰ ἐκπεριελθὼν πρὸς ἑω μᾶλλον. τῷ δὲ
 οὐδὲ τοῦτο εὔμαρές διὰ δυσχωρίαν ξυνέβη· ἀλλὰ ἦγε γὰρ
 αὐτὸν ταύτῃ τὸ δαιμόνιον ἢ παρελθόντα ἐχρῆν ἥδη τελευ-
 τῆσαι. καὶ που τυχὸν καὶ ἄμεινον αἰτίῃ ἦν ἐν ἀκμῇ τῆς
 τε ἄλλης δόξης καὶ τοῦ πόθου τοῦ παρ' ἀνθρώπων ἀπηλ- 30
 λάχθαι, πρὶν τινα ξυμβῆναι αὐτῷ ξυμφορὰν ἀνθρωπίνην,
 ἣς ἕνεκα καὶ Σόλωνα Κροίσῳ παραινέσαι εἰκός τέλος ὄραν
 μακροῦ βίου μηδὲ πρόσθεν τινα ἀνθρώπων ἀποφαινεῖν
 8 εὐδαίμονα. ἐπεὶ καὶ αὐτῇ Ἀλεξάνδρῳ ἢ Ἡφαιστίῳ

3 ταύτῃ S.: τε αὐτήν. — 5 Ὠξος E.: Ὀξος. — 9 ἐμβάλλοντες] ἐμβαλόντες S. — 21 λόγος Kr.: λόγον.

τελευτῇ οὐ σμικρὰ ξυμφορὰ γεγένητο, ἧς καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προαπελθεῖν ἂν δοκεῖ μοι ἐθελῆσαι μᾶλλον ἢ ζῶν πειραθῆναι, οὐ μείον ἢ καὶ Ἀχιλλέα δοκῶ ἂν ἐλέσθαι προαποθανεῖν Πατρόκλου μᾶλλον ἢ τοῦ θανάτου αὐτοῦ
5 τιμωρὸν γενέσθαι.

Ἦν δέ τι καὶ ὑποπτον αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλδαίους, ὥς 17 οὐ κατὰ μαντεῖαν τι μᾶλλον ἢ ἐς ὠφέλειαν τὴν αὐτῶν φέροι αὐτοῖς ἢ κώλυσις τῆς Ἀλεξάνδρου ἐς Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε ἐλάσεως. ὁ γὰρ τοῦ Βήλου νεὼς ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἦν τῶν Βαβυλωνίων, μεγέθει τε μέγιστος καὶ ἐκ πλίνθου ὀπτῆς ἐν ἀσφάλτῳ ἡρμωσμένης. τοῦτον τὸν νεών, 2 ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ τὰ Βαβυλωνίων, Ξέρξης κατέσκαψεν, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὀπίσω ἀπενόστησεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν νῷ εἶχεν ἀνοικοδομεῖν οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι 15 ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τοῖς πρόσθεν, καὶ τούτου ἕνεκα τὸν χοῦν ἐκέλευεν ἐκφέρειν τοὺς Βαβυλωνίους. οἱ δέ, ὅτι καὶ μείζονα ἔτι τοῦ πάλαι ὄντος. ἐπεὶ δὲ ἀποστάντος αὐτοῦ 3 μαλθακῶς ἀνθήψαντο τοῦ ἔργου οἷς ταῦτα ἐπειτέτραπτο, ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ ἐπενόει τὸ ἔργον ἐργάσασθαι. 20 εἶναι δὲ τῷ θεῷ τῷ Βήλῳ πολλὴν μὲν τὴν χώραν ἀνειμένην ἐκ τῶν Ἀσσυρίων βασιλέων, πολὺν δὲ χρυσόν. καὶ 4 ἀπὸ τούτου πάλαι μὲν τὸν νεών ἐπισκευάζεσθαι καὶ τὰς θυσίας τῷ θεῷ θύεσθαι. τότε δὲ τοὺς Χαλδαίους τὰ τοῦ θεοῦ νέμεσθαι, οὐκ ὄντος ἐς ὃ τι ἀναλωθήσεται τὰ περι- 25 γινόμενα. τούτων δὲ εἵνεκα ὑποπτοὶ Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν οὐκ ἐθέλειν παρελθεῖν εἰσω Βαβυλῶνος Ἀλέξανδρον, ὥς μὴ δι' ὀλίγου τὸν νεών ἐπιτελεσθέντα ἀφελέσθαι αὐτοὺς τὰς ἐκ τῶν χρημάτων ὠφελείας. ὅμως δὲ τὰ γε τῆς ἐπι- 5 στροφῆς τῆς κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν ἐς τὴν πόλιν ἐθελῆσαι 30 αὐτοῖς πεισθῆναι λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τῇ πρώτῃ μὲν παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην καταστρατοπεδεῦσαι, ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ἐν δεξιᾷ ἔχοντα τὸν ποταμὸν παρ' αὐτὸν πορεύεσθαι, ἐθέλοντα ὑπερβάλλειν τῆς πόλεως τὸ μέρος τὸ ἐς δυσμὰς τετραμμένον, ὥς ταύτῃ ἐπιστρέψαντα

6 πρὸς ἔω ἄγειν· ἀλλὰ οὐ γὰρ δυνήθῃναι ὑπὸ δυσχωρίας οὕτως ἐλάσαι ξὺν τῇ στρατιᾷ, ὅτι τὰ ἀπὸ δυσμῶν τῆς πόλεως εἰσιόντι, εἰ ταύτῃ πρὸς ἔω ἐπέστρεφεν, ἐλώδη τε καὶ τεναγώδη ἦν. καὶ οὕτω καὶ ἐκόντα καὶ ἄκοντα ἀπει-
θῆσαι τῷ Θεῷ.

5

- 18 Ἐπεὶ καὶ τοιόνδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος ἀναγέ-
γραφεν· Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην τῶν ἐταίρων τῶν
Ἀλεξάνδρου, στρατηγὸν τῆς στρατιᾶς ἦν παρὰ Μαζαίων
τῷ Βαβυλῶνος σατράπῃ ἀπέλιπεν Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ
συνέμιξεν ἐπανιόντι αὐτῷ ἐξ Ἰνδῶν, ὁρῶντα πικρῶς τιμω- 10
ροῦμενον τοὺς σατράπας ὅσοι ἐπ' ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ χώρα
τεταγμένοι ἦσαν, ἐπιστεῖλαι Πειθαγόρᾳ τῷ ἀδελφῷ, μάν-
τιν γὰρ εἶναι τὸν Πειθαγόραν τῆς ἀπὸ σπλάγχνων μαντείας,
2 μαντεύσασθαι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τῆς σωτηρίας. ἀντεπιστεῖ-
λαι δὲ αὐτῷ Πειθαγόραν πυνθανόμενον τίνα μάλιστα φο- 15
βούμενος χρήσασθαι ἐθέλοι τῇ μαντεία. τὸν δὲ γράψαι
αὐθις ὅτι τὸν τε βασιλέα αὐτὸν καὶ Ἡφαιστίωνα. θύε-
σθαι δὴ τὸν Πειθαγόραν πρῶτα μὲν ἐπὶ τῷ Ἡφαιστίωνι·
ὥς δὲ ἐπὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἱερείου ὁ λοβὸς ἀφανὴς ἦν,
οὕτω δὴ ἐγγράψαντα καὶ κατασημνηνόμενον τὸ γραμματίον 20
πέμψαι παρὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἐκβά-
τανα, δηλοῦντα μηδέν τι δεδιέναι Ἡφαιστίωνα· ἔσσεσθαι γὰρ
3 αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου ἐκποδῶν. καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν
λέγει Ἀριστόβουλος κομίσασθαι Ἀπολλόδωρον μιᾷ πρό-
σθεν ἡμέρᾳ ἢ τελευτῆσαι Ἡφαιστίωνα. αὐθις δὲ θύεσθαι 25
τὸν Πειθαγόραν ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ γενέσθαι καὶ ἐπ'
Ἀλεξάνδρῳ ἄλοβον τὸ ἥπαρ τοῦ ἱερείου. καὶ Πειθαγόραν
τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γράψαι Ἀπολλοδώρῳ.
Ἀπολλόδωρον δὲ οὐ κατασιωπῆσαι, ἀλλὰ φράσαι γὰρ
πρὸς Ἀλέξανδρον τὰ ἐπεσταλμένα, ὥς εὐνοίαν μᾶλλον τι 30
ἐπιδειξόμενον τῷ βασιλεῖ, εἰ φυλάττεσθαι παραινέσειε μή
4 τις αὐτῷ κίνδυνος ἐν τῷ τότε ξυμπέσοι. καὶ Ἀπολλόδω-
ρόν τε λέγει ὅτι Ἀλέξανδρος ἐπήνεσε καὶ τὸν Πειθαγό-
ραν, ἐπειδὴ παρῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα, ἤρετο ὅτου γενομέ-

νου αὐτῷ σημείου ταῦτα ἐπέστειλε πρὸς τὸν ἀδελφόν·
 τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλοβόν οἱ τὸ ἦπαρ ἐγένετο τοῦ ἱερέιου·
 ἐρομένου δὲ ὅ τι νοοῖ τὸ σημεῖον μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλε-
 πόν. Ἀλέξανδρον δὲ τοσούτου δεῖσαι χαλεπῆναι τῷ Πει-
 5 θαγόρᾳ, ὡς καὶ δι' ἐπιμελείας ἔχειν αὐτὸν πλείονος, ὅτι
 ἀδόλως τὴν ἀλήθειάν οἱ ἔφρασε. ταῦτα αὐτὸς Ἀριστό- 5
 βουλος λέγει παρὰ Πειθαγόρου πυθέσθαι· καὶ Περδίκκᾳ
 δὲ μαντεύσασθαι αὐτὸν λέγει καὶ Ἀντιγόνῳ χρόνῳ ὕστε-
 ρον· καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἀμφοῖν γενομένου Περδίκκᾳ
 10 τε ἐπὶ Πτολεμαῖον στρατεύσαντα ἀποθανεῖν καὶ Ἀντίγο-
 νον ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Σέλευκον καὶ Λυσίμαχον τῇ ἐν
 Ἰψῷ γενομένῃ. καὶ μὲν δὴ καὶ ὑπὲρ Καλάνου τοῦ σοφι- 6
 στοῦ τοῦ Ἰνδοῦ τοιόσδε τις ἀναγράφεται λόγος, ὅποτε
 ἐπὶ τὴν πυρὰν ἦει ἀποθανοῦμενος, τότε τοὺς μὲν ἄλλους
 15 ἐταίρους ἀσπάζεσθαι αὐτόν, Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐθελῆσαι
 προσελθεῖν ἀσπασόμενον, ἀλλὰ φάναι γὰρ ὅτι ἐν Βαβυ-
 λῶνι αὐτῷ ἐντυχὼν ἀσπάζεται. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐν
 μὲν τῷ τότε ἀμεληθῆναι· ὕστερον δέ, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν
 ἐν Βαβυλῶνι Ἀλέξανδρος, ἐς μνήμην ἔλθεῖν τῶν ἀκου-
 20 σάντων, ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα τῇ Ἀλεξάνδρου ἐθει-
 ἀσθη.

Παρελθόντι δ' αὐτῷ ἐς Βαβυλῶνα πρεσβεῖαι παρὰ 19
 τῶν Ἑλλήνων ἐνέτυχον, ὑπὲρ ὅτι μὲν ἕκαστοι πρεσβευ-
 σόμενοι οὐκ ἀναγράφεται· δοκεῖν δ' ἔμοιγε αἱ πολλαὶ
 25 στεφανούντων τε αὐτὸν ἦσαν καὶ ἐπαινούντων ἐπὶ ταῖς
 νίκαις ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιστα ταῖς Ἰνδικαῖς, καὶ ὅτι
 σῶος ἐξ Ἰνδῶν ἐπανήκει χαίρειν φασκόντων. καὶ τούτους
 δεξιωσάμενός τε καὶ τὰ εἰκότα τιμήσας ἀποπέμψαι ὀπίσω
 λέγεται. ὅσους δὲ ἀνδριάντας ἢ ὅσα ἀγάλματα ἢ εἰ δὴ 2
 30 τι ἄλλο ἀνάθημα ἐκ τῆς Ἑλλάδος Ξέρξης ἀνεκόμισεν ἐς
 Βαβυλῶνα ἢ ἐς Πασαργάδας ἢ ἐς Σοῦσα ἢ ὅπῃ ἄλλῃ τῆς
 Ἀσίας, ταῦτα δοῦναι ἄγειν τοῖς πρέσβεσι· καὶ τὰς Ἀρ-
 μοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας τὰς χαλκᾶς οὕτω λέγε-
 ται ἀπενεχθῆναι ὀπίσω ἐς Ἀθήνας καὶ τῆς Ἀρτέμιδος
 35 τῆς Κελκαίας τὸ ἔδος.

Κατέλαβε δὲ ἐν Βαβυλῶνι, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, 3

καὶ τὸ ναυτικόν, τὸ μὲν κατὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἀναπεπλευκὸς ἀπὸ θαλάσσης τῆς Περσικῆς, ὃ τιπερ σὺν Νεάρχῳ ἦν· τὸ δὲ ἐκ Φοινίκης ἀνακεκομισμένον, πεντήρεις μὲν δύο τῶν ἐκ Φοινίκων, τετρήρεις δὲ τρεῖς, τριήρεις δὲ δώδεκα, τριακοντόρους δὲ ἑς τριάκοντα· ταύτας 5
 ξυντμηθείσας κομισθῆναι ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκ Φοινίκης ἑς Θάψακον πόλιν, ἐκεῖ δὲ ξυμπηχθείσας αὐτῆς
 4 καταπλεῦσαι ἑς Βαβυλῶνα. λέγει δὲ ὅτι καὶ ἄλλος αὐτῷ ἐναυπηγεῖτο στόλος τέμνοντι τὰς κυπαρίσσους τὰς ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ· τούτων γὰρ μόνων τῶν δένδρων εὐπορίαν 10 εἶναι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων, τῶν δὲ ἄλλων ὅσα ἑς ναυπηγίαν ἀπόρως ἔχειν τὴν γῆν ταύτην· πληρώματα δὲ ἑς τὰς ναῦς καὶ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας πορφυρέων τε πληθος καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι ἐργάται τῆς θαλάσσης ἀφίχθαι αὐτῷ ἐκ Φοινίκης τε καὶ τῆς ἄλλης παραλίας· λιμένα τε 15 ὅτι πρὸς Βαβυλῶνι ἐποίει ὀρυκτὸν ὅσον χιλίαις ναυσὶ
 5 μακραῖς ὄρμον εἶναι καὶ νεωσοίκους ἐπὶ τοῦ λιμένος. καὶ Μίκαλος ὁ Κλαζομένιος μετὰ πεντακοσίων ταλάντων ἐπὶ Φοινίκης τε καὶ Συρίας ἐστέλλετο, τοὺς μὲν μισθῷ πείσων, τοὺς δὲ καὶ ὠνησόμενος ὅσοι θαλάσσιοι ἄνθρωποι. 20 τὴν τε γὰρ παραλίαν τὴν πρὸς τῷ κόλπῳ τῷ Περσικῷ κατοικίξιν ἐπενόει καὶ τὰς νήσους τὰς ταύτη. ἐδόκει γὰρ αὐτῷ οὐ μείον ἢ Φοινίκης εὐδαίμων ἢ χώρα αὕτη γενέ-
 6 σθαι. ἦν δὲ αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἡ παρασκευὴ ὡς ἐπὶ Ἀραβας τοὺς πολλοὺς, πρόφασιν μὲν, ὅτι μόνοι τῶν ταύτη 25 βαρβάρων οὔτε πρεσβείαν ἀπέστειλαν οὔτε τι ἄλλο ἐπιεικὲς ἢ ἐπὶ τιμῇ ἐπέπρακτο Ἀραψιν ἑς αὐτόν· τὸ δὲ ἀληθές, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ἅπληστος ἦν τοῦ κτᾶσθαι τι αἰεὶ Ἀλέξανδρος.

20 Λόγος δὲ κατέχει ὅτι ἤκουεν Ἀραβας δύο μόνον 30 τιμᾶν θεούς, τὸν Οὐρανὸν τε καὶ τὸν Διόνυσον, τὸν μὲν Οὐρανὸν αὐτόν τε δρώμενον καὶ τὰ ἄστρα ἐν οἷ ἔχοντα τά τε ἄλλα καὶ τὸν ἥλιον, ἀφ' ὅτου ἡ μεγίστη καὶ φανοτάτη ὠφέλεια ἑς πάντα ἔκει τὰ ἀνθρώπεια· Διόνυσον

δὲ κατὰ δόξαν τῆς ἐς Ἰνδοὺς στρατείας. οὐκ οὖν ἀπαξιού-
 ναι αὐτὸν τρίτον ἂν νομισθῆναι πρὸς Ἀράβων θεόν, οὐ
 φανλότερα ἔργα Διονύσου ἀποδειξάμενον, εἴπερ οὖν καὶ
 Ἀράβων κρατήσας, ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς, καθάπερ Ἰνδοῖς,
 5 πολιτεύειν κατὰ τὰ σφῶν νόμιμα. τῆς τε χώρας ἡ εὐδαι- 2
 μονία ὑπεκίνει αὐτόν, ὅτι ἤκουεν ἐκ μὲν τῶν λιμνῶν τὴν
 κασίαν γίνεσθαι αὐτοῖς, ἀπὸ δὲ τῶν δένδρων τὴν σμύρ-
 ναν τε καὶ τὸν λιβανωτόν, ἐκ δὲ τῶν θαμνίσκων τὸ κινά-
 μωμον τέμνεσθαι, οἱ λειμῶνες δὲ ὅτι νάρδον αὐτόματοι
 10 ἐκφέρουσι· τό τε μέγεθος τῆς χώρας, ὅτι οὐκ ἐλάττων ἢ
 παράλιος τῆς Ἀραβίας ἤπερ ἢ τῆς Ἰνδικῆς αὐτῷ ἐξηγγέλ-
 λετο, καὶ νῆσοι αὐτῇ προσκεῖσθαι πολλάι, καὶ λιμένες
 πανταχοῦ τῆς χώρας ἐνεῖναι, οἷοι παρασχεῖν μὲν ὄρμους
 τῷ ναυτικῷ, παρασχεῖν δὲ καὶ πόλεις ἐνοικισθῆναι καὶ
 15 ταύτας γενέσθαι εὐδαίμονας.

Δύο δὲ νῆσοι κατὰ τὸ στόμα τοῦ Εὐφράτου πελάγαι 3
 ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ, ἡ μὲν πρώτη οὐ πρόσω τῶν ἐκβολῶν
 τοῦ Εὐφράτου, εἰς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους ἀπέχουσα
 ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ τε καὶ τοῦ στόματος τοῦ ποταμοῦ, μι-
 20 κροτέρα αὕτη καὶ δασεῖα ὕλη παντοία· εἶναι δὲ ἐν αὐτῇ
 καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ τοὺς οἰκήτορας αὐτοὺς ἀμφὶ τὸ
 ἱερὸν τὰ τῆς διαίτης ποιεῖσθαι· νέμεσθαί τε αὐτὴν αἰξί 4
 τε ἀγρίαις καὶ ἐλάφοις, καὶ ταύτας ἀνεῖσθαι ἀφέντους τῇ
 Ἀρτέμιδι, οὐδὲ εἶναι θέμις θήραν ποιεῖσθαι ἀπ' αὐτῶν
 25 ὅτι μὴ θῦσαι τινα τῇ θεῷ ἐθέλοντα· ἐπὶ τῷδε θηρᾶν
 μόνον· ἐπὶ τῷδε γὰρ οὐκ εἶναι ἀθέμιτον. καὶ ταύτην τὴν
 νῆσον λέγει Ἀριστόβουλος ὅτι Ἰκαρον ἐκέλευσε καλεῖσθαι
 Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆς νήσου τῆς Ἰκάρου τῆς ἐν τῷ Αἰγαίῳ
 πόντῳ, ἐς ἣντινα Ἰκαρον τὸν Δαιδάλου τακέντος τοῦ κη- 5
 30 ροῦ ὅτι προσίρητο τὰ πτερὰ πεσεῖν λόγος κατέχει, ὅτι
 οὐ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρὸς πρὸς τῇ γῇ ἐφέρετο, ἀλλὰ
 μετέωρος γὰρ ὑπὸ ἀνοίας πετόμενος παρέσχε τῷ ἡλίῳ
 θάλψαι τε καὶ ἀνεῖναι τὸν κηρόν, καὶ ἀπὸ ἑαυτοῦ τὸν
 Ἰκαρον τῇ τε νήσῳ καὶ τῷ πελάγει τὴν ἐπωνυμίαν ἔγκα-

6 ταλιπεῖν, τὴν μὲν Ἰκαρον καλεῖσθαι, τὸ δὲ Ἰκάριον. ἡ δὲ
 ἑτέρα νῆσος ἀπέχειν μὲν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου
 ἐλέγετο ὅσον πλοῦν ἡμέρας καὶ νυκτὸς κατ' οὖρον Θεούση
 νηϊ. Τύλος δὲ αὐτῇ εἶναι ὄνομα· μεγάλη δὲ εἶναι καὶ
 οὔτε τραχεῖα ἢ πολλή οὔτε ὑλώδης, ἀλλ' οἷα καρπούς τε 5
 ἡμέρους ἐκφέρειν καὶ πάντα ὥραϊα.

7 Ταυτὶ ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ μὲν πρὸς Ἀρχίου,
 ὃς ξὺν τριακοντόρῳ ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ πα-
 ράπλου τοῦ ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀραβας μέχρι μὲν τῆς νήσου
 τῆς Τύλου ἦλθεν, τὸ πρόσω δὲ οὐκέτι περαιωθῆναι ἐτόλ- 10
 μησεν. Ἀνδροοθένης δὲ ξὺν ἄλλῃ τριακοντόρῳ σταλὺς
 καὶ τῆς χειρρονήσου τι τῶν Ἀράβων παρέπλευσε· μακρο-
 τάτω δὲ τῶν ἐκπεμφθέντων προὐχώρησεν Ἰέρων ὁ Σολεὺς
 ὁ κυβερνήτης, λαβὼν καὶ οὗτος παρ' Ἀλεξάνδρου τριακόν-
 8 τορον. ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ προστεταγμένον περιπλεῦσαι 15
 τὴν χειρρόνησον τὴν Ἀράβων πᾶσαν ἔστε ἐπὶ τὸν κόλπον
 τὸν πρὸς Αἰγύπτῳ τὸν Ἀράβιον τὸν καθ' Ἡρώων πόλιν·
 οὐ μὴν ἐτόλμησέ γε τὸ πρόσω ἐλθεῖν, καίτοι ἐπὶ πολὺ
 παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν· ἀλλ' ἀναστρέψας γὰρ παρ'
 Ἀλεξάνδρου ἐξήγγειλε τὸ μέγεθός τε τῆς χειρρονήσου θαν- 20
 μαστόν τι εἶναι καὶ ὅσον οὐ πολὺ ἀποδέον τῆς Ἰνδῶν
 γῆς, ἄκραν τε ἀνέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς μεγάλης θαλάσσης·
 9 ἦν δὴ καὶ τοὺς ξὺν Νεάρχῳ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς πλέοντας,
 πρὶν ἐπικάμψαι ἐς τὸν κόλπον τὸν Περσικόν, οὐ πόρρω
 ἀνατείνουσιν ἰδεῖν τε καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν διαβαλεῖν 25
 ἐς αὐτήν, καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ κυβερνήτῃ ταύτῃ δοκοῦν·
 ἀλλὰ Νεάρχος λέγει ὅτι αὐτὸς διεκώλυσεν, ὡς ἐκπερι-
 πλεύσας τὸν κόλπον τὸν Περσικόν ἔχοι ἀπαγγεῖλαι Ἀλεξ-
 10 ἀνδρῳ ἐφ' οἷσινσι πρὸς αὐτοῦ ἐστάλη· οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ
 πλεῦσαι τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστάλθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ 30
 καταμαθεῖν τὴν χώραν τὴν προσεχῇ τῇ θαλάσῃ καὶ τοὺς
 κατοικοῦντας αὐτὴν ἀνθρώπους, ὅρμους τε ἐν αὐτῇ καὶ
 ὕδατα καὶ τὰ νόμια τῶν ἀνδρῶν καὶ εἴ τις ἀγαθὴ καρ-
 πούς ἐκφέρειν ἢ εἴ τις κακὴ· καὶ οὖν καὶ τοῦτο αἴτιον

γενέσθαι ἀποσωθῆναι Ἀλεξάνδρῳ τὸν στρατὸν· οὐ γὰρ ἂν σωθῆναι πλεύσαντας ὑπὲρ τῆς Ἀραβίας τὰ ἔρημα, ἐφ' ὅτῳ καὶ ὁ Ἰέρων ἐπιστρέψαι ὀπίσω λέγεται.

- Ἐν ᾧ δὲ αὐτῷ ἐναυπηγοῦντο μὲν αἱ τριῖρεις, ὁ λιμὴν 21
 5 δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ὠρύσσετο, ἐκπλεῖ ἐκ Βαβυλῶνος κατὰ τὸν Εὐφράτην ὡς ἐπὶ τὸν Παλλακόπαν καλούμενον ποταμόν· ἀπέχει δὲ οὗτος τῆς Βαβυλῶνος σταδίους ὅσον ὀκτακοσίους, καὶ ἔστι διώρυξ αὕτη ὁ Παλλακόπας ἐκ τοῦ Εὐφράτου, οὐχὶ δὲ ἐκ πηγῶν τις ἀνίσχων ποταμός. ὁ γὰρ 2
 10 Εὐφράτης ποταμός ῥέων ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὄρων χειμῶνος μὲν ὥρα προχωρεῖ κατὰ τὰς ὄχθας, οἷα δὲ οὐ πολλοῦ ὄντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος· ἤρος δὲ ὑποφαίνοντος καὶ πολὺ δὴ μάλιστα ὑπὸ τροπᾶς ἄστινας τοῦ θέρους ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει μέγας τε ἐπέρχεται καὶ υπερβάλλει ὑπὲρ τὰς
 15 ὄχθας ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσσυρίαν. τηνικαῦτα γὰρ αἱ χιόνες 3 αἱ ἐπὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀρμενίοις κατατηκόμεναι αὖξουσιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα, ὅτι δὲ ἐπιπολῆς ἐστὶν αὐτῷ καὶ ὑψηλὸς ὁ ῥοὺς υπερβάλλει ἐς τὴν χώραν, εἰ μὴ τις ἀναστομώσας αὐτὸν κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐς τὰ ἔλη τε ἐκ-
 20 τρέψειε καὶ τὰς λίμνας, αἱ δὲ ἀρχόμεναι ἀπὸ ταύτης τῆς διώρυχος ἔστε ἐπὶ τὴν ξυνεχῇ τῇ Ἀράβων γῇ** καὶ ἔνθεν μὲν ἐς τέναγος ἐπὶ πολὺ, ἐκ δὲ τοῦ ἐς θάλασσαν κατὰ πολλὰ τε καὶ ἀφανῆ στόματα ἐκδίδωσι. τετηκνίας δὲ τῆς 4
 25 φράτης ῥέει καὶ οὐδὲν μείον τὸ πολὺ αὐτοῦ κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐκδιδοῖ ἐς τὰς λίμνας. εἰ δὲ τις μὴ ἀποφράξειε τὸν Παλλακόπαν αὖθις, ὡς κατὰ τὰς ὄχθας ἐκτραπὲν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ κατὰ τὸν πόρον, ἐκένωσεν ἂν τὸν Εὐφράτην ἐς αὐτόν, ὡς μηδ' ἐπάρδεσθαι ἀπ' αὐτοῦ τὴν
 30 Ἀσσυρίαν γῆν. ἀλλ' ἀπεφράσσοντο γὰρ αἱ ἐς τὸν Παλ- 5
 λακόπαν τοῦ Εὐφράτου ἐκβολαὶ πρὸς τοῦ σατράπου τῆς Βαβυλωνίας πολλῷ πόνῳ, καίπερ οὐ χαλεπῶς ἀναστομούμεναι, ὅτι ἰλυώδης τε ἡ ταύτη γῆ καὶ πηλὸς ἡ πολλὴ αὐτῆς, οἷα δεχομένη τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ μὴ εὐμαρῇ

τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ παρέχειν· ἀλλὰ καὶ ἐς τρίτον μῆνα Ἀσσυρίων ἄνδρες ὑπὲρ τοὺς μυρίους ἐν τῷδε τῷ πόνῳ ἔσυνείχοντο.

6 Ταῦτα ἀπαγγελθέντα ἐπήγαγεν Ἀλέξανδρον ὠφελῆσαι τι τὴν χώραν τὴν Ἀσσυρίαν. ἐνθεν μὲν δὴ ἐς τὸν 5 Παλλακόπαν ἐτρέπετο τοῦ Εὐφράτου ὁ ῥοῦς, ταύτῃ δὲ ἔγνω βεβαίως ἀποκλεῖσαι τὴν ἐκβολήν· προελθόντι δὲ ὅσον σταδίους τριάκοντα ὑπόπειρος ἢ γῆ ἐφαίνετο, οἷα διακοπεῖσα, εἰ ξυναφῆς γένοιτο τῇ πάλαι διώρυγι τῇ κατὰ τὸν Παλλακόπαν, οὗτ' ἂν διαχεῖσθαι παρέχειν τὸ ὕδωρ ὑπὸ 10 στερορότητος τῆς γῆς, τὴν τε ἀποστροφὴν αὐτοῦ τῇ τεταγμένη ὥς α μὴ χαλεπῶς γίνεσθαι. τούτων ἕνεκα ἐπὶ τε 7 τὸν Παλλακόπαν ἐπλευσε καὶ κατ' αὐτὸν καταπλεῖ ἐς τὰς λίμνας ὥς ἐπὶ τὴν Ἀράβων γῆν. ἐνθα χῶρόν τινα ἐν καλῇ ἰδὼν πόλιν ἐξωκοδόμησέ τε καὶ ἐτείχισε, καὶ ἐν ταύτῃ 15 κατόικισε τῶν Ἑλλήνων τινὰς τῶν μισθοφόρων, ὅσοι τε ἔχοντες καὶ ὅσοι ὑπὸ γήρως ἢ κατὰ πῆρωςιν ἀπόλεμοι ἦσαν.

22 Αὐτὸς δὲ ὥς ἐξελέγξας δὴ τῶν Χαλδαίων τὴν μαντείαν, ὅτι οὐδὲν πεπόνθοι ἐν Βαβυλῶνι ἄχαρι, καθάπερ 20 ἐκεῖνοι ἐμαντεύσαντο, ἀλλ' ἔφθῃ γὰρ ἐλάσας ἔξω Βαβυλῶνος πρὶν τι παθεῖν, ἀνέπλει αὐθις κατὰ τὰ ἔλη θαρρῶν, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Βαβυλῶνα· ἵνα δὴ καὶ ἐπλανήθῃ αὐτῷ μέρος τοῦ ναυτικοῦ κατὰ τὰ στενὰ ἀπορία ἡγεμόνος, πρὶν γε δὴ αὐτὸς πέμψας τὸν ἡγησόμενον ἐπαν- 25 ἦγαγεν αὐτοὺς ἐς τὸν πόρον. λόγος δὲ λέγεται τοιόσδε. τῶν βασιλέων τῶν Ἀσσυρίων τοὺς τάφους ἐν ταῖς λίμναις τε εἶναι τοὺς πολλοὺς καὶ ἐν τοῖς ἔλεσι δεδομημένους. ὥς δὲ ἐπλει Ἀλέξανδρος κατὰ τὰ ἔλη, κυβερνᾶν γὰρ αὐτὸν λόγος τὴν τριήρη, πνεύματος μεγάλου ἐμπесόντος 30 αὐτῷ ἐς τὴν καυσίαν καὶ τὸ διάδημα αὐτῇ συνεχόμενον, τὴν μὲν δὴ, οἷα βαρυτέραν, πεσεῖν ἐς τὸ ὕδωρ, τὸ διάδημα δὲ ἀπενεχθὲν πρὸς τῆς πνοῆς σχεθῆναι ἐν καλάμῳ· τὸν κάλαμον δὲ τῶν ἐπιπεφυκόντων εἶναι τάφῳ τινὶ τῶν πά- 3 λαι βασιλέων. τοῦτό τε οὖν αὐτὸ πρὸ τῶν μελλόντων 35 σημῆναι καὶ ὅτι τῶν τις ναυτῶν ἐκνηξάμενος ὥς ἐπὶ τὸ

διάδημα ἀφελὼν τοῦ καλάμου αὐτὸ μετὰ χειρὸς μὲν οὐκ ἤνεγκεν, ὅτι νηχομένου ἂν αὐτοῦ ἐβρέχετο, περιθεὶς δὲ τῇ κεφαλῇ τῇ αὐτοῦ οὕτω διήνεγκε. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν 4 ἀναγραφάντων τὰ Ἀλεξάνδρου λέγουσιν ὅτι τάλαντον μὲν 5 ἔδωρῆσατο αὐτῷ Ἀλέξανδρος τῆς προθυμίας εἵνεκα, ἀποτεμεῖν δὲ ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν, τῶν μάντεων ταύτῃ ἐξηγησαμένων, μὴ περιδεῖν σφάν ἐκείνην τὴν κεφαλὴν ἣτις τὸ διάδημα ἐφόρησε τὸ βασιλείον. Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον μὲν ὅτι ἔλαβεν λέγει αὐτόν, ἀλλὰ πληγὰς λαβεῖν 10 τῆς περιθέσεως ἔνεκα διαδήματος. Ἀριστόβουλος μὲν 5 δὴ τῶν τινὰ Φοινίκων τῶν ναυτῶν λέγει ὅτι τὸ διάδημα τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐκόμισεν· εἰσὶ δὲ οἱ Σέλευκον λέγουσι. καὶ τοῦτο τῷ τε Ἀλεξάνδρῳ σημῆναι τὴν τελευτὴν καὶ τῷ Σελεύκῳ τὴν βασιλείαν τὴν μεγάλην. Σέλευκον γὰρ μέγι- 15 στον τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον διαδεξαμένων τὴν ἀρχὴν βασιλέα γενέσθαι τὴν τε γνώμην βασιλικιώτατον καὶ πλείστης γῆς ἐπάρξαι μετὰ γε αὐτόν Ἀλέξανδρον οὐ μοι δοκεῖ ἵεναι ἐς ἀμφίλογον.

Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Βαβυλῶνα καταλαμβάνει Πενκέ- 23 20 σταν ἥκοντα ἐκ Περσῶν, ἄγοντα στρατιὰν Περσῶν ἐς δισμυρίους· ἦγε δὲ καὶ Κοσσαίων καὶ Ταπούρων οὐκ ὀλίγους, ὅτι καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη τῶν προσχώρων τῇ Περσίδι μαχιμώτατα εἶναι ἐξηγγέλλετο. ἦκε δὲ αὐτῷ καὶ Φιλόξενος στρατιὰν ἄγων ἀπὸ Καρίας καὶ Μένανδρος ἐκ Λυδίας 25 ἄλλους καὶ Μενίδας τοὺς ἱππέας ἄγων τοὺς αὐτῷ ξυνταχθέντας. καὶ πρεσβεῖται δὲ ἐν τούτῳ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἦκον, 2 καὶ τούτων οἱ πρέσβεις αὐτοὶ τε ἐστεφανωμένοι Ἀλεξάνδρῳ προσῆλθον καὶ ἐστεφάνουν αὐτὸν στεφάνοις χρυσοῖς, ὥς θεωροὶ δῆθεν ἐς τιμὴν Θεοῦ ἀφικόμενοι. τῷ δὲ οὐ 30 πόρρω ἄρα ἡ τελευτὴ ἦν.

Ἐνθα δὴ τοὺς τε Πέρσας ἐπαινέσας τῆς προθυμίας, 3 ὅτι πάντα Πενκέστα ἐπείθοντο, καὶ αὐτὸν Πενκέσταν τῆς ἐν κόσμῳ αὐτῶν ἐξηγήσεως, κατέλεγεν αὐτοὺς ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις, δεκαδάρχην μὲν τῆς δεκάδος ἡγεῖσθαι 35 Μακεδόνα καὶ ἐπὶ τούτῳ διμοιρίτην Μακεδόνα καὶ δεκαστάτηρον, οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τῆς μισθοφορᾶς, ἦν-

4 τина μείονα μὲν τοῦ διμοιρίτου, πλείονα δὲ τῶν οὐκ ἐν
 5 τιμῇ στρατευομένων ἔφερεν· ἐπὶ τούτοις δὲ δώδεκα Πέρ-
 σας καὶ τελευταῖον τῆς δεκάδος Μακεδόνα, δεκασιάτηρον
 καὶ τοῦτον, ὥστε ἐν τῇ δεκάδι τέσσαρας μὲν εἶναι Μακε-
 δόνας, τοὺς μὲν τρεῖς τῇ μισθοφορᾷ προὔχοντας, τὸν δὲ 5
 τῇ ἀρχῇ τῆς δεκάδος, δώδεκα δὲ Πέρσας, τοὺς μὲν Μα-
 κεδόνας τὴν πάτριον ὅπλισιν ὠπλισμένους, τοὺς δὲ Πέρ-
 σας τοὺς μὲν τοξότας, τοὺς δὲ καὶ μεσάγκυλα ἔχοντας.
 6 Ἐν τούτῳ δὲ πολλάκις μὲν τοῦ ναυτικοῦ ἀνεπειρᾶτο,
 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 22 23 24 25 26 27 28 29 30
 23 24 25 26 27 28 29 30
 24 25 26 27 28 29 30
 25 26 27 28 29 30
 26 27 28 29 30
 27 28 29 30
 28 29 30
 29 30
 30

μεν χώρας, πολλῶν δὲ ἀνθρώπων ἐκ βασιλέως μεγάλου ἐπεσταλμένον, ἄλλως τε καὶ κακῷ ἀνδρὶ, οὐκ ἔχω ἐπαινέσαι.

Ἀλλὰ γὰρ αὐτῷ ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐγγὺς ἦν τὸ τέλος. 24
καὶ τι καὶ τοῖόνδε πρὸ τῶν μελλόντων σημῆναι λέγει
5 Ἀριστόβουλος· καταλοχίζει μὲν αὐτὸν τὴν στρατιὰν τὴν
ξυν Πευκέστια τε ἐκ Περσῶν καὶ ἀπὸ θαλάσσης ξυν Φι-
λοξένῳ καὶ Μενάνδρῳ ἤκουσαν ἐς τὰς Μακεδονικὰς τά-
ξεις· διψήσαντα δὲ ἀποχωρῆσαι ἐκ τῆς ἑδρας καταλιπόντα
ἐρημον τὸν θρόνον τὸν βασιλείον. εἶναι δὲ κλίνας ἑκατέ- 2
10 ρωθεν τοῦ θρόνου ἀργυρόποδας, ἐφ' ὧν οἱ ἄμφ' αὐτὸν
ἑταῖροι ἐκάθηντο. τῶν τινὰ οὖν ἡμελημένων ἀνθρώπων,
οἱ δὲ καὶ τῶν ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ ὄντα λέγουσιν, ἐρημον
ιδόντα τὸν θρόνον καὶ τὰς κλίνας, περὶ τῷ θρόνῳ δὲ
ἐστηκότας τοὺς εὐνούχους, καὶ γὰρ καὶ οἱ ἑταῖροι ξυνανέ-
15 στησαν τῷ βασιλεῖ ἀποχωροῦντι, διελθόντα διὰ τῶν εὐ-
νούχων ἀναβῆναι τε ἐπὶ τὸν θρόνον καὶ καθέζεσθαι. τοὺς 3
δὲ οὐκ ἀναστῆσαι μὲν αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου κατὰ δὴ τινα
νόμον Περσικόν· περιρρηξαμένους δὲ τύπτεσθαι τὰ τε
στήθη καὶ τὰ πρόσωπα ὡς ἐπὶ μεγάλῳ κακῷ. ταῦτα ὡς
20 ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, κелеῦσαι στρεβλωθῆναι τὸν καθί-
σαντα, μήποτε ἐξ ἐπιβουλῆς ξυντεταγμένον τοῦτο ἔδρασε
γνῶναι ἐθέλοντα. τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐξαιρεῖν ὅτι μὴ ἐπὶ
νοῦν οἱ ἐλθὼν οὕτω πρᾶξαι· ἢ δὴ καὶ μᾶλλον ἐπ' οὐδενὶ
ἀγαθῷ ξυμβῆναι αὐτῷ οἱ μάντις ἐξηγοῦντο.

Ἡμέραι τε οὐ πολλαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο καὶ τεθυ- 4
κῶς τοῖς θεοῖς τὰς τε νομιζομένας θυσίας ἐπὶ ξυμφοραῖς
ἀγαθαῖς καὶ τινας καὶ ἐκ μαντείας εὐωχεῖτο ἅμα τοῖς
φίλοις καὶ ἔπινε πόρρω τῶν νυκτῶν. δοῦναι δὲ λέγεται
καὶ τῇ στρατιᾷ ἱερεῖα καὶ οἶνον κατὰ λόχους καὶ ἑκατο-
30 στύας. ἀπὸ δὲ τοῦ πότου αὐτὸν μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐθέλειν
ἐπὶ κοιτῶνι εἰσὶν οἱ ἀνέγραψαν· Μῆδιον δὲ αὐτῷ ἐντυ-
χόντα, τῶν ἑταίρων ἐν τῷ τότε τὸν πιθανώτατον, δεηθῆναι
κωμάσαι παρὰ οἷ· γενέσθαι γὰρ ἂν ἡδὺν τὸν κῶμον.

Καὶ αἱ βασιλικοὶ ἐφημερίδες ὥδε ἔχουσι· πίνειν παρὰ 25
35 Μηδίῳ αὐτὸν κωμάσαντα· ἔπειτα ἑξαναστάντα καὶ λου-

σάμενον καθεύδειν τε καὶ αὖθις δειπνεῖν παρὰ Μηδίῳ
 καὶ αὖθις πίνειν πόρρω τῶν νυκτῶν· ἀπαλλαχθέντα δὲ
 τοῦ πότου λούσασθαι· καὶ λουσάμενον ὀλίγον τι ἐμφαγεῖν
 2 καὶ καθεύδειν αὐτοῦ, ὅτι ἤδη ἐπίρεσεν. ἐκκομισθέντα
 δὲ ἐπὶ κλίνης πρὸς τὰ ἱερὰ θῦσαι ὡς νόμος ἐφ' ἐκάστη 5
 ἡμέρᾳ, καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα κατακεῖσθαι ἐν τῷ ἀνδρῶνι
 ἔστε ἐπὶ κνέφας. ἐν τούτῳ δὲ τοῖς ἡγεμόσι παραγγέλλειν
 ὑπὲρ τῆς πορείας καὶ τοῦ πλοῦ, τοὺς μὲν ὡς πεζῇ ἰόντας
 παρασκευάζεσθαι ἐς τετάρτην ἡμέραν, τοὺς δὲ ἅμα οἱ
 3 πλέοντας ὡς εἰς πέμπτην πλευσομένους. ἐκεῖθεν δὲ κατα- 10
 κομισθῆναι ἐπὶ τῆς κλίνης ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ ἐπι-
 βάντα πλοίου διαπλεῦσαι πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸν
 παράδεισον, καὶ αὖθις λουσάμενον ἀναπαύεσθαι. ἐς δὲ
 τὴν ὑστεραίαν λούσασθαι τε αὖθις καὶ θῦσαι τὰ νομιζό-
 μενα· καὶ εἰς τὴν καμάραν εἰσελθόντα κατακεῖσθαι δια- 15
 μυθολογοῦντα πρὸς Μήδιον· παραγγεῖλαι δὲ καὶ τοῖς
 4 ἡγεμόσιν ἀπαντῆσαι ἕωθεν. ταῦτα πράξαντα δειπνῆσαι
 ὀλίγον· κομισθέντα δὲ αὖθις ἐς τὴν καμάραν πυρέσσειν
 ἤδη ξυνεχῶς τὴν νύκτα ὅλην· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι
 καὶ λουσάμενον θῦσαι· Νεάρχῳ δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγε- 20
 μόσι παραγγεῖλαι τὰ ἅμα τὸν πλοῦν ὅπως ἔσται ἐς τρί-
 την ἡμέραν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι αὖθις καὶ θῦσαι
 τὰ τεταγμένα, καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα οὐκέτι ἐλιννίειν
 πυρέσσοντα. ἀλλὰ καὶ ὡς τοὺς ἡγεμόνας εἰσκαλέσαντα
 παραγγέλλειν τὰ πρὸς τὸν ἐκπλοῦν ὅπως αὐτῷ ἔσται ἔτοιμα· 25
 λούσασθαι τε ἐπὶ τῇ ἑσπέρᾳ, καὶ λουσάμενον ἤδη ἔχειν κα-
 5 κῶς. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μετακομισθῆναι ἐς τὴν οἰκίαν τὴν πρὸς
 τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ θῦσαι μὲν τὰ τεταγμένα, ἔχοντα δὲ
 πονήρως ὅμως εἰσκαλέσαι τῶν ἡγεμόνων τοὺς ἐπικαιριω-
 τάτους καὶ ὑπὲρ τοῦ πλοῦ αὖθις παραγγέλλειν. τῇ δὲ 30
 ἐπιούσῃ μόγισ ἐκκομισθῆναι πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ θῦσαι, καὶ
 μῆδὲν μεῖον ἔτι παραγγέλλειν ὑπὲρ τοῦ πλοῦ τοῖς ἡγε-
 μόσιν. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν κακῶς ἤδη ἔχοντα ὅμως θῦσαι
 τὰ τεταγμένα. παραγγεῖλαι δὲ τοὺς μὲν στρατηγοὺς δια-

τρίβειν κατὰ τὴν αὐλήν, χιλιάρχας δὲ καὶ πεντακοσιάρχας
 πρὸ τῶν θυρῶν. ἤδη δὲ παντάπασι πονηρῶς ἔχοντα δια-
 κομισθῆναι ἐκ τοῦ παραδείσου εἰς τὰ βασίλεια. εἰσελθόν-
 των δὲ τῶν ἡγεμόνων γινῶναι μὲν αὐτούς, φωνῆσαι δὲ μηδὲν
 5 ἔτι, ἀλλ' εἶναι ἀναυδον· καὶ τὴν νύκτα πυρέσσειν κακῶς
 καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν.

Οὕτως ἐν ταῖς ἐφημερίσι ταῖς βασιλείοις ἀναγέγρα- 26
 πται, καὶ ἐπὶ τούτοις ὅτι οἱ στρατιῶται ἐπόθησαν ἰδεῖν
 αὐτόν, οἱ μὲν, ὡς ζῶντα ἔτι ἴδοιεν· οἱ δέ, ὅτι τεθνηκέναι
 10 ἤδη ἐξηγγέλλετο, ἐπικρύπτεσθαι δὲ αὐτοῦ ἐτόπαζον πρὸς
 τῶν σωματοφυλάκων τὸν θάνατον, ὡς ἔγωγε δοκῶ· τοὺς
 πολλοὺς δὲ ὑπὸ πένθους καὶ πόθου τοῦ βασιλέως βιά-
 σασθαι ἰδεῖν Ἀλέξανδρον. τὸν δὲ ἄφωνον μὲν εἶναι λέ-
 γουσι παραπορευομένης τῆς στρατιᾶς· δεξιουῖσθαι δὲ καὶ
 15 ὡς ἐκάστους τὴν τε κεφαλὴν ἐπαίροντα μόγισ καὶ τοῖν
 ὀφθαλμοῖν ἐπισημαίνοντα. λέγουσι δὲ αἱ ἐφημερίδες αἱ 2
 βασίλαιοι ἐν τοῦ Σεράπιδος τῷ ἱερῷ Πείθωνά τε ἐγκοι-
 μηθέντα καὶ Ἀτταλον καὶ Δημοφῶντα καὶ Πενκέσταν, πρὸς
 δὲ Κλεομένην τε καὶ Μενίδαν καὶ Σέλευκον, ἐπερωτᾶν τὸν
 20 θεὸν εἰ λῶν καὶ ἄμεινον Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸ ἱερόν τοῦ θεοῦ
 κομισθέντα ἱκετεύσαντα θεραπεύεσθαι πρὸς τοῦ θεοῦ·
 καὶ γενέσθαι φήμην τινὰ ἐκ τοῦ θεοῦ μὴ κομίζεσθαι εἰς
 τὸ ἱερόν, ἀλλ' αὐτοῦ μένοντι ἔσεσθαι ἄμεινον. ταῦτά τε 3
 ἀπαγγεῖλαι τοῖς ἐταίρους καὶ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ ὕστερον
 25 ἀποθανεῖν, ὡς τοῦτο ἄρα ἤδη ὄν τὸ ἄμεινον. οὐ πόρρω
 δὲ τούτων οὔτε Ἀριστοβούλῳ οὔτε Πτολεμαίῳ ἀναγέγρα-
 πται. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἐταί-
 ρους αὐτὸν ὅτι τὴν βασιλείαν ἀπολείπει· τὸν δὲ ἀποκρί-
 νασθαι ὅτι τῷ κρατίστῳ· οἱ δέ, προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ
 30 λόγῳ ὅτι μέγαν ἐπιτάφιον ἀγῶνα ὄρᾳ ἔφ' αὐτῷ ἐσόμενον.

Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οἶδα ἀναγεγραμμένα ὑπὲρ τῆς 27
 Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, καὶ φάρμακον ὅτι ἐπέμψθη παρὰ
 Ἀντιπάτρου Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐκ τοῦ φαρμάκου ὅτι ἀπέ-
 θανε· καὶ τὸ φάρμακον ὅτι Ἀριστοτέλης μὲν Ἀντιπάτρῳ

ἐξεῦρε, δεδοικὺς ἤδη Ἀλέξανδρον Καλλισθένους ἕνεκα,
 Κασάνδρος δὲ ὁ Ἀντιπάτρου ἐκόμισεν· οἱ δὲ καὶ ὅτι ἐν
 2 ἡμιόνου ὀπλῇ ἐκόμισε καὶ τοῦτο ἀνέγραψαν. δοῦναι δὲ
 αὐτὸ Ἰόλλαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασάνδρου τὸν νεώτερον·
 εἶναι γὰρ οἰνοχόον βασιλικὸν τὸν Ἰόλλαν καὶ τι καὶ λελυ- 5
 πῆσθαι πρὸς Ἀλεξάνδρου ὀλίγῳ πρόσθεν τῆς τελευτῆς·
 οἱ δὲ καὶ Μήδιον μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἑραστὴν ὄντα τοῦ
 Ἰόλλα· καὶ αὐτὸν γὰρ εἶναι τὸν εἰσηγητὴν γενόμενον Ἀλεξ-
 άνδρῳ τοῦ κόμου· ὁδύνην τε αὐτῷ ἐπὶ τῇ κύλικι γενέ-
 σθαι ὀξεῖαν, καὶ ἐπὶ τῇ ὁδύνῃ ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ πό- 10
 3 του. ἤδη δὲ τις οὐκ ἤσχύνθη ἀναγράψαι ὅτι αἰσθόμε-
 νος οὐ βιώσιμον ὄντα αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἐς τὸν Εὐφράτην
 ποταμὸν ἦει ἐμβαλῶν, ὡς ἀφανῆς ἐξ ἀνθρώπων γενό-
 μενος πιστοτέραν τὴν δόξαν παρὰ τοῖς ἔπειτα ἐγκατα-
 λείποι ὅτι ἐκ Θεοῦ τε αὐτῷ ἡ γένεσις ξυνέβη καὶ παρὰ 15
 Θεοῦς ἡ ἀποχώρησις. Ῥωξάνην δὲ τὴν γυναῖκα οὐ λα-
 θεῖν ἐξιόντα, ἀλλὰ εἰργόμενον γὰρ πρὸς αὐτῆς ἐποιμώ-
 ξαντα εἰπεῖν ὅτι ἐφθόνησεν ἄρα αὐτῷ δόξης τῆς ἐς ἅπαν,
 ὡς Θεῷ δὴ γεγενημένῳ. καὶ ταῦτα ἐμοὶ ὡς μὴ ἀγνοεῖν
 δόξαιμι μᾶλλον ὅτι λεγόμενά ἐστιν ἢ ὡς πιστὰ ἐς ἀφῆ- 20
 γησιν ἀναγεγράφθω.

28 Ἐτελεύτα μὲν δὴ Ἀλέξανδρος τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ
 καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι ἐπὶ Ἡγησίου ἄρχοντος Ἀθήνη-
 σιν· ἐβίω δὲ δύο καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ τοῦ τρίτου μῆνας
 ἐπέλαβεν ὀκτώ, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος· ἐβασίλευσε δὲ 25
 δώδεκα ἔτη καὶ τοὺς ὀκτὼ τούτους μῆνας, τό τε σῶμα
 κάλλιστος καὶ φιλοπονιώτατος καὶ ὀξύτατος τὴν γνώμην
 γενόμενος καὶ ἀνδρειότατος καὶ φιλοτιμιότατος καὶ φιλο-
 2 κινδυνότατος καὶ τοῦ Θεοῦ ἐπιμελέστατος· ἡδονῶν δὲ τῶν
 μὲν τοῦ σώματος ἐγκρατέστατος, τῶν δὲ τῆς γνώμης ἐπαί- 30
 νου μόνου ἀπληστότατος· ξυνιδεῖν δὲ τὸ δέον ἔτι ἐν τῷ
 ἀφανεῖ ὃν δεινότατος, καὶ ἐκ τῶν φαινομένων τὸ εἶδος
 ξυμβαλεῖν ἐπιτυχέστατος, καὶ τάξαι στρατιὰν καὶ ὀπλίσαι
 τε καὶ κοσμηῆσαι δαημονέστατος· καὶ τὸν θυμὸν τοῖς στρα-
 τιώταις ἐπᾶραι καὶ ἐλπίδων ἀγαθῶν ἐμπληῆσαι καὶ τὸ 35
 δεῖμα ἐν τοῖς κινδύνοις τῷ ἀδεεῖ τῷ αὐτοῦ ἀφανίσαι,

ξύμπαντα ταῦτα γενναιότατος. καὶ οὖν καὶ ὅσα ἐν τῷ 3
 ἀφανεῖ προᾶξαι, ξὺν μεγίστῳ θάρσει ἔπραξεν· ὅσα τε φθά-
 σας ὑφαρπάσαι τῶν πολεμίων, πρὶν καὶ δεῖσάι τινα αὐτὰ
 ὡς ἐσόμενα, προλαβεῖν δεινότατος· καὶ τὰ μὲν ξυντεθέντα
 5 ἢ ὁμολογηθέντα φυλάξαι βεβαιότατος, πρὸς δὲ τῶν ἐξα-
 πατώντων μὴ ἀλῶναι ἀσφαλέστατος· χρημάτων δὲ ἐς μὲν
 ἡδονὰς τὰς αὐτοῦ φειδωλότατος, ἐς δὲ εὐποιῖαν τῶν πέ-
 λας ἀφρονότατος.

Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι' ὀξύτητα ἢ 29
 10 ὑπ' ὀργῆς, ἢ εἴ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον προήχθη βαρβα-
 ρίσαι, οὐ μεγάλα τίθεμαι ἔγωγε, εἰ τὴν νεότητά τέ τις
 τὴν Ἀλεξάνδρου μὴ ἀνεπιεικῶς ἐνθυμηθεῖη καὶ τὸ διηνε-
 κὲς τῆς εὐτυχίας καὶ τοὺς πρὸς ἡδονήν, οὐκ ἐπὶ τῷ βελ-
 τίστῳ, τοῖς βασιλεῦσι ξυνόντας τε καὶ ἐπὶ κακῷ ξυνεσο-
 15 μένους· ἀλλὰ μεταγινῶναι γε ἔφ' οἷς ἐπλημμέλησε μόνῳ
 οἶδα τῶν πάλαι βασιλέων Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρξαν ὑπὸ γεν-
 ναιότητος. οἱ δὲ πολλοί, εἰ καὶ τι ἔγνωσαν πλημμελή- 2
 σαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ, ὡς καλῶς δὴ πρα-
 χθέντος, ἐπικρύψειν οἴονται τὴν ἁμαρτίαν, κακῶς γιννώ-
 20 σκοντες. μόνῃ γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ ἴασις ἁμαρτίας ὁμολογεῖν
 τε ἁμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγινώσκοντα,
 ὡς τοῖς παθοῦσί τι ἄχαρι οὐ πάντῃ χαλεπὰ τὰ παθήματα
 φαινόμενα, εἰ ὁ δράσας αὐτὰ ξυγχωροίη ὅτι οὐ καλὰ
 ἔδρασεν, αὐτῷ τέ τινι ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγα-
 25 θὴν ὑπολειπομένην, μὴ ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἁμαρ-
 τεῖν, εἰ τοῖς πρόσθεν πλημμεληθεῖσιν ἀχθόμενος φαίνοιτο.
 ὅτι δὲ εἰς θεὸν τὴν γένεσιν τὴν αὐτοῦ ἀνέφερεν, οὐδὲ 3
 τοῦτο ἔμοι δοκεῖ εἶναι μέγα αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, εἰ μὴ
 καὶ σόφισμα ἦν τυχὸν ἐς τοὺς ἐπηκόους τοῦ σεμινοῦ ἕνεκα.
 30 οὐκ οὖν δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μίνως γενέσθαι βασιλεὺς ἀφα-
 νέστερος ἢ Αἰακοῦ ἢ Ῥαδαμάνθους· οἷς δὴ ἐς Δία ἀνε-
 νεχθεῖσα ἡ γένεσις πρὸς τῶν πάλαι ἀνθρώπων οὐδεμιᾶ
 αὐτῶν ὕβρει προστίθεται· οὐδὲ Θησέως τοῦ Ποσειδῶνος
 οὐδὲ Ἴωνος τοῦ Ἀπόλλωνος. ὡς ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ 4

σκευὴ σόφισμα δοκεῖ εἶναι πρὸς τε τοὺς βαρβάρους, ὡς μὴ πάντῃ ἀλλότριον αὐτῶν φαίνεσθαι τὸν βασιλέα, καὶ πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ὡς ἀποστροφὴν τινα εἶναι αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὀξύτητός τε καὶ ὕβρεως τῆς Μακεδονικῆς· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ ἐγκαταμιῖξαι μοι δοκεῖ ταῖς τάξεσιν αὐτῶν 5 τοὺς Πέρσας τοὺς μηλοφόρους καὶ τοῖς ἀγῆμασι τοὺς ὁμοτίμους. καὶ οἱ πότοι δέ, ὡς λέγει Ἀριστοβούλος, οὐ τοῦ οἴνου ἕνεκα μακροὶ αὐτῷ ἐγίγνοντο, οὐ γὰρ πίνειν πολὺν οἶνον Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ φιλοφροσύνης τῆς εἰς τοὺς ἐταίρους.

30 Ὅστις δὲ κακίζει Ἀλέξανδρον, μὴ μόνον ὅσα ἄξια 10 κακίζεσθαι ἐστὶ προφερόμενος κακίζέτω, ἀλλὰ ξύμπαντα Ἀλεξάνδρου εἰς ἓν χωρίον ξυναγαγὼν οὕτω δὴ ἐκλογιζέσθω ὅστις τε ὢν αὐτὸς καὶ ὁποῖα τύχῃ κεχρημένος ὄντινα γεγόμενον ἐκείνων καὶ ἐς ὅσον εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐλθόντα βασιλέα τε ἀμφοῖν τοῖν ἡπείροιν ἀναμιφιλολόγω- 15 τατα γεγόμενον καὶ ἐπὶ πᾶν ἐξικόμενον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι κακίζει σμικρότερός γε ὢν αὐτὸς καὶ ἐπὶ σμικροῖς πονού- 2 μενος καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐν κόσμῳ τιθέμενος. ὡς ἔγωγε δοκῶ ὅτι οὔτε τι ἔθνος ἀνθρώπων οὔτε τις πόλις ἐν τῷ τότε ἦν οὔτε τις εἰς ἀνθρώπος εἰς ὃν οὐ πεφοιτῆται τὸ 20 Ἀλεξάνδρου ὄνομα. οὐκ οὐδ' ἐμοὶ ἔξω τοῦ θείου φῦναι [ἂν] δοκεῖ ἀνὴρ οὐδενὶ ἄλλῳ ἀνθρώπων ἰοικώς. καὶ ταῦτα χρησμοὶ τε ἐπισημῆναι ἐπὶ τῇ τελευτῇ Ἀλεξ- ἀνδρου λέγονται καὶ φάσματα ἄλλα ἄλλοις γεγόμενα καὶ ἐνύπνια φανέντα ἄλλα ἄλλοις καὶ ἡ ἐς τοῦτο ἐξ ἀνθρώ- 25 πων τιμὴ τε αὐτοῦ καὶ μνήμη οὐκ ἀνθρωπίνῃ οὔσα, καὶ νῦν δὲ διὰ τοσούτου ἄλλοι χρησμοὶ ἐπὶ τῇ τιμῇ αὐτοῦ 3 τῷ ἔθνει τῶν Μακεδόνων χρησθέντες. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐμεμψάμην ἔστιν ἃ ἐν τῇ ξυγγραφῇ τῶν Ἀλεξάνδρου ἔρ- γων, ἀλλ' αὐτόν γε Ἀλέξανδρον οὐκ αἰσχύνομαι θαυμά- 30 ζων· τὰ δὲ ἔργα ἐκεῖνα ἐκάκισα ἀληθείας τε ἕνεκα τῆς ἐμῆς καὶ ἅμα ὠφελείας τῆς ἐς ἀνθρώπους· ἐφ' ὅτῳ ὥρ- μήθην οὐδὲ αὐτὸς ἄνευ θεοῦ ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν.

INDEX NOMINUM.

A.

Abastani Indi 6, 15, 1.
 Abdera 1, 11, 4.
 Abii Scythae 4, 1, 1.
 Abisares rex 4, 27, 7. 5, 8, 3. 20, 5. 22, 2. 29, 4.
 Abreas 6, 9, 3. 10, 1. 11, 7.
 Abulites Susianus 3, 16, 9. 19, 2. 7, 4, 1.
 Abydus 1, 11, 6.
 Acesines fluvius 5, 4, 2. 20, 8. 25, 5. 29, 2. 6, 1, 2. 3, 1. 4, 1. 15, 1. 6, 4, 4. 13, 1. 14, 5.
 Achaeorum portus 1, 11, 6.
 Achilles 1, 12 1. 7, 14, 4. 16, 8.
 Achilles Atheniensis 3, 6, 2.
 Acuphis Nysaeus 5, 1, 3. 2, 3.
 Ada Cariae praefecta 1, 23, 7 s.
 Addaeus *χίλιαρχος* 1, 22, 4. 7.
 Admetus dux *τῶν ὑπασπιστῶν* 2, 23, 2. 4. 5. 24, 4.
 Adraistae Indi 5, 22, 3.
 Aeacidæ 2, 27, 6. 4, 11, 6.
 Aeacus 7, 29, 3.
 Aegyptus fluvius 5, 6, 5. 6, 1, 3.
 Aegyptus terra 2, 13, 3. 17, 1. 25, 4. 3, 1, 1. 5, 1. 22, 1. 5, 6, 5. 25, 4. 6, 1, 2. 7, 9, 8. 23, 6. 8.
 Aeolis 3, 22, 6. 7, 9, 11. Aeolicæ civitates 1, 18, 1.
 Aeropus 1, 7, 6.
 Aeschylus *ἐπίσκοπος* in Aegypto 3, 5, 3.
 Aesculapius 2, 5, 8. 7, 14, 6.
 Aethiopes 5, 4, 4. 6, 1, 3. 7, 1, 2. 15, 4.
 Aetoli 1, 7, 4. 10, 2.
 Agamemnon 1, 11, 5.
 Agathocles 1, 18, 1. 6, 28, 4.

Agathon Thracum praefectus 1, 14, 3. equitum Odrysarum 3, 12, 4.
 Agenor 6, 17, 1.
 Agenorium Tyri 2, 24, 2.
 Agerrus Andronici pater 3, 23, 9.
 Agesilaus Spartanus 2, 13, 4. 6.
 Agis Spartanorum rex 2, 13, 4. 6.
 Agis Argivus, poeta 4, 9, 9.
 Agrianes, gens Thraciae, in exercitu Alexandri stipendia facientes multis locis memorantur.
 Albani 3, 8, 4. 11, 4. 13, 1.
 Alcetas 4, 22, 1. 27, 1. 5. 5, 11, 3.
 Alcias Eleus 1, 29, 4.
 Alcmena 2, 16, 1.
 Aleius campus in Cilicia 2, 5, 8.
 Alexander Aeropi filius 1, 7, 6. 17, 8. 25, 1.
 Alexander Amphoteri pater 1, 25, 9.
 Alexander Epirota 3, 6, 7.
 Alexander Philippi filius Argivus genere ab Heraclidis oriundus 2, 5, 9. 3, 3, 2. 4, 7, 4. 6, 3, 2. ab Ammone se genitum credi vult 3, 3, 2. 4, 9, 9. 7, 8, 3. deus Arabibus videri vult 7, 20, 1. cl. 29, 3. Persei et Herculis aemulus 3, 3, 2. Achillis 1, 12, 1. Dionysi 5, 1, 5. 2, 1. 26, 5. 7, 10, 6. dux a Graecis contra Persas creatus 1, 1, 1. mores eius 7, 28, 1. 4, 21, 3. 30, 3. merita de Macedonia 7, 9, 6 cl. 5, 25, 4. laudatur clementia 1, 10, 4. 17, 12. 2, 12, 5 cl. 4, 19, 6. 15, 3. abstinencia 6, 26, 2. fides in amicos 2, 4, 9. vituperatur adulatione corruptus 3, 8, 3. *μηδισμός* 4, 7, 4. 9, 7. 7, 6, 1. 8, 2. crudelitas 4, 7, 3. — Urbes condidit

- Alexandriam in Aegypto 3, 1, 5.
 ad Caucasum 3, 28, 4. ad Tanaim
 4, 1, 3. Nicaeam et Bucephala
 5, 19, 4. 29, 5. alia oppida in
 India 5, 29, 3. 3, 16, 7. ad Pal-
 lacopam 7, 21, 7. — morbus 2,
 4, 7. mors 7, 24, 1.
 Alexandria in Aegypto 3, 1, 5. 5,
 1, 5. 7, 23, 7. ad Caucasum 3,
 28, 4. 5, 1, 5. in Parapamisadis
 4, 22, 4. ad Tanaim 4, 1, 3. 4, 1.
 Alinda Cariae 1, 23, 8.
 Althaemenes 3, 11, 8.
 Amanicae portae 2, 7, 1.
 Amastrine 7, 4, 5.
 Amathusius Androcles 2, 22, 2.
 Amazones 4, 15, 4. 7, 13, 2.
 Ambracia Epiri 2, 16, 5.
 Amminaspes Aegyptius 3, 22, 1.
 Ammon, eius sacrum 3, 3, 1. 4, 1.
 pater Alexandri 4, 9, 9. 6, 3, 2.
 7, 8, 3. eius oracula 6, 19, 4.
 7, 14, 7. 23, 6.
 Amphilochoi 2, 16, 5.
 Amphiloclus heros 2, 5, 9.
 Amphipolis 1, 1, 5. 2, 5. 11, 3.
 Amphipolitae 3, 16. 4. 7, 18, 1.
 Amphium Thebarum 1, 8, 6.
 Amphoterus Alexandri filius 1, 25,
 9. 3, 2, 6. 6, 3.
 Amyntas 1, 7, 1.
 Amyntas Balacri pater 1, 29, 3. 3,
 5, 5.
 Amyntas Sostrati pater 4, 13, 3.
 Amyntas Andromenis filius 1, 8, 2.
 14, 2. 17, 4. 3, 11, 9. 16, 10.
 27, 1. — Amyntae *τάξις* 1, 20,
 5. 2, 8, 4. 3, 18, 6. 23, 2. 25, 6.
 Amyntas Antiochi filius 1, 17, 9.
 25, 3. 2, 6, 3. 13, 3.
 Amyntas Arrabaei filius 1, 12, 7.
 14, 1. 28, 4. 6. 15, 1.
 Amyntas Nicolai filius 4, 17, 3. 22, 3.
 Anaxarchus sophista 4, 9, 7. 10,
 6. 11, 1.
 Anaxippus *ἐταῖρος* 3, 25, 2. 5.
 Anchialus Ciliciae 2, 5, 2.
 Ancyra Galatiae 2, 4, 1.
 Andaca Indiae 4, 23, 5.
 Androcles Amathusius 2, 22, 2.
 Androclus *ἐταῖρος* 3, 29, 1.
 Andromachus *ναύαρχος* 2, 20, 10.
 Andromachus Hieronis filius 3, 12,
 5. 25, 4. 4, 3, 7. 5, 5. 7, 6, 2.
 Andromenes pater Amyntae 3, 11, 9.
 Andromenes Attali pater 3, 27, 1.
 Andromenes Simmiae pater 3, 27, 1.
 Andronicus Agerri filius 3, 23, 9.
 24, 5. Proteae pater 2, 2, 3. 20, 2.
 Androstenes 7, 20, 7.
 Androtimus pater Nearchi 3, 6, 5.
 Anicetus (Nictus) archon Athen.
 (Olymp. 112, 1) 2, 24, 6.
 Anomas Laco 3, 24, 4.
 Antaeus 3, 3, 1.
 Antalcidae pax 2, 1, 4. 2, 2.
 Antreas 3, 5, 5. 6, 28, 4.
 Anthemusia turma 2, 9, 3.
 Antibelus Mazaci filius 3, 21, 1.
 Anticles Theocriti filius 4, 13, 4.
 Antigenes 5, 16, 3. 6, 17, 3.
 Antigonus Philippi filius 1, 29, 3.
 7, 18, 5.
 Antilibanus mons 2, 20, 4.
 Antiochus sagittariorum dux 2, 9,
 2. 3, 5, 6.
 Antiochus *χλῖαρχος τῶν ἐπασπι-
στῶν* 4, 30, 6.
 Antiochus Amyntae pater 1, 17, 9.
 2, 6, 3.
 Antiochus Heraclidae pater 3, 11, 8.
 Antipater Asclepiodori filius 4, 13,
 4. 14, 3.
 Antipater Casandri et Jollae pater
 7, 27, 1. — 1, 7, 6. 11, 3. 2, 2,
 4. 3, 5, 1. 16, 10. 7, 12, 4. 27, 1.
 Aornus urbs Bactriae 3, 29, 1.
 Aornus petra Indiae 4, 28, 1. 30,
 4. 5, 26, 5.
 Apis 3, 1, 4.
 Apollo 3, 27, 5. 7, 29, 3.
 Apollodorus Amphipolites 3, 16, 4.
 7, 18, 1.
 Apollonia Mygdoniae 1, 12, 7.
 Apollonides Chius 3, 2, 5. 7.
 Apollonius Charini filius 3, 5, 4.
 Apollophanes 6, 22, 2. 27, 1.
 Arabes 2, 25, 4. 27, 1. 7, 19, 6.
 20, 1.
 Arabia 2, 20, 4. 3, 1, 2. 5, 4. 25,
 4. 7, 1, 2. 19, 6. 20, 2. 21, 3.
 Arabitae 6, 21, 3.
 Arabius sinus 7, 20, 8.
 Arabius fluvius 6, 21, 3.
 Arachosia 5, 6, 2.
 Arachoti 3, 8, 4. 11, 3. 21, 1. 28,
 1. 5, 11, 3. 6, 17, 3. 7, 6, 3.
 Aradus insula 2, 13, 8. 20, 1.

- Araxes fluvius 7, 16, 3.
 Arbela Assyriae 3, 8, 7. 15, 5.
     16, 3. 22, 4. 6, 11, 4.
 Arbupales Darii filius 1, 16, 3.
 Arcades 1, 9, 4. 10, 1.
 Archelaus Macedoniae rex 1, 11, 1.
 Archelaus Androcli filius 3, 29, 1.
 Archelaus Theodori filius 3, 16, 9.
 Archias 7, 20, 7.
 Aretes dux Paeonum equitum 3, 12,
     3. 14, 1.
 Aretes ἀναβολεύς 1, 15, 6.
 Argaeus Heraclidae pater 7, 16, 1.
 Argos 2, 5, 9.
 Aria 3, 25, 1. 4, 6, 6.
 Ariaces 3, 8, 5.
 Ariaspae 3, 27, 4.   •
 Arigaenum Indiae 4, 24, 6.
 Ariti 3, 8, 4. 25, 1. 7. 28, 2. 29, 5.
 Arimmas 3, 6, 8.
 Ariobarzanes 3, 8, 5. 18, 2. 23, 7.
 Arisbe Phrygiae 1, 12, 6.
 Aristander Telmissensis vates 1, 11,
     2. 25, 8. 2, 18, 1. 26, 4. 27, 2.
     3, 2, 2. 7, 6. 15, 7. 4, 3. 15, 8.
 Aristobulus prooem. 2, 3, 7. 4, 7.
     12, 6. 3, 3, 3. 5, 4, 5. 11, 3. 26, 1.
     28, 5. 30, 5. 7. 4, 6, 1. 8, 9.
     13, 5. 14, 1. 5, 7, 1. 14, 3. 5.
     20, 2. 6, 11, 5. 22, 4. 28, 2. 3.
     29, 4. 10, 7, 4, 4. 13, 3. 15, 6.
     17, 5, 18, 1. 5. 20, 4. 22, 5. 24,
     1. 26, 3. 28, 1. 29, 4.
 Aristogiton 4, 10, 3. 3, 16, 7. 7,
     19, 2.
 Aristomedes Pheraeus 2, 13, 2.
 Ariston equitum Paeonum dux 2,
     9, 2. 3, 12, 3. 13, 3.
 Ariston turmae amicorum praefectus
     3, 11, 8.
 Aristonicus Methymnaeorum tyrannus
     3, 2, 4.
 Aristonicus citharoedus 4, 16, 6.
 Aristonus Pellaeus 6, 28, 4.
 Aristophanes (Ol. 112, 2) archon
     Athen. 3, 7, 1. 15, 7.
 Aristophon (Ol. 112, 3) archon
     Athen. 3, 22, 2.
 Aristoteles 4, 10, 1. 7, 27, 1.
 Aristus rerum Alexandri scriptor 7,
     15, 5.
 Arius fluvius 4, 6, 6.
 Armenia 3, 7, 3. 5, 5, 2. 7, 21, 1. 3.
 Armenii equites 3, 8, 5. 11, 7.
 Arrabaeus Aeropi filius 1, 25, 1.
 Arrybas 3, 5, 5.
 Arsaces Indiae partis praefectus 5,
     29, 4.
 Arsames Persarum dux 1, 12, 8. 2,
     4, 5, 11, 8.
 Arsames Artabazi filius 3, 23, 7.
 Arsames Persa 3, 25, 7. 29, 5. 4, 7, 1.
 Arseas Epimenis pater 4, 13, 4. Eurylochi pater 4, 13, 7.
 Arses rex Persarum 2, 14, 2. 5.
 Arsimas legatus Darii 2, 14, 3.
 Arsites Phrygiae satrapes 1, 12, 8.
     10. 16, 3.
 Artabazus Persa 3, 21, 4. 7. 28, 2.
     29, 1. 4, 15, 5. 16, 2. 17, 3.
 Artacama Ptolemaei uxor 7, 4, 6.
 Artacoana Ariorum caput 3, 25, 5.
 Artaxerxes II. 1, 12, 3.
 Artaxerxes III. 1, 16, 3. 2, 14, 2.
 Artaxerxes Bessus 3, 25, 3.
 Artemisium Euboeae 6, 11, 6.
 Artiboles Mazaei filius 7, 6, 4.
 Artonis Eumenis uxor 7, 4, 6.
 Asander Philotae filius 1, 17, 7. 2,
     5, 7. 4, 7, 2.
 Ascania lacus 1, 29, 1.
 Asclepiades rerum Alexandri scriptor
     7, 15, 5.
 Asclepiadae 6, 11, 1.
 Asclepiodorus Eunici filius 3, 5, 1.
     6, 8, 4, 13, 4. 7, 2.
 Asclepiodorus Philonis filius 3, 16, 4.
 Asia 2, 7, 5. 4, 11, 7. termini 3,
     30, 9. partes 5, 5, 2. 6, 1. Persarum
     1, 16, 7. 3, 9, 6. 18, 11.
     25, 3. ἡ γὰρ 1, 20, 3.
 Aspasi pop. Indiae 4, 23, 1. 24, 1.
 Aspendii 1, 26, 2. 5. 27, 1.
 Aspendus Pamphyliae 1. 27, 1. 3.
 Assaceni pop. Indiae 4, 25, 5. 30,
     5. 5, 20, 5.
 Assagctes praefectus Indorum 4,
     28, 6.
 Assyria 7, 19, 4. 21, 2.
 Assyria = Syria 2, 5, 1. 6, 1.
 Assyrii 2, 6, 7. reges 7, 17, 3. 22,
     2. litterae 2, 5, 3.
 Astes Peucelaotidis praefectus 4,
     22, 8.
 Athenae 3, 18, 12. 16, 8. 7, 19, 2.
     πόλις (arx) 1, 16, 7. 3, 16, 8.
 Athenienses tyrannidis osiores 4, 10,
     4. Alexandro suspecti 1, 7, 4.

10, 2. 2, 17, 2. iubentur auctores cladis Chaeronensis tradere 1, 10, 2. benevolus in eos Alexander 2, 15, 4. 3, 6, 2. — archontes 1, 1, 1. 2, 11, 10. 24, 6. 3, 7, 1. 15, 7. 22, 2. 5, 19 3. 7, 28, 1.
 Atizyges Phrygiae satrapes 1, 25, 3. 2, 11, 8.
 Atlas mons 7, 1, 2.
 Atropates 3, 8. 4. 4, 18, 3. 6, 29, 3. 7, 4, 1. 13, 2.
 Attalus dux Agrianum 2, 9, 2. 3, 12, 2. 3, 21, 8.
 Attalus Andromenis filius 3, 27, 1. 4, 16, 1. 22, 1. 24, 1. 10. 27, 5. 5, 12, 1. 6, 17, 3. 7, 26, 2.
 Attica 1, 7, 9.
 Aturia pars Assyriae 3, 7, 7.
 Austanes Paracetenus 4, 22, 1.
 Autariatae gens Illyrica 1, 5, 1.
 Autobares Persa 7, 6, 5.
 Autophradates Persa 2, 1, 3. 5. 2, 1. 13, 4. 6. 15, 7. 20, 1.
 Autophradates Tapurorum satrapes 3, 23, 7. 24, 3.
 Azemilcus Tyrionum rex 2, 15, 7. 24, 5.

B.

Babylon urbs 2, 17, 2. 7, 14, 8. 15, 4. 16, 5. 23, 1. 3, 16, 3. 7, 17, 2. 19, 2. 4. 21, 1.
 Babylon provincia 3, 16, 4. 5, 25, 5. 7, 9, 8.
 Babylonia 7, 19, 4. 21, 5.
Βαβυλωνίως ἐργασία 6, 29, 6.
 Bacchi 5, 1, 5. 6, 3, 5. 28, 1.
 Bactra urbs 3, 19, 1. 23, 1. 25, 3. 28, 1. 29, 1. 4. 22, 1.
 Bactra provincia 7, 9, 8.
 Bactria terra 4, 30, 4.
 Bactriana 4, 16, 4.
 Bactriani 3, 11, 6. 25, 3. 4, 1, 5. 5, 25, 5.
 Bactrii 3, 8, 3. 11, 3. 13, 3. 16, 1. 21, 4. 7, 6, 3. — 5, 5, 2.
 Bagae Sogdianae 4, 17, 4.
 Bagistanes Babylonius 3, 21, 1. 3.
 Bagoas 2, 14, 5.
 Balacrus Amyntae filius 1, 29, 3. 3, 5, 5.
 Balacrus Nicanoris filius 2, 12, 2.

Balacrus iaculatorum dux 3, 12, 3. 13, 5. 4, 4, 6. 24, 10.
 Bardyles Illyrius 1, 5, 1.
 Barsaentes Arachotorum satrapes 3, 8, 4. 21, 1. 10. 25, 8.
 Barsine Darii filia 7, 4, 6.
 Barsine Mentoris filia 7, 4, 6.
 Baryaxes Medus 6, 29, 3.
 Barzanes Parthyaeorum satrapes 4, 7, 1.
 Batis eunuchus 2, 25, 4.
 Bazira Indiae 4, 27, 5. 28, 1.
 Belus deus Babyloniorum 3, 16, 4. oraculum 7, 16, 5. templum 3, 16, 4. 7, 17, 1. 3.
 Berroaeus Coeranus 3, 6, 4.
 Bessus Bactriorum satrapes 3, 8, 3. 21, 1. 25, 3. 5. 28, 2. 29, 1. 30, 1. 4, 7, 1. 3. 30, 4.
 Bianor Acarnan 2, 13, 2.
 Bisthanes Ochi filius 3, 19, 4.
 Bithyni Thraces 1, 29, 5.
 Boeoti 1, 8, 8. 2, 7, 8.
 Boeotia 1, 7, 5.
 Bosporus 5, 7, 1.
 Bottiaea regio Macedoniae 1, 2, 5.
 Brachmanes sophistae Indorum 6, 7, 4. 16, 5.
 Brettii (Bruttii) Italiae pop. 7, 15, 4.
 Brison dux equitum Maced. 3, 12, 2.
 Brittanorum insula 7, 1, 4.
 Bubaces Persa 2, 11, 8.
 Bucephala urbs 5, 19, 4. 29, 5.
 Bucephalus equus 5, 14, 4. 19, 4.
 Bumodus fluvius 3, 8, 7. 6, 11, 5.
 Bupares praefectus Babyl. 3, 8, 5.
 Busiris deus Aegypt. 3, 3, 1.
 Byblus Phoenices 2, 15, 6. 20, 1.
 Byzantium 1, 3, 1.

C.

Cadmea arx Thebarum 1, 7, 1. 9. 10. 9, 9.
 Cadmus 2, 16, 1.
 Cadusii pop. Asiae 3, 8, 5. 11, 3. 19, 3. 7.
 Caici campus 5, 6, 4.
 Caicus fluvius 5, 6, 7.
 Calanus dux sociorum peditum 3, 5, 6.
 Calanus sophista Indus 7, 2, 4. 3, 1. 18, 6.
 Calas Harpali filius 1, 14, 3. 25, 2. 17, 1. 8, 2, 4, 2.

- Calchedoniorum legati 3, 24, 5.
 Callicratidas Laco 3, 24, 4.
 Callinas praefectus equitt. sociorum
 7, 11, 6.
 Callipolis Cariae 2, 5, 7.
 Callisthenes Olynthius 4, 10, 1. 11,
 1. 12, 3. 14, 1. 22, 2. 7, 27, 1.
 Cambyses 3, 27, 4. 4, 11, 9. 5, 4,
 5. 6, 24, 2. 29, 4. 7.
 Canobus Aegypti 3, 1, 5.
 Cappadoces 5, 25, 4. 3, 11, 7. 1,
 16, 3. 3, 8, 5.
 Cappadocia 2, 4, 2.
 Caranus *ἑταῖρος* 3, 28, 2, 4, 3, 7.
 5, 7. 6, 2.
 Cardaces 2, 8, 6.
 Cares 3, 22, 3. 5, 25, 4. 6, 1, 6.
 Cares *ἀνάσαστοι* 3, 8, 5. 11, 5.
 13, 1.
 Caria 1, 20, 2. 23, 6 ss. 7, 23, 1.
τὸ καρχιὸν πεδίον 5, 6, 4.
 Carmania 6, 17, 3. 27, 1 ss. 28, 1 ss.
 Carmanii 6, 28, 1.
 Carthaginensium legati 4, 24, 5. 7,
 15, 4.
 Carthago 2, 24, 5. 5, 27, 7. 7, 1, 2.
 Casander Antipatri filius 7, 27, 1.
 Caspiae portae 3, 19, 2. 20, 2. 4.
 7, 10, 6.
 Caspium mare 7, 16, 1 ss.
 Castor 4, 8, 3.
 Catanes Paraetacenus 4, 22, 1.
 Cathaei Indi 5, 22, 1.
 Caucasus 3, 28, 5. 30, 6. 4, 22, 4.
 5, 6, 1 ss. 3, 29, 2. 5, 5, 4. 9,
 4. = *Παραπάμισος* 5, 3, 3.
Σκυθικός 5, 5, 3.
 Caunus Cariae 2, 5, 7.
 Caystri campus 5, 6, 4.
 Caystrus fluv. 5, 6, 7.
 Celaenae Phrygiae 1, 29, 1 ss.
 Celcaea Diana 7, 19, 2.
 Celtae 1, 3, 1. 4, 6. 7, 15, 4.
 Ceramicus Athenis 3, 16, 8.
 Cerdimmas 2, 13, 7.
 Cercinitis lacus 1, 11, 3.
 Chalcis ad Euripum 2, 2, 4.
 Chaldaei 3, 16, 5. 7, 16, 5. 17, 1.
 22, 1.
 Chares Atheniensis 1, 10, 4. —
 alius 1, 12, 1. — 3, 2, 6.
 Charicles 4, 13, 7.
 Charidemus Atheniensis 1, 10, 4. 6.
 Charinus 3, 5, 4.
 Chios 2, 1, 2. 13, 4. 5.
 Chii 3, 2, 5. 3, 3.
 Choes amnis 4, 23, 2.
 Chorasmii 5, 5, 2. 7. 10, 6. 4, 15,
 4. 5, 5, 2.
 Chorienses 4, 21, 1. 6.
 Cidaris Persica 4, 7, 4. 6, 29, 3.
 Cilices 2, 5, 1. 6. 6, 1. 4.
 Cilicia 3, 7, 4. 22, 4. 3, 28, 5. 5,
 5, 2. 2, 4, 2. 12, 2. 3, 16, 9.
 Ciliciae portae 2, 4, 2. 4.
 Cilluta insula 6, 19, 3.
 Cleander dux sagittariorum 1, 28, 8.
 Cleander Polemocratis filius 1, 24,
 2. 2, 20, 5. 3, 12, 2. 26, 3. 6,
 27, 4.
 Cleander Pantordani pater 2, 9, 3.
 Clearchus *τοξάρχης* 1, 22, 7.
 Clearchus peregrinis militibus prae-
 fectus 3, 6, 8.
 Clearchus Xenophonteus 1, 12, 3.
 4, 11, 9.
 Cleomenes 7, 26, 2.
 Cleomenes Naucratis 3, 5, 4. —
 7, 23, 6.
 Clitus Bardilis fil. 1, 5, 1. 5 ss. 6, 1.
 Clitus Dropidae filius 1, 15, 8. 4,
 8, 6. 3, 11, 8. 19, 8. 27, 4. 4,
 8, 1. 14, 2.
 Cliti *τάξις* 4, 22, 7. 5, 12, 2. *ἐπ-
 παρχία* 5, 22, 6. 6, 6, 4.
 Coenus Polemocratis fil. 1, 6. 9.
 14, 2. 24, 1. 29, 4. 2, 8, 3. 23,
 2. 24, 3. 3, 11, 9. 18, 6. 20, 4.
 25, 6. 4, 16, 2. 17, 3. 18, 1. 25,
 6. 27, 5. 28, 8. 5, 8, 4. 12, 2.
 16, 3. 17, 1. 21, 1. 27, 1. 6, 2, 1.
 Coeranus Berrocaeus 3, 6, 4.
 Coeranus sociorum equitatu praefec-
 tus 3, 12, 4.
 Colchi 4, 15, 4. 7, 13, 4.
 Coloniae urbs 1, 12, 6.
 Cophaeus *ὑπαρχος* Indiae 4, 28, 6.
 Cophen Artabazi fil. 2, 15, 1. 3,
 23, 7. 7, 6, 4.
 Cophen fluv. 4, 22, 5. 5, 1, 1.
 Cos insula 2, 5, 7. 13, 4. 3, 2, 6.
 Cossaei gens montana 7, 15, 1.
 23, 1.
 Crateas 6, 28, 4.
 Craterus 1, 14, 2. 2, 8, 4. 20, 6.
 3, 11, 10. 17, 4. 18, 4, 8. 23,
 2. 6. 25, 6. 8, 4, 2, 2. 17, 1.
 18, 1. 20, 2. 23, 5. 24, 6. 7. 25,

5. 28, 7. 5, 11, 3. 12, 1. 15, 3.
 20, 2. 21, 4. 6, 2, 2. 4, 1. 5, 5.
 15, 4. 7. 17, 3. 27, 3. 7, 4, 5.
 12, 3.
 Creta 2, 13, 6.
 Cretenses 2, 7, 8. 9, 3. 1, 8, 4.
 3, 5, 6.
 Cretheus Callatianus 6, 23, 5.
 Critodemus Cous 6, 11, 1.
 Croesus 7, 16, 7.
 Ctesias 5, 4, 2.
 Cyclades 2, 2, 2.
 Cydnus fluv. 2, 4, 7.
 Cymae Aeolidis 1, 26, 4.
 Cyna Alexandri soror 1, 5, 4.
 Cyprii 1, 18, 7. 2, 13, 7. 20, 3. 6.
 7. 10. 21, 1. 24, 1. 6, 1, 6.
 Cyprus 2, 13, 3. 17, 1. 4.
 Cyrenaei 3, 28, 7.
 Cyrene 3, 28, 7. 7, 9, 8.
 Cyropolis 4, 2, 2. 3, 1.
 Cyrus Cambysis filius 3, 18, 10.
 27, 4. 4, 11, 9. 5, 4, 5. 6, 28, 4.
 Cyrus minor 1, 12, 3. 2, 4, 3.
 Cythnus insula 2, 2, 5.

D.

Dae gens Scythica 3, 11, 3. 28,
 8. 5, 12, 2.
 Daedalus 7, 20, 5.
 Damascus 2, 11, 9. 15, 1.
 Dandamis Indus 7, 2, 2.
 Daricus moneta 4, 18, 7.
 Darius pro Artaxerxe II legitur 2,
 1, 4. 2, 2.
 Darius Xerxis pater 4, 4, 3. 11, 9.
 Darius Artaxerxis filius 1, 16, 3.
 Darius Codomannus μέγας βασι-
 λεύς 1, 12, 4. 5, 18, 4. mores
 et fortuna 3, 22, 2. ab assenta-
 toribus deceptus 2, 6, 1. pugna
 Issica victus 2, 8 ss. capta uxor
 (4, 19, 6. 20, 1.) mater, liberi,
 impedimenta 2, 11, 8 ss. arma 2,
 12, 4. ad Alexandrum litterae 2,
 14, 1 ss. 25, 1 ss. ad Gaugamela
 victus 3, 8—19. a Besso victus
 3, 21, 4. occisus 3, 21, 10. se-
 pultus 3, 22, 1.
 Dascylium 1, 17, 2.
 Datames 2, 2, 2. 5.
 Dataphernes 3, 29, 6. 30, 1.
 Delphi, oraculum 4, 11, 7.

Delta Indi 6, 14, 5. 5, 4, 1. 6,
 17, 2.
 Demades Atheniensis 1, 10, 3.
 Demaratus Corinthius 1, 15, 6.
 Demetrius Althaemenis filius 3, 11,
 8. 4, 27, 5. 6, 8, 2. 5, 16, 3.
 21, 5.
 Demetrius σωματοφύλαξ 3, 27, 5.
 Demetrius Pythonactis filius 4, 12, 5.
 Demophon 7, 26, 2.
 Demosthenes orator 1, 10, 4.
 Diana Ephesia 1, 17, 9 ss. 18, 2.
 Celceae 7, 19, 2.
 Δίκη Διὶ πάρεδρος 4, 9, 7.
 Dindymene 5, 6, 4.
 Diogenes Lesbi tyrannus 2, 1, 5.
 Diogenes Sinopensis 7, 2, 1.
 Dionysius 2, 12, 2.
 Dionysodorus Olympionices 2, 15,
 2. 4.
 Dionysus: plures 2, 16, 3. 5, 1, 1.
 res gestae 5, 1, 1. 3, 4. 6, 3, 4.
 14, 2. 28, 2. 7, 10, 6. monu-
 menta 5, 2, 5. Nysam condidit
 5, 1, 1. 2, 1. 26, 5. ab Arabi-
 bus cultus 7, 20, 1.
 Diophantus Atheniensis 3, 6, 2.
 Dioscuri 4, 8, 2.
 Diotimus Atheniensis 1, 10, 4.
 Dium Macedoniae 1, 16, 4.
 Doloaspis Aegyptius 3, 5, 2.
 Doxares Indus 5, 8, 3.
 Drangae populus Arianæ 3, 21. 1.
 28, 1. 7, 6, 3. 10, 5.
 Drapsaca urbs Bactrianæ 3, 29, 1.
 Dropides Atheniensis 3, 24, 4.
 Dropides Cliti pater 1, 15, 8. 3, 11,
 8. 27, 4. 4, 8, 1. Lanicae 4, 9, 3.
 Drypetis Darii filia 7, 4, 5.
 Dyrta urbs Assacenorum 4, 30, 5.

E.

Ecbatana Mediae 3, 19, 2. 5. 7. 4,
 7, 3. 7, 14, 1. 5.
 Elaeus Chersonesi 1, 11, 5. 6.
 Elei 1, 10, 1. 29, 4.
 Elephantine Aegypti 3, 2, 7.
 Eleusis 3, 16, 8.
 Eleutherae Atticae 1, 7, 9.
 Elimiotis regio Macedoniae 1, 7, 5.
 Embolima Indiae 4, 28, 7.
 Εὐνάλιος 1, 14, 7. 5, 10, 3.
 Enylus Bybli rex 2, 20, 1.
 Eordaea regio Macedoniae 1, 7, 5.

Eordaei 6, 28, 4.
 Eordaicus fluvius 1, 5, 5.
 Epaminondas 1, 9, 4.
 Epardus fluvius 4, 6, 6.
 Ephesus 1, 17, 9 ss.
 Ephialtes Atheniensis 1, 10, 4.
 Ephippus Chalcidensis 3, 5, 3.
 Epidaurii 7, 14, 6.
 Ἐπίγονοι 7, 6, 1. 8, 2.
 Epimenes Arseae filius 4, 13, 4. 7.
 14, 3.
 Epocillus Polyidis filius 3, 19, 6.
 4, 7, 2. 18, 3.
 Eratosthenes Cyrenaeus 5, 3, 1. 4.
 5, 5. 6, 2.
 Erigon fluvius 1, 5, 5.
 Erigyus Larichi filius 3, 6, 5. 11,
 10. 20, 1. 23, 2. 6. 28, 2.
 Erythea insula 2, 16, 5.
 Ἐρυθρὰ θάλασσα 3, 8, 5. 11, 5.
 7, 16, 2.
 Etesia 6, 21, 1.
 Etymandrus fluvius 4, 6, 6.
 Euacae 7, 6, 3.
 Euaspla fluvius 4, 24, 1.
 Ἐυδανέμων βωμός 3, 16, 8.
 Eudemus 6, 27, 2.
 Euergetae 3, 27, 4. 4, 6, 6.
 Eugnostus 3, 5, 3.
 Eulacus fluvius 7, 7, 2.
 Eumenes 5, 24, 6. 7, 4, 6. 13, 1.
 14, 9.
 Eunici Asclepiodori pater 3, 5, 1.
 6, 8.
 Euphrates 2, 13, 1. 17, 4. 25, 1.
 3, 6, 4. 7, 1. 6, 19, 5. 5, 5, 5.
 7, 1, 1. 17, 5. 19, 3. 7, 7, 3.
 20, 3. 21, 1.
 Euripides 7, 16, 6.
 Euripus 2, 2, 4.
 Europa 1, 3, 1. 2, 7, 5. 3, 30, 8.
 7, 1, 4.
 Eurybotas Cretensis 1, 8, 4.
 Eurydice Philippi uxor 3, 6, 5.
 Eurylochus Arseae filius 4, 13, 7.
 Eurymedon fluvius 1, 27, 1.
 Eurystheus 2, 16, 5. 4, 10, 4.
 Euthycles Spartanus 2, 15, 2. 5.
 Euxinus pontus 1, 3, 2. 3, 30, 9.
 4, 15, 4. 5, 27, 7. 7, 1, 3.

G.

Gades 3, 30, 9. 7, 1, 2.
 Gadosi 6, 22, 1. 23, 1. 24, 1. 27, 1.

3, 28, 1. 6, 27, 1. — Gadrosii
 6, 25, 4. 27, 1. 6. 28, 3. 5.
 Gadosia 6, 23, 4. 7, 10, 7.
 Galatia 2, 4, 1.
 Ganges 5, 4, 1. 5, 5. 6, 7. 9, 4.
 26, 1.
 Gaugamela 3, 8, 7. 6, 11, 5.
 Gaza et Gazaei 3, 1, 1. 2, 26, 1.
 27, 6. 7.
 Gaza Sogdianae 4, 2, 1. 3.
 Gelon Syracusanorum tyrannus 1,
 12, 2.
 Geraestus Euboeae 2, 1, 2.
 Gerostratus Aradiorum rex 2, 13,
 7. 20, 1.
 Geryones 2, 16, 5.
 Getae 1, 3, 2. 5. 4, 3.
 Glaucias Taulantiorum rex 1, 5, 1.
 6. 8. 6, 8.
 Glaucias turmae praefectus 3, 11, 8.
 Glaucias medicus 7, 14, 4.
 Glaucippus Milesius 1, 19, 1.
 Glaucus Aetolus 3, 16, 2.
 Glauganicae s. Glausae Indi 5,
 20, 2.
 Gordius 2, 3, 1.
 Gordium 1, 29, 3 ss. 2, 3, 1.
 Gorgias 4, 16, 1. 22, 7. 5, 12, 1.
 Gorgo 3, 3, 1.
 Graeci Alexandrum ducem creant
 adversus Persas 1, 1, 2. 16, 6.
 legatos mittunt ad Alex. 3, 5, 1.
 7, 14, 6. 23, 2.
 Granicus fluvius 1, 3, 1. 6, 11,
 4. 7, 9, 7.
 Gryllus 2, 8, 11.
 Guraci Indi 4, 23, 1. 25, 6.
 Guracus fluvius 4, 25, 7.

H.

Haemus mons 1, 1, 6. 2, 1.
 Halicarnassus 1, 20—23, 4. 2, 5,
 7. 13, 4. 3, 22, 4.
 Halys fluvius 2, 4, 4.
 Harmodius 4, 10, 3. 3, 16, 7. 7,
 19, 2.
 Harpalus Machatae filius 3, 6, 4.
 19, 7.
 Hebrus fluvius 1, 11, 4.
 Hecataeus δ λογοποιός 2, 16, 5.
 5, 6, 5.
 Hecatombaeon mensis 2, 24, 6. 3,
 7, 1.

Hecatomnus Car 1, 23, 7.
 Hegelochus Hippostrati filius 3, 11,
 8. — 1, 13, 1. 2, 2, 3. 3, 2, 3.
 Hegemon archon Ath. (Ol. 113, 2)
 5, 19, 3.
 Hegesander 3, 5, 1.
 Hegesias archon Ath. (Ol. 114, 1)
 7, 28, 1.
 Hegesistratus praefectus Mileti 1,
 18, 4.
 Heliopolis Aegypti 3, 1, 3.
 Hellanicus miles 1, 21, 5.
 Hellespontus 1, 11, 6. 13, 6. 4,
 15, 6. 5, 7, 1. 25, 4. 7, 9, 6.
 14, 5.
 Hephaestion 1, 12, 1. 2, 12, 6. 3,
 15, 2. 27, 4. 4, 16, 2. 22, 7.
 23, 1. 30, 9. 5, 3, 5. 12, 2. 21,
 5. 29, 3. 6, 2, 2. 4, 1. 5, 5.
 13, 1. 17, 4. 18, 1. 20, 1. 21,
 3. 22, 3. 28, 5. 7, 4, 5. 5, 6.
 13, 1. 14, 1 ss. 16, 8. 23, 6.
 Heracleum Thebarum 1, 8, 3.
 Heraclidæ 4, 10, 4.
 Heraclides Calchedonius 3, 24, 5.
 Heraclides Antiochi filius 1, 2, 5.
 3, 11, 8.
 Heraclides Argæi filius 7, 16, 1.
 Heracon 6, 27, 3.
 Hercules 1, 4, 5. 11, 7. 2, 16, 1 ss.
 18, 1. 24, 6. 3, 3, 1 s. 6, 1. 4,
 10, 4. 11, 7. 24, 5. 28, 1 ss.
 30, 4. 5, 3, 4. 26, 5. 6, 3, 2. 7,
 13, 5.
 Herculis columnæ 2, 16, 4. 5,
 26, 2.
 Hermodorus 3, 11, 8.
 Hermolaus 4, 13, 2. 14, 1.
 Hermotum vel Hermotus 1, 12, 6.
 Hermi campus 5, 6, 4.
 Hermus fluvius 1, 17, 4. 5, 6, 7.
 Herodotus 2, 16, 3. 3, 30, 8. 5,
 6, 4. 5. 7, 2. 7, 13, 1. 6.
 Ἡρώων πόλις Aegypti 3, 5, 4. 7,
 20, 8.
 Heromenes Aeropi filius 1, 25, 1.
 Heropythus vel Herophytus 1, 17,
 11.
 Hidrieus Cariae rex 1, 23, 7.
 Hieron Syracusanorum tyrannus 1,
 12, 2.
 Hieron Solensis 7, 20, 7.
 Hippias 2, 13, 6.
 Hippolyte Amazonum regina 7, 13, 5.

Hippostratus Hegelochi pater 3,
 11, 8.
 Histanes Oxyartæ filius 7, 6, 4.
 Homerus 1, 12, 1. 4, 1, 1. 5, 6,
 5. 6, 1, 3.
 Homotimi Persarum 2, 11, 9. 7,
 29, 4.
 Hydarnes Persa 7, 6, 4.
 Hydaspes fluvius 5, 3, 6. 4, 2. 5,
 5. 8, 4 ss. 9, 4. 11, 1 ss. 19,
 4. 20, 1. 29, 5. 6, 1, 5. 3, 1.
 4, 4. 14, 5. 7, 10, 6.
 Hydraotes fluvius 5, 5, 5. 21, 5.
 25, 5. 29, 2. 6, 5, 7. 7, 1. 8, 4.
 13, 1. 14, 1. 7, 10, 6.
 Hyparna castellum Cariae 1, 24, 4.
 Hyperides Atheniensis 1, 10, 4.
 Hyphasis fluvius 5, 4, 2. 5, 5. 24,
 8. 25, 1. 5. 26, 3. 29, 2. 7, 10, 6.
 Hyrcania 3, 19, 1. 23, 1. 6.
 Hyrcanii 3, 8, 4. 11, 4. 22, 1. 23,
 4. 7, 10, 6.
 Hyrcanium mare 3, 29, 2. 30, 7.
 5, 5, 4. 25, 5. 26, 1. 3. 7, 16,
 1. 3.
 Hystaspes Bactrius 7, 6, 5.

I.

Iacchus mysticus 2, 16, 3.
 Iapygia promontorium 7, 1, 3.
 Iapyx ventus 5, 6, 3.
 Iassenses Cariae 1, 19, 10.
 Iaxartes fluvius 3, 30, 7. 7, 16, 3.
 Iazyges 1, 3, 2.
 Iberes 2, 16, 4. 7, 15, 4.
 Icarium mare 7, 20, 5.
 Icarus Daedali filius 7, 20, 5.
 Icarus insula 7, 20, 5.
 Ichthyophagi 6, 28, 5.
 Idaei montes 1, 12, 6.
 Ilium 1, 11, 7 s. 12, 1. 6.
 Illyrii 1, 1, 4. 5, 1. 5, 26, 6. 7,
 9, 2.
 Indi, India 3, 8, 3 ss. 11, 5. 13,
 1. 14, 5. 15, 1. 25, 8. 29, 2. 4,
 15, 5. 22, 3 ss. 30, 8. 5, 3, 3.
 4, 3. 5, 1. 6, 2. 6, 3, 4. 16, 3.
 7, 9, 8. 19, 1. 20, 1. 9. 7, 20,
 2. sophistæ 6, 16, 5. 7, 1, 5.
 7, 2, 2.
 Indica scriptio Arriani 4, 6, 8. 6,
 16, 5. natio 6, 6, 1. 11, 3. 15, 1.
 Indicus sinus 5, 26, 2. Indicum
 mare 5, 26, 2.

Indus fluvius 4, 22, 7. 28, 6. 30, 7. 9. 5, 1, 1. 3, 5 ss. 4, 1 s. 5, 5. 6, 7 s. 8, 4. 9, 4. 18, 5. 20, 1. 9. 25, 5. 6, 1, 2. 5. 14, 4. 15, 4. 17, 5—20, 5. cf. Delta.
 Iolai τέμενος Thebis 1, 7, 7.
 Iollas Antipatri filius 7, 27, 2.
 Ion Apollinis filius 7, 29, 3.
 Ionia 1, 12, 8. 3, 22, 3. 5, 25, 4. 7, 9, 7. Ἰωνικαὶ πόλεις 1, 18, 1.
 Ionius sinus 1, 4, 6.
 Iphicrates 2, 15, 2. 4.
 Ipsus 7, 18, 5.
 Isidis templum 3, 1, 5.
 Ismenias 2, 15, 2.
 Issus 2, 7, 1. proelium 2, 20, 3. 3, 1, 2. 8, 7. 22, 4. 6, 11, 4.
 Ister 1, 2, 1. 3, 1 ss. 4, 6. 5, 4, 1. 6, 7. 7, 1.
 Isthmus Corinthius 6, 11, 6. 7, 2, 1.
 Italia 3, 6, 7. 7, 15, 4.
 Iuppiter βασιλεὺς 2, 3, 4. 6. 3, 5, 2. 4, 20, 3. Ὀλύμπιος 1, 11, 1. 17, 5. σωτήρ 1, 4, 5.

L.

Labdacus 2, 16, 2.
 Lacedaemonii auxilia negant Alexandro 1, 1, 2. ei suspecti 1, 7, 4. infesti 3, 6, 3. 16, 10. ad Darium legati 2, 15, 2. 5. 3, 24, 4. eis pecuniam mittit Darius 2, 14, 6. bellum adversus Athenienses 1, 9, 2. clades a Thebanis acceptae 1, 9, 4.
 Laconica educatio 5, 4, 5.
 Lade insula 1, 18, 4. 19, 3. 9.
 Lagus pater Ptolemaei quem v.
 Laius 2, 16, 2.
 Lampsacus 1, 12, 6.
 Langarus Agrianum rex 1, 5, 2.
 Lanice Alexandri nutrix 4, 9, 3.
 Laomedon Larichi filius 3, 6, 5.
 Larichus 3, 5, 5.
 Leonnatus 2, 12, 4. 3, 5, 5. 4, 12, 2. 21, 4. 23, 3. 24, 10. 25, 3. 6, 9, 3. 10, 1. 11, 7. 28, 4. 7, 5, 5.
 Lesbos 2, 1, 1. 13, 3. 3, 2, 6.
 Leucani Itali 7, 15, 4.
 Leuctra 1, 9, 4.
 Leugaea turma amicorum 2. 9, 3.
 Libya 3, 3, 1. 5, 4. 30, 9. 5, 26,

2. 7, 1, 2. Libyes 3, 30, 9. 7, 15, 4.
 Lycagoras 1, 12, 7.
 Lycia 1, 24, 5. 2, 2, 1. 3, 6, 6.
 Lycii 1, 24, 5. 2, 20, 2. 5, 25, 4.
 Lycidas Aetolus 3, 5, 3.
 Lycomedes Rhodius 2, 1, 5.
 Lycurgus Atheniensis 1, 10, 4.
 Lycus fluvius 3, 15, 4.
 Lydia 1, 12, 8. 17, 1. 3, 6, 8. 22, 3. Lydi 1, 17, 4. 5, 25, 4. 7, 9, 7.
 Lydius fluvius 1, 2, 1.
 Lyginus fluvius Thraciae 1, 2, 1.
 Lysanias 1, 2, 1.
 Lysimachus Agathoclis filius 5, 13, 1. 24, 5. 6, 28, 4. 7, 3, 4. 5, 6. 18, 5.
 Lysippus 1, 16, 4.

M.

Macartatus Peucestae filius 3, 5, 5.
 Macedonia superior 1, 2. 5. eius imperium Graecis grave 1, 7, 2. praefectus Antipater 1, 7, 6.
 Craterus 7, 12, 4. Macedones bellicosi 1, 18, 8. 2, 7, 4. Philippo et Alexandro quantum debuerint 7, 9, 1. 10, 1.
 Machatas Harpali pater 3, 6, 4.
 Maeander fluvius 1, 19, 7.
 Maeandri campus 5, 6, 4.
 Maemacterion mensis 2, 11, 10.
 Maeotis lacus 3, 30, 9. 5, 5, 4. 7, 1, 3.
 Magarsus Ciliciae 2, 5, 9. Magarsia Minerva ibid.
 Magi 6, 29, 7. 11. 7, 11, 8.
 Magnesia Lydiae 1, 18, 1.
 Malea Laconicae promontorium 2, 1, 2.
 Malli Indi 5, 22, 2. 6, 4, 3. 5, 4. 6, 6, 1 ss. 11, 1. 14, 1 ss.
 Mallus Ciliciae 2, 5, 9. 6, 1. 20, 2.
 Mallotae 2, 5, 9.
 Mandrodorus Thoantis pater 6, 23, 2.
 Mantinea 1, 9, 4.
 Maracanda Sogdianae 3, 30, 6. 4, 3, 6. 5, 2. 6, 3. 16, 2.
 Marathus Phoenices 2, 13, 8. 14, 1. 15, 6.
 Marcomani 1, 3, 2.
 Mardi 3, 11, 5. 13, 1. 24, 1. 4, 18, 2.

- Maria lacus 3, 1, 5.
 Mariamme Coelesyriae 2, 18, 8.
 Maronea Thraciae 1, 11, 4.
 Massaga Indiae 4, 26, 1. 27, 5.
 28, 4.
 Massagetae Scythae 4, 16, 4. 17, 1.
 Mauaces dux Sacarum 3, 8, 3.
 Mazaces Aegypti satrapes 3, 1, 2.
 22, 1.
 Mazaesus 3, 7, 1. 8, 6. 16, 4. 21,
 1. 7, 6, 4. 18, 1. 4, 18, 3.
 Mazarus *ἑταῖρος* 3, 16, 9.
 Media 3, 16, 1. 20, 3. 26, 3. 5,
 5, 2. 6, 27, 3. 7, 13, 2. Medi
 1, 9, 7. 2, 6, 7. 5, 4, 5. Medi
 et Persae 2, 7, 4. 4, 7, 3. 5, 25,
 5. 6, 29, 3. 7, 1, 3. 4, 6. 10,
 5. 11, 3.
 Medicum bellum 1, 9, 7. vestes 6,
 29, 6.
 Medius *ἑταῖρος* 7, 24, 4. 25, 1.
 27, 2.
 Megacles pater Polemonis 3, 5, 3.
 Megaris 3, 6, 7.
 Megareus 3, 2, 5.
 Megasthenes 5, 5, 1. 6, 2. 7, 2, 4.
 Melamnidas 4, 7, 2.
 Melas fluvius 1, 11, 4.
 Meleager 1, 4, 5. 4, 16, 1. 5, 12,
 1. Neoptolemi filius 1, 24, 1. 29,
 4. eius *φάλαγξ* 1, 14, 3. *τάξις*
 2, 8, 4. 3, 11, 8. 18, 4. 4, 17,
 3. 22, 7. 6, 17, 3. *ἡ περὶ κρή* 1,
 20, 5. — Meleagri *ἡλ* 3, 11, 8.
 Melus insula 1, 9, 5.
 Memnon Rhodius 1, 12, 9. 15, 2.
 17, 8. 11, 20, 3. 23, 1. 2, 1, 1.
 Memphis 3, 1, 4. 4, 5. 5, 1. 6, 1.
 Menander *ἑταῖρος* 3, 6, 8. 4, 13,
 7. 7, 23, 1. 24, 1.
 Menedemus 4, 3, 7. 6, 2.
 Menelaus Atrei filius 5, 6, 5.
 Menelaus Philippi pater 1, 14, 3.
 3, 11, 10. 25, 4.
 Menes Dionysii filius 2, 12, 2. 3,
 16, 9. 19, 6.
 Menestheus Peroedae pater 2, 9, 3.
 Menidas Hegesandri filius 3, 5, 1.
 12, 3. 4, 13, 3. 15, 2. 26, 3. 4,
 18. 3. 7, 23, 1. 26, 2.
 Meniscus legatus Darii 2, 14, 3.
 Menoetius gubernator 1. 12, 1.
 Menon Cerdimmae filius 2, 13, 7.
 Menon Arachosiae satrapes 3, 28, 1.
 Mentor Thymondae pater 2, 2, 1.
 13, 2. 7, 4, 6.
 Meroes Indus 5, 18, 7.
 Merus mons 5, 1, 6. 2, 5.
 Mesopotamia 3, 7, 3. 11, 4. 25, 4.
 7, 7, 3. 9, 8.
 Methymnaeorum tyrannus Aristoni-
 cus 3, 2, 4.
 Metroum Athenis 3, 16, 8.
 Miccalus Clazomenius 7, 19, 5.
 Micon pictor 7, 13, 6.
 Midas 2, 3, 1.
 Miletus 1, 18, 3 ss. 5, 6, 4. 7,
 9, 7.
 Milyas Phrygiae 1, 24, 5.
 Minerva 1, 11, 7. 6, 9, 3. 1, 16,
 7. 2, 5, 9.
 Minos Iovis filius 7, 29, 3.
 Mithraustes Armeniorum dux 3, 8, 5.
 Mithrenes praefectus arcis Sardium
 1, 17, 3. Armeniae 3, 16, 5.
 Mithridates Darii gener 1, 15, 7.
 16, 3.
 Mithrobaeus Persa 7, 6, 5.
 Mithrobuzanes Cappadocum *ὑπαρ-*
χος 1, 16, 3.
 Mitylene 2, 1, 1. 3, 2, 6.
 Moerocles Atheniensis 1, 10, 4.
 Monimus Laco 3, 24, 1.
 Munychion mensis 5, 19, 3.
 Musae 1, 11, 1.
 Musicanus Indorum rex 6, 15, 5.
 16, 3. 17, 1.
 Mycale mons 1, 18, 5. 19, 2. 7.
 5, 5, 2.
 Mycene 2, 16, 5.
 Mylassa Cariae 1, 20, 4. 21, 1.
 Myndus Cariae 1, 20, 5. 2, 5, 7.
 Myriandrus Syriae 2, 6, 1.
 Mysia 5, 6, 4.

N.

- Nabarzanes *χιλιάρχης* 3, 21, 1.
 23, 4.
 Nautaca Sogdianae 3, 28, 9. 4.
 18, 1.
 Nearchus Androtimi filius 3, 6, 5.
 4, 7, 2. 30, 6. 6, 2, 3. 5, 5. 13,
 1. 6, 19, 5. 21, 3. 28, 5. 7, 4,
 6. 19, 3. 20, 9. 25, 4. eo au-
 ctore utitur Arr. 6, 13, 4. 7, 3,
 6. 20, 9.
 Neoptolemus Achillis filius 1, 11, 8.

Neoptolemus Meleagri pater 1, 24, 1. 29, 4.
 Neoptolemus ex Aeacidarum genere 2, 27, 6.
 Neoptolemus Arrabaei filius 1, 20, 10.
 Neptunus 1, 11, 6. 6, 19, 5. 7, 29, 3.
 Nereides 1, 11, 6.
 Nesaesus campus Hyrcaniae 7, 13, 1. equites 7, 13, 1.
 Nessus fluvius 1, 1, 5.
 Nicaea in Parapamisadis 4, 22, 6.
 Nicaea ad Hydaspem 5, 19, 4. 29, 5.
 Nicanor Balacri pater 2, 12, 2.
 Nicanor Parmenionis filius 1, 14, 2. 2, 8, 3. 3, 11, 9. 21, 8. 25, 4.
 Nicanor classi praefectus 1, 18, 4. 19, 3. 4, 22, 5. 28, 6.
 Nicias *φόρων ἀποφορᾶς* in Lydia *ἐπιμελητής* 1, 17, 7.
 Nicocrates (Ol. 111, 4) archon Ath. 2, 11, 10.
 Nicolaus pater Amyntae 4, 17, 3.
 Niloxenus Satyri filius 3, 28, 4.
 Nilus 3, 1, 3. 6, 1. 30, 9. 5, 6, 5. 7. 6, 1, 2.
 Niphates dux ad Granicum 1, 12, 8. 16, 3.
 Nomades Libyes 3, 30, 9. 7, 1, 2. Scythae 4, 5, 3. 7, 16, 4.
 Nysa Indiae 5, 1, 1. 2, 1. 26, 5. 6, 2, 3. Nysaei 5, 1, 3. 2, 2. 6, 2, 3.

O.

Ochus rex 2, 14, 5. 3, 19, 4. 7, 4, 4.
 Ocondobates 3, 8, 5.
 Odrysae equites 3, 12, 4.
 Oeagrus 1, 11, 2.
 Oedipus 2, 16, 2.
 Olympia 1, 11, 1. victoria Olympica 2, 15, 4.
 Olympias Alexandri mater 3, 6, 5. 4, 10, 2. 6, 1, 4. 7, 12, 5.
 Olympias 114. 7, 28, 1.
 Olympionices 2, 15, 2.
 Omares dux ad Granicum 1, 16, 3.
 Ombrion Cretensis 3, 5, 6.
 Onchestus Boeotiae 1, 7, 5.
 Onesicritus scriptor rerum Alexan-

dri 6, 2, 3. gubernator 7, 5, 6. 20, 9.
 Opis ad Tigrim 7, 7, 6. 8, 1.
 Ora urbs Indorum 4, 27, 5. 28, 4.
 Orbelus mons 1, 1, 5.
 Orchomenus Boeotiae 1, 9, 10.
 Ordanes 6, 27, 3.
 Orestis Macedoniae provincia 6, 28, 4.
 Oritae gens Indica 6, 21, 3. 5. 22, 2. 7, 5, 5. 10, 7. cl. 6, 22, 3. 7, 5, 5. 6, 28, 5.
 Orobatis Indiae 4, 28, 5.
 Orontes Perdiccae pater 1, 14, 2.
 Orontes praefectus Armeniis apud Gaugamela 3, 8, 5.
 Orontobates Cariae praefectus 1, 23, 1. 8. 2, 5, 7.
 Orpheus 1, 11, 2.
 Orxines satrapes Persidis 6, 29, 2. 30, 1.
 Ossadii Indi 6, 15, 1.
 Otanes dux 3, 8, 5.
 Oxathres Abulitae filius 3, 8, 5. 19, 2. 7, 4, 1.
 Oxus fluvius 3, 28, 9. 29, 2. 4, 15, 7. 7, 10, 6. 16, 3.
 Oxyartes Bactrius 4, 18, 9. 19, 5. 20, 4. 6, 15, 3. 7, 4, 4. 6, 4.
 Oxycanus *νομάρχης* 6, 16, 1.
 Oxydates Mediae satrapes 3, 20, 3. 4, 18, 3.
 Oxydracae Indi 5, 22, 6. 6, 4, 3. 11, 3. 14, 1.

P.

Paeones 1, 5, 1. 2, 7, 5. 9, 2.
 Paetia Thraciae 1, 11, 4.
 Palaestine Syria 2, 25, 4. 7, 9, 8.
 Pallacopas fluvius 7, 21, 1.
 Pamphylia 1, 24, 3. 3, 28, 5. 5, 5, 2. 25, 4.
 Panegorus Lycagori filius *ἐταῖρος* 1, 12, 1.
 Pangaeus mons 1, 11, 4.
 Pantaleon *ἐταῖρος* 3, 5, 3.
 Pantordanus Cleandri filius 2, 9, 3.
 Paphlagones 2, 4, 1. 5, 25, 4.
 Paraetacae s. Paraetaceni populus Mediae 3, 19, 2. 4, 21, 1. 22, 1.
 Paraetionum Libyae 3, 3, 3.
Πάραλος navis publica, nautae *παράλοι* 3, 6, 2.
 Parapamisadae populus Asiae 4,

- 22, 4. 5, 3, 2. 11, 3. 6, 15, 3.
26, 1.
- Parapamisus mons 5, 3, 3. 5, 3.
- Parauaea Epiri 1, 7, 5.
- Parmenion Philotae filius 1, 11, 6.
13, 3. 14, 1. 17, 2. 18, 1. 6.
24, 3. 25, 4. 29, 3. 2, 4, 3. 5,
1. 8, 4. 3, 10, 1. 11, 10. 18, 11.
26, 4. 4, 14, 2. 6, 27, 3.
- Parthyaei 3, 8, 4. 11, 4. 19, 1. 8.
20, 3. 22, 1. 23, 4. 25, 1. 4, 7,
1. 5, 5, 2. 7, 6, 3. 10, 6.
- Parysatis Ochi filia 7, 4, 4.
- Pasargadae 3, 18, 10. 11. 7, 19, 2.
Persidis 6, 29, 1. 30, 1.
- Pasicrates 2, 22, 2.
- Pasitigres 3, 17, 1.
- Patara Lyciae 1, 24, 4.
- Patroclus 1, 12, 1. 7, 16, 8.
- Patron Phocensis 3, 16, 2.
- Patala Delta Indi 5, 4, 1. 6, 17, 2.
5. 18, 1. 3. 20, 1. 21, 3. Pata-
lenses 6, 17, 2. 5.
- Pausanias *ἑταῖρος* 1, 17, 7.
- Pausippus Laco 3, 24, 4.
- Pelagon Ephesius 1, 17, 12.
- Pelinna Thessaliae 1, 7, 3.
- Pelium Illyrici 1, 5, 5.
- Peloponnesus 1, 1, 1. 7, 4. 17, 8.
24, 2. 2, 2, 4. 20, 5. 3, 6, 3. 7,
9, 5. Peloponnesii 1, 17, 8.
- Pelusium Aegypti 3, 1, 1. 3. 3,
5, 3.
- Peneus fluvius Thessaliae 4, 6, 7.
- Percote Phrygiae 1, 12, 6.
- Perdiccas Orontae filius 1, 6, 9. 8,
1. 14, 2. 20, 5. 21, 1. 2, 8, 3.
3, 11, 9. 4, 16, 2. 21, 4. 22, 7.
28, 5. 30, 9. 5, 12, 2. 13, 1. 22,
6. 6, 6, 4. 9, 1. 11, 1. 15, 1.
28, 4. 7, 4, 5. 5, 6. 18, 5.
- Perge Pamphyliæ 1, 26, 1. 27, 5.
Pergaei 1, 25, 9.
- Perinthii Thraciae 2, 14, 5.
- Peroedas Menesthei filius 2, 9, 3.
- Persas Graecos ulturus bello per-
sequitur Alexander 2, 14, 4. cl.
1, 1, 2. 7, 9, 5. instituta eorum
Laconicis similia 5, 4, 5.
- Persepolis 7, 1, 1.
- Perseus 3, 3, 1.
- Persicus sinus 6, 19, 5. mare 5,
26, 2. 7, 1, 1. 16, 2. 19, 3. re-
gia 3, 18, 1. *στολή* 3, 25, 3.
- σκευή* 7, 29, 4. *ἄγημα* 7,
11, 3.
- Persis 6, 29, 1. 7, 23, 1. *τὰ πρὸς
τῇ θαλάσῃ τῆς Π.* 6, 28, 7.
ἡ Περσὶς γῆ 7, 3, 1. *πόλαι* 3,
18, 2.
- Petines dux Persarum 1, 12, 8. 16, 3.
- Petisis Aegyptius 3, 5, 2.
- Peuce Istri insula 1, 2, 2. 3, 3.
- Peucelaotis Indiae regio 4, 22, 7.
28, 6.
- Peucestas Macartati filius 3, 5, 5.
- Peucestas *ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέ-
ρων* 6, 9, 3. — 10, 1. 11, 7. 28,
3. 30, 2. 7, 5, 4. 6, 3. 23, 1.
24, 2. 26, 2.
- Pharasma rex Chorasmiorum 4,
15, 4.
- Pharismanes Phrataphernis filius 6,
27, 3.
- Pharnabazus Artabazi filius 2, 1,
3. 2, 1. 13, 4. 3, 2, 3. 7.
- Pharnaces frater uxoris Darii 1,
16, 3.
- Pharnuches Lycius 4, 3, 7. 5, 3.
6, 1.
- Pharsalii equites 3, 11, 10.
- Pharus insula 7, 23, 7.
- Phaselis et Phaselitae 1, 24, 5.
- Phasiani populus Asiae 7, 13, 4.
- Phesinus Chius 3, 2, 5.
- Philippi urbs Thraciae 1, 1, 5.
- Philippus Alexandri pater moritur
1, 1, 1. 25, 1. 2, 14, 5. statua
Ephesi 1, 17, 11. societatem init
cum Ocho 2, 14, 2. suspectus ei
Alexander 3, 6, 5. merita et res
gestae 7, 9, 2.
- Philippus Acarnan medicus 2, 4, 8.
- Philippus Amyntae filius 1, 14, 2.
- Philippus Machatae filius 5, 8, 3.
— patre non nominato 1, 4, 5.
14, 3. 4, 24, 10. 28, 6. 5, 20,
7. 6, 2, 3. 1, 5, 5. 14, 3. 15,
2. 27, 2. — Philippus Antigonī
pater 1, 29, 3. Ptolemaei 1, 14, 6.
- Philippus Menelai filius 1, 14, 3.
3, 11, 10. 25, 6.
- Philotas Asandri et Parmenionis
pater, quos v.
- Philotas Carsidis filius 4, 13, 4.
14, 3.
- Philotas Parmenionis filius (1, 14,
1) 1, 2, 1. 5, 5, 9. 14, 1. 19, 8.

- 21, 5. 4, 10, 3. mors 3, 26, 1.
4, 14, 2.
Philotas alius 3, 29, 7. 4, 24, 10.
Philoxenus 3, 6, 4. 7, 23, 1. 24,
1.—3, 16, 6.
Phocenses 1, 8, 8. 7, 9, 4.
Phoenixe 2, 13, 7. 16, 1. 21, 3. 3,
1, 2. 6, 4. 16, 1. 9. 22, 4. 25,
4. 7, 19, 4. 5.
Phoenixes 1, 18, 7. 2, 2, 5. 20, 7.
24, 1. 2, 13, 7. 20, 6. 6, 1, 6.
22, 4. 26, 4.
Phradasmenes 7, 6, 4.
Phrasaortes Rheomithrae filius 3,
18, 11. 6, 29, 2. 30, 1.
Phrataphernes Parthorum satrapes
3, 8, 4. 23, 4. 28, 2. 4, 7, 1.
18, 1. 5, 20, 7. 6, 27, 3. 7, 6,
4. Sisinis et Phradasmenis pater
7, 6, 4.
Phrygia 1, 12, 8. 16, 3. 17, 1. 27,
5. 29, 1. ἡ μεγάλη 1, 24, 5. ἡ
πρὸς Ἑλλησπόντῳ 1, 12, 8. ἡ
ἐφ' Ἑλλησπόντῳ 1, 29, 5.
Phryges 2, 3, 2. 5. ἀμφότεροι 3,
22, 3. 5, 25, 4. 7, 9, 7.
Pieris Macedoniae 1, 11, 2.
Pimprama Indiae 5, 22, 3.
Pinar Lyciae 1, 24, 4.
Pinarus fluvius Ciliciae 2, 7, 1. 8,
5. 10, 1.
Pindarus 1, 9, 10.
Pisaeus Aristoni pater 6, 28, 4.
Pisidae 1, 24, 6. 27, 5. 28, 1.
Pithagoras vates 7, 18, 1.
Pithon Agenoris filius 6, 15, 4. 17,
1. — Pithonis τάξις 6, 6, 1. 7,
2. 8, 2.
Pithon Crateae filius 6, 28, 4. 7,
5, 6. 26, 6.
Pithon Sosiclis filius 4, 16, 6.
Pixodarus rex Cariae 1, 23, 7.
Plataeae restitutae 1, 9, 10. Pla-
taeensium clades 1, 9, 5. 7. sae-
vitia in Thebanos 1, 8, 8.
Pleiades 6, 21, 2. 7, 21, 4.
Pnytagoras rex Phoenicius 2, 20,
6. 22, 2.
Polemocrates Cleandri et Coeni pa-
ter, quos v.
Polemon Andromenis filius 3, 27, 1.
Polemon Megaclis filius 3, 5, 3.
Polemon Theramenis filius 3, 5, 5.
Pollux 4, 8, 3.
Polydamas ἱταῖρος 3, 26, 3.
Polydectes 3, 3, 1.
Polydorus Labdaci pater 2, 16, 2.
Polyeuctus Atheniensis 1, 10, 4.
Polyides Epocilli pater 3, 19, 6.
Polysperchon Simmiae filius 2, 12,
2. 3, 11, 9. 4, 16, 1. 22, 1. 25,
6. 5, 11, 3. 6, 5, 5. 7, 12, 4.
Polytimetus fluvius 4, 5, 6. 6, 5, 7.
Porus rex Indiae 5, 8, 4. 9, 1. ss.
20, 2. 21, 2. 22, 2. 24, 4. 6,
2, 1.
Porus alter 5, 21, 2. cl. 20, 6.
Practius fluvius Mysiae 1, 12, 6.
Priamus 1, 11, 8.
Priapus urbs Propontidis 1, 12, 7.
Proexes Persa 3, 28, 4.
Promethei antrum 5, 3, 2.
Propontis 4, 15, 6.
Proserpina 2, 16, 3.
Proteas Andronici filius 2, 2, 4.
20, 2.
Protesilaus 1, 11, 5.
Protomachus dux τ. προδρομών 2,
9, 2.
Ptolemaeus Lagi filius prooem. 2,
11, 8. 3, 6, 5. 6, 6. 18, 9. 29,
7. 30, 1. 4, 8, 9. 13, 7. 15, 8.
16, 2. 21, 4. 23, 3. 24, 3. 8.
25, 2. 29, 1. 30, 1. 5, 13, 1.
23, 7. 24, 1. 6, 5, 6. 11, 8. 28,
4. 7, 4, 6. 15, 3. 18, 5. auctor
rerum gestarum Alexandri 1, 2,
7. 8, 1. 2, 11, 8. 3, 17, 6. 26,
2. 4, 3, 5. 25, 4. 5, 7, 1. 14,
5. 20, 8. 28, 4. 6, 2, 4. 10, 1.
11, 8.
Ptolemaeus Philippi filius 1, 14, 6.
Ptolemaeus Seleuci filius σωματο-
φύλαξ βασιλικός 1, 24, 1. 29,
4. 2, 10, 7.
Ptolemaeus ὁ σωματοφύλαξ 1, 22,
4. 7.
Ptolemaeus dux Thracum 4, 7, 2.
Ptolemaeus incertum quis 1, 23,
6. 2, 5, 7. 8, 4.
Pura Gedrosiae regia 6, 24, 1.
Pydnaeus Pantaleon 3, 5, 3.
Pylae = Thermopylae 1, 7, 5. cf.
Amanicae, Ciliciae, Caspiae, Persis.
Pyramus fluvius 2, 5, 8.
Pythodemus (Ol. 111, 1) archon
Athen. 1, 1, 1.
Pythophanes Tlepolemi pater 6, 27, 1.

Q.

Quadi 1, 3, 2.

R.

Rhadamanthus 7, 29, 3.

Rhagae oppidum Mediae 3, 20, 2.

Rhambacia oppidum Oritarum 6, 21, 5.

Rhenus Celticus 5, 7, 2.

Rheomithres Persa 1, 12, 8. 2, 11, 8. 3, 18, 11.

Rhodii sagittarii 2, 7, 8. ἡ περί-
πολος navis 2, 20, 2.

Rhoesaces 1, 15, 7.

Romani 3, 5, 7. 5, 7, 2. 7, 1, 3. 15, 5.

Roxane Alexandri uxor 4, 19, 5.
20, 4. 6, 15, 3. 7, 4, 4.

S.

Sabaces Aegypti satrapes 2, 11, 8.
Sabictas Cappadocum satrapes 2,
4, 2.

Sacae Scythae 3, 8, 3. 11, 4. 7,
10, 5.

Sacesinae gens Armenia 3, 8, 4.
11, 4.

Sagalassus Pisidiae 1, 28, 2.

Salamis 6, 11, 6.

Salmacis Halicarnassi arx 1, 23, 3.

Sambus Indus 6, 16, 3.

Samus insula 5, 5, 2.

Sandracottus rex Indorum 5, 6, 2.

Sangaesus 4, 22, 8.

Sangala Cathaeorum oppidum 5, 22,
4—24, 8.

Sangarius fluvius Bithyniae 1,
29, 5.

Sardanapalus 2, 5, 3.

Sardes 1, 17, 3. 24, 3. 3, 16, 5.

Sathon Socratis pater 1, 12, 7.

Safibarzanes Arriorum satrapes 3,
8, 4. 25, 1 ss. 28, 2.

Satracas Scytharum dux 4, 4, 8.

Satyrus Niloxeni pater 3, 28, 4.

Sauromatae 1, 3, 2.

Scione insula expugnata 1, 9, 5.

Scythae, Scythica terra 1, 3, 2. 3,
8, 3. 6. 11, 6. 13, 3. 19, 3. 27,
4. 4, 1, 1. 3, 6. 5, 1. 4. 6, 1.
11, 9. 15, 1. 3. 5, 4, 5. 12, 2.
25, 5. 7, 1, 3. 15, 4. 16, 4. cf.
Ἄβριοι, Μασσαγέται, Νομάδες.

Seleucus Ptolemaei pater 1, 24, 1.
29, 4. 2, 10, 7.

Seleucus ἑταῖρος 5, 13, 1. dux 13,
4. 16, 3. postea rex 13, 1. 7,
22, 5. 4, 6. 18, 5. 26, 2.

Selgenses Pisidiae 1, 28, 1.

Semele 2, 16, 1.

Semiramis 1, 23, 7. 6, 24, 2.

Serapis 7, 26, 2.

Sestus 1, 11, 5. 6.

Sibyrtius satrapes 6, 27, 1. 5, 6, 1.

Sicilia 7, 1, 3. clades Siciliensis 1,
9, 2.

Side, Sidetae Pamphyliæ 1, 26, 4.

Sidon et Sidonii 2, 15, 6. 19, 6.
20, 3 ss. 21, 1. 22, 6. 24, 1. 6.

Sigeum 1, 12, 1.

Sigon Phoenices 2, 13, 8.

Sigrium Lesbi promontorium 2, 1, 2.

Silphium herba 3, 28, 6.

Simmias Polysperchontis pater,
quem v.

Simmias Andromenis filius 3, 27,
1. patre non nominato 3, 11, 9.
14, 4.

Sindimana Indiae 6, 16, 4.

Sinope 7, 2, 1. Sinopenses 3, 24, 4.

Siphnus insula 2, 2, 4. 13, 4.

Sisicottus Assacenorum satrapes 5,
20, 7.

Sisines Persa 1, 25, 3. Phratapher-
nis filius 7, 6, 4.

Sitaceni Assyriae 3, 8, 5. 11, 5.

Sitalces dux Thracum 1, 28, 4. 2,
5, 1. 9, 3. 3, 12, 4. 26, 3. 6,
27, 4.

Socrates Sathonis filius 1, 12, 7.
14, 1. 15, 1.

Sochi vel Socha 2, 6, 1.

Sogdi Indiae 6, 15, 4.

Sogdiana 3, 28, 9. 30, 6. 4, 5, 3.
16, 1. 17, 4. 18, 4. Sogdiani 3,
8. 3. 28, 10. 4, 1, 5. 15, 7. 5,
12, 2. 7, 6, 3.

Soli Ciliciae 2, 5, 5. 6, 4. 12, 2.
20, 2.

Solon 7, 16, 7.

Σωματοφύλακες Alexandri: Ari-
stonus, Balacri duo, Demetrius,
Hephaestion, Leonnatus, Lysi-
machus, Menes, Perdicas, Peu-
cestas, Pithon, Ptolemaei tres.

Sopithes rex Indorum 6, 2, 2.

Sopolis equitibus praefectus 1, 2,

5. 4, 18, 3. Hermodori filius 3, 11, 8. Hermolai pater 4, 13, 2.
 Sosicles Pithonis pater 4, 16, 6.
 Sostratus Amyntae filius 4, 13, 3, 14, 3.
 Sparta ab Epaminonda petita 1, 9, 4.
 Spitaces Indorum *ρομάρχης* 5, 18, 2.
 Spitamenes equitibus Sogdianis praefectus 3, 28, 10, 29, 6, 30, 1, 4, 3, 6, 5, 2, 6, 3, 16, 4, 17, 4.
 Spitamenes Bactrius 7, 4, 6.
 Spithridates Ioniae et Lydiae satrapes 1, 12, 8, 15, 8, 16, 3.
 Stamenes Babylonis satrapes 4, 18, 3.
 Stasanor *ἑταῖρος* 3, 29, 5, 4, 7, 1, 18, 1, 3, 6, 27, 3, 29, 1.
 Straton Gerostrati filius 2, 13, 7.
 Strymon 1, 11, 3.
 Stymphaea 1, 7, 5.
 Sunium 6, 11, 6.
 Susia urbs Ariae 3, 25, 1.
 Susiani 3, 8, 5, 6, 28, 6. Susii 3, 11, 3, 16, 6, 19, 2, 5, 25, 5, 7, 9, 8. Susiana 3, 16, 9. Susia 7, 7, 1. Susa 3, 16, 2, 7, 17, 1, 19, 8, 6, 27, 5, 7, 4, 4, 10, 7.
 Syllium Pamphyliæ 1, 26, 5.
 Syra 4, 13, 5.
 Syria, *ἡ κοίλη* 2, 13, 7, 3, 6, 8, 8, 6, 11, 4, 16, 9, 4, 13, 4, 5, 27, 4, 7, 9, 8. *ἡ μέση τῶν ποταμῶν* 5, 25, 4, 7, 7, 3, 9, 8. *ἡ Παλαιστίνη καλονυμένη* 2, 25, 4.
 Syrmus rex Triballorum 1, 2, 2, 4, 6.
 Syrphax 1, 17, 12.

T.

Taenarum promontorium 2, 13, 6.
 Tanais idem qui laxartes fluvius 3, 28, 8, 4, 1, 3, 3, 6, 4, 1, 5, 25, 5, 7, 10, 6.
 Tanais *ὄρος Ἀσίας καὶ Εὐρώπης* 3, 30, 8.
 Tapuri gens Asiae 3, 8, 4, 11, 4, 23, 1, 7, 24, 3, 7, 23, 1.
 Tarsus Ciliciae 2, 4, 5, 5, 2, 8, 6, 4. *Ταρσεῖς* 2, 4, 5.
 Tartessus 2, 16, 4.
 Taulantii gens Illyrica 1, 5, 1, 6, 1.
 Tauriscus 3, 6, 7.
 Tauron sagittariis praefectus 5, 14, 1. phalangi 5, 16, 3.

Taurus mons 2, 4, 7, 3, 6, 4, 5, 5, 2, 6, 1.
 Taxila Indiae 5, 3, 6, 8, 2, 7, 2, 2.
 Taxiles Indus 4, 22, 6, 5, 3, 5, 8, 2, 18, 6, 20, 4, 6, 27, 2.
 Telephus *ἑταῖρος* 6, 23, 6.
 Telmissenses Lyciae 1, 24, 4, 2, 3, 3.
 Tenedus 2, 2, 2, 3, 2, 2.
 Termessus Pisidia 1, 27, 5, 28, 2. *Τερμησοεῖς* 1, 27, 5, 28, 1.
 Thapsacus 2, 13, 1, 3, 6, 4, 7, 1, 7, 19, 3.
 Thebae a Cadmo occupatae 2, 16, 1. Macedonibus infestae 7, 9, 4. cl. 2, 15, 2. deficient a Macedonibus 1, 7, 1. expugnantur 1, 8, 1. diruuntur 1, 9, 9.
 Theocritus Anticlis pater 4, 13, 4.
 Theodorus Archelai pater 3, 16, 9.
 Thera Cariae oppidum 2, 5, 7.
 Theramenes Polemonis pater 3, 5, 5.
 Theron tyrannus Agrigentinarum 1, 12, 2.
 Thersippus legatus Alex. ad Darium 2, 14, 4.
 Theseus 7, 13, 5, 29, 3.
 Thessali a Philippo subacti 7, 9, 2. in exercitu Alexandri 1, 14, 3, 25, 1, 2, 7, 8, 8, 9, 9, 1, 11, 2, 3, 11, 10. cl. 3, 19, 5, 5, 27, 5.
 Thessaliscus Thebanus 2, 15, 2.
 Thoas Mandrodori filius 6, 23, 2, 27, 1.
 Thraciae maxima pars a Philippo subacta 7, 9, 2, 3. cl. 2, 14, 5. ab Alexandro 1, 1, 5 ss. *στρατηγὸς ἐπὶ Θράκης* 1, 25, 2. *τῶν Θρακῶν* 4, 7, 2, 7, 12, 4. in exercitu Alexandri 1, 14, 3, 28, 4, 2, 5, 1, 7, 8, 9, 3, 3, 12, 4, 5. *μαχηώτατοι* 2, 7, 5.
 Thriambus Dionysi cognomen 6, 28, 2.
 Thymondas Mentor filius 2, 2, 1, 13, 2.
 Tigris fluvius 3, 7, 4 s. 5, 5, 5, 7, 2, 6, 19, 5, 28, 6, 7, 1, 1, 7, 6, 7, 3.
 Timandri *τάξις* 1, 22, 4.
 Timolaus 1, 7, 1.
 Tiryas Argolidis 5, 26, 5.
 Tlepolemus Pythophanis filius *ἑταῖρος* 3, 22, 1, 6, 27, 1.

Tmolus mons Lydiae 5, 1, 2.
 Tralles urbs Cariae 1, 18, 1. 23, 6.
 Trapezus urbs Ponti 7, 13, 4.
 Triballi gens Thracia 1, 1, 4. 2, 2.
 3, 3. 4. 6. 5, 26, 6. 7, 9, 2.
 Triopium promontorium Cariae 2, 5, 7.
 Tripolis Phoenices 2, 13, 2.
 Troianum bellum 1, 11, 7.
 Tylus insula 7, 20, 6.
 Tyndareus 4, 8, 2.
 Tyriaspes 4, 22, 5. 5, 20, 7. 6,
 15, 3.
 Tyrrhenorum legati ad Alexandrum
 7, 15, 4.
 Tyrus urbs Phoenicia 2, 15, 6 ss.
 4, 26, 6. rex Azemilcus 2, 15, 7.

U.

Uranus 7, 20, 1.
 Uxii gens Asiae 3, 8, 5. 11, 5. 17,
 1. 7, 10, 5. 15, 1.

X.

Xanthus Lyciae fluvius et urbs 1,
 24, 4.
 Xathri Indi 6, 15, 1.
 Xenophantus Eugnosti pater 3, 5, 3.
 Xenophon Grylli filius 1, 12, 3. 2,
 4, 3. 7, 8. 8, 11. 7, 13, 4.
 Xerxes 3, 16, 4. 7, 17, 2. 3, 16,
 7. 7, 29, 2. 4, 11, 9. 7, 14, 5.

Z.

Zadacarta Hyrcaniae 3, 23, 6. 25, 1.
 Zarangaei 3, 25, 8. Zarangi 6, 17,
 3. cf. Dranges.
 Zariaspa = Bactra 4, 1, 5. 7, 1.
 16, 6.
 Zelea Mysiae 1, 12, 8. Ζελεῖται 1,
 17, 2.

O. L. v. Ferro